Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Dickens, Charles.; oversatte af L. Moltke.
Titel | Title:	Charles Dickens's samlede Værker
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	4. gjennemsete Udgave.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 17
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : F. H. Eibes og J. Erslevs Forlag, 1889-94
Fysiske størrelse | Physical extent:	29 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

58.-61.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 02696 7

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

71

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130024104339

CHARLES DICKENS'S

SAMLEDE VÆRKER,

OVERSATTE

AF

L. MOLTKE.

FJERDE GENNEMSETE UDGAVE.

SYTTENDE BIND:

(MARTIN CHUZZLEWIT)

II.

CHARLES DICKENS'

SAMLEDE VERKER.

OVERSAT FOR

L. MOLTKE.

MARTIN CHUZZLEWIT'S

LEVNET OG EVENTYR.

AF

CHARLES DICKENS.

OVERSAT FRA ENGELSK

VED

L. MOLTKE.

II.

FJERDE GENNEMSETE UDGAVE.

KØBENHAVN.

F. H. EIBES OG J. ERSLEVS FORLAG.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1892

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Kapitel.

Et uventet Møde og en glædelig Udsigt.

Lovene for Sympatien mellem Haar og Fjer og den hemmelige Kilde til den Tiltrækningskraft, som ofte bringer en Haarskærer til at blive Fuglekræmmer, fortjene at underkastes en dybsindig, videnskabelig Behandling, og det ikke mindst, fordi en Undersøgelse ikke synes egnet til at give særligt Udbytte. Det er nok at vide, at den Kunstner, der havde den Ære at huse Mrs. Gamp som sin logerende paa første Sal, forenede de to Næringsveje: Haarskæring og Fuglehandel, og at dette ikke var hans egen originale Idé, men noget, han havde tilfælles med en hel Hærskare af Medbejlere, spredte rundt omkring i Byens Smaagader og Forstæder.

Denne Husejers Navn var Paul Sweedlepipe, men han kaldtes i Almindelighed Poll Sweedlepipe, og ikke faa af hans Venner og Naboer troede, at han var døbt saaledes.

Med Undtagelse af Trappegangen og hans logerendes Værelse var Poll Sweedlepipes Hus en eneste stor Fuglerede. Kamphaner residerede i Køkkenet; Fasaner bortødslede deres Fjers gyldne Pragt paa Kvistkammeret; Høns kaglede i Kælderen; Ugler sad i Sovekammeret, og Eksemplarer af alle de mindre Fuglearter sang og kvidrede i Barberstuen. Trappegangen var helliget Kaniner, som formerede sig i en forbavsende Grad i Bure af alle mulige Former og Skikkelser, lavede af gamle Pakkasser, Æsker,

Skuffer og Tekasser, og ydede deres Bidrag til den sammensatte Duft, der fuldkommen upartisk og uden Persons Anseelse modtog enhver Næse, som blev stukken ind i Poll Sweedlepipes Barberstue.

Ikke des mindre fandt mange Næser Vejen derind, især Søndag Morgen før Kirketid. Selv Ærkebiskopper rage sig eller maa rages om Søndagen, og Skægget holder ikke op at gro efter Klokken tolv Lørdag Nat, ikke engang paa Hagen af en simpel Haandværker, som, da han ikke kan fæste sig en Kammertjener fjerdingaarsvis, lejer en hver Gang, han har Brug for ham, og betaler ham med smudsige Kobberskillinger. Synderen Poll Sweedlepipe ragede alle sine Kunder for een Penny pr. Hoved og klippede enhver Kundes Haar for to Pence, og da Poll var ene og ugift og havde en Del Søgning som Fuglekræmmer, kom han ret godt ud af det.

Han var en lille, aldrende Mand med en klam og kold højre Haand, hvorfra ikke engang Kaniner og Fugle kunde fordrive Lugten af Barbersæbe. Poll havde noget tilfælles med Fuglen i sin Natur, ikke med Høgen eller Ørnen, men med Spurven, der bygger under Taget og ynder menneskeligt Selskab. Dog var han ikke trættekær som Spurven, men fredelig som Duen. I sin Gang struttede han og havde igen i denne Henseende en svag Lighed med Duen saavel som i en vis Sluddervornhed, der i sin Ensformighed kunde sammenlignes med denne Fugls Kurren. Han var meget nysgerrig, og naar han ved Aftenstid stod i sin Butik og med Hovedet paa Siden og en polisk Blinken med Øjnene iagttog Naboerne, lignede han lidt en Ravn. Men der var ikke mere Ondskab i Poll end i en Rødkælk, og desuden var det saa heldigt, at naar nogen af hans ornitologiske Egenskaber var i Færd med at tage Overhaand, kvaltes, opløstes, sammensmeltedes og neutraliseredes de i Barberen, ganske ligesom hans skaldede Hoved — der ellers var som Hovedet paa en raget Skade — forsvandt i en Paryk af sorte, krusede Lokker, der vare skilte paa den ene Side og

klippede af næsten helt op til Issen som Tegn paa en umaadelig Udvikling af Aandsevner.

Poll havde en meget lille, skingrende, skarp Stemme, der maaske havde faaet Skælmsmestrene i Kingsgate Street til at holde saa meget mere fast ved hans kvindelige Navn. Han havde tillige et blødt Hjerte; thi naar han havde faaet en god Ordre paa tre, fire Snese Spurve til en Kapskydning, kunde han i en medlidende Tone ytre, at det var underligt, at Spurvene vare blevne skabte i saadanne Øjemed. Spørgsmaalet, om Mennesker vare blevne skabte for at skyde dem, laa uden for Polls Filosofi.

Som Sportsmand gik Poll med en Bomuldsfløjls Frakke, lange blaa Strømper, Snørestøvler, et Halstørklæde af en lys Farve og en meget højpuldet Hat; men naar han varetog sin fredeligere Syssel som Barber, viste han sig i Almindelighed i et ikke alt for rent Forklæde, en Flonels Trøje og Cordurois Knæbenklæder. Det var i dette sidste Kostume, dog med Forklædet snoet omkring Livet paa sig til Tegn paa, at han havde lukket sin Forretning for den Dag, at han en Aften nogle Uger efter de i det sidste Kapitel af første Bind skildrede Tildragelser drejede Nøglen om i sin Dør og blev staaende paa Gadedørstrappen i Kingsgate Street for at lytte efter, om den lille sprukne Klokke indenfor ikke snart vilde holde op at ringe. Thi indtil da syntes Poll aldrig, at Stedet var roligt nok til at kunne overlades til sig selv.

„Det er den rædsomste Klokke til at ringe, der nogen Sinde har været til," sagde Poll. „Men endelig er den da bleven stille."

Med disse Ord trak han sit Forklæde lidt fastere sammen om sig og skyndte sig ned ad Gaden; men lige som han drejede ind i Holborn, løb han imod en ung Mand i Liberi. Denne Yngling var kæk, skønt lille, og vendte sig med adskillige livlige Mishagsytringer øjeblikkelig om imod ham.

„Naa, Fæ—hoved!" raabte den unge Mand. „Kan De

ikke se, hvor De sætter Deres Ben — hvad? Kan De ikke passe paa, hvor De gaar — hvad? Hvortil tror De, at De har faaet Øjne i Hovedet — hvad? Ah! Naa da!"

Den unge Mand udtalte de to sidste Ord meget højrøstet og med et frygteligt Eftertryk, som om de indeholdt Kraftessensen af den groveste Fornærmelse. Men næppe havde han gjort det, førend hans Harme veg for Overraskelse, og han udbrød i en mildere Tone:

„Hvad, Polly!"

„Det er dog vel aldrig Dem?" udbrød Polly. „Det kan ikke være Dem!"

„Nej, det er ikke mig," svarede Ynglingen. „Det er min Søn, min ældste Søn. Han gør sin Fader Ære, ikke, Polly?" Og med denne fine lille Vittighed standsede han paa Fortovet og drejede sig flere Gange rundt for saa meget des bedre at fremvise sin Skikkelse til temmelig stor Ulempe for de forbigaaende, der ikke vare i samme Stemning som han.

„Det havde jeg ikke troet," sagde Poll. „Hvad, har De da forladt Deres gamle Plads? Har De?"

„Om jeg har?" svarede hans unge Ven, der nu havde stukket Hænderne i Lommerne paa sine hvide Skindbukser og spankulerede af Sted ved Siden af Barberen. „Forstaar De Dem paa Kravestøvler, Polly? — Se her!"

„Nysselige!" udbrød Sweedlepipe.

„Forstaar De Dem paa fine Knapper? Se ikke paa mine, hvis De ikke er Kender, for disse Løvehoveder ere gjorte for Folk af Smag, ikke for Kræmmersvende!"

„Nysselige!" udbrød Barberen igen. „Og saa en græsgrøn Frakke med Guldtresser og en Kokarde paa Hatten!"

„Ja, det skulde jeg mene! Dog blæse være med Kokarden, for med Undtagelse af, at den ikke gaar rundt, ligner den Ventilen i Køkkenvinduet hos Todgers's. De har vel ikke set den gamle Dames Navn i Avisen?"

„Nej," svarede Barberen. „Er hun fallit?"

„Er hun det ikke, bliver hun det nok," svarede Bailey.

„Den Forretning kan ikke trives uden mig. Naa, hvorledes har De det saa?“

„Aa, ganske godt,“ sagde Poll. „Opholder De Dem i denne Ende af Byen, eller vilde De besøge mig? Eller har De maaske Forretninger i Holborn?“

„Jeg har ingen Forretninger i Holborn, men kun i Westend,“ svarede Bailey halvt fornærmet. „Nu har jeg faaet en Principal af den rette Slags. Man kan ikke se hans Ansigt for hans Skæg og ikke se hans Skæg for Farven, der sidder paa det. Det er en Gentleman, hvad? De kunde maaske ikke have Lyst til at køre en lille Tur i en Kabriolet? Ja, det vilde heller ikke være raadeligt at tilbyde Dem det. De vilde falde i Afmagt bare ved at se mig komme i jævnt Trav omkring Gadehjørnet.“

For at give en svag Forestilling om Virkningen af et saadant Syn efterlignede Bailey en Hest i stærkt Trav og slog saaledes med Nakken, idet han tørnede mod en Vandpost, at han tabte sin Hat.

„Den er kødelig Onkel til Bucefalus,“ sagde Bailey, „og Broder til Pegasus. Den er allerede gaaet igennem to Porcelænshandleres Butiksvinduer i den Tid, vi have haft den, og blev solgt, fordi den havde taget Livet af sin Frue. Det er en Hest, skulde jeg mene, hvad?“

„Aah, nu vil De aldrig købe flere Bogfinker,“ ytrede Poll, idet han med et tungsindigt Udtryk saa paa sin unge Ven. „Nu vil De vist aldrig købe flere Bogfinker for at hænge dem i et Bur over Vadsken?“

„Nej, De kan tro nej, skulde jeg have en Fugl nu, skulde det da mindst være en Paafugl, og selv det vilde ikke være noget for mig. Naa, men hvorledes har De det saa?“

„Aah, jeg har det godt,“ sagde Poll. Han svarede igen paa Spørgsmaalet, fordi Bailey igen gjorde det, og Bailey gjorde det igen, fordi det i Forbindelse med en skrævende Bevægelse med de hvide Skindbukser, en Bøjning

med Knæene og en Sparken ud med Kravestøvlerne lød saa rask og smagte af Hestestalden og Væddeløbsbanen.

„Hvad har De for, gamle Kammerat?“ spurgte Bailey med den samme elskværdige Forsorenhed. Han talte, som om han var en hel Verdensmand og Barberen et rent Barn mod ham.

„Aah, jeg skal hen at hente min logerende,“ sagde Paul.

„Det gælder tre Pund, at det er et Fruentimmer!“

Den lille Barber skyndte sig at forklare, at det hverken var et ungt Fruentimmer eller et smukt Fruentimmer, men en Vaagekone, der i nogle Uger havde været en Slags Husholderske for en Herre og i Aften skulde forlade sin Kondition, fordi hun vilde blive afløst af en anden, der havde mere Ret til at udfylde Pladsen som Husholderske, nemlig den omtalte Herres Brud.

„Han er nylig bleven gift og fører sin unge Kone hjem i Aften,“ sagde Barberen, „og derfor skal jeg hente min logerende — hos Mr. Chuzzlewit tæt bag ved Posthuset — og bære hendes Kuffert for hende.“

„Jonas Chuzzlewit?“ spurgte Bailey.

„Det er ganske rigtig hans Navn. Kender De ham?“

„Aa, nej — nej, ikke Spor! Og hende kender jeg heller ikke. De gjorde hinandens Bekendtskab saa godt som gennem mig.“

„Ah!“ sagde Paul.

„Ah!“ sagde Bailey og blinkede, „og hun ser ikke ilde ud, kan jeg fortælle Dem. Men hendes Søster var den bedste af dem. Hun var den lystige. Jeg havde ofte mine Løjer med hende i gamle Dage.“

Bailey talte, som om han allerede havde hele det ene Ben og tre Fjerdedele af det andet i Graven, og som om dette havde tildraget sig for tyve, tredive Aar siden. Den sagtmodige Paul Sweedlepipe blev i den Grad slaaet fra det af hans tidligt udviklede Selvtillid og protegerende Væsen, saavel som af hans Støvler, Kokarde og Liberi, at der svømmede en Taage for hans Øjne, og han saa — ikke den

velkendte ungdommelige Bailey fra Todgers's Pensionat, der for et Aars Tid siden havde gjort hans Bekendtskab ved flere Gange at købe Smaafugle af ham til to Pence Stykket — men en stærk kondenseret Legemliggørelse af alle Londons Rideknægte; et Indbegreb af hele Tidens Hestekundskab; et overkultiveret Fænomen, som maatte have været til i mange Aar og var rig paa frygtelige Erfaringer. Og havde end Baileys Snilde selv i Todgers's skyfulde Atmosfære altid glimret i denne Henseende, saa fordunklede det nu baade Tid og Rum, blendede Iagttagerne og imponerede dem paa en Maade, der trodsede alle Naturens Love. Som en lavstammet Dreng vandrede han paa Holborn Hills virkelige, haarde Brostene, og dog blinkede, tænkte, handlede og talte han som en Olding. Han var gammel i Sind, men ung i Skind. Han blev til et uforklarligt Væsen, en Sfinks med Bukser og Støvler paa. Barberen havde intet andet Valg end enten selv at blive tosset eller ogsaa at tage Bailey som noget givet, og han valgte klogelig det sidste.

Bailey havde den Godhed at beære ham med sit Selskab og undervejs underholde ham med forskellige Emner, hentede fra Sportsverdenen, og udbredte sig navnlig over de respektive Fortrin, der i Almindelighed fandtes hos Heste med hvide Sokker og Heste uden saadanne. Med Hensyn til hvilke Slags Haler, der vare at foretrække, havde Bailey sine egne Meninger, som han forklarede; men han bad dog, at hans Ven ikke vilde lade sig paavirke deraf, da han vidste, at han her var saa uheldig at være uenig med adskillige udmærkede Autoriteter. Han trakterede Sweedlepipe med en Hjertestyrkning, der blev tillavet efter hans egen Anvisning og, som han fortalte ham, var bleven opfunden af et Medlem af Jockey Klubben, og da de nu vare komne i Nærheden af Barberens Bestemmelsessted, ytrede han, at da han havde en Time tilovers og kendte de paagældende, ønskede han, hvis det konvenerede, at blive forestillet for Mrs. Gamp.

Paul bankede paa hos Jonas Chuzzlewit, og da Døren blev aabnet af den omtalte Dame, præsenterede han de to udmærkede Personligheder for hinanden. Det var en heldig Omstændighed ved Mrs. Gamps dobbelte Bestilling som Jordemoder og Vaagekone, at den gav hende Interesse for alt, hvad der var ungt, saavel som for alt, hvad der var gammelt. Hun modtog Bailey meget venligt.

„Det er sandelig meget smukt af Dem," sagde hun til sin Vært, „baade at De selv kommer, og at De tager saadan en pæn Ven med Dem. Men jeg frygter for at komme til at ulejlige Dem med at træde indenfor, da det unge Par endnu ikke er arriveret."

„De komme sildigt," sagde hendes Vært, da hun havde ført dem ned i Køkkenet.

„Ja, naar man tænker paa Kærlighedens Vinger, komme de rigtignok sildigt," sagde Mrs. Gamp.

Bailey spurgte, om Kærlighedens Vinger nogen Sinde havde taget Præmie eller havde udmærket sig i nogen Retning, men da han fik at vide, at det ikke var en Hest, men kun et digterisk eller billedligt Udtryk, røbede han den dybeste Foragt. Mrs. Gamp var saa forbavset over hans behagelige Væsen og store Utvungenhed, at hun var lige ved hviskende at forelægge sin Vært det forbløffende Spørgsmaal, om han var en Mand eller en Dreng, da Sweedlepipe, der gættede hendes Hensigt, i rette Øjeblik gav hendes Tanker en anden Retning.

„Han kender Mrs. Chuzzlewit," sagde Paul højt.

„Der er intet, som han ikke kender eller ved, det er nu min Mening," ytrede Mrs. Gamp. „Al Verdens Syndighed kender han ud og ind."

Bailey optog dette som en Kompliment og sagde, idet han rettede paa sit Halsbind: „Saa temmelig."

„Da De kender Mrs. Chuzzlewit, saa ved De maaske ogsaa, hvad der er hendes Fornavn?" spurgte Mrs. Gamp.

„Charity," svarede Bailey.

„Nej, det er galt!" udbrød Mrs. Gamp.

„Cherry da. Cherry er en Forkortelse deraf, men det kommer ud paa et.“

„Det begynder slet ikke med et C,“ svarede Mrs. Gamp og rystede paa Hovedet, „det begynder med et M.“

„Haahaa,“ udbrød Bailey og bankede en lille Sky af Pibeler ud af sit venstre Ben, „saa har han gaaet hen og giftet sig med den livlige.“

Da disse Ord vare noget gaadefulde, opfordrede Mrs. Gamp ham til at forklare sig nærmere, hvilket Bailey da ogsaa gjorde, idet Damen ivrig lyttede efter hvert Ord, han sagde. Han var endnu midt i sin Fortælling, da Lyden af Vognhjul og et Dobbeltslag paa Gadedøren forkyndte det nygifte Pars Komme, hvorfor Mrs. Gamp, efter at have bedet ham gemme, hvad mere han havde at meddele, og fortælle hende det paa Hjemvejen, tog et Lys og skyndte sig ud for at modtage Husets unge Herskerinde og byde hende velkommen.

„Jeg ønsker Dem til Lykke af mit ganske Hjerte,“ sagde hun med et Kniks, da de traadte ind i Gangen, „og Dem med, Herre. Deres Frue ser lidt træt ud af Rejsen, Mr. Chuzzlewit, det søde Væsen!“

„Hun har gjort Ophævelser nok derover,“ brummede Jonas. „Men lys os nu!“

„Denne Vej, lille Frue, hvis De vil være saa god,“ sagde Mrs. Gamp, idet hun gik foran dem op ad Trappen. „Jeg har gjort alt saa hyggeligt, som jeg kunde; men der er meget, som De selv kommer til at forandre, naar De har faaet Tid til at se Dem om. Aa, hvor hun er yndig! Men,“ sagde Mrs. Gamp ved sig selv, „hun ser ikke ud til at være saa grumme livlig, maa jeg sige.“

Det var sandt; det gjorde hun ikke. Det Dødsfald, der var gaaet forud for Brylluppet, syntes at have efterladt sin Skygge i Huset. Luften var tung og trykkende; Værelserne vare mørke, og et tykt Mulm udfyldte hver Krog og hver Sprække. Som et ondt Varsel sad den gamle Bogholder ved Kaminen med Øjnene fæstede paa nogle for-

tørrede Grene, der laa paa Ildstedet. Han rejste sig op og saa paa hende.

„Naa, Mr. Chuff," sagde Jonas i en ligegyldig Tone, idet han børstede Støvet af sine Støvler, „saa De er altsaa endnu blandt de levendes Tal?"

„Og det kan Mr. Chuffey takke Dem for," sagde Mrs. Gamp, „som jeg mangen en god Gang har sagt ham."

Jonas var ikke i det bedste Humør; thi idet han saa sig om, sagde han kun: „Vi have ikke mere Brug for Dem, Mrs. Gamp."

„Nu skal jeg straks gaa," svarede Vaagekonen, „hvis der ikke er noget, jeg kan gøre for Dem, Frue? Er der ikke," sagde Mrs. Gamp med en sukkersød Mine, medens hun hele Tiden rumsterede i sin Lomme, „er der ikke noget, jeg kan gøre for Dem, mit lille Lam?"

„Nej," svarede Merry næsten grædefærdig. „De gør bedst i at gaa."

Med et halvt indsmigrende, halvt listigt Smil; med eet Øje fæstet paa Fremtiden og et andet paa den unge Kone og et polisk Ansigtsudtryk, der dels var spirituelt, dels spirituøst, men helt fagmæssigt og ejendommeligt for hendes Haandtering, rumsterede Mrs. Gamp igen i sin Lomme og fremtog et trykt Kort med en Indskrift, der var kopieret efter hendes Skilt.

„Vil De ikke være saa god, søde lille Ven," hviskede Mrs. Gamp til hende, „at gemme dette paa et Sted, hvor De altid kan huske paa det? Jeg er godt kendt af mange Damer, og det er min Adresse. Gamp er mit Navn, og da jeg bor tæt herved, vil jeg tage mig den Dristighed at se herind en Gang imellem og spørge til Deres Humør og Befindende, mit Kyllingeben!"

Og under en uafbrudt Smisken, Smilen, Blinken, Hosten, Nikken og Nejen, som var beregnet paa at indlede en hemmelighedsfuld og intim Forstaaelse mellem hende selv og den unge Kone, nedbad Mrs. Gamp Himmelens Vel-

signelse over Huset og smiskede, smilte, blinkede, hostede, nikkede og nejede sig ud af Værelset.

„Men jeg siger og vilde sige det, om jeg saa skulde føres som en Martha paa Baalet for det," sagde Mrs. Gamp hviskende, da hun var kommen ned, „at hun ikke ser synderlig livlig ud nu for Øjeblikket."

„Vent bare, til De hører hende le!" sagde Bailey.

„Hm!" udbrød Mrs. Gamp med en Slags Grynten. „Det vil jeg, Barn."

De sagde ikke mere inde i Huset; thi Mrs. Gamp satte sin Hat paa, Sweedlepipe tog hendes Kuffert, og Bailey fulgte med dem til Kingsgate Street og fortalte undervejs Mrs. Gamp Oprindelsen til og Udviklingen af sit Bekendtskab med Mrs. Chuzzlewit og hendes Søster. Det var et pudsigt Eksempel paa denne Ynglings tidlige Modenhed, at han bildte sig ind, at Mrs. Gamp havde fattet Ømhed for ham, og følte sig højlig smigret af hendes ilde anbragte Kærlighed.

Idet Døren lukkede sig tungt efter dem, satte Mrs. Jonas sig paa en Stol og rejste sig greben af en sælsom Gysen, da hun saa sig om i Værelset. Det var omtrent saaledes, som hun tidligere havde set det, men endnu mere skummelt. Hun havde troet at skulle have set det pyntet op til hendes Modtagelse.

„Det er sagtens ikke godt nok til dig?" sagde Jonas, der havde iagttaget hendes Minespil.

„Ja trist er det unægtelig," sagde Merry, idet hun gjorde sig Umage for at være mere sig selv.

„Det vil blive endnu tristere, førend du er færdig med det," svarede Jonas, „hvis du kommer mig med nogen af dine Nykker. Det klæder dig godt at surmule i samme Øjeblik, du sætter Foden inden for Døren. Ellers plejede der at være Liv nok i dig, naar du kunde plage mig med det. Pigen er nede. Ring efter Aftensmaden, mens jeg trækker mine Støvler af."

Hun stod i nogen Tid og saa efter ham, idet han gik

ud af Værelset; saa tog hun sig pludselig sammen for at gøre, hvad han havde forlangt, men i det samme lagde den gamle Chuffey lempelig sin Haand paa hendes Arm.

„De er dog vel ikke gift?“ sagde han ivrigt.

„Jo, for en Maaned siden. Men Gud, hvad er der paa Færde?“

Han svarede, at der intet var paa Færde, og vendte sig bort fra hende. Men idet hun i sin Angest og Forundring ligeledes vendte sig om, saa hun ham løfte sine skælvende Hænder op over sit Hoved og hørte ham sige:

„O ve, ve, ve over dette syndige Hus!“

Det var hendes velkommen — hjem.

Andet Kapitel.

Som godtgør, at gamle Venner ikke blot kunne vise sig med ny Ansigter, men ogsaa under falsk Flag, samt at Folk ere tilbøjelige til at snyde, og at Snyderen undertiden kan blive snydt.

Bailey jun. — thi den unge Sportsmand, der fordum havde været saa brugelig til alle Slags hos Todgers's, havde nu formelig etableret sig under dette Navn, uden at ulejlige sig med hos den lovgivende Magt at søge om en udtrykkelig Tilladelse dertil i Skikkelse af en personlig Bevilling — Bailey jun., der netop var høj nok til, at et spejdende Øje kunde se ham sidde bag Forlæderet paa sin Herres Kabriolet og stirre dorsk ned paa Samfundet, kørte langsomt op og ned ad Pall Mall ved Middagstid, medens han ventede paa sin Principal. Den aristokratiske Hest, der havde Bucefalus til Brodersøn og Pegasus til Broder, viste sig sine ophøjede Slægtninge værdig ved at tygge paa Bidselet, indtil dens Bringe var hvid af Skum, og ved at stejle som en Ganger i et Vaabenskjold; det pletterede Seletøj og det lakerede Læder glimrede i Solen; Fodgængere beundrede;

Bailey var nedladende, men ubevægelig. Han syntes at sige: „En Trillebør, Godtfolk, bare en Trillebør; intet i Sammenligning med, hvad vi kunde vise frem, hvis vi vilde!“ Og han vedblev at køre, idet han holdt sine korte grønne Arme ud over Forlæderet, som om han var haget fast til det ved Armhulerne.

Bailey havde store Tanker om Broderen til Pegasus og satte dens Egenskaber højt, men han sagde den det aldrig. Tværtimod havde han for Skik, naar han kørte dette Dyr, at overfuse det med uhøflige, for ikke at sige fornærmelige Ytringer, saasom: „Naa, saa det vilde du?“ „Er det din Mening?“ „Hvor skal du nu hen?“ „Nej, du gør ikke, min Dreng!“ og lignende fragmentariske Bemærkninger, og da de i Regelen ledsagedes af et Ryk i Tømmen eller et Smæld med Pisken, førte de til mange Styrkeprøver imellem dem og til mange Kampe om Overmagten, der nu og da endte i Porcelænsbutikker og paa andre mærkelige Steder, saaledes som Bailey allerede havde antydet over for sin Ven Poll Sweedlepipe.

Ved nærværende Lejlighed var Bailey, da han var i godt Humør, mere end almindelig streng mod sin Favorit, hvilket havde til Følge, at dette vælige Dyr næsten ganske indskrænkede sig til at bruge Bagbenene og stadig indtog saadanne Stillinger i Forhold til Kabrioletten, at den forbavsede de forbigaaende i høj Grad. Men uden at lade sig forstyrre, havde Bailey en Bunke Vittigheder paa rede Haand til enhver, som krydsede hans Vej, idet han snart raabte til en fuldvoksen Kuldrager i en Arbejdsvogn, som spærrede Gaden: „Naa, unge Mand, hvem har betroet Dem en Vogn?“ snart spurgte aldrende Damer, der gerne vilde over, men løb tilbage igen: „Hvorfor de ikke gik hen til Fattighuset og fik sig en Begravelsesseddel?“ snart med venlige Ord lokkede Drenge til at staa op bagpaa og derefter øjeblikkelig piskede dem ned igen, og lignende Udbrud af en glad Stemning, som han undertiden gav Luft ved at køre i kort Galop rundt paa St. James Square og derpaa

atter komme ganske langsomt ind i Pall Mall ad en anden Vej, som om han hele Tiden havde krøbet som en Snegl.

Først efter at han i længere Tid havde moret sig paa denne Maade, og Frugthandlerens Bod omme paa Hjørnet flere Gange var bleven frelst paa en saa vidunderlig Maade, at den syntes at være uindtagelig, blev Bailey kaldt hen til Døren i et Hus i Pall Mall, hvorpaa han drejede om og sprang ned. Og først efter at han havde holdt Tømmen nogle Minutter endnu, mens ethvert Kast af Bucefalus's Broders Hoved og enhver Trækning i Bucefalus's Broders Næsebor nær havde revet ham over Ende, satte to Personer sig ind i Køretøjet, hvorpaa den ene af dem tog Tømmen og kørte rask til. Heller ikke var det, førend Bailey forgæves havde løbet nogle Hundrede Skridt, at det lykkedes ham at faa sit korte Ben op paa Jærntrinet og omsider at sætte sine Støvler paa det lille Fodbræt bagtil. Men da frembød han ogsaa et Syn, som det var Umagen værd at se, og idet han snart stod paa det ene og snart paa det andet Ben, snart søgte at se omkring Kabrioletten paa den ene og snart paa den anden Side og snart stræbte at titte oven over den, mens den for af Sted, var han fra Top til Taa en Type paa en Newmarke-Mand.

Baileys Principals Udseende, som han sad der i Kabrioletten, retfærdiggjorde fuldkommen den begejstrede Ynglings Skildring af ham over for den undrende Poll. Paa sit Hoved, sine Kinder, sin Hage og sin Overlæbe havde han en Masse glinsende, kulsorte Haar; hans sirligt syede Klæder vare efter den nyeste Mode og af den kostbareste Slags; Blomster af Guld og Blaat, Grønt og blussende Rødt vare indvirkede i hans Vest; kostbare Kæder og Smykker tindrede paa hans Bryst; hans Fingre, der vare besatte med glimrende Ringe, havde lige saa ondt ved at røre sig som en Flue, der nylig er bleven frelst ud af en Krukke Honning, og Dagslyset spillede paa hans blanke Hat og Støvler ligesom paa poleret Glas; men trods det forandrede Navn og det forandrede Ydre var det alligevel Tigg. Skønt

vendt op og ned paa og krænget ligesom en Handske, saaledes som det undertiden gaar med store Mænd; skønt ikke længer Montague Tigg, men Tigg Montague, var det dog alligevel Tigg, den samme sataniske, galante, martialske Tigg. Messinget var blevet poleret, lakeret og omstemplet, men alligevel var det dog det ægte Tigg Metal.

Ved Siden af ham sad en smilende Herre af et mindre fordringsfuldt og mere forretningsmæssigt Udseende, hvem han tiltalte som David. Dog vel aldrig hin David fra — hvad skal man kalde det? — de forgyldte Kuglers Triumvirat? Dog ikke David, Assistenten i „Onkels“ filantropiske Forretning? Jo, den selv samme.

„Sekretærens Honorar, David,“ sagde Montague, „er, da denne Post nu er bleven oprettet, otte Hundrede Pund om Aaret foruden fri Bolig, Brændsel og Lys. Sine fem og tyve Aktier beholder han naturligvis. Er det nok?“

David smilte og nikkede og hostede bag ved en lille aflaaset Portefeuille, som han bar hos sig, med en Mine, der røbede, at han var den omtalte Sekretær.

„Er det nok,“ sagde Montague, „vil jeg i min Egenskab af Formand i Dag foreslaa det for Direktionen.“ Sekretæren smilte atter, ja lo endog denne Gang og sagde, idet han gned sig polisk paa sin Næse med Enden af Portefeuillen:

„Det var et kapitalt Indfald, var det ikke?“

„Hvad var et kapitalt Indfald, David?“ spurgte Montague.

„Det Engelsk-Bengalske,“ fniste Sekretæren.

„Det engelsk-bengalske uegennyttige Laane- og Livsforsikringsselskab er en kapital Forretning, vil jeg haabe, David.“

„Ja kapital — det maa De nok sige,“ udbrød den anden med en ny Latter, „i een Betydning.“

„I den eneste rigtige, David, som er Nummer eet.“

„Hvor stor,“ spurgte Sekretæren og brast igen i Latter,

„hvor stor bliver den indbetalte Kapital ifølge den næste Prospektus?“

„Et Tal paa to Cifre og saa mange Nuller bagefter, som Bogtrykkeren kan faa Plads til i den samme Linie,“ svarede hans Ven. „Ha, ha, ha!“

Herover lo de begge, og Sekretæren saa voldsomt, at han, idet han sparkede ud med sine Ben, sparkede Forlæderet løst og nær havde jaget Bucefalus's Broder ned i en Østerskælder, ikke at tale om, at Bailey fik et saa pludseligt Sving, at han som en ung Fama et Øjeblik svævede frit i Luften, kun holdende sig fast ved en Strop.

„De er dog en Pokkers Karl!“ udbrød David beundrende, da den lille Forskrækkelse havde lagt sig.

„Sig Geni, David, Geni!“

„Godt, saa er De min Salighed ogsaa et Geni,“ sagde David. „Jeg vidste naturligvis nok, at De var godt skaaren for Tungebaandet, men jeg havde aldrig troet, at De virkelig var den Mand, De er. Og hvorledes kunde jeg ogsaa det?“

„Jeg svinger mig op, naar Forholdene ere til det, David. Det alene vidner om Geni,“ sagde Tigg. „Hvis De nu skulde tabe et Væddemaal paa hundrede Pund til mig i denne Minut og betale mig det — hvilket er forbistret usandsynligt — vilde jeg, set fra et aandeligt Synspunkt, straks svinge mig op.“

Det maa lades Tigg, at han virkelig havde svunget sig op ved at tage Lejligheden i Agt, og ved at drive sine Finansoperationer efter en større Maalestok selv var bleven større.

„Ha, ha, ha!“ udbrød Sekretæren og lagde med voksende Fortrolighed sin Haand paa Formandens Ærme. „Naar jeg ser paa Dem og tænker paa, at Deres Ejendomme i Bengalen hæfte — ha, ha, ha! —“

Denne halvt udtrykte Tanke forekom ikke Tigg mindre latterlig, end den forekom hans Ven; thi ogsaa han lo hjerteligt.

„— hæfte," vedblev David, „hæfte for — Deres Ejendomme i Bengalen hæfte — for alle Fordringer paa Selskabet; naar jeg ser paa Dem og tænker herpaa, kunde De faa mig til at dø af Grin bare ved at røre mig med den lille Finger, ja min Sæl kunde De saa!"

„Det er nogle Fandens brillante Ejendomme," sagde Tigg. „Alene Indelukket med Tigrene er en ren Guldgrube, David."

David kunde kun svare mellem Latteranfaldene: „Aa, De er dog en Pokkers Karl!" og vedblev at le, holde sig i Siderne og tørre sine Øjne, uden at sige andet.

„Et kapitalt Indfald?" sagde Tigg, idet han nogen Tid efter vendte tilbage til sin Ledsagers første Ytring. „Ja vist var det et kapitalt Indfald. Det var mit Indfald."

„Nej, nej, det var mit," sagde David. „For Pokker, lad dog ogsaa andre faa en lille Smule Ære. Sagde jeg Dem ikke, at jeg havde sparet mig nogle faa Pund sammen?"

„Det sagde De, men sagde jeg ikke ogsaa til Dem," afbrød Tigg ham, „at jeg havde faaet Fingre i nogle faa Pund?"

„Ganske vist gjorde De," svarede David med Varme, „men det er ikke det fine ved Indfaldet. Hvem sagde, at hvis vi skød Pengene sammen, kunde vi møblere et Kontor og gøre Spræl?

„Og hvem sagde," indvendte Tigg, „at naar vi kun gjorde det efter en tilstrækkelig stor Maalestok, kunde vi møblere et Kontor og gøre Spræl uden Penge? Vær fornuftig, retfærdig og rolig og sig mig, hvis Indfald det var?"

„Ja, der," var David nødt til at indrømme, „havde De Fordelen over mig, tilstaar jeg. Men jeg stiller mig jo heller ikke ved Siden af Dem; jeg forlanger kun en lille Smule Ære af Sagen."

„Al den Ære, De fortjener, den har De," sagde Tigg. „Selskabets grove Arbejde, David — Beregninger, Bøger, Cirkulærer, Avertissementer, Penne, Blæk og Papir, Lak og

Oblater — alt saadant noget sørger De beundringsværdigt for. Til det rent haandværksmæssige, David, er De udmærket; det nægter jeg ikke; men det ornamentale Departement, det opfindsomme og poetiske Departement —"

„Der er De Manden," sagde hans Ven; „det er der ikke Spørgsmaal om. Men med et saa elegant Køretøj som dette, alle de smukke Ting, De har lagt Dem til, og det Liv, De fører, mener jeg, at det ogsaa maa være et ret hyggeligt Departement?"

„Fremmer det Øjemedet? Er det engelsk-bengalsk?" spurgte Tigg.

„Ja," sagde David.

„Kunde De paatage Dem det?" spurgte Tigg.

„Nej," sagde David.

„Ha, ha, ha!" lo Tigg. „Saa lad De Dem nøje med Deres Stilling og Indtægter, min fine Ven, og velsign den Dag, da vi lærte hinanden at kende tværs over vor fælles Onkels Disk; thi for Dem var det en gylden Dag."

Af Samtalen mellem disse to Hædersmænd vil man allerede have forstaaet, at de havde indladt sig paa et større Foretagende, der var baseret paa det store Princip: Alt at vinde, intet at tabe — hvilket gav dem en stærk Stilling over for det almindelige Publikum, saa at Forretningen trivedes ganske godt.

Det engelsk-bengalske uegennyttige Laane- og Livsforsikringsselskab saa Dagens Lys en skønne Morgen, ikke som en nyfødt Institution, men som et fuldvoksent Selskab, der straks kunde staa paa egne Ben og gjorde Forretninger til højre og venstre. Det havde et „Filial" paa en første Sal oven over en Skrædder i Westend og sit Hovedkontor i en ny Gade i City, hvor det indtog den øverste Del af et rummeligt Hus og udfoldede en Rigdom af Stukkaturarbejde og Spejlglas, medens alle Vinduerne havde Staaltraads Jalusier med Ordene, „det Engelsk-Bengalske" indvirkede i Mønsteret i hvert eneste et af dem. Paa Dørstolpen var der atter med store Bogstaver malet: „Det

engelsk-bengalske uegennyttige Laane- og Livsforsikringsselskabs Kontor", og paa Døren sad der en stor Messingplade med den samme Indskrift. Denne Plade, som stadig holdtes blank, som om den opfordrede til at gøre Forespørgsler, skar City i Øjnene efter Kontortid om Hverdagen og hele Dagen igennem om Søndagen og saa dristigere ud end selve Banken. Indenfor vare Lokalerne nymalede, nygibsede og nytapetserede og forsynede med ny Gulvtæpper, ny Borde, ny Stole og ny Diske, kort sagt alt var nyt og alt solidt, kostbart og bestemt til, ligesom Selskabet, at vare. Forretninger! Se paa de grønne Hovedbøger, som med deres røde Rygge ligne store Kricketbolde, der ere blevne slaaede flade; Statskalenderne, Vejviserne, Dagbøgerne, Almanakkerne, Brevkasserne og Brevvægtene; de lange Rækker af Brandspande til øjeblikkelig at kvæle en udbrydende Ildebrand i Fødselen og frelse den umaadelige Formue i Banknoter og Obligationer, som tilhører Selskabet; se paa Jærnpengeskabene, Uret, Kontorsignetet, der alene ved sit Omfang er Sikkerhed nok, for hvad det skal være! Soliditet! Se paa de svære Marmorblokke i Kaminerne og det pragtfulde Brystværn oppe paa Huset! Offentlighed! Ih, endog paa Kulkasserne staar der jo malet, „det engelsk-bengalske uegennyttige Laane- og Livsforsikringsselskab", og det gentager sig, hvor man saa vender og drejer sig, saa at ens Øjne blendes af det, og Hovedet svimler derved. Det staar trykt oven over alt Brevpapiret, danner en Snirkel omkring Seglet, skinner ud af Budets Knapper og gentages tyve Gange i ethvert Cirkulære og enhver offentlig Annonce, hvori en vis David Crimple, Esquire, Sekretær og administrerende Direktør, er saa fri at henlede Deres Opmærksomhed paa den vedlagte Oversigt over de Fordele, som det engelsk-bengalske uegennyttige Laane- og Livsforsikringsselskab byder, og tilfulde overbevise Dem om, at enhver Forbindelse fra Deres Side med dette Etablissement maa føre til en permanent Nytaarsgave og stadig voksende Dividende for Dem, og at ingen kan løbe nogen Fare ved denne

Transaktion, undtagen Selskabet, der paa Grund af sin store Liberalitet er temmelig sikker paa at tabe. Og dette er, som David Crimple, Esquire, tillader sig at mene — og det er højst sandsynligt, at De tror ham — den bedste Garanti, man med Billighed kan forlange af Bestyrelsen for dets Soliditet og Paalidelighed.

Denne Gentlemans Navn havde, i Forbigaaende sagt, oprindelig været Crimp,*) men da dette Ord var modtageligt for en fejl Udlæggelse og let kunde blive misforstaaet, havde han forandret det til Crimple.

For at ingen trods alle disse Beviser og Bekræftelser skulde blive mistroisk mod det engelsk-bengalske uegennyttige Laane- og Livsforsikringsselskab og fatte Mistillid til Tigg Montague Esquire — fra Pall Mall og Bengalen — eller noget andet Navn paa Listen over de opdigtede Direktører, var der et Kontorbud til Stede — en imponerende Fyr i en uhyre rød Vest og en kortskødet, graasprængt Kjole — der var mere overbevisende for Skeptikerne end det hele Etablissement uden ham. Der fandt ingen Fortrolighed Sted mellem ham og Direktionen; ingen vidste, hvor han sidst havde tjent; intet Skudsmaal var blevet forevist eller forlangt, og der var ikke blevet gjort Forespørgsler paa nogen af Siderne. Alene i Tillid til sit Ydre havde dette gaadefulde Væsen søgt om Pladsen og var øjeblikkelig bleven antagen paa de Vilkaar, han selv havde betinget sig. De vare dyre, men han vidste upaatvivlelig ogsaa, at ingen anden kunde opvise en saa omfangsrig Vest som han, og følte ved sig selv, hvor meget han var værd for en saadan Institution. Naar han sad paa en Bænk, der var indrettet til ham i et Hjørne af Kontoret, og hans blanke Hat hang paa en Knage oven over hans Hoved, var det umuligt at tvivle om Anstaltens respektable Karakter. Den vedblev at fordoble sig med hver Kvadrattomme af den røde Vest, indtil Totalsummen, ligesom i Problemet med Hvedekornet og

*) „Crimp" kan blandt andet betyde en Hverver

Skakbrættet, naaede en svimlende Højde. Det var en Kendsgerning, at Folk, der havde indfundet sig for at lade deres Liv forsikre for tusinde Pund, efter at have set paa ham, havde bedt om, at det maatte blive to, førend Blanketten var bleven udfyldt. Og dog var han ingen Kæmpe. Hans Frakke var snarere lille end det modsatte, hele Trylleriet laa i hans Vest. Respektabilitet, Velstand, Ejendomme i Bengalen, Ansvarlighed for ethvert som helst Beløb fra det Selskabs Side, i hvis Tjeneste han stod, var alt sammen udtrykt i dette ene Klædningsstykke.

Konkurrerende Kontorer havde søgt at lokke ham bort; selve Lombard Street havde vinket ad ham; rige Selskaber havde hvisket: „Bliv Bud hos os," men stedse var han bleven det Engelsk-Bengalske tro. Om han var en snu Rad eller et stateligt Tossehoved, var det umuligt at blive klog paa; men han lod til at tro paa det Engelsk-Bengalske. Indbildte Embedssorger havde givet ham et alvorligt Præg, og skønt han aldeles intet havde at gøre og endnu mindre at sørge for, kunde han se ud, som om Trykket af hans mangfoldige Pligter og Bevidstheden om Rigdommen i Selskabets Kasseværelse gjorde ham højtidelig og tankefuld.

Da Kabrioletten kørte op for Døren, viste denne Funktionær sig barhovedet paa Fortovet og raabte højt: „Plads for Formanden!" til stor Beundring for de omstaaende, der paa denne Maade fik deres Opmærksomhed henvendt paa det engelsk-bengalske Selskab. Tigg hoppede med Anstand ud af Kabrioletten, fulgt af den administrerende Direktør — som nu var meget ærbødig og tilbageholden — og gik op ad Trappen bag efter Budet, som stadig raabte: „Med Forlov der! Med Forlov! Formanden for Direktionen, Gent—le—men!" Paa samme Maade, men med en endnu mere stentorisk Stemme førte han Formanden gennem det offentlige Kontor, hvor nogle ydmyge Klienter vare i Færd med at afgøre deres Forretninger, ind i et Ærefrygt vækkende Gemak med Paaskriften „Direktionsværelse," hvorpaa Døren

til denne Helligdom øjeblikkelig lukkedes og skærmede den store Pengemand mod profane Blikke.

Direktionsværelset var udstyret med et tyrkisk Gulvtæppe, en Buffet, et Portræt af Tigg Montague Esquire som Formand; en meget imponerende Formandsstol med tilhørende Hammer af Elfenben og en lille Bordklokke, samt et langt Bord, hvorpaa der med visse Mellemrum var henlagt Trækpapir, Folioark, ny Penne og Skrivetøjer. Da Formanden meget højtidelig havde taget Plads, satte Sekretæren sig paa hans højre Side, mens Budet stillede sig stiv som en Stok bag ved dem og dannede en varm Baggrund med sin Vest. Dette var Direktionen; alt andet derimod en lille letsindig Fiktion.

„Bullamy!" sagde Tigg.

„Sir!" svarede Budet.

„Hils den lægekyndige Raadgiver fra mig og sig ham, at jeg ønsker at tale med ham."

Bullamy rømmede sig og ilede ud i Kontoret, idet han raabte: „Direktionens Formand ønsker at tale med Anstaltens lægekyndige Raadgiver. Med Forlov der! Med Forlov!" Kort efter kom han tilbage med den omtalte Herre, og begge Gange, da Døren til Direktionens Værelse aabnedes — baade da han traadte ind, og da han gik ud — saa man enfoldige Klienter gøre lang Hals og staa paa Taaspidserne, brændende af Iver efter at opfange et svagt Glimt af det hemmelighedsfulde Rum.

„Min kære Jobling," sagde Tigg, „hvorledes har De det? Vent udenfor, Bullamy. Forlad os ikke, Crimple; det glæder mig ret at se Dem, Jobling."

„Og hvorledes har De det, Mr. Montague, hvad?" sagde den lægekyndige Raadgiver, idet han kastede sig skødesløst i en Lænestol — der var lutter Lænestole i Direktionsværelset — og tog en smuk Guld Snustobaksdaase op af Lommen i sin sorte Atlaskes Vest; „hvorledes har De det? Lidt træt af Forretningerne, hvad? Saa hvil Dem. Lidt hed af Vin maaske? Saa drik Vand. Slet intet i Vejen og i bedste

Velgaaende? Saa tag Dem en varm Frokost. Det er meget sundt at styrke Mavesaften paa denne Tid af Dagen med en varm Frokost."

Den lægekyndige Raadgiver — det var den samme lægekyndige Person, der havde fulgt stakkels gamle Anthony Chuzzlewit til Jorden og tilset Mrs. Gamps Patient i Tyren — smilte, da han sagde disse Ord, og tilføjede henkastet, idet han børstede nogle Korn Snustobak af sit Kalvekrøs: „Jeg tager mig altid selv en varm Frokost paa denne Tid af Dagen, som De ved."

„Bullamy!" sagde Formanden og ringede med den lille Klokke.

„Sir!"

„Frokost."

„Dog ikke for min Skyld, vil jeg haabe?" sagde Lægen. „De er alt for god. Mange Tak. Jeg er ganske skamfuld. Ha, ha, ha! Havde jeg været en rigtig Praktikus, Mr. Montague, havde jeg ikke omtalt det uden at forlange Honorar derfor; thi De kan være sikker paa, min gode, at dersom De ikke regelmæssig nyder Deres varme Frokost, kommer De snart under min Behandling. Tillad, at jeg forklarer Dem det lidt nærmere. I Mr. Crimples Ben —"

Det gav et uvilkaarligt Sæt i Crimple; thi i sin Iver havde Lægen taget Benet og lagt det over sit eget, som om han vilde sætte det af lige paa Stedet.

„I Mr. Crimples Ben er der, som De vil se," vedblev Lægen, idet han smøgede sine Mansketter op og omspændte Benet med begge Hænder, „der, hvor Mr. Crimples Knæ passer ind i Ledet — det vil sige imellem Knoklen og Hulningen — et vist Kvantum animalsk Olie."

„Hvorfor vil De netop tage mit Ben?" sagde Crimple, idet han saa paa det omtalte Lem med en urolig Mine. „Er det samme ikke Tilfældet med alle andre Ben?"

„Bryd Dem aldrig om, min gode," svarede Lægen og rystede paa Hovedet, „enten det samme er Tilfældet med andre Ben eller ikke."

„Men jeg bryder mig derom," sagde David.

„Jeg tager et bestemt Tilfælde, Mr. Montague," svarede Lægen, „for at illustrere, hvad jeg sagde. I denne Del af Mr. Crimples Ben er der et vist Kvantum animalsk Olie, og i ethvert af Mr. Crimples Ledemod findes der mere eller mindre af det samme Stof. Meget vel. Forsømmer Mr. Crimple sine Maaltider, eller undlader han at tage sig den tilbørlige Hvile, tørres denne Olie hen og forsvinder. Hvad bliver Følgen? Mr. Crimples Knokler synke ind i deres Hulninger, og Mr. Crimple bliver et udmagret, svagt, forkrøblet, jammerligt Menneske."

Lægen slap pludselig Crimples Ben, som om han allerede var i denne behagelige Tilstand, smøgede igen sine Mansketter ned og saa triumferende paa Formanden.

„I vort Fag kende vi lidt til Naturens Hemmeligheder," sagde Lægen. „Selvfølgelig. Derfor studere vi kirurgisk og medicinsk Eksamen, og det er det, der giver os vor Stilling i Samfundet. Det er mærkeligt, hvor lidt Folk i Almindelighed kende til disse Ting. Hvor tror De f. Eks. nu" — Lægen lukkede det ene Øje, idet han smilende lagde sig tilbage i Lænestolen og med sine Hænder dannede en Triangel, hvoraf hans tvende Tommelfingre udgjorde Grundlinien — „hvor tror De f. Eks. nu, at Mr. Crimples Mave er?"

Endnu mere urolig end før, lagde Crimple øjeblikkelig sin Haand neden for sin Vest.

„Nej, slet ikke," udbrød Lægen, „slet ikke! En meget almindelig Vildfarelse! De tager aldeles fejl, min gode."

„Jeg mærker, at den er der, naar den er i Uorden; det er alt, hvad jeg ved," sagde Crimple.

„Ja det tror De," svarede Lægen, „men Videnskaben ved det bedre. Jeg havde engang en Patient," her rørte han ved en af de mange Sørgeringe, der bedækkede hans Fingre og bøjede Hovedet en Kende, „en Mand, der gjorde mig den Ære at omtale mig paa en meget smuk Maade i sit Testamente — „som Anerkendelse," som han behagede at sige, „af den ufortrødne Iver, Dygtighed og Opmærksom-

hed, som min Ven og lægekyndige Raadgiver, John Jobling, Esquire, Medlem af det kongelige kirurgiske Kollegium, altid har lagt for Dagen," — han var saa overvældet af den Tanke, at han hele sit Liv igennem havde svævet i Vildfarelse med Hensyn til dette vigtige Organs Plads, at han, da jeg ved min videnskabelige Ære forsikrede ham, at han tog fejl, brast i Graad, udstrakte sin Haand og sagde: „Jobling, Gud velsigne Dem!" Straks efter blev han maalløs og blev til sidst begravet i Brixton."

„Med Forlov der!" raabte Bullamy udenfor. „Forfriskninger til Direktionsværelset."

„Ha," sagde Lægen i en spøgefuld Tone, idet han gned sig i Hænderne og flyttede sin Stol nærmere hen til Bordet; „den bedste Livsforsikring, Mr. Montague. Den bedste Police i Verden, min kære. Man bør være forsynlig og spise og drikke, naar man kan. Ikke sandt, Mr. Crimple?"

Underdirektøren indrømmede det lidt tvært, som om Fornøjelsen ved at fylde hans Mave havde lidt et Skaar ved det Stød, der var blevet tilføjet hans forudfattede Mening med Hensyn til dens Beliggenhed. Men da Budet og Underbudet viste sig med en Bakke, der var tildækket med en snehvid Dug, som, da den sloges til Side, afslørede et Par kolde, stegte Høns, flankerede af nogle lækre Biretter og en frisk Salat, vendte hans gode Humør snart tilbage. Han blev endnu mere oplivet, da der blev sat en Flaske med fortræffelig Madeira og en do. med Champagne paa Bordet, og det varede ikke længe, førend han gik løs paa Retterne med en Appetit, der næppe stod tilbage for den lægekyndige Raadgivers.

Frokosten var smukt serveret med en Rigdom af Glas, Sølvtøj og Porcelæn, som syntes at antyde, at det at spise og drikke efter en flot Maalestok udgjorde en ikke ringe Del af en engelsk-bengalsk Direktørs Forretninger. Alt som Maaltidet skred frem, blev den lægekyndige Raadgiver mere og mere munter og rød i Ansigtet, saa at hver Mundfuld,

han spiste, og hver Draabe, han drak, syntes at give hans Øjne ny Glans og tænde ny Gnister i hans Næse og Pande.

I visse Kvarterer af City og dens Omegn var Jobling meget søgt. Han havde en umaadelig kløgtig Hage og en pompøs Stemme med en fyldig Hæshed i nogle af dens Toner, som gik lige til Hjertet, ligesom en Lysstraale, der skinner igennem en udmærket, gammel, rødbrun Burgunder. Hans Halstørklæde og Kalvekrøs vare saa hvide, hans Klæder saa sorte og glatte, hans Guld Urkæde saa svær og hans Signeter saa store, som det vel var muligt. Hans Støvler, der altid vare skinnende blanke, knirkede, naar han gik. Han forstod maaske bedre end noget andet levende Menneske at ryste paa Hovedet, gnide sig i Hænderne eller varme sig foran en Kamin, og han havde en ejendommelig Maade at smække med Læberne paa og engang imellem at sige „Ah!“ mens hans Patienter skildrede deres Symptomer, som indgød stor Tillid. Den syntes at udtrykke: „Jeg ved bedre end De selv, hvad De vil sige; men bliv kun ved.“ Da han talte ved enhver Lejlighed, enten han havde noget at sige eller ikke, vare alle enige om, at han var „fuld af Anekdoter,“ og hans Erfaring og Udbytte deraf mente man af samme Grund var alt for omfattende til at kunne beskrives. Hans kvindelige Patienter kunde ikke rose ham stærkt nok, og selv hans koldeste mandlige Beundrere sagde dog altid saa meget om ham til deres Venner, „at hvorledes det end stod sig med Joblings Dygtighed som Læge — og det lod sig ikke nægte, at han havde et stort Navn — saa var han en af de gemytligste Fyre, man vilde se for sine Øjne!“

Af mange Grunde og ikke mindst, fordi han især blev søgt af Handelsfolk og deres Familier, var Jobling netop en Person, som det engelsk-bengalske Selskab kunde bruge til lægekyndig Raadgiver. Men Jobling var alt for klog til at binde sig til dette Selskab ved stærkere Baand end som dets lønnede — og godt lønnede — Funktionær eller til at lade sin Forbindelse med det blive misforstaaet, naar

han kunde forebygge det. Derfor fremstillede han altid Forholdet omtrent saaledes for en nysgerrig Patient:

„Ja, min gode, med Hensyn til det Engelsk-Bengalske er mit Kendskab til det indskrænket, meget indskrænket, maa De vide. Jeg er dets lægekyndige Raadgiver mod et maanedligt Vederlag. Arbejderen er sin Løn værd; „bis dat, qui cito dat" — („klassisk dannet Mand, den Jobling!" tænker Patienten; „vel belæst Mand!") — „og min modtager jeg regelmæssigt. Derfor kan jeg for mit eget Vedkommende kun tale godt om Anstalten." — „Intet kan være hæderligere end Joblings Adfærd," tænker Patienten, der nylig selv har betalt Joblings Regning. — „Spørger De mig, bedste Ven, om Selskabets Ansvar eller Kapital, da maa jeg tie; thi jeg har ikke Sans for Tal, og da jeg ikke er Aktionær, krymper jeg mig ved at røbe nogen Nysgerrighed i saa Henseende. Takt — heri vil Deres elskværdige Frue sikkert være enig med mig — bør være et af Lægens første Særkender." — „Intet kan være finere eller noblere end Joblings Tænkemaade," tænker Patienten. — „Meget vel, mine gode, saaledes staar Sagen. Kender De ikke Mr. Montague? Det gør mig ondt. En sjælden smuk Mand og en ægte Gentleman i enhver Henseende. Jeg hører, han skal have Ejendomme i Ostindien. Huset og alt, hvad der hører ham til, er storartet. Kostbart Bohave i den eleganteste og overdaadigste Stil. Og Malerier, som, selv fra et anatomisk Synspunkt, ere Fuldkommenheden selv. Skulde De nogen Sinde tænke paa at indlade Dem med Selskabet, kan De være vis paa, at jeg skal give Dem Attest. Jeg kan med god Samvittighed erklære Dem for sund og rask. Kender jeg nogens Konstitution, da er det Deres, og dette lille Ildebefindende har gjort ham mere Gavn," siger Doktoren til Patientens Kone, „end om han havde slugt Halvdelen af alt det Tøjeri, jeg har i mit Apotek. For det er noget Tøjeri — naar jeg skal være ærlig, er Halvdelen af det noget Tøjeri i Sammenligning med en Konstitution som hans!" — „Jobling er det elskværdigste Menneske, jeg har truffet paa i mit Liv,"

tænker Patienten, „og jeg vil virkelig tage den Ting under nærmere Overvejelse.“ —

„Provision til Dem, Doktor, af fire ny Policer og et Laan i Morges, hvad?“ sagde Crimple, mens han efter Frokosten sad og saa nogle Papirer igennem, som Budet havde bragt. „Godt gjort!“

„Skaal, Jobling, gid De maa leve længe, kære Ven!“ sagde Tigg.

„Nej, nej; Sniksnak. Jeg har sandelig aldeles ingen Ret til at tage imod Povisionen,“ sagde Lægen, „nej jeg har virkelig ikke. Det er at tage Penge ud af Deres Lomme. Jeg anbefaler ingen her. Jeg siger kun, hvad jeg ved. Mine Patienter spørge mig om, hvad jeg ved, og jeg siger dem, hvad jeg ved, andet ikke. Forsigtighed er min svage Side, det er Tingen, og har altid været det, siden jeg var en Dreng, det vil sige,“ sagde Lægen og skænkede i sit Glas, „Forsigtighed paa andres Vegne. Om jeg selv vilde have Tillid til dette Selskab, hvis jeg ikke i mange Aar havde betalt Penge til et andet Sted — det er et ganske andet Spørgsmaal.“

Han gjorde sig Umage for at se ud, som om der ikke kunde være nogen Tvivl derom; men da han mærkede, at det kun lykkedes ham daarligt, forandrede han Emne og roste Vinen.

„Ved at tale om Vin,“ sagde Lægen, „kommer jeg til at tænke paa et af de bedste Glas gammel, lys Portvin, jeg nogen Sinde i mit Liv har drukket, og det ved en Begravelse. De har vel ikke set noget til — den Person, Mr. Montague?“ spurgte han, idet han rakte ham et Kort.

„Han er dog vel ikke begravet?“ sagde Tigg, idet han tog Kortet. „I saa Tilfælde maa vi frabede os Æren af hans Selskab.“

„Ha, ha, ha!“ lo Doktoren. „Nej, ikke ganske, skønt han spillede en hæderlig Rolle ved den omtalte Lejlighed.“

„Aa,“ sagde Tigg og glattede sit Skæg, idet han kastede sit Øje paa Navnet, „nu husker jeg det; nej, han har ikke været her.“

Ordene svævede ham endnu paa Læberne, da Bullamy traadte ind og rakte den lægekyndige Raadgiver et Visitkort.

„Naar man taler om en vis Person —“ sagde Lægen og stod op.

„Saa er han nærmest, hvad?“ sagde Tigg.

„Nej, Mr. Montague, nej,“ svarede Lægen. „Det ville vi ikke sige i nærværende Tilfælde; det passer langtfra paa denne Mand.“

„Saa meget bedre,“ sagde Tigg. „Saa meget brugeligere for det Engelsk-Bengalske. Tag af Bordet, Bullamy, og bær Tingene ud ad den anden Dør. Mr. Crimple, Forretninger!“

„Skal jeg introducere ham?“ spurgte Jobling.

„Det skal være mig en umaadelig Fornøjelse,“ svarede Tigg, idet han med et sødt Smil kyssede paa Fingeren.

Lægen gik ud i det ydre Kontor og kom straks efter tilbage med Jonas Chuzzlewit.

„Mr. Montague,“ sagde Jobling. „Tillad mig, min Ven Mr. Chuzzlewit, kære Ven — vor Formand. Ved De hvad,“ tilføjede han, idet han afbrød sig selv med en uhyre fiffig Mine og saa sig smilende om, „dette er et meget slaaende Bevis paa Eksemplets Magt. Jeg siger vor Formand. Hvorfor siger jeg vor Formand? For, som De ved, han er ikke min Formand. Jeg staar ikke i andet Forhold til Selskabet, end at jeg mod et vist Honorar vejleder det med mine Raad i min Egenskab af Læge, ganske saaledes som jeg ved given Lejlighed kan komme til at gøre over for Per eller Povl. Hvorfor siger jeg da vor Formand? Simpelt hen, fordi jeg stadig hører mine Omgivelser gentage dette Udtryk. Det er den uvilkaarlige Virkning af Efterligningslysten hos det tobenede Pattedyr, Mennesket. Jeg tror ikke, at De snuser, Mr. Crimple? Ufornuftigt. De burde.“

Under disse Ytringer og den langtrukne, velklingende Snusen, hvormed Lægen sluttede dem, tog Jonas Plads ved Bordet, lige saa frastødende at se til, som Læseren nogen Sinde har kendt ham. Det er kun alt for ofte Tilfældet med

os alle, men især gælder det om lave Sjæle, at smukke Klæder og smukt Bohave indgyde Respekt. De gjorde et meget stærkt Indtryk paa Jonas.

„De to Herrer have Forretninger at tale om, ved jeg," sagde Lægen, „og Deres Tid er kostbar. Det er min med, for der venter flere Folk paa mig i Værelset ved Siden af, og jeg har bagefter en Del Besøg at gøre. Da jeg altsaa nu har haft den Fornøjelse at forestille Dem for hinanden, kan jeg varetage mine egne Sager. Far vel; men tillad, Mr. Montague, at jeg, førend jeg gaar, siger saa meget om min Ven, der sidder ved Deres Side: denne Mand har gjort mere," her slog han højtideligt paa sin Snustobaksdaase, „for at forsone mig med den menneskelige Natur end nogen anden levende eller død. Far vel!"

Med disse Ord skyndte Jobling sig bort og gav sig i sit Embedskontor til at give de ventende Personer en Forestilling om, hvor yderst samvittighedsfuldt han iagttog sine Pligter, og hvor uhyre vanskeligt det var at komme ind i det Engelsk-Bengalske, ved at føle deres Pulse, se paa deres Tunger, lytte ved deres Ribben, støde dem for Brystet o. s. v., skønt han, hvis han ikke meget godt vidste i Forvejen, at det Engelsk-Bengalske med Glæde vilde antage dem, hvorledes deres Sundhedstilstand end var, var langt fra at være den Jobling, som hans Venner holdt ham for, og ikke den ægte Jobling, men kun en forfalsket Efterligning.

Crimple gik ogsaa for at varetage sine Formiddagsforretninger, og saaledes bleve da Jonas Chuzzlewit og Tigg alene med hinanden.

„Jeg hører af vor Ven," sagde Tigg, idet han med elskværdig Utvungenhed flyttede sin Stol nærmere hen til Jonas, „at De har tænkt paa —"

„Det havde han, min Sæl, slet ikke Ret til at sige," afbrød Jonas ham. „Jeg har ikke sagt ham mine Tanker. Har han sat sig i Hovedet, at jeg vilde komme her i det eller det Øjemed, saa bliver det hans Sag. Jeg er ikke bunden derved."

Jonas sagde dette i en temmelig fornærmelig Tone; thi, afset fra hans Karakters medfødte Mistroiskhed, laa det i hans Natur at søge at hævne sig paa de smukke Klæder og det smukke Bohave netop i samme Forhold, som han havde været ude af Stand til at modstaa deres Indflydelse.

„Fordi jeg kommer her og gør et Spørgsmaal eller to og faar et Dokument eller to til Overvejelse, derfor binder jeg mig ikke til noget. Lad os bare være enige om det," sagde Jonas.

„Bedste Ven," udbrød Tigg og slog ham paa Skulderen, „jeg paaskønner Deres Aabenhjertighed. Naar Mænd som De og jeg straks fra Begyndelsen af tale aabent med hinanden, undgaas enhver mulig Misforstaaelse. Hvorfor skulde jeg skjule, hvad De ved saa godt, men den store Hob ikke drømmer om? Alle vi Selskaber ere Rovfugle, ikke andet end Rovfugle. Det eneste Spørgsmaal er, om vi, samtidig med at vi gavne os selv, ogsaa kunne gavne Dem, og idet vi mele vor egen Kage, ogsaa kunne mele Deres lidt. Aa, De kender vor Hemmelighed. De er med paa Noderne. Vi ville gøre os en Fortjeneste af at vise os aabenhjertige imod Dem, naar vi ved, at vi ikke kunne undgaa det."

Da Jonas først blev forestillet for Læseren, blev det sagt, at Snedigheden lige saa vel har sin Enfoldighed som Uskyldigheden, og at han var det mest lettroende Menneske i alt, hvor der var Tale om Tro paa Underfundighed. Havde Tigg givet sig ud for en hæderlig og nobelt tænkende Mand, vilde Jonas have mistænkt ham, selv om han havde været et Mønster paa Redelighed; men nu, da han udtalte Jonas's egne Tanker om alt og alle, begyndte Jonas at finde, at han var et behageligt Menneske, som han kunde tale frit med.

Han skiftede Stilling paa Stolen og indtog en ikke mindre kejtet, men mere hovmodig Holdning, og idet han smilede i sin ynkelige Indbildskhed, svarede han:

„De er ingen daarlig Forretningsmand, Mr. Montague, og ved, hvorledes Tingene skulle tages, det maa jeg sige."

„Aah," sagde Tigg med et fortroligt Nik og viste sine

hvide Tænder, „vi ere ikke Børn, Mr. Chuzzlewit, men voksne Mennesker, vil jeg haabe."

Jonas gav ham Ret og sagde efter et kort Ophold, idet han først strakte Benene fra sig og satte en Arm i Siden for at vise, hvor fuldkommen han følte sig hjemme:

„Ærlig talt —"

„Tal ikke om Ærlighed," afbrød Tigg ham med et nyt Grin; „det klinger saa humbugagtigt."

Inderlig henrykt herover, begyndte Jonas igen.

„Kort og godt —"

„Bedre," mumlede Tigg, „meget bedre!"

„— jeg syntes ikke, at jeg var bleven rigtig godt behandlet af et Par af de gamle Selskaber ved nogle Forretninger, jeg har haft med dem — engang, mener jeg. De gjorde Indvendinger, som De ikke havde Ret til at gøre, og opkastede Spørgsmaal, som de ikke havde Ret til at opkaste, og vare, kort sagt, for store paa det efter min Smag."

Samtidig slog han Øjnene ned og saa nysgerrig paa Tæppet. Tigg saa nysgerrig paa ham.

Han gjorde saa langt et Ophold, at Tigg kom ham til Undsætning ved i sin venligste Tone at spørge:

„Vil De ikke have et Glas Vin?"

„Nej Tak," svarede Jonas og rystede polisk paa Hovedet. „Ingen Vin, naar man taler om Forretninger. Det kan være godt nok for Dem, men med mig er det en anden Sag."

„De er dog en gammel Rotte, Mr. Chuzzlewit!" sagde Tigg, idet han lagde sig tilbage i sin Lænestol og skelede til ham gennem sine halvt lukkede Øjne.

Jonas rystede igen paa Hovedet, som om han vilde sige, „det kan De have Ret i," og vedblev derpaa skæmtende:

„Dog ikke saa gammel, at jeg jo har gaaet hen og giftet mig. Det er noget ungdommeligt, vil De sige. Ja maaske, især da hun er ung; men da man ikke kan vide, hvad der kan hændes disse Kvindfolk, har jeg tænkt paa at forsikre hendes Liv. Det er jo ikke mere end billigt, at

en Mand sikrer sig nogen Trøst for det Tilfælde, at han skulde lide et saadant Tab."

„Hvis noget kan trøste ham under saadanne fortvivlede Forhold," mumlede Tigg med lukkede Øjne.

„Meget rigtigt," svarede Jonas, „hvis der er noget, som kan det. Hvis jeg nu gjorde det her, kunde jeg gøre det billigt, ved jeg, og paa en let Maade uden at plage hende dermed, hvilket jeg ogsaa helst vilde undgaa, da et Fruentimmer let, naar man taler til hende om saadanne Ting, kan finde paa at sætte sig i Hovedet, at hun straks skal dø."

„Meget rigtigt," afbrød Tigg ham og kyssede paa sin Haand til Ære for Kønnet. „Deri har De fuldkommen Ret. De søde, enfoldige, letsindige Smaatosser!"

„Naa, ser De," sagde Jonas, „af denne Grund altsaa, og fordi man har fornærmet mig paa andre Steder, kunde jeg nok have Lyst til at unde dette Selskab min Søgning. Men jeg ønsker at vide, hvilken Sikkerhed der er for, at Selskabet holder sig. Ærlig —"

„Ærlig talt?" udbrød Tigg og rakte sin af Ædelstene straalende Haand i Vejret. „Brug dog ikke det Søndagsskole-Udtryk!"

„Kort og godt, hvori bestaar Sikkerheden?"

„Den indbetalte Kapital," sagde Tigg og bladede i nogle Papirer paa Bordet, „udgør for Øjeblikket —"

„Aa, jeg ved godt, hvad indbetalt Kapital vil sige," sagde Jonas.

„Gør De?" udbrød Tigg og holdt pludselig inde.

„Det skulde jeg mene."

Han lagde Papirerne fra sig igen, og idet han flyttede sig nærmere hen til ham, hviskede han ham i Øret:

„Jeg ved det; jeg ved det. Se paa mig!"

Det var ikke Jonas's Vane at se lige paa nogen, men efter denne Opfordring gjorde han dog sit bedste for at tage Formandens Træk nærmere i Øjesyn. Formanden trak sig lidt tilbage for at give ham bedre Lejlighed dertil.

„Kender De mig ikke?“ spurgte han og trak Øjenbrynene i Vejret. „Husker De ikke? Har De ikke set mig før?“

„Jo, da jeg traadte herind, kom det mig rigtignok for, som om jeg havde set Deres Ansigt,“ sagde Jonas og stirrede paa det, „men jeg kunde ikke komme paa, hvor jeg havde set det. Nej, heller ikke nu kan jeg mindes det. Var det paa Gaden?“

„Var det ikke i Pecksniffs Dagligstue?“ sagde Tigg.

„I Pecksniffs Dagligstue?“ gentog Jonas og trak Vejret dybt. „De mener dog vel ikke, da —“

„Jo,“ udbrød Tigg, „da der var et meget vakkert og fornøjeligt lille Familieselskab, hvor De og Deres ærede Fader vare til Stede.“

„Ja ham er det nu ikke værd at tale om,“ sagde Jonas, „for han er død og borte.“

„Er han død?“ udbrød Tigg. „Er den ærværdige, gamle Mand død? Hvor De ligner ham!“

Jonas optog slet ikke denne Kompliment godt, dels maaske paa Grund af sine egne private Tanker om sin hedengangne Faders Udseende; dels maaske fordi det ikke var ham videre kært at høre, at Montague og Tigg vare een og den samme, men da denne mærkede dette, slog han ham fortrolig paa Armen og vinkede ham hen til Vinduet. Fra dette Øjeblik kendte Montagues Munterhed og Aandrighed ingen Grænser.

„Finder De mig forandret siden den Tid?“ spurgte han. „Tal rent ud af Posen.“

Jonas saa vist paa hans Vest og Smykker og svarede: „Det skulde jeg, min Sæl, mene!“

„Var jeg lidt reduceret dengang?“ spurgte Montague.

„Gyselig reduceret,“ sagde Jonas.

Montague pegede ned paa Gaden, hvor Bailey og Kabrioletten ventede.

„Net; for ikke at sige flot. Ved De, hvis det er?“

„Nej.“

„Min. Kan De lide dette Værelse?“

„Det maa have kostet en god Slump Penge," sagde Jonas.

„Det har De Ret i. Det er ogsaa mit. Hvorfor vil De" — dette hviskede han til ham, mens han puffede ham i Siden med sin Albu — „hvorfor vil De ikke tage imod Præmier, i Stedet for at udbetale dem? Det var noget for en Mand som De. Gaa i Kompagni med os."

Jonas stirrede forbavset paa ham.

„Er dette en befærdet Gade?" spurgte Montague og henledte hans Opmærksomhed paa Mængden udenfor.

„Unægtelig," sagde Jonas, idet han kastede et flygtigt Blik paa den og straks efter igen saa paa ham.

„Der er trykte Tabeller," sagde Tigg, „som paa det nærmeste vise, hvor mange Mennesker der gaa op og ned ad denne Gade i Løbet af en Dag. Jeg kan sige Dem, hvor mange af dem der ville gaa herind, alene fordi de se, at dette Kontor er her, uagtet de ikke vide mere om det end om Pyramiderne. Ha, ha, ha! Gaa i Kompagni med os. De skal blive optagen for godt Køb."

Jonas saa mere og mere vist paa ham.

„Jeg kan sige Dem," hviskede Tigg, „hvor mange af dem der ville købe Livrenter, tegne Livsforsikringer, bringe os deres Penge i hundrede Skikkelser og paa hundrede Maader, paatvinge os dem, stole paa os, som om vi ejede al Verdens Rigdomme, uagtet de ikke vide mere om os, end De ved om Gadefejeren derhenne paa Hjørnet, ja ikke engang saa meget, ha, ha, ha!"

Jonas trak lidt efter lidt paa Smilebaandet.

„Ja," sagde Montague og gav ham et venskabeligt Puf for Brystet, „De er os for klog, De Gavstrik, ellers havde jeg ikke sagt Dem saa meget. Spis hos mig i Morgen i Pall Mall."

„Det skal jeg," sagde Jonas.

„Det er et Ord!" raabte Montague. „Vent lidt. Tag disse Papirer med Dem og løb dem igennem. Se," sagde han, idet han snappede nogle trykte Blanketter fra Bordet.

„B. er en lille handlende, Kontorist, Præst, Kunstner, Forfatter, hvad De vil.“

„Ja,“ sagde Jonas og saa ivrigt over hans Skulder. „Naa, og saa?“

„B. trænger til et Laan paa halvhundrede eller hundrede Pund f. Eks., maaske mere, det er nu ligegyldigt. B. foreslaar sig selv og to Kautionister. B. antages. De to Kautionister udstede en Forskrivning. B. forsikrer sit eget Liv for det dobbelte Beløb og bringer to Venner, som ligeledes forsikre deres — kun for at skaffe Kontoret Søgning. Ha, ha, ha! Er det ikke en god Idé?

„Min Sæl, en udmærket Idé!“ udbrød Jonas. „Men gør han det virkelig?“

„Om han gør det! B. er paa Knæerne, gode Ven, og gør, hvad det skal være. Forstaar De? Det er min Idé.“

„Den gør Dem Ære; jeg vil være en Skælm, om den ikke gør,“ sagde Jonas.

„Ja, det mener jeg med,“ svarede Formanden, „og jeg er stolt af at høre Dem sige det. B. svarer den højeste lovlige Rente —“

„Det er ikke meget,“ afbrød Jonas ham.

„Rigtigt, meget rigtigt! Og haardt er det af Loven at være saaledes paa Nakken af os ulykkelige Ofre, naar den selv tager saa forbistret gode Renter af sine Klienter. Men man er sig selv nærmest. Naa, da Loven tager haardt paa os, tage vi just ikke blidt paa B.; thi foruden at vi beregne B. den sædvanlige Rente, faa vi B.'s Præmie og B.'s Venners Præmier og beregne B. noget for Forskrivningen, og enten vi antage ham eller ikke, beregne vi B. for „Forespørgsler“ — vi holde en Mand for et Pund om Ugen til at indhente Oplysninger — og vi beregne B. en Ubetydelighed til Sekretæren, og kort sagt, gode Ven, vi klemme B. paa alle Leder og Kanter og faa en Pokkers køn lille Skilling ud af ham. I Virkeligheden er det B., jeg kører med,“ sagde Tigg og pegede paa Kabrioletten, „og han er en ægte Fuldblodshest, ha, ha, ha!“

Jonas gottede sig inderlig over denne Vits. Den faldt rigtig i hans Smag.

„Naa," sagde Tigg Montague, „saa byde vi Folk Livrenter paa de billigste og fordelagtigste Vilkaar, som de kunne faas til paa Pengemarkedet, og de gamle Damer og Herrer ude paa Landet købe dem. Ha, ha, ha! Og vi betale dem ogsaa — maaske. Ha, ha, ha!"

„Men der er et vist Ansvar derved," sagde Jonas med en betænkelig Mine.

„Det tager jeg alt sammen paa mig," sagde Tigg Montague. „Jeg svarer for alt. Den eneste ansvarlige Person ved hele Anstalten! Ha, ha, ha! Saa er der Livsforsikringerne uden Laan; de almindelige Policer. Meget fordelagtige, meget bekvemme. Kontant Betaling, ved De nok; gentages hvert Aar; ypperlige Løjer!"

„Men naar de begynde at forfalde," spurgte Jonas. „Det er alt sammen meget godt, saa længe Anstalten er ung; men naar de forsikrede begynde at dø — det er det, jeg tænker paa."

„For at vise Dem, gode Ven," sagde Montague, „hvor rigtigt De dømmer, vil jeg betro Dem, at vi lige i Førstningen havde et Par uheldige Dødsfald, som reducerede os til et Pianoforte."

„Hvortil, siger De?" udbrød Jonas.

„Jeg giver Dem mit hellige Æresord paa," sagde Tigg Montague, „at jeg rejste Penge paa hvert eneste Stykke Møbel med Undtagelse af et Pianoforte. Det var alt, hvad jeg havde tilbage i denne Verden, og det var oven i Købet et opretstaaende, saa at jeg ikke engang kunde sidde paa det. Men vi kom over det, min Ven. Vi udstedte samme Uge en Masse ny Policer — mellem os sagt, mod rundelig Provision til Kommissionærerne — og kom over det i en Haandevending. Skulde de tilfældigvis forfalde efter en større Maalestok i en nær Fremtid, saa —" han sluttede Sætningen med en saa sagte Hvisken, at der kun hørtes

to løsrevne Ord, og det endda temmelig utydeligt. Men de lød ligesom: „Stikke af.“

„De er jo et rent Jærn!“ sagde Jonas med den højeste Grad af Beundring.

„Man kan jo sagtens være et Jærn, naar man faar Guld for det, gode Ven!“ udbrød Formanden med en Latter, der rystede ham fra øverst til nederst. „De spiser jo hos mig i Morgen?“

„Hvad Tid?“ spurgte Jonas.

„Klokken syv. Her er mit Kort. Tag Dokumenterne med. Jeg ser, at De gaar i Kompagni med os!“

„Det ved jeg ikke endnu,“ sagde Jonas. „Der er saa meget, som først maa undersøges.“

„Undersøg De alt, hvad De vil,“ sagde Montague og dunkede ham i Ryggen. „Men De gaar i Kompagni med os, det er jeg overbevist om. De er som skabt til det. Bullamy!“

Som Svar paa denne Kalden og den lille Klokke viste Vesten sig. Efter at have faaet Ordre til at følge Jonas ud gik den foran, medens Stemmen inden i den som sædvanlig raabte: „Med Forlov der, med Forlov! En Herre fra Direktionsværelset!“

Da Montague var bleven ene, grublede han nogle Øjeblikke og sagde derpaa højt:

„Er Nadgett derude i Kontoret?“

„Her er han, Sir.“ Og dermed traadte han rask ind og lukkede Døren til Direktionsværelset saa forsigtig efter sig, som om han var i Færd med at lægge Planer til et Mord.

Han var den Mand, der for et Pund om Ugen skaffede Oplysningerne. Det var ingen Dyd eller Fortjeneste hos Nadgett, at han besørgede alle sine engelsk-bengalske Forretninger hemmeligt og i den strengeste Fortrolighed; thi han var en født Hemmelighed. Det var en lille, vindtør, vissen, gammel Mand, der endog syntes at have gjort en Hemmelighed af sit Blod; thi ingen vilde have troet, at

han havde seks Unzer deraf i hele sit Legeme. Hvoraf han levede, var en Hemmelighed. Hvor han levede, var en Hemmelighed, og selv hvad han var, var en Hemmelighed. I sin gamle, forslidte Lommebog havde han forskellige, hverandre modsigende Adressekort, paa hvilke han snart kaldte sig Kulhandler, snart Vinhandler, snart Kommissionær, snart Inkassator og snart Regnskabsfører, som om han ikke selv kendte Hemmeligheden. Han havde stadig Forretningsmøder i City, hvor den anden Part aldrig syntes at komme. Han kunde sidde flere Timer paa Børsen og se paa enhver, som kom og gik, eller paa en eller anden Kafé i Forretningskvarteret, hvor man undertiden kunde se ham tørre et meget fugtigt Lommetørklæde ved Kaminen og idelig skotte over sin Skulder efter den Mand, som aldrig kom. Han var skimlet, luvslidt og lurvet; havde altid Dun paa sine Ben og sin Ryg og holdt sit Linned saa hemmeligt ved at knappe sig til og hylle sig ind, at han for den Sags Skyld gerne intet kunde have haft paa — og maaske havde han det heller ikke. Han gik med een plettet Handske, som han bar dinglende foran sig ved Pegefingeren, hvad enten han gik eller sad, men endog Magen til den var en Hemmelighed. Nogle sagde, at han havde spillet Fallit, andre, at han som lille Barn var bleven indviklet i en gammel Kanslerretssag, der endnu ikke var paadømt; men det var alt sammen en Hemmelighed. Han gik med smaa Stykker Lak og et gammelt, hieroglyfisk Kobbersignet i Lommen og skrev ofte Breve i Krogene paa de ovenomtalte Mødesteder; men de syntes aldrig at komme nogen i Hænde, da han plejede at gemme dem paa et hemmeligt Sted i sin Kjole; først flere Uger efter udleverede han dem i Regelen ganske gule til sig selv til sin egen store Forundring. Han var af den Slags Mennesker, at hvad enten han ved sin Død havde efterladt sig en Million Pund eller halvtredje Pence, vilde alle have været fuldkommen tilfredse og sagt, at det var netop det, de havde ventet sig. Og dog hørte han til en Klasse, til en for City

ejendommelig Race, hvis Medlemmer ere lige saa dybe Hemmeligheder for hverandre indbyrdes som for den øvrige Menneskeslægt.

„Mr. Nadgett," sagde Montague, idet han paa et Stykke Papir skrev Jonas Chuzzlewits Navn op efter Kortet, som endnu laa paa Bordet, „det vil være mig kært selv at modtage Oplysning om dette Navn. Bryd Dem ikke om, hvad det er, men bring mig alt, hvad De kan skrabe sammen. Bring det til mig, Mr. Nadgett."

Nadgett satte sine Briller paa og læste opmærksomt Navnet, saa derpaa over Brillerne paa Formanden og bukkede, tog dem derefter af og lagde dem i deres Foderal og gemte endelig dette i sin Lomme. Da det var gjort, saa han uden Briller paa Papiret, saaledes som det laa foran ham, og tog tillige sin Lommebog frem fra et Sted omtrent midt paa hans Rygrad. Hvor stor den end var, var den dog fuld af Dokumenter; men han fandt ikke des mindre ogsaa en Plads til dette, hvorpaa han, efter at have lukket den omhyggeligt til, ved en Slags højtideligt Taskenspilleri praktiserede den hen i dens tidligere Gemme.

Med et nyt Buk og uden at sige et Ord trak han sig tilbage, idet han ikke lukkede Døren højere op, end at han lige kunde slippe ud af den, og lukkede den lige saa omhyggeligt som før. Direktionens Formand brugte Resten af Formiddagen til at sætte sin Underskrift paa flere ny Andragender om Livrenter og Livsforsikringer som Tegn paa, at de vare allernaadigst bevilligede. Selskabet blomstrede, thi de strømmede rask ind.

Tredje Kapitel.

Mr. Montague hjemme. Og Mr. Jonas Chuzzlewit hjemme.

Jonas Chuzzlewit havde mange vægtige Grunde til at være stærkt indtagen for den Plan, som dens store Ophavsmand saa dristigt havde udviklet for ham; men der var dog især tre Hovedgrunde. For det første var der Penge at tjene ved den; for det andet havde Pengene den særlige Tillokkelse, at de snildelig bleve indvundne paa andre Folks Bekostning, og for det tredje medførte denne Plan en hel Del ydre Anseelse og Udmærkelse, idet en Direktion var en Institution, der havde et stort Ord at sige i sin egen Sfære, og en Direktør var en mægtig Mand. „At gøre glimrende Forretninger, have en hel Flok undergivne at kommandere over og komme i rigtigt godt Selskab, og det alt sammen ved et og det samme Middel og paa saa nem en Maade, er ikke saa daarlige Udsigter," tænkte Jonas. De to sidste Hensyn stod kun tilbage for hans Pengegridskhed; thi da han vidste, at der ikke var noget ved hans Person, Væsen, Karakter eller Kundskaber, som kunde indgyde Agtelse, var han lysten efter Magt og i sit Hjerte en lige saa stor Tyran som nogen laurbærkronet Erobrer, Historien har kendt.

Men han besluttede at gaa fint og varsomt til Værks og meget nøje lægge Mærke til, hvorledes det hang sammen med den Elegance, som han havde hørt, der skulde findes i Montagues private Bolig. Thi denne dumme Keltring kunde lige saa lidt tænke sig, at Montague netop ønskede, at han skulde gøre det, da han ellers ikke vilde have indbudt ham, inden han endnu havde truffet sit Valg, som han i sin Indbildskhed et eneste Øjeblik forestillede sig Muligheden af, at dette Geni i nogen Henseende kunde overliste ham. Montague havde straks fra Begyndelsen af sagt, at Jonas var ham for klog; og Jonas, der vilde have været klog nok til ikke at tro ham i noget andet, om han ogsaa

havde aflagt højtidelig Ed derpaa, troede ham øjeblikkelig i dette.

Det var med skælvende Haand og dog med et svagt Forsøg paa at være rask paa det, at han paa det aftalte Klokkeslet bankede paa sin Vens Dør i Pall Mall. Bailey lukkede straks op. Han var ikke stolt, men nedladende nok til at vedkende sig Jonas; dog Jonas havde glemt ham.

„Er Mr. Montague hjemme?"

„Jeg skulde mene, at han er hjemme og oven i Købet venter paa sin Middagsmad," svarede Bailey med en gammel Vens Utvungenhed. „Vil De tage Deres Hat op med eller lade den blive her?"

Jonas foretrak at lade den blive der.

„Det gamle Navn, tænker jeg?" sagde Bailey med et Grin.

Jonas gloede paa ham med stum Forbitrelse.

„Hvad, husker De ikke gamle Mutter Todgers?" sagde Bailey og gjorde sin Yndlingsbevægelse med Knæene og Støvlerne. „Husker De ikke, at jeg meldte Dem hos de unge Damer, naar De kom der for at gøre Kur? En rigtig lurvet, gammel Kasse, ikke? Tiderne have forandret sig, ikke? Det kan nok være, De er vokset!"

Uden at afvente Svar paa denne Kompliment førte han Gæsten ovenpaa og trak sig tilbage med en fortrolig Grimasse efter at have meldt ham.

Stueetagen af Huset beboedes af en rig Handelsmand, Montague beboede hele den øvre Del, og en glimrende Lejlighed var det. Værelset, hvor han modtog Jonas, var rummeligt og elegant, udstyret med overordentlig Luksus og smykket med Malerier, Kopier efter Antikkerne i Alabast og Marmor, Porcelæns Vaser, høje Spejle, højrøde Gardiner af det sværeste Silketøj, forgyldt Billedskærerarbejde, bløde Sofaer, skinnende Skabe, indlagte med sjældne Træsorter og kostbare Nipssager i skødesløs Overfiødighed. De eneste Gæster foruden Jonas vare Lægen, Underdirektøren og to

andre Herrer, som Montague forestillede med alle tilbørlige Formaliteter.

„Bedste Ven, jeg er henrykt over at se Dem. Jobling kender De jo, tror jeg?“

„Det maa jeg tro,“ sagde Lægen muntert, idet han traadte ud af Kredsen for at give ham Haanden. „Jeg haaber at have den Ære. De har det godt, rigtig godt? Det glæder mig!“

„Mr. Wolf,“ sagde Montague, saa snart Lægen tillod ham at forestille de to andre, „Mr. Chuzzlewit, Mr. Pip, Mr. Chuzzlewit.“

Begge Herrer vare overordentlig lykkelige ved at have den Ære at gøre Mr. Chuzzlewits Bekendtskab. Lægen trak Jonas lidt til Side og hviskede bag sin Haand:

„Verdensmænd, min bedste, Verdensmænd. Hm! Mr. Wolf — en literær Personlighed — De skal ikke tale derom — mageløs aandrigt Ugeblad — aah, mageløs aandrigt! Mr. Pip — Teatermand — udmærket Mand — aah, udmærket Mand!“

„Naa,“ sagde Wolf, idet han lagde Armene over Kors og genoptog en Samtale, som Jonas's Komme havde afbrudt, „og hvad sagde saa Lord Nobley dertil?“

„Aa,“ svarede Pip med en Ed, „han vidste slet ikke, hvad han skulde sige. For Pokker, han var saa stum som en Fisk. Men De ved, hvilket godt Menneske Nobley er!“

„Det bedste Menneske i Verden!“ udbrød Wolf. „Det er ikke mere end otte Dage siden, at Nobley sagde til mig: „Hør, Wolf, jeg har et Kald at give bort, og havde De bare studeret, saa Fanden tage mig, om jeg ikke havde gjort Dem til Præst!“

„Det ligner ham,“ sagde Pip med en ny Ed. „Og han havde gjort det!“

„Det er der ingen Tvivl om. Men De vilde fortælle os —“

„Ja vel,“ udbrød Pip, „det er sandt. I Førstningen var

han stum — maalløs, død — men efter en Minuts Forløb sagde han til Hertugen: „Der er Pip. Spørg Pip. Pip er vor fælles Ven. Spørg Pip. Han ved det.“ „For Pokker,“ sagde Hertugen, „saa appellerer jeg til Pip. Naa, Pip, hjulbenet eller ikke hjulbenet? Ud med Sproget!“ „Hjulbenet, Deres Naade, ved Jupiter!“ sagde jeg. „Ha, ha, ha!“ lo Hertugen. „Ja vel er hun det. Bravo, Pip. Vel talt, Pip. De er min Salighed en prægtig Fyr. De maa tage mig med mellem Deres fashionable Gæster, hver Gang jeg kommer til Byen. Og det gør jeg den Dag i Dag.“

Slutningen af denne Historie vakte en umaadelig Tilfredshed, som ingenlunde formindskedes ved Budskabet om, at der var rettet an. Jonas gik til Spisestuen sammen med sin udmærkede Vært og satte sig ved Bordet imellem denne og sin Ven Lægen. De øvrige tog Plads som Folk, der vare husvante, og alle Parter lod Maaltidet vederfares fuld Retfærdighed.

Det var saa godt, som det kunde faas for Penge — eller Kredit, lige meget hvilket. — Retterne, Vinene og Frugterne vare af den mest udsøgte Slags. Alt blev elegant serveret; Sølvtøjet var pragtfuldt, og Jonas var allerede midt inde i Beregningen over Værdien af denne Post alene, da hans Vært forstyrrede ham.

„Et Glas Vin?“

„Aa,“ sagde Jonas, der alt havde faaet adskillige Glas, „saa meget deraf, som De vil. Den er for god, til at man kan afslaa den.“

„Godt sagt, Mr. Chuzzlewit!“ udbrød Wolf.

„Storartet Replik!“ sagde Pip.

„Hør, ved De hvad, det er — ha, ha, ha!“ sagde Lægen, idet han et Øjeblik lagde Kniv og Gaffel fra sig og derpaa igen tog fat, „det er ligefrem epigrammatisk!“

„De befinder Dem nogenlunde vel, haaber jeg?“ sagde Tigg afsides til Jonas.

„Aa, De skal saamænd ikke gøre Dem Skrupler for min Skyld,“ svarede han. „Udmærket!“

„Jeg fandt det bedst ikke at have Selskab," sagde Tigg. „Det forstaar De nok?"

„Men hvad kalder De da dette?" spurgte Jonas. „De vil dog vel ikke fortælle mig, at De lever saaledes hver Dag?"

„Jo, bedste Ven," sagde Montague og trak paa Skuldrene, „hver eneste Dag i mit Liv, naar jeg spiser hjemme. Det er min daglige Levemaade. Hvad kunde det have nyttet at gøre Anstalter for Dem? De vilde dog straks have gennemskuet det. „Vil De have Selskab?" spurgte Crimple. „Nej, jeg vil ikke;" sagde jeg; „vi ville gøre det i al Tarvelighed."

„Da er det dog flot nok!" sagde Jonas, idet han lod sine Øjne løbe Bordet rundt. „Det er ikke Smaapenge, som dette koster."

„Nej, det koster ikke saa lidt, tilstaar jeg. Men jeg kan nu engang godt lide det. Det er den Maade, hvorpaa jeg bruger mine Penge."

Jonas trak Øjenbrynene i Vejret og sagde: „Saa?"

„Naar De gaar i Kompagni med os, vil De maaske ikke bruge Deres Part af Udbyttet paa samme Maade?" sagde Tigg.

„Ikke ganske," svarede Jonas.

„Nej, det gør De Ret i," sagde Tigg med venskabelig Aabenhjertighed. „De har det ikke nødigt. Det er unødvendigt. Een af Selskabet maa gøre det for at holde Søgningen ved lige; men da jeg finder Fornøjelse deri, er det mit Departement. Derimod vil jeg ikke haabe, at De har noget imod at spise godt paa en andens Bekostning?"

„Ikke det mindste," svarede Jonas.

„Saa haaber jeg, at De vil spise ret ofte hos mig?"

„Ah, det har jeg intet imod; tværtimod!"

„Og jeg sværger Dem til, at jeg aldrig skal prøve paa at tale til Dem om Forretninger, mens vi sidde ved vor Vin," sagde Tigg. „Det var uhyre klogt af Dem i Formiddags! Jeg maa fortælle de andre det; det er netop

Mennesker, som kunne goutere det. Hør engang, Pip, jeg skal fortælle Dem et brillant, lille Træk af min Ven Chuzzlewit, der er den klogeste Rad, jeg kender; jeg giver Dem mit hellige Æresord paa, at han er den klogeste Rad, jeg kender!"

Pip svor en frygtelig Ed paa, at det var han allerede overbevist om, og da Anekdoten blev fortalt, modtoges den med lydeligt Bifald som et uomstødeligt Bevis paa Jonas's Storhed. Dreven af en naturlig Kappelyst, fortalte Pip derpaa nogle Eksempler paa sin egen Kløgt, og for ikke at staa tilbage, meddelte Wolf dem Hovedpunkterne i et Par umaadelig humoristiske Artikler, som han for Tiden havde under Arbejde. Disse Udgydelser, der havde, hvad han kaldte, en meget varm Kolerit, gjorde stor Lykke, og hele Selskabet var enigt om, at de vare grumme vittige.

„Verdensmænd, min bedste," hviskede Jobling til Jonas, „ægte Verdensmænd! For en Fagmand som mig er det en sand Vederkvægelse at komme i saadant Selskab. Det er ikke alene underholdende — og intet kan være mere underholdende — men det er tillige filosofisk uddannende. Det er Karakter, min bedste, Karakter!"

Det er saa glædeligt at se sand Fortjeneste paaskønnet, i hvilken Livsstilling den end findes, at den gode Forstaaelse blandt Selskabet i det hele taget upaatvivlelig i en ikke ringe Grad fremmedes ved Bevidstheden om, at de to Verdensmænd stod i saa stor Anseelse hos de højere Samfundsklasser og hos Fædrelandets tapre Forsvarere i Hæren og Flaaden, men især hos de første. Den mindste af deres Anekdoter drejede sig om en Oberst; Lorder forekom lige saa ofte som Eder, og selv det kongelige Blod flød i deres personlige Minders mudrede Kanal.

„Mr. Chuzzlewit har vist desværre ikke kendt ham," sagde Wolf med Hensyn til en Person af høj Byrd, som tidligere havde spillet en Rolle i en Anekdote.

„Nej," sagde Tigg, „men vi maa bringe ham sammen med den Slags Fyre."

„Han var en Mand med literær Sans," ytrede Wolf.

„Var han?" sagde Tigg.

„Ja vist; han holdt stadig mit Blad i mange Aar. De maa vide, at han stundom sagde gode Ting? Engang spurgte han en af mine Venner, en Viscount — Pip kender ham — „hvad hedder Redaktøren?" — „Wolf". — „Wolf, hvad? Skarpe Tænder, den Wolf. Vi maa holde Ulven fra Døren, som Ordsproget siger." Det var meget godt sagt, og da det indeholdt en Kompliment, lod jeg det trykke."

„Men Viscounten er Manden!" udbrød Pip, der opfandt en ny Ed ved enhver Ting, han bragte paa Bane. „En Aften kom han til os for at følge hende hjem, noget tilkørt, men ikke meget. „Hvor er Pip? Jeg maa tale med Pip. Frem med Pip!" — „Hvad er der paa Færde, Mylord?" — Shakespeare er en fordømt Vindbeutel, Pip! Hvad godt er der ved Shakespeare, Pip? Jeg læser ham aldrig. Hvad Fanden skal det alt sammen til, Pip? Der er en Masse Fødder i Shakespeares Vers, men slet ingen Ben, som det er værd at tale om, i Shakespeares Stykker, er der vel, Pip? Julie, Desdemona, Lady Macbeth og alle de andre, hvad de nu hedde, kunne for den Sags Skyld gerne slet ingen Ben have — Tilskuerne se da i alt Fald ikke noget til dem, Pip. Jeg skal sige Dem, hvad det er. Det, som Folk kalde dramatisk Poesi, er en Samling af Prædikener. Gaar jeg paa Komedie for at høre Prædikener? Nej, Pip. Vilde jeg det, gik jeg i Kirke. Hvad er Dramaets rette Emne, Pip? Den menneskelige Natur. Hvad ere Ben? Menneskelig Natur. Lad os derfor faa Masser af Ben-Stykker, Pip; saa skal jeg hjælpe Dem, min Gut!" Og jeg er stolt af at sige," tilføjede Pip, „at han hjalp mig som en brav Karl."

Da Samtalen nu blev almindelig, æskedes Jonas's Mening om dette Emne, og da den stemte fuldkommen overens med Pips Ytringer, blev denne overordentlig fornøjet. Baade han og Wolf havde i Virkeligheden saa meget tilfælles med Jonas, at de bleve yderst venskabelige over for

ham, og deres voksende Venskab i Forening med Vinens Dunster gjorde Jonas snaksom.

For en saadan Persons Vedkommende er det ingenlunde givet, at jo snaksommere han bliver, des behageligere er han; tværtimod tager han sig maaske fordelagtigst ud, naar han tier. Da han mente, at han ikke havde noget andet Middel til at hamle op med de andre end ved at udfolde den Kløgt og Snildhed, som man havde komplimenteret ham for, lagde Jonas disse Egenskaber for Dagen i videste Omfang og var saa kløgtig og snild, at han glemte sig selv i sin egen Underfundighed og skar sig i Fingrene med sine egne Vaaben.

Det laa rigtig i hans Væsen og Karakter at vise sin Dygtighed paa sin Værts Bekostning og, medens han drak af de skummende Vine og spiste af de lækre Retter, at spotte den Ødselhed, der havde sat dette overdaadige Traktement for ham. Selv ved saadant et lystigt Lag og i et saadant mere end tvivlsomt Selskab, kunde dette let være blevet et ubehageligt Eksperiment, hvis ikke Tigg og Crimple for at studere deres Mand til Bunds havde givet ham al den Frihed, han ønskede, idet de vidste, at jo mere han tog til sig, des bedre var det for deres Øjemed. Og medens den plumpe Bedrager — Tosse som han var, trods al sin Snuhed — saaledes troede sig sammenrullet som et Pindsvin med sine skarpeste Pigge vendte imod dem, blottede han i Virkeligheden alle sine svage Sider for deres Argusøjne.

Hvad enten de to Herrer, der gjorde saa meget for Doktorens filosofiske Belæring — i Forbigaaende sagt, listede Doktoren af i al Stilhed efter at have sat sit sædvanlige Kvantum Vin til Livs — nu ligefrem havde faaet et Vink i Forvejen af deres Vært eller kun handlede efter egen Tilskyndelse, saa spillede de deres Rolle overmaade godt. De udbad sig Ærən af Jonas's nærmere Bekendtskab; haabede, at de vilde faa den Fornøjelse at føre ham ind i den ophøjede Kreds, i hvilken han var saa vel skikket til at

glimre, og underrettede ham paa den venskabeligste Maade om, at alle de Fordele, der knyttede sig til deres forskellige Etablissementer, ganske stod til hans Raadighed. De sagde med eet Ord: „Bliv een af vore!“ og Jonas svarede, at han var dem uendelig forbunden og vilde blive det, idet han tilføjede ved sig selv, at saa længe de „trakterede“, var der intet, han hellere vilde.

Efter Kaffen opstod en kort, temmelig krydret og saftig Samtale, der især førtes af Pip og Wolf, og da den gik i Staa, tog Jonas den op igen og røbede en høj Grad af Humør ved at taksere Møblerne og spørge, om det og det var betalt, hvad det oprindelig havde kostet, og deslige. I alt dette mente han selv, at han var frygtelig slem imod Montague, og at han stillede sine egne glimrende Evner i et udmærket Lys.

Noget Champagnepunch gav Aftenunderholdningen et nyt, skønt forbigaaende Opsving; thi efter at have medført nogle støjende Forhandlinger, som aldeles ikke vare forstaaelige, endte den med de to Verdensmænds vaklende Bortgang og Jonas's Indslumring paa en af Sofaerne.

Da det ikke kunde gøres ham begribeligt, hvor han var, fik Bailey Ordre til at hente en Droske og bringe ham hjem, i hvilket Øjemed denne unge Herre rejste sig af en urolig Søvn i Forstuen. Klokken var nu næsten tre om Morgenen.

„Tror De, han har bidt paa Krogen?“ hviskede Crimple, mens han og hans Compagnon stod i et afsides Hjørne af Stuen og saa paa hans sovende Skikkelse.

„Ja,“ svarede Tigg i samme Tone, „jeg tror nok, han sidder fast. Har Nadgett været her i Aften?“

„Ja. Jeg gik ud til ham, men da han hørte, at De havde fremmede, gik han igen.“

„Hvorfor det?“

„Han sagde, at han vilde komme igen i Morgen tidlig, førend De stod op.“

„Sig Folkene, at de skulle passe paa og sende ham op

til mig. Stille, der er Drengen! Naa, Bailey, følg nu denne Gentleman hjem og se, at han kommer godt ind. Halløj der! Halløj der! Chuzzlewit!"

Med megen Møje fik de ham rejst op og hjulpet ned i Gangen, hvor de gav ham hans Hat paa og væltede ham ind i Vognen. Da Bailey havde lukket efter ham, satte han sig op paa Bukken ved Siden af Kusken og røg sin Cigar med en yderst veltilfreds Mine; det var en Ekspedition, som der var Sjov ved, og som derfor var rigtig efter hans Smag.

Saa snart de kom til Huset i City, sprang Bailey ned og gav sin livlige Stemning Luft ved en Banken, hvis Lige sandsynligvis ikke var bleven hørt i dette Kvarter af Byen siden Londons store Ildebrand. Idet han gik ud paa Gaden for at iagttage Virkningen af sin Daad, saa han, at et dunkelt Lys, som tidligere havde været synligt i et Vindue oppe i Huset, allerede var taget bort og kom ned ad Trappen. For at faa at vide, hvem det var, der bar denne Kerte, sprang Bailey tilbage til Døren igen og lagde Øjet til Nøglehullet.

Det var den lystige selv, men saa sørgeligt, saa paafaldende forandret, saa kummerfuld og modløs, saa skælvende og frygtsom, saa ydmyget og nedbøjet, at det vilde have været mindre overraskende at have set hende ligge stille i sin Ligkiste.

Hun satte Lyset paa en Hylde i Forstuen og lagde sin Haand paa sit Hjerte, paa sine Øjne, paa sit brændende Hoved. Derpaa nærmede hun sig Døren med saa vilde og ilsomme Skridt, at Bailey tabte Fatningen og endnu holdt sit Øje, hvor Nøglehullet havde været, da hun aabnede Døren.

„Aha!" sagde Bailey med nogen Anstrengelse. „Naa, saa der er De? Hvad er der i Vejen? Er De ikke vel?"

Da hun midt i sin Forbavselse genkendte ham i hans forandrede Dragt, vendte der saa meget af hendes fordums Smil tilbage i hendes Ansigt, at Bailey blev glad. Men i

det næste Øjeblik blev han atter sørgmodig; thi han saa Taarer i hendes stakkels, matte Øjne.

„Bliv ikke forskrækket," sagde Bailey. „Der er ingenting i Vejen. Jeg har bragt Mr. Chuzzlewit hjem. Han er ikke syg. Han har bare en lille Pisk, forstaar De." Bailey vaklede i sine Støvler for at betegne en Rus.

„Kommer De fra Mrs. Todgers's?" spurgte Merry skælvende.

„Todgers's? Gud velsigne Dem, nej! Jeg har intet at gøre med Todgers's. Den Forbindelse har jeg afbrudt for længe siden. Han har spist til Middag hos min Principal i Westend. Vidste De ikke, at han skulde i Selskab hos os?"

„Nej," svarede hun med mat Stemme.

„Jo, vi ere nogle store Matadorer, kan jeg fortælle Dem. De maa ikke gaa ud, ellers kunde De let faa Snue. Jeg skal vække ham!" Og Bailey, der ved sin Holdning røbede den fuldkomneste Overbevisning om at kunne bære ham med Lethed, hvis det var nødvendigt, lukkede Karetdøren op, slog Trinet ned og raabte, idet han ruskede i Jonas: „Nu ere vi hjemme, min Kylling! Op med Dem!"

Han var kommen saa meget til sig selv, at han kunde følge denne Opfordring og tumle ud af Vognen som en død Klump til stor Fare for Baileys Person. Da han var kommen ned paa Fortovet, stivede Bailey ham først af fortil og støttede ham derpaa behændigt bagtil, og efter saaledes at have bragt ham i Ligevægt, hjalp han ham ind i Huset.

„Gaa De foran med Lyset," sagde Bailey til Mrs. Jonas, „saa komme vi bagefter. Ryst ikke saaledes, han gør Dem ingen Fortræd. Naar jeg selv har drukket en Taar over Tørsten, er jeg altid saa skikkelig."

Hun gik i Forvejen, og under en stadig Snublen og Tumlen hid og did naaede hendes Mand og Bailey omsider ind i Dagligstuen ovenpaa, hvor Jonas sank vaklende ned paa en Stol.

„Saa!" sagde Bailey. „Nu er han i Havn. Herre

Gud, der er ingenting at græde for! Han sidder jo saa strunk, som om han havde tre Ben at støtte paa!"

Den frastødende, brutale Sviregast sad, med Klæderne i Uorden, opsvulmet Ansigt og forpjusket Haar, og nikkede og blinkede og rullede med sine idiotiske Øjne, indtil han, da han lidt efter lidt var kommen til Samling, genkendte sin Kone og truede med sin knyttede Næve ad hende.

„Naa!" udbrød Bailey, idet han pludselig lagde Armene over Kors med en indigneret Mine. „Saa De er ondskabsfuld? Virkelig? Det skulde De helst lade fare!"

„Aa, gaa Deres Vej!" sagde Merry. „Bailey, gaa hjem, min gode Dreng. Jonas!" sagde hun, idet hun frygtsomt lagde sin Haand paa hans Skulder og bøjede sit Hoved ned over ham, „Jonas!"

„Se paa hende!" raabte Jonas og skød hende fra sig. „Se der! Se paa hende! Det kan man kalde en god Handel for en Mand!"

„Kære Jonas!"

„Kære Djævel!" svarede han med en rasende Gestus, „du er en dejlig Lænke at have om Benet hele ens Levetid, dit blegnæbbede Flæbehoved! Gaa fra mine Øjne!"

„Jeg ved, at du ikke mener det, Jonas. Du vilde ikke sige det, hvis du var ædru."

Med paatagen Munterhed gav hun Bailey et Pengestykke og bad ham igen at gaa. Hendes Bøn var saa indstændig, at han ikke havde Hjerte til at blive der længer; men han blev staaende neden for Trappen og lyttede.

„Jeg vilde ikke sige det, hvis jeg var ædru!" svarede Jonas. „Det ved du bedre. Har jeg aldrig sagt det, naar jeg var ædru?"

„Jo ofte, desværre!" sagde hun grædende.

„Hør!" raabte Jonas og stampede i Gulvet. „Tidligere maatte jeg finde mig i dine smukke Luner, men nu skal du min Sæl finde dig i mine. Det har jeg stadig lovet mig selv, og derfor giftede jeg mig med dig. Jeg vil vide, hvem der er Herre, og hvem der er Slave!"

„Gud ved, hvor lydig jeg er!“ sagde den unge Kone hulkende. „Langt lydigere, end jeg havde troet, at jeg skulde blive!“

Jonas lo i sit drukne Overmod. „Hvad, begynder du at faa Øjnene op? Taalmodighed, saa kommer du nok efter det. Bjørne have Kløer, min Tøs. Der er ikke en eneste lille Forhaanelse, du har tilføjet mig, ikke et eneste lille Puds, du har spillet mig, ikke en eneste lille Uforskammethed, du har vist mig, som jeg ikke skal gengælde dig hundrede Gange. Hvorfor tog jeg dig ellers? Dig!“ sagde han med raa Foragt.

Det burde have formildet ham at høre hende nynne et lille Brudstykke af en Sang, han havde plejet at sige, at han holdt af, idet hun med bristefærdigt Hjerte søgte at vinde ham tilbage.

„Haa, haa,“ sagde han, „er du døv? Hører du mig ikke, hvad? Saa meget des bedre for dig. Jeg hader dig, hader mig selv, fordi jeg har været dum nok til at binde mig en Byrde paa Ryggen for at kunne have den Fornøjelse at træde paa den, naar jeg vil. Der har aabnet sig Udsigter for mig, saa at jeg nu kunde gifte mig næsten, med hvem jeg vilde. Men det vilde jeg ikke; jeg vilde blive ved at være ugift; jeg burde være ugift blandt de Venner, jeg nu har lært at kende. I Stedet for det er jeg her bunden til dig ligesom en Klods. Hvorfor viser du dit blege Fjæs, naar jeg kommer hjem? Skal jeg aldrig glemme dig?“

„Hvor det er sildigt!“ sagde hun muntert, idet hun efter et Ophold aabnede Vinduesskoddet. „Højlys Dag, Jonas!“

„Højlys Dag eller bælgmørk Nat, hvad bryder jeg mig om det?“ lød det venlige Svar.

„Og Natten gik saa hurtigt. Jeg har slet intet imod at sidde oppe.“

„Sid oppe efter mig igen, hvis du tør!“ brummede Jonas.

„Jeg læste,“ vedblev hun, „hele Natten. Jeg begyndte,

da du gik, og læste, til du kom hjem igen. Den sælsomste Historie, Jonas! Og sand, siger Bogen. Jeg skal fortælle dig den i Morgen."

„Var den sand?" spurgte Jonas tvært.

„Det siger Bogen."

„Stod der noget i den om en Mand, der har sat sig for at tyrannisere sin Kone, knække hendes Mod, kue hendes Sind, knuse alle hendes Luner som lige saa mange Nøddeskaller — slaa hende ihjel, om det skulde være?"

„Nej, ikke et Ord."

„Ah! Da vil det snart være en sand Historie, uagtet der ikke staar noget i Bogen derom. Det er en løgnagtig Bog, en passende Bog for en løgnagtig Læser. Dog du er jo døv; det havde jeg nær glemt."

Der blev igen stille, og Bailey vilde allerede til at liste sig bort, men standsede, da han hørte hendes Fodtrin paa Gulvet. Hun gik hen til ham, lod det til, og talte kærligt, sagde, at hun vilde rette sig efter ham i alt, lægge Mærke til alle hans Ønsker og opfylde dem, og at de kunde blive meget lykkelige, naar han kun vilde være god imod hende. Han svarede med en Ed og —

Dog ikke med et Slag? Jo. Streng Sandhed mod den lumpne Usling — med et Slag.

Intet forbitret Skrig; ingen lydelige Bebrejdelser. Selv hendes Graad og Hulken kvaltes, idet hun klyngede sig til ham. I sit Hjertes Kvide vedblev hun kun at gentage: Hvor kunde han, kunde han — indtil Taarerne røvede hende Mælet.

O Kvinde, du som var dyrebar for Herren i det gamle Jerusalem! Den bedste iblandt os bør være overbærende med dine Fejl, om ikke for andet, saa for den Straf, din Natur vil lide ved at skulle aflægge et tungt Vidnesbyrd imod os paa Dommens Dag!

Fjerde Kapitel.

Hvori nogle Mennesker ere vigtige, andre forretningsmæssige og atter andre hemmelighedsfulde, hver paa sin Vis.

Det var maaske den urolige Erindring om, hvad han havde set og hørt den foregaaende Nat, eller maaske var det ikke nogen dybere aandelig Virksomhed end den Opdagelse, at han ikke havde noget at tage sig for, som den følgende Eftermiddag gjorde, at Bailey følte sig særlig oplagt til godt Selskab, og tilskyndede ham til at aflægge et Besøg hos sin Ven Poll Sweedlepipe.

Da den lille Klokke larmende forkyndte en Gæsts Komme — thi Bailey busede ind ad Døren for at faa Klokken til at gøre saa meget Spektakel som muligt — afbrød Poll Sweedlepipe sin Betragtning af en Yndlingsugle og bød sin unge Ven hjertelig velkommen.

„Ih, De ser jo endnu finere ud om Dagen," sagde Poll, „end ved Lys. Jeg har aldrig set saadan en fiks ung Laps."

„Aa ja saamænd, Polly. Hvorledes har vor Veninde Sara det?"

„Aa ret godt," svarede Poll. „Hun er hjemme."

„Man kan endnu se Resterne af fordums Skønhed hos Sara," sagde Bailey med fornem Ligegyldighed.

„Aa," tænkte Poll, „han er gammel, han maa være meget gammel."

„For meget Sul, forstaar De," sagde Bailey; „for fed, Poll. Men der er mange, som ere værre i hendes Alder."

„Selv Uglen spiler Øjnene op!" tænkte Poll. „Det undrer mig ikke af en Fugl med dens Forstand."

Han havde tilfældigvis været i Færd med at slibe sine Rageknive, der laa oplukkede i en Række, medens en vældig Rem hang og dinglede paa Væggen. Med et Blik paa disse Tilberedelser strøg Bailey sig om Hagen og syntes at faa et Indfald.

„Poll," sagde han, „jeg er ikke saa pæn om Trynen,

som jeg kunde ønske det. Da jeg nu er her, kan jeg lige saa gerne lade mig rage, saa jeg kommer til at se manerlig ud."

Barberen gjorde store Øjne, men Bailey skilte sig af med sit Halstørklæde og satte sig med den største Værdighed og Tillidsfuldhed i Lænestolen. Det var umuligt at modstaa hans Væsen, og Synets og Følelsens Vidnesbyrd var for intet at regne. Hans Hage var saa glat som et nylagt Æg eller en skrabet Ejdammer Ost; men Poll Sweedlepipe vilde ikke have vovet at nægte, at han havde et Skæg som en Jødepræst.

„Gnid endelig ikke imod Børsterne, Poll," sagde Bailey, idet han satte sit Ansigt i Lave til at modtage Sæben. „De kan gøre, hvad De vil, med den Smule Kindskæg. Det bryder jeg mig ikke noget om."

Den sagtmodige lille Barber stod og stirrede paa ham med Kosten og Sæbeskaalen i Haanden og rørte og rørte i Skaalen med en komisk Raadvildhed, som om en Troldom havde sat ham ud af Stand til at begynde. Endelig gik han løs paa Baileys Kind, men standsede derpaa atter, som om Genfærdet af et Skæg pludselig var veget tilbage for hans Haand; men efter at have faaet en lille Opmuntring af Bailey i Form af et „Klem paa!" sæbede han ham dygtigt ind. Bailey smilte veltilfreds gennem Skummet.

„Varsomt over Stenene, Poll; paa Taaspidserne over Filipenserne!"

Poll Sweedlepipe adlød og skrabede med stor Omhu Sæben af igen. Bailey skelede til hver enkelt Klat Skum, idet den lagdes paa et Klæde paa hans venstre Skulder, og syntes med et mikroskopisk Øje at opdage nogle Børster i den; thi han mumlede mere end een Gang: „Noget rødere, end jeg kunde ønske det, Poll." Da Operationen var tilendebragt, traadte Poll tilbage og stirrede igen paa ham, mens Bailey, idet han tørrede sit Ansigt paa Haandklædet, ytrede, „at naar man havde været længe oppe, var intet saa forfriskende som at blive godt barberet."

Medens han, efter at have trukket Kjolen af, bandt sit Halstørklæde for Spejlet, og Poll tørrede sin Rageknív og gjorde den i Stand til den næste Kunde, kom Mrs. Gamp ned og saa ind ad Døren for som god Naboerske at sige Goddag til Barberen. Af Medynk med den ulykkelige Stilling, hvori hun var kommen ved at have fattet en Følelse for ham, som han ifølge Tingenes Natur ikke kunde gengælde, skyndte Bailey sig at trøste hende med nogle venlige Ord.

„Halløj, Sara!“ sagde han. „Jeg har ikke nødig at spørge Dem, hvorledes De har haft det i denne lange Tid; thi De staar jo i fuldt Flor. Blomstrende som en Rose; ikke sandt, Polly?“

„Pokker tage den Drengs Uforskammethed!“ udbrød Mrs. Gamp, skønt ikke misfornøjet. „Han er en rigtig næsvis ung Hanekylling! Jeg vilde ikke være den Fyrs Moder, nej ikke for halvhundrede Pund!“

Bailey opfattede dette som en skjult Tilstaaelse af hendes Kærlighed og et Vink om, at ingen Pengefordel kunde trøste hende for dens Haabløshed. Han følte sig smigret. Uegennyttig Kærlighed er altid smigrende.

„Aa, Gud, ja!“ klynkede Mrs. Gamp og sank ned i Lænestolen. „Denne hersens velsignede Tyr har gjort sit bedste for at tage Livet af mig. Af alle besværlige Patienter i denne Jammerdal er han den allerværste.“

Mrs. Gamp og hendes Veninder af Faget havde for Skik at tale saaledes om alle deres lette Kunder, da dette paa een Gang afskrækkede alle Konkurrenter og forklarede Nødvendigheden af, at Sygevogterskerne levede godt.

„Helbreden!“ udbrød Mrs. Gamp. „Et Menneskes Helbred maatte være af Jærn for at kunne holde det ud. Endnu forleden Dag siger Mrs. Harris: „Aa, Sara Gamp,“ siger hun, „hvorledes kan De dog taale det?“ „Mrs. Harris,“ siger jeg til hende, „vi sætte ikke vor Lid til os selv, men til en anden; det er nu een Gang vor Religion, og den, mærke

vi, holder Stik." „Sara," siger Mrs. Harris, „saadan er Livet, og saadan er ogsaa Enden paa alle Ting!"

Barberen mumlede noget ved sig selv, som om han vilde sige, at Mrs. Harris's Udtalelse, skønt ikke saa forstaaelig som ønskeligt var fra en saadan Autoritet, gjorde hendes Hoved og Hjerte lige megen Ære.

„Og nu," vedblev Mrs. Gamp, „skal jeg rejse fire Mile bort i det mest vovelige Ærinde, som nogen, der gaar ud i maanedsvis, nogen Sinde har paataget sig, tror jeg. Mrs. Harris, i hvis menneskelige Bryst der banker en Kones og en Moders Hjerte, sagde selv til mig: „De vil dog vel ikke rejse, Sara? Gud forlade Dem det!" „Hvorfor skulde jeg ikke rejse, Mrs. Harris?" sagde jeg. „Mrs. Gill har ikke forregnet sig med sine seks andre Børn; og er det altsaa rimeligt — jeg spørger Dem som en Moder — at hun skulde forregne sig nu? Tidt og ofte har jeg hørt ham sige," sagde jeg til Mrs. Harris, „Mr. Gill, mener jeg, at han turde sætte sin Kone mod Moores Almanak til at nævne Dagen og Timen og holde ni Pence og en Farthing derpaa. Er det altsaa rimeligt, Madam," siger jeg, „at hun skulde tage fejl denne ene Gang?" „Nej," siger Mrs. Harris, „ikke efter Naturens Gang. Men," siger hun med Taarer i Øjnene, „De ved meget bedre end jeg, De med Deres Erfaring, hvor lidt der kan indvirke paa os. En Mester Jakel Forestilling," siger hun, „en Skorstensfejer, en Slagterhund eller en fuld Mand, der pludselig drejer om et Hjørne, er nok dertil." Og det er det ogsaa, Mr. Sweedlepipe," sagde Mrs. Gamp, „det kan ingen nægte, og skønt jeg har fri en hel Uge, rejser jeg dog med et bekymret Hjerte, kan jeg forsikre Dem."

„De er saa nidkær, deraf kommer det," sagde Poll. „De plager Dem for meget."

„Plager mig!" udbrød Mrs. Gamp, idet hun rakte Hænderne i Vejret og vendte Øjnene mod Loftet. „Det var et sandt Ord, De der sagde, om De saa ikke skulde sige et Ord mere fra nu af, og til der bliver to Søndage i een

Uge. Jeg tager mig andre Folks Lidelser mere nær end mine egne, skønt ingen vil tro det. Hvis alt blev bekendt, og den fik Æren, som havde fortjent den, kunde det vare en hel Uge at faa de Børn, jeg har hjulpet til Verden, døbte."

„Hvor skal Patienten hen?" spurgte Sweedlepipe.

„Til Herfordshire, som er hans Fødeluft. Men hverken Fødeluft eller Fødeland kan bringe ham paa Fode igen."

„Er det saa daarligt med ham?" spurgte Barberen nysgerrig. „Ja saa!"

Mrs. Gamp rystede hemmelighedsfuldt paa Hovedet og pressede Munden sammen. „Der gives sjælelige Febre lige saa vel som legemlige," sagde hun. „De kan tage Deres Slimmikstur, til De bliver saa oppustet, at De flyver i Luften, men det kurerer De ikke."

„Ah!" sagde Barberen, idet han spilede Øjnene op og paatog sig sit Ravne-Fysiognomi. „Gud!"

„Nej, De kan gøre Dem saa let som en Gasballon," sagde Mrs. Gamp. „Men taler De om visse Ting, naar De er forstyrret i Hovedet, eller naar De sover, saa er De tung i Sindet."

„Om hvilke Ting for Eksempel?" spurgte Poll, idet han i sin Ivrighed bed sig graadigt i Neglene. „Spøgelser?"

Mrs. Gamp, hvem Barberens stimulerende Nysgerrighed maaske allerede havde fristet til at gaa videre, end hun havde haft til Hensigt, snøftede paa en meget betydningsfuld Maade og sagde, at det kunde være det samme.

„Jeg rejser med Diligencen i Eftermiddag med min Patient," vedblev hun, „og bliver en Dags Tid hos ham, til han har faaet sig en Sygevogterske fra Landet — gid Pokker havde dem, disse Sygevogtersker fra Landet! Hvad forstaa de dumme Kællinger sig paa deres Fag? — og saa kommer jeg tilbage, og det er det, som ængster mig. Men jeg haaber, at alt gaar godt og vel, mens jeg er borte; og under Forudsætning deraf, som Mrs. Harris siger, maa Mrs.

Gill gerne vælge, hvilken Tid hun vil, da enhver Tid af Døgnet er mig lige god."

Under de foregaaende Bemærkninger, som Mrs. Gamp havde henvendt udelukkende til Barberen, havde Bailey bundet sit Halstørklæde, trukket sin Kjole paa og skaaret nogle afskyelige Ansigter ad sig selv i Spejlet; men da han nu blev personlig tiltalt af Mrs. Gamp, vendte han sig om og deltog i Samtalen.

„De har sagtens ikke været i City," sagde Mrs. Gamp, „siden vi alle tre vare der sammen hos Mr. Chuzzlewit?"

„Jo jeg har, Sara; jeg var der i Nat."

„I Nat!" udbrød Barberen.

„Ja, Poll, i Nat. Men De kan ogsaa gerne sige i Morges, hvis De vil være meget nøjagtig. Han spiste til Middag hos os."

„Hvem mener den Springfyr med os?" sagde Mrs. Gamp med et meget utaalmodigt Eftertryk.

„Mig og min Principal, Sara. Han spiste i vort Hus. Vi vare meget lystige, ja saa lystige, at jeg maatte følge ham hjem i en Droske Klokken tre om Morgenen." Drengen havde den største Lyst til at fortælle, hvad der derpaa var hændet; men da han huskede paa, hvor let det kunde komme hans Herre for Øre, og hvor ofte Crimple havde advaret ham mod „at sladre," tvang han sig og tilføjede kun: „Hun sad oppe efter ham."

„Og alt vel overvejet," sagde Mrs. Gamp skarpt, „burde hun have haft bedre Forstand end at overanstrenge sig paa den Maade. Syntes de at komme nogenlunde godt ud af det med hinanden?"

„Aa ja," svarede Bailey, „ganske godt."

„Det glæder mig," sagde Mrs. Gamp og snøftede anden Gang paa en betydningsfuld Maade.

„De have heller ikke været gifte saa længe," sagde Poll og gned sig i Hænderne, „at de ikke endnu skulde komme godt ud af det med hinanden."

„Nej," sagde Mrs. Gamp og snøftede tredje Gang.

„Især," vedblev Barberen, „naar Herren fortjener det Skudsmaal, De gav ham."

„Jeg taler kun efter, hvad jeg ser, Mr. Sweedlepipe," sagde Mrs. Gamp. „Gud forbyde, at det skulde være anderledes! Vi kunne ikke vide, hvad der er skjult i hinandens Hjerter, og havde vi Glasruder der, kunde nogle af os nok have nødig at beholde Skodderne for, kan jeg forsikre Dem!"

„Men De vil dog vel ikke sige dermed — " begyndte Poll.

„Nej, jeg vil ikke," bed Mrs. Gamp ham af. „Det maa De ikke tro. Inkvisitionens Pinsler skulde ikke faa mig til at tilstaa, at det var min Hensigt. Alt, hvad jeg siger, er," tilføjede den brave Kone, idet hun stod op og svøbte sit Sjal om sig, „at Tyren venter, og at den kostbare Tid gaar."

Da den lille Barber i sin ivrige Nysgerrighed havde stor Lyst til at se Mrs. Gamps Patient, foreslog han Bailey, at de skulde ledsage hende til Tyren og se Diligencen køre bort, og da den unge Herre samtykkede heri, fulgtes de alle sammen ad.

Efter Ankomsten til Gæstgiverstedet lod Mrs. Gamp, der var galaklædt til Rejsen i sin nyeste Sørgedragt, sine Venner blive tilbage og underholde sig med sig selv nede i Gaarden, mens hun gik op til Sygeværelset, hvor hendes Medarbejderske var i Færd med at klæde Patienten paa.

Han var saa udtæret, at man skulde tro, Benene i hans Krop maatte rasle, naar de flyttede ham. Hans Kinder vare indfaldne og hans Øjne unaturlig store, og han laa tilbage i Lænestolen, som om han var mere død end levende, og vendte sine matte Øjne med en saadan Anstrengelse hen mod Døren, da Mrs. Gamp viste sig, som om det var en Pine kun at skulle bevæge dem.

„Naa, hvorledes have vi det saa?" spurgte Mrs. Gamp. „Vi se godt ud."

„Saa maa vi ogsaa se en hel Del bedre ud, end vi ere," svarede Mrs. Prig lidt ærgerlig. „Vi maa nok være

komne fejl ud af Sengen, for vi ere saa stædige som et Mulæsel. Jeg har aldrig set Mage til Mand. Han var ikke bleven vadsket, hvis han havde maattet raade."

„Hun kom Sæbe i Munden paa mig," sagde den ulykkelige Patient med svag Røst.

„Hvorfor lukker De den da ikke!" svarede Mrs. Prig. „Hvem tror De vel vil vadske een Del af Ansigtet og lade være at vadske en anden og plage Øjnene ud af Hovedet paa sig med saadanne Pillerier for en halv Krone om Dagen? Vil De have, at der skal kæles for Dem, maa De betale bedre."

„Ak Gud!" udbrød Patienten; „ak Gud, ak Gud!"

„Ja," sagde Mrs. Prig, „saaledes har han taget paa Vej, Sara, lige siden jeg fik ham ud af Sengen, hvis De vil tro det."

„I Stedet for at være taknemmelig," ytrede Mrs. Gamp, „for alle vore smaa Opmærksomheder. Aa fy, skam Dem, Sir; fy, skam Dem!"

Nu tog Mrs. Prig Patienten ved Hagen og begyndte at raspe hans ulykkelige Hoved med en Haarbørste.

„Det kan De vel heller ikke lide?" sagde hun, idet hun standsede for at se paa ham.

Det var nok muligt, at han ikke kunde lide det, da Børsten var et af de stiveste Redskaber af den Slags, som Nutidens Kunst er i Stand til at frembringe, og selv hans Øjenlaage vare røde af Gnidningen. Det var en Tilfredsstillelse for Mrs. Prig at se, at hendes Formodning havde været rigtig; thi hun sagde triumferende, „at det tænkte hun nok."

Da hans Haar var blevet glattet godt ned i hans Øjne, gav Mrs. Prig og Mrs. Gamp ham hans Halstørklæde paa og ordnede hans Skjortekrave meget omhyggelig, for at de stivede Spidser ogsaa kunde trænge ind i de samme Organer og fremkalde en kunstig Øjenbetændelse. Derpaa kom Turen til hans Vest og Frakke, og da enhver Knap blev

vredet ind i et fejl Knaphul, og han fik Støvlerne byttet om, frembød han i det hele taget et ynkeligt Skue.

„Jeg tror ikke, det er rigtigt," sagde den stakkels, svage Patient. „Det er, som om jeg havde en andens Klæder paa, og De har gjort mit ene Ben kortere end det andet. Der er ogsaa en Flaske i min Lomme. Hvorfor lader De mig sidde paa en Flaske?"

„Pokker staar i Manden," udbrød Mrs. Gamp, idet hun tog Flasken frem, „har han ikke der faaet fat paa min Natflaske! Jeg brugte hans Frakke til Spisekammer, mens den hang bag Døren, og har rent glemt den, Betsey. De vil finde et Par Løg og lidt Te og Sukker i hans anden Lomme, min bedste, hvis De vil være saa god at tage det ud."

Betsey tog de omtalte Sager frem tillige med nogle flere Urtekramvarer, og Mrs. Gamp overførte dem til sin egen Lomme, der var en Slags Nankins Torvekurv. Derpaa kom der Forfriskninger i Skikkelse af Koteletter og Øl til Damerne og en Spølkum Bouillon til Patienten; men de havde næppe faaet Maden sat til Livs, førend John Westlock indfandt sig.

„Oppe og paaklædt!" udbrød John, idet han satte sig ved Siden af ham. „Det var ret. Hvorledes føler De Dem?"

„Langt bedre, men meget mat."

„Det er ikke saa underligt; De har haft en haard Dyst. Men Landluft og forandrede Omgivelser ville gøre Dem til et andet Menneske. Hør, Mrs. Gamp," tilføjede John smilende, idet han ordnede den syge Mands Klæder, „det er nogle snurrige Begreber, De har, om en Herres Paaklædning!"

„Det er ingen let Sag at faa Mr. Leewsome klædt paa," svarede Mrs. Gamp med Værdighed, „hvilket jeg og Betsey Prig kunne bevidne for Lordmayoren og den hele Kommunalbestyrelse, om det skulde forlanges."

Mens John Westlock i dette Øjeblik stod lige over for den syge Mand og var i Færd med at befri ham for de ovenomtalte, generende Flipper, hviskede denne:

„Mr. Westlock, jeg ønsker ingen Vidner. Jeg har noget

meget vigtigt og mærkeligt at sige Dem; noget, der har tynget skrækkeligt paa min Sjæl under denne langvarige Sygdom."

Hurtig, som John var i alle sine Bevægelser, vilde han allerede til at vende sig om og befale Fruentimmerne at gaa ud af Stuen, da den syge Mand greb ham i Ærmet.

„Ikke nu. Jeg har hverken Kræfter eller Mod dertil. Men maa jeg meddele Dem det, naar jeg er i Stand dertil? Maa jeg skrive det til Dem, hvis jeg finder det lettere og bedre?"

„Om De maa?" udbrød John. „Men hvad er det?"

„Spørg mig ikke om, hvad det er. Det er unaturligt og grusomt. Frygteligt at tænke paa, frygteligt at sige, frygteligt at vide, frygteligt at have deltaget i. Lad mig kysse Deres Haand for al Deres Godhed og vis mig endnu den Godhed ikke at spørge mig om, hvad det er!"

I Førstningen stirrede John yderst forbavset paa ham, men da han huskede paa, hvor svækket han var, og hvor kort det var siden, at hans Hjerne havde brændt af Feber, troede han, at han led af en eller anden indbildt Skræk eller sygelig Fantasi. For at faa nærmere Oplysning herom nyttede han Lejligheden, mens Betsey Prig pakkede Leewsome ind i Kapper og Tørklæder, til at tage Mrs. Gamp til Side og spørge hende, om han var ganske ved sin Samling.

„Aa, Gud velsigne Dem, nej!" sagde Mrs. Gamp. „Han hader endnu stadig sine Sygevogtersker. Det gøre de altid; det er et sikkert Tegn. Havde De kunnet høre den kære, stakkels Sjæl for ikke en halv Time siden skænde paa mig og Betsey Prig, vilde De have undret Dem over, at vi ikke gaa i Graven af Ærgrelse."

Dette stadfæstede noget nær Johns Mistanke; uden at lægge sig det, der var foregaaet, videre paa Sinde, paatog han sig derfor igen sit tidligere muntre Væsen og førte, understøttet af Mrs. Gamp og Betsey Prig, Leewsome ned til Diligencen.

Poll Sweedlepipe stod ved Døren med korslagte Arme og opspilede Øjne og saa med levende Interesse til, mens

den syge Mand blev hjulpen ind i Vognen. Hans magre Hænder og udtærede Ansigt gjorde et stærkt Indtryk paa Poll, og han betroede Bailey, at han ikke vilde have undværet Synet af ham for et Pund, hvortil Bailey, der var af en anden Tænkemaade, svarede, at han vilde være bleven borte for fem Shillings.

Det var en møjsommelig Sag at faa Mrs. Gamps Bagage op i Vognen, da enhver Pakke, der tilhørte denne Dame, havde den generende Egenskab, at den skulde ligge i et Rum for sig selv, uden at nogen anden Bagage kom nær til den, hvis Ejerne af Diligencen ikke vilde udsætte sig for at blive sagsøgt for en Skadeserstatning. Især var det vanskeligt at blive Paraplyen med den runde Lap kvit, og flere Gange stak den sin bulede Messingsnude ud fra de urimeligste Revner og Sprækker til stor Rædsel for de andre Passagerer, ja i sin Ængstelse for at finde en Nødhavn til dette Stykke Løsøre flyttede Mrs. Gamp det saa ofte i Løbet af fem Minutter, at det syntes at være ikke een, men halvhundrede Paraplyer. Til sidst blev den borte, eller hun paastod det i det mindste, og i de næste fem Minutter var hun efter Kusken, hvor han saa vendte sig hen, og svor paa, at hun vilde have Erstatning, om hun saa skulde gaa til Underhuset derom.

Da hendes Bylt, hendes Tøfler, hendes Kurv, og hvad hun ellers førte med, endelig havde faaet Plads, tog hun venskabeligt Afsked med Poll og Bailey, gjorde et Kniks for John Westlock og skiltes fra Betsey Prig som fra et elsket Medlem af Søsterskabet.

„Jeg ønsker Dem en Mængde Sygdomme, søde Ven," sagde Mrs. Gamp, „og gode Steder. Jeg haaber ikke, det skal vare længe, førend vi igen komme til at arbejde sammen og løse hinanden af. Gid vi næste Gang maa mødes i en stor Familie, hvor de alle faa det, den ene efter den anden, som det sig hør og bør."

„For mig maa det blive, naar det skal være," sagde Mrs. Prig, „og vare saa mange Uger, det skal være."

Idet Mrs. Gamp gik baglæns hen mod Diligencen, stødte hun imod en Dame og en Herre, der kom gaaende paa Fortovet.

„Se Dem for!“ raabte Herren. „Halløj! Ih! Men det er jo Mrs. Gamp!“

„Hvad, Mr. Mould!“ udbrød Sygevogtersken. „Og Mrs. Mould med! Hvem skulde have troet, at vi skulde mødes her!“

„Tager De fra Byen, Mrs. Gamp?“ sagde Mould. „Det er jo noget ganske usædvanligt.“

„Ja, det er rigtignok usædvanligt. Men det er kun for en Dag eller to i det højeste. Den Herre,“ hviskede hun, „som jeg talte til Dem om.“

„Hvad, i Diligencen?“ udbrød Mould. „Han, som De tænkte paa at anbefale? Det var da kuriøst! Det vil interessere dig, min Ven. Den Herre, som Mrs. Gamp troede, vilde passe for os, sidder inde i Diligencen, mit Lam.“

Mrs. Mould blev meget nysgerrig.

„Her, min Pige, du kan staa paa Gadedørstrappen og se ham,“ sagde Mould. „Ha, der er han! Hvor er min Lorgnet? Aa, nu har jeg den. Ser du ham, min Pige?“

„Ganske tydeligt,“ sagde Mrs. Mould.

„Det er virkelig et mærkeligt Træf,“ sagde Mould, ganske henrykt. „Det er noget, jeg ikke vilde have undværet for meget godt. Det kildrer en, det er interessant. Det er næsten lige saa godt som en lille Komedie. Ah, der er han! Han ser daarlig ud, ikke sandt, Kone?“

Mrs. Mould indrømmede det.

„Han faar maaske til syvende og sidst dog Brug for os. Hvem kan vide det? Det kommer mig for, som om jeg burde vise ham en Smule Opmærksomhed. Han synes ikke at være nogen fremmed for mig. Jeg har stor Lyst til at tage Hatten af for ham.“

„Han ser saa vist denne Vej,“ sagde Mrs. Mould.

„Saa gør jeg det! Gog Dag, Sir! Hvorledes har De det? Ha, han bukker. Meget velopdragen. Mrs. Gamp har sikkert Adressekortene i Lommen. Det er højst mærkeligt — og

meget glædeligt. Jeg er ikke overtroisk, men det ser virkelig ud, som om man var bestemt til at skulle vise ham disse smaa sørgelige Opmærksomheder, der høre til vort Fag. Der kan ikke være noget til Hinder for, at du kysser paa Fingeren ad ham."

Mrs. Mould gjorde det.

„Ha," sagde Mould, „det fornøjer ham aabenbart! Stakkels Menneske! Det glæder mig virkelig, at du gjorde det, mit Lam. Far vel, Mrs. Gamp!" tilføjede han og slog ud med Haanden. „Saa, nu kører han, og væk er han!"

I det samme rullede Diligencen af Sted, Mr. og Mrs. Mould fjernede sig i det bedste Humør, og Bailey trak sig saa snart som muligt tilbage med Poll Sweedlepipe; men det varede dog noget, førend han kunde faa sin Ven af Stedet paa Grund af det Indtryk, Mrs. Prig havde gjort paa Barberen, der i sin Beundring for hendes Skæg erklærede, at hun var en indtagende Kvinde.

Da den lette Sky af Travlhed, der havde omsvævet Diligencen, saaledes havde spredt sig, saa man Nadgett i den mørkeste Krog i Tyrens Kaffestue kaste et længselsfuldt Blik paa Stueuret, som om den Mand, der aldrig kom, var lidt sent paa Færde.

Femte Kapitel.

Viser, at der kan foregaa Forandringer i de bedst ordnede Familier, og at Pecksniff ypperlig forstod at spille sine Kort.

Ligesom det første, Kirurgen sørger for, naar han har sat et Lem af, er at underbinde de Aarer, som hans grusomme Kniv har sønderskaaret, saaledes er det ogsaa en Pligt for denne Fortælling, der i sit ubarmhjertige Løb har berøvet den Pecksniffianske Stamme dens højre Arm, Mercy,

at kaste Blikket paa Modertræet og se, hvorledes det trivedes uden hende i alle dets Forgreninger.

Og først maa det da siges om Pecksniff, at han, efter at have skaffet sin yngste Datter denne den største af alle Velsignelser, en øm og kærlig Mage, og tilfredsstillet sit Faderhjertes kæreste Ønske ved at berede hende en saa lykkelig Fremtid, atter følte sig som ung og, idet han udfoldede sin rene Samvittigheds Vinger, følte sig oplagt til rigtig at lufte sig. Paa Skuepladsen pleje Fædrene, naar de have bortgivet deres Døtre til deres Hjerters udkaarne, at ønske sig til Lykke med, at de nu ikke have andet tilbage at gøre end straks at lægge sig til at dø, skønt man rigtignok sjælden finder, at de have noget stort Hastværk dermed. Pecksniff, der hørte til en klogere og mere praktisk Klasse af Fædre, syntes derimod at mene, at det, han først og fremmest havde at gøre, var at leve og, efter at have berøvet sig een Glæde, at skaffe sig andre.

Dog hvor megen Lyst den brave Mand end havde til at slaa Gækken løs og til at tumle sig som en arkitektonisk Kattekilling, hvis man tør bruge dette Udtryk, var der dog altid een Hindring i Vejen herfor. Den blide Cherry kunde ikke glemme, at hun var bleven tilsidesat og krænket, og denne Følelse var saa langt fra at tabe sig, at den tværtimod stadig pinte og forbitrede hende Livet. Den blide Cherry gjorde derfor aabent Oprør. Hun førte en heftig Krig med sin dyrebare Fader og gjorde hans Liv til, hvad man, i Mangel af en bedre Talemaade, sædvanlig kalder, et Hundeliv. Men aldrig havde der levet nogen Hund i Hundehus, Stald eller Stue, hvis Liv har været halvt saa surt som det, Pecksniff førte med sit kærlige Barn.

Fader og Datter sad ved deres Frokost. Tom havde trukket sig tilbage, og de vare alene. I Førstningen havde Pecksniffs Pande været rynket, men nu havde han glattet den og sad og skottede til sit Barn. Hendes Næse var meget rød og stærkt tilspidset som Tegn paa, at der var Uvejr i Luften.

„Cherry," udbrød Pecksniff, „hvad er der i Vejen imellem os? Hvorfor ere vi uenige, Barn?"

Miss Pecksniffs Svar var næppe et Svar paa dette Ømheds Udbrud; thi det lød kun: „Sludder, Fader!"

„Sludder?" gentog Pecksniff i en smertelig Tone.

„Aa, det er for sildigt, Fader," sagde hans Datter roligt, „at tale saaledes til mig. Jeg ved, hvad det vil sige, og hvad det er værd."

„Det er haardt!" udbrød Pecksniff til sin Tekop. „Det er meget haardt! Hun er mit Barn. Jeg har baaret hende paa mine Arme, da hun gik med smaa strikkede Uldsko paa for mange Aar siden!"

„Det skal du ikke drille mig med, Fader," sagde Cherry arrig. „Jeg er ikke saa mange Aar ældre end min Søster, skønt hun er bleven gift med din Ven."

„Ak, Menneskenatur! Stakkels Menneskenatur!" sagde Pecksniff og rystede paa Hovedet ad Menneskenaturen, som om han selv var hævet over den. „At tænke sig, at denne Tvedragt kunde opstaa af en saadan Grund! Aa Gud!"

„Sig den sande Grund, Fader, eller jeg siger den selv. Tag dig i Agt! Jeg gør det!"

Den Energi, hvormed hun sagde dette, var maaske smittende, men hvorom alting er, saa forandrede Pecksniff sin Tone og Udtrykket i sit Ansigt og sagde vredt, om ikke ligefrem hidsigt:

„Du gør det? Du har jo gjort det. Du gjorde det i Gaar. Du gør det stadig. Du ved ikke, hvad Velanstændighed er; du gør ingen Hemmelighed af dit Sindelag; du har blottet dig hundrede Gange for Mr. Chuzzlewit."

„Ikke andet! Det bryder jeg mig ikke om."

„Og mig med da," sagde Pecksniff.

Hans Datter svarede med en haanlig Latter.

„Og da det nu er kommet til en Forklaring imellem os, Charity," sagde Pecksniff og rullede ildevarslende med Hovedet, „siger jeg dig, at jeg ikke vil taale det. Ingen af dine Nykker, Miss! Jeg taaler det ikke."

„Jeg gør," sagde Charity, idet hun rokkede frem og tilbage paa sin Stol, „jeg gør, Fader, hvad jeg vil, og hvad jeg har gjort; jeg lader mig ikke undertrykke i alt, det kan du være vis paa. Jeg er bleven saa skammelig behandlet som nogen her i Verden," her begyndte hun at græde og hulke, „og ved, at jeg kan vente mig den værste Behandling af dig. Men det bryder jeg mig ikke om, nej jeg gør ikke."

Pecksniff blev nu saa opirret over den højrøstede Tone, hvori hun talte, at han, efter at han i sit Raseri havde set sig raadvild om efter et eller andet Middel til at stoppe Munden paa hende, stod op og ruskede hende, saa at den pyntelige Haarsløjfe paa hendes Hoved nikkede som en Fjerbusk. Hun blev saa forbavset over dette Anfald, at det virkelig havde den forønskede Virkning.

„Jeg gør det igen," udbrød Pecksniff, idet han atter satte sig ned og snappede efter Vejret, „hvis du vover at tale saa højt. Hvad mener du med at være bleven skammelig behandlet? Naar Jonas foretrak din Søster for dig, hvem kunde saa vel hindre det, gad jeg nok vide? Hvad har jeg dermed at gøre?"

„Blev jeg ikke brugt som Skærmbræt? Blev der ikke drevet Gæk med mine Følelser? Gjorde han ikke først Kur til mig?" hulkede Cherry og slog Hænderne sammen. „Og, du store Gud, at jeg skulde opleve at blive rusket!"

„Du kan opleve at blive rusket igen," svarede hendes Fader, „hvis du nøder mig til at bruge dette Middel for at haandhæve Sømmeligheden under dette ringe Tag. Du overrasker mig. Det undrer mig, at du ikke har mere Stolthed. Naar Jonas ikke brød sig om dig, hvor kan du saa ønske at faa ham?"

„Jeg ønske at faa ham!" udbrød Cherry.

„Hvorfor gør du da alle disse Ophævelser, naar det ikke var dit Ønske at faa ham?"

„Fordi jeg blev behandlet med Falskhed, og fordi min egen Søster og min egen Fader sammensvor sig imod mig. Hende er jeg ikke vred paa," sagde Cherry, der saa endnu

mere opbragt ud. „Jeg ynker hende. Det gør mig ondt for hende. Jeg ved, hvilken Skæbne der venter hende med den Usling.“

„Jonas dør vist ikke, fordi du kalder ham en Usling, mit Barn,“ sagde Pecksniff med tilbagevendende Resignation, „men kald du ham, hvad du vil, og lad det saa faa Ende.“

„Ikke Ende, Fader,“ sagde Charity, „nej, ikke Ende. Dette er ikke det eneste Punkt, hvori vi ikke samstemme. Jeg vil ikke finde mig deri. Det er bedst, at du straks faar det at vide. Nej, jeg vil virkelig ikke finde mig deri, Fader! Jeg er ingen Tosse, og jeg er heller ikke blind. Alt, hvad jeg har at sige, er, at jeg ikke finder mig deri.“

Hvad hun saa mente, saa var det hende, der nu ruskede Pecksniff; thi hans afmægtige Forsøg paa at synes rolig var i højeste Grad ynkeligt. Hans Harme forvandledes til Spagfærdighed, og hans Ord vare blide og indsmigrende.

„Har jeg,“ sagde han, „i et Øjebliks opblussende Heftighed taget min Tilflugt til et utilladeligt Middel for at dæmpe et lille Udbrud, der kun kunde være en Skam for dig lige saa vel som mig — det kan være muligt, at jeg gjorde det — saa beder jeg dig om Tilgivelse. En Fader, der beder sit Barn om Tilgivelse, er et Skue, der maa formilde den haardeste Natur, tror jeg nok.“

Men det formildede slet ikke Miss Pecksniffs, maaske fordi den ikke var haard nok. Tværtimod vedblev hun atter og atter at sige, at hun ikke var nogen ren Tosse og heller ikke var blind og ikke vilde finde sig i det.

„Du lider af en Vildfarelse, mit Barn,“ sagde Pecksniff, „men jeg vil ikke spørge dig om, hvad det er for en, da jeg ikke ønsker at lære den at kende. Nej,“ tilføjede han, idet han udstrakte sin Haand og igen blev rød i Hovedet, „lad os sky dette Emne, hvad det saa er!“

„Det er meget rigtigt, at dette Emne bør skys imellem os,“ sagde Cherry. „Men jeg ønsker at kunne sky det helt og holdent og maa derfor bede dig skaffe mig et Hjem.“

Pecksniff saa sig om i Værelset og sagde: „Et Hjem, mit Barn?“

„Et andet Hjem, Fader,“ sagde Cherry med tiltagende Højtidelighed. „Anbring mig hos Mrs. Todgers eller paa et andet Sted i en selvstændig Stilling; for her bliver jeg ikke, hvis det skal gaa paa den Maade.“

Det er muligt, at Mrs. Todgers's Hus for Miss Pecksniff fremmanede Billedet af en Flok sværmeriske unge Mænd, der higede efter at synke tilbedende ned for hendes Fødder. Det er muligt, at Pecksniff i sin nyfødte Ungdommelighed i det samme Etablissement saa et nemt Middel til at fri sig for en Byrde i Skikkelse af Arrighed og Spioneri. Det er en utvivlsom Kendsgerning, at Forslaget i Pecksniffs opmærksomme Øren just ikke klang som en sørgelig Ligklokke over alle hans Forhaabninger.

Men han var en Mand med fine Nerver, og han trykkede sit Lommetørklæde mod sine Øjne med begge Hænder, saaledes som saadanne Mennesker altid gøre, især naar de blive iagttagne. „Den ene af mine Fugle,“ sagde han, „har forladt mig for at søge Ly ved en fremmeds Bryst, og nu vil den anden flyve bort til Todgers's! Ja, ja, hvad er jeg? Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg er, men det kan ogsaa være det samme!“

Ikke engang disse Ord, der maaske bleve endnu mere patetiske, ved at han gik helt fra det midt i dem, gjorde noget Indtryk paa Charity. Hun var bister, stiv og ubøjelig.

„Men jeg har altid,“ sagde Pecksniff, „opofret mine Børns Lykke for min egen — min egen Lykke for mine Børns, mener jeg — og jeg vil ikke nu begynde at indrette mit Liv efter andre Regler. Kan du føle dig lykkeligere hos Mrs. Todgers end i din Faders Hus, mit Barn, saa flyt til hende! Tænk ikke paa mig, min Pige! Jeg kommer vel nok ud af det.“

Miss Charity, der vidste, at han imødesaa den paatænkte Forandring med en hemmelig Glæde, undertrykte sin egen og gav sig til at underhandle om Vilkaaret. Hans Syn paa

denne Side af Sagen var imidlertid saa indskrænket, at det truede med en ny Uenighed, muligvis en ny Ruskning; men lidt efter lidt kom de dog til en Slags Forstaaelse, og Uvejret trak over. Miss Charitys Idé var i Virkeligheden saa kærkommen for dem begge, at det vilde have været underligt, om de ikke vare komne overens. Det blev snart aftalt, at Planen skulde iværksættes, og det straks, og at Cherrys Upasselighed og Trang til en Forandring af Omgivelser i Forening med hendes Ønske om at være i Nærheden af sin Søster skulde tjene til Undskyldning for hendes Afrejse over for Chuzzlewit og Mary, for hvem hun alt i nogen Tid havde foregivet, at hun ikke var rask. Da disse Præliminarier vare blevne vedtagne, gav Pecksniff hende sin Velsignelse med hele den Værdighed, der passer sig for en selvfornægtende Mand, der har bragt et tungt Offer, men trøster sig med den Tanke, at Dyden har sin Løn i sig selv. Saaledes forsonedes de for første Gang siden hin Aften, der ikke var saa let at tilgive, da Jonas, med Forbigaaelse af den ældste Søster, havde tilstaaet sin Lidenskab for den yngste, og Pecksniff havde støttet ham af moralske Grunde.

Men hvorledes gik det til — hvorledes i al Verden gik det dog til, at Pecksniff og hans Datter skulde skilles? Hvorledes gik det til, at deres indbyrdes Forhold var blevet i saa høj Grad forandret? Hvorfor raabte Miss Pecksniff saa stærkt paa, at hun hverken var blind eller tosset og ikke vilde finde sig i det? Det skulde dog vel aldrig være muligt, at Pecksniff tænkte paa at gifte sig igen, eller at hans Datter med en ugift Kvindes Blik havde gennemskuet hans Plan?

Lad os undersøge dette noget nærmere.

Som en Mand uden Dadel, fra hvem Bagtalelsens Aande veg bort ligesom almindelig Aande fra en blank Overflade, kunde Pecksniff gøre, hvad almindelige Mænd ikke kunde. Han kendte sine Motivers Renhed, og naar han havde et Motiv til at gøre et eller andet, arbejdede han paa det, saaledes som kun et meget godt eller meget slet Menneske kan det. Havde han nu stærke og haandgribelige Motiver

til at gifte sig anden Gang? Ja, og det ikke alene eet eller to, men en Mængde i Forening.

Med gamle Martin Chuzzlewit var der lidt efter lidt foregaaet en vigtig Forandring. Allerede den Aften, da han var kommen saa ubelejligt til Pecksniffs Hus, havde han været forholdsvis tam og let at komme til Rette med. Dette havde Pecksniff dengang tilskrevet det Indtryk, som hans Broders Død havde gjort paa ham. Men fra hint Øjeblik syntes hans Karakter gradevis at være bleven blødgjort, saa at han efterhaanden hensank i en sløv Ligegyldighed for alle andre end Pecksniff. Hans Udseende var omtrent det samme som tidligere, men hans Sind var paafaldende forandret, ikke som om denne eller hin Lidenskab traadte stærkere eller svagere frem, men som om Mandens hele Farve var afbleget. Naar eet Træk forsvandt, udviklede der sig ikke noget nyt i dets Sted, ja endog hans Sanser svækkedes. Han saa mindre skarpt, var undertiden døv, brød sig ikke om, hvad der foregik lige for hans Øjne, og kunde tie bomstille hele Dage i Træk. Denne Forandring foregik saa jævnt, at den næsten var fuldstændig, da man først begyndte at lægge Mærke til den. Men Pecksniff var den første, som saa den, og da han endnu havde Anthony Chuzzlewit i frisk Minde, saa han den samme Opløsningsproces hos hans Broder Martin.

For en Mand med Pecksniffs ømme Hjerte var dette et meget sørgeligt Syn. Han kunde ikke andet end forudse Sandsynligheden af, at hans højtærede Slægtning blev et Offer for underfundige Personer, og at hans Rigdom faldt i uværdige Hænder. Dette voldte ham en saadan Smerte, at han besluttede at sikre sig selv denne Formue, holde lavttænkende Testamentejægere i Afstand og ligesom indhegne den gamle Mand til eget Brug. Lidt efter lidt begyndte han derfor at undersøge, om Chuzzlewit tegnede til at blive et Redskab i hans Hænder, og da han mærkede, at han gjorde det og virkelig var meget bøjelig mellem hans plastiske Fingre, gjorde han — den kærlige Sjæl! — det til sit Livs Opgave at skaffe sig Herredømme over ham, og

da ethvert lille Eksperiment, som han vovede at anstille, kronedes med et Held, der langt overgik hans Forventninger, begyndte han at tro, at han allerede hørte gamle Martins Penge klingre i sine egne uegennyttige Lommer.

Men hver Gang Pecksniff grublede over denne Sag — og med sin vante Ivrighed gjorde han det ofte — og med svulmende Hjerte tænkte paa den Række af Omstændigheder, som havde overgivet den gamle Mand i hans Hænder til Ydmygelse for de onde og til Fryd for en rettænkende Natur, følte han altid, at Mary Graham var en Anstødssten for ham. Oldingen maatte sige, hvad han vilde, saa vidste Pecksniff, at han nærede megen Godhed for hende. Han vidste, at han viste det paa tusinde smaa Maader; at han gerne havde hende om sig og aldrig var rigtig rolig, naar hun blev længe borte. At han havde svoret paa ikke at testamentere hende noget, tvivlede Pecksniff højlig om, og selv om han havde, vidste Pecksniff, at der gaves mange Maader, hvorpaa han kunde omgaa Eden og berolige sin Samvittighed. At hendes værgeløse Stilling laa den gamle Mand tungt paa Sinde, vidste han ogsaa, da Chuzzlewit ligefrem havde sagt ham det. „Hvad om jeg da," sagde Pecksniff, „giftede mig med hende? Hvad om jeg da," gentog Pecksniff, idet han purrede op i sit Haar og skottede til sin Buste af Spoker, „efter først at have sikret mig hans Samtykke — han gaar næsten i Barndom, stakkels Mand — giftede mig med hende?"

Pecksniff havde en levende Sans for det skønne, især hos Kvinden, og i sin Optræden over for det smukke Køn udmærkede han sig ved sit indsmigrende Væsen. Det er paa et andet Sted blevet sagt om ham, at han ved enhver Lejlighed omfavnede Mrs. Todgers; det var en Vane, han havde, det var noget, som laa i hans blide, sagtmodige Natur. Førend nogen Tanke om et Ægteskab var opstaaet hos ham, havde han givet Mary mange Tegn paa sin aandelige Beundring. De vare blevne optagne med Harme, men det havde intet at sige. Ganske vist vare disse Tegn, alt som

Tanken udviklede sig hos ham, blevne alt for varme til, at de havde kunnet undgaa Cherrys Spejderblik, saa at hun straks havde gennemskuet Planen; men Marys Yndigheder havde altid haft Magt over ham. Saaledes dannede Egennytte og Tilbøjelighed et Par og trak Vognen med Pecksniffs Plan.

At han skulde nære nogen Tanke om at hævne sig paa den unge Martin for dennes uforskammede Ytringer, da de skiltes ad, og gøre det endnu umuligere for ham at opnaa en Forsoning med hans Bedstefader, var der ingen, der kunde mistænke ham for; dertil var Pecksniff alt for from og forsonlig. Med Hensyn til et Afslag fra Marys Side, var Pecksniff fuldkommen vis paa, at hun ikke vilde kunne holde Stand, naar han og Chuzzlewit forenede sig imod hende. At tage Hensyn til hendes Hjertes Ønsker i et saadant Tilfælde hørte ikke til Pecksniffs moralske Lovbog, da han vidste, hvilket godt Menneske han var, og hvilken Velsignelse han vilde være for enhver. Efter at hans Datter havde brudt Isen, og de havde udtalt sig for hinanden, havde Pecksniff kun nødig at fremme sin Plan saa snildt, han kunde, og ved de snedigste Tilnærmelser.

„Naa, min gode," sagde Pecksniff, da han mødte gamle Martin i Haven; thi det var hans Vane at gaa ind og ud denne Vej, ligesom han fik Lyst; „hvorledes har saa min kære Ven det i denne dejlige Morgenstund?"

„Mener De mig?" spurgte den gamle Mand.

„Ah," sagde Pecksniff, „en af hans døve Dage, mærker jeg. — Kunde jeg mene nogen anden?"

„De kunde have ment Mary."

„Ja det kunde jeg, det er sandt nok; thi jeg haaber dog at turde omtale hende som en kær, kær Ven?"

„Det haaber jeg med. Jeg tror, hun fortjener det."

„Tror?" udbrød Pecksniff. „Tror, Mr. Chuzzlewit?"

„Jeg kan nok mærke, at De taler," svarede Martin, „men jeg kan ikke høre, hvad De siger. Tal højere."

„Han er paa gode Veje til at blive stokdøv," sagde

Pecksniff. „Jeg sagde, min kære, at jeg desværre nok maa beslutte mig til at skilles fra Cherry."

„Hvad har hun da gjort?" spurgte den gamle Mand.

„Han gør de taabeligste Spørgsmaal, jeg nogen Sinde har hørt!" mumlede Pecksniff. „Han gaar i Barndom i Dag." Hvorpaa han med et blidt Brøl tilføjede: „Hun har ikke gjort noget, kære Ven."

„Hvorfor vil De da skilles fra hende?" spurgte Martin.

„Hendes Helbred er slet ikke godt. Hun længes efter sin Søster; de have hængt ved hinanden lige fra Vuggen. Og jeg har i Sinde at lade hende gøre en Tur til London, en god, lang Tur, hvis det viser sig, at hun synes om det."

„Meget rigtigt," udbrød Martin. „Det er fornuftigt."

„Det glæder mig at høre Dem sige det. Jeg haaber, at De vil holde mig med Selskab i denne ensomme Egn, mens hun er borte?"

„Jeg har ikke tænkt paa at flytte herfra."

„Hvorfor?" sagde Pecksniff, idet han tog den gamle Mand under Armen og gik langsomt videre, „hvorfor, min kære, kan De da ikke komme og bo hos mig? Jeg er vis paa, at jeg kunde omgive Dem med mere Hygge, hvor ringe min Hytte end er, end De kan have i en Landsbykro. Og tilgiv mig, Mr. Chuzzlewit, tilgiv, at jeg siger, at et Sted som Dragen, hvor godt det ogsaa bliver styret — og saa vidt jeg ved, er Mrs. Lupin et af de fortræffeligste Mennesker i Grevskabet — næppe er et passende Hjem for Miss Graham."

Martin tænkte sig et Øjeblik om og sagde derpaa, idet han trykkede hans Haand:

„Nej, De har Ret; det er det heller ikke."

„Alene Synet af Kegler," vedblev Pecksniff veltalende, „er langt fra at være velgørende for en fintfølende Sjæl."

„Det er en Forlystelse for Pøbelen," sagde gamle Martin; „det lader sig ikke nægte."

„Ja, for den laveste Pøbel. Hvorfor da ikke føre Miss Graham herhen? Her er Huset, og jeg er alene i det; thi

Thomas Pinch regner jeg ikke for nogen. Vor elskværdige Veninde skal bo i min Datters Værelse; De skal vælge Dem, hvilket De vil, og vi ville ikke blive uenige, haaber jeg."

„Det er ikke rimeligt," sagde Martin.

Pecksniff trykkede hans Haand. „Vi forstaa hinanden, min kære, ser jeg! — Jeg kan vikle ham om min lille Finger!" tænkte han triumferende.

„Overlader De Vederlaget til mig?" spurgte den gamle Mand.

„Aa, tal dog ikke om Vederlag!" udbrød Pecksniff.

„Jeg spørger," gentog Martin med et Glimt af sin gamle Halsstarrighed, „om De overlader Vederlaget til mig? Gør De?"

„Naar De ønsker det."

„Det ønsker jeg altid. De ved, at jeg altid ønsker det. Jeg ønsker at betale for, hvad jeg faar, selv naar jeg køber af Dem. Men derfor vil jeg dog ikke sige, at vi ere kvit — jeg skal nok en Dag tænke paa Dem, Pecksniff."

Arkitekten var alt for overvældet til, at han kunde tale. Han søgte at lade en Taare falde paa sin Velgørers Haand, men kunde ingen finde i sit tørre Destillationsapparat.

„Gid den Dag være fjern!" var hans fromme Udbrud. „Ak, kunde jeg bare sige, hvilken Interesse jeg nærer for Dem og Deres! Jeg mener vor skønne, unge Veninde."

„Sandt nok," svarede Martin, „sandt nok. Hun trænger til en, som har Interesse for hende. Det var Uret af mig at opdrage hende, som jeg gjorde. Skønt forældreløs, vilde hun nok have fundet en Beskytter, som hun kunde have elsket igen. Mens hun var Barn, smigrede jeg mig med den Tanke, at jeg havde gjort hende en Tjeneste ved at tilfredsstille min egen Grille og stille hende mellem mig selv og falske Skurke. Nu, da hun er bleven en voksen Kvinde, har jeg ikke denne Trøst. Hun har ingen anden Beskytter end sig selv. Jeg har bragt hende i en saa skæv Stilling over for Verden, at enhver Hund kan gø eller logre

ad hende, ligesom den finder for godt. Hun trænger virkelig til kærlig Omhu, ja hun gør sandelig!"

„Men om hendes Stilling nu kunde forandres?"

„Hvorledes skulde det gaa til? Skulde jeg lade hende blive Syjomfru eller Guvernante?"

„Det forbyde Himmelen!" sagde Pecksniff. „Der gives andre Udveje, min kære; ja vist er der saa. Men jeg er i dette Øjeblik saa forvirret og lader helst dette Emne fare. Jeg ved næppe, hvad jeg siger. Tillad, at jeg genoptager det en anden Gang."

„De er da ikke syg?" spurgte Martin deltagende.

„Nej, nej! Tillad, at jeg genoptager det en anden Gang. Jeg vil røre mig lidt. Gud velsigne Dem!"

Gamle Martin velsignede ham til Gengæld og trykkede hans Haand. Mens han vendte sig om og gik langsomt hen mod Huset, blev Pecksniff staaende og saa efter ham, idet han saa temmelig havde undertrykt den Sindsbevægelse, som man hos ethvert andet Menneske vilde have troet var paatagen for at føle Martin paa Pulsen. Den Forandring, der var foregaaet med Oldingen, ytrede sig saa svagt i hans Skikkelse, at Pecksniff, idet han saa efter ham, ikke kunde bare sig for at sige:

„Og jeg kan vikle ham om min lille Finger! Tænk bare!"

Gamle Martin drejede tilfældigvis sit Hoved og vinkede kærligt ad ham, og Pecksniff gengældte denne Hilsen.

„Der var en Tid," sagde Pecksniff, „og det er ikke længe siden, da han ikke vilde se til mig! Hvor glædelig er ikke denne Forandring! Saa fin er det menneskelige Hjertes Sammensætning; saa indviklet den Proces, hvorigennem det blødgøres! Efter det Ydre at dømme er han endnu stadig den samme, og dog kan jeg vikle ham om en Finger. Tænk bare!"

Sandt at sige, syntes der ikke at være noget, som Pecksniff ikke kunde have vovet over for Martin Chuzzlewit; thi hvad Pecksniff sagde eller gjorde, var rigtigt, og hvad han raadede til, skete. Martin var kun undgaaet saa mange graa-

dige Lykkejægeres Snarer og havde i saa mange Aar trukket sig ind i sin Mistros og Mistillids Skal for at blive den brave Mands Redskab og Legetøj. Med Glæden over denne Overbevisning malet i sit Ansigt tiltraadte Arkitekten sin Morgenvandring.

Sommervejret i hans Barm afspejledes i Naturens Bryst. Gennem mørkegrønne Alleer, hvor Træernes Grene hvælvede sig over hans Hoved, og Sollyset spillede mellem Bladene; gennem duggede Bregner, hvor opskræmmede Harer sprang op og flygtede ved hans Komme; forbi tilgroede Damme og omfaldne Træer og ned i Lavninger; raslende mellem Løvet fra i Fjor, hvis Duft vakte gamle Minder, vankede den blide Pecksniff. Forbi Markled og Hækker, der duftede af vilde Roser, og forbi straatækkede Hytter, hvis Beboere bøjede sig ydmygt for ham som en baade god og klog Mand, vandrede den værdige Pecksniff i fredelige Tanker. Bien fløj summende forbi, glad ved sit Arbejde; de ørkesløse Myg, der ideligt hvirvlede rundt i en Kreds, der snart udvidede sig, snart trak sig sammen, medens de dog stadig bevægede sig lige saa hurtigt som han, dansede lystigt foran ham; Farven paa det lange Græs kom og gik, som om de lette Skyer gjorde det frygtsomt, mens de svævede gennem den fjerne Luft. Fuglene kvidrede som lige saa mange Pecksniffske Samvittigheder muntert paa enhver Gren, og Pecksniff bragte Dagen sin Hylding ved at gruble over sine Planer, mens han gik.

Idet han i sin Aandsfraværelse kom til at snuble over den fremstaaende Rod af et gammelt Træ, løftede han sine fromme Øjne i Vejret for at overskue den foran ham liggende Strækning og overraskedes ved at se sine Tankers legemliggjorte Billede ikke langt fra sig: Mary selv og alene.

I Førstningen standsede Pecksniff, som om han vilde undgaa hende; men derpaa følte han sig tilskyndet til at nærme sig, hvilket han gjorde med raske Skridt, idet han sang saa sødt og uskyldigt, at han kun manglede Fjer og Vinger for at være en Fugl.

Ved at høre Toner bag ved sig, som ikke kom fra Lundens Sangere, vendte hun sig om. Pecksniff kyssede paa Fingeren og var øjeblikkelig ved hendes Side.

„De nyder Naturen?“ sagde han. „Det samme gør jeg.“

Hun sagde, at Morgenen var saa smuk, at hun var gaaet længere, end hun havde haft i Sinde, og vilde nu vende om; Pecksniff sagde, at det samme var Tilfældet med ham, og at han vilde gaa tilbage med hende.

„Tag min Arm, min søde Pige,“ sagde Pecksniff.

Mary afslog den og gik saa rask, at han gjorde Indvendinger derimod. „De gik langsomt, da jeg indhentede Dem,“ sagde Pecksniff. „Hvorfor har De da nu et saa grusomt Hastværk? Skyr De mig?“

„Ja,“ svarede hun og vendte fuld af Harme sin glødende Kind imod ham, „det ved De meget godt. Slip mig, Mr. Pecksniff; det er mig ubehageligt, at De rører ved mig.“

Hvad! Røre saa kysk og patriarkalsk, hvilket Mrs. Todgers, der dog visselig var en dydig Dame, havde taalt, ikke alene uden at beklage sig, men med øjensynlig Fornøjelse! Det var dog for galt! Det smertede Pecksniff at høre hende sige det.

„Hvis De ikke har opdaget,“ sagde Mary, „at det er saa, saa modtag nu Forsikringen derom af mine Læber og vedbliv ikke at fornærme mig, dersom De er en Gentleman.“

„Godt, godt,“ sagde Pecksniff blidt, „jeg maa tilstaa, at jeg vilde finde en saadan Adfærd passende for min egen Datter; hvorfor skulde jeg da have noget at indvende imod den hos et saa sødt Væsen? Det er haardt; det skærer mig i Hjertet, men jeg kan ikke være vred paa Dem derfor, Mary.“

Hun prøvede paa at sige, at det smertede hende at høre dette, men brast i Taarer. Pecksniff anvendte nu den samme Fremgangsmaade, han havde brugt over for Mrs. Todgers, kun at det lod til, at han vilde give sig en hel Del bedre Tid, og idet han greb hendes Haand med den, han selv havde fri, gav han sig til at adskille dens Fingre med sine

egne og kyssede dem undertiden, mens han fortsatte Samtalen saaledes:

„Det glæder mig, at vi mødtes. Det glæder mig ret meget, da jeg nu kan lette mit Hjerte for en tung Byrde og tale i Fortrolighed med Dem. Mary," sagde Pecksniff i sin ømmeste Tone — ja den var saa øm, at han næsten kvækkede — „min Sjæls udvalgte! Jeg elsker Dem!"

Hvor overspændt er ikke dette jomfruelige Snerperi! Hun lod, som om hun gøs!

„Jeg elsker Dem, mit søde Liv," vedblev han, „med en Inderlighed, der er aldeles forbavsende, endog for mig selv. Jeg havde troet, at denne Følelse var begravet i den tavse Grav med en Dame, som i sjælelig og legemlig Henseende kun stod tilbage for Dem; men jeg mærker, at jeg har taget fejl."

Hun søgte at gøre sin Haand fri, men kunde lige saa gerne have søgt at frigøre sig for en forelsket Boa Konstriktors Favntag, hvis noget saa hæsligt kan sammenlignes med Pecksniff.

„Skønt jeg er Enkemand," sagde Pecksniff, idet han undersøgte Ringene paa hendes Fingre og forfulgte en fin, blaa Aare med sin Tommelfinger, „Enkemand med to Døtre, er jeg dog derfor ikke bunden, min elskede. Den ene af dem er gift, og den anden staar efter sit eget Ønske, om end netop paa Grund af — hvorfor skulde jeg ikke tilstaa det? — at jeg tænker paa at forandre min Stilling, i Færd med at forlade mit Hus. Jeg har et godt Navn, haaber jeg. Folk ere saa venlige at tale vel om mig, tror jeg. I Person og Væsen er jeg ikke ligefrem et Uhyre, smigrer jeg mig med. Aah, din slemme Haand," sagde Pecksniff til det genstridige Bytte, „hvorfor har du taget mig til Fange? Fy, fy!"

Han smækkede Haanden for at straffe den, men lod sig dog formilde og gemte den i sin Vest for at trøste den igen.

„Glade ved hinanden og ved Omgangen med vor ærværdige Ven," sagde Pecksniff, „ville vi føle os lykkelige, min

Skat, og naar han vandrer heden til den evige Fred, ville vi trøste hinanden. Hvad siger De, min dejlige Blomst?"

„Det er muligt," svarede Mary forvirret, „at jeg burde føle mig taknemmelig for dette Bevis paa Deres Tillid. Jeg kan ikke sige, at jeg gør det, men vil gerne forudsætte, at De fortjener min Tak. Modtag den og forlad mig, Mr. Pecksniff."

Den gode Mand satte et fedtet Smil op og drog hende tættere ind til sig.

„Slip mig, slip mig, Mr. Pecksniff, jeg kan ikke høre paa Deres Tilbud; jeg kan ikke modtage det. Der er mange, for hvem det maaske vilde være velkomment; men for mig er det det ikke. Vær ædelmodig, vær medlidende og forlad mig!"

Pecksniff gik videre med sin Arm om hendes Liv og hendes Haand i sin, saa vel fornøjet, som om de havde været alt for hinanden og forenede med den sandeste Kærligheds Baand.

„Om De end," sagde Mary, som, da hun mærkede, at gode Ord ikke gjorde mindste Virkning paa ham, ikke længer søgte at undertrykke sin Harme, „om De end ved Deres overlegne Styrke kan tvinge mig til at følge med Dem og være Genstand for Deres Uforskammethed undervejs, kan De dog ikke hindre mig fra at ytre mine Tanker. Jeg nærer den dybeste Afsky for Dem. Jeg kender Deres sande Natur og foragter den."

„Nej, nej," sagde Pecksniff i en sød Tone.

„Ved hvilke Kunstgreb eller uheldige Omstændigheder De har skaffet Dem Deres Indflydelse over Mr. Chuzzlewit, ved jeg ikke," sagde Mary; „den er maaske stærk nok til at faa ham til at se igennem Fingrene selv med dette, men han skal faa det at vide, det kan De stole paa, Sir."

Pecksniff løftede sine tunge Øjenlaag langsomt i Vejret og lod dem synke ned igen. Det var, som om han med fuldkommen Koldblodighed havde sagt: „Ja saa, for mig gerne!"

„Er det ikke nok," sagde Mary, „at De omdanner og forkvakler hans Natur, benytter Dem af enhver af hans Fordomme i Deres egne slette Øjemed og forhærder et af Naturen godt Hjerte ved at holde Sandheden borte fra det og kun lade falske og fordrejede Anskuelser faa Adgang til det; er det ikke nok, at De har Magten til at gøre dette, og at De bruger den, men skal De ogsaa være saa plump, saa grusom og saa fej imod mig?"

Trods dette vedblev Pecksniff roligt at føre hende videre og saa saa from ud som et Lam paa Marken.

„Kan intet røre Dem?" udbrød Mary.

„Min kære Pige," svarede Pecksniff med et roligt Smil, „en tilvant Hang til Selvprøvelse og Øvelse i — skal jeg sige Dyd?"

„I Hykleri," sagde Mary.

„Nej, nej," vedblev Pecksniff, idet han bebrejdende gned den fængslede Haand, „i Dyd — har sat mig i Stand til at vogte saaledes paa mig selv, at det virkelig er vanskeligt at opirre mig. Det er en mærkelig Kendsgerning, men det er vanskeligt for nogen at opirre mig. Tror da hun," sagde Pecksniff, idet han i Spøg strammede sit Tag om hendes Haand, „at hun kunde? Hvor lidt kender hun ikke hans Hjerte!"

Det maatte han nok sige! Hun var saa mærkelig konstrueret, at hun vilde have foretrukket en Tudses, en Øgles eller en Slanges Kærtegn, ja selv en Bjørns Favntag for Pecksniffs Ømhed.

„Naa, naa," sagde den brave Mand, „et Par Ord ville klare den Sag og tilvejebringe en glædelig Enighed imellem os. Jeg er ikke vred, min Skat."

„De vred!"

„Nej, jeg er ikke," sagde Pecksniff, „og De ikke heller."

Der var et bankende Hjerte under hans Haand, som fortalte en ganske anden Historie.

„Jeg er vis paa, at De ikke er vred," sagde Pecksniff,

„og jeg skal sige Dem hvorfor. Der er to, som hedde Martin Chuzzlewit, og hvem ved, om det ikke kunde have alvorlige Følger for den ene, dersom De underrettede den anden om Deres Vrede? Det kan næppe være Deres Ønske at skade nogen?“

Hun skælvede og saa paa ham med en saa stolt Foragt, at han vendte sine Øjne bort, uden Tvivl for at han ikke, til Trods for sit eget Jeg, skulde blive vred paa hende.

„Husk paa, lille Ven,“ sagde han, „at et passivt Uvenskab kan forvandles til aktivt Fjendskab. Det vilde være sørgeligt helt at ødelægge alle Udsigter for en ung Mand, der er gjort arveløs, og hvis Udsigter allerede ere daarlige nok; men hvor let lader det sig ikke gøre? De tror jo, at jeg har Indflydelse hos vor ærværdige Ven. Naa, maaske har jeg det, maaske har jeg det.“

Han løftede sine Øjne op til hendes og nikkede med et drillende Udtryk, som var fortryllende.

„Nej,“ vedblev han tankefuldt, „alt vel overvejet, min søde, vilde jeg i Deres Sted gemme min Hemmelighed hos mig selv. Jeg er ingenlunde vis paa, langtfra, at den paa nogen Maade vilde overraske vor Ven, da han og jeg endnu i Morges havde en Samtale med hinanden, og det er ham magtpaaliggende at skaffe Dem en sikrere Stilling. Men hvad enten han nu blev overrasket eller ikke, kunde Følgen af, at De meddelte ham denne Hemmelighed, let blive den samme. Martin junior kunde komme til at bøde alvorligt derfor. Jeg vilde have Medlidenhed med Martin junior, ser De,“ sagde Pecksniff med et overtalende Smil. „Ja. Han fortjener det ikke, men jeg vilde dog.“

Hun græd nu saa bitterligt og var saa ulykkelig, at han fandt det klogest at slippe hendes Liv og kun at holde hende i Haanden.

„Vor egen Andel i denne søde lille Hemmelighed,“ sagde Pecksniff, „ville vi beholde for os selv og tale om den mellem os selv, og De skal tænke nærmere over den.

De vil samtykke, min Skat; De vil samtykke, ved jeg. Hvad De end nu tror, saa vil De samtykke. Det forekommer mig, som om jeg kan huske at have hørt — jeg ved virkelig ikke hvor eller hvorledes — at De og Martin junior som Børn nærede en barnlig Følelse for hinanden. Naar vi ere blevne gifte, vil De have den Tilfredsstillelse at kunne tænke paa, at denne Følelse ikke varede ved til hans Fordærvelse, men gik over til Lykke for ham; thi da ville vi se, hvad vi kunne gøre for at hjælpe Martin junior en Smule. Har jeg nogen Indflydelse hos vor ærværdige Ven? Naa, maaske har jeg, maaske har jeg."

Udgangen fra den Skov, hvor disse ømme Optrin foregik, laa tæt ved Pecksniffs Hus. De vare nu saa nær ved det, at han standsede og, idet han holdt hendes lille Finger i Vejret, sagde i en spøgende Tone til Afsked:

„Skal jeg bide den?"

Da han intet Svar fik, kyssede han den i Stedet, hvorpaa han bøjede sit slappe Ansigt — han havde et slapt Ansigt, uagtet han var en from Mand — ned mod hendes og gav hende Lov til at gaa, idet han gav hende en Velsignelse med paa Vejen, som, udtalt af en saadan Mund, var mere end nok til at sikre hende mod alt ondt fra nu af og i al Evighed.

Galanteri i Ordets sande Betydning siges at udvikle og forædle en Mand, og Kærlighed har forskønnet utallige Vanskabninger. Men Pecksniff tog sig visselig ikke særlig ud til sin Fordel nu, da han var bleven ene, maaske fordi hans Natur var alt for ophøjet til at lade sig paavirke af noget saa lavt. Han syntes tværtimod at være skrumpet ind og faldet sammen, at prøve paa at skjule sig inden i sig selv og at fortvivle over, at han ikke var i Stand dertil. Hans Sko syntes for store, hans Ærmer for lange, hans Haar for tynde, hans Hat for lille, hans Træk for simple, og hans bare Hals saa ud, som om den kunde have godt af et Hampereb. Et Par Minutter var han virkelig hed og bleg, ussel, flov og flad og følgelig aldeles ikke pecksnif-

fiansk; men derpaa fattede han sig og gik hjem med en saa velvillig Mine, som om han havde været Sommervejrets Ypperstepræst.

„Jeg har indrettet mig paa at rejse i Morgen, Fader," sagde Charity.

„Allerede, mit Barn?"

„Under de nærværende Omstændigheder kan jeg ikke komme snart nok herfra," sagde Charity. „Jeg har skrevet til Mrs. Todgers om at foreslaa et Arrangement og bedet hende i ethvert Tilfælde at møde mig ved Diligencen. Nu bliver De snart Deres egen Herre, Mr. Pinch!"

Pecksniff var lige gaaet ud af Stuen, og Tom lige kommen ind.

„Min egen Herre?" gentog Tom.

„Ja, nu vil ingen mere være Dem i Vejen," sagde Charity. „I det mindste haaber jeg det. Hm, det er en underlig Verden, vi leve i."

„Hvad, skal — skal De ogsaa giftes, Miss Pecksniff?" spurgte Tom helt forbavset.

„Nej, ikke ganske," stammede Cherry. „Jeg har endnu ikke bestemt mig dertil, men jeg tror nok, at jeg kunde blive gift, hvis jeg vilde."

„Ja naturligvis!" sagde Tom og sagde det for fuldt Alvor. Han troede det i sit Hjertes Inderste.

„Nej," sagde Cherry, „jeg skal ikke giftes; ingen skal giftes, det jeg ved. Hm! Men jeg bliver ikke hos Fader; jeg har mine Grunde, men det er alt sammen en Hemmelighed. Jeg skal altid tænke venligt om Dem for den Raskhed, De viste den Aften, det kan De stole paa. De og jeg, Mr. Pinch, vi to skilles som gode Venner!"

Tom takkede hende for hendes Fortrolighed og hendes Venskab, men der var noget gaadefuldt ved den første, som gjorde ham forvirret. I sin overdrevne Hengivenhed for Familien havde han taget sig Tabet af Merry mere nær, end nogen, der ikke vidste, at han troede at have fortjent alle de Krænkelser, han led, vilde have holdt for muligt.

Næppe havde han gjort sig fortrolig dermed, førend Charity nu vilde forlade dem. Hun var ligesom vokset op under Toms Øjne. Søstrene vare en Del af Pecksniff og en Del af Tom; et uundværligt Moment i Pecksniffs Godhed og i Toms Tjeneste. Han kunde ikke udholde det; ikke to Minutters Søvn fik Tom den Nat, medens han paa sit Leje dvælede ved disse skrækkelige Forandringer.

Da Morgenen gryede, troede han, at han maatte have haft en sær Drøm, men nej; da han kom ned, saa han dem pakke Kufferter, snøre Vadsække og træffe andre Forberedelser til Miss Charitys Afrejse, hvilket varede hele Dagen. I god Tid for at komme tidsnok til Aftendiligencen lagde Miss Charity med megen Højtidelighed sine Husholdningsnøgler paa Bordet i Dagligstuen, tog med Anstand Afsked med hele Huset og forlod det fædrene Tag — en Himmelens Tilskikkelse, hvorfor Familien Pecksniffs Tjenestepige, efter hvad nogle profane Personer sagde, opsendte brændende Takkebønner i Kirken den paafølgende Søndag.

Sjette Kapitel.

Pinch fritages for en Pligt, som han aldrig havde skyldt nogen, og Pecksniff opfylder en Pligt, som han skylder Samfundet.

Slutningsordene i det foregaaende Kapitel føre paa en naturlig Maade til Begyndelsen af dette. Det handler nemlig om en Kirke — om den saa ofte omtalte Kirke, hvor Tom Pinch spillede uden Vederlag paa Orgelet.

En lummer Eftermiddag, omtrent otte Dage efter Miss Charitys Afrejse, fik Pecksniff paa en af sine ensomme Vandringer det Indfald at gaa ind i Kirken. Medens han dvælede mellem Ligstenene og søgte at uddrage en eller anden nyttig Sentens af Gravskrifterne — han forsømte aldrig nogen Lejlighed til at lave moralske Raketter, der

ved given Lejlighed kunde brændes af — begyndte Tom at spille. Tom kunde løbe ned til Kirken og øve sig, naar som helst han havde Tid dertil, da det var et lille simpelt Orgel, som Organisten selv forsynede med Vind ved Hjælp af sine Fødder, saa at han ingen Bælgetræder havde nødig, skønt der, hvis Tom havde ønsket det, ikke var en Mand eller Dreng i hele Landsbyen og lige til Bomhuset — Bommanden derunder indbefattet — som jo vilde have traadt Bælgen for ham, til han var bleven sort i Ansigtet.

Pecksniff havde intet mod Musik, ikke det ringeste. Han var en tolerant Mand, der kunde finde sig i alt, det sagde han saa tit. Han mente, at Musik i Almindelighed var noget Gøgl, der netop passede for Toms Evner; men med Hensyn til Toms Præstationer paa dette Orgel var han mærkelig overbærende, paafaldende elskværdig; thi naar Tom spillede paa det om Søndagen, forekom det Pecksniff i hans uendelige Medfølelse, at han selv spillede paa det og var en Velgører mod Menigheden. Saa naar det var umuligt at finde paa noget andet, hvorved Tom kunde gøre Gavn for sin Løn, gav Pecksniff ham Tilladelse til at dyrke dette Instrument, og Tom var meget taknemmelig for dette Bevis paa hans Godhed.

Eftermiddagen var meget varm, og Pecksniff havde gaaet en lang Vej. Han havde ikke, hvad man kalder et fint Øre for Musik, men kunde føle paa sig selv, naar den vilde have en beroligende Indflydelse paa hans Sjæl, hvilket netop var Tilfældet nu, idet den lød for ham som en melodisk Snorken. Han nærmede sig Kirken, og idet han saa igennem et Gittervindue i Nærheden af Vaabenhuset, opdagede han Tom, der sad og spillede med megen Følelse og Inderlighed.

Luften i Kirken var indbydende kølig. Det gamle Egetræs Loft, som bares af Tværbjælker, de graa Mure, Marmortavlerne og det sprukne Flisegulv vare forfriskende at se til. Vedbendens Blade slog sagte mod Vinduerne, og Solen trængte kun ind gennem et eneste af disse, saa at

Kirkens Indre laa i en fristende Skygge. Men det mest fristende Sted af alle var en Stol med røde Gardiner og bløde Hynder, hvor Stedets Honoratiores — hvis Overhoved og Leder Pecksniff var — lukkede sig inde om Søndagen. Pecksniff havde sin Plads i en Krog, en mærkværdig hyggelig Krog, hvor hans meget store Bønnebog i dette Øjeblik laa og bredte sig paa Pulten. Han besluttede at gaa ind og hvile sig.

Han traadte meget sagte ind, dels fordi det var en Kirke; dels fordi han altid gik sagte; dels fordi Tom spillede en højtidelig Melodi, og dels fordi han agtede at overraske ham, naar han holdt op. Efter at have aabnet Døren til den statelige Kirkestol, smuttede han ind og lukkede den efter sig, hvorpaa han satte sig paa sin sædvanlige Plads og lavede sig til at høre efter Musikken, idet han strakte Benene ud paa Gulvmaatten.

Det er ufatteligt, at han kunde blive søvnig her, hvor Tankeforbindelsens Magt skulde synes at have været tilstrækkelig til at holde ham lysvaagen; men søvnig blev han, og han havde næppe siddet fem Minutter i den hyggelige lille Krog, førend han begyndte at nikke. Ikke saa snart kom han til sig selv igen, førend han atter nikkede. Lige som han dorsk havde aabnet sine Øjne, nikkede han igen, og lige som han lukkede dem, nikkede han paa ny, saa at han gik fra det ene Nik over til det andet, indtil han rent holdt op at nikke og blev lige saa ubevægelig som Kirken selv.

Længe efter at han var falden i Søvn, havde han et uklart Indtryk af Orgelet, skønt han ikke havde mere Forestilling om, at det var et Orgel, end han havde om, at det var en Tyr. Nogen Tid efter begyndte han at faa det samme utydelige Indtryk af Stemmer, og idet han vaagnede med sløv Nysgerrighed, aabnede han Øjnene.

Han var saa sløv, at han, efter at have skottet til Gulvmaatten og set sig om i Stolen, allerede var halvt paa Vej til at falde i Søvn igen, da det forekom ham, som

om der virkelig lød Stemmer inde i Kirken, dæmpede Stemmer, som talte ivrig tætved, mens Ekkoet syntes at fremmumle Responsorier. Han mandede sig op og lyttede.

Førend han havde lyttet en halv Snes Sekunder, blev han lysvaagen. Med vidt opspilede Øjne, Øren og Mund flyttede han sig ganske lidt med den største Forsigtighed, samlede Gardinet i sin Haand og tittede ud.

Det var Tom Pinch og Mary. Naturligvis. Han havde genkendt deres Stemmer og vidste allerede, hvad de talte om. Med Hagen i Flugt med Kanten af Stolen, for at han øjeblikkelig kunde dykke ned, hvis nogen af dem vendte sig om, hvilket gav ham en slaaende Lighed med den korte Ende af et guillotineret Menneske, lyttede han, lyttede med en saa anspændt Opmærksomhed, at endog hans Haar og Skjortekrave struttede i Vejret for at hjælpe ham.

„Nej," udbrød Tom, „jeg har ingen andre Breve faaet end det ene fra New York. Men De maa ikke ængste Dem derover, da det er meget sandsynligt, at de kunne være gaaede til et eller andet afsidesliggende Sted, hvor der ikke er regelmæssig Postforbindelse. Han skrev netop i det Brev, at dette kunde hænde sig, endog den By, hvor de agtede sig hen — Eden, ved De nok."

„Det er en tung Byrde paa min Sjæl," sagde Mary.

„Det maa De ikke tage Dem saa nær," sagde Tom. „Det er et sandt Ord, at intet rejser saa hurtigt som slette Tidender, og var Martin kommen til den mindste Ulykke, kan De være vis paa, at De snart vilde have hørt derom. Jeg har ofte ønsket at sige Dem dette," vedblev Tom med en Forlegenhed, der klædte ham godt, „men De har aldrig givet mig Lejlighed dertil."

„Jeg har undertiden næsten været bange for," sagde Mary, „at De kunde tænke, at jeg havde Betænkeligheder ved at betro mig til Dem."

„Nej," stammede Tom, „det ved jeg ikke af, at jeg nogen Sinde har tænkt, og selv om jeg skulde have tænkt mig det, ved jeg med Vished, at jeg straks har afvist denne

Tanke som en Uretfærdighed imod Dem. Jeg indser, hvor vanskeligt det i Deres Stilling maa falde Dem at betro Dem til mig, men jeg vilde vove mit Liv for at skaane Dem for een Dags Ængstelse; det vilde jeg sandelig!"

Stakkels Tom!

„Undertiden har jeg frygtet for," vedblev Tom, „at jeg kunde have mishaget Dem ved — ved at være saa dristig nu og da at søge at forekomme Deres Ønsker. Til andre Tider har jeg indbildt mig, at Deres Godhed tilskyndede Dem til at holde Dem borte fra mig."

„Virkelig?"

„Det var meget taabeligt, meget indbildsk og latterligt at tro sligt," vedblev Tom, „men jeg frygtede for, at De kunde tænke Dem, at jeg — jeg — kunde beundre Dem for meget for min egen Roligheds Skyld, og at De derfor nægtede Dem den ringe Hjælp, De ellers kunde have fundet hos mig. Har De nogen Sinde næret en saadan Tanke," stammede Tom, „da vis den fra Dem. Det er let at gøre mig lykkelig, og jeg vil leve tilfreds her, længe efter at De og Martin have glemt mig. Jeg er en stakkels, undselig, kejtet Fyr; slet ikke noget Verdensmenneske, og De bør ikke tænke mere paa mig, end om jeg var en gammel Munk!"

Have Munke Hjerter som dit, Tom, saa gid de formere sig, skønt de ikke have nogen saadan Regel i deres strenge Regnebog.

„Kære Mr. Pinch," sagde Mary og rakte ham Haanden, „jeg kan ikke sige Dem, hvor Deres Godhed rører mig. Jeg har aldrig forurettet Dem ved den ringeste Tvivl og aldrig noget Øjeblik ophørt at føle, at De var alt, mere end alt, hvad Martin troede at have fundet i Dem. Uden Deres tavse Omsorg og Venskab vilde mit Liv her have været meget ulykkeligt; men De har været mig en god Engel og opfyldt mit Hjerte med Taknemmelighed, Haab og Mod."

„Jeg er lige saa lidt en Engel, er jeg bange for," sva-

rede Tom og rystede paa Hovedet, „som nogen af Stenkeruberne imellem Ligstenene, og jeg tror ikke, at der er mange virkelige Engle af det Mønster. Men jeg vilde gerne vide, hvorfor De har været saa tavs med Hensyn til Martin."

„Fordi jeg," svarede Mary, „har frygtet for at skade Dem."

„Skade mig?" udbrød Tom.

„Skade Dem hos Deres Principal."

Den omtalte Herre dykkede ned.

„Hos Pecksniff?" udbrød Tom med glad Tillid. „Ak Gud, han vilde aldrig tænke paa os! Han er det bedste Menneske. Jo lykkeligere De var, des gladere vilde han være. Ak Gud, De skal ikke være bange for Pecksniff. Han er ingen Spion."

Mangen en Mand, der havde været i Pecksniffs Sted, vilde, dersom han havde kunnet dykke gennem Gulvet i Kirkestolen og komme ud i Kalkutta eller nogen beboet Egn paa den anden Side af Jorden, øjeblikkelig have gjort det. Pecksniff satte sig paa Maatten og smilte, medens han lyttede endnu opmærksommere.

Mary syntes imidlertid at have ytret en afvigende Mening; thi Tom vedblev med oprigtig Varme:

„Ja, jeg ved ikke, hvoraf det kommer, men naar jeg udtaler mig i denne Retning for nogen, finder jeg næsten altid, at man ikke vil lade Pecksniff vederfares Retfærdighed. Det er noget af det mærkeligste, jeg har oplevet, men saaledes er det. Der var nu John Westlock, som var i Lære her, et af de godmodigste unge Mennesker i Verden i alle andre Henseender — men jeg tror virkelig, at John med Fornøjelse vilde have ladet Pecksniff kagstryge, hvis han havde kunnet. Og John er ikke noget enestaaende Eksempel; thi næsten alle de Lærlinge, der have været her i min Tid, ere rejste bort med det samme indgroede Had til ham. Og saa var der Mark Tapley, der var i en ganske anden Livsstilling; men det var græsseligt, hvor han drev Spot med ham, mens han var i Dragen. Og nu Martin, Martin

var værre end nogen af dem. Men, det er sandt! Han havde naturligvis forberedt Dem paa ikke at kunne lide Pecksniff. De er derfor kommen hertil med Fordomme imod ham og er ikke noget upartisk Vidne."

Tom blev meget stolt af denne Opdagelse og gned sig veltilfreds i Hænderne.

„De tager fejl af ham, Mr. Pinch," sagde Mary.

„Nej, nej, det er Dem, der tager fejl af ham. Dog," tilføjede han med en hurtig Forandring i sin Tone, „hvad er der paa Færde, Miss Graham?"

Ganske langsomt hævede Pecksniff sit Haar, sin Pande, sine Øjenbryn og sine Øjne op til Overkanten af Stolen. Hun sad paa en Bænk ved Døren med Hænderne for Ansigtet, og Tom bøjede sig over hende.

„Hvad er der paa Færde?" udbrød Tom. „Har jeg sagt noget, som kunde krænke Dem? Har jeg gjort noget, som kunde krænke Dem? Græd ikke. Sig mig, hvad det er. Jeg kan ikke taale at se Dem sørge. Ak Herre Gud, jeg er saa overrasket og saa ulykkelig, som jeg aldrig har været før!"

Pecksniff holdt sit Øje fæstet paa det samme Sted. Kun et Vridbor eller en gloende Staaltraad kunde nu have faaet ham til at flytte det.

„Jeg vilde ikke have sagt Dem det, Mr. Pinch," sagde Mary, „dersom jeg havde kunnet undgaa det; men Deres Forblindelse er saa stærk, og det er saa nødvendigt, at vi ere paa vor Post, saa at De ikke bliver kompromitteret, og at De derfor straks faar at vide, hvem der forfølger mig, at jeg ikke har noget andet Valg. Jeg gik udtrykkelig herhen for at sige Dem det; men jeg tror, at jeg vilde have manglet Mod dertil, dersom De ikke tilfældigvis havde ført mig lige ind paa Sagen."

Tom stirrede vist paa hende og syntes at sige: „Hvad mere?" men sagde ikke et Ord.

„Den Mand, som De holder for det bedste Menneske,"

sagde Mary, idet hun saa op og talte med dirrende Læber og lynende Øjne.

„Gud fri mig!“ mumlede Tom og vaklede tilbage. „Vent et Øjeblik. Den Mand, som jeg holder for det bedste Menneske? De mener naturligvis Pecksniff. Gud se i Naade til mig, tal ikke saaledes uden gyldig Grund. Hvad har han gjort? Naar han ikke er det bedste Menneske, hvad er han da?“

„Det værste. Det falskeste, snedigste, laveste, grusomste, smudsigste, skamløseste,“ sagde den skælvende Pige — skælvende af Harme.

Tom satte sig paa en Bænk og foldede sine Hænder.

„Hvad er den, der modtager mig i sit Hus som Gæst, som sin ufrivillige Gæst, og, uagtet han kender min Historie og ved, hvor værgeløs og forladt jeg er, vover i sine Døtres Nærværelse at fornærme mig saaledes, at dersom jeg havde haft en Broder, der havde set det, vilde han, selv om han kun havde været et Barn, instinktmæssigt være kommen mig til Hjælp?“

„Han er en Skurk!“ udbrød Tom. „Hvem han saa er, er han en Skurk.“

Pecksniff dykkede atter ned.

„Hvad er den,“ sagde Mary, „der, medens min eneste Ven, og det en kær og god Ven, var ved sin fulde Aandskraft, ydmygede sig for ham, men sparkedes bort som en Hund — thi da kendte han ham — den, der i sin Forsonlighed nu, da denne Ven begynder at blive affældig, atter kan krybe for ham og bruge den Indflydelse, han paa en lumpen Maade tilsniger sig, i ethvert lumpent og syndigt Øjemed, men ikke i et eneste — ikke et eneste — der er ædelt eller godt?“

„Jeg siger, han er en Skurk,“ svarede Tom.

„Men hvad er den, aa Mr. Pinch, hvad er den, der i den Tro, at han lettere vilde kunne gennemføre sine Planer, hvis jeg blev hans Hustru, fornærmer mig med det feje Argument, at hvis jeg vil ægte ham, skal Martin, over

hvem jeg har bragt saa megen Ulykke, igen blive taget til Naade, men hvis jeg ikke vil, styrtes i dybere Elendighed? Hvad er den, der endog gør min Troskab mod den, jeg elsker af hele mit Hjerte, til en Kval for mig selv og en Forurettelse mod ham; der, hvad jeg saa end beslutter mig til, bruger mig som Redskab til at gøre den ondt, som jeg ønsker al Lykke og Velsignelse? Hvad er den, der, medens han indvikler mig i alle disse grusomme Snarer, med glat Tunge, smilende Aasyn og ved højlys Dag forklarer mig Hensigten med dem, idet han drager mig i sin Favn og rører med sine Læber ved en Haand," vedblev den oprørte Pige, idet hun udstrakte Haanden, „som jeg med Glæde lod hugge af, dersom jeg derved kunde fri mig for den Skam og Vanære, som hans Berøring har bragt over mig?"

„Jeg siger," udbrød Tom heftig, „at han er en Skurk og Nidding. Lige meget, hvem han er, saa siger jeg, at han er en tredobbelt, afskyelig Nidding!"

Idet hun atter dækkede sit Ansigt med sine Hænder, som om den Lidenskabelighed, der havde opretholdt hende under disse Afsløringer, tabte sig i en overvældende Følelse af Skam og Sorg, brast hun i Graad.

Tom kunde ikke taale at se nogen ulykkelig, allermindst hende. Hendes Taarer og Suk vare ligesom Knivstik i hans Hjerte; han søgte at trøste hende, satte sig ved hendes Side, udtømte hele sit Forraad af ukunstlet Veltalenhed og talte med lovprisende og forhaabningsfulde Ord om Martin. Ja, skønt han elskede hende af sin Sjæls Inderste med en saadan selvfornægtende Kærlighed, som Kvinden kun sjælden vinder, talte han dog fra først til sidst om Martin. Ikke alle Indiens Rigdomme vilde have fristet Tom til en eneste Gang at sky at nævne hendes Elskers Navn.

Da hun var bleven roligere, lod hun Tom vide, at den Mand, hun havde skildret, var Pecksniff i hans sande Skikkelse, og fortalte ham Ord for Ord, saa godt hun kunde huske det, alt, hvad der var foregaaet i Skoven. Dette var

upaatvivlelig en Kilde til stor Tilfredsstillelse for den brave Mand selv, der i sin Iver for at se og sin Frygt for at blive set idelig dykkede ned i Stolen og kom igen ligesom den oplyste Medborger paa Punchteatret, der undgaar at faa paa Hovedet med en Knippel. Da hun havde sluttet sin Fortælling og bønfaldt Tom at være saa reserveret som muligt og lade som ingenting i sin Opførsel mod hende efter denne Forklaring, samt takket ham hjerteligt, skiltes de ved at høre Fodtrin ude paa Kirkegaarden, og Tom var atter ene i Kirken.

Og nu brød hele den Sindsbevægelse og Fortvivlelse, som denne Afsløring havde vakt, ind over Tom. Den Stjerne, der havde lyst for ham hele hans Levetid lige fra hans Drengeaar, var i et Øjeblik bleven forvandlet til en giftig Dunst; ikke fordi Pecksniff, Toms Pecksniff, havde ophørt at være til, men fordi han aldrig havde været til. Var han død, kunde Tom have trøstet sig ved Tanken om, hvad han havde været, men denne Opdagelse bibragte ham den smertelige Overbevisning, at han aldrig havde levet. Thi ligesom Toms Blindhed havde været fuldstændig og ikke halv, saaledes var ogsaa hans genvundne Syn det. Hans Pecksniff kunde aldrig have gjort sig skyldig i den gemene Opførsel, han nys havde hørt om, men det kunde enhver anden Pecksniff; og den Pecksniff, der kunde gøre dette, kunde gøre, hvad det skulde være, og havde upaatvivlelig hele sit Liv igennem gjort alt muligt, undtagen hvad der var Ret. Fra den ophøjede Plads, hvor stakkels Tom havde sat sin Afgud, var han falden hovedkulds ned, og ingen jordisk Magt kunde have stillet ham op igen. Legioner af Titaner kunde ikke have trukket ham op af Dyndet, og det var ikke mere end Løn som forskyldt; men det var ikke ham, som led derved, det var Tom. Hans Kompas var knust, hans Kort tilintetgjort, hans Kronometer gaaet i Staa, hans Master gaaede over Bord, hans Anker i Drift ti Tusinde Mile borte.

Pecksniff iagttog ham med spændt Opmærksomhed;

thi han gættede sig til Emnet for Toms Grublerier og var nysgerrig efter at se, hvorledes han vilde opføre sig. I nogen Tid vandrede Tom op og ned ad Kirkegulvet som et afsindigt Menneske, idet han af og til standsede for at læne sig op til en Stol og tænke efter; derpaa stod han og stirrede paa et gammelt Gravmæle, der var smagfuldt dekoreret med Dødningehoveder og korsvis lagte Knokler, som om det havde været det skønneste Kunstværk, han nogen Sinde havde set, skønt han ellers nærede den dybeste Foragt for det; saa satte han sig ned og gik saa atter frem og tilbage og til sidst op paa Orgelloftet og anslog Tangenterne; men det var ikke mer de samme Toner, deres Velklang var borte, og idet han anslog een lang, tungsindig Tone, lod Tom sit Hoved synke ned paa sine Hænder og opgav det som haabløst.

„Jeg vilde ikke," sagde Tom Pinch, idet han rejste sig op fra sin Stol og saa ned i Kirken, som om han havde været Præsten, „jeg vilde ikke have brudt mig om, hvad han saa havde gjort imod mig, for jeg har saa ofte sat hans Taalmodighed paa Prøve og har levet af hans Godhed og aldrig været ham til den Nytte, andre kunde have været ham. Jeg vilde ikke have brudt mig om, Pecksniff," vedblev Tom, uden at drømme om, hvem det var, der hørte paa ham, „om du havde begaaet en eller anden Uret imod mig; derfor kunde jeg have fundet mange Undskyldninger, og om du ogsaa havde gjort mig noget ondt, kunde jeg være vedbleven at ære dig. Men hvor har du kunnet synke saa dybt i min Agtelse? O Pecksniff, Pecksniff, jeg ved intet, som jeg ikke vilde give, for at du kunde fortjene min tidligere Mening om dig; intet!"

Pecksniff sad paa Maatten og trak op i sine Flipper, medens Tom, stærkt bevæget, holdt denne Tale. Efter et Ophold hørte han Tom komme ned og rasle med Kirkenøglerne, og ved atter at bringe sine Øjne i Flugt med Overkanten af Stolen saa han ham gaa langsomt ud og lukke Døren.

Pecksniff vovede ikke at forlade sit Smuthul; thi gennem Kirkevinduerne saa han Tom gaa videre mellem Gravene og undertiden standse ved en Sten og støtte sig til den, som om han sørgede over en tabt Ven. Endog efter at han havde forladt Kirkegaarden, holdt Pecksniff sig indelukket i Stolen, da han ikke var vis paa, at Tom i sin urolige Sindstilstand jo kunde vende tilbage. Men til sidst vovede han sig dog frem og gik med et fornøjet Ansigt ind i Sakristiet, hvor han vidste, at der var et Vindue tæt nede ved Jorden, gennem hvilket han kunde undkomme.

Han var i en forunderlig Stemning. Han havde slet ikke Hastværk med at gaa, men snarere en vis Tilbøjelighed til at trække Tiden i Langdrag, hvorfor han lukkede Skabet i Sakristiet op for at se sig selv i Præstens lille Spejl, som hang derinde. Da han saa, at hans Haar var forpjusket, tog han sig den Frihed at laane den kanoniske Børste og glatte det, ligesom han ogsaa tog sig den Frihed at aabne et andet Skab, som han dog hurtig lukkede igen, idet han blev helt forfærdet ved Synet af en sort Præstekjole og en hvid Messeskjorte, der hang og dinglede paa Væggen og i høj Grad lignede to gejstlige, der havde hængt sig. Men da han huskede, at han havde set en Portvinsflaske og nogle Kiks i det første Skab, tittede han ind i det igen og tog meget sindigt for sig af Retterne, skønt han dog hele Tiden grundede meget dybt, som om hans Tanker vare andetsteds henne.

Han blev snart enig med sig selv, hvis han for øvrigt havde været tvivlraadig, og lukkede Vinduet op, efter at han atter havde gemt Flasken og Kiksene. Uden Vanskelighed kom han ud paa Kirkegaarden, skød Vinduet i og gik lige hjem.

„Er Mr. Pinch inde?“ spurgte Pecksniff sin Tjenestepige.

„Han er lige gaaet ind, Sir.“

„Lige gaaet ind, hvad?“ gentog Pecksniff fornøjet. „Og sagtens gaaet ovenpaa?“

„Ja, Sir, han er ovenpaa. Skal jeg kalde paa ham?“

„Nej, nej, det er ikke nødvendigt. Tak, Jane. Hvorledes har din Familie det, Jane?“

„Jo, Tak, meget godt, Sir.“

„Det glæder mig. Lad den vide, at jeg har spurgt til den, Jane. Er Mr. Chuzzlewit her i Nærheden?“

„Ja, Sir; han sidder inde i Dagligstuen og læser.“

„Sidder han inde i Dagligstuen og læser? Godt. Saa tror jeg, at jeg vil gaa ind og se til ham.“

Aldrig havde man set Pecksniff i bedre Humør.

Men da han kom ind i Dagligstuen, hvor den gamle Mand sad med Pen, Blæk og Papir paa et Bord tæt ved sig — thi Pecksniff sørgede altid omhyggelig for, at han var velforsynet med Skrivematerialier — tabte hans Humør sig. Han var ikke vred, han var ikke hævngerrig, han var ikke gnaven, han var ikke tvær, men han var sorgfuld, inderlig sorgfuld. Idet han satte sig ved Siden af den gamle Mand, sneg to Taarer — ikke Taarer som de, hvormed Englene udslette deres Optegnelser, men Draaber saa dyrebare, at de bruge dem til Blæk — sig ned ad hans dydige Kinder.

„Hvad er der i Vejen, Pecksniff?“ spurgte gamle Martin. „Hvad fejler der Dem dog, Menneske?“

„Det gør mig ondt at forstyrre Dem, min kære, og især af en saadan Grund. Min gode, min brave Ven, jeg bliver bedragen!“

„Bliver De bedragen?“

„Ak ja,“ udbrød Pecksniff fortvivlet, „bedragen paa det ømmeste Sted! Grusomt bedragen fra den Side, hvor jeg nærede den mest uindskrænkede Tillid; bedragen, Mr. Chuzzlewit, af Thomas Pinch.“

„Aa, slemt,“ sagde Martin og lagde sin Bog. „Meget slemt. Men jeg kan næppe tro det; er De ogsaa vis derpaa?“

„Vis derpaa? Mine Øjne og Øren ere mine Vidner, ellers vilde jeg ikke have troet det. Jeg vilde ikke have troet det, Mr. Chuzzlewit, om saa en gloende Drage havde

forkyndt det oppe fra Spidsen af Domkirken i Salisbury. Jeg vilde have sagt, at Dragen løj. Saa stor var min Tiltro til Thomas Pinch, at jeg vilde have slynget Løgnen tilbage lige i Øjnene paa Dragen og trykket Thomas til mit Hjerte. Men selv er jeg desværre ingen Drage, og jeg har intet Haab, ingen Undskyldning tilbage."

Martin blev yderst urolig ved at se ham saa oprørt og høre saa uventede Efterretninger. Han bad ham fatte sig og spurgte, hvori Pinchs Troløshed havde lagt sig for Dagen.

„Det er næsten det værste af det hele," svarede Pecksniff. „I en Sag, som vedrører Dem meget nær. Ak, er det ikke nok, at disse Stød skulle ramme mig, skulle ogsaa mine Venner rammes af dem?"

„De forskrækker mig," udbrød Oldingen og skiftede Farve. „Jeg er ikke saa stærk, som jeg har været. De forfærder mig!"

„Vær trøstig, ædle Ven," sagde Pecksniff, idet han begyndte at fatte Mod, „saa skulle vi gøre, hvad der fordres af os. De skal faa alt at vide og faa Oprejsning. Men undskyld mig et Øjeblik."

Han ringede paa Klokken, hvorpaa Jane viste sig.

„Vær saa god, Jane, at bede Mr. Pinch komme herind."

Tom kom, men tvungen og forandret i sit Væsen, modfalden og øjensynlig forvirret og uden Lyst til at se Pecksniff i Ansigtet.

Den ærlige Mand skottede til Chuzzlewit, som om han vilde sige: „Der kan De selv se!" og henvendte sig derpaa til Tom i følgende Udtryk:

„Mr. Pinch, jeg har ikke sat Krogene paa i Sakristivinduet. Gør mig derfor den Tjeneste at gaa hen og luk det, og bring mig derpaa Nøglerne til den hellige Bygning."

„Sakristivinduet, Sir?" udbrød Tom.

„De forstaar mig jo nok, Mr. Pinch," svarede hans Velynder. „Ja, Sakristivinduet. Jeg faldt i Søvn i Kirken efter en anstrengende Vandring og kom desværre for kort

siden til at høre nogle Brudstykker," han lagde Eftertryk paa dette Ord, „af en Samtale mellem to Personer. Da den ene af disse lukkede for Kirken, da han gik ud, blev jeg nødt til selv at forlade den gennem Vinduet i Sakristiet. Gør mig derfor den Tjeneste at sætte Krogene paa i dette Vindue, Mr. Pinch, og kom saa tilbage til mig."

Ingen Fysiognomiker vilde have kunnet tolke Toms Ansigt, da han hørte disse Ord. Der laa Forundring i det og et blidt Udtryk af Bebrejdelse, men visselig ingen Frygt eller Brøde, uagtet et Mylder af stærke Følelser kæmpede for at faa Luft. Han bukkede og gik, uden at sige noget venligt eller uvenligt Ord.

„Pecksniff," sagde Martin skælvende, „hvad vil alt dette sige? Gør dog ikke i Overilelse noget, som De kunde komme til at angre!"

„Nej," sagde Pecksniff med Fasthed, „men jeg skylder Samfundet en Pligt, som jeg maa opfylde, hvad det saa skal koste!"

O, sildigt mindede, ofte glemte, mundkaade, pralende Pligt, som altid skyldes og sjældent betales i anden Mønt end Straf og Forbitrelse, naar vil Menneskeslægten begynde at lære dig at kende? Naar ville Menneskene kendes ved dig og din forsømte Vugge og din forkuede Ungdom og ikke begynde at kende dig i din syndige Manddom og din forladte Alderdom? O, du i Hermelin klædte Dommer, hvis Pligt mod Samfundet nu er at dømme den pjaltede Forbryder til Straf og Død, har du, Menneske, aldrig haft en Pligt at opfylde ved at tilspærre de hundrede aabne Porte, der lokkede ham paa Forbryderbænken og kun aabnede Dørene til et hæderligt Liv paa Klem? O, Prælat, Prælat, hvis Pligt mod Samfundet er med melankolske Fraser at klynke over de sørgelige, vanartede Tider, hvori det er blevet din Lod at leve højt paa Straa, gik der intet forud for din Ophøjelse paa det høje Sæde, hvorfra du holder dine Sparlagensprækener for andre, som ogsaa vente paa døde Mænds Sko, og hvis Pligt imod Samfundet endnu ikke

er begyndt? O, Fredsdommer, havde du, hvor herlig en Herremand og flink Godsejer du end er, ingen Pligt mod Samfundet, førend Hæssene stod i lys Lue, og Pøbelen var vanvittig eller sprang fuldvoksen op af Jorden som et fuldt udrustet Friskarekorps?

Pecksniffs Pligt mod Samfundet kunde ikke opfyldes, førend Tom kom tilbage. Den Tid, der gik forud for denne unge Mands Tilbagekomst, brugte han til en fortrolig Samtale med sin Ven, saa at Tom ved sit Komme fandt de to færdige til at modtage ham. Mary var paa sit Værelse ovenpaa, hvor den altid snilde Pecksniff havde bedet gamle Martin at faa hende til at blive en halv Times Tid længer, for at hendes Følelser kunde blive skaanede.

Da Tom kom tilbage, fandt han gamle Martin siddende ved Vinduet og Pecksniff i en imponerende Stilling ved Bordet. Paa den ene Side af ham laa hans Lommetørklæde og paa den anden en lille — ganske lille — Bunke Guld- og Sølvmønter samt nogle Pence. Tom saa ved første Øjekast, at det var hans egen Løn for det løbende Fjerdingaar.

„Har De nu sat Krogen paa i Sakristivinduet, Mr. Pinch?“ sagde Pecksniff.

„Ja, Sir.“

„Tak. Vær saa god at lægge Nøglerne fra Dem.“

Tom lagde dem paa Bordet. Han holdt Knippet ved Nøglen til Orgelet, uagtet det var en af de mindste, og saa vist paa den, idet han lagde den fra sig. Den havde været en gammel, gammel Ven af Tom; hans tro Ledsager i mange Aar.

„Mr. Pinch,“ sagde Pecksniff og rystede paa Hovedet, „det undrer mig, at De kan se mig i Ansigtet.“

Tom gjorde det imidlertid, og uagtet det er blevet sagt om ham, at han i Almindelighed dukkede med Hovedet, stod han dog nu saa rank, som noget Menneske kunde staa.

„Mr. Pinch," sagde Pecksniff og tog sit Lommetørklæde, som om han mærkede, at han snart vilde komme til at trænge til det, „jeg vil ikke dvæle ved Fortiden. Jeg vil i det mindste skaane Dem og skaane mig selv for den Smerte."

Toms Øjne vare ikke meget klare, men de vare meget udtryksfulde, da han saa paa Pecksniff og sagde:

„Tak, Sir; det glæder mig meget, at De ikke vil tale om Fortiden."

„Det er nok, at vi holde os til Nutiden," sagde Pecksniff, idet han tabte en Penny, „og jo før det er overstaaet, des bedre. Jeg vil ikke afskedige Dem, Mr. Pinch, uden at give Dem en Forklaring; thi hvorvel en saadan Fremgangsmaade meget godt lod sig forsvare under de forhaandenværende Omstændigheder, kunde den dog let faa Udseende af Overilelse, hvilket jeg ikke ønsker, da jeg," sagde Pecksniff, idet han igen rev en Penny ned, „er fuldkommen fattet. Jeg vil derfor sige det samme til Dem, som jeg allerede har sagt til Mr. Chuzzlewit."

Tom skottede til den gamle Mand, der nu og da nikkede, som om han var enig med Pecksniff, men ellers ikke blandede sig i Sagen.

„Af Brudstykker af en Samtale, som jeg for kort siden kom til at høre i Kirken, Mr. Pinch," sagde Pecksniff, „imellem Dem og Miss Graham — jeg siger Brudstykker, fordi jeg blundede et temmelig langt Stykke fra Dem, da jeg blev vækket af Deres Stemme — og af hvad jeg saa, overtydede jeg mig om — jeg vilde have givet meget til, at jeg ikke var bleven overtydet derom, Mr. Pinch — at De, glemmende alle Pligtens og Ærens Baand, uden at ænse Gæstfrihedens hellige Love, dem De som en Beboer af dette Hus var forpligtet til at ære, har dristet Dem til at henvende Dem til Miss Graham med ugengældte Forsikringer om Hengivenhed og Kærlighed."

Tom saa ufravendt paa ham.

„Nægter De det?" spurgte Pecksniff, idet han tabte

eet Pund, to Shillings og fire Pence og fik meget travlt med at samle dem op igen.

„Nej jeg gør ikke, Sir," svarede Tom.

„De nægter det ikke," sagde Pecksniff og skottede til den gamle Mand. „Hav den Godhed at tælle disse Penge og sætte Deres Navn under denne Kvittering, Mr. Pinch. De nægter det altsaa ikke?"

Nej, Tom lod haant om at nægte det. Han indsaa, at da Pecksniff havde hørt paa sin egen Skam, brød han sig ikke det mindste om at synke endnu dybere i hans Agtelse. Han fattede, at han havde opdigtet dette som det letteste Middel til at blive ham kvit straks, men at det i ethvert Tilfælde maatte ende dermed. Han saa, at Pecksniff gjorde Regning paa, at han ikke vilde nægte det, fordi han derved vilde gøre Oldingen endnu mere opbragt paa Martin og Mary, mens Pecksniff selv kun vilde have taget fejl i sine „Brudstykker". Nægte det? Nej.

„Er Summen rigtig, Mr. Pinch?" spurgte Pecksniff.

„Fuldkommen rigtig, Sir," svarede Tom.

„Nede i Køkkenet," sagde Pecksniff, „venter en Person paa at bære Deres Tøj, hvorhen De lyster. Vi skilles straks, Mr. Pinch, og ere fra nu af fremmede for hinanden."

Ved denne Skilsmisse ramtes Toms kærlige Hjerte af noget navnløst — Medlidenhed, Sorg, gammel Ømhed, misforstaaet Taknemmelighed, Vane, intet af alt dette og dog det alt sammen. Der var ingen saadan Sjæl som Pecksniffs i hin Krop, og dog kunde han, selv om han ved at tale rent ud ikke vilde have blottet nogen, han elskede, ikke have anklaget denne Mands udtrykte Billede, ikke engang da.

„Jeg vil ikke tale om," udbrød Pecksniff med Taarer i Øjnene, „hvad det er for et Stød. Jeg vil ikke tale om, hvor nær det gaar mig, hvorledes det indvirker paa min Natur, hvorledes det saarer mine Følelser; det bryder jeg mig ikke om, da jeg kan bære Modgang lige saa godt som ethvert andet Menneske. Men hvad jeg vil haabe, og hvad De ogsaa bør haabe, Mr. Pinch, hvis De ikke vil paadrage

Dem et svært Ansvar, er, at dette Bedrageri ikke maa forandre mine Meninger om Menneskeslægten; at det ikke maa skade min Umiddelbarhed eller, hvis jeg tør bruge dette Udtryk, lamme mine Vinger. Jeg haaber, at det ikke vil det, jeg tror ikke, at det vil det. Det kan maaske, om ikke nu, saa dog engang i Fremtiden være en Trøst for Dem at vide, at jeg vil stræbe ikke at fatte slettere Tanker om mine Medmennesker paa Grund af, hvad der er forefaldet imellem os. Far vel!"

Det havde været Toms Hensigt at skaane ham for et lille Lancetstik, som det stod i hans Magt at give ham, men da han hørte dette, forandrede han sin Beslutning og sagde:

„De glemte nok noget i Kirken."

„Tak, Mr. Pinch, det ved jeg ikke noget af."

„Er dette da ikke Deres Lorgnet?" sagde Tom.

„Aa," udbrød Pecksniff lidt forvirret, „Tak skal De have! Vær saa god at lægge den der."

„Da jeg gik hen for at sætte Krogen paa i Sakristivinduet," sagde Tom langsomt, „fandt jeg den i Kirkestolen."

Det var rigtigt nok. Pecksniff havde taget den af, mens han dykkede op og ned, for ikke at støde mod Fyldingen med den og havde glemt den. Mens Tom var gaaet tilbage til Kirken, opfyldt af Tanken om, at han var bleven beluret, uden at han kunde fatte hvorfra, var han bleven opmærksom paa, at Døren til Kirkestolen stod aaben, og ved at se derind havde han fundet Lorgnetten. Derved opdagede han, hvor Lureren havde været, og ved at give Lorgnetten tilbage til Pecksniff, lod han denne forstaa, at han var vidende herom, og at Pecksniff, i Stedet for at opfange nogle Brudstykker af Samtalen, maatte have glædet sig ved hvert eneste Ord af den.

„Jeg er glad ved, at han er borte," sagde Martin og trak Vejret dybt, da Tom havde forladt Værelset.

„Det er en Lettelse," indrømmede Pecksniff, „en stor Lettelse. Men efter at jeg, som jeg haaber, med taalelig Fasthed har opfyldt den Pligt, jeg skyldte Samfundet, vil

jeg nu med Deres Tilladelse trække mig tilbage for i al Ydmyghed at fælde nogle Taarer i Baghaven."

Tom gik ovenpaa, tog sine Bøger ned fra Hylden, pakkede dem tillige med sine Noder og en gammel Violin ned i sin Kuffert; tog sine Klæder — de vare ikke saa mange, at de voldte ham Hovedbrud — lagde dem oven paa Bøgerne og gik ind i Tegnesalen efter sit Bestik. Der stod en laset Stol derinde, paa hvilken Krølhaarene stak ud af Sædet ligesom en Paryk, et rigtigt Skrammel af en Stol, som han Aar ud og Aar ind daglig havde siddet paa i hele sin Tjenestetid. De vare sammen blevne ældre og mere luvslidte. Lærlinge havde udstaaet deres Læretid; Aarstider vare komne og gaaede, men Tom og den brøstfældige Stol havde stadig holdt sammen. Den Del af Salen kaldtes ifølge Traditionen „Toms Krog". Den var fra først af bleven overladt til ham, fordi den laa i en stærk Træk og langt borte fra Kaminen, og han havde siden stadig beholdt den. Paa Væggen var der Portrætter af ham, hvori alle hans svage Sider vare karikerede, og diaboliske Ytringer, der vare fremmede for hans Karakter, vare fremstillede som udgaaende af hans Mund og i tykke Balloner. Enhver Lærling havde tilføjet noget, endog lige til Fantasiportrætter af hans Fader med eet Øje og af hans Moder med en uforholdsmæssig Næse og især af hans Søster, der altid var fremstillet som overordentlig smuk, hvilket fuldkommen forsonede Tom med al den øvrige Kaadhed. Under mindre ualmindelige Forhold vilde det have skaaret Tom i Hjertet at have skullet forlade alle disse Ting og tro, at han saa dem for sidste Gang, men saaledes var det ikke nu. Der var ingen Pecksniff; der havde aldrig været nogen Pecksniff, og alle hans andre Sorger opslugtes af denne ene.

Da han derfor igen var kommen ind i sit Sovekammer og havde lukket for sin Kuffert og sin Vadsæk, trukket sine Vandregamasker og sin Overfrakke paa, sat sin Hat paa Hovedet og taget sin Stok i Haanden, saa han sig for sidste Gang om i det. Tidligt om Sommermorgenerne

og ved Skinnet af private Lysestumper om Vinternætterne havde han læst sig halv blind i dette Værelse, og her havde han prøvet paa at lære sig selv at spille paa Violin under Sengklæderne, hvilket han dog paa Grund af de andre Lærlinges Indsigelser, om end nødigt, havde maattet opgive. Til enhver anden Tid vilde Tanken om alt, hvad han havde lært her, om de mange Timer, han havde tilbragt her, ja endog Mindet om hans Drømme have gjort det pinligt for ham at tage Afsked med det. Men der var ingen Pecksniff; der havde aldrig været nogen Pecksniff, og Pecksniffs Uvirkelighed udstrakte sig til Værelset, hvor den Fremtoning, der var bleven taget for hint store Fantasibillede, saa ofte havde siddet paa en vis bestemt Seng og prædiket Moral med en saadan Fyndighed, at Tom havde mærket Fugtigheden i sine Øjne, mens han aandeløs havde hængt ved Ordene.

Manden, der skulde bære hans Kuffert — Tom kendte ham godt, det var en Karl fra Dragen — kom trampende op ad Trappen og bukkede klodset for Tom — ad hvem han under almindelige Omstændigheder vilde have nikket med et Grin — som om han vidste, hvad der var hændet, og ønskede, at han skulde forstaa, at det var ham uden Forskel. Det var, som sagt, et klodset Buk — han var kun Staldkarl — men Tom kunde godt lide ham for det, og det rørte ham mere end det, at han skulde bort.

Tom vilde have hjulpet ham med Kufferten; men han brød sig ikke mere om den, skønt den var tung nok, end en Elefant vilde have brudt sig om et Taarn, slængte den op paa sin Ryg og buldrede ned ad Trappen med den, som om han langt bedre kunde bære en Kuffert end gaa ene. Tom tog Vadsækken og gik ned. Ved Yderdøren stod Jane og græd af alle Kræfter, og paa Gadedørstrappen stod Mrs. Lupin, der hulkede bitterligt og rakte ham Haanden.

„De gaar vel ned til Dragen, Mr. Pinch?“

„Nej,“ svarede Tom, „nej, jeg skal til Salisbury i Aften. Jeg vilde ikke kunne blive her. Gør mig for Guds Skyld ikke saa bedrøvet, Mrs. Lupin.“

„Men De maa gaa ned til Dragen, Mr. Pinch, om det saa kun er for i Nat. For at besøge mig, forstaar De, ikke som rejsende."

„Aa Herre Gud," sagde Tom og tørrede sine Øjne, „disse Menneskers Godhed er nok til at knuse ens Hjerte! Nej, jeg maa til Salisbury i Aften, kæreste, bedste Mrs. Lupin; men vil De passe paa min Kuffert for mig, til jeg skriver efter den, vil jeg kalde det den største Godhed, De kan vise mig."

„Gid der var tyve Kufferter, Mr. Pinch," udbrød Mrs. Lupin, „for at jeg kunde passe paa dem alle sammen."

„Tak," sagde Tom, „det ligner Dem. Far vel!"

Der stod flere Mennesker ved Døren, baade unge og gamle, af hvilke nogle græd med Mrs. Lupin, mens andre søgte at vise sig lige saa standhaftige som Tom, andre derimod tabte sig i Beundring for Pecksniff, en Mand, der saa at sige kunde bygge en Kirke ved at skele til et Ark Papir, og atter andre vare delte mellem denne Følelse og Medlidenhed med Tom. Pecksniff havde vist sig paa Trappen samtidig med sin forrige Lærling og, mens Tom havde talt med Mrs. Lupin, holdt sin Haand udstrakt, som om han sagde: „Gaa!" Da Tom var gaaet og drejet om Hjørnet, rystede Pecksniff paa Hovedet, lukkede sine Øjne og derefter sin Dør med et dybt Suk, hvilket bragte Toms varmeste Tilhængere til at sige, at han maatte have gjort sig skyldig i en eller anden skrækkelig Misgerning, da en Mand som Pecksniff ellers ikke kunde have været saa bevæget. Havde det været et almindeligt Kævleri, sagde de, havde han nok sagt noget, men da han tav, maatte Pinch have fornærmet ham blodigt.

Tom kunde ikke høre disse kløgtige Meninger og tradskede saa ufortrøden af Sted, som han kunde, indtil han fik Øje paa den Landevejsbom, hvor Bommandens Børn havde raabt „Mr. Pinch!" hin Vintermorgen, da han var kørt hen efter den unge Martin. Han var sluppen gennem Landsbyen, og denne Bom var hans sidste

Prøvelse, men da de smaa Bompengekrævere kom skraalende ud, fik han næsten Lyst til at løbe sin Vej og gøre en Afstikker tværs over Markerne.

„Men Kors bevares, kære Mr. Pinch," udbrød Bommandens Kone, „det var da en sær Tid for Dem at komme gaaende denne Vej med en Sæk!"

„Jeg skal til Salisbury," sagde Tom.

„Men du min Gud, hvor er da Giggen?" udbrød Bommandens Kone og saa ned ad Vejen, som om hun troede, at Tom var væltet uden at have mærket det.

„Jeg har den ikke med," sagde Tom. „Jeg —" han kunde ikke undgaa det; han indsaa, at hun vilde fange ham ved det næste Spørgsmaal, om han ogsaa slap over dette. „Jeg er taget fra Mr. Pecksniff."

Bommanden — en gnaven Krabat, der altid røg sin ensomme Pibe inde i Stuen i en stor Lænestol, som nok saa snedigt var opstillet mellem to smaa Vinduer, hvorfra der var Udsigt til begge Sider af Vejen, saa at han, naar han saa nogen nærme sig, kunde glæde sig ved Tanken om at skulle have Bompenge, og naar han saa nogen fjerne sig, kunde han glæde sig ved Tanken om at have faaet Bompenge — Bommanden kom øjeblikkelig ud.

„Taget fra Mr. Pecksniff?" udbrød Bommanden.

„Ja," svarede Tom, „taget fra ham."

Bommanden saa paa sin Kone, tvivlraadig om han skulde spørge hende, om hun kunde give nogen Forklaring, eller om han skulde befale hende at passe Børnene. Da Forbavselsen gjorde ham tvær, foretrak han det sidste og sendte hende ind i Bomhuset saa flov som en vaad Hund.

„De taget fra Mr. Pecksniff!" udbrød Bommanden, idet han lagde Armene over Kors og skrævede ud med Benene. „Jeg vilde lige saa gerne have troet, at hans Hoved var gaaet af ham."

„Ja," sagde Tom, „det vilde jeg ogsaa i Gaar. God Nat!"

Var der ikke straks efter kommet en stor Drift Stude forbi, vilde Bommanden være gaaet ned til Landsbyen for

at høre nærmere om Sagen; nu røg han derimod en Pibe til og tog sin Kone paa Raad med, uden at deres forenede Skarpsindighed dog kunde klare Sagen, saa at de gik i Seng — billedlig talt — i Mørke. Men flere Gange den Nat, naar en Fragtvogn eller andet Køretøj kom igennem, og Kusken spurgte Bommanden: „Hvad nyt?“ stirrede han paa Karlen ved Skinnet af sin Lygte for at se, om Genstanden interesserede ham, og sagde derpaa, idet han svøbte sin Kappe om sine Ben:

„Har De hørt tale om Mr. Pecksniff dernede?“

„Ja vel.“

„Og maaske ogsaa om hans Medhjælper, Mr. Pinch?“

„Ja.“

„De ere skiltes ad.“

Efter enhver af disse Meddelelser dykkede Bommanden ind i sit Hus igen og viste sig ikke mere, mens den anden kørte højst forbavset videre.

Men det var først længe efter, at Tom var gaaet i Seng, og nu havde Tom sit Ansigt vendt imod Salisbury og gjorde sit bedste for at naa derhen. I Begyndelsen var Aftenen smuk, men ved Solens Nedgang blev den skyfuld og mørk, og kort efter begyndte Regnen at strømme ned. To lange Mile tradskede han gennemblødt af Sted, indtil Lysene omsider begyndte at vise sig, og han naaede Stadens velkomne Enemærker.

Han tog ind i den Gæstgivergaard, hvor han havde ventet paa Martin, og bestilte sig en Seng, efter kortelig at have svaret paa Folkenes Forespørgsler om Pecksniff. Han havde ingen Lyst til Te eller Aftensmad eller nogen som helst Spise eller Drikke, men sad alene for sig selv ved et tomt Bord i Gæstestuen, mens Sengen blev redt, grublende over alt, hvad der var foregaaet paa denne saa indholdsrige Dag, og spørgende sig selv, hvad han kunde eller skulde tage sig for. Det var en stor Lettelse, da Stupigen kom og sagde, at Sengen var færdig.

Det var en Topseng, hvis Himmel buede sig i Midten

ligesom et Trug, og Værelset var fuldt af ubrugelige Borde og revnede Dragkister med fugtigt Linned. Over Kaminhylden hang en Fremstilling af en mærkværdig fed Stud, og et Portræt af en tidligere Vært — der gerne kunde være en Broder til Studen, saa meget lignede han den — stirrede ind ved Fødderne af Sengen. En Mængde underlige Dunster kvaltes til Dels af den fremherskende Lugt af meget gamle Lavendler, og Vinduet havde ikke været lukket op i saa lang Tid, at det paaberaabte sig umindelige Tiders Hævd og heller ikke vilde lade sig lukke op nu.

Alt dette var i og for sig Smaating, men de forøgede det fremmede ved Stedet og opmuntrede ikke Tom til at glemme sin ny Stilling. Pecksniff var gaaet ud af Verden — havde aldrig været i den — og det var daarligt nok, at Tom kunde læse sin Aftenbøn uden ham. Men derefter følte han sig lettere om Hjertet og faldt i Søvn og drømte om ham, saaledes som han aldrig havde været.

Syvende Kapitel.

Handler atter om Todgers's og om en anden visnet Blomst, foruden Blomsterne paa Altanen.

Tidligt om Morgenen, to Dage efter at Miss Cherry havde sagt sin Barndoms Pauluner og sin Ungdoms Skueplads Farvel, blev hun, da hun lykkelig og vel kom til Diligencekontoret i London, modtaget der og ført til sit fredelige Hjem af Mrs. Todgers. Mrs. Todgers saa lidt medtaget ud ved at tænke paa Saucen og andre saadanne huslige Sorger, men lagde ikke des mindre sin sædvanlige Varme og Inderlighed for Dagen.

„Men min søde Miss Pecksniff," sagde hun, „hvorledes har saa Deres højtærede Herr Fader det?"

Miss Pecksniff meddelte hende — i Fortrolighed — at

han tænkte paa at føre en Moder ind i sit Hus, og gentog den Ytring, at hun ikke var blind og heller ikke nogen ren Tosse, og at hun ikke vilde taale det.

Mrs. Todgers blev mere gnaven over denne Efterretning, end nogen skulde have troet. Hun blev bitter og sagde, at der var ingen Sanddruhed hos Mandfolkene, og at jo varmere de udtrykte sig, des falskere vare de i Almindelighed. Hun forudsaa med forbavsende Klarhed, at Genstanden for Pecksniffs Ømhed var en intrigant, uværdig og slet Person, og forsikrede, da hun af Charity havde faaet den fuldkomneste Stadfæstelse herpaa, med Taarer i Øjnene, at hun elskede Miss Pecksniff som en Søster og tog sig hendes Forurettelser lige saa nær, som om de vare blevne tilføjede hende selv.

„Deres elskværdige, kødelige Søster har jeg kun set een Gang efter hendes Bryllup, og da syntes jeg, at hun saa daarlig ud. Men, søde Miss Pecksniff, jeg havde altid troet, at det var Dem, der skulde have haft ham."

„Aa Gud nej," udbrød Cherry og rystede paa Hovedet. „Nej Tak, ikke for alt i Verden."

„De har vistnok Ret," sagde Mrs. Todgers med et Suk. „Jeg har nok været bange for det hele Tiden. Men den Kval, vi have haft af dette Parti her i dette Hus, kan ingen forestille sig."

„Gud, Mrs. Todgers!"

„Skrækkeligt, skrækkeligt!" sagde Mrs. Todgers med stærkt Eftertryk. „De husker vel vor yngste Herre?"

„Ja naturligvis," svarede Cherry.

„De lagde vist Mærke til," sagde Mrs. Todgers, „hvorledes han plejede at holde Øje med Deres Søster, og hvorledes han blev stum som en Fisk, naar hun var til Stede?"

„Det har jeg saamænd aldrig mærket noget til," vrissede Cherry. „Hvad er det for Snak, Mrs. Todgers?"

„Min bedste," svarede Mrs. Todgers med hul Røst, „jeg har tit og mange Gange set ham sidde over sin Mad om Middagen og se paa Deres Søster med sin Ske som groet

fast i sin Mund. Jeg har set ham staa i en Krog af Salen og stirre paa hende saa forladt og tungsindig, at han snarere lignede en Pumpe end et Menneske, og man gerne kunde have grædt derover."

„Jeg har aldrig set det!" udbrød Cherry.

„Men da Brylluppet havde fundet Sted," vedblev Mrs. Todgers, „da det stod i Avisen og blev læst højt her ved Frokosten, troede jeg, at han var gaaet fra Forstanden, ja jeg gjorde saamænd. Den unge Mands Heftighed, bedste Miss Pecksniff; de rædsomme Meninger, han udtalte om Selvmord; de mærkværdige Manøvrer, han foretog med sin Tekop; den knusende Maade, hvorpaa han bed i sit Smørrebrød; hans Stiklerier mod Mr. Jinkins — alt dette dannede i Forening et Billede, som jeg aldrig kan glemme."

„Det var Skade, at han ikke tog Livet af sig, synes jeg."

„Af sig selv?" sagde Mrs. Todgers; „nej, om Aftenen fik Piben en anden Lyd; da vilde han tage Livet af andre Folk. De gjorde lidt Halløj — jeg haaber ikke, at De finder dette Udtryk simpelt, Miss Pecksniff, vore Herrer bruge det altid — de gjorde lidt Halløj imellem sig selv indbyrdes og i al Godmodighed; men pludselig sprang han op, skummende af Raseri, og havde tre Mænd ikke holdt paa ham, havde han dræbt Mr. Jinkins med en Støvleknægt!"

Cherrys Ansigt udtrykte den største Ligegyldighed.

„Og nu er han det frommeste Menneske af Verden. Han faar næsten Taarer i Øjnene, naar man bare ser paa ham. Om Søndagen sidder han, saa lang som Dagen er, inde hos mig og taler saa bedrøveligt, at det næsten er mig umuligt at holde Humøret oppe, saaledes som jeg bør for Kostgængernes Skyld. Sin eneste Trøst finder han i kvindeligt Selskab. Han tager mig saa tidt med paa Komedie til halv Pris, at jeg undertiden frygter for, at det er mere, end han har Raad til, og jeg ser Taarerne staa i hans Øjne under hele Forestillingen, især naar det er noget komisk. Den Skræk, jeg fik endnu i Gaar, da Stupigen kastede Tæppet, der plejer at ligge uden for hans Seng, ud ad Vinduet

i hans Værelse, mens jeg sad her, kan ingen forestille sig. Jeg troede, at det var ham, og at han til sidst havde gjort en Ende paa det."

Den Ringeagt, hvormed Miss Charity hørte paa denne rørende Skildring af den Tilstand, hvori den yngste Herre i Selskabet var bleven bragt, talte ikke synderlig for hendes Medfølelse for denne ulykkelige Person. Hun tog sig Sagen meget let og forhørte sig baade da og senere om, hvilke andre Forandringer der vare foregaaede i Pensionatet.

Bailey var tagen bort og var bleven afløst — saaledes forfalder den menneskelige Storhed! — af en gammel Kone, hvis Navn sagdes at være Tamaru, hvilket syntes umuligt. Da Tidens Fylde kom, viste det sig ogsaa, at de skæmtefulde Kostgængere havde laant Ordet af en engelsk Folkesang, hvor det bruges for at udtrykke en vis Hyrekusks kække og ildfulde Natur, og at det var blevet overført paa Baileys Efterfølgerske, fordi der ikke var noget ildfuldt ved hende med Undtagelse af, at hun en Gang imellem fik et Anfald af, hvad man kalder Helvedesild. Denne gamle Kvinde var bleven fæstet i Kraft af et af Mrs. Todgers aflagt Løfte om, at Pensionatets Enemærker aldrig mere skulde vanhelliges af nogen Dreng, og hun udmærkede sig især ved sin fuldkomne Mangel paa Evne til at fatte noget. Hun var en sand Grav for Breve og Smaapakker og var ofte, naar hun var bleven sendt paa Posthuset med Breve, bleven greben i at forsøge paa at stikke dem ind gennem Sprækker i private Døre i den Indbildning, at enhver Dør med et Hul i var lige god. Hun var meget lille og gik altid med et meget groft Forklæde med en Smække fortil og en Sløjfe bagpaa samt med Bandager om sine Haandlede, der syntes at lide af evigvarende Forstuvning. Hun var ved alle Lejligheder meget forsigtig med at aabne Gadedøren og meget ivrig for at lukke den igen og vartede op ved Bordet med Hat paa.

Dette var den eneste store Forandring med Undtagelse af den, der var foregaaet med den yngste Herre. Med Hen-

syn til ham, da stadfæstede han i videste Omfang Mrs. Todgers's Skildring, idet han endog var mere følsom, end hun havde sagt. Blandt andet nærede han nogle skrækkelige Meninger om Skæbnen og snakkede en hel Del om Folks „Missioner", hvorom han syntes at vide mere end Folk i Almindelighed, idet han vidste, at det havde været stakkels Merrys Mission at kvæle hans Lykkes Blomst i Spiren. Han var meget svag og tilbøjelig til at fælde Taarer; thi da han vidste, at det var en Gartners Mission at vande Blomster, ligesom det var ens Mission at vande Heste og en andens Mission at vande Gaden, havde han sat sig det i Hovedet, at det var hans Mission at vande Høns, og det gjorde han ogsaa til Gavns.

Han fortalte ofte Mrs. Todgers, at Solen for stedse var gaaet ned for ham; at Bølgerne vare rullede hen over ham; at Dshuggernauts Vogn havde knust ham, og at det dræbende Upastræ fra Java havde tilintetgjort ham. Hans Navn var Moddle.

Mod denne ulykkelige Moddle opførte Miss Pecksniff sig i Førstningen med en kold Stolthed, da hun ikke havde Lyst til at lade sig opvarte med Klagesange til Ære for hendes gifte Søster. Den stakkels unge Herre blev endnu mere sønderknust herover og talte med Mrs. Todgers om Sagen.

„Selv hun vender sig bort fra mig," sagde Moddle.

„Hvorfor prøver De ikke ogsaa paa at være en lille Smule mere munter?" svarede Mrs. Todgers.

„Munter, Mrs. Todgers? Munter? Naar hun minder mig om Dage, der ere svundne for stedse?"

„Naar det er Tilfældet," sagde Mrs. Todgers, „er det bedst, at De skyr hende en kort Tid og lidt efter lidt fornyr Bekendtskabet med hende igen. Det er nu mit Raad."

„Men jeg kan ikke sky hende. Jeg har ikke Aandsstyrke nok dertil. Aa Mrs. Todgers, dersom De vidste, hvilken Trøst hendes Næse er for mig!"

„Hendes Næse?"

„Hendes Profil i det hele taget, men især hendes Næse.

Den ligner saa meget," her gav han efter for et Udbrud af Sorg, „den ligner saa meget hendes, som nu tilhører en anden, Mrs. Todgers!"

Den skarpsindige Matrone undlod ikke at rapportere denne Samtale til Charity, som vel lo ad den, men dog endnu samme Aften viste Moddle forøget Opmærksomhed og saa meget som muligt vendte sin Profil imod ham. Moddle var ikke mindre følsom end ellers, snarere maaske endog mere; han sad og stirrede paa hende med fugtige Øjne og syntes taknemmelig.

„Naa," sagde Værtinden i Pensionatet Dagen efter, „i Aftes holdt De jo Hovedet i Vejret. De begynder at komme Dem, tror jeg."

„Kun, fordi hun er hende, der tilhører en anden, saa lig. Naar hun taler, og naar hun smiler, forekommer det mig, som om jeg atter saa hendes Aasyn, Mrs. Todgers."

Dette blev ligeledes bragt til Charity, som den næste Aften talte og smilte paa sin mest fortryllende Maade og, idet hun drillede Moddle med hans daarlige Humør, udæskede ham til at spille et Parti Cribbage, og da Moddle tog Handsken op, spillede de flere Rubbere om Sikspencer, som Charity vandt alle sammen. Dette kunde maaske til Dels tilskrives den unge Herres Galanteri, men det skyldtes visselig ogsaa hans Følelsers Tilstand; thi da hans Øjne ofte fordunkledes af Taarer, tog han Esserne for Tiere og Knægtene for Damer, hvilket undertiden bragte Forvirring i Spillet.

Da Mrs. Todgers den syvende Cribbage-Aften foreslog, at de ikke længere skulde være saa fremmede for hinanden og spille om Penge, skiftede Moddle Farve, og den fjortende Aften kyssede han Miss Pecksniffs Lysesaks ude paa Gangen, da hun gik ovenpaa for at lægge sig, i Stedet for hendes Haand.

Moddle begyndte, kort sagt, at blive gennemtrængt af den Tanke, at det var Miss Pecksniffs Mission at trøste ham, og Miss Pecksniff begyndte at tænke sig, at det var

hendes Mission til sidst at blive Mrs. Moddle. Han var en ung Mand — Miss Pecksniff var ikke nogen meget ung Dame — med gode Udsigter og „næsten“ nok at leve af. Det saa virkelig ganske lovende ud.

Desuden — desuden — havde man troet, at han havde været forelsket i Merry. Merry havde gjort Løjer med ham og omtalt ham for sin Søster som en Erobring. Han saa bedre ud, var bedre skabt, talte bedre for sig og havde en bedre Karakter og et bedre Væsen end Jonas. Han var let at styre, kunde opdrages til at rette sig efter sin forlovedes Indfald og kunde vises frem som et Lam, i Stedet for at Jonas var en Bjørn. Det var Knuden.

Imidlertid blev Cribbagen ved, hvorimod Mrs. Todgers faldt fra, idet den yngste Herre begyndte at trække sig tilbage fra hendes Selskab og at tage Miss Pecksniff med paa Komedie. Han begyndte ogsaa at smutte hjem i Middagstiden og at luske sig for tidligt hjem fra Kontoret og havde to Gange, som han selv havde fortalt Mrs. Todgers, faaet anonyme Breve med Adressekort fra Møbelmagasiner — aabenbart et Skælmsstykke af den lumpne Slyngel Jinkins, kun at han ikke havde Beviser nok til at kunne udfordre ham, hvilket alt sammen, som Mrs. Todgers sagde til Miss Pecksniff, ikke var til at tage fejl af.

„De kan være overbevist om, bedste Miss Pecksniff,“ sagde Mrs. Todgers, „at han brænder af Længsel efter at fri.“

„Men, min Gud, hvorfor gør han det da ikke?“

„Mandfolkene ere langt undseligere, end vi tro. De gøre idelig Nar af sig selv. Jeg saa Ordene paa Todgers's Læber, flere Maaneder førend han udtalte dem.“

Miss Pecksniff ytrede den Mening, at Todgers maaske havde været en Undtagelse.

„Aa nej, vist ikke; Gud velsigne Dem, nej, saamænd var han ej, min bedste. Jeg var meget stikken paa det dengang, kan jeg forsikre Dem,“ sagde Mrs. Todgers og brystede sig. „Nej, nej, De maa give Mr. Moddle lidt Op-

muntring, hvis De vil, at han skal tale; men saa taler han ogsaa nok, det kan De være vis paa."

„Da fatter jeg sandelig ikke, hvilken Opmuntring han vil have. Han spadserer med mig, spiller Kort med mig og kommer og sidder alene hos mig."

„Meget rigtigt, det er uundgaaelig nødvendigt."

„Og han sidder meget tæt ved mig."

„Ogsaa meget rigtigt," sagde Mrs. Todgers.

„Og han ser paa mig."

„Ja vel," sagde Mrs. Todgers.

„Og han lægger sin Arm paa Ryggen af Stolen eller Sofaen, eller hvad det nu er — bag ved mig, forstaar De?"

„Ja, det er da saa naturligt," sagde Mrs. Todgers.

„Og saa begynder han at græde."

Mrs. Todgers indrømmede, at han kunde gøre bedre end som saa og upaatvivlelig vilde have godt af at huske den store Lord Nelsons Signal i Slaget ved Trafalgar, men ikke des mindre vilde han nok komme til Fornuft eller, for at tale uden Omsvøb, lade sig bringe til Fornuft, naar Miss Pecksniff indtog en bestemt Stilling og tydelig viste ham, at det maatte være saa.

Bestemt paa at indrette sin Adfærd herefter, modtog den unge Dame Moddle den allerførste Gang efter denne Samtale med en tvungen Mine, og efter gradevis at have bragt ham til i en modløs Tone at spørge, hvorfor hun var saa forandret, tilstod hun ham, at hun for deres gensidige Roligheds og Lykkes Skyld holdt det for nødvendigt at foretage et afgørende Skridt. De havde i den sidste Tid været meget sammen, sagde hun, meget sammen, og havde følt, hvor sødt det er, naar to Sjæle rigtig forstaa hinanden. Hun vilde ikke kunne glemme ham eller nogen Sinde ophøre at tænke paa ham med de venligste Følelser; men Folk havde begyndt at snakke, der var blevet lagt Mærke til Sagen, og det var nødvendigt, at de ikke vare mere for hinanden, end hvad Herrer og Damer i Almindelighed vare for hinanden. Hun var glad ved, at hun havde haft

Mod til at sige saa meget, førend hendes Følelser vare blevne satte alt for stærkt paa Prøve; de vare blevne prøvede en hel Del, vilde hun indrømme; men skønt hun var svag og enfoldig, vilde hun dog snart overvinde det, haabede hun.

Moddle, som imidlertid var bleven helt ynkelig til Mode og græd af alle Kræfter, sluttede af denne Tilstaaelse, at det var hans Mission at lade den Ulykke, der havde ramt ham selv, gaa ud over andre, og at han som en Slags ufrivillig Vampyr af Parcerne havde faaet Miss Pecksniff paavist som sit Offer Nummer eet; men da Miss Pecksniff indvendte, at dette var syndigt, æggedes Moddle til at spørge, om hun kunde lade sig nøje med et knust Hjerte, og da det ved nærmere Undersøgelse viste sig, at hun kunde det, tilbød han hende sin Tro, og dette triste Tilbud blev straks modtaget og gengældt.

Han bar sin Lykke med det største Maadehold. I Stedet for at triumfere udgød han flere Taarer, end man nogen Sinde før havde set ham udgyde, og sagde hulkende:

„Aah, hvad det har været for en Dag! Jeg kan ikke gaa tilbage til Kontoret i Eftermiddag. Du store Gud, hvor det har været en drøj Dag!"

Ottende Kapitel.

Hvad der videre hændtes i Eden og andetsteds. Martin gør en temmelig vigtig Opdagelse.

Fra Moddle til Eden er Overgangen let og naturlig. Moddle, der levede og aandede i den Kærlighedens Atmosfære, der udgik fra Miss Pecksniff, levede uden selv at vide af det i et jordisk Paradis. Den blomstrende Stad Eden var efter dens Ejermænds Udsagn ogsaa et jordisk Paradis. Den skønne Miss Pecksniff kunde poetisk være bleven be-

skrevet som noget, der var alt for godt til Manden i hans faldne og nedværdigede Tilstand. Saaledes var det ogsaa nøjagtigt Tilfældet med den blomstrende Stad Eden, naar man skulde fæste Lid til Zefanias Scadder, General Chokes og andre Hædersmænds poetiske Skildring af den som en af Kløerne paa den store amerikanske Ørn, der altid svinger sig skyhøjt i den reneste Æter og aldrig, nej aldrig dratter ned i Snavset med tilsølede Vinger.

Da Mark Tapley, efter at have forladt Martin i Arkitekt- og Landmaalerkontoret, til Gavns havde oplivet sit Humør ved at tænke over deres fælles Ulykker, gav han sig med nyt Mod til at søge om Hjælp, idet han undervejs ønskede sig til Lykke med den misundelsesværdige Stilling, som han omsider havde opnaaet.

„Sommetider har jeg troet," sagde han, „at en øde Ø ret vilde være noget for mig, men der vilde jeg kun have haft mig selv at sørge for, og da jeg af Naturen er let at gøre tilpas, vilde der ikke have været nogen synderlig Ære ved det. Men her har jeg faaet en Kammerat at sørge for, og han er saa noget nær en Mand, jeg kan bruge. Jeg maa have en Mand, der stadig falder over sine egne Ben i det Øjeblik, han skulde staa fast paa dem. Jeg maa have en Mand, der er saa langt nede i Livets Skole, at han altid skriver Ettaller i sin Skrivebog uden at kunne komme videre. Jeg maa have en Mand, der er sin egen Kappe og Kavaj og stadig svøber sig ind i sig selv. Og en saadan Mand har jeg fundet. Hvilken Lykke!"

Han standsede for at se sig om, idet han ikke vidste, til hvilket af Blokhusene han skulde gaa hen.

„Jeg ved ikke, hvilket jeg skal vælge," sagde han; „det er Tingen. De ere lige tillokkende udvendig og upaatvivlelig lige hyggelige indvendig og forsynede med enhver Bekvemmelighed, som en Alligator i vild Tilstand kan ønske sig. Lad mig engang se! Den Borger, som viste sig i Aftes, bor under Vand i Hundehuset paa højre Haand derhenne paa Hjørnet. Jeg vil nødig ulejlige den stakkels

Mand, hvis jeg kan undgaa det, for han er en trist Kammerat, en ægte Nybygger. Der er et Hus med et Vindue, men jeg er bange for, at Folkene ere for stolte paa det. Jeg ved ikke, om en Dør ikke er for aristokratisk; men lige meget, jeg prøver den første, den bedste."

Han gik hen til den nærmeste Hytte, hvor han bankede paa, og da der blev raabt: „Kom ind!" traadte han indenfor.

„Nabo," sagde Mark; „for jeg er Deres Nabo, skønt De ikke kender mig; jeg kommer for at bede Dem om noget — Halløj! Hal—løj! — Ligger jeg i min Seng og drømmer?"

Saaledes udbrød han ved at høre sit Navn blive nævnt og mærke, at han rykkedes i Skøderne af to smaa Drenge, hvis Ansigter han ofte havde vadsket, og hvis Aftensmad han ofte havde lavet om Bord i det stolte, hurtigsejlende Paketskib Skruen.

„Mine Øjne maa bedrage mig," sagde Mark, „jeg kan ikke tro dem. Det er ikke min Rejsefælle, hende derhenne, der passer sin lille Pige, som desværre ser saa svagelig ud, og det er ikke hendes Mand, der kom til New York for at hente hende. Og det er heller ikke," tilføjede han og saa ned paa Drengene, „de to unge Gavtyve, der vare saa gode Venner med mig, skønt jeg maa tilstaa, at de ligne dem meget."

Konen fældte Taarer af Glæde over at se ham; Manden greb begge hans Hænder og vilde ikke slippe dem; de to Drenge klyngede sig til hans Ben; det syge Barn paa Moderens Arm strakte sine smaa, brændende Fingre ud efter ham og mumlede med sin hæse, tørre Stemme hans Navn.

Det var ganske rigtigt den samme Familie, forandret ved Edens sunde Luft, men alligevel den samme.

„Det er en ganske ny Slags Morgenvisit," sagde Mark og trak Vejret dybt. „Det tager Vejret fra en. Vent lidt, nu kommer jeg straks til mig selv igen. Saa! Disse

Herrer kender jeg ikke. Staa de maaske ogsaa paa Husets Visitliste?"

Spørgsmaalet gjaldt nogle magre Svin, der vare gaaede ind bag efter ham og røbede megen Interesse for Familiens Hæle; men da de ikke hørte til Huset, bleve de jagede ud af de to smaa Drenge.

„Jeg er ikke overtroisk med Hensyn til Skruptudser," sagde Mark, idet han saa sig om i Stuen, „men kunne I, mine unge Venner, faa de to eller tre, som jeg ser sidde der, til at gaa ud med det samme, tror jeg vist, at de vilde finde den fri Luft forfriskende. Ikke fordi jeg har det allermindste imod dem, for en Tudse er et meget smukt Dyr; den er saa spraglet, ligner meget en vis Slags gamle Herrer paa Halsen, har saadanne klare Øjne og er saa kølig og saa glat. Men de tage sig maaske dog bedst ud uden for Huset."

Mens han snakkede saaledes og lod, som om han var rigtig i sit Es og det letsindigste og ligegyldigste Menneske af Verden, havde Mark Øje for alt, hvad der omgav ham. Familiens magre og udtærede Udseende, den stakkels Moders forandrede Træk, det febersyge Barn, hun havde paa Skødet, det Præg af Nød og Elendighed, der var udbredt over alt, undgik ikke hans Opmærksomhed og gjorde et dybt Indtryk paa ham. Han saa det alt sammen lige saa klart og hurtigt, som han med sine legemlige Øjne saa de uhøvlede Hylder hvile paa Knager, der vare drevne ind mellem de Bjælker, hvoraf Huset var opført; Meltønden i Krogen, som ogsaa tjente til Bord; Tæpperne, Spaderne og andre, op til Væggene stillede Genstande; Fugtigheden, som plettede Gulvet, og de forraadnede Planter, der fyldte enhver Sprække i Hytten.

„Hvorledes er det gaaet til, at De er kommen her?" spurgte Manden, da den første Overraskelse havde lagt sig.

„Aa, vi kom med Dampbaaden i Aftes," svarede Mark. „Vi agte at gøre vor Lykke ved Punktlighed og Akkuratesse og at trække os tilbage med vor Formue, saa snart vi have

samlet os nogen. Men hvorledes have De det alle sammen? De se jo storartede ud!"

„Endnu ere vi kun sygelige," sagde den stakkels Kone, bøjende sig over sit Barn. „Men vi faa det nok bedre, naar vi først ere blevne vante til Stedet."

„Der findes dem her," tænkte Mark, „der aldrig ville blive vante til det."

Men han sagde muntert: „Bedre? Det har ingen Nød; vi faa det alle sammen bedre. Hvad vi have at gøre, er at holde Modet oppe og vise os som gode Naboer mod hverandre. Til syvende og sidst bliver det nok godt med os alle; frygt kun ikke for det. Men det er sandt, det minder mig om, at min Kammerat for Tiden er temmelig snavs, og at jeg saa her indenfor for at bede Dem om noget paa hans Vegne. Gid De vilde følge med og sige mig Deres Mening om ham, Mester."

Det maatte have været et meget urimeligt Forlangende af Mark Tapley, som de i deres Taknemmelighed for hans venlige Omhu om Bord paa Skibet ikke øjeblikkelig vilde have opfyldt. Manden stod straks op for at ledsage ham, men førend de gik, tog Mark det syge Barn paa sin Arm og søgte at trøste Moderen, skønt han nok saa, at Døden allerede havde lagt sin Haand paa det.

De fandt Martin i Huset, liggende indsvøbt i sit Tæppe paa Gulvet. Saa vidt man kunde se, var han meget syg og rystede og gøs skrækkeligt, ikke som Folk gøre af Kulde, men af en Slags frygtelig Krampe, som fortrak hele hans Legeme. Marks Ven erklærede Sygdommen for at være en der i Egnen meget almindelig, heftig Feber og sagde, at den vilde blive værre den næste og mange følgende Dage. Han havde selv haft den af og til i et Par Aar, sagde han, men han takkede Gud for, at han, mens saa mange af de andre vare døde rundt omkring ham, var sluppen derfra med Livet.

„Skønt ikke med alt for meget af det heller," tænkte

Mark, idet han saa paa hans udmagrede Skikkelse. „Hurra for Eden!“

De havde nogle Lægemidler i deres Kiste, og denne Mand med den sørgelige Erfaring fortalte Mark, naar og hvorledes han skulde bruge dem, og hvorledes han bedst kunde lindre Martins Lidelser. Men hans Omhu indskrænkede sig ikke hertil; thi han løb idelig frem og tilbage og gjorde Mark god Tjeneste ved alle dennes frejdige Forsøg paa at gøre deres Stilling taaleligere. Haab eller Trøst for Fremtiden kunde han ikke give. Aarstiden var usund, og Nybygden en Grav. Hans Barn døde samme Nat, men Mark skjulte Hemmeligheden for Martin og hjalp ham næste Dag at begrave det under et Træ.

Trods alt, hvad han havde at gøre med at passe Martin, der stadig blev fordringsfuldere, jo daarligere det blev med ham, arbejdede Mark tidlig og sildig uden for Huset og søgte med sin Vens og andres Hjælp at udrette noget med deres Jord, skønt ikke fordi han havde mindste Haab eller noget bestemt Formaal dermed, med Undtagelse af hans Naturs sædvanlige Frejdighed og hans forbavsende Evne til at holde sig oppe; thi i sit stille Sind opfattede han deres Stilling som aldeles haabløs og havde derfor Lejlighed til, for at bruge hans egne Ord, „at vise, hvad han duede til.“

„Men at jeg skulde komme til at udmærke mig saaledes, som jeg kunde ønske det,“ betroede han Martin i en Fritime, det vil sige, en Aften, mens han efter en streng Dagsgerning vadskede Husets Linned, „det har jeg opgivet. Det er et Held, som aldrig falder i min Lod, ser jeg nok.“

„Vil De da ønske, at Forholdene vare endnu værre, end de ere?“ spurgte Martin med en Stønnen under sit Tæppe.

„Tænk bare paa, hvor let de kunde have været værre,“ sagde Mark, „naar det ikke var for den misundelige Skæbne, som stadig forfølger og spænder Ben for mig. Den Aften,

vi kom i Land her, syntes jeg, at Tingene saa ret lystige ud, det skal jeg ikke nægte. Jeg syntes virkelig, at de saa ret lystige ud."

„Hvorledes se de da nu ud?" stønnede Martin.

„Ja, det er Spørgsmaalet. Den allerførste Morgen jeg gaar ud, hvad gør jeg saa? Falder over en Familie, der lige til dette Øjeblik har hjulpet os paa alle mulige Maader. Det gaar ikke an, forstaar De; det er ikke det, jeg havde Ret til at vente; hvis jeg var falden over en Slange og bleven bidt; hvis jeg var falden over en Ærkepatriot og bleven stukken med en Bowiekniv eller falden over en Flok sympatiske Brødre med ombøjede Flipper og bleven gjort til Løve, saa kunde jeg maaske have udmærket mig og indlagt mig nogen Ære. Nu derimod er min Rejses store Maal helt forfejlet, og saaledes vil det gaa, hvor jeg saa kommer hen. Hvorledes har De det i Aften?"

„Slettere end før," sagde stakkels Martin.

„Det er altid noget," svarede Mark, „men ikke nok. Kun ved selv at blive mere syg og holde mig lystig til det sidste, kan jeg komme til at vise, hvad jeg duer til."

„Tal dog i Himmelens Navn ikke saaledes," sagde Martin, bævende af Rædsel. „Hvad skulde jeg gøre, Mark, hvis De blev syg!"

Tapleys Humør syntes at oplives ved disse Ord, skønt de ikke vare synderlig smigrende. Han tog igen fat paa sin Vadsk i en lysere Stemning og ytrede: „At hans Vejrglas var i Stigen."

„Eet Gode er der ved dette Sted," sagde Tapley og gned væk paa Linnedet, „som stemmer mig til Lystighed, og det er, at det er et fuldstændigt Billede i det smaa af de Forenede Stater. Der er endnu et Par amerikanske Nybyggere tilbage, og de optræde med den største Fripostighed, som om det var den sundeste og yndigste Plet paa Jorden. Men de ligne Hanen, som gik hen og skjulte sig for at frelse sit Liv, men blev røbet ved den Støj, den

gjorde. De kunne ikke lade være at gale. De ere fødte med det, og gale maa de, hvad Følgen saa bliver."

Idet Mark med disse Ord skottede fra sit Arbejde ud ad Døren, mødte hans Øjne en mager Person, der i blaa Bluse og med Straahat paa Hovedet, en kort, sort Pibe i Munden og en Knortekæp af Nøddetræ i Haanden nærmede sig rygende og skraaende, og som spyttede saa ofte, at han viste, hvor han var gaaet, ved en Række Klatter af opløst Tobak paa Jorden.

„Der kommer en af dem," udbrød Mark. „Hannibal Chollop."

„Luk ham ikke ind," sagde Martin med mat Stemme.

„Det er overflødigt at lukke ham ind," svarede Mark, „han gaar ind af sig selv."

Hvilket viste sig at være meget rigtigt. Hans Ansigt var næsten lige saa haardt og knudret som hans Kæp, og hans Hænder vare ligesaa; hans Hoved lignede en gammel, sort Kaminkost. Han satte sig paa Kisten med Hatten paa, og idet han lagde Benene over Kors og saa op paa Mark, sagde han, uden at tage Piben af Munden:

„Naa, Mr. Co., hvorledes gaar det saa?"

Det vil maaske være nødvendigt at bemærke, at Mr. Tapley for ramme Alvor havde fremstillet sig for alle fremmede under dette Navn.

„Ret godt, ret godt," sagde Mark.

„Og det er jo Mr. Chuzzlewit! Hvorledes gaar det Dem?"

Martin rystede paa Hovedet og trak uvilkaarlig Tæppet over det; thi han mærkede, at Hannibal vilde til at spytte, og at hans Øjne hvilede paa ham, som der staar i Visen.

„De skal ikke bryde Dem om mig," ytrede Chollop roligt. „Feberen bider ikke paa mig."

„Min Grund var mere egenkærlig," sagde Martin, idet han atter tittede ud. „Jeg frygtede for, at De vilde —"

„Jeg kan udregne min Afstand paa en Tomme," svarede Chollop og viste øjeblikkelig Martin et Bevis paa denne lykkelige Evne.

„Faar jeg fri Plads i en Omkreds af to Fod," sagde Hannibal, „tør jeg paastaa, at jeg skal holde mig inden for den. Jeg er endog gaaet til ti Fods Omkreds, men det var et Væddemaal."

„Jeg vil haabe, at De vandt det," sagde Mark.

„Ja, jeg gik af med Profitten," sagde Chollop.

Han tav nu i nogen Tid, idet han var ivrigt optaget af at danne en Tryllekreds omkring Kisten, han sad paa. Da den var færdig, begyndte han atter at tale.

„Hvad synes De om vort Land?" spurgte han.

„Langtfra godt," lød den syges Svar.

Chollop vedblev at ryge uden mindste Spor af Bevægelse, indtil han atter følte sig oplagt til at tale. Da dette Øjeblik kom, tog han Piben af Munden og sagde:

„Det undrer mig ikke at høre. Til at kunne vurdere dette Land, hører der en aandelig Forberedelse og Forædling. Menneskets Sjæl maa forberedes paa Friheden, Mr. Co."

Han henvendte sig til Mark, fordi han saa, at Martin, der ønskede, at han vilde gaa, da han allerede var halvt vanvittig af en febrilsk Irritation, som dette ny Skræmmebilledes slæbende Stemme næsten gjorde utaalelig, havde lukket sine Øjne og vendt sig om paa sit urolige Leje.

„En Smule legemlig Forberedelse vilde vist heller ikke være af Vejen," sagde Mark, „i saadan en velsignet gammel Sump som denne?"

„Mener De, dette her er en Sump?" spurgte Chollop alvorligt.

„Ja," svarede Mark, „derom har jeg ikke mindste Tvivl."

„Denne Mening er fuldkommen europæisk," sagde Chollop, „og overrasker mig ikke; hvad vilde Deres engelske Millioner sige om en saadan Sump i England?"

„De vilde sige, at den var ualmindelig fæl, tænker jeg," sagde Mark, „og at de hellere paa enhver anden Maade vilde lade sig okulere for Feber."

„Europæisk!“ ytrede Chollop med spydig Medynk. „Aldeles europæisk!“

Og der sad han, tavs og koldblodig, som om Huset hørte ham til, og dampede løs som en Fabrikskorsten.

Chollop var naturligvis en af de mærkeligste Mænd i Landet; men han var tillige virkelig en ualmindelig Mand. Han skildredes sædvanlig af sine Venner i Østen og Vesten som „en glimrende Prøve paa vort indenlandske Raastof“ og havde Ry for at være en varm Tilhænger af en fornuftig Frihed, som han fremmede ved i Almindelighed at gaa med et Par Revolvere med syv Løb i sin Frakkelomme. Blandt andre Smaating gik han ogsaa med en Kaardestok, som han kaldte sin „Kløpind“, og en stor Kniv, som han kaldte „Opsprætteren“ — thi han havde et spøgefuldt Sind — fordi den i Tilfælde af Slagsmaal var god til at prikke Lufthuller i Maven paa en Modstander med. Han havde brugt disse Vaaben med udmærket Virkning i flere Tilfælde, som alle vare blevne behørig refererede i Bladene, og han var meget elsket for den behjertede Maade, hvorpaa han havde stukket Øjet ud paa en Mand, medens denne var i Færd med at banke paa sin egen Gadedør.

Chollop var en Mand af en ustadig Natur og vilde i et mindre udviklet Samfund let være bleven regnet for en Voldsmand og en Landstryger. Men da hans smukke Egenskaber fuldkommen bleve forstaaede og paaskønnede i de Egne, hvor han hørte hjemme, og hvor han fandt mange beslægtede Aander, kan man sige om ham, at han var født under en lykkelig Stjerne, hvilket ikke altid er Tilfældet med en Mand, der er saa meget forud for den Tidsalder, i hvilken han lever. Da han for at kunne tilfredsstille sine „kløende“ og „opsprættende“ Lyster foretrak at færdes paa Civilisationens Overdrev og i de mere afsidesliggende Stæder og Byer, havde han for Skik at vandre fra Sted til Sted og overalt grundlægge en Forretning — i Almindelighed en Avis — som han straks efter solgte, idet han som oftest sluttede Handelen med at udfordre den ny Redaktør

og skyde, dolke eller mørbanke ham, førend han rigtig havde taget sin Ejendom i Brug.

Han var kommen til Eden i et saadant Øjemed, men havde opgivet det og stod i Færd med at drage bort. Han fremstillede sig altid for fremmede som en Frihedens Tilbeder; var Lynch Lovens og Slaveriets standhaftige Talsmand og foreslog stadig baade paa Tryk og i Tale, at enhver ildeset Person, der var af en anden Mening end han, skulde „stryges med Tjære og rulles i Fjer", hvilket han kaldte „at plante Civilisationens Banner i mit Fædrelands uopdyrkede Have."

Der er kun liden Tvivl om, at Chollop vilde have plantet sit Banner i Eden paa Marks Bekostning til Gengæld for hans aabenhjertige Tale — thi den ægte Frihed er stum, undtagen naar den roser sig selv — hvis Nybygden ikke havde været saa øde og forfalden, og hans Afrejse ikke havde været saa nær forestaaende. Som Forholdene vare, nøjedes han med at vise Mark en af Revolverne og spørge ham, hvad han syntes om dette Vaaben.

„Det er ikke længe siden, jeg skød en Mand med det i Staten Illinois," sagde Chollop.

„Virkelig?" sagde Mark uden mindste Bevægelse. „Meget frit og uafhængigt af Dem!"

„Jeg skød ham, fordi han i den spartanske Portikus, et Blad, der udkom tre Gange om Ugen, havde paastaaet, at de gamle Athenienserе vare forud for Amerikas fri Borgere."

Efter en kort Tid at have varetaget Tryllekredsens Tarv, genoptog han Samtalen ved at sige:

„De føler Dem sagtens endnu ikke halvt hjemme her i Eden?"

„Nej, jeg gør ikke," svarede Mark.

„De savner Skatterne i Deres Fædreland, savner sagtens Husafgiften?"

„Og Husene — det maa De nok sige!"

„Her er ingen Vinduesskat."

„Og ingen Vinduer at lægge Skat paa," sagde Mark.

„Ingen Baal, ingen Fængsler, ingen Pinebænke, ingen Skafotter, ingen Tommelskruer, ingen Gabestokke," sagde Chollop.

„Ikke andet end Revolvere og Bowieknive," svarede Mark. „Og hvad ere de? Ikke værd at tale om."

I det samme kom den Mand krybende, de havde truffet den Aften, da de vare gaaede i Land, og saa ind ad Døren.

„Naa," sagde Chollop, „hvorledes gaar det saa Dem?"

Han havde i det hele taget stor Møje med at gaa og svarede noget i den Retning.

„Mr. Co. og jeg," sagde Chollop, „disputere lidt. Han fortjener at faa en ordentlig en over Næsen, naar han kan foretrække den gamle Verden for den ny, skulde jeg mene."

„Ja," svarede den elendige Skygge, „det har De Ret i."

„Jeg ytrede blot," sagde Mark til sin ny Gæst, „at jeg mente, at den By, hvori vi have den Ære at bo, var sumpet. Hvad er Deres Mening herom?"

„Jeg mener, at den til sine Tider muligvis er noget sumpet," svarede Manden.

„Men dog ikke saa fugtig som England?" udbrød Chollop med et bistert Udtryk i Ansigtet.

„Aa nej, ikke nær saa fugtig som England; ikke at tale om dets Institutioner," sagde Manden.

„Jeg vil ikke haabe, at der er en Sump i hele Amerika, som ikke siger Sparto til denne lille Pjes," fortsatte Chollop i en afgørende Tone. „De købte vel kontant af Scadder?" spurgte han Mark.

Denne svarede ja. Chollop blinkede ad den anden Borger.

„Scadder er en klog Mand, han er en fremadstræbende Mand, en Mand, der nok skal komme højt til Vejrs; ikke sandt, Sir?" Atter blinkede Chollop ad den anden Borger.

„Han skulde faa Lov til at komme dygtig højt til Vejrs, hvis jeg maatte raade," sagde Mark. „Lige saa højt som det øverste af en god, høj Galge maaske."

Chollop var saa henrykt over, at hans fortræffelige Landsmand havde været Briten for klog, og at Briten ærgrede sig derover, at han ikke kunde holde sig længer, men udstødte et Glædeshyl. Men mest paafaldende var det at se den anden give den samme Følelse Luft. Denne pestsmittede, nedbrudte, elendige Skygge af et Menneske morede sig saa godt herover, at han syntes at glemme sin egen Ulykke ved Tanken derom og lo himmelhøjt, da han sagde, „at Scadder var en klog Mand og havde trukket en Del britisk Kapital den Vej; det var sikkert nok."

Efter ret at have gottet sig over denne Vittighed, sad Hannibal Chollop og røg og udvidede Kredsen, uden at gøre mindste Mine til enten at tale eller at tage Afsked, idet han aabenbart svævede i den ikke ualmindelige Vildfarelse, at naar en fri og oplyst Borger af de Forenede Stater forvandlede en anden Mands Hus til en Spyttebakke to eller tre Timer ad Gangen, da var det en fin og udsøgt Opmærksomhed, som ingen kunde blive ked af. Til sidst stod han op.

„Nu vil jeg lunte af," sagde han.

Mark bad ham endelig være forsigtig, for at han ikke skulde komme noget til.

„Førend jeg gaar," sagde han barsk, „har jeg et lille Ord at sige Dem. De er forbandet fiffig, er De."

Mark takkede ham for Komplimenten.

„Men De er alt for fiffig, til at det skulde faa Lov at gaa i Længden. Jeg tør vædde paa, at De engang faar saa mange Kugler i Livet, at Deres Skind kommer til at ligne en plettet Panter."

„Hvorfor det?" spurgte Mark.

„Vi forlange at blive roste," svarede Chollop i en truende Tone. „De er ikke længer i et despotisk Land. Vi ere et Mønster for Jorden og forlange at blive roste, kan jeg sige Dem."

„Hvad, taler jeg maaske for frit?"

„Jeg har trukket Kaarden mod en Mand og skudt paa

en Mand for mindre," sagde Chollop med rynket Pande. „Jeg har set kraftige Mænd blive nødte til at smøre Haser for mindre. Jeg har set Mænd blive lynchede for mindre og blive huggede til Plukfisk for mindre af et oplyst Folk. Vi ere Jordens Dyd og Intelligens, Kærnen af Menneskeslægten og Blomsten af den moralske Magt. Vi rejse let Børster. Vi maa roses, hvis vi ikke skulle rejse Børster og snerre. Vi vise Tænder, kan jeg fortælle Dem. De gør bedst i at rose os, gør De!"

Efter denne Advarsel gik Chollop bort med Kløpind, Opsprætter og Revolvere, rede til Kamp paa første Vink.

„Kom kun frem under Tæppet," sagde Mark, „han er gaaet. Hvad er dette?" tilføjede han sagte, idet han knælede for at se sin Kammerat i Ansigtet og greb hans hede Haand. „Det er Følgen af al den Snakken og Skvadroneren. Han er fra sig selv i Aften og kender mig ikke."

Martin var virkelig farlig syg, ja Døden nær. I denne Tilstand laa han i mange Dage, i hvilken Tid Marks fattige Venner plejede ham uden at tænke paa sig selv. Skønt træt paa Legeme og Sjæl, udmattet af den daarlige Levemaade og det uvante Slid og omgiven af sørgelige og nedslaaende Forhold af enhver Art, klagede Mark dog aldrig, men arbejdede ufortrødent hele Dagen og vaagede hele Natten. Havde han nogen Sinde holdt Martin for egenkærlig og hensynsløs eller tænkt, at han var alt for lidt energisk og udholdende for deres fortvivlede Kaar, saa glemte han det nu alt sammen. Han mindedes kun sin Rejsefælles bedre Egenskaber og opofrede sig med Liv og Sjæl for ham.

Det varede mange Uger, førend Martin fik Kræfter nok til at kunne gaa ved Hjælp af en Stok og Marks Arm, og selv da skred hans Helbredelse meget langsomt frem paa Grund af Mangel paa sund Luft og god Føde. Han var endnu svag og afkræftet, da den Ulykke, han havde frygtet saa meget for, ramte dem. Mark blev syg.

Mark stred imod, men Sygdommen fik Overtaget, og hans Bestræbelser vare frugtesløse.

„For Øjeblikket er jeg en slagen Mand," sagde han en Morgen, idet han sank tilbage paa sit Leje; „men jeg er ved godt Mod."

Ja, slagen var han, og det var et haardt Slag, der havde fældet ham, som enhver anden end Martin kunde have forudsagt.

Havde Marks Venner været venlige mod Martin, saa vare de nu tyve Gange venligere mod Mark. Og nu var det Martins Tur at arbejde og sidde ved Siden af Sengen og vaage og lytte den lange, lange Nat igennem efter enhver Lyd i den skumle Ørken og høre den stakkels Tapley i sin Vildelse spille Kegler i Dragen, gøre Mrs. Lupin Kærlighedserklæringer, tumle sig om Bord i Skruen, rejse med gamle Tom Pinch paa engelske Landeveje og brænde Træstubbe i Eden, alt sammen paa een Gang.

Men hver Gang Martin gav ham Drikke eller Medicin eller paa en eller anden Maade plejede ham, eller naar han kom tilbage fra et Arbejde uden for Huset, opklaredes den taalmodige Tapley og udbrød: „Det gaar lystigt, Sir, det gaar lystigt!"

Da Martin nu begyndte at tænke herover og lægge Mærke til, hvorledes Mark laa der, uden at gøre ham Bebrejdelser med saa meget som en Stavelse, uden at knurre, altid mandig og standhaftig, begyndte han at overveje, hvorledes det kunde være, at denne Mand, der havde haft saa faa Fordele i Livet, var saa meget bedre end han, der havde haft saa mange. Og da Tilstedeværelsen ved et Sygeleje, men især ved et Menneskes, som man har været vant til at se i fuld Kraft og Virksomhed, giver Stof til megen Eftertanke, begyndte han at spørge sig selv, hvori de vare forskellige.

Det hyppige Syn af Marks Veninde, deres Rejsefælle over Oceanet, der mindede ham om, at de f. Eks. med Hensyn til at hjælpe hende havde været meget forskellige, hjalp til at klare dette Spørgsmaal for ham. Paa en eller anden

Maade satte han ogsaa Tom Pinch i Forbindelse med denne Betragtning, og idet han tænkte, at Tom højst sandsynlig vilde have gjort et lignende Bekendtskab under lignende Omstændigheder, begyndte han at tænke paa, i hvilke Henseender to saa yderst forskellige Mennesker lignede hinanden og vare ham ulige. Ved første Øjekast var der intet særlig sørgeligt i disse Tanker, men ikke des mindre satte de ham dog i en sørgmodig Stemning.

Martin var af Naturen ædel og aabenhjertig, men han var bleven opfødt i sin Bedstefaders Hus, og man vil som oftest finde, at de lavere Laster smitte vore Omgivelser saaledes, at de vende sig mod en selv. Især gør Egenkærligheden det, og det samme er Tilfældet med Mistroiskhed, List, Hemmelighedsfuldhed og lystne Tilbøjeligheder. Som Barn havde Martin, sig selv uafvidende, ræsonneret som saa: „Min Formynder tænker saa meget paa sig selv, at hvis jeg ikke gør det samme ved mig selv, bliver jeg glemt.“ Og saaledes var han bleven egenkærlig.

Men han havde aldrig vidst det. Havde nogen beskyldt ham for denne Last, vilde han harmfuldt have afvist denne Sigtelse og troet, at der var sket ham Uret. Han vilde heller aldrig have faaet det at vide, hvis han ikke, nylig opstaaet fra et farligt Sygeleje for at vaage ved et andet lignende Leje, havde følt, hvor nær Jeg'et havde været ved at synke i Graven, og hvilken kummerlig, afhængig, ussel Ting det var.

Det var saa naturligt, at han tænkte over sin egen Frelse og Marks Fare — han havde Maaneder dertil. — Dette bragte ham til at spørge sig selv, hvem af dem der bedst kunde undværes og hvorfor? Og da gik Tæppet langsomt en lille Smule i Vejret, og Jeg'et viste sig bag ved det.

Og mens han frygtede for, at Mark skulde gaa bort, spurgte han — som alle Mennesker i et saadant Øjeblik gøre og maa gøre — endvidere sig selv, om han havde opfyldt sin Pligt imod ham og fortjent og gengældt hans Troskab og Iver. Nej. Hvor kort deres Samliv end havde været, maatte

han dog indrømme, at han i mange, mange Tilfælde havde meget at bebrejde sig selv, og da han fremdeles spurgte om Grunden, gik Tæppet langsomt et lille Stykke i Vejret, og Jeg'et udvidede sig paa Skuepladsen.

Det varede længe, førend hans Selverkendelse fæstnede sig saaledes i hans Sjæl, at han tydelig kunde skelne Sandheden; men i dette afskyelige Steds afskyelige Ensomhed, hvor Haabet var saa langt borte, Ærgerrigheden kvalt, og Døden saa at sige bankede paa Døren, indfandt Eftertanken sig langsomt i en af Pesten hjemsøgt By, og saaledes lærte han at kende sin Karakters svage Side og saa klart, hvilken hæslig Plet den var.

Eden var en streng Skole at faa en saa streng Lære indprentet i, men i Sumpen og Urskoven og den forpestede Luft var der Lærere, som havde deres ejendommelige, gennemgribende Undervisningsmaade.

Han gjorde det højtidelige Løfte, at hvis han fik sine Kræfter igen, vilde han ikke tvivle om eller modsige dette, men tage det som givet, at der i hans Bryst boede en Egenkærlighed, som maatte udryddes. Han havde saa ringe Tillid til sin Karakter — og det med Føje — at han satte sig for ikke at sige et eneste Ord enten om Anger eller om gode Forsætter til Mark, men gemme sin Beslutning hos sig selv og stadig holde sig den for Øje; og heri var der ikke et Gran af Stolthed; intet andet end Ydmyghed og Standhaftighed; den bedste Rustning, han kunde bære. Saa dybt havde Eden nedbøjet, saa højt havde den hævet ham op.

Efter en langvarig og snigende Sygdom — under hvilken Mark i enkelte haabløse Øjeblikke, naar han havde været for svag til at tale, med mat Haand havde skrevet „lystig!" paa en Tavle, viste han Tegn paa tilbagevendende Sundhed. I nogen Tid gik det op og ned; men til sidst begyndte han for Alvor at bedres og vedblev derpaa at komme sig Dag for Dag.

Saa snart han var saa rask, at han kunde tale uden Anstrengelse, raadførte Martin sig med ham om en Plan,

han havde udtænkt, og som han for nogle faa Maaneder siden vilde have iværksat uden at bryde noget andet Hoved end sit eget med den.

„Vore Sager staa fortvivlet, Mark," sagde Martin; „det er tydeligt nok. Stedet er øde og tomt; det maa være blevet bekendt, at det ikke kan trives, og der er ingen Udsigter til, at vi skulde kunne sælge, hvad vi have købt, selv om det vilde være ærligt. Ved at rejse hjemmefra have vi indladt os paa en vanvittig Spekulation. Den er slaaet fejl. Det eneste Haab, vi nu have tilbage, det eneste Maal, vi nu have at stræbe efter, er at forlade denne Nybygd og at komme tilbage til England. Lige meget hvorledes; bare vi komme tilbage dertil."

„Det er bare det," svarede Tapley med stærkt Eftertryk paa Ordene: bare det.

„Paa denne Side Havet," sagde Martin, „have vi kun een Ven, som kan hjælpe os, og det er Bevan."

„Jeg tænkte paa ham, mens De var syg," sagde Mark.

„Naar det ikke tog saa megen Tid, vilde jeg endog skrive til min Bedstefader," vedblev Martin, „og bønfalde ham om Penge, for at vi kunde blive friede ud af denne Fælde, som vi ere blevne saa grusomt lokkede ind i. Skal jeg først gøre et Forsøg med Bevan?"

„Det er en meget rar Mand," sagde Mark; „jeg tror, De skal."

„De faa Varer, vi have bragt hertil, og hvortil vi brugte vore Penge, ville dog kunne indbringe noget, naar de sælges," vedblev Martin, „og det Udbytte, de give, skal øjeblikkelig blive ham betalt. Men her kunne de ikke sælges."

„Her ere ingen andre end Lig til at købe dem," sagde Tapley og rystede vemodig paa Hovedet, „og Svin."

„Skal jeg sige ham det og blot bede ham om saa mange Penge, at vi paa den billigste Maade kunne komme til New York eller en anden Søstad, hvorfra vi kunne have Haab om at komme hjem ved at gøre Tjeneste i en eller anden Egenskab? Og skal jeg med det samme forklare ham mine Familieforhold og love, at jeg vil stræbe at til-

bagebetale ham hans Udlæg, selv om det skulde være ved min Bedstefaders Hjælp straks efter vor Ankomst til England?"

„Ih, han kan jo kun sige nej og siger maaske ja. Har De altsaa ikke noget imod at gøre et Forsøg med ham —"

„Om jeg har noget derimod?" udbrød Martin. „Det er min Skyld, at vi ere komne hertil, og jeg vil gøre, hvad det skal være, for at vi kunne slippe herfra igen. Det smerter mig at tænke paa, hvad der er sket. Havde jeg tidligere fulgt Deres Raad, er jeg vis paa, at vi aldrig vilde have været her."

Tapley blev meget forbavset over denne Indrømmelse, men forsikrede med megen Heftighed, at de alligevel vilde have været der, og at han havde sat sin Hu til at komme til Eden, saa snart han havde hørt det nævne.

Martin oplæste derpaa et Brev til Bevan, som han allerede havde opsat. Det var skrevet med Frimodighed og Uforbeholdenhed og skildrede deres Stilling, uden at lægge Skjul paa noget; fortalte om de Lidelser, de havde udstaaet, og fremsatte deres Bøn i beskedne, men ligefremme Udtryk. Mark bifaldt det højlig, og de besluttede at afsende det med den første Dampbaad, der gik den Vej og lagde til for at indtage Brænde ved Eden, hvor der var Brænde i Overflødighed. Da Martin ikke vidste, hvorledes han skulde adressere Brevet til Bevans eget Opholdssted, adresserede han det til den mindeværdige Mr. Norris i New York og skrev uden paa Omslaget en Bøn om, at det straks maatte blive sendt til Bevan.

Det varede over en Uge, førend der kom en Dampbaad, men omsider vaktes de meget tidlig en Morgen ved Maskinens Prusten om Bord i „Esau Slodge", der var opkaldt efter en af de mærkeligste Mænd i Landet, som havde udmærket sig et eller andet Sted. De skyndte sig ned til Landingsstedet og fik Brevet lykkeligt og vel om Bord, men bleve i deres Længsel efter at se Baaden afgaa staaende og spærrede Landingsbroen, en Uagtsomhed, der bragte Kaptajnen paa Skibet til at forsikre, „at han vilde lade sig

hakke til Plukfisk, om han ikke hældte dem ud i Vadsken, dersom de ikke skrubbede af, og det straks," hvorved Kaptajnen billedligt tilkendegav, at han vilde kaste dem i Floden.

De vilde ikke kunne faa Svar før om otte eller ti Uger i det tidligste. Imidlertid brugte de de Kræfter, de havde tilbage, paa den begyndte Forbedring af deres Jord, paa at rydde og dyrke noget af den. Hvor uhyre mangelfuld deres Agerdyrkning end var, var den dog bedre end deres Naboers, da Mark havde nogen praktisk Indsigt i saadanne Sager, og Martin lærte af ham, hvorimod de øvrige Nybyggere, der vare blevne tilbage i den stinkende Sump — kun en Haandfuld Mennesker, som endda vare medtagne af Sygdom — syntes at være dragne derhen med den Forestilling, at Forstand paa Landvæsenet var noget, alle Mennesker vare fødte med. De hjalp hverandre, saa godt de kunde, i disse Kampe, ligesom i alle andre, men de arbejdede uden mere Haab eller Lyst end en Flok Straffefanger i en Forbryderkoloni.

Naar Mark og Martin vare alene om Aftenen, talte de ofte, førend de lagde sig til at sove, om Hjemmet, om Steder, Huse, Veje og Mennesker, som de begge kendte, undertiden med en sørgmodig Ro, som om dette Haab var dødt. Det var en Kilde til stor Farbavselse for Mark at opdage, at der under alle disse Samtaler ytrede sig en paafaldende Forandring hos Martin.

„Jeg ved ikke, hvad jeg skal tro om ham," tænkte han en Aften; „han er ikke, hvad jeg holdt ham for. Han tænker ikke halvt saa meget paa sig selv som før. Jeg vil gøre endnu et Forsøg med ham. Sover De?"

„Nej, Mark."

„Tænker De paa Hjemmet?"

„Ja, Mark."

„Det samme gjorde jeg. Jeg tænkte paa, hvorledes Pinch og Pecksniff monstro nu komme ud af det med hinanden."

„Stakkels Tom!" sagde Martin tankefuldt.

„Han er en god Tosse. Spiller paa Orgelet for ingenting. Tager intet Hensyn til sig selv.“

„Jeg vilde rigtignok ønske, at han tænkte lidt mere paa sig selv,“ sagde Martin. „Og dog ved jeg ikke, hvorfor jeg skulde ønske det. Vi vilde da maaske ikke holde halvt saa meget af ham.“

„Han lader sig træde paa Nakken,“ sagde Mark.

„Ja,“ svarede Martin efter en kort Pause, „det ved jeg kun alt for godt.“

Han talte i en saa angergiven Tone, at hans Kammerat forlod dette Emne og tav, indtil han havde fundet et andet.

„Ak, Gud!“ sagde Mark med et Suk. „De har sat meget i Vove for en ung Dames Skyld!“

„Hør, ved De hvad, det er jeg ikke saa vis paa, Mark,“ var Svaret, der udtaltes saa hurtigt og kraftigt, at Martin havde sat sig over Ende i Sengen for at give det. „Jeg begynder at faa en stærk Tvivl med Hensyn til det Punkt. De kan være vis paa, at hun er meget ulykkelig. Hun har opofret sin Sindsro, hun har sat sin Velfærd i stor Fare og kan ikke flygte bort fra dem, der ere misundelige paa hende og ere hende fjendske, saaledes som jeg har gjort. Hun maa lide, Mark, lide uden at kunne røre sig et Skridt, stakkels Pige! Jeg begynder at tro, at hun har mere at bære, end jeg nogen Sinde har haft. Ja, jeg gør sandeligt!“

Tapley spilede Øjnene op i Mørket, men afbrød ham ikke.

„Jeg vil betro Dem en Hemmelighed, Mark,“ sagde Martin, „da vi nu ere komne ind paa dette Emne. Den Ring, som hun gav mig, da vi skiltes, købte hun! Hun købte den, fordi hun vidste, at jeg var fattig og stolt — Aa, Gud hjælpe mig, stolt! — og trængte til Penge.“

„Hvem siger det?“ spurgte Mark.

„Det siger jeg; jeg ved det og har tænkt hundrede Gange paa det, mens De laa syg. Og som et Asen tog jeg den af hendes Haand og satte den paa min og drømte aldrig herom, ikke engang i det Øjeblik, jeg skilte mig ved den, da jeg dog burde have fattet en svag Mistanke om

Sandheden. Men det er sildigt," sagde Martin og afbrød sig selv, „og De er mat og træt. De taler kun for at opmuntre mig. God Nat! Gud velsigne Dem, Mark!"

„Gud velsigne Dem! Men jeg er jo ligefrem bleven narret," tænkte Tapley, idet han vendte sig om med et glædestraalende Ansigt. „Det er et Bedrageri. En saadan Tjeneste har jeg aldrig ladet mig engagere til. Der vil ingen Ære være ved at holde Humøret oppe hos ham!"

Tiden led, og fra det Sted, som de havde sat deres Haab til, kom der andre Dampskibe for at tage Brænde ind, men uden at bringe Svar paa Brevet. Regn, Hede, raaddent Dynd og skadelige Dunster tillige med alle de Sygdomme og Afskyeligheder, de avlede, gjorde Livet til en Plage. I Jorden og Luften, i Planteverdenen og i det Vand, de drak, lurede Døden. Deres Rejsefælle havde for længe siden mistet to Børn og begravede nu sit sidste. Saadanne Ting ere alt for almindelige til at blive kendte eller ænsede i en videre Kreds. Snedige Borgere blive rige, og venneløse Ofre lide og dø og blive glemte. Det er det hele.

Endelig kom en Baad stønnende op ad den hæslige Flod og stoppede ved Eden. Mark ventede ved Træhytten, da den kom, og fik et Brev rakt over til sig fra Borde. Han bragte Martin det, og de saa skælvende paa hinanden.

„Det er tungt," stammede Martin, og idet han aabnede det, faldt en lille Rulle Banknoter ned paa Jorden.

Hvad de i Førstningen gjorde, sagde eller følte, vidste ingen af dem. Alt, hvad Mark siden kunde fortælle, var, at han atter havde staaet aandeløs nede ved Flodbredden, førend Baaden var afgaaet, og havde spurgt, naar den kom tilbage og lagde til der igen.

Svaret havde været: om ti eller tolv Dage, men desuagtet begyndte de endnu samme Aften at samle deres Ting og pakke dem ind. Da denne Spænding var forbi, troede enhver af dem — dette opdagede de ved at tale derom bagefter — at han ganske sikkert vilde dø før Baadens Tilbagekomst.

De levede imidlertid, og efter tre lange, sendrægtige Ugers Forløb kom den. En Efteraarsdag ved Solens Opgang stod de paa dens Dæk.

„Mod! Vi mødes igen!“ raabte Martin og svingede med Hatten ad to udtærede Skikkelser paa Flodbredden. „I den gamle Verden!“

„Eller i den næste,“ tilføjede Mark sagte. „At se dem staa saa stille ved Siden af hinanden er næsten det værste af det hele!“

De saa paa hinanden, idet Fartøjet sattes i Gang, og saa derefter tilbage paa det Sted, hvorfra det hurtigt fjernede sig. Blokhuset med den aabne Dør og de udgaaende Træer rundt omkring det; den stillestaaende Morgentaage og den røde Sol, som skimtedes dunkelt paa den anden Side af det; Dunsterne, der steg op fra Land og Flod; den hurtige Strøm, som gjorde de væmmelige Bredder endnu fladere og ensommere, hvor ofte vendte disse ikke tilbage i deres Drømme? Hvor ofte var det ikke en Glæde at vaagne og se, at det var Skygger, som vare forsvundne.

Niende Kapitel.

Hvori de rejsende drage hjemad.

Efter en meget trættende Rejse paa flere Dage kom de igen til det samme Landingssted, hvor Mark havde været nær ved at blive ladt tilbage om Aftenen, da de drog til Eden. Værten, Kaptajn Kedgick, stod der og blev højst overrasket over at se dem komme i Land.

„Hvad i Alverden!“ udbrød han. „Naa, det maa jeg sige!“

„Vi kunne vel blive i Deres Hus til i Morgen, Kaptajn?“ sagde Martin.

„Jeg tænker, at De kunne blive der et Aar, om De

ville," svarede Kedgick koldt. „Men vore Folk ville ikke synes om, at De ere komne tilbage."

„Ikke synes om det?" sagde Martin.

„De ventede, at De vilde slaa Dem til Ro," svarede Kedgick og rystede paa Hovedet. „De ere blevne narrede; det kan De ikke nægte!"

„Hvad mener De?"

„De burde ikke have modtaget dem," sagde Kaptajnen; „nej De burde ikke."

„Men, gode Ven," svarede Martin, „ønskede jeg da at modtage dem? Var det mig, der fandt paa det? Sagde De mig ikke, at de vilde komme i Harnisk, og at jeg vilde blive flaaet som en vild Kat og mishandlet paa alle mulige Maader, hvis jeg ikke modtog dem?"

„Det ved jeg ikke noget om. Men naar vore Folk ere i Krigshumør, ere de ikke gode at bides med, kan jeg fortælle Dem."

Med disse Ord sakkede han bagud for at følges med Mark, mens Martin gik videre til det nationale Hotel.

„Vi ere komne levende tilbage, som De ser," sagde Mark.

„Det var ikke det, jeg havde ventet," brummede Kaptajnen. „En Mand har ikke Ret til at være en offentlig Mand, medmindre han retter sig efter den offentlige Mening. Vore fine Folk vilde ikke have indfundet sig ved hans Audiens, hvis de havde vidst det."

Intet formildede Kaptajnen, der vedblev at tage det ilde op, at de ikke begge vare døde i Eden.

Bevan havde skrevet i Brevet, at han til en vis Tid, som heldigvis indtraf netop nu, vilde være i et vist Hotel i Byen og vente dem med Længsel, og de gik lige derhen. De havde den Glæde at træffe ham hjemme og bleve modtagne af deres Ven med hans sædvanlige Varme og Hjertelighed.

„Jeg er virkelig baade ulykkelig og undselig over at have tigget af Dem," sagde Martin. „Men se engang paa os, saa kan De selv dømme om, hvor reducerede vi ere."

„Det er saa langtfra, at jeg tillægger mig Æren af at have vist Dem en Tjeneste," svarede Bevan, „at jeg tværtimod bebrejder mig, at jeg, mig selv uafvidende, har været den oprindelige Aarsag til Deres Ulykker. Men jeg var lige saa langt fra at tro, at De vilde rejse til Eden efter den Skildring, De fik af det, eller at der vilde ske andet, end at De paa den letteste Maade vilde blive kureret for den Vildfarelse, at det var saa nemt at samle sig en Formue her, som jeg var fra at tænke paa selv at rejse til Eden."

„Tingen er, at jeg besluttede mig dertil i et overilet og letsindigt Øjeblik," sagde Martin, „og jo mindre der bliver talt derom, des bedre er det for mig. Mark havde her ingen Stemme med i Sagen."

„Naa, men han havde nok heller ingen Stemme med i nogen anden Sag?" spurgte Bevan og smilte med et Udtryk, der viste, at han kendte baade Mark og Martin.

„I det mindste ikke megen, er jeg bange for," svarede Martin rødmende. „Men man skal lære, saa længe man lever, hedder det jo, og naar man næsten er død, saa lærer man allerhurtigst."

„Men lad mig nu høre Deres Planer," sagde deres Ven. „Agter De at rejse hjem straks?"

„Ja," svarede Martin hastigt; thi han blegnede ved Tanken om ethvert andet Forslag. „Det er dog vel ogsaa Deres Mening, haaber jeg?"

„Upaatvivlelig, da jeg ikke ved, hvorfor De overhovedet er kommen hertil, skønt det desværre ikke er noget saa ualmindeligt Tilfælde, at vi skulle fordybe os videre deri. De ved naturligvis ikke, at det Skib, med hvilket De kom herover tillige med vor Ven General Fladdock, ligger her i Havnen?"

„Virkelig?" sagde Martin.

„Ja, og skal sejle i Morgen."

Det var en fristende, men tillige pinlig Underretning, da Martin vidste, at det ikke var at tænke paa, at han kunde faa noget Arbejde om Bord i et Skib af den Klasse. Med

de Penge, han havde i sin Lomme, kunde han ikke betale Fjerdedelen af den Sum, han allerede havde laant, tilbage, og selv om de havde været tilstrækkelige til Betalingen af deres Overrejse, kunde han næppe have besluttet sig til at bruge dem dertil. Dette meddelte han Bevan og forklarede ham, hvad deres Plan gik ud paa.

„Hvad, den er jo akkurat lige saa vild som Eden selv," svarede hans Ven. „De maa gøre Overrejsen som et kristent Menneske, for saa vidt det i det hele taget er muligt for en Passager paa anden Plads, og skylde mig et Par Dollars endnu. Hvis Mark vil gaa ned til Skibet og se, hvor mange Passagerer der er, og om De kan tage med, uden ligefrem at blive kvalte, saa siger jeg: rejs! Imidlertid kunne vi to se os om — vi ville ikke hilse paa Norris's, medmindre De har Lyst dertil — og i Eftermiddag ville vi alle tre spise sammen."

Martin kunde kun udtrykke sin Taknemmelighed, og det blev altsaa aftalt, at det skulde være saa. Men han gik ud af Stuen bag efter Mark og raadede ham til at bestille Pladser med Skruen, om de saa skulde ligge paa det bare Dæk, hvilket Tapley, der ikke trængte til at overtales, lovede at gøre.

Da han og Martin atter mødtes og vare blevne ene, var han i ypperligt Humør og havde aabenbart noget at meddele, hvoraf han var meget stolt.

„Jeg har narret Mr. Bevan," sagde Mark.

„Narret Mr. Bevan?" gentog Martin.

„Kokken paa Skruen gik hen og giftede sig i Gaar."

Martin saa paa ham i Forventning om en nærmere Forklaring.

„Og da jeg kom om Bord, og de fik at vide, at det var mig, kom Styrmanden og spurgte mig, om jeg ikke vilde overtage Kokkens Post paa Hjemrejsen. „For De er vant til det," sagde han. „De lavede jo Mad baade for den ene og den anden paa Udrejsen." Og det gjorde jeg," sagde

Mark, „skønt jeg kan gøre min Ed paa, at jeg aldrig tør havde lavet Mad."

„Hvad svarede De?" spurgte Martin.

„Naturligvis, at jeg vilde tage mod, hvad det skulde være. „Godt," sagde Styrmanden, „saa bring os et Glas Rom," hvilket de da ogsaa kom med. Og for min Hyre," sagde Mark sjæleglad, „kunne vi betale Deres Overrejse, og jeg har stukket Dejrullen i Deres Køje — det er den magelige oppe i Krogen — til Tegn paa, at den er optagen, og nu ere vi ovenpaa — Hurra for gamle England!"

„De er det bedste Menneske, jeg har kendt!" udbrød Martin og greb hans Haand. „Men hvad mener De med at „narre Mr. Bevan," Mark?"

„Kan De ikke forstaa det?" sagde Mark. „Vi sige ham ingenting. Vi tage mod hans Penge, men bruge dem ikke og beholde dem ikke heller; men vi skrive en lille Billet, hvori vi forklare ham Sammenhængen, lægge Pengene i den og lade den blive i Skænkestuen, for at den kan blive ham leveret, naar vi ere rejste. Kan De nu forstaa det?"

Martins Glæde over dette Indfald var ikke mindre end Marks. Alt gik efter Aftale. De tilbragte en fornøjelig Aften, sov i Hotellet, efterlod Brevet og gik tidligt næste Morgen ned til Skibet saa lette om Hjertet, som man kun føler sig, naar en stor Byrde er væltet bort fra ens Sind.

„Lev vel! Hundrede Tusinde Gange lev vel!" sagde Martin til deres Ven. „Aldrig skal jeg glemme Deres Godhed! Hvorledes skal jeg nogen Sinde takke Dem?"

„Skulde De nogen Sinde blive rig eller faa nogen Indflydelse," svarede hans Ven, „skal De søge at gøre Deres Regering omhyggeligere for dens Undersaatter, naar de ty til Udlandet for at leve. Fortæl den, hvad De af egen Erfaring ved om Udvandring, og forehold den, hvor mange Lidelser der kunne forebygges med lidt Umage."

Lystigt, Gutter, lystigt! Ankeret er lettet; Skibet gaar for fulde Sejl. Dets svære Bovspryd peger lige mod England; Amerika er en Sky paa Havet bag ved dem!

„Naa, Kok, hvad er det, De stadig tænker paa?“ spurgte Martin.

„Aa, jeg tænker paa,“ svarede Mark, „hvorledes jeg, hvis jeg var Maler og skulde male den amerikanske Ørn, skulde bære mig ad dermed.“

„Male den saa lig en Ørn, som De kunde, tænker jeg.“

„Nej, det kunde jeg ikke komme ud af. Jeg kunde have Lyst til at male den som en Flaggermus paa Grund af dens Kortsynethed; som en Hanekylling paa Grund af dens Pralen; som en Skade paa Grund af dens Forfængelighed; som en Struds, fordi den stikker Hovedet i Dyndet og tror, at ingen kan se den —“

„Og som en Føniks, fordi den kan opstaa af sine Fejls og Lasters Aske og paa ny svinge sig op mod Himmelen!“ sagde Martin. „Ja, Mark, det ville vi haabe.“

Tiende Kapitel.

Efter sin Ankomst til England bliver Martin Vidne til en Ceremoni, af hvilken han udleder den glædelige Slutning, at han ikke er bleven glemt i sin Fraværelse.

Det var Middag og Højvande i den engelske Havn, hvortil Skruen var bestemt, da den gled stolt ind med Strømmen og lod sit Anker falde i Floden.

Hvor livlig, frisk og fri og straalende denne Scene end var, var det dog intet i Sammenligning med Livet og Jubelen i de to rejsendes Bryst ved Synet af Hjemmets gamle Kirker, Tage og sværtede Skorstenspiber. Den fjerne Larm, der lød hæst fra de travle Gader, var Musik i deres Øren; de Rækker af Mennesker, som stod og stirrede paa Bolværkerne, vare dyrebare Venner; det Dække af Røg, som hang over Staden, var klarere og skønnere i deres Øjne, end om de kostbareste persiske Silketøjer havde bølget i

Luften. Og skønt Vandet i sit glitrende Løb atter og atter drejede til Side for at danse og tindre omkring store Skibe og løfte dem i Vejret; sprang tilbage fra Aarebladene som en Støvregn af dryppende Diamanter; legede med de ørkesløse Baade og for vildt af Sted gennem halsstarrige gamle Jærnringe, som vare dybt fæstede i Kajernes Murværk, var dog ikke engang det halvt saa overgivent og rastløst som deres bankende Hjerter, medens de higede efter atter at sætte Foden paa Hjemmets Grund.

Der var gaaet et Aar, siden de samme Taarne og Tage havde tabt sig for deres Blikke; men det syntes dem at være ti Aar siden. Nogle Smaaforandringer hist og her vakte deres Opmærksomhed, og de undrede sig over, at de vare saa faa og ubetydelige. Med Hensyn til Helbred og Formue, Udsigter og Hjælpemidler kom de fattigere hjem, end de vare dragne bort; men det var Hjemmet, og skønt Hjemmet kun er et Ord, er det dog et stærkt Ord, stærkere end noget, en Troldmand nogen Sinde har udtalt, eller en Aand har ladet sig besværge med.

Da de vare komne i Land med kun meget faa Penge i deres Lommer og uden nogen fast Operationsplan i deres Hoveder, opsøgte de sig et billigt Værtshus, hvor de gjorde sig til gode med et Stykke dampende Steg og nogle Kruse skummende Øl, saaledes som kun Mennesker, der nylig ere komne i Land fra en lang Sørejse, kunne fryde sig ved Jordens gode Sager. Efter at have spist og drukket som to taknemmelig sindede Kæmper, rørte de op i Ilden, trak det røde Gardin fra Vinduet, lavede sig hver en Sofa ved at sætte de store Stole sammen og saa glædestraalende ud paa Gaden.

Endog Gaden fik et feagtigt Præg ved halvt at skjules i en Dunstkreds af Steg og stærkt, kraftigt, ægte engelsk Øl; thi der laa en saadan Dug paa Ruden, at Tapley maatte staa op og tørre den af med sit Lommetørklæde, førend de forbigaaende saa ud som almindelige dødelige, og selv da

snoede en lille, snegledannet Sky sig op af deres to Glas med varm Grog og skjulte dem næsten for hinanden.

Det var et af disse smaa, mærkelige Værelser, som aldrig findes andetsteds end i et Værtshus, og som sagtens ere blevne til, ved at Bygmesteren har haft saa let ved at drikke sig fuld, mens han opførte dem. Der var flere Kroge i det end i et halsstarrigt Menneskes Hjerne; det var fuldt af vanvittige Skabe, hvori der ikke kunde gemmes noget, som ikke udtrykkelig var opfundet og lavet i dette Øjemed; det havde gaadefulde Hylder og Skillerum og Spor af Trapper oppe i Loftet og var forsynet med en Klokke, der ringede inde i selve Værelset omtrent to Fod fra Haandgrebet og ikke stod i nogen Forbindelse med nogen anden Del af Huset. Det laa lidt neden for Fortovet og gik lige ud til dette, saa at de forbigaaende skurede mod Vinduesruderne med deres Knapper og skrabede det med deres Kurve; og frygtelige Drenge, der pludselig kom imellem Lyset og en tankefuld Gæst, gjorde Nar af ham, rakte Tungen ud imod ham, som om han havde været en Læge, eller frembragte hvide Knuder paa Enderne af deres Næser ved at trykke dem flade mod Ruden, og forsvandt paa en uhyggelig Maade, som om de havde været Spøgelser.

Martin og Mark sad og saa paa Folk, som gik forbi, og drøftede nu og da, hvad de først burde gøre.

„Vi længes naturligvis efter at tale med Miss Mary," sagde Mark.

„Naturligvis," sagde Martin, „men jeg ved ikke, hvor hun er. Da jeg ikke kunde nænne at skrive til hende i vor Nød — De fandt det selv raadeligt at tie — og følgelig ikke har hørt fra hende, siden vi første Gang rejste fra New York, ved jeg ikke, hvor hun er, min gode Ven."

„Min Mening er," svarede Mark, „at hvad vi have at gøre er at rejse lige til Dragen. De har ikke nødig at tage derhen, da De er kendt der, hvis De ikke har Lyst, men kan standse to Mile derfra, mens jeg gaar videre. Mrs. Lupin fortæller mig nok alt, hvad der er hændet. Pinch

vil give mig alle de Oplysninger, vi ønske, og være glad til ved at gøre det. Mit Forslag er, at vi endnu i Eftermiddag sætte os i March; gøre Holdt, naar vi blive trætte; køre, naar vi kunne komme til det; gaa, naar vi ikke kunne; gøre det straks og paa den billigste Maade."

„Gøre vi det ikke billigt, ville vi finde det noget vanskeligt overhovedet at gøre det," sagde Martin, idet han tog deres Pengeforraad frem og talte det i sin Haand.

„Saa meget større Grund til ikke at spilde Tiden. Og naar De saa har talt med den unge Dame og faaet at vide, hvorledes den gamle Herre er til Sinds, ved De, hvad De har at rette Dem efter."

„Ganske vist, De har fuldkommen Ret."

Idet de vilde føre Glassene til deres Læber, standsede deres Hænder paa Halvvejen, og deres Blik fængsledes af en Skikkelse, der i samme Øjeblik gik langsomt, meget langsomt og eftertænksomt, forbi Vinduet.

Mr. Pecksniff! Sagtmodig, rolig, men stolt. Paaklædt med særlig Omhu, smilende med endog mere end almindelig Venlighed, grublende over sin Kunsts Skønheder, frigjort for alle smudsige Tanker svævede han langsomt forbi Ruden, som om han var et Billede i en Laterna magica.

Idet Pecksniff gik forbi, blev en Person, som kom den modsatte Vej, staaende for at se efter ham med stor Interesse og Ærbødighed, ja næsten med Ærefrygt, og Værten, der var faret ud af Huset, som om ogsaa han havde set ham, gik hen til denne Person og talte med ham, idet han rystede alvorligt paa Hovedet og ligeledes saa efter Pecksniff.

Martin og Mark sad og stirrede paa hinanden, som om de ikke kunde tro det; men endnu stod Værten og den anden Mand der. Trods den Harme, som dette Glimt af Pecksniff havde vakt hos ham, kunde Martin dog ikke bare sig for at le hjertelig, og lige saa lidt kunde Mark det.

„Vi maa høre os for," sagde Martin. „Lad Værten komme herind, Mark."

Tapley gik ud og kom straks efter tilbage med deres tykhovedede Vært under sikker Konvoj.

„Hør, Vært," sagde Martin, „hvad var det for en Herre, der nylig gik her forbi, og som De saa efter?"

Værten ragede op i Ilden, som om han i sit Ønske om at gøre saa meget som muligt ud af sit Svar var bleven ligegyldig endog for Prisen paa Kul, og sagde, efter at have stukket Hænderne i Lommen og pustet sig op for at give sine Ord endnu større Vægt:

„Det er den store Mr. Pecksniff! Den berømte Arkitekt!"

Idet han talte saaledes, saa han fra den ene hen paa den anden, som om han var rede til at yde Hjælp, hvis nogen af dem skulde blive overvældet af dette Budskab.

„Den store Pecksniff, den berømte Arkitekt," sagde Værten, „er kommen herned for at hjælpe til med at lægge Grundstenen til en ny og prægtig, offentlig Bygning."

„Skal den opføres efter hans Tegninger?" spurgte Martin.

„Den store Mr. Pecksniff, den berømte Arkitekt," svarede Værten, der syntes at finde en uendelig Glæde i at gentage disse Ord, „tog den første Præmie og skal opføre Bygningen."

„Hvem lægger Grundstenen?" spurgte Martin.

„Vort Medlem er kommet herned ene og alene for det samme. Dertil kunne vi ikke bruge Smaafolk. Vore Direktører ville ikke lade sig nøje med nogen ringere end vort Underhusmedlem, der er valgt som Repræsentant for de dannedes Interesser."

„Hvad er det for Interesser?" spurgte Mark.

„Hvad, ved De ikke det?" svarede Værten.

Det var klart nok, at Værten ikke vidste det. Naar der skulde foretages Valg, fortalte man ham altid, at det var de dannedes Interesser, det gjaldt, og han trak da straks sine gulkravede Støvler paa og stemte, som man vilde have det.

„Naar skal Ceremonien finde Sted?" spurgte Mark.

„I Dag," svarede Værten, hvorpaa han trak sit Ur op af Lommen og tilføjede med Eftertryk: „Næsten i denne Minut."

Martin spurgte hastigt, om der var nogen Mulighed for at komme til at se den, og da han hørte, at der intet vilde være til Hinder for, at ordentlige Personer fik Adgang, naar der kun var Plads, skyndte han sig derhen med Mark.

De vare heldige nok til at klemme sig ind i en udmærket Krog paa Pladsen, hvor de kunde se alt, hvad der foregik, uden at frygte for at blive sete af Pecksniff. De kom ikke en Minut for tidlig; thi lige som de vare i Færd med at ønske hinanden til Lykke, hørtes der i nogen Frastand en stærk Larm, og alle saa hen mod Porten. Flere Damer lavede sig til at vifte med deres Lommetørklæder, og en forvildet Lærer fra Friskolen, der af en Fejltagelse havde faaet en Del Hurraer, blev udhysset, da det opdagedes, hvem han var.

„Han har maaske taget Tom Pinch med," hviskede Martin.

„Det vilde vist være for stor en Fornøjelse for ham, ikke sandt?" hviskede Tapley til Svar.

Der blev ikke Tid til at drøfte dette Spørgsmaal; thi Friskolebørnene kom parvis ind i rent Linned til en saa stor Selvtilfredshed for alle dem, der ikke understøttede Skolen, at mange af dem fældte Taarer. Derpaa fulgte et Musikkorps, under Anførsel af en samvittighedsfuld Trommeslager, som intet Øjeblik holdt op at slaa. Saa kom der en hel Del Herrer med Stave i Hænderne og Sløjfer paa Brystet, hvis Del i Festlighederne ikke syntes at være nøjagtigt bestemt, og som traadte hverandre i Hælene og spærrede Indgangen i lang Tid. Efter dem fulgte Mayoren og Kommunalbestyrelsen, alle i en tæt Klynge omkring Repræsentanten for de dannedes Interesser, der havde den store Pecksniff, den berømte Arkitekt, paa sin højre Haand og talte fortroligt med ham undervejs. Derpaa viftede Damerne

med deres Lommetørklæder, Herrerne svang deres Hatte, Friskolebørnene skraalede, og Repræsentanten bukkede.

Da det atter var blevet stille, gned Repræsentanten sig i Hænderne, virrede med Hovedet og saa sig veltilfreds om, og der var intet, som han gjorde, hvorover en eller anden Dame ikke gav sin Begejstring Luft ved at vifte med sit Lommetørklæde. Da han saa op paa Stenen, sagde de: „Hvilken Anstand!" Da han tittede ned i Hullet, sagde de: „Hvor nedladende!" Da han sladrede med Mayoren, sagde de: „Hvor utvungen!" Da han lagde sine Arme over Kors, udbrød de enstemmigt: „Hvor statsmandsmæssig!"

Ogsaa Pecksniff blev der lagt nøje Mærke til. Da han talte til Mayoren, sagde de, at han virkelig maatte være en meget dannet Mand; da han lagde sin Haand paa Murerens Skulder og sagde ham Besked, ytrede de, at han var saa venlig i sit Væsen mod de arbejdende Klasser, rigtig en Mand, der gjorde Arbejdet til en Fornøjelse for dem, de stakkels, gode Mennesker!

Men nu blev der bragt en Sølv Murske, og da Repræsentanten, efter at have smøget sit Kjoleærme op, gjorde nogle Hokuspokus med Murskeen, rungede Luften af Bifald. Den haandværksmæssige Maade, hvorpaa han gjorde det, var forbavsende. Ingen kunde forstaa, hvor en saa dannet Mand kunde have lært sligt.

Da han efter Murerens Anvisning havde lavet et Underlag af Kalk, blev der bragt en lille Krukke med Mønter, med hvilke Repræsentanten klingrede, som om han vilde til at gøre Taskenspillerkunster, og da sagde de: „Hvor munter, hvor pudsig, hvor humoristisk!" Da Krukken var sat paa sin Plads, oplæste en gammel Professor Indskriften, der var paa Latin, ikke paa Engelsk; det vilde aldrig have kunnet gaa an. Alle syntes godt om den — især naar der forekom et dygtig langt Substantiv af tredje Deklination i Ablativ med et tilhørende Adjektiv, blev Forsamlingen meget blidt stemt og saare rørt.

Og nu sænkedes Stenen ned paa dens Plads under

Mængdens Jubel. Da den var kommen til at ligge rigtig fast, bankede Repræsentanten tre Gange paa den med Skaftet af Murskeen, ligesom for at spørge, om der var nogen hjemme, hvorpaa Pecksniff rullede sine Tegninger — nogle vidunderlige Tegninger vare de — op, og Folk flokkede sig for at se og beundre dem.

Martin, der under alt dette havde staaet og ærgret sig, uden at Mark kunde fatte hvorfor, kunde nu ikke længer styre sin Utaalmodighed, men traadte frem imellem nogle flere og saa lige over den intetanende Pecksniffs Skulder paa de Tegninger og Planer, han havde oprullet. Skummende af Raseri, kom han tilbage til Mark.

„Men hvad er der dog paa Færde?“ udbrød Mark.

„Paa Færde? Det er m i n Bygning!“

„Deres Bygning?“ sagde Mark.

„Min Latinskole. Det er min Idé, og jeg har tegnet det hele. Han har kun sat fire Vinduer til, den Skurk, og ødelagt den!“

I Førstningen vilde Mark næppe tro det; men da Martin forsikrede ham, at det var Tilfældet, holdt han fast paa ham for at forebygge en taabelig Indblanding, indtil hans forbigaaende Hidsighed havde lagt sig. Imidlertid holdt Repræsentanten en Tale om den glædelige Handling, han nys havde fuldbragt.

Han sagde, at saa længe han havde siddet i Parlamentet, havde det altid været ham en kær Pligt at indfinde sig iblandt sine Vælgere og ofte paa deres Vegne at opløfte sin Røst paa et andet Sted — Lommetørklæder og Latter. — Men han havde aldrig indfundet sig iblandt dem og aldrig opløftet sin Røst med en halvt saa ren, halvt saa inderlig, halvt saa ublandet Glæde som nu. „Denne Dag,“ sagde han, „vil altid være mig uforglemmelig, ikke alene af de Grunde, jeg allerede har fremført, men fordi den har skaffet mig Lejlighed til at lære personlig at kende en Mand —“

Her pegede han med Murskeen paa Pecksniff, der hilstes med larmende Bifald og lagde Haanden paa Hjertet.

„Med en Mand, der forhaabentlig vil høste baade Hæder og Fordel af dette Foretagende; hvis Berømmelse for længst var naaet til mig — til hvis Øren er den ikke naaet? — men hvis aandrige Aasyn jeg først i Dag har haft den sjældne Ære at skue, og hvis aandrige Samtale jeg aldrig før har haft den forædlende Glæde at nyde godt af."

Alle syntes at blive meget glade og jublede endnu stærkere.

„Men jeg haaber, at min højtærede Ven, hvis han vil tillade, at jeg kalder ham saaledes, vil skaffe mig mange Lejligheder til at dyrke hans Bekendtskab, og at jeg maa have den overordentlige Tilfredsstillelse i kommende Dage at kunne tænke tilbage paa, at jeg i Dag lagde to Grundstene, begge hørende til Bygninger, der skulle staa, saa længe jeg lever."

Atter stærkt Bifald. I al denne Tid bandede Martin Pecksniff ned i den dybeste Afgrund.

„Mine Venner," sagde Pecksniff til Svar, „mit Hverv er at bygge, ikke at tale; at handle, ikke at snakke; at haandtere Marmor, Mursten og Kalk, ikke Ord. Jeg er meget rørt. Gud velsigne eder."

Denne Tale, som aabenbart pumpedes lige op fra Pecksniffs Hjerte, bragte Begejstringen til dens højeste. Atter blev der viftet med Lommetørklæderne; Drengene fra Friskolen formanedes til alle som een at vokse op og blive Pecksniff'er; Kommunalbestyrelsen, Herrerne med Stavene, Repræsentanten, alle raabte de Hurra for Mr. Pecksniff. Tre Hurraer for Mr. Pecksniff! Tre til for Mr. Pecksniff! Tre til for Mr. Pecksniff, Gentlemen! Eet endnu for Mr. Pecksniff, og lad det blive et dygtigt, kraftigt et til Slutning!

Kort sagt, man var overbevist om, at Pecksniff havde udrettet noget stort, og han blev lønnet paa en meget venlig, høflig og ædelmodig Maade. Da Processionen drog bort, og Martin og Mark næsten vare blevne alene tilbage

paa Pladsen, dannede hans Fortjenester og Ønsket om at paaskønne dem det almindelige Emne for Samtalen. Han stod kun tilbage for deres Repræsentant.

„Sammenlign denne Karls Stilling i Dag med vor!“ sagde Martin i en bitter Tone til Mark.

„Gud velsigne Dem, hvad kan det nytte? Nogle Arkitekter forstaa at lægge Fundamenter, og andre at bygge paa dem, naar de ere lagte. Men det klarer sig nok alt sammen til sidst.“

„Og imidlertid?“ sagde Martin.

„Imidlertid, som De siger, have vi en hel Del at gøre og langt at gaa. Lad os derfor gaa paa med frejdigt Humør!“

„De er den bedste Læremester i Verden, Mark,“ sagde Martin, „og jeg skal heller ikke blive nogen daarlig Lærling, saa vidt det staar til mig. Af Sted derfor. Det længste Ben foran, gamle Kammerat!“

Tiende Kapitel.

Tom Pinch drager bort for at søge sin Lykke. Hvad han straks finder.

Hvor forandret var den gode Stad Salisbury ikke i Tom Pinchs Øjne, da hans Hjertes virkelige Pecksniff havde opløst sig i en tom Drøm! Han havde den samme Tro paa de vidunderlige Butikker, den samme urokkelige Overbevisning om, at det var et Sted, hvor Mysterier og Laster florerede; de samme overdrevne Forestillinger om dets Rigdom, Befolkning og Hjælpekilder, og dog var det ikke den gamle By eller noget, der lignede den. Han gik hen paa Torvet, medens de lavede Frokost til ham i Gæstgivergaarden; men skønt det var det samme Torv som før, med

den samme Vrimmel af Købere og Sælgere; den samme Travlhed, den samme forvirrede Støj af Tunger og Klukken af Høns i Bure; de samme Boder med nykærnet Smør, indsvøbt i blendende hvidt Linned; den samme Opstabling af friske, duggede Haveurter! den samme glimrende Udstilling i Kræmmerkurve af smaa Barberspejle, Snørebaand, Seler, Buksestropper og Jærnkram; den samme fristende Overflod af lækre Grisetæer og Postejer, der vare fyldte med det Flæsk, som engang havde spadseret paa dem — saa var det dog underlig forandret for Tom. Thi midt paa Torvet savnede han en Billedstøtte, han havde opstillet der, ligesom paa alle de andre Pladser, han kendte; og det saa saa koldt og saa barsk ud uden denne Prydelse.

Videre gik Forandringen ikke, da Tom var langt fra at være Vismand nok til at vide, at fordi han var bleven skuffet med Hensyn til eet Menneske, vilde det have været strengt fornuftmæssig og umaadelig klogt, om han havde hævnet sig paa Menneskene i Almindelighed ved at mistro dem alle som een, en Slags Retfærdighed, der, om den end støttes af adskillige dybsindige Digteres og hæderlige Mænds Vidnesbyrd, dog har en større Lighed med den, der udøvedes af hin gode Vesir i Tusinde og een Nat, som gav Befaling til, at alle Dragere i Bagdad skulde dræbes, fordi een af dette ulykkelige Broderskab mistænktes for at have fejlet, end med nogen logisk, for ikke at sige kristelig Fremgangsmaade, som Verden har været Vidne til i senere Tider.

Tom havde saa længe været vant til at dyppe sin Fantasis Pecksniff i sin Te, smøre ham paa sit Brød og nyde ham som et Krydderi paa sit Øl, at han kun holdt en kummerlig Frokost Morgenen efter sin Bortjagelse, og heller ikke forbedrede han sin Appetit til Middagen synderlig ved at tænke alvorligt over sine egne Sager og raadføre sig om dem med sin Ven, Organistens Medhjælper.

Organistens Medhjælper udtalte som sin bestemte Mening, at Tom under alle Omstændigheder maatte rejse til

London, da der ikke fandtes Mage til By som den, hvilket i det væsentlige kan være sandt nok, men derfor dog i og for sig næppe var nogen tilstrækkelig Grund for Tom til at rejse derhen.

Men Tom havde tidligere tænkt paa London og i Forening dermed tænkt paa sin Søster og sin gamle Ven John Westlock, hvis Raad han naturligvis længtes efter at indhente paa dette kritiske Vendepunkt i hans Liv. Til London besluttede han derfor at rejse og gik straks hen til Diligencekontoret for at sikre sig en Plads. Da Diligencen allerede var optaget, maatte han udsætte sin Afrejse til næste Aften; men selv denne Omstændighed havde sin lyse, saavel som sin mørke Side; thi skønt den truede med at svække hans fattige Pung ved uventede Udgifter paa Vejen, skaffede den ham dog tillige Lejlighed til at skrive til Mrs. Lupin og bede om, at hans Kuffert maatte blive bragt hen til den gamle Vejviser paa den sædvanlige Tid, hvilket vilde sætte ham i Stand til at tage denne Skat med til Hovedstaden og spare Omkostningerne ved dens Afsendelse. „Saa," sagde Tom, idet han trøstede sig selv, „det ene kan næsten gaa op mod det andet."

Og det kan ikke nægtes, at da han var kommen saa vidt, havde han en uvant Følelse af Frihed — et dunkelt og utydeligt Indtryk af at have Ferie — som var yderst velgørende. Ganske vist havde han sine triste Øjeblikke, og de vare med god Grund meget talrige; men ikke des mindre var det ham en vidunderlig behagelig Tanke, at han var sin egen Herre og kunde lægge sine Planer efter eget Tykke. Det var overraskende, spændende, overvældende, vanskeligt at fatte; det var en knugende Sandhed, der afførte Ansvar og Mistillid til egne Kræfter; men, trods alle hans Sorger, gav det Maden en forunderlig Velsmag og fremkaldte en Taagesky mellem ham og hans Udsigter, gennem hvilken de undertiden viste sig ligesom i et fortryllet Skær.

I denne bevægede Sindstilstand lagde Tom sig atter i

den lave Topseng til den samme ubevægelige Overraskelse for Billederne af den tidligere Vært og den fede Stud, og i denne Stemning tilbragte han hele den følgende Dag. Da Diligencen omsider kom, med „London" luende med forgyldte Bogstaver paa Magasinet, blev Tom saa forskrækket, at han nær var løben sin Vej. Han gjorde det imidlertid ikke, men satte sig op paa Bukken, og da han saa ned paa de fire graa, var han til Mode, som om han selv var en graa eller i ethvert Tilfælde en Del af det hele, og blev ganske fortumlet over al denne uvante Herlighed.

Og selv et mindre beskedent Menneske end Tom kunde virkelig være blevet fortumlet ved at sidde ved Siden af denne Kusk, der kunde have været Kejser over alle de raske Fyre, som have svunget en Pisk som Levebrød. Han haandterede ikke sine Handsker som et andet Menneske, men trak dem paa — allerede mens han stod paa Fortovet, et helt Stykke fra Diligencen — som om de fire graa paa en eller anden Maade hang ved hans Fingerspidser. Det samme var Tilfældet med hans Hat. Han foretog sig Ting med sin Hat, som kun et ubegrænset Kendskab til Heste og den hensynsløseste Foragt for Landevejen kunde have gjort ham til Mester i. Værdifulde smaa Pakker raktes ham med de indstændigste Formaninger, og han kastede dem ned i sin Hat og satte den paa igen og saa ud, som om Tyngdens Love ikke tillod, at den kunde blive stødt eller blæst af, eller at noget Uheld kunde ramme den. Og saa Konduktøren! Femten raske Mil om Dagen stod skrevne i selve hans Kindskæg. Hans Væsen var en kort Galop; hans Tale et skarpt Trav. Han var en hurtig kørende Diligence ned ad Bakke paa en slagen Landevej; han var lutter Fart. En Fragtvogn kunde ikke have kørt langsomt, naar denne Konduktør havde siddet oven paa den med sit Horn.

Alt dette var Forvarsler om London, tænkte Tom, mens han sad paa Bukken og saa sig om. En saadan Kusk og en saadan Konduktør kunde der ikke findes mellem Salisbury og nogen anden By. Diligencen var ingen af

disse adstadige, klodsede Diligencer, men en fejende, flot, forsoren, londonsk Diligence, der var oppe hele Natten og sov hele Dagen og førte et skrækkeligt Liv. Den brød sig ikke mere om Salisbury, end om det havde været en Landsby. Den raslede larmende gennem de bedste Gader, trodsede Domkirken, drejede skarpest om de farligste Hjørner, for ind overalt, jog alt bort foran sig og fløj hen ad den aabne Landevej, idet den blæste en livlig Udfordring paa sit Horn som sin sidste, glade Afskedshilsen.

Aftenen var yndig, mild og klar, og selv med den trykkende Følelse af Londons umaadelige Størrelse og de usikre Udsigter kunde Tom ikke modstaa det henrivende ved hurtigt at føres gennem den friske Luft. De fire graa dansede af Sted, som om de glædede sig fuldt saa meget ved den som Tom selv; Hornet var lige saa muntert som de graa; Kusken stemte undertiden selv i med af fuld Hals; Hjulene snurrede et lystigt Akkompagnement; Messingbeslaget paa Seletøjet var et Orkester af smaa Klokker, og saaledes var, mens det gik klingrende, ringende, raslende, jævnt fremad, den hele Indretning, fra Spænderne paa Forløbernes Krydstøjler til Laasen paa det bageste Magasin, et eneste stort musikalsk Instrument.

Hyp i Galop, forbi Hækker, Lede og Træer; forbi Huse og Lader og Mennesker, som gik hjem fra Arbejde. Hyp i Galop, forbi Æselskarrer, der vare kørte ned i Grøften, og tomme Arbejdsvogne med stejlende Heste, der vare blevne piskede op ad Skrænten ved det lille Vandløb, og som Kuskene havde Møje med at holde tæt ved Ledet, indtil Diligencen var kommen forbi det smalle Sving paa Vejen. Hyp i Galop, forbi Kirker, der af sig selv ere smuttede ind i stille Afkroge, omgivne af landlige Kirkegaarde, hvor Gravene ere grønne, og Tusindfrydene sove — thi det er Aften — paa de dødes Bryst. Hyp i Galop, forbi Bække, hvor Kvæget køler sine Fødder, og hvor Sivene gro; forbi Indelukker, Bøndergaarde og Stakkepladser; forbi fjorgamle Hæsser, der skæres bort Skive for Skive og i det svindende Lys vise

sig som ødelagte, gamle, brune Gavle. Hyp i Galop, ned ad den stenede Bakke, gennem det lystig sprøjtende Vand og op igen i kort Galop til den jævne Landevej. Hyp i Galop!

Var Kufferten der, da de kom til den gamle Vejviser? Kufferten! Var Mrs. Lupin der selv? Var hun ikke flot kørende, som det sømmer sig en Værtinde, i sin egen Vogn, og sad hun ikke paa en Mahognistol og kørte sin egen Hest Dragen — den burde have heddet Bollen — og saa hun ikke yndig ud? Standsede Diligencen ikke ved Siden af hende, saa nær, at den skurede lige paa hendes Hjul, og sendte Konduktøren ikke, mens han hjalp hendes Karl med Kufferten, de glade Toner fra sit Horn ned gennem Skorstenene hos den fjerne Pecksniff, som om Diligencen udtrykte sin Jubel over Tom Pinchs Frihed?

„Det er virkelig smukt af Dem!“ sagde Tom, idet han bukkede sig for at give hende Haanden. „Det var ikke min Hensigt at volde Dem al denne Ulejlighed.“

„Ulejlighed, Mr. Pinch!“ udbrød Værtinden.

„Naa, jeg ved jo nok, at De gør det gerne,“ sagde Tom og trykkede hjertelig hendes Haand. „Er der noget nyt?“

Værtinden rystede paa Hovedet.

„Sig, at De har talt med mig,“ sagde Tom, „og at jeg var meget munter og ikke en Smule modløs, og at jeg bad hende være ligesaa, for alt klarer sig nok. Far vel!“

„De skriver vel, naar De er kommen i Ro?“

„Naar jeg er kommen i Ro?“ udbrød Tom og spilede uvilkaarlig Øjnene op. „Aa ja vist skriver jeg, naar jeg er kommen i Ro. Men det er maaske dog bedst, at jeg skriver forinden, da det mulig kan vare noget, førend jeg kommer i Ro, eftersom jeg ikke har synderlig mange Penge og kun en eneste Ven. Jeg skal hilse denne Ven fra Dem, for De havde jo altid en høj Stjerne hos Mr. Westlock, ved De nok. Far vel!“

„Far vel!“ sagde Mrs. Lupin og rakte ham en Kurv, hvoraf der stak en langhalset Flaske frem. „Tag dette!“

„Skal jeg bringe det til London for Dem?“ raabte Tom; thi hun var allerede i Færd med at vende med sin Vogn.

„Nej, nej. Det er kun en lille Forfriskning paa Rejsen. Sid fast, Jack. Kør til; alting er i Orden! Far vel!“

Hun var en halv Fjerdingvej borte, førend Tom havde fattet sig, og da vinkede han ivrig med Haanden, og det samme gjorde hun.

„Det er altsaa det sidste Glimt, jeg ser af den gamle Vejviser,“ tænkte Tom og anstrengte sine Øjne, „hvor jeg saa ofte har staaet for at se denne Diligence køre forbi og har taget Afsked med saa mange Kammerater. Jeg plejede at sammenligne den med et stort Uhyre, der viste sig til visse Tider for at føre mine Venner ud i Verden, og nu fører den mig bort, for at jeg skal søge min Lykke, Himmelen maa vide, hvor og hvorledes!“

Tom blev tungsindig ved at tænke sig selv vandre op ad Alleen og tilbage til Pecksniff, ligesom fordum, og i sin Tungsindighed saa han ned paa Kurven paa sit Knæ, som han et Øjeblik havde glemt.

„Hun er det venligste og betænksomste Menneske i Verden,“ tænkte Tom. „Nu ved jeg, at hun udtrykkelig forbød sin Karl at se paa mig, for at jeg ikke skulde kaste en Shilling til ham! Jeg holdt den i Haanden hele Tiden, men han saa ikke en eneste Gang til mig, i Stedet for at han naturligvis ellers ikke vilde have gjort andet end grine og glo. Folks Venlighed rører mig inderligt!“

Her mødte han Kuskens Øje. Kusken blinkede. „Sjælden smuk Kone af hendes Alder,“ sagde Kusken.

„Deri er jeg ganske enig med Dem. Det er hun.“

„Smukkere end mangen en ung, mener jeg, hvad?“

„Ja, smukkere end mangen en ung.“

„Jeg bryder mig ikke om dem, naar de ere for unge.“

Det var en Smagssag, som Tom ikke følte sig oplagt til at drøfte.

„De vil for Eksempel sjældent finde, at de have rigtig Forstand paa Forfriskninger, naar de ere for unge," sagde Kusken; „et Fruentimmer maa være kommen til moden Alder, førend hun tænker paa at bringe en Kurv som denne."

„De har maaske Lyst til at se, hvad den indeholder?"

Da Kusken kun lo, og Tom selv var nysgerrig, pakkede han Kurven ud og lagde Sagerne een for een paa Fodbrættet. En kold, stegt Høne, en Pakke med Skinke i Skiver, et bagt Brød, et Stykke Ost, et Papir med Tvebakker, nogle Æbler, en Kniv, noget Smør, en Bøsse med Salt og en Flaske gammel Sherry. Desuden var der et Brev, som Tom stak i Lommen.

Kusken var saa varm i sine Lovtaler over Mrs. Lupins Forsynlighed og ønskede Tom saa levende til Lykke med hans Held, at Tom for Damens Skyld fandt det nødvendigt at forklare ham, at Kurven kun var en streng platonisk Kurv, som ene var bleven ham foræret af Venskab. Efter at han med megen Alvor havde meddelt disse Oplysninger — thi han følte det som en Pligt at gøre sit til, at denne letsindige Landstryger ikke fik et fejlagtigt Indtryk, lod han ham forstaa, at det vilde være ham en Fornøjelse at dele Gaverne med ham, og foreslog, at de i Forening skulde tage fat paa Kurven, naar og hvor Kusken i Følge sin Erfaring og sit Kendskab til Vejen mente, at det var mest passende. Fra nu af passiarede de saa fornøjelig med hinanden, at skønt Tom forstod sig uendelig bedre paa Enhjørninger end paa Heste, sagde Kusken dog paa næste Bedested til sin Ven Konduktøren, „at hvor grinagtig han deroppe paa Bukken ogsaa saa ud, var han dog saa behagelig at tale med som nogen, han kun kunde ønske at sidde ved Siden af."

Hyp i Galop, forbi de voksende Skygger, uden at ænse Træernes sorte Omrids, men lige rask af Sted, hvad enten det gik igennem Lys eller Mørke, som om Lyset fra det ti Mile borte liggende London var mere end nok til at rejse ved — forbi Landsbyfælleden, hvor Cricketspillene endnu dvæle, og enhver lille Fordybning i det friske Græs, hvad

enten den er frembragt af Boldtræet eller Gærdet, Bolden eller en Spillers Fod, udsender sin Vellugt i Natten. Af Sted med fire friske Heste fra „den blissede Hjort", hvor Drikkebrødre flokke sig beundrende i Døren, og det forrige Spænd jager med løst hængende Skagler hen til Vandhullet, indtil det opdages og anraabes af en halv Snes Struber, mens frivillige Drenge forfølge det. Og nu gaar det med klaprende Hove, som slaa Gnister af Stenene, over den gamle murede Bro ned igen paa den møke Landevej og gennem det aabne Led og langt, langt bort i den skovløse Egn. Hyp i Galop!

Hejda der bagved! Hold et Øjeblik op at tude paa det Horn! Kryb hen til Kuskesædet, Konduktør, og sæt Dem som Tredjemand ved denne Kurv! Ikke fordi vi imidlertid sagtne vor Fart, nej, nej! Vi lade snarere Dyrene hale dygtigt ud, saa smager Maden endnu bedre. Ak, det er længe siden, at denne Flaske med gammel Vin blev bragt sammen med Nattens bløde Aandedræt, og rigtig godt Kram er det til at væde en Hornblæsers Tunge med. Smag bare paa det. Vær ikke bange for at løfte Albuen i Vejret, Bill, endnu en Slurk! Saa, træk nu Vejret og prøv saa Hornet. Det er Musik! Det er en Melodi! „Langt over Bjærge og Dale" — det er ret! Hyp i Galop! Den sky Hoppe er helt livlig i Nat. Hyp, hyp i Galop!

Se den klare Maane! Højt oppe paa Himmelen er den, førend vi vide af det, og lader Jorden afspejle Genstandene paa dens Overflade ligesom Vandet. Hækker, Træer, lave Hytter, Kirketaarne, udgaaede Stubbe og kraftige, unge Stammer ere alle pludselig blevne forfængelige og have faaet Lyst til at stirre paa deres egne smukke Billeder til i Morgen. Poplerne hist henne rasler, for at deres bævrende Blade kunne se sig selv paa Jorden. Anderledes med Egen; at skælve sømmer sig ikke for den, og den iagttager sig selv i sin stolte, gamle, seje Kraft, uden at en Kvist rører sig paa den. Ude af Ligevægt, svejer det mosbegroede Led, skamferet og faldefærdigt, frem og tilbage paa sine knir-

kende Hængsler foran sit Spejl som en fantastisk Enkefrue, mens vort eget spøgelseagtige Billede farer hyp i Galop! af Sted over Grøft og Krat, paa pløjede Agre og slet Mark, langs med den stejle Bakkeskrænt og det endnu stejlere Gærde, som om det var Genfærdet af en Jæger.

Og Skyerne fare med, og der hviler en Taage over Dalen! Ikke nogen tung Taage, der skjuler den, men Dunster, der, lette og luftige som Flor, give de Skønheder, hvorover de ere udbredte, en ny Tillokkelse i vore beundrende Øjne. Hyp i Galop! Nu fare vi jo af Sted som Maanen selv. Idet vi i det ene Øjeblik skjule os i en Gruppe Træer, i det næste i en Taageplet, snart komme frem paa vor brede, klare Bane, snart igen forsvinde, men stedse jage videre, er vor Rejse et Sidestykke til dens. Hyp i Galop! Om Kap med Maanen. Hyp, hyp i Galop!

Nattens Skønhed er næppe bleven set, førend Dagen melder sig. To Stationer til, og Landevejen har næsten forandret sig til en sammenhængende Gade. Forbi Haver, Husrækker, Landsteder, Terrasser og Torve; forbi Arbejdsvogne, Kareter og Karrer; forbi flittige Arbejdere, der alt ere paa Benene, Svirebrødre, der endnu ikke ere gaaede i Seng, Drukkenbolde og ædruelige Lastdragere; forbi Kalk og Mursten i alle mulige Skikkelser og ind paa den ujævne Stenbro, hvor det ikke er saa let at blive siddende paa Sædet paa den skumplende Vogn! Hyp i Galop, ned ad utallige Omdrejninger og gennem et Virvar af utallige Stræder, indtil en gammel Gæstgivergaard er naaet, og Tom Pinch, helt svimmel og fortumlet, stiger af i London!

„Og det er oven i Købet fem Minutter før Tiden!“ sagde Kusken, idet han fik sine Drikkepenge af Tom.

„Da vilde det saamænd have været mig temmelig ligegyldigt,“ sagde Tom, „om vi vare komne fem Timer for sildigt; for saa tidligt paa Dagen ved jeg ikke, hvor jeg skal gaa hen, eller hvad jeg skal gøre med mig selv.“

„Vente de Dem da ikke?“ spurgte Kusken.

„Hvem?“ sagde Tom.

„Ih, de," svarede Kusken.

Han var saa aabenbart hildet i den Mening, at Tom var kommen til Byen for at besøge en udstrakt Kreds af længselsfulde Venner og Slægtninge, at det vilde have været temmelig vanskeligt at bringe ham ud af hans Vildfarelse. Tom prøvede heller ikke derpaa, men slog det hen i Spøg og gik ind i Gæstgivergaarden, hvor han snart faldt i Søvn foran Kaminen i et af Værelserne ud til Gaarden. Da han vaagnede, vare alle Husets Folk paa Benene, hvorfor han vadskede sig og klædte sig om for at forfriske sig efter Rejsen, og da Klokken imidlertid var bleven otte, gik han ud for at opsøge sin gamle Ven John.

John Westlock boede i High Holborn, som næppe laa et Kvarters Gang fra Toms Udgangspunkt, men dog syntes at være et langt Stykke borte, eftersom han gik en halv Mil bort fra den lige Vej for at skyde Genvej. Da han endelig var kommen til Johns Dør oppe paa anden Sal, stod han og tøvede med Haanden paa Dørhammeren og skælvede fra øverst til nederst; thi han var bleven ganske ængstelig ved Tanken om at skulle fortælle, hvad der var forefaldet mellem ham og Pecksniff, og havde en Anelse om, at John vilde hovere frygteligt derover.

„Men," tænkte Tom, „tidligt eller sent maa det dog gøres, og derfor er det bedst, at jeg faar det overstaaet."

Han bankede paa.

„Jeg er bange for, at det ikke var nogen londonsk Banken," tænkte Tom. „Den klang ikke dristigt, og det er maaske Grunden, hvorfor der ingen kommer."

Det er ganske vist, at der ingen kom, og at Tom stod og saa paa Dørhammeren, mens han undrede sig over, hvor i Nabolaget det vel kunde være, at der boede en vis Herre, der af alle Kræfter brølede: „Kom ind!" til nogen.

„Men min Gud," tænkte Tom til sidst, „han bor maaske her og raaber til mig. Det havde jeg slet ikke tænkt paa. Mon jeg kan lukke Døren op udvendig fra? Ih, jo vist kan jeg."

Jo vist kunde han ved at dreje Laasegrebet, og da han drejede det, raabte den samme Stemme temmelig hidsigt: „Hvorfor kommer De ikke ind? Kom ind, siger jeg. Hvorfor bliver De staaende der?“

Fra den lille Gang gik Tom ind i det Værelse, hvorfra disse Ord lød, og havde næppe faaet Øje paa en Herre, der i Slobrok og Tøfler — med sine Støvler ved Siden af sig færdige til at trækkes paa — sad ved sin Frokost med en Avis i Haanden, førend den omtalte Herre med stor Fare for at vælte sit Tebord for løs paa Tom og trykkede ham til sit Bryst.

„Men, Tom, min Gut!“ udbrød han. „Tom!“

„Hvor det glæder mig at se Dem, Mr. Westlock!“ sagde Tom Pinch, idet han greb begge hans Hænder og rystede mere end før. „Hvor De er venlig!“

Mr. Westlock?“ gentog John; „hvad vil De sige med det. Pinch? De har dog vel ikke glemt mit Fornavn?“

„Nej, John, nej. Jeg har ikke glemt det,“ sagde Thomas Pinch. „Gud i Himmelen, hvor De er venlig!“

„Jeg har aldrig set Mage til Karl!“ udbrød John. „Hvad mener De med atter og atter at sige det? Hvad ventede De, at ieg skulde være? Kom, sæt Dem nu her, Tom, og vær et fornuftigt Menneske. Hvorledes har De det, min Gut? Jeg er saa glad ved at se Dem!“

„Og jeg ikke mindre glad ved at se Dem,“ sagde Tom.

„Det er naturligvis gensidigt. Det har det altid været, vil jeg haabe. Havde jeg vidst, at De kom, skulde jeg have haft noget til Frokost. Selv vilde jeg foretrække en saadan Overraskelse for den bedste Frokost i Verden, men med Dem er det en anden Sag, og jeg tvivler ikke om, at De er saa sulten som en Tærsker. Men hjælp Dem nu, som De bedst kan, Tom, saa ville vi søge Oprejsning ved Middagsbordet. De bruger Sukker, ved jeg; jeg husker nok Sukkeret hos Pecksniffs. Ha, ha, ha! Hvorledes har Pecksniff det? Naar kom De til Byen? Begynd dog med et eller andet, Tom. Det er kun Levninger, som De ser, men de

ere ikke saa daarlige. Svinesylte. Smag paa den, Tom! Begynd bare med noget, gamle Gut! Jeg er saa glad ved at se Dem!"

Mens John udtalte disse Ord i den største Sindsbevægelse, løb han idelig frem og tilbage mellem Skabet og Bordet, hentede alle Slags Sager i Krukker, skuffede en umaadelig Mængde Te ud af Tedaasen, tabte Franskbrød i sine Støvler, skænkede varmt Vand paa Smørret og gjorde sig skyldig i mange lignende Fejltagelser, uden at bryde sig det allermindste derom.

„Saa!" sagde John, idet han for tyvende Gang satte sig ned og øjeblikkelig sprang op igen for at sætte noget nyt frem paa Bordet. „Nu maa vi tage til Takke med dette indtil Middag. Og lad os nu høre Nyhederne. Først og fremmest, hvorledes har Pecksniff det?"

„Jeg ved ikke, hvorledes han har det," svarede Tom.

John Westlock satte Tepotten fra sig og saa forbavset paa ham.

„Jeg ved ikke, hvorledes han har det," gentog Tom, „og med Undtagelse af, at jeg ikke ønsker ham noget ondt, bryder jeg mig heller ikke om at vide det. Jeg har forladt ham, John, forladt ham for stedse."

„Frivillig?"

„Nej, han gav mig min Afsked, men i Forvejen var jeg kommen efter, at jeg havde taget fejl af ham, og jeg kunde under ingen Omstændigheder være bleven hos ham. Jeg maa desværre indrømme, at Deres Dom om hans Karakter var rigtig. Det er maaske en latterlig Svaghed, men jeg forsikrer Dem, at det har været meget bittert og smerteligt for mig at komme til den Overbevisning."

Tom havde ikke haft nødig at kaste et saa bønfaldende Blik paa sin Ven for paa en blid og venlig Maade at forebygge, at han svarede med en Latter. John vilde lige saa let have tænkt paa at kaste ham i Gulvet.

„Det var alt sammen en Drøm," sagde Tom, „og nu er den forbi. En anden Gang skal jeg fortælle Dem, hvor-

ledes det gik til. Bær over med min Daarskab, John. For Øjeblikket har jeg ikke Lyst til at tænke derpaa eller tale derom."

„Jeg sværger Dem til, Tom," svarede hans Ven alvorlig, efter at han havde siddet tavs nogle Øjeblikke, „at jeg ved at se, hvor nær De tager Dem dette, ikke ved, om jeg skal glæde mig eller sørge over, at De omsider har gjort denne Opdagelse. Jeg bebrejder mig, at jeg nogen Sinde har kunnet drive Gæk med den Sag; jeg burde have haft bedre Forstand."

„Kære Ven," sagde Tom og rakte sin Haand frem, „det er meget smukt og ædelmodigt af Dem at modtage mig og min Tilstaaelse saaledes; det bringer mig til at rødme ved Tanken om, at jeg noget Øjeblik kunde være urolig, mens jeg gik herhen. De kan ikke fatte, hvilken Sten der er falden fra mit Hjerte. Nu skal jeg gøre ordentlig Kaal paa Svinesylten."

Saaledes paamindet om sine Pligter, gav Værten sig øjeblikkelig i Færd med at dynge alle Slags Levnetsmidler mellem hverandre paa Toms Tallerken, og Tom spiste dygtig og følte sig kendelig styrket.

„Det var ret," sagde John, efter at han med ubeskrivelig Tilfredsstillelse havde iagttaget sin Gæst. „Og nu til vore Planer. De bliver naturligvis hos mig. Hvor er Deres Kuffert?"

„I Gæstgivergaarden. Det var ikke min Hensigt —"

„Lige meget hvad der ikke var Deres Hensigt," afbrød John ham. „Hvad der var Deres Hensigt er mere magtpaaliggende. De gik herhen for at bede mig om mit Raad, ikke sandt?"

„Jo ganske vist."

„Og følge det, naar jeg gav Dem det?"

„Ja," svarede Tom, „hvis det var et godt Raad, hvilket jeg ikke tvivler om, at det vil være, da det kommer fra Dem."

„Nu vel da, saa vær ikke fra første Færd af en halsstarrig gammel Nar, Tom, ellers lukker jeg Butikken og

skiller mig ikke ved noget af denne dyre Vare. De er i Besøg hos mig. Gid jeg havde et Orgel til Dem!"

„Det ønske Herrerne underneden og ovenpaa vist ogsaa!"

„Lad mig nu se. For det første ønsker De at besøge Deres Søster i Formiddag," vedblev hans Ven, „og vil naturligvis helst gaa alene derhen. Jeg vil gaa et Stykke Vej med Dem og afgøre et Par Smaaærinder for mig selv og derpaa mødes med Dem her igen i Eftermiddag. Stik den i Lommen, Tom. Det er kun Nøglen til Døren. Skulde De komme først hjem, vil De faa Brug for den."

„Nej, hør, at indkvartere sig saaledes hos en Ven —"

„Aa, der er jo to Nøgler," afbrød John Westlock ham. „Jeg kan da ikke aabne Døren med dem begge to paa een Gang. Hvor De dog er en snurrig Kegle, Tom! Er der intet, som De særlig kunde have Lyst til at faa til Middag?"

„Ak Gud, nej," sagde Tom.

„Naa, saa overlad det hele til mig. Et Glas Kirsebærbrændevin, Tom?"

„Ikke en Draabe! Hvilken udmærket Lejlighed," sagde Pinch; „der er jo alt, hvad der skal være."

„Gud velsigne Dem, Tom, kun nogle smaa Ungkarle-Bekvemmeligheder, saadanne improviserede Arrangementer, som en Robinson Krusoe kunde være faldet paa; andet ikke. Hvad mener De — skulle vi gaa?"

„Gerne," svarede Tom. „Naar De vil."

John Westlock tog altsaa Franskbrødene ud af sine Støvler, trak disse paa og klædte sig om, efter først at have givet Tom Avisen at læse i. Da han var færdig til at gaa, fandt han Tom siddende i dybe Tanker.

„Drømmer De, Tom?"

„Nej, nej. Jeg har gennemlæst Avertissementerne i den Tanke, at der mulig kunde være noget, som kunde passe for mig. Men som det saa ofte er faldet mig ind, det underlige er, at ingen synes at blive gjort tilpas. Her ere alle Slags Herskaber, som ønske sig alle Slags Tjenestefolk, og alle Slags Tjenestefolk, som ønske sig alle Slags Herskaber,

men de synes aldrig at komme sammen. Her er en Embedsmand, som i en øjeblikkelig Forlegenhed ønsker at faa fem Hundrede Pund til Laans, og lige i det følgende Avertissement er der en anden Herre, som netop kan laane denne Sum ud. Men han laaner ham den ikke, John, skal De faa at se. Her er en Dame med en lille Formue, som ønsker sig i Kost og Logi hos en rolig Familie, og her er en Familie, som netop kalder sig en „rolig Familie“ og netop ønsker sig en saadan Dame i Huset. Men hun tager ikke derhen, John. Lige saa lidt synes nogle af de ugifte Herrer, der ønske et luftigt Sovekammer og af og til Afbenyttelsen af en Dagligstue, at komme overens med disse andre Mennesker, som bo i en landlig, for sin styrkende Luft kendt Egn kun fem Minutters Gang fra Børsen. Selv de Bogstaver i Alfabetet, som stadig løbe bort fra deres Slægtninge og øverst paa Spalterne bønfaldes om at vende tilbage, vende aldrig tilbage, hvis man skal dømme efter de mangfoldige Gange, de opfordres dertil uden at gøre det. Det synes virkelig, som om Folk fandt den samme Fornøjelse i at lade deres Klager trykke, som i at udtale dem mundtligt; som om de fandt en Trøst og Beroligelse i at bekendtgøre: „Jeg ønsker det og det, men kan ikke faa det og venter det heller aldrig!““

John Westlock lo over dette Indfald, og de gik ud sammen. Det var saa mange Aar siden, at Tom havde været i London, og han havde dengang set saa lidt af Byen, at hans Interesse for alt, hvad han nu saa, var meget stor. Især var det ham meget magtpaaliggende blandt andre berygtede Steder at faa de Gader at se, hvor Folk fra Landet plejede at blive overfaldne og myrdede, og efter en halv Times Gang blev han ganske ærgerlig over at mærke, at der intet var stjaalet fra ham. Men da John, for at stille ham tilfreds, opfandt en Lommetyv og udpegede en meget agtbar Udlænding for ham som en, der hørte til dette Broderskab, blev han meget fornøjet.

Hans Ven ledsagede ham indtil et kort Stykke fra Cam-

berwell, og efter at have givet ham saa god Besked, at han umulig kunde tage fejl af den rige Metalstøbers Hus, lod han ham gaa for at aflægge sit Besøg. Da Tom kom til det store Klokkegreb, trak han sagte i det. Portneren viste sig.

„Bor Miss Pinch her?“ spurgte Tom.

„Miss Pinch er Guvernante her,“ svarede Portneren.

Med det samme maalte han Tom fra Hoved til Fod, som om han vilde have sagt: „De er en net Fyr, er De; hvor kommer De fra?“

„Det er den unge Dame, jeg mener,“ sagde Tom. „Det er ganske rigtigt. Er hun hjemme?“

„Det ved jeg saamænd ikke,“ svarede Portneren.

„Tror De ikke, at De kunde have den Godhed at spørge derom?“ sagde Tom, der ligefrem krympede sig ved at komme med dette Forslag, eftersom Muligheden af et saadant Skridt slet ikke syntes at falde Portneren ind.

Tingen var, at idet Portneren havde lukket Porten op, havde han tillige efter Skik og Brug ringet paa Husklokken — thi naar det endelig skal være, kan man lige saa godt gøre den Slags Ting i den rette grevelige Stil — og at hans Tjenestepligter ophørte dermed. Da han var fæstet til at aabne og lukke Porten, men ikke til at give fremmede Folk Forklaringer, overlod han den videre Udvikling af denne lille Episode til Tjeneren med Dupperne, som i det samme raabte ned fra Trappen: „Halløj der! Hvad vil De? Denne Vej, unge Mand!“

„Aa,“ sagde Tom og skyndte sig hen til ham, „jeg saa ikke, at der var flere til Stede. Tør jeg spørge, om Miss Pinch er hjemme?“

„Hun er i n d e,“ svarede Tjeneren, som om han vilde sige til Tom: „Men hvis De tror, at hun hører hjemme her, gør De bedst i at opgive denne Tanke.“

„Jeg vilde gerne tale med hende,“ sagde Tom.

Tjeneren, der var et livligt ungt Menneske, havde i dette Øjeblik tilfældigvis fæstet sin Opmærksomhed paa

en flyvende Due, der satte ham i en saadan Spænding, at hans Blik var fængslet til Fuglen, indtil den kom ham helt af Syne. Derpaa opfordrede han Tom til at følge med og viste ham ind i Dagligstuen.

„Noget Navn?“ spurgte det unge Menneske og standsede dorsk ved Døren.

Det var et godt Indfald, fordi det, uden at give den fremmede et tilstrækkeligt Paaskud til at slaa ham til Jorden, dersom han skulde være hidsig af Naturen, viste dette unge Menneskes Dom om hans Stand og lettede hans Bryst for den trykkende Byrde hemmelig at se et navnløst og obskurt Individ i ham.

„Vær saa god at sige hendes Broder,“ sagde Tom.

„Moder?“ drævede Tjeneren.

„Broder,“ gentog Tom lidt højere. „Og vil De først sige en Herre og saa sige hendes Broder, da hun ikke venter mig eller ved, at jeg er her i London, og jeg nødig vil gøre hende bange.“

Det unge Menneskes Interesse for Toms Ytringer var for længe siden ophørt, men han havde dog været saa god at vente til nu, da han lukkede Døren og gik.

„Det, maa jeg tilstaa, er en meget upassende og uhøflig Opførsel,“ sagde Tom. „Jeg vil haabe, at det er ny Tjenestefolk, og at Ruth behandles paa en helt anden Maade.“

Hans Tanker afbrødes af Lyden af Stemmer i Værelset ved Siden af. Det lød som et ivrigt Skænderi, eller som om en eller anden Synder fik en alvorlig Overhaling, og undertiden bleve de talende saa højrøstede, at det var, som et helt Vredesuvejr brød løs. Det var under et af disse Udbrud, at Tjeneren meldte Tom, lod det til; thi der opstod en pludselig og unaturlig Ro og derpaa en Dødsstilhed. Mens han endnu stod ved Vinduet og undrede sig over, hvad det var for en huslig Trætte, der havde afstedkommet denne Larm, og haabede, at Ruth intet havde at gøre dermed, gik Døren op, og hans Søster fløj i hans Arme.

„Ak du min Gud,“ sagde Tom, efter at de ømt havde

omfavnet hinanden, idet han saa paa hende med Stolthed, „hvor du dog er forandret, Ruth! Jeg vilde næppe have kendt dig, kæreste Søster, hvis jeg havde set dig paa et andet Sted! Du er saa udviklet!“ sagde Tom med uendelig Henrykkelse, „saa voksen, saa — saa — saa smuk!“

„Finder du det, Tom —“

„Aa, det maa enhver finde,“ sagde Tom og glattede blidt hendes Haar. „Det er en Kendsgerning og ikke alene en Mening. Men hvad er der i Vejen?“ spurgte Tom, idet han saa nøjere paa hende. „Du er jo helt rød, og du har grædt.“

„Nej jeg har ikke, Tom.“

„Sniksnak,“ sagde Tom i en bestemt Tone. „Det er en Historie; kom ikke og fortæl mig noget; det ved jeg bedre. Hvad er det? Jeg er ikke længer hos Pecksniff, men er kommen til London for at bosætte mig, og er du ikke lykkelig her — hvad jeg højlig frygter for, da jeg begynder at tro, at du har ført mig bag Lyset i den bedste og kærligste Hensigt — skal du ikke blive her længer.“

Pas paa! Toms Blod begyndte at komme i Kog. Maaske havde det syltede Svinehoved noget at gøre dermed, men Tjeneren havde det i hvert Tilfælde. Det samme havde Synet af hans smukke Søster, og det ikke saa lidt endda. For sit eget Vedkommende kunde Tom finde sig i en hel Del, men af hende var han stolt, og Stolthed er en kilden Ting. Han begyndte at tænke, „der er maaske mere end een Pecksniff,“ og Tanken herom bragte ham pludselig til at dirre af Vrede — det var, ligesom han blev prikket med tusinde Naale.

„Lad os da tale derom, Tom,“ sagde Ruth og gav ham et Kys til for at berolige ham. „Jeg er bange for, at jeg ikke kan blive her.“

„Kan ikke?“ svarede Tom. „Naa, saa skal du heller ikke, mit Lam. Hvad, du er da ikke en Tiggerske, der lever af andres Barmhjertighed!“

Tom blev standset i disse Udbrud af Tjeneren, der

bragte den Melding fra sin Herre, at denne ønskede at tale med ham, førend han gik, og ligeledes med Miss Pinch.

„Vis Vej," sagde Tom, „jeg vil straks hilse paa ham."

De traadte altsaa ind i Værelset ved Siden af, hvorfra Skænderiet havde lydt, og forefandt der en midaldrende Herre med et opblæst Væsen og en buldrende Stemme, og en midaldrende Dame med et Ansigt, der mindede om Stivelse og Eddike. Endelig forefandt de Miss Pinchs ældste Elev, hvem Mrs. Todgers ved en tidligere Lejlighed havde kaldt en Giraffe, og som nu græd og hulkede af Forbitrelse.

„Min Broder," sagde Ruth Pinch, idet hun frygtsomt forestillede Tom.

„Ah!" udbrød Herren og mønstrede Tom opmærksomt. „Er De virkelig Miss Pinchs Broder? Undskyld mit Spørgsmaal, thi jeg ser ingen Lighed."

„Jeg ved, at Miss Pinch har en Broder," ytrede Damen.

„Miss Pinch taler altid om sin Broder i Stedet for at passe min Undervisning," hulkede Eleven.

„Ti stille, Sofie," udbrød Herren. „Vær saa god at tage Plads," tilføjede han til Tom.

Tom satte sig og saa i stum Forundring fra den ene til den anden.

„Hav den Godhed at blive, Miss Pinch," vedblev Herren og skottede over sin Skulder.

Her afbrød Tom ham ved at staa op for at sætte en Stol til sin Søster, hvorpaa han igen satte sig.

„Det glæder mig, at De er kommen for at besøge Deres Søster i Dag," tog Metalstøberen atter til Orde; „thi skønt jeg, som Regel, ikke holder af, at en Person, der er ansat i mit Hus som Guvernante, modtager Besøg, kommer De dog i dette Tilfælde meget belejligt. Jeg maa desværre underrette Dem om, at vi slet ikke ere tilfredse med Deres Søster."

„Vi ere meget utilfredse med hende," sagde Damen.

„Jeg vil før lade mig slaa ihjel, før jeg vil læse en eneste Lektie mere hos Miss Pinch," hulkede Eleven.

„Sofie!“ udbrød hendes Fader. „Vil du tie?“

„Tør jeg da spørge om Grunden til denne Utilfredshed,“ sagde Tom.

„Ja,“ svarede Metalstøberen. „Jeg vil ikke sige, at De har Ret dertil, men jeg vil dog sige Dem Grunden. Deres Søster har ikke den fjerneste medfødte Evne til at sætte sig i Respekt. Det har stadig været en Kilde til Uenighed imellem os. Skønt hun alt i længere Tid har opholdt sig i mit Hus, og uagtet den unge Dame, som nu er her til Stede, saa at sige er vokset op i hendes Ledebaand, har denne unge Dame dog ingen Respekt for hende. Miss Pinch har været aldeles ude af Stand til at sætte sig i Respekt hos min Datter eller til at vinde min Datters Tillid. Nu paastaar jeg,“ vedblev han, idet han lod sin flade Haand synke gravitetisk ned paa Bordet, „at der er noget ravgalt heri! De, som hendes Broder, er maaske tilbøjelig til at nægte det —“

„Om Forladelse,“ sagde Tom, „det er jeg slet ikke tilbøjelig til, men er tværtimod overtydet om, at der er noget ravgalt, noget ligefrem oprørende deri.“

„Du gode Gud,“ udbrød Herren, idet han med Værdighed saa sig om i Stuen, „hvad maa jeg ikke opleve at se? Hvad har denne Karaktersvaghed hos Miss Pinch ikke ført til? Hvad maa jeg ikke føle som Fader, naar jeg i Stedet for, at min Datter efter mit Ønske — som jeg flere Gange har udtalt for Miss Pinch, hvilket hun næppe vil vove at nægte — skulde være kræsen i sine Udtryk, dannet i sit Væsen, saaledes som det passer sig for hendes Stilling i Livet, og høflig kold mod dem, der staa under hende i Samfundet, hører hende endnu i Formiddags kalde Miss Pinch selv en Tigger?“

„En tiggefærdig Tingest,“ rettede Damen.

„Hvilket er endnu værre. En tiggefærdig Tingest! Et plumpt, lavt, foragteligt Udtryk!“

„Højst foragteligt!“ udbrød Tom. „Det glæder mig, at De dømmer saa rigtigt derom.“

„Saa rigtigt," sagde Metalstøberen og dæmpede sin Stemme for at gøre et saa meget stærkere Indtryk, „saa rigtigt, at naar jeg ikke vidste, at Miss Pinch var en forældreløs og værgeløs Person, havde jeg, som jeg for faa Minutter siden forsikrede Miss Pinch ved min Sanddruhed og Karakter, afbrudt Forbindelsen mellem os lige paa Stedet."

„For Himmelens Skyld," udbrød Tom og stod op; thi nu kunde han ikke tvinge sig længer; „lad Dem dog endelig ikke binde af saadanne Hensyn. De ere ikke til. Hun er ikke værgeløs. Hun kan øjeblikkelig forlade Deres Hus. Kære Ruth, tag din Hat paa."

„Aah, en nydelig Familie!" udbrød Damen. „Ja, han er hendes Broder; det er der ingen Tvivl om."

„Saa liden Tvivl, Frue," sagde Tom, „som der er om, at den unge Dame derhenne er oplært af Dem og ikke af min Søster. Kære Ruth, tag din Hat paa!"

„Naar De, unge Mand," afbrød Metalstøberen ham i en hoffærdig Tone, „med den Uforskammethed, der er Dem medfødt, og som jeg derfor ikke vil nedlade mig til at ænse videre, siger, at den unge Dame, min ældste Datter, er bleven oplært af nogen anden end Miss Pinch, saa — nok sagt. De forstaar mig til fulde. Jeg tvivler ikke om, at De er vant til det."

„Sir!" udbrød Tom, efter at han i nogen Tid havde set stiltiende paa ham. „Fatter De ikke, hvad jeg mener, vil jeg sige Dem det. Fatter De det, beder jeg Dem, at De ikke vil gentage hint Udtryk som Svar derpaa. Min Mening er, at ingen Mand kan vente, at hans Børn skulle have Respekt for, hvad han selv ringeagter."

„Ha, ha, ha!" lo Metalstøberen. „Fraser! Fraser! De sædvanlige Fraser!"

„Den sædvanlige Historie!" sagde Tom. „Deres Guvernante kan ikke vinde Deres Børns Tillid og Agtelse, siger De? Lad hende begynde med at vinde Deres, og se saa, hvad der vil ske."

„Miss Pinch er dog vel ved at tage sin Hat paa, min Ven, haaber jeg?“ sagde Metalstøberen.

„Det haaber jeg med,“ sagde Tom, idet han foregreb Svaret, „det er hun ganske sikkert. Imidlertid ønsker jeg at tale lidt med Dem. De gjorde mig Deres Meddelelse; De ønskede at se mig af denne Grund, og jeg har Ret til at svare Dem. Jeg er hverken højrøstet eller heftig, skønt jeg ikke kan sige det samme om Dem med Hensyn til den Maade, hvorpaa De har talt til mig. Og jeg ønsker for min Søsters Skyld at sige den rene Sandhed.“

„Sig, hvad De vil, unge Mand,“ svarede Metalstøberen og lod, som om han gabede. „Miss Pinchs Løn, kære Kone.“

„Naar De siger,“ vedblev Tom, ikke mindre opbragt, fordi han tilsyneladende var rolig, „at min Søster ikke har den medfødte Evne til at sætte sig i Respekt hos Deres Børn, maa jeg paa det bestemteste modsige Dem. Hun har nydt en lige saa god Opdragelse og Undervisning og er lige saa godt skikket til at indgyde Respekt som nogen af Deres Omgangskreds, der holder Guvernante. Men naar De sætter hende i et skævt Forhold til ethvert Tyende i Deres Hus, hvor kan De da, hvis De har almindelig Menneskeforstand, tro, at hun ikke er i en ti Gange værre Stilling med Hensyn til Deres Døtre?“

„Det er virkelig godt;“ udbrød Metalstøberen. „Det er meget godt!“

„Det er meget slet og lavt og uretfærdigt og grusomt. Respekt! Jeg tror, at unge Mennesker ere hurtige nok til at iagttage og efterligne, og hvorledes skulde de da kunne respektere den, som ingen andre respektere, men enhver haaner? Og en stor Kærlighed maa de faa for deres Læsning, naar de se, hvad deres Lærerinde har drevet det til ved sin Dygtighed i de samme Ting! Respekt! Enhver Ting, selv om den fortjener at respekteres nok saa meget, vil blive ringeagtet af Deres Døtre, naar De behandler den paa samme Maade, som De har behandlet hende!“

„Deres Tale er i højeste Grad uforskammet, unge Mand."

„Jeg taler uden Lidenskab, men med den største Harme og Foragt for en saadan Behandlingsmaade og for alle dem, der bruge den," sagde Tom. „Hvor kan De som en ærlig Mand ytre Mishag eller Forundring over, at Deres Datter kalder min Søster en tiggefærdig Stakkel, naar De selv stadig kalder hende det samme paa halvhundrede tydelige Maader, om end ikke med Ord; ja naar endog Deres Tjener og Portner gøre enhver fremmed den samme fintfølende Meddelelse? Og med Hensyn til Deres Mistro og Mistillid til hende og selv hendes Ord — er hun ikke hævet herover, har De ikke Ret til at tage hende i Deres Tjeneste."

„Ikke Ret?" udbrød Metalstøberen.

„Aldeles ikke. Indbilder De Dem, at Udbetalingen af en aarlig Sum giver Dem en saadan Ret, overdriver De i højeste Grad Pengenes Magt og Værdi. I et saadant Tilfælde ere Deres Penge den mindste Del af Akkorden; De kan i saa Henseende være nok saa punktlig og dog være bankerot. Mere har jeg ikke at sige," sagde Tom meget varm og ophidset nu, da det var forbi, „med Undtagelse af at udbede mig Tilladelse til at opholde mig i Deres Have, indtil min Søster er færdig."

Uden at afvente denne Tilladelse gik han.

Førend han endnu havde begyndt at afkøles, kom hans Søster ud til ham. Hun græd, og Tom kunde ikke taale, at nogen der i Huset skulde se hende saaledes.

„De ville tro, at det gør dig ondt at tage bort," sagde Tom. „Det gør dig dog vel ikke ondt?"

„Nej, Tom, nej. Jeg har i lang Tid længtes efter at komme herfra."

„Naa, saa græd ikke."

„Det gør mig saa ondt for dig," hulkede Søsteren.

„Men du bør være glad for min Skyld. Jeg vil være dobbelt lykkelig ved at have dig hos mig. Hovedet i Vejret. Saa! Nu gaa vi ud, som vi bør. Ikke overmodige, men rolige og fulde af Tillid til os selv."

Den Tanke, at Tom og hans Søster nogen Sinde skulde kunne vise sig overmodige, var ligefrem absurd, men i sin ophidsede Stemning var Tom langt fra at føle dette, og han gik ud af Porten med en saadan Alvor og Bestemthed skreven i sit Ansigt, at Portneren næppe kendte ham igen.

Først efter at de vare gaaede et kort Stykke, og Tom havde mærket, at han begyndte at blive mere kold og fattet, bragtes han fuldkomment til sig selv ved et Spørgsmaal af sin Søster, der med sin lille velklingende Stemme sagde:

„Hvor gaa vi hen, Tom?"

„Gud," sagde Tom og blev staaende, „det ved jeg ikke!"

„Bor — bor du da intetsteds, kære Broder?" spurgte Søsteren og saa ham vist i Ansigtet.

„Nej, ikke for Øjeblikket. Ikke saadan rigtig. Jeg kom først i Morges. Vi maa se at faa os et Logi."

Han sagde hende ikke, at han skulde have boet hos sin Ven John, men ikke kunde tænke paa at indkvartere to Personer, af hvilke den ene var en ung Dame, hos ham, da han vidste, at hun saa vilde blive sørgmodig og tænke, at hun var til Byrde for ham. Han holdt heller ikke af at lade hende blive nogetsteds, medens han gik hen til John og underrettede ham om denne Forandring i deres Aftale, da han nødig vilde synes at misbruge sin Vens Ædelmodighed og Gæstfrihed. Han sagde derfor endnu en Gang: „Vi maa se at faa os et Logi," og sagde det saa kækt, som om han havde været en komplet Vejviser over alle de Logier, der vare i London.

„Hvor skulle vi søge det?" sagde Tom. „Hvad mener du?"

Toms Søster var i saa Henseende ikke synderlig klogere end han. Hun trykkede derfor en lille Pung ned i hans Frakkelomme og lagde den lille Haand, med hvilken hun havde gjort det, oven paa den anden lille Haand, hun holdt hans Arm med, men sagde intet.

„Det maa være i et billigt Kvarter," sagde Tom, „og ikke for langt fra London. Lad mig engang se. Tror du, at Islington vilde være et godt Sted?"

„Jeg tror, at det vilde være fortræffeligt."

„I gamle Dage plejede det at kaldes det lystige Islington," sagde Tom. „Maaske er det endnu lystigt, og det vilde da være saa meget bedre. Hvad?"

„Bare det ikke er for dyrt," sagde Ruth.

„Naturligvis, naar det blot ikke er for dyrt. Naa, men hvor er Islington? Vi kunne ikke gøre bedre end at gaa derhen, skulde jeg mene. Lad os gaa!"

Toms Søster vilde have gaaet, hvorhen det skulde være, med ham, hvorfor de meget glade gik videre Arm i Arm; men da Tom snart mærkede, at Islington ikke var der i Nabolaget, spurgte han sig for, om der ikke var en Omnibus, som gik derhen, og de fandt ogsaa snart en saadan. Undervejs havde de mange Ting at tale om, idet Tom skulde fortælle, hvad der var hændet ham, og Toms Søster fortælle, hvad der var hændet hende, saa at de begge havde mere at sige end Tid til at sige det i; thi i Forhold til, hvad de havde at meddele hinanden, havde de først begyndt at tale, da de naaede deres Rejses Maal.

„Nu," sagde Tom, „maa vi først opsøge de tarveligste Gader og se os om efter Plakater i Vinduerne."

Dermed gik de igen videre, lige saa glade, som om de nys havde forladt deres eget hyggelige lille Hus for at opsøge et Logi til andre. Himmelen skal vide, at Toms Enfold var uformindsket, men nu, da der var en, som stolede paa ham, dreves han til at stole lidt mere paa sig selv og var i sine egne Tanker en hel Pokkers Karl.

Efter at have vandret om i flere Timer og set paa nogle Snese Logier, begyndte de at finde det temmelig trættende, især da de ikke saa noget, som i mindste Maade egnede sig for dem; men til sidst opdagede de dog i et sært, lille, gammeldags Hus oppe i en lille Gade to smaa Sovekamre og en trekantet Dagligstue, som syntes at passe

sig ganske godt for dem. Deres Ønske om straks at flytte ind var vel en mistænkelig Omstændighed, men ogsaa denne overvandtes ved at betale den første Uges Leje forud og referere til John Westlock, Esquire, i Furnivals Inn.

Det var et helt fornøjeligt Syn, da dette vigtige Punkt var afgjort, at se Tom og hans Søster løbe om til Bageren og Slagteren og Urtekræmmeren med en Slags højtidelig Fryd over Husholdningsvæsenets uvante Pligter, idet de raadslog hemmelig med hinanden, naar de gjorde deres smaa Bestillinger, og bleve bragte ud af Fatningen ved den mindste Indblanding fra Butikssvendens Side. Da de kom tilbage, og Toms Søster nu og da standsede, medens hun vimsede om og syslede med tusinde fornøjelige Smaating, for at give gamle Tom et Kys eller smile til ham, gned Tom sig i Hænderne, som om hele Islington hørte ham til.

Det var imidlertid blevet langt ud paa Eftermiddagen og paa høje Tid, at Tom holdt sin Aftale. Efter at være bleven enig med sin Søster om, at de af Hensyn til, at de ikke havde spist til Middag, vilde tillade sig den Overdaadighed at have Koteletter til Aftensmad Klokken ni, gik han derfor igen ud for at fortælle John alle disse vidunderlige Tildragelser.

„Jeg er jo pludselig bleven Husfader," tænkte Tom. „Hvis jeg kun kan faa noget Arbejde, hvor godt kunne Ruth og jeg da ikke have det! Ak, men dette hvis! Dog det kan ikke nytte at tabe Modet. Det kan jeg altid gøre, naar jeg har prøvet alt og intet fundet, og selv da vil det ikke nytte mig stort. Gud maa vide, hvad John tror, der er blevet af mig. Han er maaske allerede bange for, at jeg har forvildet mig ind i en af de Gader, hvor Folk fra Landet blive myrdede, og at der er blevet lavet Pølser eller noget andet skrækkeligt af mig."

Tolvte Kapitel.

Tom gaar fejl og opdager, at han ikke er den eneste, der befinder sig i denne Forlegenhed. Han hævner sig paa en falden Fjende.

Toms onde Genius førte ham ikke i Kløerne paa nogen af de Tilberedere af kannibalsk Bagværk, som i mangt et klassisk Bondesagn skildres som drivende en levende Detailforretning i Hovedstaden, ligesom den heller ikke udkaarede ham til Bytte for Bondefangere, Bedragere, Spillere eller nogen af de mindre blodtørstige Gavtyve, der maaske ere lidt bedre kendte af Politiet. Han kom ikke i Tale med nogen Herre, som tog ham med ind i et Værtshus, hvor der tilfældigvis var en anden Herre, som svor paa, at han havde flere Penge end nogen Mand, og meget snart beviste, at han havde flere Penge end een Mand, ved at tage hans fra ham; heller ikke faldt han i nogen anden af de mange Menneskefæller, der uden Advarsel opstilles i denne Stads Gader. Men han for vild, og det meget snart, og ved at søge at komme paa ret Vej igen forvildede han sig endnu mere.

Nu mente Tom i sin uskyldige Mistillid til London, at det var meget fiffigt af ham, at han tog den Beslutning ikke at ville bede nogen vise sig Vej, hvis han kunde undgaa det, medmindre han tilfældigvis kom i Nærheden af Mønten eller Banken, i hvilket Tilfælde han vilde træde indenfor og i Tillid til Anstaltens fuldkomne Agtbarhed gøre et Par høflige Spørgsmaal. Han fortsatte altsaa sin Vandring, idet han saa op ad alle de Gader, han kom i Nærheden af, og gik Halvvejen op ad dem, og ved saaledes at opgive Goswell Street, smutte ind i Aldermanbury, forvilde sig i Barbican, stadig styre efter den urigtige Kompasstreg i London Wall og derpaa ved et Instinkt, der vilde have været vidunderligt, hvis han havde haft mindste

Ønske om at komme derhen, at skraa over i Thames Street, kom han til sidst tæt hen til „Monumentet".

Manden i Monumentet var et fuldkommen saa gaadefuldt Væsen for Tom som Manden i Maanen. Det faldt ham øjeblikkelig ind, at den ensomme Skabning, der i denne Pille holdt sig fjernet fra hele Menneskeslægten som en gammel Eremit, netop var den Mand, han kunde spørge om Vej. Kold var han maaske, og kun lidt Medfølelse havde han mulig for menneskelige Lidenskaber — dertil syntes Støtten at være alt for høj; men boede Sandheden ikke i Monumentets Fodstykke, hvor i London — tænkte Tom — er den saa at finde?

Da Tom kom tæt hen til Pillen, var det en stor Opmuntring for ham at opdage, at Manden i Monumentet havde uskyldige Tilbøjeligheder; at han, hvor stenet og kunstig hans Bolig end var, dog var omgiven af landlige Minder; at han holdt Planter, havde Fuglebure hængende, ikke var aldeles afskaaren fra friske Markblomster og havde unge Træer staaende i Baller. Manden i Monumentet sad selv uden for Døren — hans egen Dør, Monumentdøren, hvilken ophøjet Tanke! — og gabede ligefrem, som om der ikke var noget Monument, der kunde stoppe Munden paa ham og give ham vedvarende Interesse for hans egen Tilværelse.

Idet Tom nærmede sig denne mærkelige Skabning for at spørge om Vej, kom der to Personer, som vilde se Monumentet. Det var en Herre og en Dame, og Herren spurgte: „Hvor meget for hver?"

Manden i Monumentet sagde: „En halv Shilling."

Herren stak ham en Shilling i Haanden, og Manden i Monumentet aabnede en lille mørk Dør. Da Herren og Damen vare komne af Syne, lukkede han den igen og vendte langsomt tilbage til sin Stol.

Han satte sig ned og lo.

„De ved ikke, hvor mange Trin der er!" sagde han.

„Det er dobbelt saa mange Penge værd at blive her, ja saamænd er det saa.“

Manden i Monumentet var en Kyniker, et verdslig sindet Menneske! Ham kunde Tom ikke spørge om Vej. Han var forberedt paa ikke at fæste mindste Lid til ham.

„Min Gud!“ udbrød en Stemme bag ved Pinch. „Men det er jo ham!“

I samme Øjeblik blev han prikket i Ryggen med en Parasol, og idet han vendte sig om, opdagede han sin forrige Beskytters ældste Datter.

„Miss Pecksniff!“ sagde Tom.

„Men Gud bevares, Mr. Pinch,“ udbrød Charity, „hvad gør De her?“

„Jeg er kommen noget af min Vej. Jeg —“

„Jeg haaber, De er løben Deres Vej,“ sagde Charity. „Det vilde være rask gjort og ikke mere end rimeligt, om De havde gjort det, naar min Fader kan glemme sig selv i den Grad.“

„Jeg har forladt ham,“ sagde Tom, „men efter gensidig Overenskomst. Det skete ikke hemmeligt.“

„Er han gift?“ spurgte Charity med en krampagtig Trækning med Hagen.

„Nej, endnu ikke, og, sandt at sige, tror jeg heller ikke, at han bliver det, hvis Miss Graham er Genstanden for hans Lidenskab.“

„Snak, Mr. Pinch,“ udbrød Charity utaalmodig, „De er let at narre og ved ikke, hvilke Rænker en saadan Skabning er i Stand til. Aa, det er en syndig Verden!“

„Er De ikke gift?“ spurgte Tom for at give Samtalen en anden Retning.

„Nej — nej,“ svarede Charity, idet hun omkredsede en enkelt Brosten med Spidsen af sin Parasol. „Jeg — men det er mig virkelig umuligt at forklare mig nærmere. Vil De ikke gaa ind med?“

„Bor De da her?“ spurgte Tom.

„Ja,“ svarede Miss Pecksniff og pegede med Spidsen

af sin Parasol paa Todgers's. „For Tiden bor jeg hos denne Dame."

„Kun for Tiden! Tager De snart hjem igen?"

„Nej, jeg siger saa mange Tak. En Stedmoder, der er yngre end — jeg mener, der er saa godt som i samme Alder som en selv, vilde jeg ikke kunne finde mig i."

„Jeg troede, at da De sagde for Tiden —"

„Jeg maa virkelig sige, at havde jeg haft nogen Forestilling om, at De vilde have trængt saa stærkt ind paa mig," sagde Charity rødmende, „vilde jeg ikke have været saa taabelig at hentyde — men vil De ikke gaa ind?"

For at undskylde sig sagde Tom, at han skulde mødes med nogen i Furnivals Inn, men ved at gaa fra Islington var han drejet galt af, saa at han var kommen til Monumentet. Miss Pecksniff stod længe helt forfjamsket, da han spurgte, om hun kendte Vejen til Furnivals Inn, men tog til sidst Mod til sig og svarede:

„En Herre, der er en Ven af mig, eller om just ikke en Ven, saa dog en Slags bekendt — aa, jeg ved virkelig næppe, hvad jeg siger, Mr. Pinch. De maa ikke tro, at der er noget imellem os, eller om der ogsaa er, at det allerede er en afgjort Sag — skal netop til Furnivals Inn i et Ærinde, tror jeg, og jeg er vis paa, at det vil være ham en stor Fornøjelse at følge Dem derhen, for at De ikke skal gaa vild igen. De gør bedst i at gaa ind med. De træffer rimeligvis min Søster Merry her," sagde hun med et underligt Kast med Hovedet og et alt andet end venligt Smil.

„Saa tror jeg, at jeg hellere vil søge at finde Vej alene," sagde Tom, „da hun desværre næppe vil blive synderlig glad ved at se mig. Den ulykkelige Episode, om hvilken De og jeg vekslede nogle venskabelige Ord i Fortrolighed, har rimeligvis ikke indgivet hende venlige Følelser imod mig, skønt Skylden virkelig ikke var min."

„De kan stole paa, at hun aldrig har hørt tale derom," sagde Cherry, idet hun trak Mundvigerne op og nikkede

ad Tom. „Men selv om saa var, er jeg langt fra at være vis paa, at hun vilde nære noget grumme stort Nag til Dem derfor.“

„Hvad siger De?“ udbrød Tom.

„Jeg siger intet,“ svarede Charity. „Havde jeg ikke allerede vidst, hvad Troløshed og Bedrageri i og for sig ere for afskyelige Ting, kunde jeg maaske have lært det af det Held, de have med sig.“ Her smilte hun ligesom før. „Men jeg siger intet. Tværtimod, det holder jeg mig for god til. De gør bedst i at gaa ind med.“

Der var noget skjult her, som pirrede Toms Nysgerrighed og gjorde hans gode Hjerte urolig. Mens han i et Øjebliks Tvivlraadighed saa paa Charity, kunde det ikke undgaa ham, at der i hendes Ansigt var en Kamp mellem Triumf og Undseelse; heller ikke kunde han andet end lægge Mærke til, at hun, trods al den arrige Trods i hendes Væsen, vendte sine Øjne bort, naar de mødte hans, som hun dog brød sig saa lidt om.

Der opstod en urolig Tanke i Toms Hoved, en Anelse om, at det forandrede Forhold mellem ham selv og Pecksniff paa en eller anden Maade vilde medføre en forandret Opfattelse fra hans Side af andre Mennesker og give ham et Indblik i meget, hvorom han tidligere ikke havde haft nogen Mistanke. Og dog gav han ikke Charitys Adfærd nogen bestemt Fortolkning. Han havde visselig ingen Forestilling om, at da han havde været Tilhører og Tilskuer ved hendes Ydmygelse, greb hun med ivrig Glæde Lejligheden til at krænke sin Søster ved at give ham et Indblik i hendes langt dybere Sorg; thi han vidste intet derom og tænkte sig kun denne Søster som den samme overgivne, letsindige, ubetydelige Person, hun altid havde været, og med den samme Ringeagt for ham selv, som hun aldrig havde gjort sig mindste Umage for at skjule. Han havde, kort sagt, kun et forvirret Indtryk af, at Miss Pecksniff ikke var rigtig søsterlig eller god, og da han havde Lyst til at komme paa det rene hermed, fulgte han med hende.

Da Gadedøren var bleven aabnet, gik hun ind foran Tom, idet hun bad ham komme bagefter og gik hen til Dagligstuedøren.

„Aa Merry," sagde hun, idet hun saa ind ad den, „jeg er saa glad over, at du ikke er gaaet hjem. Hvem tror du, jeg har mødt paa Gaden og taget med, for at han skulde hilse paa dig? Mr. Pinch! Saa der blev du nok ordentlig overrasket!"

Ikke mere overrasket, end Tom blev, da han saa paa hende. Ikke saa meget engang, ikke halvt saa meget.

„Mr. Pinch har forladt Fader, kære Søster," sagde Cherry, „og hans Udsigter ere helt glimrende. Jeg har lovet, at August, der skal samme Vej, skal følge ham til det Sted, hvor han vil hen. August, min Dreng, hvor er du?"

Dermed ilede Miss Pecksniff ud af Dagligstuen, raabende paa August Moddle og lod Tom alene med Søsteren.

Hvis hun stadig havde været hans bedste Veninde; hvis hun i hele hans Trældomstid havde behandlet ham med et Hensyn, som der endnu aldrig er blevet vist noget forkuet Menneske; hvis hun havde lindret hvert Øjeblik i disse mange Aar, stedse skaanet og aldrig saaret ham, kunde hans ærlige Hjerte ikke have svulmet af en inderligere Medynk over for hende eller med en fuldkomnere Frihed for alle mørke Minder, end det nu gjorde.

„Du min Gud, De er virkelig det sidste Menneske i Verden, jeg vilde have troet at faa at se!"

Det gjorde Tom ondt at høre hende tale i hendes gamle Tone. Det havde han ikke ventet. Og dog fandt han intet modsigende i, at det kunde gøre ham ondt at se hende saa forskellig fra hendes fordums Jeg og samtidig høre hende tale i hendes gamle Tone. Disse to Ting syntes at være helt naturlige.

„Det undrer mig, at De kan finde Fornøjelse i at komme og hilse paa mig. Jeg fatter ikke, hvad der kan have sat Dem det i Hovedet. Jeg har aldrig fundet syn-

derlig Fornøjelse i at se Dem. Vi havde ikke stort tilovers for hinanden."

Hendes Hat laa ved Siden af hende paa Sofaen, og mens hun talte, havde hun meget travlt med Baandene, alt for travlt til at vide, hvad hendes Fingre foretog sig.

„Vi skændtes aldrig," sagde Tom. — Deri havde Tom Ret, thi der hører lige saavel to til en Tvist som til et Parti Skak eller en Tvekamp. — „Jeg haabede, at det vilde glæde Dem at veksle Haandtryk med en gammel Ven. Lad os ikke røre op i gamle Sager. Har jeg nogen Sinde fornærmet Dem, saa tilgiv mig."

Hun saa et Øjeblik paa ham, slap Hatten af sine Hænder, bredte dem for sit forandrede Ansigt og brast i Graad.

„Aa, Mr. Pinch," sagde hun, „skønt jeg aldrig har behandlet Dem godt, troede jeg dog, at De var af en forsonlig Natur. Jeg tænkte ikke, at De kunde være grusom."

Nu talte hun i Sandhed sit fordums Jeg saa lidet ligt, som Tom vel kunde ønske det. Men hun syntes at tale til ham i en bebrejdende Tone, og han forstod hende ikke.

„Jeg viste det sjælden — aldrig — det ved jeg nok, men jeg havde den Tro om Dem, at hvis jeg var bleven opfordret til at nævne den Person, om hvem det var mindst sandsynligt, at han vilde hævne sig paa mig, vilde jeg tillidsfuldt have nævnt Dem."

„Nævnt mig!" gentog Tom.

„Ja, og det har jeg ofte tænkt."

Efter et Øjebliks Overvejelse satte Tom sig paa en Stol ved Siden af hende.

„Tror De," sagde han, „aa, kan De tro, at hvad jeg nys sagde, blev sagt i andet end i den sande og ligefremme Mening, som mine Ord tilkendegav? Jeg mener det i Aanden og efter Bogstaven. Har jeg nogen Sinde fornærmet Dem, saa tilgiv mig. Jeg har maaske gjort det mange Gange. De har aldrig fornærmet eller krænket mig. Hvor-

ledes skulde jeg da kunne tage Hævn, selv om jeg var haard eller slet nok til at ønske det?"

Efter et kort Ophold takkede hun ham under Taarer og Hulken og sagde, at hun aldrig havde været paa een Gang saa nedtrykt og saa glad, siden hun forlod Hjemmet. Ikke des mindre græd hun bitterligt, og det var en saa meget større Smerte for Tom at se hende græde, som hun netop nu trængte til Ømhed og Deltagelse.

„Naa, naa," sagde Tom, „De plejede jo at være saa munter, som Dagen var lang."

„Ak, plejede!" udbrød hun i en saadan Tone, at den skar Tom i Hjertet.

„Og vil igen blive det," sagde Tom.

„Nej aldrig mere. Nej aldrig, aldrig mere. Skulde De nogen Sinde komme til at tale med den gamle Mr. Chuzzlewit," tilføjede hun, idet hun hastigt saa ham i Ansigtet, „— jeg har undertiden troet, at han syntes godt om Dem, men skjulte det — vil De da love mig at sige ham, at De saa mig her, og at jeg sagde, at jeg mindedes dengang, vi talte med hinanden paa Kirkegaarden?"

Det lovede Tom, at han vilde.

„Mange Gange siden, naar jeg har ønsket, at jeg var bleven bragt derhen før hin Dag, har jeg tænkt paa hans Ord. Jeg ønsker, at han faar at vide, hvor sande de vare, skønt der aldrig er kommet og aldrig skal komme nogen Tilstaaelse derom over mine Læber."

Ogsaa dette lovede Tom, men sagde hende ikke, hvor usandsynligt det var, at han og den gamle Mand oftere vilde mødes, da han troede, at det kun vilde gøre hende endnu mere nedslaaet.

„Skulde han faa dette at vide ved Dem, kære Mr. Pinch, saa sig ham, at jeg lod ham det vide, ikke for min egen Skyld, men for at han skulde være mere overbærende, mere taalmodig og aaben mod andre i lignende Øjeblikke. Sig ham, at hvis han kunde vide, hvorledes mit Hjerte svævede i Vægtskaalen hin Dag, og hvor lidt der kunde

have bragt den til at synke, vilde hans eget bløde af Medynk med mig."

„Ja, ja, det skal jeg."

„Da jeg forekom ham at være uværdig til hans Hjælp, var jeg — jeg ved, at jeg var det; thi jeg har ofte tænkt paa det siden — mest tilbøjelig til at give efter for, hvad han foreholdt mig. Aah, havde han kun været lidt mildere, havde han kun stillet sig eet Kvarter i Vejen for mig; havde han strakt sin Medlidenhed med en letsindig, ulykkelig Pige en lille Smule videre, kunde, ja vilde, han have frelst hende. Sig ham, at jeg ikke bebrejder ham noget, men er ham taknemmelig for det Forsøg, han gjorde; men bed ham for Guds og Ungdommens Skyld og af Medfølelse med den Kamp, som en vildledet og endnu ikke vakt Natur kæmper for at skjule den Styrke, som den holder for sin Svaghed — bed ham aldrig, aldrig glemme dette, naar han igen staar over for et lignende Tilfælde."

Skønt Tom ikke havde Traaden til hendes fulde Mening, kunde han dog saa noget nær gætte sig til den. Inderlig rørt greb han hendes Haand og sagde eller troede at sige nogle trøstende Ord, som hun følte og forstod, hvad enten de udtaltes eller ikke. Bagefter var han ikke ganske vis paa, om hun ikke havde prøvet paa at knæle for ham og velsigne ham.

Da hun havde forladt Værelset, mærkede han, at han ikke var alene i dette, thi Mrs. Todgers stod der og rystede paa Hovedet. Tom havde aldrig set Mrs. Todgers, men han havde en Følelse af, at hun var Værtinden i Huset, og saa en oprigtig Medlidenhed i hendes Øjne, som vakte hans gode Mening om hende.

„Ah, De er en gammel Ven, ser jeg," sagde hun.

„Ja," svarede Tom.

„Og dog," vedblev Mrs. Todgers, idet hun sagte lukkede Døren, „har hun bestemt ikke betroet Dem sine Sorger."

Tom overraskedes af disse Ord, da de vare fuldkommen sande. „Nej," sagde han, „det har hun rigtignok ikke."

„Og vilde heller ikke gøre det," sagde Mrs. Todgers, „om De saa saa hende hver eneste Dag. Hun kommer aldrig med den mindste Klage til mig eller siger et eneste oplysende eller bebrejdende Ord. Men jeg ved," sagde Mrs. Todgers og trak Vejret dybt, „jeg ved nok, hvad jeg ved."

Tom nikkede sørgmodigt. „Det samme gør jeg."

„Jeg er fuldt og fast overtydet om," sagde Mrs. Todgers og tog sit Lommetørklæde op af den flade Sypose, „at ingen ved Halvdelen af, hvad den stakkels unge Kone maa gaa igennem. Men skønt hun stadig kommer her for at lette sit stakkels fulde Hjerte, uden at hun ved af det, og siger: „Jeg er saa ulykkelig i Dag, Mrs. Todgers, jeg dør vistnok snart," og derpaa sidder og græder i mit Værelse, til Anfaldet gaar over, hører jeg dog aldrig mere af hende. Og dog tror jeg, at hun mener, jeg er hendes gode Ven."

Mrs. Todgers kunde gerne have sagt hendes bedste Ven. Handelsrejsende og Sauce havde været svære Prøvelser for Mrs. Todgers; Profitten — den var saa yderst ringe for hendes Vedkommende, at man ikke kunde fortænke hende i, at hun holdt skarpt Udkig med den for ikke at tabe den rent af Syne — optog hele Mrs. Todgers's Opmærksomhed. Men i en Afkrog af Mrs. Todgers's Bryst, en Mængde Trin i Vejret og i et Hjørne, som let kunde overses, var der en hemmelig Dør med Ordet „Kvinde" skrevet paa Laasen, og den var fløjen vidt op ved et Tryk af Merrys Haand og havde aabnet hende et skærmende Tilflugtssted.

Naar Regninger for Kost og Logi blive sluttede tillige med alle andre Regnskaber, og den optegnende Engels Bøger gøres endelig op, vil der maaske findes indført en Post til din Kredit, magre Mrs. Todgers, som vil gøre dig smuk!

Hun begyndte saa hurtig at blive smuk i Toms Øjne — thi han saa, at hun var fattig, og at dette Gode var spiret frem hos hende midt under hendes Livs smaalige

Sysler — at hun om een Minut til vilde have været en sand Venus, hvis Miss Pecksniff ikke var traadt ind med sin Ven.

„Mr. Thomas Pinch," sagde Charity, idet hun med øjensynlig Stolthed foretog Forestillingsceremonien, „Mr. Moddle. Hvor er min Søster?"

„Gaaet, Miss Pecksniff," svarede Mrs. Todgers. „Hun skulde være hjemme til en bestemt Tid."

„Ah!" sukkede Charity og saa paa Tom. „Ak Gud ja!"

„Hun har forandret sig meget, siden hun er bleven en an— siden hun er bleven gift, Mrs. Todgers!" bemærkede Moddle.

„Min kære August," sagde Miss Pecksniff sagte, „det tror jeg virkelig, du har sagt halvhundrede Tusinde Gange i mit Paahør. Det er saa kedeligt!"

Derpaa fulgte nogle Kærlighedsytringer, der syntes at udgaa helt og holdent fra Miss Pecksniff uden at finde synderlig Genklang. I ethvert Tilfælde var Moddle meget langsommere i sine Svar, end det plejer at være Skik mellem unge Kærestefolk, og lagde et Mismod for Dagen, som var helt trykkende.

Heller ikke blev det bedre med ham, da han og Tom kom ud paa Gaden; thi han sukkede saa ynkeligt, at det var rædsomt at høre. For at opmuntre ham ønskede Tom ham til Lykke.

„Lykke!" udbrød Moddle. „Ha, ha, ha!"

„Det var da en mærkelig ung Mand!" tænkte Tom.

„Spotteren har ikke sat sit Segl paa Dem. Bryder De Dem om, hvad der bliver af Dem?" spurgte Moddle.

Tom indrømmede, at det var en Sag, for hvilken han unægtelig nærede en vis Interesse.

„Jeg gør det ikke," sagde Moddle. „Elementerne kunne tage mig, naar de ville. Jeg er rede."

Heraf og af andre Ytringer af samme Art sluttede Tom, at han var skinsyg, hvorfor han ikke videre afbrød hans

Tanker, der vare saa mørke, at han følte en Sten falde fra sit Bryst, da de skiltes ad ved Porten til Furnivals Inn.

Det var allerede et Par Timer over John Westlocks Spisetid, og han gik nu, helt urolig for Tom, op og ned ad Gulvet. Bordet var dækket, Vinen skænket omhyggelig paa Karaffer, og Maden lugtede dejligt.

„Men Tom, gamle Dreng, hvor i al Verden har De været? Deres Kuffert er kommen. Træk nu straks Deres Støvler af og sæt Dem ned!"

„Jeg maa desværre sige Dem, John, at jeg ikke kan blive," svarede Tom, ganske aandeløs af det Hastværk, hvormed han var løben op ad Trapperne.

„Ikke blive?"

„Hvis De vil begynde at spise," sagde Tom, „skal jeg sige Dem Grunden. Selv tør jeg ikke spise, da jeg ellers ingen Appetit faar til Koteletterne."

„Der er ingen Koteletter her, gode Ven."

„Nej, men i Islington," sagde Tom.

John Westlock blev ganske forvirret over dette Svar og svor paa ikke at ville smage en Mundfuld, førend Tom havde givet ham fuldstændig Forklaring. Tom satte sig derfor ned og fortalte ham det hele, som han hørte paa med den største Interesse.

Han kendte Tom alt for godt og ærede hans fine Følelse alt for meget til at spørge ham, hvorfor han havde truffet disse Anstalter, uden først at raadføre sig med ham. Han fandt det ogsaa fuldkommen rigtigt, at Tom straks vendte tilbage til sin Søster, da han kendte saa lidt til det Sted, hvor han havde efterladt hende, og tilbød muntert at følge med ham tilbage i en Droske, i hvilken han kunde tage sin Kuffert med. Toms Indbydelse til at spise hos dem den Aften afslog han rent ud, men lovede at komme Dagen efter, „og nu, Tom," sagde han, da de havde sat sig ind i Drosken, „har jeg et Spørgsmaal at gøre Dem, hvorpaa jeg venter mig et mandigt og aabent Svar. Trænger De til Penge? Jeg er temmelig vis derpaa."

„Nej, jeg gør virkelig ikke," svarede Tom.

„De fører mig vist bag Lyset."

„Nej. Jeg takker Dem mange Gange, men det er mit ramme Alvor. Min Søster har nogle Penge, og det samme har jeg, og har jeg ikke andet, saa har jeg en Fempundsnote, som den gode Mrs. Lupin fra Dragen rakte op til mig i Diligencen i et Brev, hvori hun beder mig modtage den til Laans, og derpaa kørte hun bort, saa hurtigt hun kunde."

„Og Gud velsigne hvert Smilehul i hendes smukke Ansigt, siger jeg!" udbrød John. „Skønt jeg ikke ved, hvorfor De skulde give hende Fortrinet for mig. Dog lige meget, jeg kan vente, Tom."

„Og jeg haaber, at De stadig kommer til at vente," svarede Tom muntert; „thi jeg skylder Dem allerede mere paa tusinde andre Maader, end jeg nogen Sinde tør haabe at kunne betale tilbage."

De skiltes uden for Døren til Toms ny Bolig. Da John Westlock fra Drosken saa et Glimt af et blomstrende, lille, travlt Væsen, der kom farende ud for at kysse Tom og hjælpe ham med hans Kuffert, vilde han ikke have haft det mindste imod at bytte Plads med ham.

Ja, hun var et muntert lille Væsen og havde noget stilfærdigt ved sig, som var overordentlig velgørende. Unægtelig var hun den bedste Sauce til Koteletter, der nogen Sinde er bleven opfundet. Kartoflerne syntes at finde Fornøjelse i at opsende deres behagelige Damp foran hende; Skummet paa Porterkruset brusede i Vejret for at tiltrække sig hendes Opmærksomhed. Men alt forgæves. Hun saa kun Tom. Tom var for hende det første og det sidste her i Verden.

Mens hun sad over for Tom ved Aftensbordet, trommende en af Toms Yndlingsmelodier paa Dugen og smilende kærligt til ham, havde han aldrig i sit Liv været saa lykkelig.

Trettende Kapitel.

Hemmelig Tjeneste.

Da Tom Pinch gik fra City med sin sentimentale Ven, havde han set det engelsk-bengalske uegennyttige Laane- og Livsforsikringsselskabs hemmelighedsfulde Mand, Mr. Nadgett, i Ansigtet og rørt ved hans luvslidte Ærme. Nadgett var naturligvis forsvunden af Toms Hukommelse, saa snart han var kommen af Syne; thi han kendte ham ikke og havde aldrig hørt hans Navn.

Ligesom der gives en uhyre Mængde Mennesker i Englands umaadelige Hovedstad, som staa op hver Morgen uden at vide, hvor deres Hoveder skulle hvile om Natten, saaledes gives der ogsaa mangfoldige, der daglig give sig af med at skyde Pile over Husene uden at vide, hvem de ville ramme. Nadgett kunde være gaaet ti Tusinde Gange forbi Tom Pinch, kunde endog have været fuldkommen fortrolig med hans Ansigt, Navn, Arbejde og Karakter og dog ikke en eneste Gang have drømt om, at nogen af hans Handlinger eller Hemmeligheder i mindste Maade vedkom Tom. Det samme kunde have været Tilfældet med Tom med Hensyn til ham. Og dog var et og samme Menneske fremfor alle andre i samme Øjeblik i begges Tanker, stod, om end paa en forskellig Maade, i den nærmeste Forbindelse med, hvad de begge havde oplevet den Dag, og optog hele deres Interesse.

Hvorfor Tom havde Jonas Chuzzlewit i sine Tanker, er ikke nødvendigt at forklare, men hvorfor Nadgett havde Jonas Chuzzlewit i sine, var noget helt andet.

Dog hvorledes det nu var gaaet til eller ikke, saa var denne brave og elskværdige faderløse bleven en Del af Nadgetts gaadefulde Tilværelse. Nadgett nærede en Interesse for hans ringeste Foretagender, som aldrig slappedes. Han iagttog ham, naar han gik ind og ud af Forsikringsselskabets Kontor, hvor han nu var bleven formelig indsat

som Direktør; fulgte ham i Hælene paa Gaden; stod og lyttede, naar han talte; sad i Kafeerne og førte atter og atter hans Navn ind i den store Lommebog; skrev idelig Breve til sig selv om ham og kastede dem, naar han fandt dem i sin Lomme, paa Ilden med en saadan Mistroiskhed og Forsigtighed, at han undertiden bukkede sig for at holde Øje med de forkullede Rester, mens de fløj i Vejret, som om han var bange for, at den Hemmelighed, de havde indeholdt, kunde komme ud af Skorstenspiben.

Og dog var alt dette en Hemmelighed. Nadgett holdt det hos sig selv, og han holdt godt paa det. Jonas havde lige saa lidt nogen Forestilling om, at Nadgetts Øjne vare fæstede paa ham, som han havde om, at han levede under hele Jesuitterordenens daglige Opsyn. Ganske vist vare Nadgetts Øjne kun sjældent fæstede paa andre Ting end Gulvet, Uret eller Ilden, men hver Knap i hans Frakke kunde have været et Øje, saa meget saa han.

Mandens hemmelighedsfulde Væsen afvæbnede paa denne Maade Mistanken, idet det gjorde Indtryk af, ikke at han iagttog nogen, men at en anden iagttog ham. Han listede saa forsigtigt omkring og var saa indesluttet i sig selv, at hans Livs hele Formaal syntes at være at undgaa at vække Opmærksomhed og holde fast paa sin Hemmelighed. Jonas saa ham undertiden paa Gaden, snuse om i det yderste Kontor, vente ved Døren paa den Mand, som aldrig kom, eller luske af med sit ubevægelige Ansigt og bøjede Hoved og den ene Handske dinglende foran ham; men han vilde lige saa snart have troet, at Korset oppe paa St. Paulskirken lagde Mærke til, hvad han foretog sig, eller langsomt viklede et stort Næt om hans Fødder, som at Nadgett gav sig af med noget saadant.

Omtrent ved denne Tid gjorde Nadgett en gaadefuld Forandring i sit gaadefulde Liv; thi i Stedet for at man hidindtil hver Morgen først havde set ham komme ned ad Cornhill, Gaarsdagens Nadgett saa lig, at det var blevet en almindelig Tro, at han aldrig gik i Seng eller klædte sig

af, saa man ham nu først i Holborn, kommende ud fra Kingsgate Street, og det opdagedes snart, at han hver Morgen indfandt sig i en Barberstue der i Gaden for at blive raget, og at Barberens Navn var Sweedlepipe. Han syntes at have aftalt med den Mand, som aldrig kom, at han skulde mødes med ham hos denne Barber; thi han kunde ofte sidde længe og vente, bede om Pen og Blæk, tage sin Lommebog frem og have meget travlt med den en hel Time ad Gangen. Mrs. Gamp og Sweedlepipe havde mange fortrolige Samtaler om denne gaadefulde Kunde, men vare i Almindelighed enige om, at han havde spekuleret for stærkt og nu holdt sig skjult.

Han maatte imidlertid ogsaa have aftalt med Manden, som aldrig holdt Ord, at mødes med ham paa et andet nyt Sted; thi en Dag saa Opvarteren i Ligvognshesten, Bedemændenes Lavshus nede i City, ham for første Gang paa dette Sted. Han sad og tegnede Figurer med et Piberør i Savspaanerne i en ren Spyttebakke og vilde ikke forlange noget, fordi han om kort Tid ventede en Herre. Da denne Herre ikke var ærlig nok til at holde sit Ord, kom han næste Dag igen med sin Lommebog i en saa udvidet Tilstand, at man i Skænkestuen holdt ham for en meget formuende Mand. Derpaa gentog han sine Besøg hver Dag og havde saa meget at skrive, at han tømte et stort Blyblækhus paa to Dage. Skønt han ikke talte meget, gjorde han dog Bekendtskab med Stamgæsterne og blev i Tidens Løb meget fortrolig med Moulds Fuldmægtig Tacker, ja endog med Mould selv, der kaldte ham en snu Rad, en tør Knast, en Stokfisk, en Filur og gjorde ham til Genstand for mange andre smigrende Lovtaler.

Paa samme Tid fortalte han Folkene i Forsikringskontoret, at der var noget galt — hemmelig galt naturligvis — ved hans Lever, og at han frygtede for at maatte raadspørge Doktoren. Paa Grund heraf blev han overgiven til Jobling, og skønt Jobling ikke kunde opdage, hvad der fejlede hans Lever, paastod Nadgett dog, at der var noget galt ved den, og sagde, at da det var hans egen Lever, troede

han nok, at han kendte den. Han blev altsaa Joblings Patient og gik vel ti Gange om Dagen ind og ud hos denne for paa sin hemmelighedsfulde og langsomme Maade at skildre ham de Symptomer, han sporede.

Da han foretog sig alle disse Ting paa een Gang og stadig gik stødt og hemmelighedsfuldt til Værks og hele Tiden holdt et vaagent Øje med alt, hvad Jonas sagde og gjorde eller undlod at sige og gøre, er det ikke usandsynligt, at de hang nøje sammen med en eller anden stor, hemmelig Plan, som Nadgett var i Færd med.

Den samme Dags Morgen, da der var hændet Tom Pinch saa meget, viste Nadgett sig pludselig uden for Montagues Hus i Pall Mall -- han viste sig altid, som om han i samme Øjeblik kom op gennem en Lem — idet Klokken slog ni. Han ringede paa en skjult og snedig Maade paa Klokken, som om det var en statsforbryderisk Handling, og smuttede ind ad Døren i samme Øjeblik, som den var bleven aabnet saa meget, at han kunde slippe igennem. Da det var gjort, lukkede han den øjeblikkelig.

Bailey, der straks meldte ham, kom tilbage og bad om, at han vilde følge med ham ind i Herrens Værelse, hvor Formanden for Direktionen var ved at klæde sig paa og modtog ham som en Forretningsmand, der havde sin Gang der og blev modtagen til alle Tider for sine Forretningers Skyld.

„God Dag, Mr. Nadgett."

Nadgett satte sin Hat paa Gulvet og hostede. Da Drengen var gaaet og havde lukket Døren, gik han sagte hen til den, undersøgte Laasegrebet og stillede sig et Par Skridt fra den Lænestol, i hvilken Montague sad.

„Hvad nyt, Mr. Nadgett?"

„Nu tror jeg, at vi endelig have noget nyt."

„Det glæder mig at høre. Jeg havde allerede begyndt at frygte for, at De havde tabt Sporet."

„Nej, men det bliver undertiden lidt udvisket; det kan ikke undgaas."

„De er Sandheden selv. Har De et stor Held at melde?"

„Det kommer an paa, hvorledes De vil bedømme og fortolke det," svarede han, idet han satte sine Briller paa.

„Hvad mener De selv derom? Er De selv fornøjet med det?"

Nadgett gned sig langsomt i Hænderne, strøg sig om Hagen, saa sig om i Stuen og sagde: „Ja, ja, jeg tror, at Sagen staar godt. Vil De straks sættes ind i den?"

„Hellere end gerne."

Nadgett valgte sig en vis bestemt Stol blandt alle de mange, og efter at have stillet den saa omhyggeligt paa et vist bestemt Sted, som om han havde skullet springe over den, satte han en anden lige over for den, idet han levnede Plads imellem dem til sine Ben. Dernæst satte han sig paa Stolen Nummer to og lagde sin Lommebog meget forsigtigt paa Stolen Nummer eet, hvorpaa han løste op for Lommebogen og hængte Snoren over Ryggen af Stolen Nummer eet, flyttede derpaa begge Stolene lidt nærmere hen til Montague, aabnede Lommebogen og udbredte dens Indhold. Til sidst tog han en Optegnelse og rakte den hen mod sin Principal, der under alle disse indledende Ceremonier havde gjort nogle voldsomme Anstrengelser for at skjule sin Utaalmodighed.

„Jeg vilde ønske, at De ikke var saa opsat paa at gøre Notitser, min fortræffelige Ven," sagde Tigg Montague med et stygt Smil, „og vilde meddele mig deres Indhold mundtligt."

„Jeg holder ikke af mundtlige Meddelelser," sagde Nadgett alvorligt. „Man kan ikke vide, hvem der lurer."

Idet Montague vilde svare, rakte Nadgett ham Papiret og sagde med en stille Hoveren: „Vi ville begynde med Begyndelsen og først tage dette, hvis De ikke har noget derimod."

Koldt og med et Smil, der ikke tydede paa nogen særlig Begejstring for hans Spions Langsomhed og Omstændelighed, kastede Formanden sine Øjne paa det, men havde ikke læst mere end fem, seks Linier, før Udtrykket i hans

Ansigt begyndte at forandres, og førend han havde læst Papiret til Ende, var det fuldt af dyb og alvorlig Opmærksomhed.

„Nummer to," sagde Nadgett, idet han rakte ham et andet og tog det første tilbage. „Hav den Godhed at læse dette. Jo længere De kommer, des interessantere bliver det."

Montague lagde sig tilbage i sin Lænestol og fæstede et saa forundret for ikke at sige uroligt Blik paa sin Haandlanger, at Nadgett fandt det nødvendigt at gentage sin Opfordring for at henlede hans Opmærksomhed paa den foreliggende Sag. Montague fulgte dette Vink og gennemlæste Nummer to og derpaa Nummer tre og fire og fem og saa fremdeles.

Alle disse Dokumenter vare skrevne med Nadgetts egen Haand og udgjorde aabenbart en Række Optegnelser, der fra Tid til anden vare henkastede paa Bagsiden af gamle Breve eller hvilket som helst andet Stykke Papir, der havde været nærmest ved Haanden. Det var kun nogle løse, usammenhængende Lapper af et saare lidt tiltalende Ydre, men de vare af stor Vigtighed, dersom man af Formandens Ansigt kunde læse sig til deres Indhold.

Nadgetts hemmelige Glæde over det Indtryk, de gjorde, holdt Skridt med den læsendes Sindsbevægelse. I Førstningen sad Nadgett med sine Briller langt nede paa sin Næse, idet han saa ud over dem paa sin Principal og gned sig nervøst i Hænderne. Lidt efter satte han sig i en mageligere Stilling paa sin Stol og gennemlæste roligt det næste Dokument, han holdt rede, som om et tilfældigt Blik paa hans Principals Ansigt nu var tilstrækkeligt og enhver Grund til Ængstelse eller Tvivl forsvunden. Og til sidst stod han op og gik hen til Vinduet, hvor han blev staaende med en triumferende Mine, indtil Montague var færdig.

„Er dette det sidste, Mr. Nadgett?" spurgte denne med et dybt Aandedræt.

„Ja, det er det sidste."

„De er en vidunderlig Mand, Mr. Nadgett."

„Jeg tror, at Sagen staar godt," svarede han, idet han samlede sine Papirer. „Det har kostet nogen Ulejlighed."

„Ulejligheden skal blive rigelig lønnet, Mr. Nadgett. Der er et dybere Spor af en vis Persons Hestefod her, end jeg havde ventet. Jeg kan ønske mig til Lykke med, at De forstaar Dem saa godt paa at udforske Hemmeligheder."

„Intet har Tillokkelse for mig, som ikke er en Hemmelighed," svarede Nadgett, idet han bandt Snoren om sin Lommebog og gemte denne. „Alene det, at jeg har maattet meddele Dem Udfaldet af denne Undersøgelse, frarøver mig næsten al den Fornøjelse, jeg har haft ved den selv."

„En aldeles uvurderlig Egenskab," svarede Tigg. „En stor Gave for en Mand i Deres Fag. Langt bedre end Forsigtighed, skønt De ogsaa i høj Grad har denne Egenskab. Men det forekom mig, som om jeg hørte et Dobbeltslag. Vil De ikke stikke Hovedet ud ad Vinduet og se, om der er nogen ved Døren?"

Nadgett skød sagte Vinduet op og tittede forsigtig ud, saaledes som man kan tænke sig et Menneske se ned i en Gade, hvorfra der hvert Øjeblik kan ventes en levende Musketild. Idet han med samme Forsigtighed trak Hovedet til sig igen, ytrede han uden at forandre Tone eller Væsen:

„Mr. Jonas Chuzzlewit!"

„Det tænkte jeg nok," svarede Tigg.

„Skal jeg gaa?"

„Det er vist bedst. Dog nej, bliv hellere."

Det var mærkeligt, saa bleg og forlegen han var bleven i et Øjeblik. Der var intet, som kunde forklare det. Hans Øjne vare faldne paa hans Barberknive, men de havde jo ikke noget at sige.

Chuzzlewit blev meldt.

„Vis ham straks herind, Nadgett! Lad os ikke ene med hinanden, hører De? Man ved jo aldrig," tilføjede han hviskende ved sig selv, „hvad der kan hænde."

Med disse Ord tog han i en Fart et Par Haarbørster og begyndte at bruge dem paa sit eget Hoved, som om hans

Toilet ikke var blevet afbrudt. Nadgett trak sig tilbage til Kakkelovnen, hvori der var en Smule Ild til at varme Krøllejærn i, og for at nytte en saa heldig Lejlighed til at tørre sit Lommetørklæde tog han det hurtig frem. Og der stod han under hele Samtalen og holdt det foran Kakkelovnsdøren, idet han undertiden, men ikke ofte, skottede over sin Skulder.

„Bedste Mr. Chuzzlewit," udbrød Montague, idet Jonas traadte ind, „De staar jo op med Lærken, skønt De gaar i Seng med Nattergalen. De har en overmenneskelig Energi, bedste Mr. Chuzzlewit!"

„For Pokker," sagde Jonas med et Udtryk af Træthed og Gnavenhed, idet han tog en Stol, „jeg vilde gerne lade være at staa op med Lærken, hvis jeg kunde undgaa det; men jeg sover let, og det er bedre at staa op end at ligge vaagen i Sengen og tælle Slagene af gamle Kirkeure."

„Sover let!" udbrød hans Ven. „Hvad vil det sige at sove let? Jeg hører ofte dette Udtryk, men har min Tro ingen Forestilling om, hvad det vil sige at sove let."

„Halløj," sagde Jonas, „hvem er det? Aa, den gamle, hvad han nu hedder, der ser ud, som om han havde Lyst til at luske op i Kaminen."

„Ha, ha, ha! Ja det har han vist."

„Naa, her er da sagtens ikke Brug for ham. Kan han ikke gerne gaa?"

„Aa, lad ham blive!" sagde Tigg. „Han er kun et Stykke Bohave. Han har aflagt Rapport og venter paa nærmere Ordre. Det er blevet ham paalagt," sagde Tigg og hævede Stemmen, „ikke at tabe visse af vore Venner af Sigte eller at tro, at han paa nogen Maade er færdig med dem. Han forstaar sin Dont."

„Det kan han have nødigt," svarede Jonas; „thi af alle de gamle Fæhoveder, jeg har set, er han tilsyneladende det største. Han er bange for mig, tror jeg."

„Jeg tror," sagde Tigg, „at han skyr Dem som Pesten. Giv mig det Haandklæde, Nadgett!"

Han havde lige saa lidt Brug for et Haandklæde, som Jonas havde Grund til at studse; men Nadgett kom hurtigt med det og trak sig derpaa tilbage til sin gamle Plads.

„Ser De, kære Ven," vedblev Tigg, „De er for — men hvad fejler der dog Deres Læber? De ere saa blege!"

„Jeg har nylig nydt noget Eddike," sagde Jonas. „Jeg spiste Østers til Frokost. Hvor ere de blege?" tilføjede han, idet han fremmumlede en Ed og gned dem med sit Lommetørklæde. „Jeg tror ikke, at de ere blege."

„Nu, da jeg ser nærmere paa dem, ere de det heller ikke," svarede hans Ven. „De begynder at komme sig igen."

„Sig, hvad De vilde sige," udbrød Jonas i en vred Tone, „og lad mit Ansigt i Ro! Saa længe jeg kan vise Tænder, naar jeg faar Lyst — og jeg kan gøre det ganske godt — har mine Læbers Farve intet at sige."

„Meget rigtigt, jeg vilde kun sige, at De er alt for rask og livlig for vor Ven. Han er alt for undselig til at maale sig med en Mand som Dem, men passer sin Dont godt, aa, meget godt! Men hvad vil det sige at sove let?"

„Fanden i Vold med det!" svarede Jonas arrigt.

„Nej nej. Saaledes ville vi ikke tale."

„At sove let er ikke at sove tungt," sagde Jonas i sin tvære Tone; „er ikke at sove meget, ikke at sove godt og ikke at sove trygt."

„Og drømme," sagde Tigg, „og udstøde hæslige Skrig og, naar Lyset brænder ned i Stagen om Natten, at blive bange og alt saadant noget. Nu fatter jeg det."

De tav lidt, derpaa sagde Jonas:

„Nu, da vi ere færdige med den Barnesnak, ønsker jeg at tale et Ord med Dem, førend vi mødes deroppe i Dag. Jeg er ikke tilfreds med Sagernes Stilling."

„Ikke tilfreds?" udbrød Tigg. „Pengene gaa jo godt ind."

„Pengene gaa godt nok ind, men komme ikke godt nok ud igen. Man kan ikke komme let nok til dem. Jeg har ikke tilstrækkelig Magt; den er udelukkende i Deres Hænder. Paa Grund af alle disse reglementariske Bestemmelser,

Deres Stemmer i hin Egenskab og Deres Stemmer i denne Egenskab, Deres Rettigheder som Formand og Rettigheder som Individ og Rettigheder, der tilkomme andre, hvilke ogsaa kun ere Dem, bliver der ingen Rettigheder tilbage til mig. Enhver andens Ret er en Forurettelse imod mig. Hvad kan det nytte, at jeg har en Stemme, naar den stadig overdøves? Jeg kunde lige saa gerne være stum, og det vilde være langt mindre ærgerligt. Jeg vil ikke taale det længer, kan jeg sige Dem."

„Ikke?" sagde Tigg i en indsmigrende Tone.

„Nej jeg vil sandelig ikke. Jeg slaar et Dommedagsslag i Kontoret, saa at De vil være glad ved at købe mig ud med en god rund Sum, hvis De prøver paa at bruge nogen af Deres Underfundigheder mod mig."

„Jeg giver Dem mit Æresord paa — " begyndte Montague.

„Aa Fanden i Vold med Deres Æresord," udbrød Jonas, der blev mere og mere grov og trættekær, jo flere Indvendinger den anden gjorde, hvilket maaske netop var Montagues Hensigt; „jeg maa have lidt mere Raadighed over Pengene. De maa gerne beholde hele Æren, hvis De vil; den skal jeg ikke debitere Dem. Men jeg vil ikke længer finde mig i det, saaledes som det nu er. Skulde De sætte Dem det i Deres ærlige Hoved at rejse udenlands med Kassen, ser jeg ikke, hvad der skulde hindre det. Det gaar ikke. Jeg har faaet adskillige gode Middage her, men de vilde blive for kostbare paa de Vilkaar, og derfor gaar det ikke."

„Det gør mig ondt at finde Dem i denne Stemning," sagde Tigg med et mærkeligt Smil, „da jeg netop var i Færd med at foreslaa Dem — til Deres egen Fordel; alene til Deres egen Fordel — at vove lidt mere hos os."

„Naa, saa det var De?" sagde Jonas med en kort Latter.

„Ja, og at ytre," vedblev Montague, „at De upaatvivlelig har Venner — ja jeg ved, at De har — som vilde passe sig beundringsværdigt godt for os, og som det vilde være os en Glæde at modtage."

„Hvor smukt af Dem! Saa det vilde være Dem en Glæde at modtage dem?“ sagde Jonas spottende.

„Jeg giver Dem mit hellige Æresord derpaa, en sand Glæde. Som Deres Venner, vel at mærke!“

„Netop,“ sagde Jonas; „som mine Venner naturligvis. De vil upaatvivlelig blive meget glad ved at faa fat paa dem. Og det vil alt sammen være til min Fordel, ikke sandt?“

„Det vil være i høj Grad til Deres Fordel,“ svarede Montague, idet han vuggede en Haarbørste i hver Haand og saa vist paa ham.

„Og De kan sige mig hvorledes?“ sagde Jonas; „ikke sandt?“

„Skal jeg sige Dem hvorledes?“ spurgte den anden.

„Det gør De bedst i,“ svarede Jonas. „Der er før blevet gjort mærkelige Ting i Forsikringsfaget, og jeg agter at være forsigtig.“

„Chuzzlewit,“ svarede Montague, idet han bøjede sig forover med Armene paa sine Knæ og saa ham vist i Ansigtet, „hver Dag sker og er der sket mærkelige Ting, ikke alene i vort Fag, men i en Mængde andre, uden at nogen har mindste Anelse derom. Men vort er, som De siger, et mærkeligt Fag, og undertiden komme vi paa en mærkelig Maade til Kundskab om meget mærkelige Tildragelser.“

Han gav Jonas et Vink om, at han skulde flytte sin Stol nærmere, og idet han saa sig lidt om, ligesom for at minde ham om, at Nadgett var til Stede, begyndte han at hviske til ham.

Fra rødt til hvidt; fra hvidt atter til rødt; fra rødt til gult og derpaa til en kold, mat, rædsom, svedig blaalig Farve. Under denne korte Hvisken vare alle disse Forandringer foregaaede med Jonas's Ansigt, og da han til sidst lagde sin Haand paa den hviskendes Mund af Frygt for, at kun en Stavelse af, hvad han sagde, skulde naa den tilstedeværende Tredjemands Øren, var den lige saa blodløs og tung som Dødens.

Han trak sin Stol tilbage og sad som et Billede paa

Rædsel, Fortvivlelse og Raseri. Han var bange for at tale, se, røre sig eller sidde stille. Modløs, ydmyget og ulykkelig som han var, var han en større Skændsel for den Skikkelse, han bar, end om han havde været eet væmmeligt Saar fra Hoved til Fod.

Hans Bøddel begyndte i Ro og Mag atter at klæde sig paa, idet han undertiden med et Smil iagttog den Forvandling, han havde fremkaldt; men han sagde ikke et Ord.

„De har vel intet imod, min gode Ven Chuzzlewit," begyndte han, da han var fuldstændig paaklædt, „fremdeles at spekulere med os?"

Hans blege Læber fremstammede et „Nej."

„Det var ret! Det ligner Dem. Ved De vel, jeg tænkte i Gaar paa, at Deres Svigerfader, der stoler saa meget paa Dem som en Mand, der har stor Indsigt i Pengesager, hvilket De unægtelig har, vistnok vilde gaa sammen med os, naar Tingen fremstilledes for ham i det rette Lys. Han har jo Penge."

„Ja, Penge har han."

„Skal jeg overlade Mr. Pecksniff til Dem? Vil De paatage Dem at bearbejde ham?"

„Jeg vil prøve derpaa og skal gøre mit bedste."

„Tusinde Tak," svarede den anden og klappede ham paa Skulderen. „Skulle vi gaa ned? Vær saa god at følge med, Mr. Nadgett."

De gik ned. Hvad Jonas saa end følte med Hensyn til Montague, hvor klart det end stod ham, at han var bleven fanget, indespærret og forlokket og nedstyrtet i den dybeste Elendighed; hvilke Tanker der end allerede nu opstod i hans Sjæl om een eneste frygtelig Udvej til Frelse, som een rød Plet paa en sort Himmel, saa tænkte han lige saa lidt paa, at den Skikkelse, der kom luskende nogle Trappetrin bag efter ham, var hans onde Skæbne, som han tænkte paa, at den anden Skikkelse ved Siden af ham var hans gode Engel.

Fjortende Kapitel.

Indeholder nogle flere Oplysninger om Pinch'ernes Husvæsen, tillige med sælsomme Efterretninger fra City, der vedrøre Tom meget nøje.

Vakre lille Ruth! Muntre, tækkelige, travle, stilfærdige lille Ruth! Intet Dukkehus har nogen Sinde voldt sin unge Herskerinde større Glæde end den, som Ruth følte ved sit stolte Herredømme over den trekantede Dagligstue og de to smaa Sovekamre.

Hvilken Værdighed at være Toms Husholderske! At holde Hus under tarvelige Forhold medførte allerede i og for sig ophøjede Pligter af alle Arter og Slags, men at holde Hus for Tom var et uhyre indviklet Hverv, der omfattede de aller alvorligste og største Ansvar. Intet Under, at hun tog Nøglerne af den lille Chiffonniere, hvori Teen og Sukkeret gemtes, og af de to smaa fugtige Skabe nede ved Kaminen, hvor selve Kakelakkerne bleve mugne og fik Glansen paa deres Ryg ødelagt af en misundelig Meldug, og klingrede med dem paa en Ring for Øjnene af Tom, naar han kom ned til Frokost! Intet Under, at hun gemte dem i sin nydelige lille Lomme med en melodisk Latter og glad Stolthed; thi det var noget saa storartet nyt at være raadig over noget, at selv om hun havde været den ubarmhjertigste og mest despotiske af alle smaa Husholdersker, havde hun kun nødig at fremføre dette til sin Undskyldning for at være bleven frifunden med Ære.

Hun var imidlertid saa langt fra at være despotisk, at der tværtimod, selv naar hun skænkede Te, var en Forlegenhed ved hende, som satte Tom i Henrykkelse. Og da hun spurgte ham, hvad han vilde have til Middag og fremstammede „Koteletter" som et ganske rimeligt Forslag efter Gaarsdagens vellykkede Aftensmaaltid, blev Tom helt overgiven og gjorde frygtelige Løjer med hende.

„Jeg ved det ikke, Tom," sagde hans Søster rødmende,

„jeg er ikke vis derpaa, men jeg tror, at jeg kunde lave en Beefsteaksbudding, hvis jeg prøvede paa det.“

„Af alle Retter i hele Kogebogen er der ingen, jeg holder saa meget af som Beefsteaksbudding!“ udbrød Tom og slog sig paa Knæet for at give sit Svar saa meget større Eftertryk.

„Ja, kære Broder, den smager dejligt; men dersom den nu ikke skulde lykkes rigtigt første Gang, dersom det nu ikke blev til en ordentlig Budding, men til Frikassé eller Suppe eller saadant noget, vilde du saa vel blive vred paa mig?“

Den Alvor, hvormed hun saa paa Tom; den Alvor, hvormed Tom saa paa hende, og den Maade, hvorpaa hun lidt efter lidt brast i en munter Latter paa sin egen Bekostning, vilde have henrykt enhver.

„Ih, det er jo ypperligt!“ sagde Tom. „Derved aflokke vi Middagsmaden en ny og uvant Interesse. Vi sætte i Lotteriet for at vinde en Beefsteaksbudding, men kunne ikke sige, hvad vi faa. Vi gøre maaske en vidunderlig Opdagelse og frembringe en Ret, som aldrig har været kendt før.“

„Det skulde slet ikke undre mig, om vi gjorde det, Tom, eller om det blev en saadan Ret, at vi ikke længtes saa synderlig efter at frembringe den paa ny; men Kødet maa jo dog til sidst komme ud af Gryden. Det kan ikke blive til ingenting, hvilket er en stor Trøst, og vil du derfor vove det, vil jeg med.“

„Jeg nærer ikke mindste Tvivl om,“ svarede Tom, „at det bliver en fortræffelig Budding, og i ethvert Tilfælde er jeg vis paa, at den vil smage mig. Der er af Naturen noget saa rask og kvikt ved dig, Ruth, at hvis du sagde, at du kunde lave en Terrin fejlfri Skildpaddesuppe, vilde jeg tro dig.“

Og Tom havde Ret. Hun var netop en saadan Person. Ingen vilde have kunnet modstaa hendes tillokkende Væsen, og ingen havde Grund til at prøve derpaa; men dog syntes hun slet ikke selv at vide noget herom, hvilket var det bedste af det.

Naa, hun vadskede Tekopperne, mens hun pludrede i eet væk og fortalte Tom alle Slags Anekdoter om Metalstøberens; satte enhver Ting paa dens Plads, gjorde Stuen lige saa pæn, som hun selv var — skønt man ikke maa tro, at dens Form var halvt saa pæn som hendes eller havde mindste Lighed med den — og børstede Toms gamle Hat i det uendelige, indtil den blev lige saa glat som Pecksniff. Derpaa opdagede hun pludselig, at Toms Skjortelinning var frynset i Kanten, hvorfor hun fløj op efter Naal og Traad, kom flyvende ned igen med Fingerbøllet paa og gjorde den i Stand med vidunderlig Færdighed, uden at stikke ham en eneste Gang i Ansigtet med Naalen, uagtet hun fra først til sidst nynnede hans Yndlingsmelodi og slog Takt paa hans Halstørklæde med Fingrene paa sin venstre Haand. Ikke saa snart var hun færdig dermed, førend hun atter løb bort, men pludselig stod hun der igen, saa livlig og væver som en Bi, mens hun bandt sin faste lille Hage ind i en lille, tæt sluttende Hat, opsat paa at løbe hen til Slagteren uden at spilde en Minut, hvorfor hun opfordrede Tom til at følge med og selv se Kødet blive skaaret af. Og Tom var naturligvis villig til at gaa, hvorhen det skulde være, hvorfor de travede af Sted Arm i Arm og paa Vejen talte om, hvad det var for en stille Gade at bo i og saa billig, og hvor luftig den var.

At se Slagteren klappe Kødet, førend han lagde det paa Blokken, og hvæsse sin Kniv, var det samme som øjeblikkelig at glemme Frokosten. Og det var ogsaa fornøjeligt — ja det var virkelig — at se ham skære det af saa glat og saftigt. Der var ikke noget raat deri, skønt Kniven var stor og skarp; det var et Kunstværk, et stort Kunstværk; der var Finhed i Farven, Renhed i Tonen, Dygtighed i Emnets Behandling, smuk Afskygning. Det var Aandens Sejr over Materien.

Der er maaske ikke vokset et grønnere Kaalblad i nogen Have end det, hvori dette Stykke Kød blev svøbt ind, førend det blev leveret til Tom. Men Slagteren havde Sans

for sin Haandtering og forstod at forædle den. Da han saa Tom bære sig noget kejtet ad med at stikke Kaalbladet i Lommen, bad han om at maatte gøre det for ham; „thi," sagde han med en vis Følelse, „man maa kæle for Kødet, ikke tage haardt paa det!"

Og nu gik de igen hjem, efter at have købt nogle Æg, lidt Mel og deslige Smaating, og Tom satte sig alvorlig til at skrive ved den ene Ende af Dagligstuebordet, mens Ruth lavede sig til at lave Buddingen paa den anden; thi der var ingen andre i Huset end en gammel Kone, og de gjorde alting selv med Undtagelse af det allergroveste Arbejde.

„Hvad er det, du skriver, Tom?" spurgte hans Søster og lagde sin Haand paa hans Skulder.

„Ja ser du, lille Ven," sagde Tom, idet han lagde sig tilbage paa Stolen og saa hende op i Ansigtet, „det er mig naturligvis magtpaaliggende at faa en eller anden passende Sysselsættelse, og jeg tror derfor, at det er bedst, at jeg, førend Westlock kommer i Eftermiddag, skriver lidt ned om mig selv og mine Kvalifikationer, som han kan vise sine Venner."

„Det er bedst, at du ogsaa gør det samme for mig, Tom," sagde hans Søster og slog Øjnene ned. „Jeg vilde saa inderlig gerne blive ved at holde Hus for dig og passe dig; men dertil ere vi ikke rige nok."

„Vi ere ganske vist ikke rige og kunne blive meget fattigere," svarede Tom; „men vi ville ikke skilles ad, saa længe vi kunne undgaa det. Nej, nej, vi ville være enige om, Ruth, at medmindre vi skulle blive saa ulykkelige, at jeg maa sige mig selv, at du vil være bedre faren langt borte fra mig end hos mig, ville vi staa Last og Brast med hinanden. Jeg er vis paa, at vi ville føle os lykkeligere ved at staa Last og Brast med hinanden. Tror du ikke ogsaa det, Ruth?"

„Om jeg tror det, Tom!"

„Saa, saa!" afbrød Tom hende kærligt. „Du maa ikke græde."

„Nej, nej, det skal jeg ikke. Men du kan ikke overkomme det, kære Broder. Du kan virkelig ikke."

„Det vide vi ikke," sagde Tom. „Hvor kunne vi allerede vide det, uden at have forsøgt derpaa? Du skal bare se!" Toms Energi var formelig storartet. „Ingen ved, hvad der kan ske, naar vi ret gøre os Umage. Og jeg er vis paa, at vi kunne leve tilfredse af meget lidt — naar vi bare kunne faa det."

„Ja det er jeg vis paa, vi kunne, Tom."

„Naa," sagde Tom, „saa maa vi prøve paa det. Min Ven, John Westlock, er en ypperlig Fyr og meget klog. Jeg vil spørge ham til Raads. Vi ville begge to tale med ham derom. Du vil bestemt synes meget godt om John, naar du lærer ham at kende. Græd ikke, græd ikke! Du lave en en Beefsteaksbudding!" sagde Tom og puffede blidt til hende. „Du har jo ikke engang Mod nok til at give dig i Lag med en Pandekage!"

„Du kan ikke lade være at kalde det en Budding, Tom; husk paa, jeg har advaret dig!"

„Jeg kan lige saa gerne kalde det en Budding, til det viser sig, at det bliver noget andet," sagde Tom. „Naa, nu vil du nok tage fat for Alvor?"

Ja, det kan nok være, og det med en saa fornøjelig Alvor, at Toms Opmærksomhed hvert Øjeblik vandrede bort fra hans Skriveri. Først trippede hun ned i Køkkenet efter Melet, saa efter Kagebrættet, saa efter Æggene, saa efter Smørret, saa efter en Krukke Vand, saa efter Dejrullen, saa efter Buddingformen, saa efter Peberet, saa efter Saltet, idet hun gjorde en særskilt Rejse efter hver enkelt Ting og lo, hver Gang hun paa ny drog af Sted. Da alle Materialierne vare samlede, blev hun forfærdet over at se, at hun intet Forklæde havde paa, og løb derfor til en Forandring ovenpaa for at hente det. Hun tog det ikke paa deroppe, men kom dansende ned med det i Haanden, og da hun var et af disse smaa Kvindfolk, for hvem et Forklæde er en saare klædelig Pynt, som de ikke ere fri for at være lidt forfæn-

gelige af, varede det umaadelig længe, førend hun fik det ordnet, idet det først maatte glattes omhyggeligt forneden — hvor det dog var en koket lille Smække — og lægges i smaa Folder ved Baandene, førend det kunde bindes, og bankes, rettes og pyntes paa ved Lommerne, førend det vilde sidde rigtig, hvilket det omsider gjorde, og da det gjorde det — dog det kan være det samme; dette er en adstadig Fortælling. Og saa skulde hendes Haandlinninger smøges op af Frygt for Melet, og hun havde en lille Ring, som skulde tages af Fingeren, men som ikke vilde komme af — den tossede lille Ring! — og under alt dette saa hun nu og da alvorlig hen paa Tom under sine sorte Øjenhaar, som om det alt sammen hørte med til at lave Buddingen.

Om det saa skulde have kostet Tom Liv og Sjæl, kunde han ikke komme længere med sit Skriveri end: „En agtværdig, ung Mand paa fem og tredive Aar," og det uagtet hun lod, som om hun var overnaturlig stille, og gik omkring paa Taaspidserne for ikke at forstyrre ham, hvilket kun tjente til yderligere at aflede hans Opmærksomhed og fæste den paa hende.

„Tom," sagde hun til sidst glad, „Tom!"

„Hvad nu?" spurgte Tom og gentog derpaa ved sig selv, „paa fem og tredive Aar."

„Vil du ikke se et Øjeblik herhen?"

Som om han ikke havde set derhen hele Tiden!

„Nu skal jeg til at begynde. Indser du, hvorfor jeg gnider det indvendige af Formen ind med Smør? Hvad, Tom?"

„Ikke mere, end du gør, tør jeg sige," svarede Tom smilende. „For jeg tror ikke, at du forstaar dig det mindste derpaa."

„Hvor du er vantroende! Hvorledes tror du ellers, at den vilde gaa let ud, naar den er færdig? At en Civilingeniør og Landmaaler ikke ved det; du gode Gud, Tom!"

Der var nu slet ikke Tale om at prøve paa at skrive. Tom overstregede sit „En agtværdig, ung Mand paa fem og

tredive Aar" og sad med Pennen i Haanden og saa til med et af de kærligste Smil, man kan tænke sig.

Hvor den lille var ivrig! Hvor vigtig hun teede sig, medens hun gjorde sig al mulig Umage for ikke at smile eller lade uvis om noget! Det var en ren Svir for Tom at se hende med de rynkede Bryn og de spidsede, rosenrøde Læber ælte Dejen, rulle den, skære den i Strimler, lægge den rundt inde i Formen, ridse den af rundt om Kanten, snitte Kødet i smaa Stykker, strø Salt og Peber paa dem, lægge dem i Formen, hælde koldt Vand paa til Sauce og ikke vove at stjæle sig til at kaste et Blik paa ham, for at hun ikke skulde falde ud af sin alvorlige Rolle, indtil hun til sidst, da Formen var hel fuld og kun manglede det øverste Lag Dej, klappede ad Tom i sine dejede og melede Hænder og brast i en saa henrivende og triumferende lille Latter, at Buddingen ikke vilde have trængt til noget andet Krydderi for at gøre den velsmagende for ethvert rimeligt Menneske paa Jorden.

„Hvor er Buddingen?" sagde Tom; thi han kunde ogsaa gøre Løjer, kunde han.

„Hvor?" svarede hun og løftede den i Vejret med begge Hænder. „Se her!"

„Er det en Budding?"

„Det bliver det, naar der er kommet Laag paa det."

Da Tom endnu lod, som om han ikke vilde tro det, gav hun ham et Dask med Dejrullen og begyndte, stadig leende, igen paa det øverste Lag Dej, men for pludselig sammen og blev ganske rød. Ogsaa Tom studsede; thi ved at følge hendes Øjne saa han John Westlock staa inde i Stuen.

„Men min Gud, John, hvorledes er De kommen ind?"

„Jeg beder om Forladelse," sagde John, „og især Deres Søster, men i Gadedøren mødte jeg en gammel Dame, som bad mig gaa herind, og da De ikke hørte mig banke, og Døren stod aaben, tog jeg mig den Frihed. Jeg ved næsten ikke," sagde John med et Smil, „hvorfor nogen af os skulde

blive forlegen over, at jeg tilfældigvis er bleven Vidne til en saa nydelig huslig Syssel, der udføres med saa megen Færdighed, men jeg maa tilstaa, at jeg er det. Vil De ikke være saa venlig at komme mig til Undsætning, Tom?"

„Mr. John Westlock," sagde Tom. „Min Søster."

„Jeg haaber, at De som Søster til en saa gammel Ven," sagde John, „ikke vil lade min uheldige Entré paavirke Deres første Indtryk af mig."

„Min Søster er maaske ikke utilbøjelig til at sige det samme til Dem, for sit eget Vedkommende," svarede Tom.

John sagde naturligvis, at dette var aldeles unødvendigt, da han var bleven greben af tavs Beundring, og rakte sin Haand ud mod Miss Pinch, som imidlertid ikke kunde tage den, paa Grund af Melet og Dejen, der sad paa hendes Fingre. Dette, der kunde synes skikket til at forøge den almindelige Forvirring og gøre Tingene endnu værre, havde i Virkeligheden den modsatte Virkning, idet ingen af dem kunde bare sig for at le, saa at de begge straks overvandt al Generthed.

„Det glæder mig at se Dem," sagde Tom. „Sid ned."

„Jeg kan kun paa eet Vilkaar tænke paa at sætte mig," svarede hans Ven, „og det er, at Deres Søster bliver ved med Buddingen, som om De endnu vare alene."

„Det gør hun vist gerne," sagde Tom, „men paa et andet Vilkaar, nemlig, at De bliver her og hjælper os at spise den."

Da Tom gjorde sig skyldig i denne forfærdelige Uforsigtighed, fik stakkels lille Ruth en heftig Hjertebanken, idet hun følte, at hvis Buddingen mislykkedes, vilde hun aldrig mere kunne vise sig for John Westlock med oprejst Hoved. Aldeles uvidende om hendes Sindstilstand, modtog John Indbydelsen med al tænkelig Hjertelighed, og efter lidt mere Skæmt om samme Budding og de storartede Forventninger, han gav sig Skin af at nære om den, tog hun igen rødmende fat paa sit Arbejde, og han tog en Stol.

„Jeg er kommen meget tidligere, end jeg havde haft i

Sinde, Tom, men jeg skal sige Dem hvorfor, og jeg tror at turde indestaa for, at De vil blive glad ved at høre det. Er det noget, De ønsker at vise mig?"

„Ak Gud nej!" udbrød Tom, der havde glemt det overstregede Stykke Papir, han havde i Haanden, indtil dette Spørgsmaal mindede ham om det! „En agtværdig, ung Mand paa fem og tredive Aar" — Begyndelsen af en Skildring af mig selv; det er det hele."

„Jeg tror ikke, De har nødig at gøre den færdig. Men hvad er det, De har jo aldrig fortalt mig, at De har Venner i London?"

Tom saa forbavset paa sin Søster, og hans Søster saa endnu mere forbavset paa ham.

„Venner i London?" gentog Tom.

„Ja vist," sagde Westlock.

„Har du Venner i London, kære Ruth?" spurgte Tom.

„Nej, Tom."

„Det glæder mig meget, at jeg har Venner," sagde Tom, „men det er noget helt nyt for mig. Jeg har aldrig vidst det. Det maa være nogle udmærkede Folk til at gemme en Hemmelighed, John."

„De skal selv dømme," svarede den anden. „Alvorlig talt, er Sagen saaledes. Mens jeg sad ved min Frokost i Morges, bankede det paa min Dør —"

„Hvorpaa De meget højt raabte: „Kom ind!" ytrede Tom.

„Det gjorde jeg, og da den Person, der havde banket paa, ikke var en agtværdig ung Mand paa fem og tredive Aar fra Landet, kom han ind, da han opfordredes dertil, Tom, i Stedet for at blive staaende og maabe paa Trappen. Naa, da han var kommen ind, saa jeg, at det var en ubekendt, en alvorlig, forretningsmæssig, adstadig ubekendt. „Mr. Westlock?" sagde han. „Det er mit Navn," sagde jeg. „Tør jeg tale et Par Ord med Dem?" sagde han. „Behag at tage Plads."

Her standsede John et Øjeblik for at skotte til Bordet, hvor Toms Søster, der var lutter Øre, endnu havde travlt

med Formen, som nu tog sig fortræffelig ud. Derpaa vedblev han:

„Da Buddingen havde taget en Stol, Tom —"

„Hvad for noget?" udbrød Tom.

„Havde taget en Stol."

„De sagde en Budding."

„Nej, nej," svarede John og blev lidt rød, „en Stol. Hvilket Indfald, at en ubekendt skulde komme ind i min Stue Klokken halv ni om Morgenen og tage en Budding! Efter at have taget en Stol, Tom, en Stol, forbavsede han mig ved at aabne Samtalen saaledes:

„De kender nok Mr. Thomas Pinch?"

„Nej dog!" udbrød Tom.

„Hans egne Ord, forsikrer jeg Dem. Jeg svarede ham ja. Om jeg vidste, hvor De for Tiden opholdt Dem? Ja. I London? Ja. Han havde saa løseligt hørt, at De havde opgivet Deres Stilling hos Pecksniff. Om det var sandt? Ja det var. Om De ønskede Dem en anden? Ja De gjorde."

„Meget rigtigt," sagde Tom og nikkede.

„Netop, hvad jeg indprentede ham. De kan være vis paa, at jeg gjorde det umuligt for ham at tage fejl i dette Punkt, og jeg gav ham udtrykkelig at forstaa, at han kunde være ganske rolig i saa Henseende. Meget vel. „Saa," sagde han, „tror jeg at kunne hjælpe ham."

Toms Søster holdt pludselig inde med sit Arbejde.

„Du store Gud!" udbrød Tom. „Kære Ruth — tror at kunne hjælpe mig."

„Naturligvis," vedblev John Westlock og skottede til Toms Søster, der ikke var mindre spændt end Tom selv, „bad jeg ham blive ved og sagde, at jeg straks vilde søge Dem op. Han svarede, at han kun havde meget lidt at sige, da han var en Mand af faa Ord; han gik derfor lige til Sagen og meddelte mig, at en af hans Venner havde Brug for en Slags Sekretær og Bibliotekar, og hvorvel Lønnen var lille, kun hundrede Pund om Aaret, var Ar-

bejdet paa den anden Side heller ikke svært, og De kunde straks tiltræde den ledige Post."

„Gud i Himmelen," udbrød Tom; „hundrede Pund om Aaret! Kære John! Elskede Ruth! Hundrede Pund om Aaret!"

„Men det underligste ved den hele Historie," vedblev John Westlock, idet han lagde sin Haand paa Toms Haandled for at vække hans Opmærksomhed og dæmpe hans Henrykkelse, „det underligste ved den hele Historie, Miss Pinch, er dette. Jeg kender ikke det mindste til denne Mand, og han kender heller ikke Tom."

„Det kan han ikke," sagde Tom, der hverken vidste ud eller ind, „hvis han er en Londoner. Jeg kender ingen i London."

„Og da jeg ytrede," vedblev John, idet han stadig holdt sin Haand paa Toms Haandled, „at han vist vilde undskylde, at jeg tillod mig at spørge, hvem der havde sendt ham til mig; hvorledes han havde hørt, hvilken Forandring der var foregaaet med min Vens Stilling, og hvoraf han vidste, at min Ven var særlig skikket til en Post som den omtalte, svarede han kort og godt, at det ikke var ham tilladt at indlade sig paa nogen Forklaring. Jeg maatte helt vel vide," tilføjede han, „at for enhver, der havde været i Pecksniffs Nabolag, vare Thomas Pinch og hans Talenter lige saa velkendte som den Blaa Drage."

„Den Blaa Drage!" svarede Tom, som stirrede skiftevis paa sin Ven og sin Søster.

„Ja, tænk bare! Han talte lige saa fortroligt om den Blaa Drage, forsikrer jeg Dem, som om han havde været Mark Tapley. Jeg lukkede Øjnene op, kan De tro, da han gjorde det, men kunde ikke mindes, at jeg før havde set Manden, skønt han sagde med et Smil: „De kender den Blaa Drage, Mr. Westlock; De har selv holdt Dem lystig der et Par Gange." Holdt mig lystig der! Ja, det har jeg. Kan De huske, Tom?"

Tom nikkede og sagde i endnu større Forvirring end

før, at dette var noget af det mest uforklarlige og mærkelige, han havde oplevet i sit Liv.

„Uforklarligt!“ gentog hans Ven. „Jeg blev bange for Manden. Skønt det var højlys Dag og klart Solskin, blev jeg ordentlig bange for ham og havde ham virkelig halvvejs mistænkt for at være en overnaturlig Gæst og ikke nogen dødelig, indtil han tog en ganske almindelig Lommebog frem og rakte mig dette Kort.“

„Mr. Fips,“ sagde Tom, idet han læste det højt. „Austin Friars. Austin Friars klinger helt spøgelseagtigt, John.“

„Fips derimod ikke, finder jeg,“ var Johns Svar. „Men der bor han, og der venter han os i Formiddag. Og nu ved De paa Ære lige saa meget om denne mærkelige Tildragelse som jeg.“

Toms Ansigt, der paa een Gang udtrykte Henrykkelse over de hundrede Pund om Aaret og Forundring over Fortællingen, kunde kun sammenlignes med hans Søsters, hvori der prægede sig det stærkeste Udtryk af straalende Overraskelse, nogen Maler kunde have ønsket sig. Hvad der vilde være blevet af Beefsteaksbuddingen, hvis den imidlertid ikke alt var bleven færdig, vilde selve Astrologien ikke have kunnet afgøre.

„Tom,“ sagde nu Ruth, „mon Mr. Westlock i sit Venskab for dig ikke skulde vide mere om dette, end han vil sige?“

„Nej, vist ikke!“ udbrød John ivrigt. „Det er ikke Tilfældet, forsikrer jeg Dem. Gid det var. Jeg kan ikke rose mig af noget saadant, Miss Pinch. Alt, hvad jeg ved eller, saa vidt jeg kan se, rimeligvis vil faa at vide, har jeg allerede sagt Dem.“

„Kunde De ikke faa mere at vide, hvis De fandt for godt?“ sagde Ruth, medens hun omhyggelig skrabede Kagebrættet af.

„Nej, jeg kan ikke. Det er slet ikke smukt af Dem at være mistroisk mod mig, naar jeg tror Dem saa godt.

Jeg har den mest urokkelige Tro til Buddingen, Miss Pinch."

Herover lo hun, men snart faldt de tilbage til en alvorligere Tone og drøftede Sagen fra alle Sider. Hvad der end for øvrigt var uklart ved Tingen, saa syntes dog det at være fuldkommen klart, at der tilbødes Tom en Løn af hundrede Pund om Aaret, og da dette var Hovedpunktet, fremhævede det Mørke, hvori det var indhyllet, det kun saa meget mere.

Tom, der var i en feberagtig Spænding, vilde straks være gaaet hen til Austin Friars, men efter Johns Raad tøvede de næsten en Time, førend de brød op. Tom gjorde sig saa pæn, han kunde, og da John Westlock gennem den halvt aabne Dagligstuedør saa nogle Glimt af, hvorledes den flinke lille Søster ude paa Gangen børstede hans Kjolekrave, syede nogle Sting sammen, der vare løbne op paa hans Handsker, og vimsede saa let omkring ham, idet hun med sin pertentlige, gammeldags Ordensans fiksede ham op hist og her, tænkte han med Harme paa Fantasiportrætterne af hende paa Væggene i det Pecksniffianske Arbejdsværelse, idet han fandt, at de vare nogle skammelige Vrængebilleder og ikke nær kønne nok, skønt Kunstnerne, som tidligere omtalt, altid havde gjort disse Skitser smukke, og han selv havde tegnet i det mindste en Snes af dem.

„Tom," sagde han, mens de gik, „jeg begynder at tro, at Deres Forældre maa have været noget."

„Det tænker jeg med," svarede Tom rolig.

„Men jeg mener Folk af Stand."

„Gud velsigne Dem," svarede Tom, „min salig Fader var kun af ringe Stand, og min Moder ligesaa."

„Husker De dem da tydelig?"

„Ak Gud ja. Min salig Moder var den sidste. Hun døde, mens Ruth endnu var et ganske lille Barn, og vi kom da i Huset hos den gode, gamle Bedstemoder, jeg saa tit har fortalt Dem om. Det husker De jo nok? Aa, der er intet romantisk ved vor Historie, John."

„Nu vel da," sagde John i stille Fortvivlelse, „saa er det umuligt at forklare, hvorledes det hænger sammen med min Gæst fra i Formiddags, og vi ville derfor ikke prøve derpaa."

Ikke des mindre prøvede de derpaa og holdt ikke op med at prøve derpaa, førend de kom til Austin Friars, hvor de i en meget mørk Gang paa første Sal med en snurrig Beliggenhed i et Baghus oven over et Blytag fandt en lille Glasdør oppe i et Hjørne med Mr. Fips malet paa den med Bogstaver, som skulde være gennemsigtige. Der var ogsaa et ondskabsfuldt, gammelt Skænkebord, der stod skjult i Mørket tæt ved Døren og pønsede paa Anslag mod de kommendes Ribben, samt en gammel, udslidt Maatte, fuld af Huller, som, da den var bleven ubrugelig som Maatte, allerede i mange Aar havde givet sin Vindskibelighed en anden Retning og regelmæssig spændte Ben for Mr. Fips's Klienter.

Ved at høre et voldsomt Sammenstød mellem en menneskelig Hat og sin Kontordør underrettedes Fips ved dette sædvanlige Meddelelsesmiddel om, at der var kommet nogen, som vilde tale med ham, og idet han lukkede denne nogen ind, ytrede han, at der var „noget mørkt."

„Mørkt — det skal jeg love for," hviskede John Tom Pinch i Øret. „Intet daarligt Sted, skulde jeg mene, Tom, til at skille en Mand fra Landet ved Livet."

Tom havde allerede ved sig selv overvejet Muligheden af, at de vare blevne lokkede ind i denne Region for at blive hakkede til Pølsemad; men Synet af Fips, der var en lille, mager og fredelig udseende Mand og gik med sorte Knæbenklæder og Pudder, bortjog enhver Tvivl hos ham.

„Kom indenfor," sagde Fips.

Ind gik de, og frygtelig gulsottigt saa Fips's lille Kontor ud med en stor, sort, spredt Klat paa Gulvet i det ene Hjørne, som om en gammel Kontorist for flere Aar siden havde skaaret Halsen over paa sig der og udgydt Blæk i Stedet for Blod.

„Jeg har taget min Ven, Mr. Pinch, med," sagde John Westlock.

„Vær saa god at tage Plads," sagde Fips.

De tog de to Lænestole, og Fips satte sig paa Kontorstolen, af hvis Udstopning han trak et umaadeligt langt Krølhaar ud og stak det med tilsyneladende stor Appetit i Munden.

Han saa nysgerrigt paa Tom Pinch, men uden noget som helst Udtryk, der fornuftigvis kunde udtydes som et Tegn paa usædvanlig Interesse. Efter en kortvarig Tavshed, hvorunder Fips var saa fuldkomment ugenert, at han aabenbart godt kunde have brudt den tidligere, hvis han havde haft Lyst dertil, spurgte han, om Mr. Westlock havde gjort Mr. Pinch fuldstændig kendt med hans Tilbud.

John svarede „ja".

„Og De finder det antageligt?" spurgte Fips Tom.

„Jeg holder det for en stor Lykke, Sir," svarede Tom, „og er Dem overordentlig taknemmelig for det."

„Ikke mig," sagde Fips; „jeg handler kun efter Ordre."

„Saa Deres Ven da," sagde Tom, „den Herre, i hvis Tjeneste jeg skal træde, og hvis Tillid jeg skal stræbe at fortjene. Naar han har lært mig bedre at kende, haaber jeg, at han ikke vil opgive sine gode Tanker om mig. Han vil finde mig punktlig og paapasselig og ivrig for at gøre min Pligt. Det tror jeg at kunne indestaa for, og det samme kan Mr. Westlock," tilføjede Tom, idet han saa hen til ham.

„Ja ganske vist."

Det syntes at falde Fips lidt vanskeligt at genoptage Samtalen. For at udfylde Pausen tog han Oblatstemplet og begyndte at trykke sine Ben fulde af store F'er.

„Tingen er," sagde Fips, „at min Ven for Øjeblikket ikke er her i Byen."

Tom blev lang i Ansigtet, da han opfattede denne Ytring som Tegn paa, at hans Ydre ikke behagede, og at Fips vilde se sig om efter en anden.

„Naar tror De, han kommer til Byen?“ spurgte han.

„Det er mig umuligt at sige; jeg har ikke den fjerneste Forestilling derom. Men,“ sagde Fips, idet han trykkede Oblatstemplet dybt ind i sin venstre Læg og saa vist paa Tom, „jeg indser heller ikke, at det gør synderlig til Sagen.“

Stakkels Tom bøjede ærbødigt sit Hoved, men syntes dog at nære nogen Tvivl herom.

„Jeg siger,“ gentog Fips, „at jeg ikke indser, at det gør synderlig til Sagen. Det hele afhænger udelukkende af Dem og mig, Mr. Pinch. Om Deres Pligter kan jeg give Dem Underretning, og Deres Løn kan jeg udbetale Dem. Ugentlig i dette Kontor, hver Dag mellem fire og fem om Eftermiddagen.“ Med disse Ord satte Fips et Ansigt op, som om han vilde give sig til at fløjte, men gjorde det dog ikke.

„De er alt for god,“ sagde Tom, hvis Aasyn nu straalede af Glæde, „og intet kan være mere ligefrem eller mere tilfredsstillende. Min Nærværelse vil udfordres —“

„Fra halv ti til fire eller saa, tænker jeg,“ afbrød Fips ham. „Saa omtrent.“

„Jeg mente ikke Arbejdstiden, den er let og magelig, indrømmer jeg; men Stedet.“

„Aa Stedet! Stedet er i Temple.“

Tom var henrykt.

„De har maaske Lyst til at se Stedet?“ sagde Fips.

„Ak Gud nej, jeg vil kun være alt for glad ved at vide, at jeg faar Posten; vi har ikke nødigt at tale videre om Stedet.“

„Sagen er afgjort,“ sagde Fips; „men De kan vel nok mødes med mig om en Time ved Temple Porten?“

Naturligvis kunde Tom det.

„Godt,“ sagde Fips og stod op; „saa skal jeg vise Dem Stedet, og De kan tiltræde Deres Tjeneste i Morgen. Om en Time altsaa. Jeg ser vel Dem med, Mr. Westlock?

Meget godt. Vær forsigtig, hvor De gaar. Her er noget mørkt."

Med denne Hentydning, der syntes overflødig, lukkede han dem ud paa Trappegangen, hvorfra de famlede sig ud paa Gaden.

Sammenkomsten havde saa lidt fjernet den Hemmelighedsfuldhed, hvori Toms ny Post var indhyllet, og havde tværtimod gjort saa meget til at forøge den, at den ene ikke kunde bare sig for at smile over den andens forlegne Miner. De bleve imidlertid enige om, at Toms Indførelse i hans ny Virkekreds og Forestilling for hans ny Kontorkammerater næppe kunde undlade at bringe Lys i Sagen, og de udsatte derfor at drøfte den videre, indtil de havde haft den aftalte Sammenkomst med Fips.

Efter at have set indenfor hos John Westlock og ofret nogle ledige Minutter paa Svinesylten, gik de til Mødestedet. Skønt det var lidt før den aftalte Tid, stod Mr. Fips dog allerede ved Temple Porten og udtalte sin Tilfredshed med deres Punktlighed.

Han viste Vej gennem forskellige Gyder og Gaarde ind i een, der var roligere og mørkere end de andre, og efter at være styret hen imod et Hus, gik han op ad en fælles Trappe, idet han undervejs tog et Knippe rustne Nøgler op af sin Lomme. Han standsede uden for en Dør i en af de øverste Etager, paa hvilken der kun sad en Klat gul Maling, hvor Beboerens Navn ifølge Skik og Brug burde have staaet, og begyndte meget sindigt at banke Støvet ud af en af disse Nøgler paa det brede Trapperækværk.

„Det er bedst, at De faar lavet en lille Pløk," sagde han, idet han saa sig om efter Tom efter at have blæst ind i Nøglen, saa at den gav en skingrende Fløjtetone. „Det er den eneste Maade, hvorpaa man kan forebygge, at de blive tilstoppede. Og Laasen vil ogsaa gaa lettere, naar den bliver smurt med en Smule Olie."

Tom takkede ham, men var alt for optaget af sine egne Tanker og John Westlocks Miner til at være synderlig

snaksom. Imidlertid aabnede Fips Døren, som kun meget nødigt og med en afskyelig, skærende Lyd gav efter for hans Haand. Da han havde gjort det, tog han Nøglen af og gav Tom den.

„Ja, ja," sagde Fips. „Støvet ligger temmelig tykt her."

Det gjorde det unægtelig, og Fips kunde gerne have sagt, at det laa meget tykt. Det havde ophobet sig overalt, laa tykt paa enhver Genstand, og eet Sted, hvor en Solstraale skinnede gennem en Sprække i Vinduesskoddet og ramte Væggen lige overfor, snurrede det sig ustandselig rundt ligesom et kæmpestort Egernbur.

Støv var det eneste der paa Stedet, hvori der var nogen Bevægelse. Da deres Fører havde givet Lyset Adgang og skudt det tunge Vindue i Vejret for at lade Sommerluften strømme ind, viste det brøstfældige Bohave, det afblegede Panel og Loft, den rustne Ovn og Ildstedet, der var fuldt af Aske, sig i hele sin Ynkelighed. Tæt ved Døren stod der en Lysestage, hvorpaa der sad en Slukker, som om den, der sidst havde været der, efter at have sikret sig Tilbagetoget, var bleven staaende for at kaste et Afskedsblik paa den Uhygge, han forlod, og derpaa havde slukket baade Lys og Liv paa een Gang og lukket Værelset som en Grav.

Der var to Værelser i denne Etage, og i det første eller yderste en smal Trappe, der førte op til to andre ovenpaa, hvilke sidste vare indrettede til Sovekamre. I intet af disse, saa lidt som i Værelserne nedenunder, var der Mangel paa ordentligt Bohave, om end af gammeldags Façon; men Ensomheden og den lange Tid, hvori det havde staaet ubenyttet, syntes at have gjort det uskikket til Brug for menneskelige Væsener og givet det et frastødende, spøgelseagtigt Præg.

Al Slags Løsøre laa strøet omkring uden mindste Orden og blandet sammen med Kasser, Kurve og alt muligt Skrimmelskrammel. Paa alle Gulvene laa der store

Stabler Bøger, maaske flere Tusinde Bind i Tallet, nogle endnu i Baller, andre indsvøbte i Papir, saaledes som de vare blevne købte, atter andre spredte enkeltvis eller i Bunker, men ikke en eneste stod paa nogen af de Reoler, der vare opstillede langs Væggene. Paa disse Bøger henledte Fips Toms Opmærksomhed.

„Førend der kan foretages videre, maa vi have dem ordnede, indførte i et Katalog og stillede op paa Hylderne, Mr. Pinch. Det, tror jeg, kan være nok til at begynde med."

Tom gned sig i Hænderne i glad Forventning om et Hverv, der stemmede saa godt med hans Tilbøjelighed, og sagde:

„Det er et Arbejde, der interesserer mig meget, forsikrer jeg Dem. Det vil maaske optage mig, til Mr. —"

„Til Mr. —" gentog Fips, ligesom for at spørge om, hvorfor Tom standsede.

„Jeg glemte, at De endnu ikke har sagt min ny Principals Navn," sagde Tom.

„Aa," sagde Fips, idet han trak sin Handske paa, „har jeg ikke? Nej, det er sandt, det tror jeg heller ikke, at jeg har. Ja han vil vist snart være her, og De ville upaatvivlelig komme godt ud af det med hinanden. Jeg ønsker Dem oprigtig talt alt muligt Held. De glemmer da ikke at lukke Døren? Den falder i af sig selv, naar De slaar den til. Halv ti, husker De nok. Lad os sige fra halv ti til fire eller halv fem, eller saa omtrent; den ene Dag maaske lidt før, den anden Dag lidt sildigere, alt eftersom De føler Dem oplagt og indretter Deres Arbejde. Mr. Fips, Austin Friars, husker De jo nok? Og De glemmer heller ikke at slaa Døren til?"

Alt dette sagde han i en saa venlig og utvungen Tone, at Tom kun kunde gnide sig i Hænderne og nikke og smile samtykkende, hvilket han endnu gjorde, da Fips ganske rolig gik sin Vej.

„Hvad, er han gaaet?" udbrød Tom.

„Ja, og hvad mere er, Tom," sagde John Westlock,

idet han satte sig paa en Bunke Bøger og saa op paa sin forbavsede Ven, „han kommer aabenbart ikke igen, saa at De allerede er indsat i Deres Stilling, om end under noget paafaldende Omstændigheder, Tom.“

Den hele Historie var i og for sig saa snurrig, og medens Tom stod der imellem Bøgerne med sin Hat i den ene Haand og Nøglen i den anden, saa han saa umaadelig forfjamsket ud, at hans Ven ikke kunde bare sig for at le. Vennens Munterhed ikke mindre end Mindet om, hvor pludselig han var bleven afbrudt midt i sin høflige Samtale med Fips, indvirkede saaledes paa Tom, at han lidt efter lidt ogsaa kom til at le, og idet de saaledes smittede hinanden, lo de til sidst himmelhøjt.

Da de havde let sig mæt, hvilket dog ikke skete saa snart — thi gav man John en Finger i den Retning, kunde man være vis paa, at denne lystige, godmodige Fyr straks tog hele Haanden — saa de sig nøjere om og søgte mellem Skramlet for om muligt at finde et eller andet, der kunde lede Dem paa Spor. Men de fandt ikke det allermindste. Da Bøgerne uden Tvivl vare blevne købte paa Auktioner og samlede til forskellige Tider, vare de mærkede med en Mængde forskellige Ejeres Navne; men om noget af disse Navne tilhørte Toms Principal, og hvis saa var, hvilket af dem det var, var det dem umuligt at afgøre. Det forekom John at være en lys Idé at forespørge sig hos Portneren om, hvem Værelserne tilhørte, eller af hvem de vare lejede, men han kom ikke klogere tilbage, da Svaret havde været: „Mr. Fips, Austin Friars.“

„Naar alt kommer til alt, Tom, saa begynder jeg at tro, at der ikke stikker andet derunder, end at Fips er en ekscentrisk Mand; han kender noget til Pecksniff; foragter ham naturligvis; har hørt eller set nok til Dem til at vide, at De er en Mand, han kan bruge, og fæster Dem paa sin egen, lunefulde Maade.“

„Men hvorfor paa sin egen, lunefulde Maade?“

„Aa, hvorfor har ethvert Menneske sin egen, lunefulde

Smag? Hvorfor gaar Fips med Knæbenklæder og Pudder, og Fips's nærmeste Nabo med Støvler og Paryk?"

Tom, der var i den Stemning, hvori enhver Forklaring er en stor Trøst, tiltraadte villig denne, der virkelig ogsaa var lige saa rimelig som enhver anden, og sagde, at det var der noget i. Heller ikke rokkedes hans Tro af, at han havde sagt det selvsamme om enhver af de af hans Ven fremsatte Gisninger og var fuldkommen rede til at sige det igen, hvis han havde haft en ny Løsning at foreslaa.

Da dette ikke var Tilfældet, trak Tom Vinduet ned og satte Skoddet for, hvorpaa de forlod Værelset. Han lukkede Døren med et Smæld, saaledes som Fips havde bedet om, undersøgte den, fandt den i Orden og stak Nøglen i Lommen.

De gjorde en temmelig lang Omvej, da de gik tilbage til Islington, eftersom de havde Tid nok, og Tom ikke kunde blive ked af at se sig om. Det var godt, at han havde John Westlock til Ledsager, da de fleste vilde være blevne kede af hans idelige Standsninger uden for Butiksvinduerne og hans hyppige Faren ud paa den stærkt befærdede Kørevej for saa meget bedre at kunne se paa Kirketaarne og andre offentlige Bygninger. Men John var henrykt over at se, hvor stærkt alt interesserede ham, og hver Gang Tom kom tilbage med et straalende Ansigt fra Vognvrimmelen, aldeles uvidende om de personlige Lykønskninger, som Kuskene henvendte til ham, syntes John at holde endnu mere af ham.

Da Ruth modtog dem, var der intet Mel paa hendes Hænder, men der var venlige Smil i hendes Ansigt, og en Skare af Velkomsthilsener skinnede ud af ethvert af dem og glimtede i hendes klare Øjne. Hvor de vare klare! Naar man kun saa et Øjeblik i dem, medens man tog hende i Haanden, saa man saadant et ypperligt Miniaturbillede af sig selv, der fremstillede en som saadan en rastløst væver, ivrig, glimrende lille Fyr —

Ah, naar man bare kunde have beholdt dem til sit

eget Miniaturbillede! Men saa skælmske, urolige, ustadige, upartiske vare disse Øjne, at det var tilstrækkeligt, at enhver som helst stillede sig foran dem for straks at danse og tindre lige saa lystigt i dem som en selv.

Middagsbordet var allerede dækket, og skønt det ikke var prydet med noget særlig kostbart i Retning af Glas og Dækketøj, men var forsynet med Knive med grønne Skafter og sande Bajasser af togrenede Gafler, der syntes at prøve paa, hvor langt de kunde strække deres Ben fra hinanden, uden at forvandle sig selv til det dobbelte Antal Jærntandstikkere, saa trængte det dog hverken til Damask, Sølvtøj, Guld eller Porcelæn; nej, og heller ikke til nogen anden Pynt. Der stod det, og som det stod der, vilde intet andet have taget sig saa godt ud.

Indledningsretten, hendes første Forsøg i Kogekunsten, var lykkedes saa fuldstændig, at John og Tom vare enige om, at hun længe i Hemmelighed maatte have studeret Kunsten, og opfordrede hende til aabent at tilstaa det. De morede sig kostelig over dette Indfald, og der blev sagt mange Vittigheder derom, men John optraadte ikke saa ærlig, som man skulde have troet; thi efter længe at have narret Tom ud paa Glatis, gik han pludselig over til Fjenden og sagde ja og Amen til alt, hvad Toms Søster sagde. Men, som Tom endnu samme Aften ytrede, førend de gik til Sengs, det var kun for Spøg, og John havde endog allerede som Dreng udmærket sig ved sit Galanteri mod Damerne. Ruth sagde: „Aa, ja saa!" Mere sagde hun ikke.

Det er forbavsende, hvor meget tre Mennesker kunne have at tale om. De holdt næsten ikke en eneste Gang op at tale, og det var ikke lutter livlig Snak, der optog dem; thi da Tom fortalte, at han havde set Pecksniffs Døtre, og hvilken Forandring der var foregaaet med den yngste, bleve de meget alvorlige.

John Westlock fordybede sig formelig i hendes Skæbne, idet han gjorde Tom Pinch mange Spørgsmaal om hendes Giftermaal og spurgte, om hendes Ægtefælle var den samme

Mand, som Tom havde bragt med til Middagsmaaltidet i Salisbury; i hvilket Slægtskabsforhold de to stod til hinanden, da de vare forskellige Personer, og viste, kort sagt, den største Interesse for dette Emne. Tom gik da udførligt ind paa det og fortalte, at Martin var rejst udenlands, men længe ikke havde ladet høre fra sig; at Mark fra Dragen havde gjort ham Selskab, og at Pecksniff havde faaet den stakkels, gamle, aandssvage Bedstefader i sin Vold og skammelig stræbte efter Mary Grahams Haand. Men ikke et Ord sagde Tom, om hvad der laa skjult i hans Hjerte, dette Hjerte, der var saa stort, saa trofast og ærligt, og hvori der dog var saa megen Plads til enhver ædel og uegenkærlig Tanke; ikke et Ord.

Tom, Tom! Den Mand, der i hele denne Verden stoler mest paa sin egen Skarpsindighed og Kløgt; den Mand, der i hele denne Verden er stoltest af sin Mistillid til andre og kan forevise mest Guld og Sølv som Udbyttet af sin Trosbekendelse; den lydigste Tilhænger af den vise Lære: Hver Mand for sig, og Gud for os alle — thi der er ophøjet Visdom i den Tanke, at Himmelens evige Majestæt har været eller kan være paa Egenkærlighedens Side! — vil aldrig, nej aldrig, tro kun mig, indrømme, at al hans Visdom i Sammenligning med et enfoldigt Hjerte er en Idiots Taabelighed!

Ja, ja, Tom, det var ogsaa enfoldigt, om end paa en anden Maade, at være saa ivrig med Hensyn til det samme Teater, hvorom John, da han havde drukket Te, sagde, at det stod ganske til hans Raadighed, for saa vidt som han kunde tage Folk derind uden at betale en Sikspence, og maaske endnu enfoldigere, da han først gik ind alene, ikke engang at have en Anelse om, at John betalte Pengene! Enfoldigt af dig, kære Tom, at le og græde saa hjerteligt over et saa elendigt Stykke og et saa elendigt Spil; enfoldigt, at tradske saa glad og snaksom hjem med Ruth; enfoldigt, at blive saa forundret over den spøgefulde Gave, der ventede paa hende i Dagligstuen næste Morgen i Form af en Koge-

bog, med Bladet med Beefsteaksbuddingen bøjet om og overstreget. Saa, lad kun det Skudsmaal have Lov at staa! Din Natur var enfoldig, grumme enfoldig; helt foragtelig, Tom Pinch!

Femtende Kapitel.

Pincherne gøre et nyt Bekendtskab og faa ny Lejlighed til at overraskes og forbavses.

Der var et spøgelseagtigt Præg over den ubeboede Lejlighed i Temple og alt, hvad der stod i Forbindelse med Toms Virksomhed der, som havde en underlig Tillokkelse for ham. Naar han om Morgenen lukkede sin Dør i Islington, vendte han lige saa sikkert sit Ansigt mod en Atmosfære, der virkede paa ham med en uforklarlig Tiltrækningskraft, som han vendte det mod Londons Røg, og fra dette Øjeblik trak den sig hele Dagen tættere og tættere sammen om ham, indtil Tiden kom, da han atter skulde gaa hjem og lade den tilbage som en ubevægelig Sky.

Hver Morgen forekom det Tom, at han nærmede sig denne spøgelseagtige Taage og indhylledes i den ved de letteste Overgange, man kunde tænke sig. At komme fra Gadernes Larm og Bulder ind paa Temples stille Gaardspladser, var den første Forberedelse. Ethvert Ekko af hans Fodtrin lød for ham som en Lyd fra gamle Mure og Brostene, der manglede Ord for at fortælle ham de mørke, triste Værelsers Historie; fortælle ham, hvilke borteblevne Dokumenter der laa og raadnede i glemte Afkroge i de tillukkede Kældere, fra hvis Gittervinduer der opsteg mugne Sukke, idet han gik forbi; hviske til ham om sorte Fade med kostelig, gammel Vin, der vare indmurede i Hvælvinger i Salenes gamle Fundamenter, eller i en mere dæmpet Tone fremmumle endnu dunklere Sagn om de knælende

Riddere, hvis Marmorbilleder vare inde i Kirken. Saa snart han havde sat sin Fod paa det første Trin af den Trappe, der førte til hans støvede Arbejdsværelse, tiltog alle disse Mysterier, indtil de, idet de steg Trin for Trin op med Tom, naaede deres fulde Vækst under Dagens ensomme Gerning.

Hver Dag bragte een tilbagevendende, aldrig udeblivende Kilde til Overvejelse. Denne Principal, mon han kom i Dag, og hvorledes saa han vel ud? Thi Tom kunde ikke blive staaende ved Fips; han var fuldkommen overtydet om, at Fips havde talt Sandhed, da han havde sagt, at han handlede paa en andens Vegne; men hvad denne anden var for en Mand, blev til en fuldt udsprungen Nysgerrighedens Blomst i Toms Indbildningskrafts Have, som aldrig visnede eller traadtes ned.

Een Gang fandt han paa, at Pecksniff maaske kunde have angret sin Falskhed og brugt sin Indflydelse hos en Tredjemand og udtænkt dette Middel til at skaffe ham Arbejde. Han fandt denne Forestilling saa utaalelig, efter hvad der var foregaaet mellem dem, at han endnu samme Dag betroede John Westlock den og sagde til ham, at han langt hellere vilde tjene sit Brød som Sjover end synke saa dybt i sin egen Agtelse, at han skulde modtage den mindste Tjeneste af Pecksniffs Haand. Men John forsikrede, at Tom Pinch endnu var langt fra at lade Pecksniffs Karakter vederfares Retfærdighed, naar han kunde tro denne Person i Stand til en ædelmodig Handling, og at han kunde være ganske rolig i saa Henseende, indtil han saa Solen blive grøn og Maanen sort og paa samme Tid tydeligt med blotte Øjne opdagede, at tolv Kometer af første Rang løb i fuldt Firspring om disse Planeter. Først under en saa usædvanlig Tingenes Tilstand — men heller ikke før, sagde han — vilde det maaske ikke være komplet Vanvid at have Pecksniff mistænkt for noget saa urimeligt. Han gjorde, kort sagt, fuldstændig Løjer med denne Tanke, og

Tom nødsagedes til at bryde sit Hoved med at finde en anden Løsning.

Imidlertid varetog Tom daglig sine Forretninger og gjorde gode Fremskridt med Bøgerne, som allerede vare blevne bragte i en vis Orden og tog sig helt imponerende ud i hans smukt skrevne Katalog. I sin Arbejdstid tillod han sig undertiden at læse et eller andet Brudstykke, hvilket hans Hverv ligefrem ofte gjorde nødvendigt, og da han som oftest tog sig den Frihed at tage et Bind hjem med sig om Aftenen — idet han dog stedse bragte det tilbage næste Morgen, for det Tilfælde, at hans ukendte Principal skulde indfinde sig og spørge, hvor det var blevet af — førte han et lykkeligt, fredeligt, flittigt Liv, ganske efter sit eget Hjerte.

Men hvor underholdende og interessante Bøgerne end vare for Tom, kunde de dog ikke fængsle ham saaledes i disse hemmelighedsfulde Værelser, at han noget Øjeblik skulde overhøre selv den svageste Lyd. Et Fodtrin paa Fliserne udenfor bragte ham til at lytte opmærksomt, og naar det bøjede ind i Huset og kom op ad Trappen, tænkte han med bankende Hjerte: „Nu skal jeg da endelig se ham Ansigt til Ansigt!“ Men ingen andre Fodtrin end hans egne kom oven for Etagen underneden.

Denne Hemmelighedsfuldhed og Ensomhed avlede Fantasier hos Tom, hvis Taabelighed hans sunde Menneskeforstand let nok kunde indse; men som hans sunde Menneskeforstand ikke des mindre var aldeles ude af Stand til at holde borte, idet denne Egenskab hos de fleste af os i saadanne Tilfælder ligner det gamle franske Politi — hurtig til at opdage, men lidet skikket til at forebygge en Forbrydelse. Ubestemte, latterlige, uforklarlige Anelser om, at der var nogen, som skjulte sig i Værelset indenfor, gik sagte ovenpaa, tittede ind gennem Dørsprækken, foretog sig et eller andet i Smug paa et Sted, hvor han ikke var, overfaldt ham hundrede Gange om Dagen og gjorde det til en Lettelse for ham at skyde Vinduet i Vejret og snakke med Spurvene, der havde

bygget i Taget og Tagrenden og kvidrede hele Dagen uden for Vinduerne.

Han havde stadig Yderdøren staaende vidt aaben for at kunne høre Fodtrinene, naar de traadte ind og drejede af til Lejlighederne i Etagerne nedenunder. Han dannede sig ogsaa snurrige Meninger om Folk paa Gaden og kunde ved sig selv sige om den eller den Mand, der var ham paafaldende ved sin Klædedragt eller sit Udseende: „Det skulde ikke undre mig, om det var ham!" Men det var det aldrig. Og uagtet han endog vendte om og fulgte bag efter mere end eet af disse mistænkte Individer i den sælsomme Tro, at de vilde hen til det Sted, han da kom fra, fik han dog aldrig andet Udbytte deraf end Visheden om, at det ikke var Tilfældet.

Fips formørkede snarere end oplyste det uklare ved hans Stilling; thi da Tom indfandt sig første Gang hos ham for at hente sin Ugeløn, sagde han:

„Aa det er sandt, De skal ikke tale om det til nogen!"

Da Tom troede, at han vilde fortælle ham en Hemmelighed, svarede han, at det skulde han ikke paa nogen Maade, og at Fips kunde stole trygt paa ham. Men da Fips kun svarede: „Godt," vilde Tom faa ham til at tale og gentog: „Ikke paa nogen Maade." Hvortil Fips kun gentog: „Godt!"

„De vilde have sagt —" ytrede Tom.

„Ak Gud nej!" udbrød Fips. „Nej, slet intet." Men da han saa Tom blive forvirret, tilføjede han: „Jeg mener, at De overhovedet ikke skal tale til Folk om Deres Stilling. Det vil De være bedst tjent med."

„Jeg har endnu ikke haft den Fornøjelse at se min Principal," bemærkede Tom og stak sin Ugeløn i Lommen.

„Ikke det? Nej, det er sandt, det har De nok heller ikke."

„Jeg vilde saa gerne takke ham og vide, om han er fornøjet med, hvad jeg hidtil har udrettet," stammede Tom.

„Fuldkommen rigtigt," sagde Fips med en Gaben. „Højst rosværdigt. Meget passende."

I en Fart besluttede Tom at prøve ham paa en anden Bov. „Nu er jeg snart færdig med Bøgerne," sagde han, „men jeg haaber dog ikke, at det afslutter mit Engagement eller gør mig overflødig?"

„Ak Gud nej. Tag Dem i Agt, hvor De gaar. Her er noget mørkt."

Dette var det højeste, Tom kunde faa ud af ham, saa at det var mørkt nok i alle Henseender, og dersom Fips talte tvetydigt, havde han god Grund til at gøre det.

Men nu indtraf der noget, som ledede Toms Tanker bort fra denne Hemmelighed og delte dem mellem denne og en ny Kanal, der i og for sig var en sand Nil.

Dermed gik det saaledes til. Da han altid havde været vant til at staa tidlig op og nu ikke havde noget Orgel til at underholde sig med om Morgenen, plejede han at gaa sig en dygtig Tur, førend han gik til Temple, og da han som fremmed havde en naturlig Forkærlighed for de Dele af Byen, der især udmærkede sig ved det Liv og Røre, der herskede der, besøgte han meget ofte Torvene, Broerne, Kajerne og navnligt Dampskibsværfterne; thi det var saa oplivende og forfriskende at se Folk skynde sig bort i deres mange forskellige Forretnings- og Forlystelsesærinder, og Tom blev glad ved Tanken om, at der var saa megen Forandring og Frihed i Bylivets ensformige Gang.

Paa de fleste af disse Morgenudflugter ledsagede Ruth ham. Da deres Vært altid gik tidlig til sine Forretninger, stemte deres Husfællers Levemaade overens med deres egen. Saaledes havde de ofte drukket Te og vare ude i Sommerluften Klokken syv, og efter et Par Timers Vandring skiltes de ad, idet Tom gik til Temple, og hans Søster vendte hjem.

Mangen fornøjelig Udflugt gjorde de til Covent Garden Torvet, indaandede Duften af Frugterne og Blomsterne, undrede sig over Ananasernes og Melonernes Pragt, opfangede i Sidegangene Glimt af gamle Koner, der sad paa omvendte Kurve og bælgede Ærter, stirrede forbavsede paa de tykke Bundter Asparges, hvormed de lækre Boder vare forskansede

ligesom med et Brystværn, og indsugede med Velbehag uden for Urtehandlerens Dør den krydrede Lugt ligesom af frisklavet Fylding til Kalvebryst blandet med spansk Peber, Karduspapir og Frøsorter, ja endog med svage Mindelser om trivelige Snegle og friske, unge Blodigler. Mangen en fornøjelig Udflugt gjorde de til Fjerkrætorvet, hvor Høns og Ænder med unaturlig lange Halse laa udstrakte parvis, færdige til at koges eller steges; hvor der var spraglede Æg i Kurve med Mos i; hvide Landsbypølser, som ingen efterlevende Kat, Hund eller Hest kunde rette nogen Beskyldning imod; friske Oste i største Overflod; levende Fugle i Bure eller Kurve, hvori de tog sig alt for store ud til at være naturlige, som en Følge af, at disse Boliger vare alt for smaa, og utallige, baade levende og døde Kaniner. Mangen fornøjelig Udflugt gjorde de blandt de kølige, forfriskende, sølvglinsende Fiskeudsalg, hvis Vareforraad havde noget maaneskinsagtigt ved sig, dog altid med Undtagelse af de rødmussede Hummere. Mangen fornøjelig Udflugt blandt de svære Læs frisk Hø, under hvilke Hunde og trætte Kuske laa i tryg Søvn, glemmende Postejsælgeren og Værtshuset. Men aldrig en halvt saa fornøjelig Udflugt som nede ved Dampbaadene paa en klar Morgen.

Der laa de paa Siden af hverandre, tilsyneladende fast fortøjede, men dog pønsende paa, hvorledes de skulde slippe ud, og overbeviste om, at det nok vilde lykkes dem, og i Tillid hertil strømmede Skarer af Passagerer og Bunker af Gods skyndsomt om Bord. Smaa Dampbaade for uophørlig op og ned ad Floden. Række paa Række af Skibe, Snese af Master, Labyrinter af Tovværk, slappe Sejl, plaskende Aarer, raske Robaade, klodsede Pramme, sunkne Pæle med hæslige Tilflugtssteder for Vandrotterne i deres mudderfyldte Huller, Kirketaarne, Pakhuse, Tage, Hvælvinger, Broer, Mænd, Kvinder og Børn, Fustager, Kasser, Kraner, Heste, Kareter, Lediggængere og Arbejdere blandede sig hver Sommermorgen sammen til et broget Mylder, uden at det var Tom muligt at skille dem ad.

Midt i al denne Tummel udstødte alle Paketbaadenes Skorstene uophørligt Brøl, som i stærkt potenseret Grad udtrykte hele den bevægede Scene. De syntes alle at svede og puste af Anstrengelse, akkurat som deres Passagerer gjorde; de hørte intet Øjeblik op at gnave og brumme i deres ejendommelige, hæse Tone, men udstønnede uafladelig: „Kom dog, skynd jer, jeg er saa bange, kom dog, aa Gud, vi kommer der aldrig, hvor I blive længe borte, skynd jer, nu lægger jeg fra, kom dog!“ Endog naar de havde lagt fra og lykkelig og vel vare komne ud i Strømmen, begyndte de ved hver Lejlighed igen; thi selv den bedste Dampbaad af dem alle begyndte øjeblikkelig, naar den standsedes af en eller anden Hindring paa Floden, paa ny at ryge og gispe: „Aa, her er Stopning, hvad er der i Vejen? Væk med jer, jeg har Hastværk, det er bare Chikaneri; har man nogen Sinde kendt Mage? Herregud ogsaa! Se dog at komme bort!“ og saa kunde man se den i en til Vanvid grænsende Sindstilstand langsomt drive gennem Taagen ud i Sommerlyset, der farvede den rød.

Toms Skib eller i alt Fald den Paketbaad, som Tom og hans Søster ved en vis Lejlighed nærede størst Interesse for, var imidlertid endnu langtfra gaaet, men havde frygtelig Feber for at komme af Sted. Trængselen af Passagerer var meget stor; paa hver Side af den laa der en Dampbaad; Landingsbroerne vare propfulde af Folk; afsindige Fruentimmer, der aabenbart skulde til Gravesend, men vare døve for enhver Forestilling om, at dette Skib var i Færd med at afgaa til Antwerpen, vilde absolut gemme Kurve med Forfriskninger bag Skodder og Vandtønder og under Bænke, og der herskede den største Forvirring.

Det var saa morsomt, at Tom stod med Ruth under Armen og saa ned derpaa fra Bolværket, næsten lige saa ligegyldig, som det var muligt for Kød og Blod at være det, for en aldrende Dame bag ved ham, der havde en stor Paraply med og ikke vidste, hvor hun skulde gøre af den. Dette frygtelige Instrument havde et krumt Haandtag, og han

blev først vidende om dets Nærhed ved et smertefuldt Tryk paa Luftrøret, der var en Følge af, at det havde grebet ham om Struben. Kort efter at han med største Godmodighed havde gjort sig fri, følte han Dupskoen i sin Ryg; straks efter mærkede han, at Krogen hagede sig fast omkring hans Ankler; saa, at Paraplyen i sin Helhed kredsede omkring hans Hat og baskede imod den som en stor Fugl, og til sidst fik han et Stød eller Puf neden for Ribbenene, der voldte ham en saa heftig Smerte, at han ikke kunde lade være at vende sig om for at gøre en venskabelig Forestilling.

Idet han vendte sig, saa han Paraplyens Ejerinde med et om den heftigste Forbitrelse vidnende Udtryk i sit Ansigt staa paa Taaspidserne for at se ned paa Dampbaadene, hvorfor han sluttede, at hun havde angrebet ham med Forsæt som sin naturlige Fjende, da han stod i den forreste Række.

„De er ret en ondskabsfuld Person!“ sagde Tom.

„Hvor er Politiet?“ raabte Damen bistert og sagde derpaa, idet hun truede ad Tom med Haandtaget af Paraplyen, at naar det ikke havde været, fordi disse Fyre aldrig vare til Stede, hvor der var Brug for dem, havde hun ladet ham arrestere.

„Hvis de fidtede deres Bakkenbarter lidt mindre ind og passede de Forretninger, de blive saa svært betalte for, lidt bedre,“ ytrede hun, „vilde man være fri for at komme i saadan en Trængsel, at man er ved at blive gal.“

Hun var unægtelig bleven slemt puffet og trykket, thi hendes Hovedtøj havde faaet Façon som en trekantet Hat, og da hun var en tyk lille Kone, var hun meget medtagen og umaadelig varm. Tom spurgte høfligt, hvad det var for en Baad, hun ønskede at komme om Bord i.

„Mon ingen andre end De selv,“ svarede Damen, „kan have Lyst til at se paa en Dampbaad uden at skulle om Bord i den? Tossehoved!“

„Hvilken ønsker De da at se paa?“ spurgte Tom. „Vi

ville gerne gøre Plads for Dem, hvis vi kunne; vær bare ikke saa hidsig."

„Jeg har haft mange drøje Timer i mit Liv," svarede Damen noget mildere, „men aldrig er der nogen, der har beskyldt mig for at være andet end sagtmodig og medgørlig. De skal ikke bryde Dem om at modsige mig, Madame, hvis De synes, at det gør Dem godt, siger jeg ofte, for De ved nok, at De kan stole paa, at Sara ikke giver Dem det tilbage. Men jeg skal ved Gud ikke nægte, at jeg i Dag er gal i Hovedet, og det med god Grund!"

Imidlertid havde Mrs. Gamp — thi det var ingen anden end denne erfarne Dame — med Toms Hjælp presset og boret sig ind i en lille Krog mellem Ruth og Rækværket, hvor hun, efter at have pustet stærkt i nogen Tid og gjort forskellige farlige Evolutioner med Paraplyen, indrettede sig det ganske hyggeligt.

„Men hvilket af alle disse rygende Uhyrer er Antwerpener Baaden?" udbrød hun.

„Hvad er det for en Baad, De mener?" spurgte Ruth.

„Antwerpener Paketten," svarede Mrs. Gamp. „Jeg vil ikke narre Dem, lille Ven. Hvorfor skulde jeg det?"

„Det er Antwerpener Baaden, der ligger der i Midten," sagde Ruth.

„Og jeg vilde ønske, at den laa i Jonas's Bug, vilde jeg!" udbrød Mrs. Gamp, som syntes at forveksle Profeten med Hvalfisken.

Ruth svarede intet, men da Mrs. Gamp lagde sin Hage paa det kolde Jærnrækværk og vedblev at stirre vist paa Antwerpener Baaden, mens hun nu og da stønnede lidt, spurgte hun, om nogle af hendes Børn skulde rejse den Morgen. Eller maaske hendes Mand, tilføjede hun venligt.

„Det viser," sagde Mrs. Gamp og løftede Øjnene i Vejret, „hvor kort et Stykke De har rejst i denne Livets Jammerdal, mit kære Barn. En god Veninde af mig har saa ofte sagt til mig, og hendes Navn er Harris: „Aa Sara, Sara, vi vide kun lidt, hvad der forestaar os!" „Mrs. Harris,"

siger jeg, „rigtignok ikke meget, men dog mere, end De tror. Vore Udregninger," siger jeg, „med Hensyn til, hvor mange der ville komme, slaar for det meste til, og det tiere, end De skulde tro." „Sara," siger Mrs. Harris i en skrækkelig Tone, „sig mig, hvor mange jeg faar." „Nej, Mrs. Harris," siger jeg til hende, „der maa De have mig undskyldt. Mine egne," siger jeg, „ere faldne ned fra tredje Bagsal og have faaet Lungesyge af at sidde paa fugtige Gadedørstrapper, og et blev slaaet sammen i en Slagbænk, uden at vide af det. Derfor, Madame," siger jeg, „søg ikke at læse i Skæbnens Bog, men tag dem, som de komme og gaa." „Mine," sagde Mrs. Gamp, „ere alle sammen borte, mit lille Lam. Og med Hensyn til Ægtemænd, saa har jeg set et Træben fare heden, der var lige saa svagt som Kød, om ikke svagere til at gaa ned i Vinkældere og aldrig komme op igen, undtagen naar det blev slæbt hjem med Magt."

Efter dette Foredrag lagde Mrs. Gamp atter sin Hage paa det kolde Jærn, stirrede vist paa Antwerpener Baaden og rystede paa Hovedet og stønnede.

„Jeg vilde ikke," sagde hun, „jeg vilde ikke være en Mand og have saadan en Ting paa min Samvittighed! — Men ingen, der fortjener Navn af Mand, kunde gøre det!"

Tom og hans Søster skottede til hinanden, og efter et Øjebliks Overvejelse spurgte Ruth Mrs. Gamp, hvad det var, der laa hende saa meget paa Sinde.

„Lille Ven," svarede denne Dame og dæmpede sin Stemme, „De er vist ugift, er De ikke?"

Ruth smilede, rødmede og svarede „ja."

„Saa meget værre," vedblev Mrs. Gamp, „for alle Parter! Men andre ere gifte og have en Mand, og netop i denne Morgenstund skal en sød, ung Kone, der ikke er mere skikket til at betro sig til Søen, end jeg ved ikke hvad, om Bord i denne hersens Paketbaad!"

Her standsede hun for at lade Blikket løbe hen over Paketbaadens Dæk, Trapperne og Landingsbroerne, og idet hun saaledes syntes at have overtydet sig om, at Genstan-

den for hendes Medynk endnu ikke var kommen, løftede hun efterhaanden sine Øjne op til det øverste af Damprøret og tiltalte forbitret Skibet:

„Pokker i Vold med dig!“ sagde hun og truede med sin Paraply ad det. „Du er et dejligt spruttende, larmende Uhyre for en svagelig ung Kone at gaa om Bord i og være Passager med! Du gør vel aldrig Skade paa den Maade med din Hamren, Brølen og Hvæsen, dit Afskum? Disse fordømte Dampere have gjort mere til at kaste os ud af vort regelmæssige Arbejde og fremkalde Katastrofer paa Tider, da ingen gjorde Regning paa dem — især disse skrigende Lokomotiver — end alle de andre Forskrækkelser, som en ung Kone nogen Sinde har faaet. Jeg har hørt tale om en ung Mand, en Togfører paa en Jærnbane, der først blev aabnet for tre Aar siden — Mrs. Harris kendte ham godt, for han er i Familie med hende gennem hendes Søsters Ægteskab med en Savskærer — og han er allerede Gudfader til seks og tyve Poder, der alle ere komne lige uventet og alle blevne opkaldte efter de Maskiner, der vare Skyld i det. Uh!“ sagde Mrs. Gamp, idet hun igen henvendte sig til Dampskibet. „Af din Ligegyldighed for vor Naturs Svaghed kan man let se, at du er en Opfindelse af et Mandfolk, dit Afskum!“

Det vilde ikke være unaturligt efter den første Del af Mrs. Gamps Klager at tro, at hun stod i Forbindelse med Diligence- eller Postvæsenet. Hun blev ikke i Stand til at dømme om, hvilket Indtryk hendes Slutningstale gjorde paa den unge Pige, da hun nemlig her pludselig holdt inde og udbrød:

„Der gaar hun lyslevende! Det stakkels søde, unge Væsen, der gaar hun, ligesom et Lam til Slagterbænken; hvis der er nogen, der bliver syg, naar det Skib kommer til Søs, er det Mord, og jeg vil optræde som Vidne.“

Hun tog Sagen saa alvorlig, at Ruth, der var lige saa godhjertet som Tom selv, ikke kunde lade være at sige noget til hende.

„Med Forlov, hvor er den Dame," spurgte hun, „for hvem De interesserer Dem saa meget?"

„Der!" stønnede Mrs. Gamp. „Der gaar hun over den lille Træbro. Nu glider hun over et Stykke Appelsinskal!" tilføjede hun og knugede Paraplyen fast i Haanden. „Hvor jeg blev forskrækket!"

„Mener De Damen ved Siden af den Mand, der er saa indhyllet i en vid Kappe, at hans Ansigt næsten er skjult?"

„Han maa nok skjule det!" svarede Mrs. Gamp. „Han har god Grund til at skamme sig over sig selv. Saa De, hvorledes han nær havde revet hendes Haand af Led?"

„Han synes rigtignok at have Hastværk."

„Nu fører han hende ned i den beklumrede Kahyt!" sagde Mrs. Gamp utaalmodigt. „Hvad tænker Manden dog paa? Pokker staar i ham, tror jeg. Hvorfor kan han ikke lade hende blive i fri Luft?"

Hvilke hans Grunde saa vare, saa lod han hende dog ikke blive der, men førte hende hurtigt ned og forsvandt selv uden at løsne sin Kappe eller opholde sig et Øjeblik længere paa det overfyldte Dæk, end der var nødvendig for dem til at bane sig Vej til den Del af Skibet.

Tom havde ikke hørt den lille Samtale, da hans Opmærksomhed var bleven optaget paa en helt uventet Maade. En Haand, der havde lagt sig paa hans Ærme, havde bragt ham til at se sig om, netop som Mrs. Gamp havde sluttet sin Tiltale til Dampmaskinen, og til sin store Forbavselse havde han opdaget deres Vært ved sin højre Side, mens Ruth stod ved hans venstre.

Han var ikke saa forundret over, at Manden var der, som over, at han var kommen saa stille og hurtigt tæt hen til ham; thi et Øjeblik i Forvejen havde en anden Mand rørt ved hans Albu, og han havde ikke siden mærket til nogen Forandring eller Trængsel i den Klynge af Mennesker, blandt hvilke han stod. Han og Ruth havde ofte talt om, hvor lydløst deres Vært kom og gik i sit eget Hus; men

Tom var derfor ikke mindre forbavset over nu at se ham saa tæt ved sig.

„Undskyld, Mr. Pinch," hviskede han til ham. „Jeg er noget skrøbelig og stakaandet, og mine Øjne ere ikke synderlig gode. Jeg er ikke saa ung, som jeg har været. Ser De ikke en Herre dernede i en vid Kappe og med en Dame under Armen, en Dame med Slør og et sort Sjal, hvad?"

Saa han dem ikke, var det underligt, at han, mens han talte, netop skulde pille de Mennesker, han beskrev, ud blandt Hoben, mens han skottede hastig fra dem hen paa Tom, som om han brændte af Ivrighed efter at vejlede hans søgende Øjne.

„En Herre i en vid Kappe," sagde Tom, „og en Dame med et sort Sjal? Lad mig engang se!"

„Ja, ja!" svarede den anden utaalmodig. „En Herre, der er indpakket fra Top til Taa som en Invalid — paafaldende indpakket paa en Morgen som denne; han holder maaske i dette Øjeblik Haanden for Ansigtet. Nej, nej," tilføjede han, idet han fulgte Toms Blik, „ikke der; den anden Vej; ad den Kant; dernede." Atter paaviste han, men denne Gang i sit Hastværk med sin udstrakte Finger, selve Stedet, hvor de omtalte Personer i dette Øjeblik standsedes i deres Gang.

„Der er saa mange Mennesker, saa meget Røre og saa mange Ting," sagde Tom, „at jeg finder det vanskeligt at — nej, jeg kan virkelig ikke se nogen Herre i en vid Kappe eller nogen Dame med sort Sjal. Der er en Dame med et rødt Sjal derovre."

„Nej, nej!" udbrød hans Vært og pegede igen ivrigt. „Ikke der, den anden Vej — den anden Vej. Søg ved Kahytstrappen. Til venstre. De maa være tæt ved Kahytstrappen. Ser De Kahytstrappen? Nu ringer det allerede! Ser De Trappen?"

„Holdt," sagde Tom, „De har Ret. Se, der gaa de. Er det den Herre, De mener? Ham, der nu gaar ned og lader sin store Kappe slæbe efter sig?"

„Netop ham!“ svarede den anden, skønt han ikke saa paa den, Tom pegede paa, men paa Toms eget Ansigt. „Vil De gøre mig en Tjeneste, en stor Tjeneste? Vil De give ham dette Brev? Kun give ham det? Han venter det. Mine Principaler have paalagt mig at levere ham det, men jeg har været længe om at finde ham, og da jeg ikke er saa ung, som jeg har været, vilde jeg ikke kunne komme tidsnok om Bord og fra Borde igen. Vil De undskylde min Dristighed og vise mig denne store Tjeneste?“

Hans Hænder rystede, og hans Ansigt røbede den højeste Grad af Ivrighed og Spænding, idet han paanødte Tom Brevet og pegede paa Manden, der skulde have det.

At vægre sig ved at udrette et Velvilligheds- eller Medlidenhedshverv var ikke Toms Sag. Han hviskede til Ruth, at hun skulde vente, til han kom tilbage, hvilket ikke vilde vare længe, og løb, saa hurtigt han kunde, ned ad Trappen. Der var saa mange Mennesker i Færd med at gaa ned og saa mange i Færd med at stige op, en saadan Færdsel frem og tilbage med svære Vareballer, en saadan Klokkeringen og Larm af Dampen, der blev sluppen ud, en saadan Raaben og Skrigen, at han havde megen Møje med at bane sig Vej eller huske, til hvad for en Baad han skulde hen. Men han naaede lykkelig og vel den rigtige og, idet han derpaa straks gik ned ad Kahytstrappen, opdagede han Genstanden for sin Søgen staa i den fjerneste Ende af Salonen med Ryggen imod ham og læse en Kundgørelse, der hang paa Væggen. Idet Tom nærmede sig for at give ham Brevet, studsede han ved at høre Fodtrin og vendte sig om.

Hvor stor var ikke Toms Forbavselse ved i ham at se den Mand, med hvem han havde været oppe at slaas ude paa Marken, stakkels Mercys Ægtefælle, Jonas!

Tom forstod, at han sagde, hvad Fanden han vilde, men for øvrigt var det ikke let at blive klog paa, hvad han sagde, saa utydeligt talte han.

„Jeg vil Dem ikke noget for mit eget Vedkommende,“ svarede Tom, „men for et Øjeblik siden blev jeg annodet

om at give Dem dette Brev. De blev mig vist, uden at jeg kendte Dem i Deres fremmede Dragt. Tag det!"

Det gjorde han, aabnede det og læste det. Indholdet var aabenbart meget kort, maaske ikke mere end en Linie, men det ramte ham ligesom en Sten fra en Slynge. Han vaklede tilbage, idet han læste.

Hans Sindsbevægelse var saa forskellig fra alt, hvad Tom tidligere havde set, at han uvilkaarlig blev staaende. Hvor kortvarig hans Tvivlraadighed end var, holdt Klokken dog op at ringe, mens han stod der, og en hæs Stemme raabte ned ad Trappen og spurgte, om der var nogen, som skulde i Land.

„Ja," raabte Jonas, „jeg — jeg kommer. Giv Tid. Hvor er Fruentimmeret? Kom her, kom her."

Han stødte en anden Dør op, mens han talte, og snarere slæbte end førte hende bort.

Hun var bleg og forskrækket og forbavset over at se sin gamle bekendt, men fik ikke Tid til at tale, da der var et stærkt Røre ovenpaa, og Jonas hastig trak hende op paa Dækket.

„Hvor skulle vi hen? Hvad er der paa Færde?"

„Vi skulle tilbage," svarede Jonas hidsigt. „Jeg har forandret min Beslutning; jeg kan ikke rejse. Spørg mig ikke, eller det bliver din eller en andens Død. Holdt der, holdt! Vi skulle i Land! Høre I ikke! Vi skulle i Land!"

Til Trods for sit rasende Hastværk vendte han sig om og skulede mørkt til Tom, idet han truede med sin knyttede Haand ad ham. Der gives ikke mange menneskelige Ansigter, som ere i Stand til at fremvise det Udtryk, hvormed han ledsagede denne Bevægelse.

Han slæbte hende op, og Tom fulgte bagefter. Hen over Dækket, ned ad Falderebet, ad den sprukne Planke og op ad Trappen slæbte han hende voldsomt uden at værdige hende et Blik, men stirrede hele Tiden op mellem Ansigterne oppe paa Bolværket. Pludselig vendte han sig atter om og sagde med en frygtelig Ed til Tom:

„Hvor er han?“

Førend Tom i sin Harme og Forbavselse kunde give et Svar paa dette uforstaaelige Spørgsmaal, nærmede en Herre sig Tom bagfra og tiltalte Jonas Chuzzlewit ved Navn. Det var en Herre med et udenlandsk Udseende og med sort Fuldskæg, og han tiltalte ham med en høflig Rolighed, der dannede en paafaldende Modsætning til hans eget forvirrede og fortvivlede Væsen.

„Min brave Chuzzlewit,“ sagde den fremmede, idet han løftede paa sin Hat for Mrs. Chuzzlewit, „jeg beder Dem tusinde Gange om Forladelse. Jeg vilde saare nødig hindre Dem fra en saadan Familieudflugt — der altid er saa fornøjelig og forfriskende, ved jeg nok, skønt jeg ikke selv er saa heldig at være Husfader, hvilket er mit Livs store Ulykke — men Bikuben, bedste Ven, Bikuben — vil De ikke forestille mig?“

„Det er Mr. Montague,“ sagde Jonas, hvem Ordene syntes at kvæle.

„Det ulykkeligste og mest angerfulde Menneske paa Jorden, Mrs. Chuzzlewit,“ vedblev Montague, „fordi jeg har maattet forstyrre denne Udflugt; men, som jeg sagde til min Ven: Bikuben, Bikuben. De har naturligvis paatænkt en lille Rejse til Fastlandet, kære Ven!“

Jonas vedligeholdt halsstarrigt sin Tavshed.

„Jeg vil dø paa Stedet,“ udbrød Montague, „om jeg ikke er fortvivlet. Jeg er paa Ære fortvivlet. Men vor fordømte Bikube inde i City maa gaa forud for ethvert andet Hensyn, naar det gælder om at lave Honning, og det er min bedste Undskyldning. Der staar et mærkeligt, gammelt Fruentimmer og nejer paa min højre Side,“ sagde Montague, idet han brød af i sin Tale og saa paa Mrs. Gamp, „men hun hører ikke til mine Veninder. Er der nogen, som kender hende?“

„Jo, de kende mig nok, Gud velsigne de kære Sjæle,“ sagde Mrs .Gamp, „og Dem selv med for Deres gode Humør, og gid det længe maa vare ved! Gid enhver“ — dette sagde

hun, som om det havde været en Skaaltale — „var saa lystig og saa smuk, som en lille Fugl har hvisket til mig, at en vis Herre er, hvem jeg ikke vil nævne for ikke at fornærme nogen mod min Vilje! Min sødeste lille Frue," her standsede hun pludselig i sin Lystighed; thi hun havde hidtil stillet sig an, som om hun var umaadelig munter, „De er alt for bleg!"

„Er De her ogsaa?" mumlede Jonas. „Der er saamænd nok af jer."

„Jeg haaber ikke," svarede Mrs. Gamp med et forbitret Kniks, „at der er sket nogen Ulykke, fordi jeg og Mrs. Harris ere gaaede ned paa en offentlig Ladeplads. Hvilket netop var de Ord — om de saa vare de sidste, jeg nogen Sinde skulde udtale — hun sagde til mig: „Sara," sagde hun, „er det en offentlig Ladeplads?" „Mrs. Harris," svarede jeg, „kan De tvivle derom? De har nu kendt mig i otte og tredive Aar, Madame; men har De nogen Sinde set mig gaa nogetsteds hen, hvor jeg ikke var velkommen, saa sig frem." „Nej, Sara," sagde Mrs. Harris, „tværtimod." Og hun vidste det ogsaa. Jeg er kun en fattig Kone, men jeg er bleven søgt, skønt De maaske ikke tror det. Jeg er bleven banket op til enhver Tid om Natten og opsagt af mange Husværter, fordi jeg er bleven taget for Ildløs. Jeg gaar rigtignok ud og arbejder for mit Brød, men med Deres gunstige Tilladelse holder jeg paa min Uafhængighed, og det vil jeg gøre til min Død. Jeg har mine Følelser som Fruentimmer, og jeg har ligeledes været Moder, men rør ved et Æble, der hører mig til, eller sig det mindste om, hvad jeg spiser eller drikker, og om De saa var den mest forvænte, næsvise, unge Laptaske af en Tjenestepige, saa skulde enten De fortrække eller jeg. Min Fortjeneste er ikke stor, men jeg lader mig ikke snyde. Gud velsigne Barnet og frelse Moderen, er mit Valgsprog; men jeg tillader mig at tilføje: Prøv ikke paa at snyde Madammen, for hun taaler det ikke!"

Mrs. Gamp sluttede med at trække sit Sjal stramt sammen om sig med begge Hænder og, som sædvanligt, at hen-

vise til Mrs. Harris, hvis nogen ønskede Stadfæstelse paa hendes Ord. Hun havde den ejendommelige Rokken med Hovedet, der hos Damer af hendes pirrelige Natur er et sikkert Kendetegn paa, at de meget snart ville bryde løs igen; men Jonas kom hende i rette Tid i Forkøbet.

„Da De nu engang er her," sagde han, „gør De bedst i at følge hende hjem. Jeg har andet at gøre." Mere sagde han ikke, men saa paa Montague, ligesom han vilde sige, at han var rede til at ledsage ham.

„Det gør mig ondt at skulle føre Dem bort," sagde Montague.

Jonas tilkastede ham et skummelt Blik, der levede længe i Toms Hukommelse, og som han siden ofte genkaldte sig.

„Ja det gør virkelig," sagde Montague. „Hvorfor gjorde De det nødvendigt?"

Med det samme skumle Blik som før svarede Jonas efter et Øjebliks Ophold:

„Jeg er ikke Skyld i denne Nødvendighed; det er Dem, der har fremkaldt den."

Mere sagde han ikke, og selv dette sagde han, som om han var bunden og i den andens Magt, men havde en trodsig og undertrykt Djævel i sit Hjerte, som han ikke ganske kunde modstaa. Endog hans Holdning lignede, da de gik bort sammen, et lænket Menneskes, men paa hans knyttede Hænder, rynkede Bryn og tæt sammenpressede Læber kunde man mærke, hvorledes den samme fængslede Djævel endnu kæmpede for at slippe løs.

De satte sig op i en fin Kabriolet, der ventede paa dem, og kørte bort.

Hele dette mærkelige Optrin var foregaaet saa hurtigt, og Tummelen rundt omkring havde været saa upaavirket deraf, at skønt Tom havde været en af Hovedmændene i det, forekom det ham dog som en Drøm. Ingen havde lagt Mærke til ham, efter at de havde forladt Paketbaaden. Han havde staaet bag ved Jonas og saa tæt ved ham, at

han ikke havde kunnet undgaa at høre, hvad der forefaldt. Han havde staaet der med sin Søster under Armen og ventet og haabet at skulle faa Lejlighed til at forklare sin sælsomme Andel i denne endnu sælsommere Historie; men Jonas havde ikke løftet sine Øjne fra Jorden; ingen andre havde saa meget som set til ham, og førend han havde kunnet beslutte sig til noget Skridt, havde de allerede været borte.

Han saa sig om efter sin Vært, men det havde han allerede gjort mere end een Gang, og han var ikke til at se. Mens han endnu fortsatte denne Søgen med Øjnene, saa han en Haand vinke ad sig fra en Droske, og idet han ilede hen til den, opdagede han, at det var Mercys. Hun talte hurtig til ham, men bøjede sig ud ad Vinduet for ikke at blive hørt af sin Ledsagerinde, Mrs. Gamp.

„Hvad er det?“ sagde hun. „Gode Himmel, hvad er det? Hvorfor sagde han i Aftes, at jeg skulde forberede mig paa en lang Rejse, og hvorfor har De ført os tilbage som Forbrydere? Kære Mr. Pinch, hav Barmhjertighed med os! Hvad det saa er for en skrækkelig Hemmelighed, saa vær barmhjertig, og Gud vil velsigne Dem!“

„Stod det til mig at vise Barmhjertighed,“ udbrød Tom, „skulde De sandelig ikke bede forgæves. Men jeg er langt mere uvidende og magtesløs end De.“

Hun trak sig atter tilbage ind i Vognen, og han saa Haanden vinke et Øjeblik ad sig; men om det var bebrejdende eller vantroende eller sørgmodigt eller til et bedrøvet Farvel eller hvad ellers, kunde han i sin Forvirring ikke fatte. Nu var ogsaa hun borte, og han og Ruth gik grublende hjem.

Havde Nadgett aftalt med den Mand, som aldrig kom, at mødes med ham paa London Broen den Morgen? Han saa unægtelig i det Øjeblik ud over Brystværnet og ned paa Dampskibskajen. Det kunde ikke være for hans Fornøjelses Skyld; han gjorde sig aldrig nogen Fornøjelse. Nej, han maatte have haft Forretninger der.

Sekstende Kapitel.

Jonas og hans Ven komme til en venskabelig Overenskomst og tage bort paa en Forretningsrejse.

Da det engelsk-bengalske Laane- og Livsforsikringsselskabs Kontor laa tætved, og Montague kørte Jonas lige derhen, havde de intet langt Stykke Vej at tilbagelægge; men Rejsen kunde dog gerne have varet flere Timer, uden at den derfor vilde have fremkaldt et Ord fra nogen af dem; thi det var klart nok, at Jonas ikke agtede at bryde Tavsheden, og at det endnu ikke laa i hans gode Vens Plan at lokke ham til en Samtale.

Da han nu ikke længer havde Grund til at skjule sig, havde han kastet sin Kappe af og sad nu med dette Klædningsstykke sammenrullet paa sine Knæ saa langt borte fra sin Ledsager, som den indskrænkede Plads i et Køretøj som dette vilde tillade. Der var en paafaldende Forskel paa hans Væsen i Sammenligning med, hvad det havde været for nogle Minutter siden, da Tom havde nærmet sig ham saa uventet om Bord i Paketbaaden, eller da den stygge Forandring var foregaaet med ham i Montagues Paaklædningsværelse. Han saa ud som et Menneske, der var blevet grebet paa fersk Gerning og sad i Klemme; som om han var bleven opdaget, forfulgt og overmandet; men der var nu en gryende og voksende Beslutning i hans Ansigt, som i høj Grad forandrede det. Det var skummelt, mistroisk og skulende; blegt af Forbitrelse og Nederlag; det var endnu stadig ydmyget, modløst, fejt og lavt, men hvad Udfald Kampen end fik, var der dog eet fast Forsæt, som brødes med Rørelserne i hans Sjæl og kastede dem alle over Ende, efterhaanden som de trængte sig frem.

Da han, selv i det bedste Tilfælde, aldrig havde noget vindende Ydre, er det let at indse, at han heller ikke havde det nu. Han havde efterladt dybe Mærker af sine Fortænder i sin Underlæbe, og Tegnene paa den Spænding,

hvori han nys havde været, forbedrede ikke hans Udseende, lige saa lidt som de svære Rynker i hans Pande. Men han var nu fattet, endog unaturlig fattet, saaledes som Mænd, der ere alt andet end modige, ofte kunne være det i fortvivlede Situationer. Da Vognen holdt, afventede han ikke nogen Indbydelse, men sprang rask ud og gik ovenpaa.

Formanden fulgte bagefter og kastede sig paa en Sofa efter at have lukket Døren til Direktionsværelset, saa snart de vare traadte ind. Jonas stod ved Vinduet og saa ned paa Gaden, idet han lænede sig til Vinduesrammen og støttede sit Hoved paa sin Arm.

„Det er ikke smukt, Chuzzlewit!“ sagde Montague til sidst. „Paa Ære ikke smukt!“

„Hvad vilde De, at jeg skulde gøre?“ svarede han og saa sig pludselig om. „Hvad forlanger De?“

„Tillid, gode Ven, nogen Tillid!“ sagde Montague i en krænket Tone.

„Ja, De viser jo mig saa megen Tillid, ikke sandt?“

„Gør jeg maaske ikke?“ sagde den anden, idet han løftede Hovedet i Vejret og saa paa ham; men han havde allerede igen vendt sig om. „Gør jeg maaske ikke? Har jeg ikke betroet Dem de let udførlige Planer, jeg har lagt til vor Fordel? Vor Fordel, vel at mærke, ikke min alene; men hvad bliver min Løn? Et Forsøg paa Flugt!“

„Hvoraf ved De det? Hvem har sagt, at jeg havde i Sinde at flygte?“

„Hvem der har sagt det? Hør nu engang! En til Udlandet bestemt Dampbaad, en tidlig Morgentime, en Skikkelse, der er saa tilhyllet, at man ikke kan kende den! Hvem der har sagt det? Hvis De ikke havde i Sinde at narre mig, hvorfor var De da der? Hvis De ikke havde i Sinde at narre mig, hvorfor vendte De da tilbage?“

„Jeg vendte tilbage for at undgaa at vække Opsigt.“

„Deri gjorde De klogt,“ svarede hans Ven.

Jonas tav bomstille, mens han endnu stadig saa ned paa Gaden og støttede Hovedet paa Armen.

„Nu vel, Chuzzlewit," sagde Montague, „trods det, der er foregaaet, vil jeg være ærlig imod Dem. Hører De efter? Jeg kan kun se Deres Ryg."

„Jeg hører Dem. Bliv ved!"

„Jeg siger, at trods det, der er foregaaet, vil jeg være ærlig imod Dem."

„Det har De alt sagt een Gang, og jeg har svaret Dem, at jeg hørte Dem sige det. Bliv ved."

„De er lidt vrippen, dog det kan jeg bære over med og er heldigvis selv i det ypperligste Humør. Lad os nu se lidt paa, hvorledes Sagerne staa. For et Par Dage siden meddelte jeg Dem, gode Ven, at jeg troede at have opdaget —"

„Vil De tie?" sagde Jonas, idet han saa sig rasende om og skottede til Døren.

„Godt, godt!" sagde Montague. „Fornuftigt, fuldkommen rigtigt! Naar mine Opdagelser bleve kendte, vilde de, ligesom saa mange andre Menneskers Opdagelser i denne skikkelige Verden, ikke længer være til nogen Nytte for mig. Der kan De se, Chuzzlewit, hvor ærligt og oprigtigt jeg viser Dem min egen Stillings svage Side! Dog til Sagen. Jeg gør eller tror at gøre en Opdagelse, som jeg ved den først mulige Lejlighed hvisker Dem i Øret i den Fortrolighedens Aand, som jeg virkelig haabede var den herskende imellem os og blev gengældt af Dem. Maaske er der noget, maaske er der intet i denne Opdagelse. Jeg har min Kundskab og min egen Mening om Sagen, og De har Deres; det Spørgsmaal ville vi ikke indlade os paa. Men, gode Ven, De har været svag; hvad jeg ønsker at fremhæve for Dem, er, at De har været svag. Jeg ønsker maaske at bruge denne lille Omstændighed til min Fordel — ja, det gør jeg; jeg vil ikke nægte det — men det ligger i min Fordel at gaa til Bunds i den eller bruge den imod Dem."

„Hvad kalder De at bruge den imod mig?" spurgte Jonas, der endnu ikke havde forandret sin Stilling.

„Aah," sagde Montague med et Smil, „det ville vi ikke gaa nærmere ind paa."

„Bruge den til at gøre mig til Tigger. Er det den Brug, De mener?"

„Nej."

„Jo, det er den Brug, som det ligger i Deres Fordel at gøre af den. Deri taler De Sandhed."

„Jeg ønsker unægtelig, at De vil vove lidt mere — Spekulationen er sikker nok — hos os og holde Dem rolig," sagde Montague. „Det lovede De mig, at De vilde, og det maa De. Jeg siger rent ud, Chuzzlewit, De maa. Overvej Sagen. Gør De det ikke, bliver min Hemmelighed uden Værdi for mig, i hvilket Tilfælde den lige saa gerne maa blive offentlig Ejendom som være min, ja hellere, da jeg indlægger mig en vis Ære ved at bringe den for Lyset. Desuden trænger jeg til Dem som Lokkedue ved en Lejlighed, jeg allerede har nævnt for Dem. Det har De intet imod, ved jeg. De bryder Dem ikke om Manden — De bryder Dem ikke om nogen; dertil er De for klog, og det er jeg med, vil jeg haabe — og vilde kunne bære hans Tab med from Resignation. Ha, ha, ha! De har søgt at undslippe fra den første Konsekvens; men De kan ikke undslippe fra den, forsikrer jeg Dem, og jeg har vist Dem det i Dag. Jeg er nu ingenlunde nogen streng Moralist, ved De nok. Jeg lader mig ikke i mindste Maade paavirke af noget, De har gjort, eller af en eller anden lille Uforsigtighed, De har gjort Dem skyldig i; men jeg ønsker at drage mig det til Nytte, hvis jeg kan, og over for en Mand med Deres Forstand gør jeg aabent denne Tilstaaelse. Jeg er ikke ene om denne Svaghed. Enhver drager Fordel af sin Næstes Ubesindighed, og de mest ansete Folk allermest. Hvorfor vil De volde mig alt dette Bryderi? Det maa enten komme til en venskabelig Overenskomst eller til et uvenskabeligt Brud. I første Tilfælde lider De ikke stort derved. I sidste — nu vel, De ved selv bedst, hvad der saa rimeligvis vil ske."

Jonas forlod Vinduet og gik tæt hen til ham. Han saa ham ikke i Ansigtet, det var ikke hans Vane; men han holdt sine Øjne fæstede paa ham — paa hans Bryst eller der omkring — og gjorde sig megen Umage for at svare langsomt og tydeligt, ganske som en Mand, der ved, at han er drukken, bærer sig ad.

„Det nytter ikke længer at lyve," sagde han. „Ja, jeg tænkte paa at stikke af i Morges, fordi jeg troede, jeg lettere vilde kunne komme til Forlig med Dem, naar jeg var langt borte."

„Meget rigtigt," sagde Montague. „Intet kunde være naturligere. Jeg forudsaa det og tog mine Forholdsregler derimod. Dog jeg afbryder Dem."

„Hvordan Fanden," vedblev Jonas med endnu større Anstrengelse, „De valgte Deres Bud, og hvor De fandt ham, vil jeg ikke spørge Dem om. Han havde noget til gode hos mig før i Dag. Er De virkelig saa ligegyldig for Mennesker i Almindelighed, som De nylig sagde, at De var, kan De heller ikke bryde Dem det mindste om, hvad der bliver af en saadan Køter som han, og vil lade mig opgøre mit Regnskab med ham paa min egen Maade."

Havde han løftet sine Øjne op til Montagues Ansigt, vilde han have set, at denne aabenbart ikke var i Stand til at forstaa ham; men da han vedblev at staa foran ham med sine skulende Øjne i samme Retning som før og kun standsede her for at væde sine tørre Læber med sin Tunge, undgik dette hans Opmærksomhed. En skarp Iagttager vilde have opdaget, at dette faste og stirrende Blik hørte med til den Forandring, der var foregaaet med Jonas's Væsen. Han holdt det fæstet paa een Plet, som hans Tanker øjensynlig intet havde at gøre med, ligesom en Gøgler, der gaar paa en Line eller en Staaltraad hen imod et farligt Maal, stadig holder Øje med en eller anden Ting uden et eneste Øjeblik at tabe den af Syne for ikke at snuble.

Montague svarede hurtig, skønt kun paa Lykke og

Fromme. I saa Henseende var der ingen Meningsforskel mellem ham og hans Ven; ikke den mindste.

„Deres store Opdagelse," vedblev Jonas med et spodsk Smil, som han i Øjeblikket ikke kunde undertrykke, „er maaske sand, maaske falsk; men i ethvert Tilfælde er jeg derfor ikke værre end andre."

„Ikke en Smule. Vi ere alle ens — eller dog næsten."

„Jeg ønsker at vide," vedblev Jonas, „om De er ene om den. Det vil ikke undre Dem, at jeg spørger herom."

„Om jeg er ene om den?" gentog Montague.

„Kender flere den? Naa, nøl nu ikke saa længe med Svaret!"

„Nej," sagde Montague uden mindste Vaklen. „Hvad tror De, at den vilde være værd, naar jeg ikke havde holdt den for mig selv?"

Nu saa Jonas for første Gang paa ham. Efter et Ophold udstrakte han sin Haand og sagde med et Smil:

„Naa, gør ikke for mange Vanskeligheder, og jeg hører Dem til. Naar alt kommer til alt, er jeg maaske dog bedre faren her, end om jeg var rejst bort i Morges. Men her er jeg, og her bliver jeg nu. Det kan De gøre Deres Ed paa!"

Han rømmede sig, thi hans Stemme var bleven hæs, og sagde i en lettere Tone:

„Skal jeg opsøge Pecksniff? Naar? Sig naar!"

„Straks! Jo før vi faa Fingre i ham, des bedre."

„Lige meget!" udbrød Jonas med en vild Latter. „Der er altid nogle Løjer ved at fange denne gamle Hykler. Jeg hader ham. Skal jeg tage ud til ham i Aften?"

„Ja vel," sagde Montague henrykt, „saadan skal det være! Nu forstaa vi hinanden. Endelig i Aften!"

„Følg med!" udbrød Jonas. „Vi maa tage det overtvært, gaa forretningsmæssigt til Værks og have Dokumenter med os; for det er en snu Karl at have at gøre med, og han maa tages paa en fin Maade, ellers gaar han slet ikke i Fælden. Jeg kender ham. Da jeg ikke kan

tage Deres Værelser og Middagsselskaber med, maa jeg tage Dem selv med. Rejs med i Aften!"

Hans Ven syntes at være tvivlraadig og hverken at have forudset dette Forslag eller at synes om det.

„Vi kunne aftale vore Planer undervejs," sagde Jonas. „Vi bør ikke tage lige ud til ham, men tage derover fra et andet Sted og dreje af vor Vej for at besøge ham. Det vil maaske ikke være nødvendigt, at jeg forestiller Dem, men jeg maa have Dem i min Nærhed. Jeg kender Manden, kan jeg forsikre Dem."

„Men om nu Manden kender mig?" sagde Montague og trak paa Skuldrene.

„Han kende Dem?" udbrød Jonas. „Udsætter De Dem ikke for det samme med hundrede Mennesker hver Dag? Vilde Deres Fader kunne kende Dem? Kendte jeg Dem? De gjorde min Tro en helt anden Figur, da jeg saa Dem første Gang. Ha, ha, ha! Jeg ser endnu Hullerne og Lapperne! Intet falsk Haar dengang, ingen sort Farve. De var en anden Slags Spøgefugl i hine Dage. De talte endog anderledes! De har siden spillet den fine Mand med en saadan Alvor, at De har ført Dem selv bag Lyset. Og om han nu ogsaa kendte Dem, hvad saa? En saadan Forandring er et Bevis paa Deres Held. Og det ved De ogsaa, ellers havde De ikke røbet Dem for mig. Følger De saa med?"

„Jeg kan overgive Dem Sagen alene, gode Ven," sagde Montague, stadig tøvende.

„Ja, nu kan De overgive mig, hvad det skal være. Nu skal jeg ikke oftere prøve paa at løbe bort!" Han standsede og tilføjede i en sindigere Tone: „Jeg kan ikke gøre noget uden Dem. Tager De saa med?"

„Nu vel," sagde Montague, „siden det er Deres Mening." Og de gav hinanden Haanden derpaa.

Det overstadige Væsen, som Jonas havde lagt for Dagen under den sidste Del af denne Samtale, og som hurtigt var tiltaget med næsten hvert eneste Ord, han havde sagt, lige fra det Øjeblik, han havde set sin ærlige Ven i Ansigtet,

og til nu, tabte sig ikke, men holdt sig hos ham. Hvor usædvanligt det end var for ham, hvor lidet det end stemmede med hans Karakter, og hvor unaturligt det end maatte synes hos en Mand i saa fortvivlede Omstændigheder, saa holdt det sig dog hos ham. Det lignede ikke Virkningen af Vin eller andre stærke Drikke; thi han var fuldkommen ved sin Samling, ja det gjorde ham endog uimodtagelig for Indflydelsen af saadanne Pirringsmidler. Uagtet han flere Gange den Dag drak stærkt og uden Forsigtighed eller Tilbageholdenhed, vedblev han dog ganske at være den samme, og hans Stemning forandredes ikke i nogen kendelig Grad.

Da de efter nogen Forhandling vare blevne enige om at rejse om Natten, for at Dagens Forretninger ikke skulde lide noget Afbræk, raadslog de om Rejsemaaden, og da Montague holdt for, at fire Heste vare tilraadelige, i det mindste til den første Station, eftersom man derved i mere end een Forstand strøede Folk Sand i Øjnene, blev der bestilt en Postchæse med fire for til Klokken ni om Aftenen. Jonas gik ikke hjem, idet han ytrede, at det vilde være en god Undskyldning for hans uventede Tilbagekomst om Morgenen, at han var bleven nødt til at forlade Byen i Forretninger af en saa paatrængende Natur. Han skrev derfor en Billet efter sin Vadsæk og afsendte den med et Bud, som ogsaa ganske rigtig kom med hans Rejsegods og en kort Billet fra det andet Stykke Gods, hans Kone, der skrev, at hun ønskede at turde komme og tale et Øjeblik med ham. Paa dette Ønske sendte han dette Svar, at „det kunde hun jo bare prøve paa", og da een saadan truende Bekræftelse var nok til at udtrykke en Benægtelse, blev hun borte.

Da Montague var stærkt optagen i Dagens Løb, lod Jonas sin Lystighed især gaa ud over Doktoren, med hvem han spiste Frokost i den lægekyndige Raadgivers eget Værelse. Paa Vejen derhen mødte han Nadgett i det yderste Kontor og drillede denne hemmelighedsfulde Person med, at det lod til, at han altid søgte at undgaa ham, og spurgte,

om han var bange for ham. Nadgett svarede fiffigt: „Nej, men han troede, at det maatte ligge i hans Væsen, da han før havde faaet Skyld for det samme.“

Montague lyttede efter, eller, for at udtrykke det mere elegant, han overhørte denne Samtale. Saa snart Jonas var gaaet, vinkede han Nadgett hen til sig med sin Pen og hviskede:

„Hvem gav ham mit Brev i Morges?“

„Min logerende,“ svarede Nadgett med Haanden for Munden.

„Hvorledes gik det til?“

„Jeg traf ham paa Kajen, og da det hastede saa stærkt, og De ikke kom, blev det nødvendigt at gøre noget. Heldigvis faldt det mig ind, at hvis jeg selv gav ham Brevet, vilde jeg ikke længer kunne være til nogen Nytte. Jeg vilde øjeblikkelig være bleven røbet.“

„De er en Perle, Mr. Nadgett,“ sagde Montague og klappede ham paa Ryggen. „Hvad hedder Deres logerende?“

„Pinch, Mr. Thomas Pinch.“

Montague tav lidt og spurgte derpaa:

„Ved De, om han er fra Landet?“

„Fra Wiltshire, har han sagt mig.“

De skiltes uden at veksle flere Ord, og enhver, der havde set Nadgetts Buk, da Montague og han mødtes næste Gang, og set Montague bukke igen, vilde have turdet sværge paa, at de aldrig havde talt fortroligt med hinanden.

Imidlertid gjorde Jonas og Doktoren sig ret til gode ovenpaa med en Flaske af den gamle Madeira og nogle Stykker Smørrebrød; thi da Doktoren allerede var bleven indbudt til at spise til Middag nede Klokken seks, foretrak han et let Maaltid til Frokost. Det var tilraadeligt i to Henseender, for det første, fordi det i og for sig var sundt, og dernæst som den bedste Forberedelse til Middagsmaden.

„Og De skylder os alle at være meget omhyggelig for Deres Fordøjelse, Mr. Chuzzlewit,“ sagde Doktoren og smæk-

kede med Læberne oven paa et Glas Vin; „thi De kan være vis paa, at den fortjener at bevares. Den maa være i en udmærket Stand, et sandt Kronometer, ellers kunde Deres Humør ikke være saa fortræffeligt. Deres Barms Herre sidder let paa sin Trone, Mr. Chuzzlewit, som han, hvad han nu hedder, siger i Skuespillet. Jeg vilde ellers ønske, at han sagde det i et Skuespil, som lod vort Fag vederfares simpel Retfærdighed. Der er en Apoteker i det Drama, og det er simpelt, vulgært; aldeles unaturligt."

Jobling trak sit fine Linneds Kalvekrøs frem, som om han vilde have tilføjet: „Se, det kalder jeg Natur hos en Læge," og saa paa Jonas, som om han ventede, at han skulde sige noget.

Jonas var imidlertid ikke oplagt til at forfølge dette Emne, men tog et Bestik med Lancetter, der laa paa Bordet, og aabnede det.

„Ah!" sagde Doktoren og lagde sig tilbage paa sin Stol. „Jeg tager dem altid op af Lommen, førend jeg spiser. Mine Lommer ere noget snævre, ha, ha, ha!"

Jonas havde lukket et af de skinnende, smaa Instrumenter op og undersøgte det nu med et Blik, der var lige saa skarpt og gennemtrængende som Instrumentets egen blanke Æg.

„Godt Staal, Doktor! Hvad?"

„Ja—a," svarede Doktoren med en Ejers stammende Beskedenhed. „Man kan temmelig nemt aabne en Aare med den."

„Og den har vist ogsaa i sin Tid aabnet mange?" sagde Jonas og undersøgte Lancetten med stigende Opmærksomhed.

„Ikke saa faa, min gode. Den er bleven brugt i en ganske god Praksis, tror jeg at turde sige," svarede Doktoren og hostede, som om denne Kendsgerning var alt for tør og bogstavelig, til at han kunde lade det være.

„Kunde man monstro skære Halsen over paa et Menneske med saadan en Tingest?" spurgte Jonas.

„Ja vist, ja vist, naar man traf det rigtige Sted," svarede Doktoren. „Det er det, det kommer an paa."

„Der, hvor De nu holder Deres Haand?" udbrød Jonas, idet han bøjede sig forover for at lægge Mærke til det.

„Ja," sagde Doktoren, „det er Halsaaren."

I sin Livlighed gjorde Jonas pludselig en savende Bevægelse i Luften saa tæt bag Doktorens Halsaare, at han blev ganske rød, og med den samme sælsomme Livlighed brast Jonas derpaa i en høj, skraldende Latter.

„Nej, nej," sagde Doktoren og rystede paa Hovedet, „skarpe Instrumenter, skarpe Instrumenter, dem skal man aldrig lege med. Jeg kommer her til at tænke paa et højst mærkeligt Eksempel paa en behændig Brug af skarpe Instrumenter. Det var et Mord og, er jeg bange for, af et Medlem af vort Fag, saa kunstfærdigt var det udført."

„Ja saa," sagde Jonas. „Hvorledes det?"

„Aa, det er snart fortalt. En Morgen fandtes en Mand i en afsides Gade staaende oprejst i det ene Hjørne af en Dørkarm — eller, rettere sagt, lænende sig i en oprejst Stilling i det ene Hjørne af en Dørkarm og følgelig understøttet af Karmen. Paa hans Vest var der kun en eneste Draabe Blod. Han var død og kold og var bleven myrdet."

„Kun en eneste Draabe Blod!" sagde Jonas.

„Ja, Manden var bleven truffen i Hjertet med en saadan Nøjagtighed, at han var død øjeblikkelig og havde forblødt sig indvendig. Man troede, at en af hans lægekyndige Venner, som man havde mistænkt, under et eller andet Paaskud havde indladt sig i en Samtale med ham, sandsynligvis taget ham fortroligt ved en Knap, i Ro og Mag følt sig for med sin anden Haand, udsøgt sig det rigtige Sted, taget Instrumentet, hvilket det nu var, frem, da alt var rede, og —"

„Stødt til," tilføjede Jonas.

„Ja netop. Det var paa en Maade ligefrem en nydelig Operation. Den lægekyndige Ven kom aldrig for Dagen, men fik, som sagt, Skyld for det. Om han virkelig havde

gjort det, skal jeg ikke kunne sige. Men da jeg havde den Ære at blive tilkaldt tillige med et Par af mine Kolleger og deltog i en omhyggelig Undersøgelse af Saaret, tør jeg nok sige, at det vilde have gjort enhver Mand af Faget Ære, og at det, hvis en ikke lægekyndig var Gerningsmanden, ikke kunde andet end være enten et sjældent Kunststykke eller Resultatet af et endnu sjældnere heldigt og gunstigt Sammenstød af Omstændigheder."

Dette Tilfælde interesserede hans Tilhører i den Grad, at Doktoren gav sig til at illustrere det ved Hjælp af sin Pege- og Tommelfinger og sin Vest, og paa Jonas's Opfordring gjorde han sig oven i Købet den Ulejlighed at stille sig hen i et Hjørne af Stuen og skiftevis fremstille den myrdede og Morderen, hvilket han gjorde med stor Virkning. Da Flasken var tom og Historien ude, var Jonas i den selvsamme overstadige og usædvanlige Stemning, som da de havde sat sig. Var hans gode Fordøjelse, efter Joblings Teori, Aarsagen dertil, maatte han have været en sand Struds.

Ved Middagsbordet var det samme Tilfældet, og efter Bordet ligesaa, skønt der blev drukket Vin i Overflødighed og spist flere Retter. Klokken ni var han endnu uforandret, og da der var en Lygte i Vognen, svor han paa, at de skulde tage et Spil Kort og en Flaske Vin med, og gik med disse Ting under sin Kappe ned til Døren.

„Af Vejen, Tommeliden, og i Seng med dig!"

Denne Tiltale henvendte han til Bailey, der stod indpakket ved Vogndøren for at hjælpe ham ind.

„I Seng? Jeg skal jo med," sagde Bailey.

Han steg hurtig ned igen, og idet han trak Bailey med sig ved Kraven, gik han atter ind i Forstuen, hvor Montague stod og tændte en Cigar.

„De vil dog vel aldrig tage den Abekat med?"

„Jo," svarede Montague, „det vil jeg."

Han ruskede i Drengen og skød ham barsk til Side. Der laa mere af hans sædvanlige Natur heri end i, hvad

han ellers havde foretaget sig den Dag, men straks efter brast han i Latter, og idet han gjorde et Udfald mod Doktoren med sin Haand som en Efterligning af dennes Fremstilling af den lægekyndige Ven, gik han igen ud til Vognen og satte sig op i den. Straks efter kom hans Rejsefælle, og Bailey klavrede op i Tjenersædet bagpaa.

„Det bliver ondt Vejr i Nat!“ sagde Doktoren, da de kørte.

Syttende Kapitel.

Fortsættelse af Jonas's og hans Vens Forretningsrejse.

Doktorens Spaadom om Vejret gik snart i Opfyldelse. Uagtet dette ikke hørte til hans Patienter, og ingen Tredjemand havde opfordret ham til at afgive sin Mening om Sagen, kan den hurtige Fuldbyrdelse af hans Profeti dog opfattes som et Eksempel paa hans fagmæssige Takt; thi havde Nattens truende Udseende ikke været fuldkommen tydelig og umiskendelig, vilde Jobling ikke have sat sin Anseelse paa Spil ved at udtale nogen Mening derom. Denne Grundsætning fulgte han med alt for meget Held i Lægekunsten til nogen Sinde at glemme den selv ved de ringeste Lejligheder.

Det var en af disse lumre, stille Nætter, da Folk sidde ved deres Vinduer og lytte efter Tordenen, som de vide snart vil bryde løs; da de genkalde sig sørgelige Fortællinger om Orkaner og Jordskælv og om ensomme Vandringsmænd paa aabne Sletter og om ensomme Skibe ude paa Havet, der ere blevne ramte af Lynild. Allerede nu glimtede og knitrede Lynene i den fjerne Synskreds, og en hul Mumlen lød i Blæsten, som om den kom derfra, hvor Tordenen rullede, og endnu var opfyldt af dens udtømte Genlyd. Men hvor hurtigt Uvejret end trak op, var det dog endnu ikke

brudt løs, og den herskende Stilhed blev endnu højtideligere ved den trykkende Varslen om den fjerne Larm og Strid, der ligesom svævede i Luften.

Det var meget mørkt, men paa den mørke Himmel var der Masser af Skyer, der skinnede med et rødt Skær, ligesom uhyre Dynger af Kobber, der vare blevne glødede i en Ovn og nu begyndte at afkøles. De havde tidligere nærmet sig langsomt og sikkert, men vare nu ganske eller dog næsten stillestaaende, og idet Vognen raslede omkring Gadehjørnerne, kom den ved ethvert af dem forbi Klynger af Mennesker, der vare gaaede derhen — mange fra deres nærliggende Huse, uden Hatte — for at iagttage Himmelen. Og nu begyndte der at falde nogle enkelte tunge Regndraaber, og Tordenen rullede i det fjerne.

Jonas sad i en Krog af Vognen. Han holdt sin Flaske paa sit Knæ og klemte saa fast om den med sin Haand, som om han vilde have knust dens Hals til Støv, hvis han havde kunnet. Instinktmæssig greben af Natten, havde han lagt Kortene paa Sædet, og af den samme uvilkaarlige Tilskyndelse, der var saa forstaaelig for dem begge, at det intet Ord fremkaldte fra nogen af Siderne, havde hans Rejsefælle slukket Lygten. De forreste Vinduer vare slaaede ned, og de sad og saa stiltiende paa den skumle Udsigt foran dem.

De vare ude af London eller dog saa meget ude af det som rejsende, der skulle følge den vestlige Hovedvej, kunne være det paa den første Station fra den uhyre By. Undertiden mødte de en Fodgænger, der skyndte sig til det nærmeste Sted, hvor han kunde finde Ly, eller en klodset Fragtvogn, der i samme Øjemed nærmede sig i et langsomt Trav. Smaa Klynger af saadanne Køretøjer stod i Gaarden eller paa Holdepladsen ved enhver Landevejskro, medens deres Kuske iagttog Vejret fra Dørene og de aabne Vinduer eller holdt sig lystige indenfor. Overalt vilde Folk hellre holde hverandre med Selskab end sidde alene, saa

at Grupper af spejdende Ansigter syntes at se ud paa Natten og paa dem fra næsten ethvert Hus, de kom forbi.

Det kan synes underligt, at dette kunde genere og forurolige Jonas; men saaledes var det. Efter at have mumlet noget ved sig selv og ofte forandret Stilling, trak han Jalusiet paa sin Side af Vognen i Vejret og vendte gnavent Skulderen mod det. Men han hverken saa paa sin Ledsager eller brød den Tavshed, der herskede mellem dem, og som var kommen saa pludselig over ham, ved at henvende et eneste Ord til ham.

Tordenen rullede, Lynene glimtede, Regnen strømmede ned som Himmelens Vrede. I det ene Øjeblik omgivne af utaaleligt Lys, i det andet af begsort Mørke, for de af Sted hen ad Vejen. Selv da de kom til Skiftestedet og kunde have bedet, gjorde de det ikke, men forlangte straks friske Heste. Og dette stod ikke i Forbindelse med en fem Minutters Stilhed, som dengang syntes at love, at Uvejret vilde holde op. De fortsatte deres Kørsel, som om de æggedes og dreves fremad af dets Raseri. Skønt de ikke havde talt en halv Snes Ord og gerne kunde have gjort Holdt, syntes det dog at være den stiltiende Overenskomst mellem dem, at de maatte videre.

Stærkere og stærkere rullede den drønende Torden, ligesom gennem Myriader af Hvælvinger i et umaadeligt Himmeltempel; skarpere og klarere bleve Lynene; stærkere og stærkere strømmede Regnen ned. Hestene stejlede og slog ud af Forskrækkelse over de Bække af dirrende Ild, som syntes at sno sig hen ad Jorden foran dem; men ler sad disse to Mænd, og fremad kørte de, som om de drives af en usynlig Magt.

De gnistrende Lyns Hurtighed meddelte sig til Øet, saa at det ved ethvert Glimt saa en Mængde Ting, som det ikke vilde have kunnet se i halvhundrede Gange saa lang Tid i det sobre Dagslys. Klokker i Kirketaarne med de Tove og Hjul, hvormed de sattes i Bevægelse; pjusede Fuglereder i Hjørner og Karnisser; forfærdede Ansigter i de

overdækkede Fragtvogne, som kom farende forbi, medens deres forskrækkede Forspænd med deres Bjælder ringede en Advarsel, som Tordenen overdøvede; Harver og Plove, som vare blevne staaende ude paa Marken; hele Mile af Landstrækninger, der vare gennemskaarne af Hækker, og hvor den fjerne Frynse af Træer var lige saa iøjnefaldende som Fugleskræmselen paa Bønnemarken — i et flygtigt, flimrende Nu blev alt dette klart og tydeligt; derpaa kom der røde Blus, som blandede sig i det gule Lys; en Overgang til Blaat; en Klarhed saa stærk, at der ikke var andet end Lys, og saa igen det dybeste og tykkeste Mørke.

Det var maaske de blendende og bugtede Lyn, der frembragte et mærkelig optisk Bedrag, som pludselig viste sig for Montagues forbavsede Øjne inde i Vognen og forsvandt lige saa hurtigt. Han troede at se Jonas med sin opløftede Haand, der greb fast om Flasken ligesom en Hammer, gøre en Bevægelse, som om han vilde give ham et Slag i Hovedet. Paa samme Tid opdagede — eller troede han at opdage — et Udtryk i hans Ansigt, en Forening af den unaturlige Ophidselse, han hele Dagen havde røbet, med et vildt Had og en Frygt, der vilde have gjort en Ulv til en mindre skrækkelig Rejsefælle.

Han udstødte uvilkaarlig et Udraab og kaldte paa Kusken, som straks standsede sine Heste.

Det kunde næppe være, som han havde troet; thi skønt han ikke havde sine Øjne fra sin Ledsager og ikke havde set ham røre sig, sad han dog lænet tilbage i sit Hjørne ligesom før.

„Hvad er der paa Færde?“ sagde Jonas. „Plejer De altid at vaagne saaledes op af Deres Søvn?“

„Jeg kan sværge paa, at jeg ikke har lukket et Øje.“

„Naar De har svoret derpaa,“ sagde Jonas roligt, „gøre vi bedst i at køre videre, hvis det kun er derfor, at De har ladet holde.“

Han trak Proppen op af Flasken med sine Tænder, satte den for Munden og tog sig en dygtig Slurk.

„Jeg vilde ønske, at vi ikke vare dragne af Sted paa denne Rejse. Det er ingen Nat," sagde Montague, idet han instinktmæssig gøs tilbage og talte med en Stemme, der røbede hans Uro, „det er ingen Nat at køre i."

„Ja, deri har De Ret," svarede Jonas, „og vi havde heller ikke været ude, hvis De ikke havde været. Havde De ikke ladet mig vente hele Dagen, kunde vi nu have været i Salisbury og ligget lunt og godt i vore Senge. Hvad holde vi nu efter?"

Hans Rejsefælle stak Hovedet et Øjeblik ud af Vinduet og sagde, at Drengen — som om det var det, der var Grunden til hans Uro — var gennemblødt lige til Skindet.

„Det har han godt af. Det glæder mig. Hvad Fanden holde vi nu efter? Vil De maaske hænge ham op til Tørring?"

„Jeg har halvvejs Lyst til at tage ham ind til os," svarede den anden tøvende.

„Nej Tak! Vi skulle ingen fugtige Drenge have herinde, og allermindst saadan en Satans Unge. Lad ham blive, hvor han er. Han er ikke bange for en Smule Torden og Lynild, er jeg vis paa, selv om andre ere det. Kør til, Kusk! Det var maaske lige saa godt," mumlede han med en Latter, „at vi tog ham ind til os og Hestene med!"

„Kør ikke for rask," raabte Montague til Postillonen, „og vær forsigtig. De var nær ved at vælte os i Grøften, da jeg kaldte paa Dem."

Det var ikke sandt, og det sagde Jonas ogsaa ligefrem, da de atter satte sig i Gang. Montague ænsede saa godt som slet ikke, hvad han sagde, men gentog, at det ingen Nat var til at køre i, og viste sig baade da og senere ualmindelig ængstelig.

Fra nu af genvandt Jonas sit forrige gode Humør, hvis man kan bruge et saadant Udtryk om den Stemning, hvori han havde forladt Byen. Han satte tit Flasken for Munden, skraalede Brudstykker af Viser uden mindste Hensyn til

Takt, Melodi eller Stemme eller noget som helst andet end højrøstet Disharmoni og opfordrede sin tavse Ven til at være lystig med ham.

„De er en udmærket Selskabsbroder, gode Ven," sagde Montague i en tvungen Tone, „og i Almindelighed uimodstaaelig; men i Nat — hører De det?"

„Ja vel hører jeg det og ser det med!" udbrød Jonas og skyggede i det samme for Øjnene for at undgaa Lynene, der knitrede rundt omkring dem. „Men hvad saa? Det forandrer hverken Dem, mig eller vore Anliggender. Kor, Kor!

Lad det kun lyne og tordne i Sky,
til selve Ormene bange fly
fra Græsset om Galgen den røde,
de døde ikke det skade kan
og frelser ikke den dødsdømte Mand,
hvis Hoved skal Ravnene føde.

„Det maa være en dygtig, gammel Vise," tilføjede han med en Ed, idet han pludselig standsede i en Slags Forundring over sig selv. „Jeg har ikke hørt den, siden jeg var Dreng, og hvorledes jeg nu finder paa den, ved jeg ikke, medmindre det skulde være Lynilden, der sætter mig den i Hovedet. „De døde ikke det skade kan!" Nej, nej. „Og frelser ikke den dødsdømte Mand!" Nej, nej! Ha, ha, ha!"

Hans Lystighed var saa vild og paafaldende og stemmede paa en uforklarlig Maade saa godt overens med Natten, samtidig med, at den gjorde et saa raat Indgreb i dennes Rædsler, at hans Rejsefælle, der altid havde været en Kujon, ligefrem ræddedes for ham. I Stedet for at Jonas før havde været hans Redskab, syntes de nu at have byttet Roller. Men der var ogsaa Grund hertil, mente Montague, siden Bevidstheden om hans Fornedrelse ganske naturlig hos et saadant Menneske maatte fremkalde Ønsket om at give sin Uafhængighedsfølelse et støjende Udtryk og derved søge at glemme sin virkelige Stilling. Da han var skarpsindig nok

til at kunne ræsonnere over den Slags Emner, var han ikke længe om at tage denne Forklaring til Indtægt og tillægge den dens fulde Vægt, men ikke des mindre havde han stadig en dunkel Følelse af Uro og var ilde til Mode.

Han var vis paa, at han ikke havde sovet; men hans Øjne kunde have bedraget ham; thi naar han nu i et mørkt Mellemrum saa paa Jonas, kunde han forestille sig hans Skikkelse i hvilken som helst Stilling, hans Indbildningskraft udmalede. Paa den anden Side vidste han helt vel, at Jonas ikke havde Grund til at elske ham, og selv under Forudsætning af, at den Bevægelse, der havde gjort et saa dybt Indtryk paa ham, hørte Virkeligheden til og ikke var et Foster af hans Fantasi, kunde han ikke sige andet om den, end at den stemte fuldkommen overens med hans øvrige diaboliske Lystighed og havde det samme afmægtige Sandhedspræg. „Kunde han dræbe mig med et Ønske," tænkte Bedrageren, „vilde jeg ikke leve længe."

Han blev enig med sig selv om, at naar han havde brugt Jonas, vilde han lægge et Jærnbidsel paa ham, men at han forinden ikke kunde gøre noget klogere end lade ham raade sig selv og bevare sit Galgenhumør. Det var ikke noget stort Offer at holde ud med ham saa længe; „thi naar jeg har faaet Fingre i alt, hvad der er at faa Fingre i," tænkte Montague, „rømmer jeg over paa den anden Side af Kanalen og har Latteren paa min Side tillige med — Udbyttet."

Disse vare hans Tanker fra den ene Time til den anden, idet han var i den Sindsstemning, hvor de samme Tanker atter og atter vende tilbage med trættende Ensformighed, medens Jonas, der syntes at have givet al Eftertanke Afsked, adspredte sig ligesom før. De aftalte, at de vilde køre til Salisbury og næste Morgen tage over til Pecksniff, og ved Udsigten til at narre denne Hædersmand blev hans elskværdige Svigersøns Humør endnu mere støjende.

Alt som Natten led, døde Tordenen bort, men rullede dog dumpt og uhyggeligt i det fjerne. Ogsaa Lynene vare,

om end forholdsvis svage, dog endnu klare og hyppige. Regnen var fuldkommen saa voldsom, som den før havde været.

Omtrent ved Daggry og paa den sidste Station af deres Rejse vare de saa uheldige at faa et Par stædige Heste, der i Stalden vare blevne meget forskrækkede over Uvejret, og da de nu kom ud i det uhyggelige Mellemrum mellem Nat og Morgen, da Lynildens Skær endnu ikke dæmpedes af Dagen, og de forskellige Genstande, som de kunde se, fremstillede sig i utydelige og overdrevne Former, som de ikke vilde have haft om Natten, bleve de efterhaanden mere og mere ustyrlige, indtil de, pludselig skræmmede af noget paa Vejen, for vildt af Sted ned ad en stejl Bakke, kastede Kusken af Sadelen, slæbte Vognen hen til Kanten af en Grøft, snublede hovedkulds ned i den og væltede Vognen med et Brag.

De rejsende havde aabnet Vogndøren og vare enten faldne eller sprungne ud. Jonas var den første, der med Møje kom paa Benene. Han havde faaet ondt og følte sig afmægtig og svimmel og ravede hen til et Led, hvor han blev staaende og holdt sig fast, idet han saa sig sløvt om, medens hele Landskabet løb rundt for hans Øjne. Men efterhaanden kom han mere og mere til sig selv igen og opdagede straks efter, at Montague laa sansesløs paa Vejen nogle faa Fod fra Hestene.

Som om hans eget, afkræftede Legeme pludselig blev forgjort af en Djævel, løb han øjeblikkelig hen foran Hestene, og idet han af alle Kræfter rykkede i Tøjlerne, fik han dem til at stejle og slaa bagud med et saa vildt Raseri, at de ved hver Anstrengelse bragte deres Hove nærmere hen til den hjælpeløse Mands Hoved og om en halv Minut maatte have slaaet Hjerneskallen i Stykker paa ham.

Imidlertid stred og kæmpede han med dem som en vanvittig og gjorde dem endnu vildere ved sine Raab.

„Hu!“ raabte Jonas. „Hu! Endnu engang! Lidt endnu! Lidt mere endnu! Op, I Sataner! Hej!“

Da han hørte, at Kusken, der havde rejst sig og kom ilende til, raabte til ham, at han skulde holde op, tiltog hans Voldsomhed.

„Hej, hej!“ raabte Jonas.

„For Guds Skyld!“ raabte Kusken — „Herren — paa Vejen — han bliver slaaet ihjel!“

De samme Raab og de samme Anstrengelser vare hans eneste Svar. Men idet Kusken kastede sig imellem med Fare for sit eget Liv, frelste han Montague ved at slæbe ham gennem Dyndet og Vandet hen til et Sted, hvor han kunde være i Sikkerhed. Da det var gjort, løb han hen til Jonas, og ved Hjælp af hans Kniv fik de meget snart Hestene løste fra den sønderbrudte Vogn og bragte dem, skrabede og blødende, igen paa Benene. Postillonen og Jonas fik nu Tid til at se paa hinanden, hvad de hidtil ikke havde haft.

„Aandsnærværelse, Aandsnærværelse!“ udbrød Jonas, idet han heftig rakte Hænderne i Vejret. „Hvad vilde De have gjort uden mig?“

„Den anden Herre vilde være kommen galt af Sted uden mig,“ svarede Kusken og rystede paa Hovedet. „De burde først have flyttet ham. Jeg troede, han allerede var død.“

„Aandsnærværelse, De Ulykkesprofet!“ udbrød Jonas med en skraldende Latter. „Tror De, han er bleven ramt?“

De vendte sig begge om for at se til ham. Jonas mumlede noget ved sig selv, da han saa ham sidde over Ende under Hækken og stirre ud for sig.

„Hvad er der paa Færde?“ spurgte Montague. „Er nogen kommen til Skade?“

„Nej,“ svarede Jonas. „Det lader ikke til det. Der er alligevel ingen Ben knækkede.“

De rejste ham op, og han prøvede paa at gaa. Han havde faaet en heftig Rystelse og skælvede stærkt, men

med Undtagelse af nogle faa Rifter og Skrammer var det hele den Skade, han havde lidt.

„Rifter og Skrammer, hvad?“ sagde Jonas. „Dem have vi alle faaet. Kun Rifter og Skrammer, hvad?“

„En halv Snes Sekunder til, og jeg vilde ikke have givet en Sixpence for denne Herres Hoved, skønt han ikke har faaet andet end Rifter og Skrammer. Skulde De nogen Sinde oftere komme i en saadan Forlegenhed, hvilket jeg haaber ikke maa ske, maa De ikke rykke en falden Hest i Tøjlen, naar den er saa tæt ved et Menneskes Hoved. Det lader sig ikke gøre to Gange, uden at der gaar et Menneskeliv i Løbet, og det vilde ogsaa denne Gang have endt dermed, saa sandt jeg lever, dersom jeg ikke var kommen til i rette Tid.“

Jonas raadede ham med en Ed at holde Mund og gaa et vist Sted hen, hvorhen det ikke var synderlig rimeligt, at han vilde gaa frivillig. Men Montague, der havde lyttet ivrigt til hvert Ord, gjorde Ende paa Mundhuggeriet ved at udbryde: „Hvor er Drengen?“

„Den Abekat har jeg rent glemt,“ sagde Jonas. „Hvor er han?“ En meget kort Søgen afgjorde dette Spørgsmaal. Den ulykkelige Bailey var bleven kastet lige lukt ind over Hækken og laa nu, tilsyneladende død, inde paa Marken.

„Da jeg sagde i Aftes, at jeg vilde ønske, at jeg aldrig havde tiltraadt denne Rejse, følte jeg, at den varslede ilde. Se engang paa denne Dreng!“

„Ikke andet!“ brummede Jonas. „Kalder De det et Tegn derpaa —“

„Hvad skulde jeg kalde et Tegn derpaa?“ spurgte Montague hastigt. „Hvad mener De?“

„Jeg mener,“ svarede Jonas, idet han bøjede sig over Drengen, „at jeg aldrig har hørt, at De var hans Fader eller havde nogen særlig Grund til at bryde Dem synderlig om ham. Halløj, staa op, du!“

Men det var saa langt fra, at Drengen selv kunde staa op eller hjælpes op, at han ikke gav andet Livstegn end en

svag og uregelmæssig Hjertebanken. Efter nogen Snakken frem og tilbage satte Kusken sig op paa den Hest, som var kommen mindst til Skade, og tog, saa godt han kunde, Drengen i sine Arme, mens Montague og Jonas trak den anden Hest og med en Kuffert imellem sig gik ved Siden af ham ad Salisbury til.

„De kunde være der om fem Minutter og sende os Hjælp i Møde, hvis De red i Forvejen, Postillon," sagde Jonas. „Trav til!"

„Nej, nej," raabte Montague, „vi ville blive sammen."

„De er dog en rigtig Hare! De er dog vel aldrig bange for at blive plyndret?" sagde Jonas.

„Jeg er ikke bange for noget," svarede den anden, hvis Miner og Væsen stod i stærk Modstrid med hans Ord, „men vi ville blive sammen."

„For en Minut siden var De saa frygtelig bange for Drengen," sagde Jonas. „De ved vel, at han kan dø imidlertid?"

„Ja vist, ja vist, det ved jeg. Men vi ville blive sammen."

Da det var tydeligt nok, at han ikke lod sig rokke i denne Beslutning, gav Jonas intet andet Svar end det, hans Ansigt udtrykte, hvorpaa de gik videre i hinandens Selskab. De havde godt og vel tre Fjerdingvej at gaa, og Vejens Tilstand, den Byrde, de havde at bære, og deres egne ømme og forslaaede Lemmer gjorde den ikke lettere. Først efter en lang og møjsommelig Vandring naaede de Gæstgivergaarden, og efter at have banket Folkene op — thi det var endnu meget tidligt paa Morgenstunden — lod de gaa Bud efter Vognen og dens Indhold og kaldte en Læge op af hans Seng, for at han skulde se til den værst tilskadekomne. Al den Hjælp, han kunde yde, ydede han med Hurtighed og Dygtighed, men udtalte tillige som sin Mening, at Drengen led af en svær Hjernerystelse, og at Bailey havde levet sin længste Tid.

Dersom Montagues levende Deltagelse ved at høre dette Budskab paa nogen Maade kunde holdes for uegen-

kærlig, vilde den have været et formildende Træk i en Karakter, der ingen saadanne Træk have tilovers; men det var ikke vanskeligt at se, at han af en eller anden unævnt Grund, som han selv bedst kendte, lagde en underlig Vægt paa dette Barns Selskab og Tilstedeværelse. Da han efter selv at have faaet nogen Hjælp af Lægen gik ind i sit Soveværelse, og det var blevet højlys Dag, dvælede hans Tanker endnu stadig ved dette Emne.

„Jeg vilde hellere," sagde han, „have mistet tusinde Pund end netop nu mistet denne Dreng. Men jeg rejser hjem alene, det er min faste Beslutning. Chuzzlewit skal rejse forud, og jeg kommer bagefter, naar jeg selv vil. Jeg vil ikke have mere heraf," tilføjede han og tørrede sin fugtige Pande. „Fire og tyve Timer af dette vilde gøre mit Haar graat."

Efter at have undersøgt sit Værelse og set under Sengen, i Skabene og endog bag Vinduesgardinerne, skønt det var højlys Dag, drejede han Nøglen to Gange om i den ene Dør og lagde sig til Hvile. Der var en Dør til i Værelset, men den var lukket af udvendig, og hvor den førte hen, vidste han ikke.

Hans Frygt eller onde Samvittighed fremstillede denne Dør i alle hans Drømme. Han drømte, at en frygtelig Hemmelighed stod i Forbindelse med den, en Hemmelighed, som han kendte og dog ikke kendte; thi skønt han var i høj Grad ansvarlig for og delagtig i den, plagedes han dog i sine Syner af den pinligste Uvished om den. Usammenhængende flettet ind i denne Drøm var en anden, som fremstillede Døren som et Smuthul for en Fjende, en Skygge, et Genfærd og gjorde det til hans Livsopgave at holde det frygtelige Væsen indespærret og hindre det fra at bryde ud og overfalde ham. I dette Øjemed arbejdede Nadgett og han og en fremmed Mand med et blodigt Saar i Hovedet — der fortalte ham, at han havde været hans Legebroder og tillige sagde ham Navnet paa en gammel, indtil nu glemt Skolekammerat — paa at sikre Døren med Jærnplader og

Søm; men om de ogsaa arbejdede aldrig saa ivrigt, var det dog aldeles forgæves, idet Sømmene sprang eller forvandledes til bløde Pinde eller, hvad der var endnu værre, til Orme imellem Fingrene paa dem. Træet i Døren splintredes og smuldrede, saa at det ikke kunde holde Sømmene, og Jærnpladerne krummede sig som opvarmet Papir. Imidlertid vandt det mystiske Væsen paa den anden Side af Døren — om det havde Skikkelse som et Menneske eller et Dyr, vidste han ikke, og søgte han heller ikke at faa at vide — mere og mere ind paa dem; men mest forfærdet blev han, da Manden med det blodige Saar i Hovedet spurgte, om han vidste denne Skabnings Navn, og sagde, at han vilde hviske det til ham. Derover faldt Drømmeren paa Knæ og holdt sig for Ørene, mens Blodet i hans Aarer stivnede af en uforklarlig Frygt. Men idet han saa paa den talendes Læber, opdagede han, at de dannede Udtalen af Bogstavet „J", og idet han raabte højt, at Hemmeligheden var opdaget, og at det var ude med dem alle, vaagnede han.

— Vaagnede for at se Jonas staa ved hans Seng og iagttage ham, og Døren paa vid Gab.

Da deres Øjne mødtes, traadte Jonas et Par Skridt tilbage, og Montague sprang ud af Sengen.

„Hejda!" sagde Jonas. „Der er jo rigtigt Liv i Dem i Dag."

„Liv i mig!" stammede den anden, mens han trak voldsomt i Klokkestrengen. „Hvad gør De her?"

„Det er ganske vist Deres Værelse," sagde Jonas, „men jeg er dog næsten tilbøjelig til at spørge, hvad De gør her. Mit Værelse er paa den anden Side af denne Dør. Ingen har sagt mig, at jeg ikke maatte aabne den. Jeg troede, at den førte ud paa en Gang, og vilde gaa ud for at bestille Frokost. Der — der er ingen Klokke i mit Værelse."

Montague havde imidlertid lukket op for Opvarteren, der kom med hans Barbervand og Støvler og ved at høre dette sagde, jo der var, hvorpaa han gik ind i Værelset ved

Siden af og viste dem, at Klokkestrengen hang ved Hovedgærdet af Sengen.

„Ja saa har jeg ikke kunnet finde den," sagde Jonas. „Dog det er jo ligegyldigt. Skal jeg bestille Frokost?"

Montague svarede ja, og da Jonas fløjtende var gaaet gennem sit Værelse, aabnede han Mellemdøren for at tage Nøglen af og lukke den indvendig. Men den var allerede tagen af.

Han stillede et Bord hen foran den og satte sig ned for at fatte sig, som om han endnu var under Indflydelse af sine Drømme.

„En ulykkelig Rejse," gentog han flere Gange. „Men jeg rejser hjem alene. Jeg vil ikke have mere af dette!"

Hans Anelse eller Overtro, at det var en ulykkelig Rejse, afskrækkede ham imidlertid ikke fra at udføre den slette Streg, for hvis Skyld Rejsen var gjort. Med dette Formaal klædte han sig omhyggeligere paa end sædvanligt for at gøre et gunstigt Indtryk paa Pecksniff, og opmuntret af sit eget Ydre, Morgenens Skønhed og de vaade Grenes Glimten uden for hans Vinduer i det muntre Solskin, blev han snart tilstrækkelig oplivet til at sværge nogle kraftige Eder og nynne Slutningen af en Vise.

Men alligevel mumlede han af og til ved sig selv: „Jeg vil rejse hjem alene."

Attende Kapitel.

Har Indflydelse paa flere Menneskers Skæbne. Pecksniff fremstilles i Magtens Fylde og bruger denne med Kraft og Højmodighed.

Uvejrsaftenen sad Værtinden i den Blaa Drage, Mrs. Lupin, alene i sin lille Skænkestue. Hendes enlige Stilling eller det slette Vejr eller begge Dele i Forening gjorde Mrs. Lupin tankefuld, for ikke at sige sørgmodig, og mens hun

sad med Haanden under Kinden og saa ud gennem et lavt Gittervindue, der selv ved det klareste Dagslys fordunkledes af tæt Vinløv, rystede hun ofte paa Hovedet og sagde: „Ak Gud! Ak Gud ja!“

Det var en trist Aften, selv i den hyggelige Skænkestue. Den frugtbare Strækning af Kornmarker, Græsgange og grønne Skrænter med dens tindrende Bække, dens mange Hækker og dens Klynger af smukke Træer var sort og øde lige fra de firkantede Ruder i Gittervinduet til den fjerne Synskreds, hvor Tordenen syntes at rulle hen ad Bakkerne. Den tunge Regn slog Vinrankens og Jasminens smækre Grene ned og trampede paa dem i sit Raseri, og naar Lynilden glimtede, kunde man se de taarefyldte Blade gyse og krybe sammen ved Vinduet og banke indstændig paa det, som om de bønfaldt om Ly mod den fæle Nat.

Til Tegn paa sin Ærbødighed for Lynilden havde Mrs. Lupin flyttet sit Lys hen paa Kaminhylden. Hendes Sykurv stod uænset ved Siden af hende; hendes Aftensmaaltid, der var anrettet paa et rundt Bord ikke langt derfra, var urørt, og Knivene vare tagne bort af Frygt for, at de skulde tiltrække Lynet. Saaledes havde hun siddet en rum Tid.

Netop som hun var i Færd med at sige endnu en Gang: „ak Gud ja!“ klirrede Klinken paa Husdøren mod sin udslidte Stabel, og ind traadte en Vandringsmand, som efter at have lukket Døren efter sig gik lige hen til Disken og sagde med et temmelig tykt Mæle:

„Et Krus af Deres bedste Gammeløl.“

Hans Mæle havde Grund til at være tykt, da han, selv om han havde tilbragt Dagen i et Vandfald, næppe kunde have været vaadere, end han var. Han var pakket ind lige op til Øjnene i en grov Matrospjækkert og havde en Voksdugs Hat paa, fra hvis Skygge Regnvandet dryppede ned paa hans Bryst, Ryg og Skuldre. Han havde trukket Hatten saa langt ned over Øjnene og smøget Kraven saa højt op for at skærme sig mod Vejret, at Mrs. Lupin kun kunde se

hans Hage, og selv over denne for han hen med det vaade Ærme af sin laadne Pjækkert, da hun saa paa ham; men et vist livligt Træk ved denne Hage gjorde, at hun holdt ham for en godmodig Fyr.

„Slemt Vejr i Aften," ytrede Værtinden venlig.

Vandringsmanden rystede sig som en newfoundlands Hund og sagde, at det var det rigtignok.

„Der er Ild paa Skorstenen ude i Køkkenet," sagde Mrs. Lupin, „og meget godt Selskab der. Vil De ikke hellere gaa derud og tørre Dem?"

„Nej Tak," sagde Manden og skottede til Køkkenet; han syntes at kende Vejen.

„Det er nok til at give Dem en saadan Forkølelse, at De bliver slaaet ihjel deraf," sagde Værtinden.

„Jeg dør ikke saa let," svarede Vandringsmanden, „ellers var jeg vist død før i Aften. Skaal, Madam!"

Mrs. Lupin takkede ham, men lige som han vilde til at løfte Kruset op til Munden, skiftede han Sind og satte det atter fra sig. Idet han lagde Kroppen tilbage og saa sig stift om, saaledes som man gør, naar man er indpakket og har Hatten langt nede i Øjnene, sagde han:

„Hvad kaldes dette Hus? Dog vel ikke Dragen."

Mrs. Lupin svarede mildt: „Jo Dragen."

„Naa, saa har De en Slags Slægtning af mig i Deres Brød, Madam, en ung Mand ved Navn Tapley. Hvad, Mark, min Gut," tilføjede han, henvendt til Omgivelserne, „saa har jeg da endelig faaet fat i dig, din gamle Skalk!"

Det var at tage Mrs. Lupin paa et ømt Sted. Hun vendte sig om for at pudse Lyset paa Kaminhylden og sagde, idet hun vendte Ryggen mod Vandringsmanden:

„Ingen skulde være mere velkommen i Dragen end den, der bragte mig Efterretning om Mark. Men det er mange lange Dage og Maaneder, siden han rejste herfra og fra England. Og om han er levende eller død, stakkels Menneske, ved alene Himmelen!"

Hun rystede paa Hovedet, og hendes Stemme skælvede,

og det samme maatte hendes Haand have gjort; thi Lyset trængte til en hel Del Pudsning.

„Hvor rejste han da hen, Madam?“ spurgte Vandringsmanden i en blidere Tone.

„Han rejste til Amerika,“ sagde Mrs. Lupin endnu mere sørgmodig. „Han var altid saa god og saa hjælpsom, og nu sidder han maaske i dette Øjeblik i Fængsel, fordi han har haft Medynk med en ulykkelig Neger og hjulpet den stakkels Flygtning at undvige. Hvorfor vilde han dog rejse til Amerika? Hvorfor rejste han ikke til et af de Lande, hvor de vilde æde hinanden paa en ærlig Maade, og hvor enhver har lige gode Chancer!“

Mrs. Lupin, som nu var aldeles overvældet, begyndte at hulke og var allerede i Færd med at gaa hen til en Stol for at give sin Sorg Luft, da Vandringsmanden tog hende i sin Favn, og hun udstødte et glad Genkendelsesskrig.

„Jo jeg vil!“ raabte Mark. „Endnu eet — eet til — tyve til! Kendte De mig ikke med denne Hat og Pjækkert? Jeg troede, at De kunde kende mig, hvor det skulde være! Ti til!“

„Jeg havde ogsaa nok kendt Dem, hvis jeg kunde have set Dem; men det kunde jeg ikke, og De talte i saadan en barsk Tone. Jeg havde ikke troet, at De kunde tale saa barsk til mig, Mark, straks ved Deres Tilbagekomst.“

„Femten til!“ sagde Tapley. „Hvor De ser ung og smuk ud! Seks til! Det sidste halve Dusin duede ikke og maa gøres om igen. Gud velsigne Dem, hvor det er en Glæde at se Dem! Saa lystig har jeg aldrig været. Bare et Par til, fordi der slet ingen Ære er ved det!“

Da Tapley holdt op med disse simple Additionsstykker, gjorde han det aldeles ikke, fordi han var ked af Øvelsen, men fordi han var ganske aandeløs. Dette Ophold mindede ham om andre Pligter.

„Mr. Martin Chuzzlewit er udenfor,“ sagde han. „Jeg lod ham blive i Vognskuret, mens jeg gik indenfor for at se, om her var nogen. Vi ville holde os skjulte i Aften,

til vi have hørt nyt af Dem og faaet at vide, hvad vi helst maa gøre."

„Der er ikke en Sjæl her i Huset undtagen Gæsterne ude i Køkkenet. Fik de at vide, at De var kommen tilbage, vilde de tænde et Glædesbaal paa Gaden, saa sildigt det end er."

„Men de maa ikke faa det at vide, min Skat," sagde Mark, „faa derfor Huset lukket og Ilden i Køkkenet slukket, og naar saa alt er i Orden, sætter De et Lys i Vinduet, og saa komme vi ind. Jeg længes saa meget efter at høre fra gamle Venner. De fortæller mig jo nok alt om dem, om Mr. Pinch og Slagterens Hund nede i Gaden og Terrieren lige overfor og Hjulmageren og dem alle. Da jeg i Aften fik Øje paa Kirken, troede jeg, at Taarnet skulde kvæle mig. Eet endnu! Vil De ikke? Bare et lille bitte eet til Slut!"

„De har saamænd faaet nok," sagde Værtinden. „Lad os være fri for Deres udenlandske Væsen!"

„Gud velsigne Dem, det er slet ikke udenlandsk!" udbrød Mark. „Det er lige saa indenlandsk som Østers! Eet endnu, fordi det er indenlandsk! Som et Tegn paa Agtelse for det Land, hvori vi leve! Dette kommer ikke Dem og mig ved, maa De vide. Det er ikke Dem, jeg nu kysser, ser De. Jeg har været blandt Patrioter, og derfor kysser jeg mit Fædreland."

Det vilde have været Synd at klage over, at det Bevis paa Fædrelandskærlighed, hvormed han sluttede denne Forklaring, var enten lunkent eller ligegyldigt. Da han havde givet sin Nationalfølelse rigtig Luft, skyndte han sig ud til Martin, mens Mrs. Lupin i stor Spænding lavede sig til at modtage dem.

Snart kom Gæsterne tumlende ud og paastod indbyrdes, at Uret i Dragen gik en halv Time for stærkt, og at Tordenvejret maatte have bragt det i Uorden. Hvor utaalmodige, trætte og vaade de end vare, bleve Martin og Mark dog overvættes glade ved at se disse gamle Ansigter og

iagttog dem med levende Interesse, da de forlod Huset og gik tæt forbi dem.

„Det er den gamle Skrædder!“ hviskede Martin.

„Ja, der gaar han! Lidt mere hjulbenet, end han plejede at være, synes jeg; er han ikke? Hans Skikkelse har for saa vidt forandret sig, forekommer det mig, at man vilde kunne skyde en noget større Trillebør ind imellem hans Ben, naar han gaar, end man med Lethed vilde kunne gøre, da vi sidst saa ham. Nu kommer Sam ud.“

„Ja rigtigt!“ udbrød Martin. „Sam Staldkarl! Jeg gad vide, om Pecksniffs Hest lever endnu.“

„Upaatvivlelig. Det er en Slags Dyr, der endnu vil holde længe ud og til sidst komme i Aviserne under Overskriften: „Mærkværdig Livssejhed hos et firfødet Dyr.“ Som om den i hele sit Liv egentlig havde levet! Der kommer Degnen — meget drukken som sædvanligt.“

„Jeg ser ham!“ sagde Martin smilende. „Men Guds Død, hvor De er vaad, Mark!“

„Jeg? Hvad siger De da om Dem selv?“

„Aa jeg er ikke halvt saa vaad,“ svarede hans Rejsefælle med en ærgerlig Mine. „Jeg bad Dem om ikke stadig at holde Dem paa Vindsiden, Mark, men at lade os skiftes til det. Regnen har pisket paa Dem, lige siden den begyndte.“

„De ved ikke, hvor det glæder mig,“ sagde Mark efter et kort Ophold, „hvis jeg tør være saa fri at sige det, at se Dem lægge en saa ualmindelig Hensynsfuldhed for Dagen, som jeg rigtignok aldrig vil tænke paa at drage Nytte af, men som De har vist, lige siden jeg laa med Næsen i Vejret i Eden.“

„Ak, Mark,“ sukkede Martin, „jo mindre vi tale derom, des bedre. Ser De det Lys derhenne?“

„Det er Lyset!“ udbrød Mark. „Gud velsigne hende, hvor hun forstaar at rappe sig! Nu af Sted. Gode Vine, gode Senge og den allerbedste Forplejning for Mennesker og Dyr.“

Køkkenilden blussede klar og rød, Bordet var dækket,

Kedlen kogte, Tøflerne stod parate og Støvleknægten med; store Skiver Skinke laa og stegte paa Risten, og en halv Snes Æg spruttede paa Stegepanden; en fuldblodig Flaske Kirsebærbrændevin blinkede paa Bordet ved et Krus skummende Øl; fortræffelige Madvarer hang og dinglede under Loftet, som om man kun havde at lukke Munden op, og noget rigtig mørt og godt kun alt for gerne vilde tillade sig at plumpe ned i den. Mrs. Lupin, der for deres Skyld havde fjernet selve Templets Ypperstepræstinde, Kokkepigen, tillavede med sine egne flinke Hænder deres Maaltid.

Det var umuligt at lade det være — et Spøgelse maatte have omfavnet hende, og da det atlantiske Ocean og det røde Hav i saa Henseende vare ens, omfavnede Martin hende øjeblikkelig, hvorpaa Mark meget alvorlig — som om denne Tanke var noget ganske nyt for ham og aldrig før var falden ham ind — fulgte det givne Eksempel.

„Mindst havde jeg troet," sagde Mrs. Lupin, idet hun rettede paa sin Kappe og lo hjertelig, ja, og rødmede med, „hvor ofte jeg end har sagt, at Pecksniffs unge Herrer vare Dragens Liv og Sjæl, og at det uden dem vilde være kedeligt at bo i den — mindst havde jeg sandelig troet, at nogen af dem skulde have taget sig saadanne Friheder som De, Mr. Martin! Og endnu mindre, at jeg ikke vilde blive vred paa ham, men tværtimod glæde mig af mit ganske Hjerte over at være den første til at byde ham velkommen hjem fra Amerika med Mark Tapley som —"

„Som hans Ven, Mrs. Lupin," faldt Martin hende hastig i Talen.

„Som hans Ven," gentog Værtinden, aabenbart glad over denne Udmærkelse, men advarede samtidig Tapley med en Gaffel om at holde sig i en ærbødig Afstand. „Mindst havde jeg troet det! Men endnu mindre, at jeg skulde faa saadanne Forandringer at fortælle, som jeg skal fortælle Dem, naar De har afspist."

„Du gode Gud!" udbrød Martin og skiftede Farve, „hvilke Forandringer?"

„Hun," sagde Værtinden, „har det rigtig godt og er nu i Pecksniffs Hus. De maa ikke ængste Dem for hendes Skyld, da hun i enhver Henseende er, som De kan ønske det. Det nytter jo ikke at tale i Gaader eller stikke noget under Stolen, gør det vel? — Jeg ved det hele, ser De nok."

„Kære Mrs. Lupin," svarede Martin, „De er netop den, som burde vide det hele, og jeg glæder mig ret ved Tanken om, at De ved det. Men hvad er det for Forandringer, De hentyder til? Er der maaske indtruffet noget Dødsfald?"

„Nej, nej, saa galt er det da heller ikke. Men nu forsikrer jeg Dem, at jeg ikke lader et eneste Ord mere lokke ud af mig, førend De har spist; om De saa imidlertid gjorde mig halvhundrede Spørgsmaal, svarede jeg dog ikke paa eet af dem."

Hun var saa bestemt, at der ikke var andet for end at blive færdig med Aftensmaden saa hurtigt som muligt, og da de havde gaaet mange Mile og fastet siden Middag, gjorde de ingen synderlig Vold paa deres Tilbøjeligheder ved at lange til Fadet, saa det havde Skik. Det varede adskillig længer, end de havde ventet, at komme til Ende med Maaltidet; thi en fem, seks Gange, naar de troede at være færdige, godtgjorde Mrs. Lupin paa en eklatant Maade, at det var en ren Vildfarelse. Men til sidst maatte de opgive Ævred. Og mens de nu sad med Tøfler paa Fødderne foran Køkkenskorstenen — hvilket var grumme hyggeligt, da Natten imidlertid var bleven raa og kold — og med uvilkaarlig Beundring saa paa deres smilende, fyldige, blomstrende Værtinde, mens Skinnet af Ilden tindrede i hendes Øjne og spejlede sig i hendes ravnsorte Haar, vare de nysgerrige efter at høre hendes Nyheder.

Mange vare de Udraab af Overraskelse, som afbrød hende, da hun fortalte dem om Skilsmissen mellem Pecksniff og hans Døtre og mellem den samme brave Mand og Pinch. Men disse vare for intet at regne i Sammenligning med Martins Vredesudbrud, da hun fortalte, at det var Gen-

stand for Snak der i Egnen, hvorledes han havde faaet fuldstændig Magt over den gamle Chuzzlewits Legeme og Sjæl, og hvilken sjælden Ære han havde tiltænkt Mary. Ved dette Budskab fløj Martins Tøfler af i en Fart og han begyndte at trække sine vaade Støvler paa med den ubestemte Beslutning øjeblikkelig at gaa et eller andet Sted hen og foretage sig et eller andet mod en eller anden, hvilket er et hidsigt Sinds første Sikkerhedsventil.

„Han!“ sagde Martin. „Den glattungede Skurk! Han! Ræk mig den anden Støvle, Mark!“

„Hvor vil De hen?“ spurgte Tapley, idet han tørrede Saalen ved Ilden og saa koldblodigt paa den, som om den var en Skive ristet Brød.

„Hvor jeg vil hen? Tror De maaske, at jeg vil blive her?“ Den urokkelige Mark tilstod, at det troede han rigtignok.

„Saa?“ svarede Martin forbitret. „Tak skal De have. Hvad holder De mig for?“

„Jeg holder Dem for, hvad De er,“ sagde Mark, „og er følgelig overbevist om, at hvad De saa gør, vil det være rigtigt og fornuftigt. Der er Støvlen.“

Martin tilkastede ham et utaalmodigt Blik, uden at tage den, og gik flere Gange hurtigt frem og tilbage i Køkkenet med een Støvle og een Strømpe paa. Men ihukommende sin Beslutning fra Eden, havde han allerede vundet mange Sejre over sig selv, naar Mark var med i Spillet, og han besluttede ogsaa nu at sejre. Han gik derfor tilbage til Støvleknægten, lagde Haanden paa Marks Skulder for at støtte sig, trak Støvlen af, samlede sine Tøfler op, tog dem paa og satte sig igen. Men han kunde dog ikke bare sig for at stikke sine Hænder lige ned til Bunden af sine Lommer og mumle: „Og Pecksniff! Den Karl! Min Sandten! Det maa jeg sige. Hvad mere!“ og saa fremdeles, ligesom han heller ikke kunde bare sig for at knytte Næve ad Kaminen med en meget truende Mine. Dette varede dog ikke længe, og han hørte paa Mrs. Lupin, til hun var færdig, om end ikke med Ro, saa dog i det mindste uden at sige noget.

„Med Hensyn til Pecksniff," sagde Værtinden til Slutning, idet hun med begge Hænder glattede paa sin Kjole og imidlertid nikkede mangfoldige Gange, „saa ved jeg ikke, hvad jeg skal sige. Der maa nogen have forgjort ham eller indvirket paa ham paa en ufattelig Maade. Jeg kan ikke tro, at en Mand, der taler saa kønt for sig, kan gaa hen og gøre Uret af egen Drift!"

En Mand, der taler kønt for sig! Hvor mange Mennesker gives der ikke her i Verden, som af ingen bedre Grund holde fast paa deres Pecksniff'er til det yderste og give Slip paa brave Folk, naar Pecksniff'erne kun aande paa dem!

„Om Pinch derimod maa jeg sige," vedblev Værtinden, „at hvis der nogen Sinde har levet en kær, god, skikkelig, brav Sjæl, saa er hans Navn Pinch og intet andet. Men hvoraf ved vi, at den gamle Chuzzlewit ikke selv var Skyld i den Uenighed, som opstod imellem ham og Pecksniff? Ingen andre end de selv kunne sige det; thi Pinch har et stolt Sind, saa stilfærdig han ogsaa er, og da han forlod os og var saa bedrøvet over at skulle bort, vilde han dog ikke engang betro mig sin Historie."

„Stakkels gamle Tom!" sagde Martin i en Tone, der klang som Anger.

„Det er imidlertid en Trøst at vide," tog Værtinden til Orde, „at han har sin Søster hos sig og kommer godt ud af det. Endnu i Gaar sendte han mig en lille" — her for Blodet op i hendes Kinder — „en lille Ubetydelighed tilbage med Posten, som jeg var saa dristig at laane ham, da han rejste, idet han med mange Taksigelser skrev, at han nu havde faaet godt Arbejde og kunde undvære den. Det var den samme Banknote; han havde ikke vekslet den. Jeg havde ikke troet, at jeg skulde blive saa lidt glad over at faa en Banknote tilbage, som jeg blev ved at faa den."

„Smukt og kærlig talt!" sagde Martin. „Ikke sandt, Mark?"

„Hun kan ikke sige noget, som ikke udmærker sig ved disse Egenskaber, der er lige saa nøje forenede med Dragen

som dens Privilegium. Og nu, da vi ere blevne fuldkommen rolige og koldblodige, saa til Sagen igen. Hvad vil De gøre? Hvis De ikke er for stolt og kan overtale Dem til at gennemføre, hvad De talte om undervejs, saa ved De, hvorledes De skal bære Dem ad. Har De haft Uret mod Deres Bedstefader — hvilket, De maa undskylde, at jeg tager mig den Frihed at sige det, forekommer mig at være Tilfældet — saa op med Dem og tilstaa ham det og tal til hans Følelser. Hold Dem ikke for god dertil. Han er en hel Del ældre end De, og var han hidsig, var De det med. Giv efter, giv efter."

Tapleys Veltalenhed var ikke uden Virkning paa Martin, men han vaklede endnu og udviklede sine Grunde saaledes:

„Det er alt sammen sandt og fuldkommen rigtigt, Mark, og var der alene Tale om at ydmyge mig for ham, vilde jeg ikke betænke mig to Gange derpaa. Men indser De ikke, at da han ganske staar under denne Hyklers Herredømme og ingen selvstændig Vilje har, kaster jeg mig i Virkeligheden ikke for hans, men for Pecksniffs Fødder? Og forstødes og sparkes jeg bort," sagde Martin, der blev rød som Skarlagen ved Tanken herom, „er det ikke af ham, af min egen kødelige Slægtning, men af Pecksniff — Pecksniff, Mark!"

„Ja men vi ved jo forud," svarede den diplomatiske Mark, „at Pecksniff er en Slyngel, en Keltring og en Skurk."

„En skammelig, afskyelig Skurk!" sagde Martin.

„En skammelig, afskyelig Skurk. Det ved vi forud, og følgelig er det ingen Skam at blive slaaet af Marken af Pecksniff. Fanden i Vold med Pecksniff!" udbrød Tapley i sin Veltalenheds Hede. „Hvem er han? Pecksniff kan ikke narre os, medmindre han viste sig som vor Ven eller gjorde os en Tjeneste, og skulde han tillade sig en Frækhed af den Slags, kunde vi vel udtrykke vore Tanker paa Engelsk, vil jeg haabe? Pecksniff!" gentog han med uendelig Foragt. „Hvad er Pecksniff, hvem er Pecksniff, hvor er Pecksniff, siden der skal tages saa meget Hensyn til ham? Vi tænke

ikke paa os selv" – han lagde et ualmindeligt Eftertryk paa det sidste Ord og saa Martin lige i Ansigtet – „vi slaa et Slag for en ung Dame, som ogsaa har faaet sit Kors at bære; og for den Smule Haab, vi have, skal denne hersens Pecksniff ikke staa i Vejen, mener jeg. Jeg har aldrig hørt tale om en Parlamentsakt, som Pecksniff har udstedt. Pecksniff! Jeg vilde ikke se ham; jeg vilde ikke høre ham; jeg vilde lade, som om han slet ikke var til. Jeg vilde skrabe mine Sko af paa Dørskraberen og kalde den Pecksniff, naar saa endelig skulde være, men dybere vilde jeg ikke nedlade mig."

Mrs. Lupins og for den Sags Skyld ogsaa Tapleys egen Forbavselse over denne Strøm af lidenskabelig Veltalenhed var umaadelig. Men efter at have set en kort Tid tankefuldt paa Ilden, sagde Martin:

„De har Ret, Mark. Enten det er rigtigt eller galt, skal det ske. Jeg vil gøre det."

„Eet Ord endnu," svarede Mark. „Saa meget maa De dog tænke paa ham, at De ikke giver ham noget Vaaben i Hænde imod Dem. Foretag Dem intet hemmeligt, som han kan melde, førend De kommer derhen. De maa ikke engang tale med Miss Mary i Morgen tidlig, men bør lade vor gode Veninde," her sendte Mark Mrs. Lupin et Smil, „forberede hende paa, hvad der vil ske, og overbringe, hvad De muligvis har at sige. Det forstaar hun nok, ikke sandt?" Mrs. Lupin lo og slog med Nakken. „Og saa kan De gaa lige ind med oprejst Pande, saaledes som det sømmer sig en Gentleman. „Jeg har ikke gjort noget i Smug," skal De sige. „Jeg har ikke lusket omkring Huset, her er jeg, tilgiv mig, jeg beder Dem om Forladelse. Gud velsigne Dem!"

Martin smilte, men følte, at Raadet var godt, og besluttede at følge det. Da de havde faaet at vide af Mrs. Lupin, at Pecksniff allerede var kommen tilbage fra den store Ceremoni, ved hvilken de havde set ham i hans Glorie, og efter nøje at have aftalt, hvorledes de vilde bære sig

ad, gik de til Sengs i spændt Forventning om, hvad den næste Dag vilde bringe.

Overensstemmende med den under disse Forhandlinger lagte Plan, gik Tapley om Morgenen efter Frokost ud med et Brev, som Martin havde skrevet til sin Bedstefader for at udbede sig Tilladelse til at tale nogle Minutter med ham, og da han undervejs opsatte at modtage sine talrige Venners Lykønskninger til en heldigere Tid, kom han snart til Pecksniffs Hus, hvor han straks bankede paa Døren med et saa ubevægeligt Ansigt, at det vilde have været saa godt som umuligt selv for den skarpsindigste Fysiognomiker at afgøre, hvad han tænkte paa, eller om han overhovedet tænkte paa noget.

En Person med Tapleys Iagttagelsesevne kunde ikke længe blive uvidende om, at Pecksniff stod og trykkede Tippen af sin Næse meget flad mod Ruden i Dagligstuevinduet under et kejtet Forsøg paa at opdage, hvem det var, der havde banket. Heller ikke var Tapley sen til at forpurre denne Manøvre fra Fjendens Side ved at stille sig paa det øverste Trin og vende sin Hattepuld den Vej. Mulig havde Pecksniff dog allerede set ham; thi Mark hørte snart hans Sko knirke, idet han nærmede sig for egenhændig at aabne Døren.

Pecksniff var lige saa glad som altid. Han sang en lille Vise i Gangen.

„Hvorledes har De det, Sir?“ sagde Mark.

„Aa!“ udbrød Pecksniff. „Tapley, tror jeg? Den forlorne Søn, der er kommen hjem! Vi skulle intet Øl have, min Ven.“

„Tak, Sir, jeg kunde heller ikke tjene Dem dermed, selv om De vilde have noget. Et Brev. Venter paa Svar.“

„Til mig?“ udbrød Pecksniff. „Og Svar, hvad?“

„Ikke til Dem, tror jeg,“ svarede Mark og pegede paa Udskriften. „Chuzzlewit hedder Manden, saa vidt jeg ved.“

„Aa,“ sagde Pecksniff, „Tak skal De have. Ja. Hvem er det fra, min gode unge Mand?“

„Den Herre, det kommer fra, har skrevet sit Navn inden i det," svarede Tapley overordentlig høflig. „Jeg ser ham endnu underskrive det til Slutning, mens jeg ventede."

„Og han sagde, at han ønskede Svar?"

Mark svarede ja.

„Han skal faa et Svar. Vist skal han saa," sagde Pecksniff og rev Brevet i smaa Stykker saa blidt, som om det var den mest smigrende Opmærksomhed, en Brevskriver kunde ønske sig. „Vær saa god at bringe ham dette tillige med min Hilsen. God Morgen!" Og derpaa rakte han Mark Stumperne af Brevet, trak sig tilbage og lukkede Døren.

Mark fandt det klogest at undertvinge sine personlige Følelser og vende tilbage til Martin i Dragen. De havde tænkt sig en saadan Modtagelse og ventede en Times Tid, førend de gjorde et nyt Forsøg, men da denne Tid var gaaet, gik de i Forening til Pecksniffs Hus. Denne Gang bankede Martin paa, mens Tapley lavede sig til at holde Døren aaben med sin Fod og sin Skulder for, naar der kom nogen, paa denne Maade at sikre sig en tiltvungen Underhandling. Men denne Forsigtighed var overflødig, da Tjenestepigen kom næsten øjeblikkelig, og idet Martin for hurtig forbi hende, saaledes som han havde besluttet at gøre i et saadant Tilfælde, aabnede han, fulgt i Hælene af sin trofaste Forbundsfælle, Døren til det Værelse, hvor han vidste, at han med største Rimelighed kunde træffe en Gæst, traadte rask ind i Stuen og stod uden mindste foregaaende Anmeldelse lige over for sin Bedstefader.

Pecksniff og Mary vare ligeledes derinde. I det flygtige Øjeblik, da de genkendte hinanden, saa Martin Oldingen sænke sit graa Hoved og skjule sit Ansigt i sine Hænder.

Det skar ham i Hjertet. Selv i hans egenkærligste og letsindigste Dage vilde denne Levning af den gamle Mands tidligere Kærlighed, dette Brystværn af et ødelagt Taarn, som han i fordums Dage havde opført med saa megen Stolthed og Tillid, have været et Dolkestik i Martins Hjerte. Men mens han nu, forandret til det bedre, som han var,

saa paa sin forrige Ven, sin Barndoms Vogter, gennem et andet Medium og saa ham saa affældig og nedbrudt, svandt Nag, Bitterhed, Selvtillid og Stolthed for de Taarer, der vædede de runkne Kinder. Han kunde ikke udholde Synet af dem. Han kunde ikke udholde Tanken om, at de randt ved Synet af ham. Han kunde ikke udholde at se den bebrejdende og uigenkaldelige Fortid afspejlet i dem.

Idet han hurtigt nærmede sig for at gribe Oldingens Haand, stillede Pecksniff sig imellem dem.

„Nej, unge Mand!“ sagde han, idet han slog sig for Brystet og udstrakte sin Arm mod sin Gæst, som om den var en skærmende Vinge. „Det skulle vi ikke have noget af. Slaa her! Send Deres Pile mod mig, hvis De vil være saa god, ikke imod ham!“

„Bedstefader,“ udbrød Martin, „hør mig! Jeg bønfalder Dem, lad mig tale!“

„Saa det vilde De? Saa det vilde De?“ sagde Pecksniff, idet han vred og vendte sig for stadig at holde sig imellem dem. „Er det ikke nok, at De kommer i mit Hus som en Tyv om Natten, eller rettere sagt, thi man kan aldrig være for nøjeregnende med Hensyn til Sandheden, som en Tyv om Dagen og tager Deres ryggesløse Stalbrødre med, for at de skulle stille sig med Ryggen op mod den indvendige Side af ens Dagligstuedør og hindre ens Husfæller fra at komme ind eller ud“ — Mark havde indtaget en saadan Stilling og holdt den urokkelig — „men vil De ogsaa slaa efter den ærværdige Dyd? Vil De? Vid, at den ikke er forsvarsløs. Jeg vil være dens Skjold. Angrib mig. Kom an, fyr væk!“

„Pecksniff,“ sagde Oldingen med svag Røst, „vær rolig!“

„Jeg kan ikke være rolig,“ udbrød Pecksniff, „og vil det ikke. Min Velgører og Ven, skal ikke engang mit Hus være et Tilflugtssted for Deres snehvide Lokker?“

„Gaa til Side!“ sagde Oldingen og udstrakte sin Haand. „Lad mig se, hvad jeg engang elskede saa højt.“

„Det er i sin Orden, at De ser det, min Ven,“ sagde

Pecksniff. „Det er godt, at De ser det, ædle Mand. Det er ønskeligt, at De ser det i dets sande Skikkelse. Sku da! Der er det!"

Martin maatte have været mere end et dødeligt Menneske, dersom han ikke i sit Ansigt havde udtrykt noget af den Forbitrelse og Foragt, som Pecksniff vakte hos ham. Men med Undtagelse heraf, røbede han ikke den fjerneste Anelse om denne Herres Nærværelse eller Tilværelse i det hele taget. Ganske vist havde han een Gang, og det straks i Begyndelsen, skottet uvilkaarlig til ham med den højeste Grad af Foragt, men forøvrigt ænsede han ham ikke mere, end om der havde været tom Luft i hans Sted.

Da Pecksniff, overensstemmende med det nys udtalte Ønske, var traadt til Side, skød gamle Martin, der havde taget Mary Grahams Haand og hvisket venlig til hende, som om han havde sagt hende, at hun ingen Grund havde til at være urolig, hende blidt fra sig og saa vist paa sin Sønnesøn.

„Og det," sagde han, „er altsaa ham. Ja, det er ham! Sig, hvad du ønsker at sige, men kom ikke nærmere."

„Hans Retfærdighedsfølelse er saa ren," sagde Pecksniff, „at han endog vil høre ham, uagtet han ved forud, at der ikke kan komme noget ud deraf. Ædle Sjæl!" Pecksniff henvendte sig ikke direkte til nogen med disse Ord, men udtalte sin Mening som en Kommentar til, hvad der foregik, idet han paatog sig samme Rolle som Koret i den græske Tragedie.

„Bedstefader," sagde Martin med den største Inderlighed, „efter en lang Rejse, et møjsommeligt Liv, et Sygeleje, Savn og Nød, Sorg og Skuffelse, næsten Haabløshed og Fortvivlelse kommer jeg tilbage til Dem."

„Den Slags Landstrygere," ytrede Pecksniff, „komme meget ofte tilbage, naar de mærke, at de ikke have det Held med sig, som de havde ventet sig af deres Strejftog."

„Hvis dette trofaste Menneske," sagde Martin og vendte sig mod Mark, „hvem jeg først lærte at kende her, og som

fulgte frivillig med mig som min Tjener, men hele Tiden har vist sig som min hengivne, opofrende Ven; hvis han ikke havde været, maatte jeg være omkommen i Elendighed, langt borte fra Hjemmet, langt borte fra al Hjælp eller Trøst, uden at min ulykkelige Skæbne nogen Sinde vilde være bleven kendt af nogen, der brød sig derom — o, at De vilde tillade mig at sige, kendt af Dem!"

Den gamle Mand saa paa Pecksniff; Pecksniff saa paa ham. „Sagde De noget, ærværdige Olding?" spurgte Pecksniff. Den gamle Mand svarede nej. „Jeg ved, hvad De tænkte," sagde Pecksniff igen med et Smil. „Lad ham blive ved. Udviklingen af Egenkærligheden i den menneskelige Sjæl er et interessant Studium. Lad ham blive ved!"

„Bliv ved," sagde Oldingen ligesom af en Slags mekanisk Lydighed mod Pecksniffs Forslag.

„Jeg har været saa ussel og fattig," sagde Martin, „at det kun var ved kærlig Bistand af en fremmed i et fremmed Land, at jeg blev sat i Stand til at kunne vende tilbage hertil. Alt dette vidner imod mig hos Dem, ved jeg nok! Jeg har givet Dem Grund til at tro, at jeg kun er tyet hertil af Nød og ikke i mindste Maade dreven af Kærlighed eller Anger. Da jeg skiltes fra Dem, Bedstefader, fortjente jeg en saadan Mistanke, men det gør jeg ikke nu."

Koret stak sin Haand inden for sin Vest og smilte. „Lad ham blive ved," sagde det. „Jeg ved, hvad De tænker paa, men udtal det ikke før Tiden."

Gamle Martin vendte sine Øjne op mod Pecksniffs Ansigt og sagde, idet han atter syntes at lade sig lede af hans Miner og Ord, endnu en Gang:

„Bliv ved!"

„Jeg har ikke stort mere at sige," svarede Martin. „Og selv om jeg nu siger det med lidet eller intet Haab, skønt jeg nærede et svagt Haab, da jeg traadte ind i dette Værelse, saa tro dog, at det er sandt. Tro i det mindste, at det er sandt!"

„Skønne Sandhed," udbrød Koret og saa i Vejret, „hvor

bliver dit Navn ikke vanhelliget af slette Mennesker! Du bor ikke i en Brønd, du min hellige Grundsætning, men paa falske Menneskers Læber. Det er svært at holde det ud med Menneskene," tilføjede det til den gamle; „men lad os gøre det i Fromhed. Det er vor Pligt at gøre det. Lad os være blandt de faa, der opfylde deres Pligt. Hvis England, som Digteren siger, venter, at enhver gør sin Pligt, er England det mest sangvinske Land paa Jordens Overflade og vil stadig se sig skuffet."

„Med Hensyn til det Emne," sagde Martin og saa roligt paa Oldingen, mens han talte, men skottede een Gang til Mary, som nu havde skjult sit Ansigt i sine Hænder paa Ryggen af hans Lænestol, „med Hensyn til det Emne, som medførte den første Uenighed imellem os, ere min Sjæl og mit Hjerte uimodtagelige for nogen Forandring. Hvilken Indflydelse der end har paavirket dem siden hin ulykkelige Tid, saa har den ikke tjent til at gøre mig svagere, men kun til at gøre mig fastere. I den Henseende kan jeg ikke sige, at jeg føler nogen Sorg, Vaklen eller Skam, og det vilde De heller ikke ønske, ved jeg. Men at jeg kunde have stolet paa Deres Kærlighed, hvis jeg mandigt var tyet til den; at jeg med Lethed kunde have faaet Dem overtalt, hvis jeg havde vist større Eftergivenhed og Tænksomhed; at jeg vilde have ihukommet mig selv bedst ved at have glemt mig selv og husket paa Dem, det have Ensomhed, Eftertanke og Modgang lært mig. Jeg kom med den faste Beslutning at sige dette og bede Dem om Tilgivelse, ikke saa meget i Haab om Fremtiden, som af Anger over det skete; thi alt, hvad jeg vilde bede Dem om, er, at De vilde hjælpe mig til at skaffe mig mit Udkomme. Hjælp mig til et ærligt Arbejde, og jeg vil paatage mig det. Min Stilling sætter mig i det uheldige Lys, at det ser ud, som om jeg kun søgte at fremme mine egenkærlige Formaal, men prøv, om det er saa eller ikke. Prøv, om jeg viser mig egensindig, stridig og hovmodig, saaledes som jeg var, eller om jeg er bleven avet i en haard Skole. Lad Naturens og

Slægtskabets Røst tale min Sag, Bedstefader, og forstød mig ikke for een Fejls Skyld, hvor utaknemmelig jeg end kan synes!"

Da han tav, sænkede Oldingens graa Hoved sig atter, og han skjulte sit Ansigt bag sine udbredte Fingre.

„Kære Ven," udbrød Pecksniff og bøjede sig over ham, „De maa ikke give efter for dette. Det er saare naturligt og saare elskeligt, men De bør ikke lade et Menneske, hvem De for længe siden har forskudt, gøre et saa dybt Indtryk paa Dem ved sin skamløse Adfærd. Mand Dem op. Tænk paa mig, min Ven."

„Det vil jeg," svarede gamle Martin og saa ham op i Ansigtet. „De kalder mig tilbage til mig selv. Det vil jeg."

„Men hvad fejler der," sagde Pecksniff, idet han satte sig ved Siden af ham i en Lænestol, som han trak frem, og slog ham spøgende paa Armen, „hvad fejler der min aandskraftige Landsmand, hvis jeg tør tage mig den Frihed at kalde ham med dette Kælenavn? Har jeg nødig at skænde paa min Medhjælper eller gaa i Rette med en Forstand som hans? Det tror jeg ikke."

„Nej, nej, det er der ingen Grund til," sagde den gamle Mand. „En øjeblikkelig Følelse; andet ikke."

„Harme," ytrede Pecksniff, „kan bringe den hede Taare i det retskafne Øje, ved jeg" — her tørrede han omhyggeligt sit eget. „Men vi have højere Pligter at opfylde end denne. Mand Dem op, Mr. Chuzzlewit. Skal jeg give Deres Tanker Ord, min Ven?"

„Ja," sagde gamle Martin, idet han lagde sig tilbage i sin Lænestol og saa halvt drømmende, halvt beundrende paa ham, som om han var fortryllet af dette Menneske. „Tal for mig, Pecksniff. Tal. De er mig tro. Tal!"

„Gør mig ikke blød," sagde Pecksniff, hvis Haand rystede voldsomt; „thi saa er jeg ikke mit Hverv voksen. Det er mig ingenlunde behageligt at tale til den Person, der nu staar foran os; thi da jeg jog ham ud af dette Hus,

efter af Deres Læber at have hørt om hans unaturlige Opførsel, opgav jeg for stedse ethvert Samkvem med ham. Men De ønsker det, og det er mig nok. Unge Mand, Døren er lige bag ved Deres nedrige Handlinger. Rødm, om De kan; kan De ikke, saa gaa uden at rødme."

Martin saa saa vist paa sin Bedstefader, som om der hele Tiden havde hersket den dybeste Tavshed. Oldingen saa lige saa vist paa Pecksniff.

„Da jeg befalede Dem at forlade dette Hus, dengang De med Skam blev fordreven fra det," sagde Pecksniff; „da jeg, opirret til det yderste over Deres frække Adfærd mod denne ualmindelig nobelttænkende Mand, udbrød: „Gaa!" sagde jeg Dem, at jeg græd over Deres Slethed. Tro ikke, at den Taare, som i dette Øjeblik staar i mit Øje, fældes for Dem. Den fældes for ham, kun for ham."

Idet Pecksniff her tilfældigvis kom til at fælde den omtalte Taare paa et skaldet Sted paa Chuzzlewits Hoved, tørrede han Stedet med sit Lommetørklæde og bad om Forladelse.

„Den fældes for ham, som De søger at gøre til et Offer for Deres Rænker, for ham, som De søger at plyndre, bedrage og vildlede. Den fældes af Medfølelse med og Beundring for, ikke af Medynk for ham; thi han ved lykkeligvis, hvad De er. De skal ikke gøre mere Uret mod ham," sagde Pecksniff, helt opflammet af Begejstring, „saa længe jeg lever. De kan maaske skride hen over mit livløse Legeme. Det er højst sandsynligt. Jeg kan forestille mig, hvorledes en Sjæl som Deres kan finde en stor Fornøjelse i enhver saadan Handling. Men saa længe det forundes mig at leve, maa De ramme ham gennem mig. Ja!" sagde Pecksniff, idet han med et skadefro Grin rystede paa Hovedet af Martin. „Og i saa Tilfælde vil De finde, at jeg ikke er god at bides med, unge Mand!"

Endnu saa Martin vist og blidt paa sin Bedstefader. „Har De intet Svar til mig," sagde han omsider, „ikke et Ord?"

„Du har hørt, hvad der er blevet sagt," svarede den gamle Mand uden at vende sine Øjne bort fra Pecksniff, der nikkede opmuntrende.

„Jeg har ikke hørt Deres Røst; jeg har ikke hørt Deres Hjerte," sagde Martin.

„Sig ham det endnu en Gang," sagde Oldingen, idet han stadig stirrede op paa Pecksniffs Ansigt.

„Jeg hører kun," svarede Martin, fast i sit Forsæt fra Førstningen af, men end fastere i det, da han saa, hvorledes Pecksniff vred og krympede sig under hans Foragt; „jeg hører kun, hvad De siger til mig, Bedstefader."

Det var maaske godt for Pecksniff, at hans ærværdige Ven var saa optaget af at studere hans Træk; thi havde hans Øjne forvildet sig, og havde han sammenlignet den unge Martins Holdning med sin ivrige Forsvarers, vilde denne uegennyttige Herre næppe have taget sig fordelagtigere ud, end han gjorde den mindeværdige Eftermiddag, da han modtog Tom Pinchs Generalkvittering for ethvert Krav. Man skulde virkelig have troet, at der var en eller anden Egenskab ved Pecksniff — en Udstrømning, maaske, af den Klarhed og Renhed, der boede i ham — som fremhævede og forskønnede hans Fjender, saa djærve og mandige saa de ud ved Siden af ham.

„Ikke et Ord?" sagde Martin anden Gang.

„Det falder mig ind, at jeg dog har et Ord at sige, Pecksniff," sagde Oldingen. „Men ogsaa kun eet Ord. Du talte om, at du ved en fremmeds kærlige Bistand var bleven sat i Stand til at vende tilbage til England. Hvem er han, og hvilken Pengehjælp ydede han dig?"

Skønt han gjorde Martin dette Spørgsmaal, saa han dog ikke paa ham, men holdt, ligesom før, sine Øjne fæstede paa Pecksniff. Det syntes baade i bogstavelig og billedlig Forstand at være bleven en Vane hos ham kun at have Øje for Pecksniff.

Martin tog sin Blyant frem, rev et Blad ud af sin

Lommebog og skrev hastigt Størrelsen af sin Gæld til Bevan op paa det. Den gamle Mand rakte Haanden ud efter Papiret og tog det, men hans Øjne veg ikke fra Pecksniffs Ansigt.

„Det vilde være en daarlig Stolthed og falsk Ydmyghed," sagde Martin med dæmpet Stemme, „at sige, at jeg ikke ønskede, at den blev betalt, eller at jeg for Tiden havde noget Haab om at blive i Stand til at betale den. Men aldrig er min Fattigdom gaaet mig saa nær, som den gaar mig nu."

„Læs det for mig, Pecksniff," sagde Oldingen.

Efter at have grebet Papiret, som om det indeholdt en skriftlig Tilstaaelse om et Mord, adlød Pecksniff.

„Jeg tror, Pecksniff," sagde gamle Martin, „at jeg kunde ønske, den blev betalt. Det vilde være mig ukært, om Laangiveren, der er i et fremmed Land, hvor han ikke har Lejlighed til at gøre Undersøgelser, og som troede at gøre en god Gerning, skulde lide Tab."

„Det er en Følelse, der er al Ære værd, kære Ven, og den er Dem fuldkomment lig. Men et farligt Præcedens," sagde Pecksniff, „maa det være mig tilladt at gøre opmærksom paa."

„Det skal ikke være noget Præcedens," svarede den gamle Mand. „Det er det eneste, jeg vil gøre for ham. Men vi kunne jo tale nærmere derom. De skal raade mig. Er der ellers noget?"

„Ikke andet," sagde Pecksniff ivrigt, „end at De snarest muligt bliver fri for denne Paatrængenhed, denne feje og uforsvarlige Krænkelse af Deres Følelser, og igen sætter et glad Ansigt op."

„Har De ikke mere at sige?" spurgte den gamle Mand, idet han med usædvanlig Alvor lagde sin Haand paa Pecksniffs Ærme.

Pecksniff vilde ikke sige, hvad der svævede ham paa Læberne. Thi Bebrejdelser, mærkede han, vare unyttige.

„Har De slet intet at fremføre? Er De vis derpaa?

Har De noget, lige meget hvad det er, saa sig frem; jeg vil ikke modsætte mig noget, De beder om," sagde Oldingen.

Taarerne traadte i saa rigelig Mængde frem i Pecksniffs Øjne ved dette Bevis paa uindskrænket Tillid fra hans Vens Side, at han maatte gribe sig krampagtig om sin Næse, førend han kunde fatte sig. Da han atter havde faaet Mæle, sagde han stærkt rørt, at han haabede at maatte opleve at fortjene dette, og tilføjede, at han intet som helst andet havde at tilføje.

Oldingen sad nogle Øjeblikke og saa paa ham med det tomme og ubevægelige Udtryk, som ikke er ualmindeligt i deres Ansigter, hvis Aandsevner begynde at svækkes af Alderdom. Men han rejste sig uden at vakle og gik hen til Døren, fra hvilken Mark trak sig tilbage for at gøre Plads for ham.

Den underdanige Pecksniff bød ham sin Arm, som den gamle Mand tog. Ved Døren vendte han sig om og sagde til Martin, idet han vinkede ham bort med sin Haand:

„Du har hørt ham. Gaa! Det er alt sammen forbi. Gaa!"

Pecksniff fremmumlede nogle opmuntrende og deltagende Ord, idet de gik, og da Martin ved deres Bortgang vaagnede af den Bedøvelse, hvori Slutningen af dette Optrin havde sat ham, nyttede han Lejligheden og tog den uskyldige Aarsag til det hele i sin Favn og trykkede hende til sit Hjerte.

„Dyrebare Pige!" sagde Martin. „Dig har han ikke forandret. Aah, hvor denne Karl dog er en afmægtig og uskadelig Skurk!"

„Du har tvunget dig saa ædelt! Du har taalt saa meget!"

„Tvunget mig!" udbrød Martin muntert. „Du var her jo og var uforandret, vidste jeg. Hvad kunde jeg ønske mere? Synet af mig var saa bittert for den Hund, at det var mig en Triumf, at han maatte taale det. Men sig mig, min elskede — thi de faa, flygtige Ord, vi kunne veksle,

ere kostbare — hvad er det, man har fortalt mig? Er det sandt, at denne Usling plager dig med sin Bejlen?"

„Jeg plagedes og plages til Dels endnu deraf, men Hovedkilden til min Sorg var min Ængstelse for dig. Hvorfor lod du os svære i en saa skrækkelig Uvished?"

„Sygdom, Afstanden, Frygt for at røbe vor sande Stilling; Umuligheden af at skjule den, undtagen ved fuldkommen Tavshed; Bevidstheden om, at Sandheden vilde have pint dig uendelig mere end Uvisheden og Tvivlen," sagde Martin, idet han kærligt holdt hende ud fra sig for at se hende i Ansigtet, og derpaa igen trykkede hende tæt ind til sig, „vare Grundene, hvorfor jeg kun skrev een Gang. Men Pecksniff? Du skal ikke være bange for at fortælle mig det hele; thi du saa mig jo staa Ansigt til Ansigt med ham og høre ham tale uden at gribe ham i Struben. Hvorledes hænger det sammen med hans Frieri til dig? Ved min Bedstefader af det?"

„Ja."

„Og understøtter ham deri?"

„Nej," svarede hun ivrigt.

„Himmelen være lovet," udbrød Martin, „at den lader hans Aand uomtaaget i denne ene Henseende!"

„Jeg tror ikke," sagde Mary, „at han fra først af vidste af det. Da Pecksniff havde bearbejdet ham tilstrækkeligt, aabenbarede han ham det lidt efter lidt. Det tror jeg i det mindste, men ved det kun af mine Indtryk, ikke af noget, de have sagt mig. Derpaa talte han i Enrum med mig."

„Gjorde min Bedstefader?" sagde Martin.

„Ja — talte i Enrum med mig og meddelte mig —"

„Hvad Køteren havde sagt. Gentag det ikke."

„— og sagde, at jeg kendte hans Egenskaber; at han var temmelig formuende, en agtet Mand og stod højt i hans Yndest og Tillid. Men da han saa, hvor bedrøvet jeg blev, tilføjede han, at han hverken vilde lede eller tvinge min

Tilbøjelighed, men alene underrette mig om Forholdet. Han vilde ikke plage mig med at dvæle derved eller vende tilbage dertil, og han har heller ikke gjort det siden, men trolig holdt sit Ord."

„Og Manden selv?" spurgte Martin.

„Han har kun sjælden haft Lejlighed til at fortsætte sit Kurmageri. Jeg er aldrig gaaet alene ud eller været et Øjeblik alene med ham. Kære Martin, jeg maa sige dig, at din Bedstefaders Godhed imod mig altid er den samme. Jeg holder ham endnu stadig med Selskab. En ubeskrivelig Ømhed og Medlidenhed synes at have blandet sig med hans tidligere Agtelse, og var jeg hans eneste Barn, kunde jeg ikke have en kærligere Fader. Hvad det er for en gammel Idé eller Vane, der ligger til Grund herfor, medens hans Hjerte er blevet saa koldt imod mig, er en Gaade, jeg ikke kan løse; men det har været og er en Trøst for mig, at jeg er bleven ham tro, og hvis han, selv om det var i hans Dødsstund, skulde vaagne af sin Forblindelse, er jeg her, min elskede, og kan kalde dig tilbage i hans Hukommelse."

Martin saa med Beundring paa hendes glødende Aasyn og trykkede sine Læber mod hendes.

„Jeg har hørt og læst," sagde hun, „at de, hvis Aandsevner længe have været svækkede, og hvis Liv er gaaet hen ligesom en Drøm, før deres Død undertiden ere komne til sig selv igen og have spurgt efter kendte Ansigter, som tidligere have været dem inderlig kære, men derpaa ere blevne glemte, ja endog forhadte. Tænk, om han, med sine tidligere Indtryk af denne Mand, pludselig skulde blive sig selv igen og finde sin eneste Ven i ham!"

„Jeg vil ikke opfordre dig til at forlade ham, kæreste Pige," sagde Martin, „selv om jeg kunde tælle, hvor mange Aar vi endnu have at leve adskilte. Men den Indflydelse, som denne Karl udøver paa ham, er stadig vokset, frygter jeg."

Hun kunde ikke andet end indrømme dette. Stadigt, umærkeligt og sikkert var den vokset, indtil den nu var bleven fuldstændig. Selv havde hun ingen Indflydelse over ham, og dog behandlede han hende kærligere end nogen Sinde før; en Inkonsekvens, som Martin ansaa for en Følge af hans Svaghed og Affældighed.

„Gaar denne Indflydelse saa vidt," spurgte Martin, „at han er bange for at hævde sin egen Mening, naar Pecksniff er til Stede? For lidt siden forekom det mig saaledes."

„Jeg har ofte tænkt det samme. Naar vi have siddet alene, som vi for det meste gøre, og jeg har læst i en af hans Yndlingsbøger for ham, eller han har talt helt livligt, har jeg ofte lagt Mærke til, at Pecksniffs Indtrædelse har forandret hele hans Væsen. Han har pludselig brudt af og er bleven saaledes, som du har set ham i Dag. Da vi kom hertil, havde han sine heftige Anfald, under hvilke det ikke var let for Pecksniff at berolige ham; men det er nu for længe siden gaaet over. Han retter sig efter ham i alt og har ingen anden Mening om noget som helst end den, som paatvinges ham af denne troløse Mand."

Saaledes lød den Beretning, som Martin modtog om sin Bedstefaders Svaghed og Pecksniffs Tyranni, og som blev afgivet i en hurtig, hviskende Tone, under stadige Afbrydelser af Frygt for, at Pecksniff skulde komme tilbage. Han hørte ogsaa adskilligt baade om Tom Pinch og om Jonas, samt ikke lidt om sig selv oven i Købet; thi uagtet Kærestefolk udmærke sig ved at lade en hel Del usagt ved alle Lejligheder og ganske naturlig ønske at komme tilbage og sige det, udmærke de sig tillige ved en vidunderlig Evne til at fatte sig i Korthed og kunne i ganske kort Tid sige mere — og det i et veltalende Sprog — end alle de seks Hundrede og otte og halvtredsindstyve Medlemmer af det forenede Kongerige Storbritanniens og Irlands Underhus, skønt disse upaatvivlelig ogsaa ere varme Elskere, men kun af deres Fædreland, hvad der er hele Forskellen; thi i en

saadan Lidenskab er det Skik at bruge saa mange Ord som muligt, uden at udtrykke noget som helst.

Et advarende Vink fra Tapley! En hastig Udveksling af ømme Farvel; en hvid Haand, der udstraktes mod Tapley selv, og som han kyssede med en vandrende Ridders Ærefrygt; flere Farvel; et Ord til Afsked fra Martin om, at han vilde skrive fra London og udrette store Ting der — Himmelen maa vide hvad, men han troede fuldt og fast derpaa — og Mark og han stod uden for de pecksniffianske Haller.

„En kort Sammenkomst efter en saa lang Skilsmisse!" sagde Martin sørgmodigt. „Men godt er det, at vi ere vel ude af Huset. Vi kunde let være komne i en falsk Stilling ved at blive der længer, Mark."

„Det ved jeg dog ikke for vort eget Vedkommende," svarede han; „men en vis anden kunde være kommen i en falsk Stilling, hvis han var vendt tilbage, medens vi vare der. Jeg holdt Døren rede. Havde Pecksniff vist sit Hoved eller kun saa meget som luret bag ved den, havde jeg maset ham som en Valnød."

En Person, som aabenbart vilde hen til Pecksniffs Hus, gik i dette Øjeblik forbi dem. Da Arkitektens Navn var blevet nævnt, havde han løftet sine Øjne i Vejret, og da han var gaaet nogle Skridt, blev han staaende og stirrede paa dem. Tapley saa ligeledes tilbage, og det samme gjorde Martin; thi den fremmede havde i Forbigaaende set meget vist paa dem.

„Hvem mon det kan være?" sagde Martin. „Jeg synes, at jeg kender Ansigtet, men jeg ved ikke, hvem Manden er."

„Han synes at nære det elskværdige Ønske, at vi skulle lægge Mærke til hans Ansigt," sagde Tapley, „for han glor, saa det er en Gru. Han gjorde bedre i ikke at øde sin Skønhed; for han har ikke meget at undvære."

Da de fik Dragen i Sigte, opdagede de en Rejsevogn.

„En Vogn fra Salisbury," sagde Tapley. „Det er vist

den, han er kommen med. Hvad mon der nu er paa Færde? Det skulde ikke undre mig, om det var en ny Lærling. Eller maaske er det en Bestilling paa en ny Latinskole efter den samme Tegning som den forrige."

Førend de kunde komme ind ad Døren, kom Mrs. Lupin løbende ud og vinkede dem hen til Vognen, hvor hun viste dem en Vadsæk med Navnet Chuzzlewit.

„Den tidligere Miss Pecksniffs Mand," sagde den gode Kone til Martin. „Jeg vidste ikke, paa hvilken Fod De og han stod med hinanden, saa at jeg var ganske ængstelig til Mode, til De kom tilbage."

„Han og jeg have endnu aldrig talt sammen," svarede Martin, „og da jeg ikke ønsker at blive enten bedre eller slettere kendt med ham, vil jeg søge at undgaa ham. Vi gik ham sikkert forbi paa Vejen, og godt var det, at han kom, som han kom. Miss Pecksniffs Mand rejser stadseligt, maa jeg sige!"

„En fin Herre er fulgt med ham og er nu oppe i det bedste Værelse," hviskede Mrs. Lupin og skottede op til Vinduet, idet de gik ind. „Han har bestilt alt, hvad der er at faa til Middag, og har det blankeste Skæg, man kan se."

„Har han?" udbrød Martin. „Nu, saa ville vi ogsaa søge at undgaa ham, i Haab om, at vor Selvfornægtelse vil være stærk nok til dette Offer. Det er kun for nogle faa Timer," sagde Martin, idet han satte sig træt paa en Stol bag det lille Skillerum i Skænkestuen. „Vort Besøg fik intet heldigt Udfald, gode Mrs. Lupin, og jeg maa rejse til London."

„Herregud!" udbrød Værtinden.

„Ja. Men een skarp Blæst gør lige saa lidt Vinter, som een Svale gør Sommer. — Jeg vil igen forsøge det. Tom Pinch er kommen paa den grønne Gren, og med hans Raad og Vejledning kan det samme maaske ogsaa lykkes mig. Engang tog jeg, Gud forlade mig det! Tom under min Beskyttelse," sagde Martin med et tungsindigt Smil,

„og lovede at ville gøre hans Lykke. Nu vil Tom maaske tage mig under sin Beskyttelse og lære mig, hvorledes jeg skal tjene mit daglige Brød.“

Nittende Kapitel.

Fortsættelse af Jonas's og hans Vens Forretningsrejse.

Blandt de mange beundringsværdige Egenskaber, Pecksniff havde, udmærkede han sig i Særdeleshed derved, at jo mere han blev opdaget, des mere hyklede han. Led han et Nederlag paa een Kant, saa tog han Oprejsning ved at føre Krigen over paa en anden. Opdagedes hans Rænker og Underfundighed af A, des mere Grund var der til at føre B bag Lyset, om ikke for andet, saa for at holde sig i Øvelse. Han havde aldrig været et saa helligt og opbyggeligt Skue for sine Omgivelser, som efter at Thomas Pinch var kommen under Vejr med hans Anslag, og han havde næppe nogen Sinde paa een Gang været saa øm i sin Menneskekærlighed og saa ophøjet og værdig i sin Dyd, som mens han endnu havde den unge Martins Haan i frisk Minde.

Da Pecksniff sad inde med dette store Lager af overflødig Følsomhed og Moralitet, som uundgaaeligt maatte afhændes for enhver Pris, hørte han ikke saa snart sin Svigersøn blive meldt, førend han opfattede ham som en Slags Bestilling i det store, der øjeblikkelig maatte ekspederes. Han gik derfor hurtigt ned i Dagligstuen, og idet han sluttede den unge Mand i sine Arme, udbrød han med Miner og Lader, der vidnede om Uroen i hans Sjæl:

„Jonas! Mit Barn — er hun rask? Er der intet i Vejen?“

„Hvad, kommer De nu igen med Deres gamle Kunster?“

svarede hans Svigersøn. „Og oven i Købet til mig? Maa jeg bare være fri!“

„Saa sig mig da, at hun er rask,“ sagde Pecksniff. „Sig, at hun er rask, min Gut!“

„Hun er rask nok,“ svarede Jonas, idet han rev sig løs. „Der er intet i Vejen med hende.“

„Der er intet i Vejen med hende!“ udbrød Pecksniff, idet han satte sig paa den nærmeste Stol og purrede op i sit Haar. „Jeg skammer mig over at være saa svag, men jeg kan ikke gøre for det, Jonas. Tak. Nu har jeg det bedre. Hvorledes er det med mit andet Barn, mit ældste, min Cherrywerrychigo?“ spurgte Pecksniff, idet han i sin genvundne Sindsligevægt opfandt et lille, spøgefuldt Navn til hende.

„Aa, omtrent som sædvanligt. Hun har slaaet sig temmelig stærkt til Eddikeflasken. De ved da sagtens, at hun har faaet sig en Kæreste?“

„Jeg har hørt om det fra Hovedkvarteret, fra mit Barn selv, og jeg vil ikke nægte, at Tanken om at skulle miste min sidste Datter, gjorde et dybt Indtryk paa mig — jeg frygter for, at vi Forældre ere egenkærlige — men det har altid været mit Livs Opgave at gøre mine Børn skikkede for den hjemlige Arne, og det er en Sfære, som Cherry vil pryde.“

„Det er godt, at hun kan pryde en eller anden Sfære,“ svarede hans Svigersøn med elskværdig Frimodighed, „for egentlig er der ikke megen Stads ved hende selv.“

„Mine Pigebørn ere nu forsørgede,“ sagde Pecksniff. „De ere nu lykkelig forsørgede, og jeg har ikke arbejdet forgæves.“

Det var netop, hvad Pecksniff vilde have sagt, hvis den ene havde vundet tredive Tusinde Pund i Lotteriet, eller den anden havde fundet en fuld Pung paa Gaden, hvortil ingen Ejer havde meldt sig. I begge Tilfælde vilde han med stor Højtidelighed have lyst en patriarkalsk Velsignelse over den heldige og regnet sig selv det til en stor

Ære, som om det havde været hans Plan lige fra Barnets Vugge.

„Men skulle vi nu ikke tale om noget andet?“ sagde Jonas tørt. „Bare til en Forandring. Er De enig deri?“

„Fuldkomment,“ svarede Pecksniff. „Ah, De Skælmsmester, De slemme Skælmsmester! De ler ad den stakkels gamle, kærlige Papa! Naa, han fortjener det og bryder sig heller ikke derom; han har Løn nok i sine egne Følelser. Er De kommen for at blive hos mig, Jonas?“

„Nej, jeg er sammen med en Ven,“ svarede Jonas.

„Saa bring Deres Ven med!“ udbrød Pecksniff i et Anfald af overstrømmende Gæstfrihed. „Bring saa mange af Deres Venner med, som De vil!“

„Han er ikke af den Slags Folk, der lade sig bringe med,“ sagde Jonas haanligt. „Jeg ser mig „bringe“ ham til Deres Hus for at give ham et Traktement! Ikke desto mindre takker jeg Dem; men han er lidt for højt oppe paa Samfundsstigen til det, Pecksniff.“

Den brave Mand spidsede Øren; hans Interesse var vakt. En Stilling højt oppe paa Samfundsstigen var Storhed, Dyd, Godhed, Forstand, Geni, eller, rettere sagt, den var hævet over det alt sammen og noget, der var uendelig bedre end det alt sammen for Pecksniff. En Mand, der kunde se ned paa Pecksniff, kunde denne Gentleman ikke se op til med for stor Ærbødighed og Ydmyghed. Saaledes gaar det altid store Aander.

„Jeg skal sige Dem, hvad De kan gøre, hvis De vil,“ sagde Jonas; „De kan komme og spise til Middag med os i Dragen. Vi nødtes til at tage ned til Salisbury i Nat i en Forretning, og jeg fik ham til at køre mig herover i Formiddags i hans Vogn, eller om ikke i hans egen Vogn, for den gik i Stykker med os i Nat, saa dog i en, vi havde lejet i Stedet for den, hvilket kommer ud paa eet og det samme. Pas paa, hvorledes De fører Dem op; han er ikke vant til alle Slags Folk, men omgaas kun med de bedste.“

„Sagtens en ung Adelsmand, der har laant Penge af

Dem mod gode Renter, hvad?" sagde Pecksniff og truede spøgende med sin Pegefinger. „Det skal være mig en Fornøjelse at gøre den lystige Fyrs Bekendtskab."

„Laant!" gentog Jonas, „laant! Naar De er bleven tyvende Delen saa rig som han, kan De gerne lukke Butikken! Vi maatte staa os ret godt for at kunne købe hans Bohave, Sølvtøj og Malerier ved at slaa vore Pjalter sammen. Mr. Montague er ikke den Mand, der laaner noget! Siden jeg var heldig nok — naa, jeg vil tilføje: snild nok — til at skaffe mig en Aktie i det Forsikringsselskab, han er Formand for, har jeg tjent — dog det kan nu være det samme, hvad jeg har tjent," sagde Jonas, der syntes pludselig at genvinde sin sædvanlige Forsigtighed. „De kender mig ganske godt, og jeg sladrer ikke om saadanne Ting. Men jeg har tjent en lille Skilling."

„En saadan Mand, kære Jonas," udbrød Pecksniff med megen Varme, „fortjener virkelig, at man viser ham Opmærksomhed. Mon han kunde have Lyst til at se Kirken? Eller hvis han har Sans for de skønne Kunster — hvad jeg ikke tvivler om efter Deres Beskrivelse af hans Kaar — kan jeg sende ham nogle Mapper. Domkirken i Salisbury, kære Jonas," sagde Pecksniff, idet Ordet Mapper og hans Ivrighed efter at vise sig fra en fordelagtig Side lagde ham hans sædvanlige Talemaader paa Læben, „er en Bygning, der rummer ærværdige Minder og vækker de mest ophøjede Følelser. Det er der, vi skue svundne Aarhundreders Værk. Det er der, vi høre det brusende Orgel, naar vi skride hen under de genlydende Hvælvinger. Vi have Tegninger af denne berømte Bygning fra Nord, fra Syd, fra Øst, fra Vest, fra Sydost, fra Nordvest —"

Under denne Digression, ja under den hele Samtale havde Jonas siddet og rokket paa sin Stol med Hænderne i Lommen og Hovedet fiffigt paa den ene Side. Han saa nu paa Pecksniff, idet der blinkede en saadan Forslagenhed i hans Øjne, at Pecksniff standsede og spurgte, hvad han vilde sige.

„Hør, Pecksniff," sagde Jonas, „dersom jeg vidste, hvilke testamentariske Bestemmelser De agter at tage med Deres Penge, kunde jeg sætte Dem i Stand til at fordoble dem i en Haandevending. Det vilde ikke være saa galt at have en saadan Chance i Familien. Men De er saa umeddelsom."

„Jonas," udbrød Pecksniff inderlig rørt, „jeg er ingen Diplomat, men bærer mit Hjerte paa min Tunge. Den allerstørste Del af den Smule, jeg har sammensparet paa min, som jeg haaber, ikke uhæderlige eller unyttige Løbebane, er allerede borttestamenteret i Værdipapirer, som det er unyttigt at nævne, til en Person, som jeg ikke kan, ikke vil og ikke har nødig at navngive." Her gav han sin Svigersøns Haand et varmt Tryk, som om han vilde have tilføjet: „Gud velsigne Dem; pas godt paa det, naar De har faaet det!"

Jonas rystede kun paa Hovedet og lo, og idet han syntes at have skiftet Tanker med Hensyn til det, han havde haft paa Hjertet, sagde han: „Nej, han vilde beholde, hvad han vidste, for sig selv." Men da han ytrede, at han vilde gaa sig en Tur, insisterede Pecksniff paa at ville ledsage ham og tilføjede, at han jo undervejs kunde lægge et Kort af til Mr. Montague som en Slags Indbydelse til Middag, hvilket han ogsaa gjorde.

Paa deres Vandring sørgede Jonas for at fastholde den strenge Tilbageholdenhed, der havde virket som en betimelig Dæmper paa ham under den foregaaende Samtale, og da han ikke gjorde noget Forsøg paa at forsone Pecksniff, men viste sig endnu mere grov og uhøflig imod ham, end han plejede, var det saa langt fra, at denne havde nogen Mistanke om hans sande Hensigt, at han tværtimod blottede sig ganske grundigt; thi det ligger i Skurkens Natur at holde de Redskaber, hvormed han selv arbejder, for uundværlige til Skurkestreger, og da Pecksniff vidste, hvorledes han selv vilde bære sig ad i et saadant Tilfælde, tænkte

han: „Hvis denne unge Mand ønskede noget af mig for sin egen Mund, vilde han være høflig og ærbødig.“

Jo mere Jonas derfor lod, som om han ikke forstod hans Vink og Forespørgsler, des ivrigere blev Pecksniff efter at blive indviet i de gyldne Mysterier, hvoraf han havde set et dunkelt Glimt. Hvorfor skulde der, sagde han, være kolde og egenkærlige Hemmeligheder imellem Slægtninge? Hvad var Livet uden Tillid? Naar hans Datters Ægtefælle, den Mand, til hvem han havde overgivet hende med saa megen Stolthed og Tillid og med en saadan jublende og straalende Glæde, naar han ikke var en grøn Plet i Livets golde Ørken, hvor var da denne Oase at finde?

Lidet drømte Pecksniff om, paa hvilken grøn Plet han i dette Øjeblik satte sin Fod! Mindst forudsaa han, da han sagde: „Alt er kun Støv!“ hvor saare snart alt, hvad han selv ejede, skulde bortvejres som Støv!

Intet Øjeblik aflagde Jonas sit knarvorne, uopdragne Væsen, thi Haabet om at ramme Pecksniff paa det ømme Sted, Lommen, som ogsaa var hans egen svage Side, gav ham en forøget, skadefro Interesse for det Bedrageri, som han var delagtig i. I Stedet for at paradere med det Engelsk-Bengalskes glimrende Udsigter over for sin gridske Tilhører, lod han sig derfor kun afpresse de allernødtørftigste Oplysninger Draabe for Draabe. Og i den samme gnieragtige Aand overlod han til Pecksniff at uddrage den Slutning, hvis han vilde, at Bevidstheden om ikke selv at eje synderlig store, medfødte Talegaver eller noget vindende Væsen gjorde ham opsat paa at forestille en i disse Henseender velbegavet Mand for Mr. Montague og saaledes bøde paa sine egne Mangler. Ellers, mumlede han gnavent, havde han hellere set sin elskede Svigerfader „langt borte,“ end han havde gjort ham til sin fortrolige.

Bearbejdet paa denne snedige Maade, fremstillede Pecksniff sig ved Middagstid, opfyldt af en saadan Huldsalighed, Velvilje, Munterhed, Høflighed og Hjertelighed, som selv han maaske aldrig før havde lagt for Dagen. Landmandens Fri-

modighed, Kunstnerens fine Dannelse, Verdensmandens godmodige Overbærenhed, Menneskekærlighed, Fromhed og Taalsomhed vare forenede i Pecksniffs smidige Person, da han vekslede Haandtryk med den store Spekulant og Kapitalist.

„Velkommen, ærede Sir, til vor ringe Landsby," sagde Pecksniff. „Vi ere et enfoldigt Folkefærd, rene Naturbørn, Mr. Montague, men vi kunne paaskønne Æren af Deres Besøg, som min kære Svigersøn kan bevidne. Det er mærkeligt nok," vedblev han, idet han næsten med Ærefrygt trykkede hans Haand, „men det forekommer mig, at jeg skulde kende Dem. Den hvælvede Pande, kære Jonas," sagde han afsides, „og denne Fylde af yppige Lokker — jeg maa have set Dem i den glimrende Vrimmel, bedste Sir."

Intet var sandsynligere, vare de alle enige om.

„Jeg kunde have ønsket," sagde Pecksniff, „at have haft den Ære at forestille Dem for en ældre Husfælle, for vor Vens Farbroder. Mr. Chuzzlewit vilde have været stolt af at trykke Deres Haand."

„Er denne Gentleman her nu?" spurgte Montague og blev blussende rød.

„Ja," svarede Pecksniff.

„Det har De ikke talt om, Chuzzlewit."

„Jeg troede ikke, at De brød Dem om at høre det," svarede Jonas. „Og De vilde heller ikke bryde Dem om at lære ham at kende, kan jeg forsikre Dem."

„Kære Jonas!" indvendte Pecksniff. „Nej, hør nu!"

„Ja, De kan sagtens tage ham i Forsvar," sagde Jonas. „De har slaaet en Klo i ham og faar en stor Formue efter ham."

„Haha! Blæser Vinden fra den Kant?" udbrød Montague. „Ha, ha, ha!" Og her lo de alle — især Pecksniff.

„Nej, nej!" sagde denne og slog sin Svigersøn spøgende paa Skulderen. „De maa ikke tro alt, hvad min unge Slægtning siger, Mr. Montague. De kan tro ham i Forret-

ningssager, men De maa ikke lægge Vægt paa hans Indfald."

„Da lægger jeg dog virkelig den største Vægt paa hans sidste Ytring. Jeg haaber og stoler paa, at den er sand. Under almindelige Forhold kan man ikke spekulere nok med sine Penge, Mr. Pecksniff. Intet er saa fordelagtigt som at slaa Mønt af Menneskenes Svagheder."

„Aa fy, fy! Fy, skam Dem!" udbrød Pecksniff. Men de lo alle igen — især Pecksniff.

„Jeg giver Dem mit Æresord paa, at vi gøre det," sagde Montague.

„Aa fy, fy!" udbrød Pecksniff. „De spøger. Det er jeg vis paa, at De ikke gør! Hvorledes kan De dog det?"

Atter lo de alle i Forening, og atter lo især Pecksniff.

Det var virkelig meget fornøjeligt. Det var fortroligt, tvangfrit, ligefremt og satte dog Pecksniff i Stand til i al Spagfærdighed at optræde som Selskabets Mentor. De største Vidundere af Kogekunst, som Dragen nogen Sinde havde frembragt, sattes for dem; de ældste og bedste Vine i Dragens Kælder saa ved denne Lejlighed Lyset; tusinde Bobler, der vidnede om den Rigdom og Anseelse, der laa paa Bunden af Montagues Foretagender, steg op paa Overfladen af Samtalen, og de vare saa muntre og frimodige, som tre retskafne Mennesker kunne være det. Pecksniff fandt, at det var Skade, sagde han, at Mr. Montague skulde have saa ringe Tanker om Menneskene og deres Svagheder. Dette Emne laa ham meget paa Sinde; hans Tanker kredsede om det; enten paa den ene eller den anden Maade kom han stadig tilbage til det; han maatte omvende ham, sagde han. Og lige saa ofte som Montague gentog sin Ytring om at slaa Mønt af Menneskenes Svagheder og frimodigt tilføjede: „Vi gøre det!" lige saa ofte gentog Pecksniff: „Aa fy, fy! Fy, skam Dem! Det er jeg vis paa, at De ikke gør. Hvorledes kan De dog det!" og lagde hver Gang et stærkere Eftertryk paa de sidste Ord.

Den hyppige Gentagelse af dette spøgefulde Spørgs-

maal fra Pecksniffs Side ledede omsider til spøgefulde Svar fra Montague, men efter en Smule Skarpskydning fra begge Sider blev Pecksniff alvorlig næsten til Taarer, idet han ytrede, at hvis Montague vilde tillade ham det, vilde han drikke sin unge Slægtning, Jonas's Skaal, idet han lykønskede ham til det værdifulde og hædrende Venskab, han havde sluttet, men samtidig misundte ham, tilstod han, hans frugtbringende Virksomhed for hans Medmennesker. Thi hvis han ret forstod Formaalet for den Anstalt, med hvilken han nylig var kommen i en saa fordelagtig Forbindelse — han kendte det kun ufuldkommen — gik det ud paa at gøre godt, og kunde han — Mr. Pecksniff — paa nogen Maade fremme det for sit Vedkommende, troede han, at han vilde være i Stand til hver Aften at lægge sit Hoved paa sin Pude, overtydet om, at han straks vilde falde i Søvn.

Overgangen fra denne tilfældige Udtalelse — thi den var aldeles tilfældig og slap Mr. Pecksniff ud af Munden i hans Aabenhjertighed — til Drøftelsen af Emnet som en Forretningssag var let. Bøger, Dokumenter, Forklaringer, Tabeller, Udregninger af forskellige Slags laa snart udbredte foran dem, og da de alle vare affattede i en og samme Hensigt, var det ikke saa underligt, at de alle sigtede til et og samme Maal. Men hver Gang Montague udbredte sig over den Profit, Forretningen gav, og sagde, at saa længe der var Høns at plukke, maatte den trives, sagde Pecksniff ikke des mindre i en mild Tone: „Aa fy!“ og vilde sikkert have gaaet i Rette med ham, dersom han ikke havde vidst, at det var hans Spøg; for det sagde han jo.

Der havde aldrig før været, og der vilde aldrig mere blive saa god en Lejlighed til at sætte en større Sum ind i Forretningen som i dette Øjeblik. Den eneste Gang, da der kun tilnærmelsesvis havde været en lignende, var, da Jonas var bleven optagen som Medinteressent, hvilket nu gjorde ham ondskabsfuld og tilbøjelig til at fremkomme med Udsættelser og udpege forskellige svage Punkter og

brummende at raade Pecksniff til ikke at overile sig. Den Sum, der udkrævedes for at blive delagtig i denne sikre Forretning, udgjorde næsten alt, hvad Pecksniff havde skrabet sammen, det vil sige, fraregnet Mr. Chuzzlewit, hvem han regnede som Penge i Banken, og hvis Besiddelse gjorde ham endnu mere tilbøjelig til at sætte sine egne private Smaafisk i Vove for at fange en saadan Hvalfisk som den af Montague beskrevne. Fortjenesten begyndte saa godt som straks og var umaadelig. Enden paa det blev, at Pecksniff samtykkede i at blive sidste Associé og Medejer i det Engelsk-Bengalske og lovede at spise til Middag med Montague i Salisbury to Dage efter for med det samme at afslutte Underhandlingen.

Det tog saa lang Tid at bringe Sagen til dette Punkt, at det næsten var Midnat, da de skiltes. Da Pecksniff kom ned til Døren, saa han Mrs. Lupin staa der og se ud.

„Ah, min bedste," sagde han, „endnu ikke i Seng? Kikker De Stjerner, Mrs. Lupin?"

„Det er en dejlig, stjerneklar Nat."

„En dejlig, stjerneklar Nat," sagde Pecksniff og saa op. „Se, hvor Planeterne skinne! Se — de to Personer, som vare her i Morges, have dog vel forladt Deres Hus, Mrs. Lupin?"

„Ja, Sir, de ere borte."

„Det glæder mig. Se Firmamentets Vidundere, Mrs. Lupin! Hvor herligt! Naar jeg ser op paa disse skinnende Kloder, forekommer det mig, som om de med deres Blinken opfordrede hverandre til at lægge Mærke til, hvor forfængelig al menneskelig Stræben er. Mine Medmennesker!" udbrød Pecksniff og rystede medlidende paa Hovedet, „I tage højlig fejl; stakkels Orme, I skuffe eder saare! Stjernerne ere fuldkommen tilfredse, tænker jeg, i deres forskellige Sfærer. Hvi ere I det da ikke. O, stræb ikke efter at blive rige eller efter at bedrage hverandre, mine vildledte Venner, men se herop med mig!"

Mrs. Lupin rystede paa Hovedet og sukkede. Det var saa rørende.

„Se herop med mig!“ gentog Pecksniff og slog ud med Haanden. „Med mig, et ringe Individ, der lige saavel er et Insekt som I. Kan Sølv, Guld eller ædle Stene tindre som disse Himmellegemer? Jeg tror det ikke. Tørst da ikke efter Sølv, Guld eller ædle Stene, men se herop med mig!“

Med disse Ord klappede den gode Mand Mrs. Lupins Haand imellem sine, som om han vilde have tilføjet: „Tænk derpaa, min gode Kone!“ og gik bort i en Slags Ekstase eller Henrykkelse med sin Hat under Armen.

Jonas sad i den Stilling, i hvilken Pecksniff havde forladt ham, og stirrede mørkt paa sin Ven, der, omgiven af en Bunke Dokumenter, skrev noget paa et aflangt Stykke Papir.

„De vil altsaa blive i Salisbury til i Overmorgen?“ sagde Jonas.

„De hørte jo vor Aftale,“ svarede Montague uden at se op. „Jeg vilde i ethvert Tilfælde have ventet for at se, hvad det bliver til med Drengen.“

„De har ikke mere Brug for mig?“ sagde Jonas.

„Jo, til at sætte Deres Navn her,“ svarede han og skottede smilende til ham, „saa snart jeg har udfyldt den stemplede Blanket. Det er lige saa godt, at jeg faar Deres Underskrift for denne Ekstra-Kapital. Det er alt, hvad jeg ønsker. Vil De rejse hjem, kan jeg nu godt alene magte Pecksniff. Vi forstaa nu hinanden fuldkomment.“

Uden at sige noget sad Jonas og skulede til ham, mens han skrev. Da han var færdig og havde tørret det skrevne paa Trækpapir, saa han op og kastede Pennen hen til ham.

„Hvad, ikke en Dags Udsættelse, ikke en Dags Tillid?“ sagde Jonas i en bitter Tone. „Ikke engang efter den Umage, jeg har gjort mig med vort Arbejde i Aften?“

„Vort Arbejde i Aften hører til vor Kontrakt," sagde Montague, „og det samme gør dette."

„De er slem at komme til Rette med," sagde Jonas, idet han nærmede sig Bordet. „Dog det maa De forstaa. Kom her med det."

Montague gav ham Papiret. Efter at have tøvet noget, som om han nødig vilde sætte sit Navn under det, dyppede Jonas hastigt sin Pen i det nærmeste Blækhus og begyndte at skrive, men havde næppe sat Pennen til Papiret, førend han for forfærdet tilbage.

„Hvad Fanden er det?" sagde han. „Det er jo blodigt!"

Som det straks efter viste sig, havde han dyppet Pennen i rødt Blæk; men han lagde en særegen Vægt paa denne Fejltagelse og spurgte, hvorledes det var kommet der, hvem der havde bragt det, hvorfor det var blevet bragt, og saa i Førstningen paa Montague, som om han troede, at denne havde villet spille ham et Puds. Selv da han havde taget en anden Pen og det rigtige Blæk, gjorde han først nogle Streger paa et andet Stykke Papir, som om han halvvejs troede, at de ogsaa skulde blive røde.

„Sort nok denne Gang," sagde han, idet han rakte Montague Dokumentet. „Far vel!"

„Gaar De? Naar agter De at tage herfra?"

„I Morgen tidlig, førend De er staaet op, tager jeg over til Landevejen for at faa fat paa Diligencen til London."

„De har Hastværk!"

„Jeg har noget at gøre," sagde Jonas. „Far vel!"

Hans Ven saa, idet han gik ud, efter ham med en Overraskelse, som efterhaanden veg for et Udtryk af Tilfredsstillelse og Lettelse.

„Saa meget des bedre. Paa den Maade faar jeg uden Ulejlighed mit Ønske opfyldt og rejser hjem alene."

Tyvende Kapitel.

Hvori Tom Pinch og hans Søster gøre sig en lille Fornøjelse, men ganske i al Tarvelighed og uden mindste Ceremoni.

Da Tom Pinch og hans Søster for deres Formiddagsforretningers Skyld maatte skilles, straks efter at de andre Deltagere i hint Optrin paa Kajen havde spredt sig, fik de ikke Lejlighed til dengang at drøfte det forefaldne; men da Tom sad i sit ensomme Kontor og Ruth i den trekantede Dagligstue, tænkte de ikke paa andet hele Dagen igennem, og da Tiden til deres Møde om Eftermiddagen nærmede sig, vare de helt opfyldte deraf.

Det var en hemmelig Aftale imellem dem, at Tom altid skulde forlade Temple ad en og samme Vej, og det var forbi Springvandet. Naar han gik igennem Springvands-Gaarden, skulde han bare skotte ned ad Trappen, som førte til „Have-Gaarden", og se sig een Gang helt om, og var Ruth da gaaet ham i Møde, vilde han kunne se hende nærme sig, ikke tøvende for Kontoristernes Skyld, men med raske Skridt og det sødeste lille Smil i sit Ansigt, der nogen Sinde havde spillet om Kap med Springvandet og slaaet det rent af Marken. Thi man kunde holde halvhundrede mod een paa, at Tom havde set efter hende i den fejle Retning og aldeles opgivet hende, mens hun straks fra Begyndelsen af var trippet ham i Møde, klingrende med sin lille Taske, hvori hun havde alle sine Nøgler, for at vække hans Opmærksomhed.

Om der endnu var saa meget Liv tilbage i de trevne Planter i Springvands-Gaarden, at de tilrøgede Buske kunde have nogen Tanke for det vævreste og uskyldigste lille Fruentimmer i Verden, er et Spørgsmaal for Gartnere og Folk, der forstaa sig paa Planternes Natur; men at det var en Velgerning mod den samme brolagte Gaard, at en saadan fin lille Skikkelse svævede igennem den; at den forsvandt som et Smil fra de barske, gamle Huse og de ud-

slidte Fliser og efterlod dem kedeligere, mørkere og alvorligere end før, det er der ingen Tvivl om. Springvandet kunde have sprunget tyve Fod i Vejret for at hilse det Væld af forhaabningsfuld Jomfruelighed, der udstrømmede fra hendes Person og friskede op i Lovkyndighedens tørre og støvede Ørken; de kvidrende Spurve, der vare udrugede i Sprækker og Revner i Temple, kunde have tiet for at lytte efter indbildte Lærker, naar et saa livligt lille Væsen gik forbi; de smudsige Grene, der ellers ikke plejede at bøje sig, undtagen i deres forknytte Vækst, kunde have sænket sig med en beslægtet Ynde for at udgyde deres Velsignelse over hendes yndefulde Hoved; gamle Kærlighedsbreve, der vare gemte i Jærnkasser i de nærliggende Kontorer og ikke regnedes for noget imellem de Bunker af Familiepapirer, blandt hvilke de havde forvildet sig, kunde ved at tænke paa deres fordums Ømhed have følt en underlig Uro, naar hun med sine lette Fjed skred dem forbi. For Ruths Skyld kunde alt være sket, hvad der ikke skete og aldrig vil ske.

Og der skete ogsaa noget den Eftermiddag, hvorom Historien handler. Men ikke for hendes Skyld. Nej, slet ikke! Kun ganske tilfældig og uden mindste Hensyn til hende.

Enten kom hun nu lidt for tidlig eller Tom lidt for sildig, men der var ingen Tom. Naa, men var der da nogen anden, siden hun, efter at have set sig om, rødmede saa stærkt og trippede ned ad Trappen med en saa ualmindelig Hurtighed?

Jo, Tingen er, at John Westlock kom i samme Øjeblik. Temple er en offentlig Gennemgang; man kan gerne skrive paa Portene, at det ikke er det; men saa længe man lader Portene staa aabne, er og vil det vedblive at være det, og Westlock havde lige saa god Ret til at være der som enhver anden. Men hvorfor løb hun da sin Vej? At det brune Haar var faldet ned under hendes Hat, og at een fræk lille Tøjblomst klyngede sig fast til det og pralede for alle Mennesker af den Frihed, den tog sig, kunde ikke være Grun-

den; thi det saa saa fortryllende ud. O det taabelige, bankende, forskrækkede lille Hjerte, hvorfor løb hun da sin Vej?

Lystigt spillede Springvandets tynde Straale, og lystigt tindrede Smilehullerne paa dets solbestraalede Overflade. John Westlock skyndte sig efter hende. Sagte brødes og faldt det hviskende Vand, og skælmsk blinkede Smilehullerne, idet han nærmede sig hende.

O taabelige, bankende, frygtsomme, lille Hjerte, hvorfor lod hun, som om hun ikke mærkede, at han kom? Hvorfor ønskede hun sig langt bort, da hendes Hjerte var saa lykkeligt her?

„Jeg var vis paa, at det var Dem," sagde John, da han indhentede hende i Have-Gaardens Helligdom. „Jeg vidste, at jeg ikke kunde tage fejl."

Hun var saa overrasket.

„De venter paa Deres Broder," sagde John. „Lad mig holde Dem med Selskab saa længe."

Saa lêt var Trykket af den sky, lille Haand, at han saa ned for at overtyde sig om, at den laa paa hans Arm. Men idet hans Blik standsede ved de klare Øjne, glemte det sin første Plan og kom ikke længere.

De gik en tre, fire Gange frem og tilbage og talte om Tom og hans gaadefulde Arbejde. Det var nu unægtelig et saare naturligt og uskyldigt Emne, men hvorfor lod Ruth, hver Gang hun løftede sine Øjne op, dem da straks synke igen og søge den kolde Stenbro i Gaarden? Det var ikke Øjne, der havde nødig at sky Lyset; det var ikke Øjne, der havde nødig at gemmes for at tiltage i Værdi. De vare alt for kostelige og ægte til at trænge til saadanne Kunstgreb. Nogen maatte have set paa dem!

Ikke des mindre bleve de dog hurtigt nok Tom var. Dette Par Øjne opdagede ham i det fjerne, saa snart han viste sig. Han saa sig som sædvanlig om i alle Retninger, undtagen i den rigtige, og syntes saa opsat paa ikke at se hen mod dem, som om han gjorde det med Flid. Da det

var tydeligt nok, at han vilde gaa hjem, hvis han blev overladt til sig selv, for John Westlock af Sted for at standse ham.

Dette gjorde det meget pinligt for stakkels lille Ruth at nærme sig dem alene. Der stod Tom og røbede den største Overraskelse — han havde ingen Aandsnærværelse, den Tom, undtagen ved store Lejligheder; — der stod John og lod som ingen Verdens Ting, men gav samtidig en unødvendig, vidtløftig Forklaring til bedste; og der kom hun, mens de begge saa paa hende, hen imod dem. Hun vidste med sig selv, at hun rødmede i en frygtelig Grad, men prøvede paa at trække Øjenbrynene ligegyldigt i Vejret og spidse sin rosenrøde Mund, som om hun var det koldblodigste og roligste af alle smaa Fruentimmer.

Lystigt plaskede Springvandet, indtil Smilehullerne smeltede sammen og dannede eet stort Smil, der dækkede hele Overfladen af Bassinet.

„Det var da et mærkeligt Møde!“ sagde Tom. „Jeg vilde aldrig have drømt om at skulle se jer to sammen her.“

„Ganske tilfældigt,“ mumlede John.

„Ja vist,“ udbrød Tom, „netop, hvad jeg mener. Var det ikke tilfældigt, vilde der ikke være noget mærkeligt ved det.“

„Nej, vist saa!“ sagde John.

„Og at I skulde mødes paa et saa afsides Sted,“ vedblev Tom helt fornøjet. „Det skulde man ikke have troet muligt.“

Her modsagde John ham. Han fandt tværtimod, at det var saa ganske naturligt. Han gik stadig frem og tilbage der. Det skulde ikke undre ham, om det hændtes oftere. Det undrede ham kun, at det ikke var hændet før.

Imidlertid var Ruth gaaet om paa den anden Side af sin Broder og havde taget hans Arm, som hun nu trykkede, som om hun vilde sige: „Vil du blive her den hele Dag, du kære, gamle, kejtede Tom?“

Tom svarede paa Trykket, som om det havde været en Tale. „John,“ sagde han, „hvis De vil give min Søster

Deres Arm, ville vi tage hende imellem os og gaa videre. Jeg har noget mærkeligt at fortælle Dem. Vort Møde kunde aldrig have truffet sig heldigere."

Lystigt hoppede og dansede Springvandet, og lystigt blinkede Smilehullerne og udvidede sig mere og mere, indtil de brast i Latter mod Bassinets Rand og forsvandt.

„Tom," sagde hans Ven, idet de drejede ud i den larmende Gade, „jeg har et Forslag at gøre, og det er, at De og Deres Søster — hvis hun vil vise en stakkels Ungkarls Bolig en saadan Ære — ville gøre mig den store Glæde at følge med og spise til Middag hos mig."

„Hvad, i Dag?" udbrød Tom.

„Ja, i Dag. Det er tæt herved, ved De nok. Aa Miss Pinch, bed ham derom. Det vil være meget uegennyttigt af Dem; thi jeg har intet at byde Dem."

„Det maa du endelig ikke tro, Ruth," sagde Tom. „Det er den frygteligste Flottenhejmer i sin Husholdning, af en ugift Mand at være. Han burde være Lordmayor. Naa, hvad siger du? Skulle vi?"

„Som du vil, Tom," svarede hans lydige lille Søster.

„Men hør," sagde Tom, idet han saa paa hende med smilende Beundring, „er der ikke noget, som du burde have paa, men som du ikke har med? Jeg ved saamænd ikke engang, John, om hun vil kunne tage sin Hat af."

Derover blev der let en hel Del og sagt forskellige Komplimenter af John Westlock — ikke Komplimenter, sagde han i det mindste — og deri havde han virkelig ogsaa Ret — men gode, rene, ærlige Sandheder, som ingen kunde modsige. Ruth lo og morede sig, men gjorde ingen Indvendinger, og dermed var Tingen klappet og klar.

„Havde jeg vidst det lidt før," sagde John, „vilde jeg ogsaa have gjort et Forsøg med en Budding. Ikke af Kappelyst, men kun for at forherlige Deres Søsters sidste Bedrift. Jeg vilde ikke paa nogen Maade have ladet den lave til med Nyretælle."

„Hvorfor ikke?" spurgte Tom.

„Fordi Kogebogen foreskriver Nyretælle," sagde John Westlock, „og vor var lavet til med Mel og Æg."

„Aa du store Gud!" udbrød Tom. „Var vor lavet til med Mel og Æg? Ha, ha, ha! En Beefsteakbudding lavet til med Mel og Æg! Men det ved enhver jo er galt, ja jeg selv ved, det er galt! Ha, ha, ha!"

Det er overflødigt at sige, at Tom havde været til Stede ved Buddingens Tillavning og troet paa den som et Evangelium. Men han blev saa glad over at kunne gøre lidt Løjer med sin hastige lille Søster og morede sig i en saadan Grad over at have grebet hende i en Fejltagelse, at han blev staaende i Temple Bar for at le, og Tom brød sig ikke mere om, at han blev lyst i Band og puffet af de forbigaaende, end om han havde været en Lygtepæl; thi han vedblev i sin Overgivenhed at raabe: „Mel og Æg! Beefsteakbudding lavet til med Mel og Æg!" indtil John Westlock og hans Søster ligefrem løb fra ham, for at han kunde faa Ro til at le sig mæt, hvilket han gjorde, hvorpaa han skraaede over til dem over den stærkt befærdede Gade med et Ansigt, der lyste af en saa velsignet Mildhed og Godhed, at det kunde have renset Luften, selv om Temple Bar, saaledes som i de svundne, gyldne Dage, havde været smykket med en Rad forraadnede Menneskehoveder.

Der er hyggelige Lejligheder i disse Retskollegier, hvor Ungkarlene bo, og hvor meget de end give sig ud for at leve som Eneboere, er det dog forbavsende, hvor godt de trives. John talte meget patetisk om sit triste Liv og de kedelige Ulemper, det medførte, men han syntes dog i Virkeligheden at have det ganske hyggeligt. I det mindste var hans Værelser overordentlig smagfuldt og komfortabelt indrettede, og følte han sig ikke vel til Mode i dem, var Skylden visselig ikke deres.

Ikke saa snart havde han ført Tom og hans Søster ind i sit bedste Værelse — hvor der stod en smuk lille Vase med friske Blomster paa Bordet; ganske som om han havde ventet Ruth, sagde Tom — førend han snappede sin Hat og

for ud igen paa sin travle Maade; og straks efter kom han tilfældig tilbage, som de saa igennem den halvt aabne Dør, ledsaget af en Matrone, der havde et ildrødt Ansigt og en forkrøllet Hat med ualmindelig lange, nedhængende Nakkebaand. I Forening med hende begyndte han øjeblikkelig at lægge Dugen paa Bordet og polerede derefter Vinglassene med sine egne Hænder, pudsede Sølvlaaget til Peberbøssen paa sit Frakkeærme, trak Propper op og skænkede paa Karaffen med en Færdighed og Hurtighed, der var aldeles forbavsende. Og som om han under al denne Gniden og Poleren havde gnedet paa en fortryllet Lampe eller magisk Ring, der adlødes af i det mindste tyve Tusinde overnaturlige Slaver, viste der sig pludselig et Væsen i hvid Vest og med en Serviet under Armen, ledsaget af et andet Væsen med en aflang Kasse paa Hovedet, hvoraf et dampende Festmaaltid blev taget ud og sat paa Bordet.

Laks, Lammesteg, Ærter, uskyldige, unge Kartofler, en kølig Salat, Agurker i Skiver, en mør, ung And og en Tærte — alt sammen var det der, og alt sammen kom det til rette Tid. Hvor det kom fra, saa man ikke, men den aflange Kasse kom og gik og meldte sig hos Manden i den hvide Vest ved at støde beskedent mod den udvendige Side af Døren; thi efter at den havde vist sig første Gang, kom den ikke mere ind i Stuen. Han blev aldrig overrasket, denne Mand; syntes aldrig at undres over de mærkelige Ting, han fandt i Kassen, men tog dem ud med et Ansigt, der vidnede om en fast Karakter og uigennemtrængelig Natur og satte dem paa Bordet. Det var en venlig Mand, blid i sit Væsen og med en levende Interesse for, hvad de spiste og drak. Det var en lærd Mand, der kendte Smagen paa John Westlocks egne Saucer, som han omtalte med megen Følelse, mens han bød de smaa Flasker om. Det var en alvorlig og stilfærdig Mand; thi da de havde afspist, og der var sat Vin og Frugt paa Bordet, forsvandt han med Kassen og det hele som noget, der aldrig havde været til.

„Sagde jeg ikke, at han var en frygtelig Flottenheimer?“ udbrød Tom. „Det er, min Sandten, storartet!“

„Ja, Miss Pinch,“ sagde John, „dette er den lyse Side ved det Liv, man fører paa et saadant Sted. Men det vilde rigtignok ogsaa være et sørgeligt Liv, hvis man ikke havde nogen Glæde af det paa en Dag som i Dag.“

„Tro ikke et Ord af, hvad han siger!“ udbrød Tom. „Han lever her som en Konge og vilde ikke forandre sin Levemaade for alt i Verden. Han lader kun, som om han var ked af det.“

Nej, John syntes virkelig ikke at forstille sig; thi han gjorde sig den største Umage for at faa dem til at tro, at han i Almindelighed havde det saa ensomt, kedeligt og uhyggeligt, som nogen ulykkelig ung Mand vel kunde have det. Det var et frygteligt Liv, sagde han; et elendigt Liv. Han tænkte paa at blive af med Værelserne saa snart som muligt og agtede med det første at sætte en Plakat i Vinduet.

„Naa,“ sagde Tom Pinch, „da ved jeg virkelig ikke, John, hvor De skulde kunne faa det hyggeligere. Det er alt, hvad jeg kan sige. Hvad mener du, Ruth?“

Ruth legede med Kirsebærrene paa Tallerkenen og sagde, at efter hendes Mening burde Mr. Westlock føle sig meget tilfreds, hvilket han upaatvivleligt ogsaa gjorde.

Aa, det taabelige, bankende, forskrækkede lille Hjerte, hvor hun sagde det i en frygtsom Tone!

„Men du glemmer jo, hvad du havde at sige, om hvad der hændtes i Formiddags, Tom,“ tilføjede hun.

„Ja det er sandt,“ sagde Tom. „Vi have snakket saa meget om andre Ting, at jeg saamænd ikke har faaet Tid til at tænke derpaa. Men nu vil jeg ogsaa straks fortælle Dem det, John, for at jeg ikke rent skal glemme det.“

Da Tom nu fortalte, hvad der var foregaaet paa Kajen, blev hans Ven højlig overrasket og viste en saa stor Interesse for Sagen, at Tom ikke ret kunde fatte det. Han troede at kende den gamle Dame, hvis Bekendtskab de havde gjort,

sagde han, og at han efter deres Beskrivelse af hende næsten turde paastaa, at hendes Navn var Gamp. Men af hvilken Natur det Budskab kunde have været, som Tom havde overbragt saa uventet; hvorfor Overbringelsen af det var blevet betroet til ham; hvorledes det gik til, at de paagældende stod i Forbindelse med hinanden, og hvilken Hemmelighed der stak bag ved det hele, det var det ham umuligt at blive klog paa. Tom havde nok troet, at Sagen vilde interessere ham lidt, men havde ikke tænkt, at det i den Grad vilde interessere ham. Selv efter at Ruth havde forladt Værelset, vedblev John at tale derom, idet han aabenbart var opsat paa at komme til Bunds i Sagen.

„Jeg vil naturligvis tale med min Vært," sagde Tom, „skønt han er saa paafaldende hemmelighedsfuld og rimeligvis ikke vil give mig Oplysning, selv om han ved, hvad der stod i Brevet."

„Hvilket De kan sværge paa, han ved," sagde John.

„Tror De det?"

„Det er jeg vis paa."

„Godt!" sagde Tom. „Saa snart jeg ser ham — han kommer og gaar rigtignok paa en underlig Maade, men jeg vil dog søge at faa fat paa ham i Morgen tidlig — vil jeg foreholde ham, at han har ladet mig udrette et saa ubehageligt Ærinde. Og jeg har tænkt paa, John, at hvis jeg gik ind til hende, hvad hun nu hedder, inde i City, der, hvor jeg allerede før har været, ved De nok — Mrs. Todgers — i Morgen Formiddag, kunde jeg maaske træffe stakkels Mercy Pecksniff der og forklare hende, hvorledes jeg er bleven delagtig i Sagen."

„Deri har De fuldkommen Ret, Tom," svarede hans Ven efter at have tænkt sig lidt om. „De kan ikke gøre bedre. Det staar aldeles klart for mig, at hvad det saa end er for en Affære, er der lidet godt i den, og det er saa ønskeligt for Dem at frigøre Dem for ethvert Skin af forsætlig Delagtighed i den, at jeg raader Dem til at faa hendes Mand i Tale og rense Dem for ham ved en aaben Frem-

stilling af Omstændighederne. Jeg har en Mistanke om, at det er en styg Historie, og jeg skal en anden Gang sige Dem, hvorfor, naar jeg selv har anstillet et Par Undersøgelser."

Alt dette klang nu meget gaadefuldt for Tom Pinch, men da han vidste, at han kunde stole paa sin Ven, foresatte han sig at følge hans Raad.

Ah, hvor det vilde have været rart at have haft en Usynlighedskjortel for uset at kunne iagttage lille Ruth, da hun var overladt til sig selv i John Westlocks Bolig, mens John og hendes Broder talte saaledes med hinanden ved deres Vin! Den blide Maade, hvorpaa hun søgte at faa en Samtale i Gang med Matronen med det ildrøde Ansigt og den forkrøllede Hat, der var til Stede for at varte hende op, efter at have gjort et fortvivlet Forsøg paa at pynte sig og iført sig en falmet gul Kjole med Blomster af samme Farve, saa at det hele saa ud som Mosaikarbejde af Smørklatter; det vilde have været morsomt. Den barske og drageagtige Ubøjelighed, hvormed Matronen afviste disse elskværdige Tilnærmelser som kommende fra en farlig og fjendtlig Magt, der ikke kunde have noget godt at gøre her, medmindre det skulde være at tage en Kunde fra hende eller give et Vink om, hvad der blev af Sukkeret, Teen og de andre Smaating, som forsvandt af sig selv; det vilde have været fornøjeligt. Den undselige, klædelige, fortryllende Nysgerrighed, hvormed lille Ruth, da det ildrøde Ansigt var gaaet, undersøgte Bøgerne og Nipssagerne og især interesserede sig for nogle nydelige Fidibusser paa Kaminhylden, idet hun undrede sig over, hvem der kunde have forfærdiget dem; det vilde have været værd at se. Den skælvende Haand, hvormed hun bandt de omtalte Blomster sammen og, næsten rødmende over sit eget smukke Jeg, der afspejledes i Glasset, satte dem i sit Bryst og saa paa dem med Hovedet paa Siden, vaklende imellem at tage dem af igen og lade dem blive, hvor de vare; det vilde have været herligt.

John syntes at finde alt sammen herligt; thi da han

kom ind med Tom for at drikke Te, satte han sig ligesom fortryllet ved Siden af hende. Og da Tetøjet var blevet taget bort, og Tom ved Pianoet fordybede sig i nogle af sine gamle Orgelmelodier, sad han endnu ved Siden af hende ved det aabne Vindue og saa ud i Tusmørket.

Der er lidt nok at se i Furnivals Inn. Det er et svalt, roligt Sted, der giver Genlyd af de fremmedes Fodtrin, som have Forretninger der, og temmelig ensformigt og skummelt om Sommeraftenerne. Hvad var det, der gjorde det saa tillokkende for dem, at de bleve siddende ved Vinduet, lige saa uvidende om Tidens Flugt som Tom selv, den Drømmer, mens de Melodier, der saa ofte havde trøstet hans Sjæl, atter svævede omkring ham? Hvad var det for en Magt, der gjorde det svindende Lys, det tiltagende Mørke, Stjernerne, som viste sig hist og her, Aftenluften, Stadens Summen og Tummel, ja selv Klangen af de gamle Kirkeklokker saa mærkværdig tiltrækkende, at selv om Jordens guddommeligste Egne havde ligget udbredte for deres Øjne, kunde de ikke have fængslet dem stærkere?

Skyggerne bleve dybere og dybere, og der blev ganske mørkt i Værelset. Men endnu vandrede Toms Fingre hen over Tangenterne paa Pianofortet, og endnu sad de to ved Vinduet.

Omsider vaktes Tom af sine Drømmerier ved at føle hendes Haand paa sin Skulder og hendes Aande paa sin Pande.

„Hillemænd," udbrød han, idet han pludselig holdt op at spille, „jeg er bange for, at jeg har været meget hensynsløs og uhøflig."

Tom vidste lidt af, hvor megen Hensynsfuldhed og Høflighed han havde vist!

„Syng noget for os, kære Søster," sagde Tom. „Lad os høre din Stemme. Kom!"

John Westlock føjede sine Bønner til hans med en saadan Inderlighed, at kun et Hjerte som en Flintesten vilde have kunnet modstaa dem. Hendes Hjerte var ikke som en Flintesten. Ak Gud nej! Ganske det modsatte.

Hun satte sig altsaa og begyndte med sin smukke Stemme at synge de Folkeviser, som Tom holdt saa meget af. Gamle, rimede Fortællinger med et Ophold hist og her for nogle faa, simple Toner, saaledes som en Harpespiller kunde have anslaaet dem i gamle Dage, mens han saa op for at huske Gangen i et halvt glemt Sagn; Ord af gamle Digtere, der smeltede saaledes sammen med Takten, at Musikken kunde have været Digterens Aand, der gav hans Tanker Mæle og Udtryk; og nu en Melodi saa livsglad og frisk, at Sangerinden syntes uimodtagelig for Sorg, indtil hun i sin Vægelsindethed — o du skalkagtige lille Sangerinde! — faldt tilbage og atter knuste Tilhørernes Hjerter – disse vare de simple Midler, hun brugte for at glæde dem. Og at disse simple Midler slog til, og det virkelig lykkedes hende at glæde dem, derom kunde det stadig mørke Værelse og dets længe forhalede Oplysning aflægge Vidnesbyrd!

Omsider kom der Lys, og det var paa Tiden at gaa hjem. At klippe et Stykke Papir omhyggelig til og svøbe det om Stilkene paa de samme Blomster medførte et lille Ophold; men endelig var dette gjort og Ruth færdig.

„God Nat!“ sagde Tom. „Et mindeværdigt og glædeligt Besøg, John! God Nat!“

John troede, at han vilde gaa med.

„Nej, nej,“ sagde Tom, „lad det være. Hvilken Urimelighed! Vi kunne meget godt gaa alene. Det kunde aldrig falde mig ind, at De skulde forlade Deres Hjem.“

Men John sagde, at han dog nok kunde have Lyst dertil.

„Er det ogsaa sandt?“ sagde Tom. „Jeg er bange for, at De kun siger det af Høflighed.“

Men John forsikrede, at det var sandt, gav Ruth sin Arm og førte hende ud. Det ildrøde Ansigt, der atter var til Stede, hilste ved Bortgangen paa hende med et saa koldt Kniks, at det næppe var synligt, og ænsede slet ikke Tom.

Deres Vært var opsat paa at følge dem den hele Vej og vilde ikke laane Øre til Toms Indsigelser. Lyksalige Tid, lyksalige Vandring, lyksalige Afsked, lyksalige Drømme!

Men der gives nogle dejlige Drømme ved højlys Dag, som gøre Nattens Syner til Skamme.

Ustandseligt rislede Springvandet i Temple i Maaneskinnet, mens Ruth laa og sov med sine Blomster ved Siden af sig, og John Westlock tegnede et Portræt — hvis — efter Hukommelsen.

Et og tyvende Kapitel.

Hvori Miss Pecksniff gør sig lækker, Jonas gør sig vred, Mrs. Gamp skænker Te, og Chuffey gør Forretninger.

Da den næste Dags Forretninger vare sluttede, skyndte Tom sig hjem uden at opholde sig undervejs og gik efter Middagsbordet og en kort Hvile atter ud, ledsaget af Ruth, for at aflægge det paatænkte Besøg hos Todgers's. Tom tog Ruth med, ikke alene fordi det altid var ham en stor Glæde at have hende med, men tillige fordi han ønskede, at hun skulde trøste og opmuntre stakkels Mercy, hvilket hun for sit Vedkommende ogsaa brændte efter at gøre, siden hun havde hørt den unge Kones ulykkelige Historie.

„Hun blev saa glad over at se mig," sagde Tom, „at jeg er vis paa, hun vil blive glad over at se dig. Din Deltagelse vil være langt ømmere og mere velkommen end min."

„Det er jeg langt fra at være vis paa, Tom," svarede hun, „og du gør dig virkelig selv Uret, ja du gør virkelig. Men jeg haaber, at hun vil synes om mig."

„Ja, det har ingen Nød!" udbrød Tom tillidsfuldt.

„Hvilken Mængde Venner vilde jeg ikke have, hvis alle tænkte som du! Vilde jeg ikke, kære Tom?" sagde hans lille Søster og kneb ham i Kinden.

Tom lo og sagde, at han i dette særlige Tilfælde ikke tvivlede om at finde en Tilhænger i Mercy. „Thi I Kvinder ere saa kærlige og have i eders Kærlighed en saa fin For-

staaelse; I forstaa saa godt at være venlige og fulde af Omhu, uden at det lader saaledes; Blidheden i eders Følelse ligner Berøringen af eders Haand; de ere begge saa lette og bløde, at den ene sætter eder i Stand til at læge Sjælens Saar med den samme Ømhed, hvormed den andet sætter eder i Stand til at læge Legemets. I ere saa —"

„Du gode Gud, Tom!" afbrød hans Søster ham, „Du burde straks forelske dig."

Tom slog dette hen i Spøg, skønt der blandede sig lidt Alvor deri, og snart sladrede de igen om andre Ting.

Mens de gik igennem en Gade i City, ikke langt fra Mrs. Todgers's Bolig, standsede Ruth Tom uden for Vinduet i et stort Møbelmagasin for at gøre ham opmærksom paa nogle meget pragtfulde og kunstfærdige Sager, som vare udstillede der paa den fordelagtigste Maade for at vække Publikums Beundring og lede det i Fristelse. Lige som Tom havde dristet sig til en aldeles vild og urimelig Gisning om Prisen paa disse Ting og istemt sin Søsters Latter over hans Fejltagelse, trykkede han hendes Arm og pegede paa to Personer, der stod et Stykke fra dem og saa ind ad det samme Vindue med levende Interesse for en Kommode og nogle Borde.

„Stille," hviskede Tom. „Det er Miss Pecksniff og den unge Mand, med hvem hun skal giftes."

„Men han ser jo ud, som om han skulde begraves; gør han ikke, Tom?" spurgte hans lille Søster.

„Aa, jeg tror, at han af Naturen er en tungsindig ung Mand; men han er meget høflig og skikkelig."

„De ere formodentlig i Færd med at møblere deres Hus."

„Ja, det ere de sagtens," svarede Tom. „Vi gør bedst i at undgaa at tale til dem."

Men se paa dem kunde de ikke ret vel undgaa, især da en Standsning i Færdselen paa Fortovet et kort Stykke fra dem opholdt dem nogle Øjeblikke. Miss Pecksniff saa ganske ud, som om hun havde taget den ulykkelige Moddle til Fange og trukket ham hen for at skue Møblerne som et

Lam til Alteret. Han gjorde ingen Modstand, men var fuldkommen rolig og hengiven i sin Skæbne. Det Tungsind, der afmalede sig i hans smægtende Hoveds Holdning og i hans Stilling, var forfærdeligt, og skønt der stod en Dobbeltseng i fuld Størrelse bag Vinduet, dirrede der dog en saadan Taare i hans Øje, at den syntes at udslette den.

„Søde August," sagde Miss Pecksniff, „spørg om Prisen paa de otte Rosentræs Stole og Spillebordet."

„De ere maaske allerede solgte," sagde August.

„Der kan laves Mage til dem, hvis det er Tilfældet."

„Nej, nej der kan ikke. Det er umuligt."

Han syntes et Øjeblik at blive ganske overvældet af Udsigten til sin forestaaende Lyksalighed, men fattede sig dog og gik ind i Udsalget. Straks efter kom han tilbage og sagde fortvivlet: „Fire og tyve Pund og ti Shillings!"

Idet Miss Pecksniff vendte sig om for at modtage denne Meddelelse, opdagede hun, at hun blev iagttaget af Tom Pinch og hans Søster.

„Nej, det maa jeg sige!" udbrød Miss Pecksniff, idet hun saa sig om ligesom for at søge efter et Sted, hvor hun kunde synke i Jorden. „Jeg forsikrer, jeg — aldrig i mit Liv — at tænke sig, at man skulde blive saa — Mr. August Moddle, Miss Pinch!"

Miss Pecksniff var formelig naadig mod Miss Pinch ved denne triumferende Præsentation, overordentlig naadig, ja hun var mere end naadig, hun var venlig og hjertelig. Hvad enten det nu var Mindet om den Tjeneste, Tom tidligere havde vist hende ved at dunke Jonas i Hovedet, der havde været Skyld i denne Forandring i hendes Stemning; eller om Skilsmissen fra hendes Fader havde forsonet hende med hele Menneskeslægten eller dog med den overvejende Del af denne, der ikke var venskabelig stemt imod ham; eller om Glæden over at gøre et nyt kvindeligt Bekendtskab, som hun kunde meddele sine interessante Udsigter, fortrængte ethvert andet Hensyn; nok er det, at Miss Pecksniff var

venlig og hjertelig. Hun kyssede Miss Pinch to Gange paa Kinden.

„August — Mr. Pinch, du ved nok. Min søde Pige," sagde Miss Pecksniff afsides, „aldrig i mit Liv har jeg været saa undselig."

Ruth bad hende ikke tænke derpaa.

„Jeg bryder mig mindre om Deres Broder end om enhver anden," sagde Miss Pecksniff i en snerpet Tone. „Men det er saa flovt at træffe sammen med en Herre under saadanne Omstændigheder! Lille August, har du —"

Her hviskede Miss Pecksniff noget til ham. Den lidende Moddle gentog: „Fire og tyve Pund og ti Shillings!"

„Aa, din Tosse. Det var ikke dem, jeg mente," sagde Miss Pecksniff. „Jeg taler om —"

Her hviskede hun atter til ham.

„Er det af samme Mønster som Sirtset der i Vinduet, er det to og tyve Pund, tolv Shillings og seks Pence," sagde Moddle med et Suk. „Og det er meget dyrt."

Miss Pecksniff hindrede ham fra at meddele yderligere Oplysninger ved at lægge sin Haand paa hans Læber og røbe en blid Forlegenhed. Derpaa spurgte hun Tom Pinch, hvilken Vej han skulde.

„Jeg vilde hen og se, om jeg kunde træffe Deres Søster," svarede Tom, „med hvem jeg ønskede at tale et Par Ord. Vi vilde hen til Mrs. Todgers, hvor jeg før har haft den Fornøjelse at se hende."

„Saa nytter det ikke, at De gaar derhen; thi vi komme lige derfra, og jeg ved, at Mrs. Todgers er ude. Men jeg kan føre Dem hjem til min Søster, hvis De vil have det. August — Mr. Moddle mener jeg — og jeg skulde netop derhen for at drikke Te. De skal ikke tænke paa ham," tilføjede hun nikkende, idet hun saa, at Tom tøvede. „Han er ikke hjemme."

„Er De vis paa det?" spurgte Tom.

„Ja fuldkomment. Jeg ønsker ikke mere Hævn," sagde

Miss Pecksniff. „Men jeg maa virkelig bede de to Herrer gaa foran og tillade, at jeg følger bagefter med Miss Pinch!“

I Overensstemmelse med dette undselige Arrangement gav Moddle Tom sin Arm, mens Miss Pecksniff lagde sin i Ruths.

„Efter hvad De har set, kære Barn,“ sagde Miss Pecksniff, „vilde det naturligvis være unyttigt, om jeg vilde dølge, at jeg snart skal forenes med den Herre, som gaar med Deres Broder. Det vilde være frugtesløst at skjule det. Hvad synes De om ham? Lad mig høre Deres oprigtige Mening.“

Ruth tilkendegav, at han, saa vidt hun kunde dømme, var en meget vakker Ungersvend.

„Jeg er nysgerrig efter at faa at vide,“ sagde Miss Pecksniff med snaksom Frimodighed, „om De i denne korte Tid allerede har mærket eller troet at mærke, at han er temmelig tungsindig af sig?“

Ruth undskyldte sig med, at hun kun kendte saa grumme lidt til ham.

„Nej, nej, det maa ikke hindre Dem fra at svare,“ sagde Miss Pecksniff. „Jeg længes efter at høre, hvad De vil sige.“

Ruth indrømmede, at han ved første Øjekast var forekommet hende at se noget „forknyt“ ud.

„Nej virkelig?“ sagde Miss Pecksniff. „Ja, er det ikke mærkeligt? Det sige alle. Mrs. Todgers siger det, og August fortæller mig, at det er blevet en staaende Vittighed blandt Herrerne der i Huset, og naar jeg ikke udtrykkelig havde forbudt ham det, tror jeg, at det mere end een Gang vilde have medført, at der var blevet gjort Brug af ladte Skydevaaben. Hvad tror De er Aarsagen til hans forknytte Udseende?“

Ruth tænkte paa flere Ting, saasom hans Fordøjelse, hans Skrædder, hans Moder og deslige, men da hun und-

saa sig ved at komme frem med nogen af dem, afholdt hun sig fra at ytre nogen Mening.

„Jeg ønsker ikke, at der bliver talt derom," sagde Miss Pecksniff, „men jeg bryder mig ikke om at betro Dem det, da jeg har kendt Deres Broder i saa mange Aar — jeg har tre Gange givet August Kurven. Han har en meget kærlig og følsom Natur; altid rede til at fælde Taarer, naar man ser paa ham, hvilket er saa fortryllende, og han er endnu ikke kommen sig efter den Grusomhed. Thi det var grusomt," sagde Miss Pecksniff med en selvfordømmende Frimodighed, der vilde have prydet hendes egen Faders Diadem. „Det er sikkert nok. Jeg ser nu med Undseelse tilbage paa min Opførsel. Jeg har altid holdt af ham. Jeg følte, at han ikke var det samme for mig som den Sværm af unge Mænd, der havde friet til mig, men noget ganske andet. Hvilken Ret havde jeg da til at give ham Kurven tre Gange?"

„Det var unægtelig at sætte hans Troskab paa en haard Prøve."

„Det var Synd," svarede Miss Pecksniff. „Men saaledes er nu vort Køns Lunefuldhed og Tankeløshed. Lad mig tjene Dem til Advarsel. Leg ikke med nogens Følelser, der gør Dem et Tilbud, saaledes som jeg legede med Augusts; men føler De nogen Sinde saaledes for en Person, som jeg virkelig følte for ham, paa samme Tid, som jeg var ved at drive ham til Vanvid, saa lad denne Følelse komme til Orde, hvis en saadan Person kaster sig for Deres Fødder, saaledes som August kastede sig for mine. Tænk engang, hvorledes jeg vilde være bleven til Mode, hvis jeg havde ægget ham til Selvmord, og det var kommet i Bladene!"

Ruth mente, at hun sikkert vilde være bleven opfyldt af Anger.

„Anger!" udbrød Cherry med en Slags magelig og hyggelig Ruelse. „Hvor stor min Anger er selv i dette Øjeblik, efter at jeg har givet ham Oprejsning ved at sige

ja til ham, vilde det være umuligt at sige Dem! Naar jeg ser tilbage paa min letsindige Opførsel, nu da jeg er kommen til Eftertanke ved at sætte Foden lige paa Ægteskabets Rand, og jeg tænker paa, hvorledes jeg var, da jeg var, hvad De nu er, saa gyser jeg, ja jeg gyser. Hvad er Følgen af min tidligere Adfærd? Førend August har ført mig til Alteret, er han ikke vis paa mig. Jeg har saaret og krænket hans Følelser saaledes, at han ikke er vis paa mig. Jeg ser, at det nager ham i hans Sjæl og tærer paa hans Livskraft. Hvilke Bebrejdelser gør min Samvittighed mig ikke, naar jeg ser dette hos den Mand, jeg elsker!"

Ruth søgte at udtrykke sin Paaskønnelse af den grænseløse og smigrende Tillid, hun viste hende, og formodede, at hun snart skulde have Bryllup.

„Ja, meget snart," svarede Miss Pecksniff. „Saa snart vort Hus er i Stand. Vi møblere, alt hvad vi kunne."

Mens dette foregik bag ude, skred Tom og Moddle Arm i Arm foran i den dybeste Tavshed, som Tom omsider brød, efter længe at have søgt at finde et eller andet ligegyldigt Emne, med Hensyn til hvilket han kunde være nogenlunde sikker paa, at Moddles Hjerte ikke vilde blive saaret.

„Det undrer mig," sagde Tom, „at Fodgængere ikke oftere blive kørte over i disse befærdede Gader."

Med et mørkt Blik svarede Moddle:

„Kuskene ville ikke gøre det."

„De mener?" begyndte Tom —

„At der gives Mennesker," afbrød Moddle ham med en hul Latter, „som ikke kunne blive kørte over. De ere usaarlige; Kulvogne vige tilbage for dem, og endog Drosker vægre sig ved at køre over dem. Ja," sagde August, da han opdagede Toms Forbavselse, „saadanne Mennesker gives der. En af dem er en Ven af mig."

„Naa, det maa jeg tilstaa," tænkte Tom, „denne unge Mand er i en højst alvorlig Sindstilstand!" Idet han opgav enhver Tanke om en Samtale, vovede han ikke at sige et Ord mere, men sørgede for at holde fast paa Augusts Arm,

for at han ikke skulde fare ud paa Gaden og ved at gøre et nyt og heldigere Forsøg opføre en privat lille Offerscene til Ære for sin forlovedes Øjne. Tom var saa bange for, at han skulde gøre dette ubesindige Skridt, at han følte sig lettet, da de lykkelig og vel naaede Jonas Chuzzlewits Hus.

„Kom dog op med, Mr. Pinch," sagde Miss Pecksniff; thi Tom var bleven staaende tvivlraadig ved Døren.

„Jeg ved ikke ret, om jeg vil være velkommen," svarede Tom, „eller, rettere sagt, jeg tror det ikke. Jeg vil først lade mig melde."

„Hvad er det for en Snak?" udbrød Miss Pecksniff afsides til Tom. „Han er ikke hjemme, har jeg jo sagt Dem; jeg ved det, og Mercy har ikke den fjerneste Forestilling om, at De —"

„Nej," afbrød Tom hende, „og hun maa heller ikke paa nogen Maade faa det at vide. Jeg er ikke saa stolt af det Slagsmaal, forsikrer jeg Dem."

„Aa, De er alt for beskeden," svarede Miss Pecksniff med et Smil. „Men gaa dog op med. Ønsker De ikke, at hun faar det at vide, men derimod at tale med hende, saa kom op med. Kom dog op, Miss Pinch. Bliv ikke staaende der."

Tom vaklede endnu, idet han indsaa, at han var i en skæv Stilling; men da Cherry i samme Øjeblik gik forbi ham og førte hans Søster ovenpaa, og Gadedøren samtidig lukkedes efter dem, fulgte han bagefter, uden rigtigt at vide, om det var klogt eller ikke at gøre det.

„Søde Mercy!" sagde den skønne Miss Pecksniff, idet hun aabnede Døren til Dagligstuen. „Her ser du Mr. Pinch og hans Søster, der ere komne for at besøge dig! Jeg tænkte nok, vi skulde træffe Dem her, Mrs. Todgers! Hvorledes har De det, Mrs. Gamp? Og De, Mr. Chuffey, skønt jeg nok ved, at det ikke kan nytte at spørge Dem derom?"

Efter at have lykkeliggjort de paagældende hver især ved et eddikesurt Smil, forestillede hun Moddle.

„Jeg tror nok, De har set ham før," tilføjede hun spøgende. „August, min søde Dreng, tag mig en Stol."

Den søde Dreng gjorde, som hun bad, og vilde derpaa have trukket sig tilbage i en Krog for at sørge i Stilhed, hvis Miss Charity ikke havde givet ham Lov til at komme og sætte sig ved Siden af hende, idet hun med en lydelig Hvisken kaldte ham „sit lille Dæggelam". Af Hensyn til Menneskenes Velvære i Almindelighed er det at haabe, at der aldrig er blevet set et saa ynkeligt lille Dæggelam, som Moddle saa ud til at være, da han adlød. Saa modfalden var han, at han ikke viste noget ydre Tegn paa Henrykkelse, da Miss Pecksniff lagde sin lille, hvide Haand i hans og skjulte dette Vidnesbyrd om sin Gunst for profane Blikke ved at dække den med en Flig af sit Sjal. Han var endog langt tungsindigere, end han tidligere havde været, og idet han sad i en ubekvem, stiv Stilling paa sin Stol, saa han paa Selskabet med et Par taarevædede Øjne, der uden Hjælp af Ord syntes at sige: „Aa, Gud fri mig! Se her! Er der ikke en eller anden kærlig Kristen, som vil hjælpe mig?"

Men Mrs. Gamps Henrykkelse var tilstrækkelig til en Snes unge Elskeres Behov, og den gav sig især Luft ved Synet af Tom Pinch og hans Søster. Mrs. Gamp havde et saa lykkeligt Temperament, at hun kunde bringes i Henrykkelse uden nogen anden Stimulans end et almindeligt Ønske om at skaffe sig et omfattende og fordelagtigt Bekendtskab. Hun bandt daglig saa mange Strenge paa sin Bue, at hun forvandlede den til en sand Harpe, og paa dette Instrument begyndte hun nu at opføre en improviseret Koncert.

„Men du gode Gud!" sagde hun. „Mrs. Chuzzlewit! At tænke sig, at jeg i dette velsignede Hus, der, som jeg saa godt ved, Miss Pecksniff, min søde unge Dame, er et Hus, som der ikke findes ret mange Mage til, desværre, og gid det ikke var saaledes, for da vilde denne Jammerdal

være en blomstrende Have, Mr. Chuffey; at tænke sig, Mr. Pinch — jeg tager mig den Frihed — at jeg under det selvsamme Tag skal se komme lyslevende det mest smilende og yndige Ansigt, jeg nogen Sinde har set, Mrs. Chuzzlewit, undtagen Deres eget, min kære gode Frue, og Deres gode Frues med, Mr. Moddle, hvis jeg tør være saa dristig at tale saa ligefrem om, hvad der er ligefremt nok for dem, der ikke have nødig at se gennem en Kikkert, Mrs. Todgers, for at opdage, hvad der ligger lige for Næsen af dem. Hvormed der ingen Fornærmelse er ment, mine Damer og Herrer, og jeg haaber heller ikke, det bliver taget saaledes op. At tænke sig, at jeg skulde se dette smilende og yndige Ansigt, som jeg og en Veninde af mig lagde Mærke til imellem Pakkerne nede ved London Broen, her i dette brogede Selskab, er min Tro en Overraskelse!"

Efter at det var lykkedes hende paa denne heldige Maade at gøre hver enkelt af hendes Tilhørere personlig og direkte interesseret i hendes Tale, gjorde Mrs. Gamp flere Kniks for Ruth og gik hen til Chuffey, der sad i den samme Krog som tidligere, og ruskede ham i Skulderen.

„Vaagn op og se i Vejret! Naa!" sagde hun. „Her er fremmede, Mr. Chuffey!"

„Det gør mig ondt," udbrød den gamle Mand og saa sig ydmygt om i Stuen. „Jeg ved, at jeg er til Ulejlighed. Jeg beder om Forladelse, men jeg har intet andet Sted at gaa hen. Hvor er hun?"

Mercy gik straks hen til ham.

„Ah!" sagde den gamle Mand og klappede hende paa Kinden. „Der er hun. Der er hun! Hun har aldrig været haard mod stakkels gamle Chuffey. Stakkels gamle Chuff!"

Idet hun satte sig paa en lav Stol ved Siden af Oldingen, saa at han kunde naa hende med sin Haand, saa hun een Gang op paa Tom. Det var et sørgmodigt Blik, hun sendte ham, skønt der spillede et svagt Smil paa hendes Ansigt. Det var et talende Blik, og Tom forstod, hvad det sagde: „De ser, hvor Ulykken har forandret mig. Nu kan

jeg føle Deltagelse for en undergiven og sætte Pris paa hans Hengivenhed."

„Ja, ja!" udbrød Chuffey i en trøstende Tone. „Ja, ja, ja! Æns ham ikke. Det er tungt at bære, men æns ham ikke. En Dag dør han nok. Der er tre Hundrede og fem og tresindstyve Dage i et Aar, og paa een af dem dør han nok."

„De er en kedelig, gammel Patron, det er den rene, skære Sandhed," sagde Mrs. Gamp, der stod et lille Stykke fra ham og saa paa ham med alt andet end velvillige Blikke, mens han vedblev at mumle ved sig selv. „Det er Skade, at De ikke ved, hvad De siger, for ellers vilde De selv tabe Taalmodigheden og ærgre Dem ihjel til Glæde for alle, som kende Dem."

„Hans Søn," mumlede den gamle Mand og løftede sin Haand i Vejret. „Hans Søn!"

„Naa, det maa jeg sige!" sagde Mrs. Gamp. „De ved nok mere end vi andre, Mr. Chuffey. Det er godt, naar De bare selv tror paa det, skønt jeg ikke vilde vove en ny Naalepude derpaa, uagtet De er saa godt underrettet. Pokker tage den gamle Knark, saa han er sej paa det. Han forstaar sig nok en god Støvle paa Sønner og paa Døtre med! Kanske De vil være saa god at glæde os med, hvad De mener om Tvillinger?"

Den bitre og harmfulde Spydighed, som Mrs. Gamp lagde i disse Stiklerier, var aldeles spildt paa den intet anende Chuffey, der syntes at være lige saa uvidende om, at de vare blevne udtalte, som om, at han havde gjort Mrs. Gamp vred. Men denne højsindede Kvinde, der var yderst pirrelig ved ethvert Indgreb i hendes fagmæssige Omraade og bildte sig ind, at Chuffey havde udtalt en Spaadom om Sønner, der først burde være udgaaet fra hende selv som den eneste lovlige Myndighed, eller som i det mindste ikke paa nogen Maade burde være fremsat uden hendes Bifald og Samtykke, lod sig ikke saa let stille tilfreds. Hun vedblev at maale Chuffey med onde Blikke og at udfordre

ham med mange flere Spydigheder, som udtaltes i den dæmpede Tone, der i Almindelighed tilkendegiver undertrykt Forbitrelse, indtil Tebakken kom ind, og Mrs. Jonas bad hende om at skænke Te ved et Skænkebord, og det uventede Selskab bragte hende til sig selv igen. Hun smilede atter og gav sig i Lag med sit Hverv med den for hende ejendommelige Høviskhed.

„Det er jo en hel Familie at skænke Te til," sagde Mrs. Gamp, „og en sand Fornøjelse er det at gøre det. Min lille Pige," sagde hun til Tjenestepigen, „en eller anden kunde maaske have Lyst til at prøve et Par friske Æg, men ikke for haardkogte, og nogle Skiver ristet Brød med Smør paa; men Skorpen maa først skæres af af Hensyn til de daarlige Tænder, som der ikke engang er ret mange tilbage af, da Gamp selv, Mrs. Chuzzlewit, engang i Drukkenskab slog fire af dem ud med eet Slag, to enkelte og to dobbelte, som Mrs. Harris gemte til Minde og endnu den Dag i Dag gaar med i sin Lomme tillige med to Gigtringe, et Stykke Ingefær og et Rivejærn af Form som en sød, lille Barnesko af Blik med en lille Hæl til at lægge Muskatnødden i, som jeg mange Gange har set og sagt, og som hun bruger, naar hun skal lave Vælling til sine Patienter."

Da Skænkebordets Privilegier, foruden de smaa Forrettigheder at sidde nærmest ved det ristede Brød og drikke to Kopper Te, mens andre Mennesker drak een, og stadig skænke sig dem i et kritisk Øjeblik, det vil sige: før der blev skænket frisk Vand paa Potten, og efter at denne havde staaet og trukket i nogen Tid, tillige medførte en fuldstændig Udsigt over Selskabet og Lejlighed til at tale til det som fra en Talerstol, udførte Mrs. Gamp de hende paahvilende Pligter med den største Elskværdighed og Forekommenhed.

Havde Mrs. Gamp ikke været, vilde det have været et mærkelig tavst Selskab. Miss Pecksniff talte kun til sin August, og det endda kun hviskende. August talte til ingen, sukkede for dem alle og gav sig undertiden et saa dund-

rende Slag for Panden, at Mrs. Todgers, der var meget nervøs, for op fra sin Stol med et uvilkaarligt Udraab. Mrs. Todgers var optaget af sit Strikketøj og talte sjælden. Stakkels Merry holdt den livsglade lille Ruths Haand mellem sine og hørte med aabenbar Glæde paa alt, hvad hun sagde, men talte sjælden selv, smilede nu og da, kyssede hende undertiden paa Kinden og vendte sig undertiden bort for at skjule de Taarer, der dirrede i hendes Øjne. Tom tog sig denne Forandring hos hende saa nær og var saa glad over at se, hvor kærlig Ruth var mod hende, og hvorledes hun følte og gengældte det, at han ikke havde Hjerte til at gøre Tegn til at bryde op, skønt han havde sagt alt, hvad han var kommen for at sige.

Hensunken i sin sædvanlige Tilstand, sad den gamle Bogholder aldeles tavs, opfyldt af de Drømmerier, der næppe syntes at sætte Overfladen af hans sløve Tanker i Røre. Disse uklare Forestillinger i Forbindelse med den Stilhed, der herskede rundt omkring ham, og Tanken om den sidste Tilnærmelse til Vellevnet, han havde oplevet, fremkaldte pludselig et forunderligt Spørgsmaal af ham; thi lige med eet saa han sig om og sagde:

„Hvem ligger død ovenpaa?"

„Ingen," svarede Merry, idet hun vendte sig imod ham. „Hvad gaar der af Dem? Vi ere her jo alle."

„Alle her!" udbrød Oldingen. „Alle her? Hvor er da han — min gamle Herre, Mr. Chuzzlewit, der havde den eneste Søn? Hvor er han?"

„Stille, stille!" sagde Merry venligt til ham. „Det skete jo for længe siden. Husker De ikke det?"

„Husker?" svarede den gamle Mand fortvivlet. „Som om jeg nogen Sinde kunde glemme!"

Han holdt et Øjeblik Haanden for Ansigtet og gentog derpaa, idet han ganske som før saa sig om:

„Hvem ligger død ovenpaa?"

„Ingen!" sagde Merry.

Først stirrede han forbitret paa hende, ligesom paa en

fremmed, der vilde føre ham bag Lyset; men efter at have set nøjere paa hendes Ansigt og opdaget, at det virkelig var hende, rystede han sørgmodigt paa Hovedet.

„De tror det ikke. Men de ville ikke sige Dem det. Nej, nej, De Stakkel! De ville ikke sige Dem det. Hvem ere disse Mennesker, og hvorfor holde de sig lystige her, naar der ingen er død? Underfundigt Spil! Gaa hen og se, hvem det er!“

Hun gav dem Tegn til, at de ikke maatte tale til ham, hvortil de heller ikke havde synderlig Lyst, og vedblev selv at være tavs. Det samme gjorde han et Øjeblik, men gentog derpaa det samme Spørgsmaal med en Ivrighed, der havde noget rædsomt ved sig.

„Der er nogen, der er død,“ sagde han, „eller ved at dø, og jeg vil vide, hvem det er. Gaa hen og se ad! Hvor er Jonas?“

„Paa Landet,“ svarede hun.

Den gamle Mand saa paa hende, som om han ikke ret vidste, hvad hun havde sagt, eller ikke havde hørt det, hvorpaa han rejste sig op og gik over Gulvet og ovenpaa, idet han hviskede: „Underfundigt Spil!“ De hørte hans Fodtrin ovenover, idet han gik hen i det Hjørne af Værelset, hvor Sengen stod — den, hvori den gamle Anthony var død — og straks efter hørte de ham derpaa komme ned igen. Hans Indbildningskraft var ikke saa levende eller overspændt, at den udmalede ham noget i det tomme Sovekammer, som ikke var der. Han kom langt roligere tilbage og syntes at have overtydet sig.

„De ville ikke sige Dem det,“ sagde han til Merry med sin skælvende Røst, idet han atter satte sig og klappede hende paa Hovedet. „De ville heller ikke sige mig det; men jeg skal passe paa. De skulle ingen Fortræd gøre Dem, vær kun ikke bange. Naar De har siddet oppe og vaaget, har jeg ogsaa siddet oppe og vaaget. Ja, ja, det har jeg;“ hvæsede han og knyttede sin kraftløse, runkne Haand. „Mangen en Nat har jeg holdt mig færdig!“

Han sagde dette med saa mange skælvende Afbrydelser og Standsninger, idet Vejret gik fra ham, og sagde hende det i sin skinsyge Hemmelighedsfuldhed saa tæt ind i Øret, at de fremmede hørte lidt eller intet deraf. Men de havde hørt og set nok af den gamle Mand til at blive urolige, saa at de havde forladt deres Pladser og flokket sig omkring ham, hvorved de havde skaffet Mrs. Gamp, hvis fagmæssige Koldblodighed ikke saa let lod sig forstyrre, en gunstig Lejlighed til at koncentrere hele sin Aandskraft og sin Appetit paa Smørret og det ristede Brød, Teen og Æggene. Hun havde opbrugt en saadan Styrke paa alle disse Fødemidler, at hendes Ansigt var purpurrødt, da hun nu — da der intet spiseligt eller drikkeligt var tilbage — fandt for godt at tage Ordet.

„Men for Pokker, er det Deres Opdragelse? De skulde have en Spand koldt Vand over Hovedet for at bringes til Fornuft, det er nu min Tro; og var De under Betsey Prigs Behandling, vilde De ogsaa faa den, kan jeg forsikre Dem, Mr. Chuffey. Spanske Fluer er det eneste, som kan trække dette Vrøvl ud af Dem, og vilde man vise Dem en Villighed, skulde man give Dem et Trækplaster paa Hovedet og en Sennepskage paa Ryggen. Hvem der er død? Det vilde ikke være noget stort Tab, dersom det var en vis Person, tænker jeg."

„Nu er han rolig, Mrs. Gamp," sagde Merry. „Forstyr ham ikke."

„Aa, blæse være med det gamle Kadaver, Mrs. Chuzzlewit," svarede den ivrige Dame. „Jeg kan ikke døje ham; De lader ham alt for meget have sin Vilje, den modbydelige Plageaand!"

Uden Tvivl i den Hensigt at udføre sine Teorier i Praksis, tog Mrs. Gamp ham i hans Frakkekrave og rystede ham en Snes Gange frem og tilbage paa hans Stol, en Legemsbevægelse, som Tilhængere af den Prigske Sygevogterskole — der ere meget talrige blandt Damer af Faget — holde for overordentlig beroligende og højst velgørende for

Nervesystemet. I dette Tilfælde havde den den Virkning, at den gjorde Patienten saa svimmel og fortumlet i Hovedet, at han ikke kunde tale, hvilket Mrs. Gamp opfattede som sin Kunsts Triumf.

„Saa!“ sagde hun, idet hun løsnede den gamle Mands Halstørklæde, da han var bleven noget sort i Ansigtet som en Følge af denne videnskabelige Behandling. „Nu er De bleven lettere om Hjertet, vil jeg haabe. Skulde De falde i Afmagt, kunne vi snart bringe Dem til Live igen, lover jeg Dem. Naar man bare bider et Menneske i Tommelfingeren eller drejer hans Fingre den gale Vej, skal De se, hvor herligt han kommer til sig selv!“

Da Omsorgen for Chuffey havde været i denne fortræffelige Kvindes Hænder ved en tidligere Lejlighed, havde hverken Mrs. Jonas eller nogen anden Mod til at blande sig direkte i hendes Behandlingsmaade, skønt samtlige tilstedeværende, og navnlig Tom og hans Søster, syntes tilbøjelige til at se paa Sagen med andre Øjne end hun. Thi saa stor ere de uindviedes Tankeløshed, at de ofte opstille en eller anden vanvittig Teori om Menneskekærlighed, Overbærenhed eller andet lignende dumt Tøjeri, i aabenlys Modstrid med alle Regler og Vedtægter, og endog vove at hævde dem over for de Personer, der have skabt Vedtægterne og lavet Reglerne og følgelig maa være de bedste og mest upartiske Dommere i Sagen.

„Ak, Mr. Pinch,“ sagde Miss Pecksniff, „det kommer alt sammen af dette ulykkelige Ægteskab. Havde min Søster ikke været saa overilet og giftet sig med en Usling, vilde der ingen Mr. Chuffey have været i Huset.“

„Stille!“ udbrød Tom. „Hun kan høre, hvad De siger.“

„Det skulde gøre mig meget ondt, om hun hørte mine Ord,“ sagde Cherry i en lidt højere Tone; „thi det ligger ikke i min Natur at forøge noget Menneskes og allermindst min egen Søsters Sorger. Jeg ved, hvilke en Søsters Pligter ere, Mr. Pinch, og haaber altid at have vist det i

Gerningen. August, mit Lam, find mit Lommetørklæde og giv mig det."

August adlød og tog Mrs. Todgers til Side for at udøse sin Sorg i hendes deltagende Barm.

„Jeg bør virkelig være meget taknemmelig, Mr. Pinch," sagde Charity, idet hun saa efter sin forlovede og skottede til sin Søster, „for den Lykke, jeg nyder, og den, jeg endnu har i Vente. Naar jeg sammenligner August" — her blev hun bly og forlegen — „der, jeg kan gerne sige det til Dem, er lutter Blidhed, Mildhed og Opofrelse, med det afskyelige Menneske, min Søster har faaet til Mand, og jeg saa tænker paa, at det omvendte kunde være blevet Tilfældet med os, saaledes som det nu engang gaar i denne Verden, da har jeg meget at være taknemmelig for og meget, der bør gøre mig ydmyg og tilfreds."

Tilfreds var hun maaske, men ydmyg var hun visselig ikke. Hendes Ansigt og Tone vidnede om noget, der var saa vidt forskelligt fra Ydmyghed, at Tom ikke kunde andet end gennemskue og foragte de lave Bevæggrunde, der rørte sig i hendes Hjerte. Han vendte sig bort og sagde til Ruth, at det var paa Tide, de gik.

„Jeg vil skrive til Deres Mand," sagde Tom til Merry, „og forklare ham, ligesom jeg vilde have forklaret ham det mundtlig, dersom jeg havde truffet ham her, at hvis jeg har voldet ham nogen Ubehagelighed, er Skylden dog ikke min, thi et Postbud kan ikke være mere uskyldig i de Efterretninger, han bringer, end jeg var, da jeg leverede ham Brevet."

„Tak!" sagde Merry. „Det kan maaske dog være til nogen Nytte. Vorherre velsigne Dem!"

Hun tog kærligt Afsked med Ruth, der tillige med sin Broder vilde forlade Værelset, da der i det samme hørtes en Nøgle i Døren nedenunder og straks efter hurtige Skridt i Gangen. Tom blev staaende og saa paa Merry.

Det var Jonas, sagde hun frygtsomt.

„Det er maaske bedre, at jeg ikke møder ham paa

Trappen," sagde Tom, idet han tog sin Søster under Armen og traadte et Par Skridt tilbage. „Jeg vil vente et Øjeblik paa ham."

Næppe havde han sagt det, førend Døren gik op, og Jonas traadte ind. Hans Kone nærmede sig for at modtage ham; men han skød hende til Side og sagde gnaven:

„Jeg vidste ikke, at du havde Selskab."

Da han i det samme enten tilfældigvis eller med Forsæt saa hen mod Miss Pecksniff, og Miss Pecksniff kun var alt for glad ved at komme til at skændes med ham, optog hun straks Handsken.

„Ak Gud," sagde hun, idet hun rejste sig, „lad os dog endelig ikke forstyrre Deres huslige Lyksalighed! Det vilde være Synd. Vi have drukket Te her, men dersom De vil have den Godhed at sende os en kvitteret Regning over Udgiften, skal det være os en Fornøjelse at betale den. Kære August, lad os gaa, og det vil være os kært at tage Dem med, Mrs. Todgers, medmindre De foretrækker at blive her. Det vilde virkelig være Synd at fordærve den Glæde, som denne Person altid bringer med sig, især i sit eget Hus."

„Charity! Charity!" sagde hendes Søster i en saa hjertegribende Tone, som om hun havde bønfaldt hende om at vise den Kardinaldyd, hvis Navn hun bar.

„Bedste Merry, Tak for dit Raad," svarede Miss Pecksniff med majestætisk Haan — i Forbigaaende sagt, var intet Raad blevet hende tilbudt — „men jeg er ikke hans Slavinde —"

„Nej, og vilde heller ikke være bleven det, selv om De havde villet," afbrød Jonas hende. „Det ved vi alle."

„Hvad var det, De sagde?" udbrød Miss Pecksniff i en skarp Tone.

„Hørte De det ikke?" svarede Jonas, idet han i al Magelighed satte sig ned. „Jeg har ikke Lyst til at sige det een Gang til. Vil De blive, saa bliv, og vil De gaa, saa gaa; men bliver De, skal jeg bede Dem være høflig."

„Uhyre!" raabte Miss Pecksniff og fejede forbi ham.

„August, han fortjener ikke, at du ænser ham!“ August havde gjort et afmægtigt Forsøg paa at true ad ham med sin knyttede Næve. „Kom med, Barn,“ skreg hun, „jeg befaler dig det!“

Dette Skrig aflokkedes hende ved, at August gjorde Mine til at vende om og give sig i Kast med ham, men idet Miss Pecksniff gav den hidsige Yngling et Ryk, og Miss Todgers gav ham et Skub, tumlede de alle tre i Forening ud af Stuen til Akkompagnement af Miss Pecksniffs skingrende Indsigelser.

I al denne Tid havde Jonas endnu ikke faaet Øje paa Tom og hans Søster. De havde nemlig staaet næsten lige bag ved Døren, da han lukkede den op, og han havde sat sig med Ryggen imod dem og under sin Ordveksling med Miss Pecksniff forsætlig holdt sine Øjne fæstede paa den modsatte Side af Gaden, for ved denne tilsyneladende Ligegyldighed at forøge den krænkede Ungmøs Forbitrelse; men nu stammede hans Kone, at Tom havde ventet paa at faa ham i Tale, og Tom traadte frem.

Næppe havde han vist sig, førend Jonas sprang op fra sin Stol og med en vældig Ed løftede den i Vejret, som om han vilde have slaaet Tom til Jorden med den, hvilket han upaatvivlelig ogsaa havde gjort, hvis ikke netop hans Lidenskabelighed og Overraskelse havde gjort ham vaklende og skaffet Tom, der var ganske rolig, Lejlighed til at blive hørt.

„De har ingen Grund til at blive hidsig,“ sagde Tom. „Skønt det, jeg ønsker at sige Dem, vedrører Deres egne Sager, kender jeg dog intet til dem og vil heller ikke vide noget om dem.“

Jonas var alt for opbragt til at kunne tale. Han holdt Døren aaben, og stampende i Gulvet gav han Tom Tegn til, at han skulde gaa.

„Da De ikke kan mene,“ sagde Tom, „at jeg er kommen enten for at forsone mig med Dem eller gøre mig selv en Fornøjelse med dette Besøg, vil De indse, at det er

mig ganske ligegyldigt, hvorledes De modtager eller affærdiger mig. Hør, hvad jeg har at sige, hvis De ikke er afsindig. Jeg bragte Dem et Brev forleden Dag, da De var i Færd med at rejse bort."

„Det gjorde De, De Skurk!" svarede Jonas. „Men jeg skal betale Dem Bærelønnen og desuden opgøre en gammel Regning. Det skal jeg!"

„Stille, stille! De skal ikke spilde grove Ord og tomme Trusler paa mig. Alene fordi jeg helst vil være fri for at have noget med Dem og Deres Sager at gøre, og ikke fordi jeg nærer mindste Frygt for, at De skal tilføje mig Overlast, hvilket vilde være fejt, ønsker jeg, at De skal vide, at jeg ingen Del har i hint Brevs Indhold, at jeg ikke ved noget derom, ja at jeg ikke engang vidste, at det var Dem, det skulde afleveres til, og at jeg fik det af —"

„Ved Gud i Himmelen!" udbrød Jonas og greb hidsigt Stolen. „Siger De eet Ord endnu, slaar jeg Hovedet i Stykker paa Dem!"

Men da Tom ikke des mindre fremturede i sit Forsæt og aabnede sine Læber for atter at tale, for Jonas som en rasende ind paa ham og havde ved sit pludselige og voldsomme Anfald sikkert ogsaa tilføjet ham alvorlig Overlast, værgeløs som han var og generet ved, at hans forskrækkede Søster klyngede sig til hans Arm, hvis Merry ikke var løbet imellem dem og havde bedet Tom for Himmelens Skyld at forlade Huset. Den ulykkeliges Kvide, hans Søsters Forfærdelse, Umuligheden af at skaffe sig Ørelyd og den lige saa store Umulighed af at holde Stand mod Mrs. Gamp, der kastede sig over ham som en Dyne og tvang ham baglæns ned ad Trappen ved Trykket af sin Vægt alene, gjorde Udslaget. Tom rystede Støvet af dette Hus af sine Fødder, uden at have nævnt Nadgetts Navn.

Kunde dette Navn være kommet over hans Læber; havde Jonas ikke dengang ved sin Uforskammethed ægget ham til hin mandige Daad, for hvilken han hadede ham saa bittert; havde Jonas hørt, hvad han da kunde og vilde

have faaet at vide gennem Tom, at der var en Spion, der passede paa ham, uden at han anede det, vilde han være bleven skaanet for at begaa en Forbrydelse, som nu nærmede sig sin Fuldbyrdelse. Men han var selv Skyld i sin Skæbne; han havde selv gravet Graven for sin Fod; det Mørke, der trak sig sammen omkring ham, var Afskygningen af hans eget Liv.

Hans Kone havde lukket Døren og kastet sig paa Knæ foran den paa Gulvet. Hun rakte nu sine Hænder op mod ham og bad ham ikke at vredes paa hende, da hun kun havde lagt sig imellem af Frygt for Blodsudgydelse.

„Ja saa, ja saa!“ sagde Jonas og saa ned paa hende, idet han snappede efter Vejret. „Det er altsaa dine Omgangsvenner, naar jeg er borte? Den Slags Mennesker holder du altsaa med for at intrigere mod mig?“

„Nej, jeg forsikrer dig! Jeg kender intet til disse Hemmeligheder og aner ikke, hvad Meningen er med dem. Siden jeg kom hjemmefra, har jeg kun set ham een Gang — to Gange — førend i Dag.“

„Aa,“ snærrede Jonas, idet han greb denne Rettelse, „kun een Gang, kun to Gange, hvad? Hvilket mener du? To Gange og een Gang maaske. Tre Gange! Hvor mange flere, du løgnagtige Tøjte?“

Idet han gjorde en forbitret Gestus med Haanden, bukkede hun sig hastigt. En meget sigende Bevægelse, hvori der laa en grusom Sandhed.

„Hvor mange Gange!“ gentog han.

„Ingen flere. Forleden Formiddag og i Dag, og een Gang foruden.“

Lige som han var i Færd med at svare hende, slog Klokken. Han studsede, standsede og lyttede, idet han syntes at komme i Tanker om en eller anden Aftale eller et andet Emne, en i hans Bryst begravet Hemmelighed, som denne Mindelse om Tidens Gang bragte ham til at tænke paa.

„Lig ikke der. Staa op!“

Efter at have hjulpet eller, rettere sagt, halet hende op ved Armen, vedblev han:

„Hør efter, unge Dame, og tvin ikke uden Grund, hvis du ikke vil, at jeg skal skaffe dig en. Træffer jeg ham igen i mit Hus eller hører, at du har talt med ham i nogen andens Hus, skal du komme til at fortryde det. Er du ikke døv og stum med Hensyn til alt, hvad der vedrører mig, medmindre jeg giver dig Lov til at høre og tale, skal du komme til at fortryde det. Gør du ikke nøjagtigt, hvad jeg paalægger dig, skal du komme til at fortryde det. Hør nu efter. Hvad er Klokken?"

„Den slog otte for en Minut siden."

Han saa vist paa hende og sagde med en studeret Tydelighed, som om han havde lært Ordene udenad:

„Jeg har rejst Nat og Dag og er træt. Jeg har tabt nogle Penge, hvilket ikke har sat mig i bedre Humør. Sæt min Aftensmad ned i det lille Værelse nedenunder og lad Feltsengen blive redt. Jeg vil sove der i Nat og maaske ogsaa i Morgen Nat, og kan jeg sove hele Dagen i Morgen, saa meget des bedre; thi jeg har Ærgrelser at sove væk, hvis jeg kan. Hold Huset stille og væk mig ikke. Husk vel paa det! Væk mig ikke. Ingen maa vække mig. Lad mig blive liggende der."

Hun sagde, at det skulde ske. „Var det det hele?"

„Hvad! Spørger og fritter du?" svarede han opbragt. „Hvad mere er der, som du vil vide?"

„Jeg vil ikke vide andet, Jonas, end hvad du siger mig. Alt Haab om Fortrolighed imellem os har for længe siden forladt mig."

„Ja, det skulde jeg haabe," mumlede han.

„Men vil du sige mig, hvad du ønsker, skal jeg være lydig og søge at rette mig efter dig. Jeg regner mig det ikke til Fortjeneste, da jeg ingen Venner har i min Fader og Søster, men er ganske alene. Jeg er saa ydmyg og underdanig. Du sagde, at du vilde knække mit Mod, og det har du gjort. Knus nu ikke ogsaa mit Hjerte!"

Idet hun sagde disse Ord, vovede hun at lægge sin Haand paa hans Skulder. I sin Hoveren tillod han, at den blev liggende der, og Mandens hele lumpne, gemene, smudsige, usle Sjæl saa i dette Øjeblik paa hende ud af hans onde Øjne.

Kun et Øjeblik; thi med den samme pludselige Tilbagevenden til noget inden i ham selv bød han hende i en gnaven Tone at vise sin Lydighed ved at adlyde hans Befalinger. Da hun var gaaet, skred han flere Gange op og ned ad Gulvet, men stadig med sin højre Haand knyttet, som om den holdt fast paa noget, hvilket den dog ikke gjorde, eftersom den var tom. Da han var bleven ked heraf, kastede han sig i en Lænestol og smøgede tankefuldt Ærmet op om sin højre Arm, snarere som om han grublede over dens Styrke end undersøgte den; men endog da holdt han Haanden knyttet.

Medens han i dybe Tanker sad i denne Stol med Øjnene fæstede paa Gulvet, kom Mrs. Gamp ind for at sige ham, at det lille Værelse var i Stand; men da hun ikke var rigtig vis paa, hvorledes hun vilde blive modtagen paa Grund af, at hun havde blandet sig i Klammeriet, lod hun, for at formilde sin Velynder og vække hans Interesse, som om hun var meget ængstelig for Chuffey.

„Hvorledes har han det nu, Sir?“ sagde hun.

„Hvem?“ udbrød Jonas, idet han løftede Hovedet op og stirrede paa hende.

„Aa, det er sandt!“ svarede hun med et Smil og et Kniks. „Hvad tænker jeg dog paa? De var her jo ikke, da han tog saa sælsomt paa Vej. Jeg har aldrig set nogen sølle Stakkel te sig saa underlig i hele mit Liv, undtagen en Patient saa noget nær af samme Alder, som jeg engang plejede. Han var ansat paa Toldboden, og hans Navn var Mrs. Harris's egen Fader, en udmærket Sanger, med en Stemme som en Mundharpe i Bastonerne — ham maatte der seks Mand til at holde, naar det kom over ham, saa frygtelig rasede han.“

„Chuffey, hvad?“ sagde Jonas ligegyldigt, da hun gik hen til den gamle Bogholder og saa paa ham. „Ha!“

„Skrogets Hoved er saa hedt,“ sagde Mrs. Gamp, „at man kunde bruge det som Strygejærn. Og det er da ikke saa sært, naar man tænker paa de Ting, han sagde.“

„Sagde!“ udbrød Jonas. „Hvad sagde han da?“

Mrs. Gamp lagde Haanden paa sit Hjerte for at dæmpe dets Banken, og idet hun derpaa vendte Øjnene i Vejret, svarede hun med mat Stemme:

„De skrækkeligste Ting, Mr. Chuzzlewit, jeg nogen Sinde har hørt, og som Mrs. Harris's Fader aldrig talte et Ord om, naar han tog paa Vej — nogle gøre det, andre ikke — undtagen at han sagde, naar han kom til sig selv: „Hvor er Sara Gamp?“ Men da Mr. Chuffey begyndte at spørge, hvem der laa død ovenpaa og —“

„Hvem der laa død ovenpaa!“ gentog Jonas forfærdet.

Mrs. Gamp nikkede, lod, som om hun sank noget, og vedblev:

„Hvem der laa død ovenpaa, det sagde han, det er baade vist og sandt, og hvor Mr. Chuzzlewit var, som havde den eneste Søn, og da han gik ovenpaa og rodede i Sengen og travede om i Værelset og kom ned igen og hviskede til sig selv om underfundigt Spil og alt saadant noget, saa skal jeg ikke nægte, at jeg fik saadan en Forskrækkelse, at jeg ikke kunde holde mig paa Benene uden en lille Draabe Spiritus, som jeg sjælden smager, skønt jeg altid kunde ønske at vide, hvor det var at finde i paakommende Tilfælde, da man jo aldrig kan vide, hvad der kan hændes, eftersom Verden er saa usikker.“

„Den gamle Tosse er jo gal!“ udbrød Jonas meget forvirret.

„Det er ogsaa min Mening,“ sagde Mrs. Gamp, „og jeg vil ikke narre Dem. Jeg tror, at det er nødvendigt, at der bliver passet paa ham — hvis jeg tør tage mig den Dristighed — saa at han ikke har sin Frihed til at pine Deres søde Frue, som han gør.“

„Aa, hvem bryder sig vel om, hvad han siger?“

„Men han plager dog. Ingen bryder sig rigtignok om ham, men han er dog slemt til Ulejlighed.“

„Ja, De har Ret,“ sagde Jonas med et tvivlraadigt Blik paa Genstanden for denne Samtale. „Jeg har halvvejs Lyst til at spærre ham inde.“

Mrs. Gamp gned sig smilende i Hænderne, rystede paa Hovedet og snøftede, som om hun lugtede et Stykke Arbejde.

„Kunde De — kunde De passe paa en saadan Idiot i et afsides Værelse ovenpaa?“ spurgte Jonas.

„Jeg og en Veninde af mig kunde nok gøre det, Mr. Chuzzlewit, naar vi skiftedes dertil; vort Honorar er ikke højt, skønt jeg vilde ønske, at det var lavere, og at vi kunde tage Hensyn til gammelt Bekendtskab. Jeg og Betsey Prig kunne tage os af Mr. Chuffey paa billige Vilkaar,“ sagde Mrs. Gamp, idet hun saa paa ham med Hovedet paa den ene Side, som om han var en eller anden Vare, hvorom hun tingede, „og det til alles Tilfredshed. Betsey Prig har passet paa mange sindssyge og kender godt de forskellige Maader at tage dem paa, af hvilken den sikreste og mest beroligende er at holde dem tæt foran Ilden, naar de blive stridige.“

Medens Mrs. Gamp talte saaledes, gik Jonas atter op og ned ad Gulvet, idet han hemmelig skottede til den gamle Bogholder. Han blev nu staaende og sagde:

„Jeg kommer sagtens til at holde et vaagent Øje med ham, for at han ikke skal gøre en eller anden Ulykke. Hvad siger De?“

„Intet er rimeligere!“ svarede Mrs. Gamp. „Jeg kan ikke se rettere, det kan jeg forsikre Dem.“

„Nu vel, pas da paa ham for det første og — lad mig se — lad den anden Kone komme her om tre Dage, saa ville vi se, om vi kunne træffe en Overenskomst. Lad det være mellem ni og ti om Aftenen. Pas imidlertid godt paa ham, men tal ikke derom. Han er splittergal.“

„Skruptosset," udbrød Mrs. Gamp.

„Pas da paa ham og sørg for, at han ingen Skade gør, og husk paa, hvad jeg har sagt."

Jonas gik nu ned til det lille Værelse, der var gjort i Stand til ham, og trak sin Frakke og sine Støvler af, hvorpaa han kastede dem uden for Døren, førend han lukkede den i Laas. Han passede paa at sætte Nøglen saaledes, at den hindrede enhver nysgerrig fra at titte ind ad Nøglehullet, og da han havde taget disse Forholdsregler, satte han sig til sin Aftensmad.

„Det er temmelig let, Mr. Chuff," mumlede han, „at magte Dem. Det kan ikke hjælpe at gøre noget halvt, og saa længe jeg er her, skal jeg nok holde Øje med Dem. Naar jeg er borte, kan De sige, hvad De vil. Men det er dog fordømt underligt," tilføjede han, idet han skød sin Tallerken urørt fra sig og gik grublende frem og tilbage, „at han netop nu skulde begyndte at ævle om den Slags Ting."

Efter at han flere Gange var gaaet frem og tilbage i det lille Værelse, satte han sig paa en anden Stol.

„Jeg siger nu, men han kan for den Sags Skyld have drevet den samme Sport hele Tiden. Den gamle Hund! Han skal blive kneblet!"

Han gik atter frem og tilbage paa den samme urolige og rastløse Maade, hvorpaa han satte sig paa Sengen med Haanden under Kinden og saa paa Bordet. Da han havde set længe paa det, huskede han paa sin Aftensmad, og efter igen at have sat sig paa den Stol, paa hvilken han først havde siddet, begyndte han at spise med megen Gridskhed, ikke som et sultent Menneske, men som om det var noget, han havde sat sig for at gøre. Han drak ogsaa dygtigt, men brød undertiden af midt i en Slurk for at gaa, skifte Plads og atter gaa eller fare tilbage til Bordet og tage fat med det samme graadige Hastværk som før.

Det begyndte nu at blive mørkt. Idet Aftenens Skummelhed nærmede sig mere og mere og gik over til Nat,

syntes en anden mørk Skygge, der dukkede op af hans Indre, at udbrede sig over hans Ansigt og langsomt at forandre det. Langsomt, langsomt — mørkere og mørkere — hæsligere og hæsligere — snigende sig over ham lidt efter lidt, indtil det var sort Nat i og omkring ham.

Værelset laa i Stueetagen i Husets Bagside. Det fik Lysning fra et smudsigt Loftsvindue og havde en Dør i Væggen, der vendte ud mod en overdækket Gang eller Gyde, som kun var meget lidet befærdet om Eftermiddagen og aldrig brugtes som Alfarvej, men dog mundede ud i en nærliggende Gade.

Pladsen, hvor dette Værelse laa, havde tidligere, men førend han kunde huske, været en Gaard, men der var senere blevet opført en Bygning til et Kontor. Siden den Mand, der havde ladet det opføre, var død, var det ikke blevet brugt med Undtagelse af, at det undertiden havde tjent til en Slags Reservesovekammer, og at den gamle Bogholder i sin Tid — dog det var mange Aar siden — havde haft sit private Værelse der; ellers var det kun blevet meget lidt brugt af Anthony Chuzzlewit & Søn. Det var muggent, plettet og skimlet og lignede en Kælder, og der gik Vandrør igennem det, som pludselig om Natten, naar alt andet var stille, kunde give sig til at gurgle og hvæse, som om de skulde kvæles.

Døren ud mod Gaarden havde i lang, lang Tid ikke været aabnet, men Nøglen havde altid hængt paa sit Sted og hang der endnu. Han havde forudset, at den maatte være rusten; thi i sin Lomme havde han en lille Flaske Olie og en Pennefjer, hvormed han omhyggelig smurte baade Nøglen og Laasen. I al denne Tid havde han ikke haft sin Kjole paa og ikke andet paa Fødderne end sine Strømper. I samme Tilstand lagde han sig nu sagte i Sengen og kastede sig fra den ene Side til den anden for at bringe den i Uorden. I hans urolige Sindsstemning var det let gjort.

Da han stod op, tog han af sin Vadsæk, som han ved

sin Hjemkomst havde ladet bringe derind, et Par klodsede Sko, som han tog paa Fødderne, samt et Par Lædergamasker af den Slags, Bønderfolk gaa med, og som vare forsynede med Stropper, hvormed de kunde bindes fast ved Livremmen; dem trak han i al Magelighed paa. Til sidst tog han en almindelig Bluse af groft, mørkt Hvergarn, som han trak paa over sine Klæder, og en Filthat — han havde med Forsæt ladet sin egen blive ovenpaa. Derpaa satte han sig ved Døren med Nøglen i Haanden og ventede.

Han havde ikke Lys; Ventetiden var lang og skrækkelig. Ringerne øvede sig i en nærliggende Kirke, og Klokkeklangen var nær ved at gøre ham vanvittig. De fordømte, larmende Klokker syntes at vide, at han lyttede ved Døren, og at forkynde det med tusinde Tunger for hele Byen. Vilde de da aldrig holde op!

Omsider tav de, og da var Stilheden noget saa nyt og rædsomt, at den syntes at være Indledningen til en eller anden frygtelig Larm. Fodtrin i Gaarden! To Mænd. Han trak sig paa Taaspidserne tilbage fra Døren, som om de havde kunnet se igennem Fyldingen.

De gik videre, idet de — saa vidt han kunde forstaa — talte om et Skelet, som den foregaaende Dag var blevet gravet op et Sted der i Nærheden og mentes at hidrøre fra et myrdet Menneske. „Man ser altsaa, at et Mord ikke altid kommer for Dagen," sagde de til hinanden, idet de bøjede om Hjørnet.

Stille!

Han stak Nøglen i Laasen og drejede den om. Døren gjorde nogen Tid Modstand, men gav til sidst efter, idet den blandede den Febersmag, han havde i Munden, med en Smag af Rust, Støv, Jord og raaddent Træ. Han saa sig om, gik ud og lukkede den efter sig.

Alt var stille og roligt, da han ilede bort.

To og tyvende Kapitel.

Slutningen paa Jonas's og hans Vens Forretning.

Var der intet af de Mennesker, som gik gennem de dunkle Gader, der gøs, uden at vide hvorfor, da han sagte nærmede sig bagfra? Havde, mens han listede af Sted, intet Barn en utydelig Følelse af, at en brødefuld Skygge udbredte sig over dets Leje og forstyrrede dets uskyldige Søvn? Søgte ingen hylende Hund at sprænge sin raslende Lænke for at sønderrive ham; prøvede ingen kradsende Rotte, idet den lugtede den Gerning, han havde for, at gnave sig Vej bag efter ham for at mæske sig ved det Maaltid, han skulde skaffe den? Da han saa sig tilbage over Skulderen, var det da for at se, om hans hurtige Fodtrin endnu faldt tørre paa den støvede Stenbro eller allerede vare fugtige og klæbrige af det røde Dynd, som tilsølede Kains nøgne Fødder?

Han stilede sin Kurs efter den vestlige Hovedlandevej, som han snart naaede, idet han kørte en Del af Vejen og derpaa stod af og gik videre. Han kørte et godt Stykke oven paa en Diligence, som indhentede ham, medens han gik, og da den drejede af hans Vej, fik han Kusken paa en Returpostvogn til mod en Drikkeskilling at tage sig med, hvorpaa han løb tværs over Markerne og sparede derved en Fjerdingvej, førend han igen kom ind paa Landevejen. Til sidst naaede han, som det var hans Plan, en rumlende, langsom Natdiligence, der holdt uden for en Kro, medens Konduktøren og Kusken spiste og drak derinde.

Han tingede om en Plads uden paa denne Diligence og fik den, og han forlod den ikke, førend den var en halv Mils Vej fra dens Bestemmelsessted, men blev hele Natten, hvor han var.

Hele Natten! Det er en almindelig Forestilling, at Naturen synes at sove om Natten, men det er en falsk Forestilling, og hvem kunde vel vide dette bedre end han?

Fiskene slumrede maaske i de kolde, klare, blinkende Floder og Bække, og Fuglene hvilede paa Træernes Grene, og Køerne og Faarene stod stille i deres Baase eller paa deres Græsgange, og de menneskelige Skabninger sov. Men hvad vilde det vel sige, naar den højtidelige Nat vaagede, naar den aldrig blundede, naar dens Mørke vaagede ikke mindre end dens Lys? De majestætiske Træer, Maanen, de skinnende Stjerner, den sagte, susende Vind, den skyggefulde Allé, de vide, lyse Marker, alle holdt de Vagt. Der var ikke et Blad eller et Straa, uden at det vaagede, og jo mere stille det var, med des større Opmærksomhed syntes det at holde Øje med ham.

Og dog sov han; kørende mellem disse Guds Skildvagter, sov han og forandrede ikke sin Rejses Maal. Om han ogsaa glemte det i sine urolige Drømme, traadte det dog stadig frem og vækkede ham. Men det vækkede ham aldrig til Anger eller til Opgivelse af hans Forsæt.

Een Gang drømte han, at medens han laa rolig i sin Seng og tænkte paa en maaneklar Nat og Lyden af Vognhjul, stak den gamle Bogholder Hovedet ind ad Døren og vinkede ad ham. Paa dette Tegn stod han øjeblikkelig op, da han allerede var iført de Klæder, han virkelig gik med dengang, og fulgte med ham til en fremmed By, hvor Gadernes Navne stod skrevne paa Murene med Bogstaver, han ikke kunde læse, hvilket dog ikke overraskede eller foruroligede ham, da han i sin Drøm huskede at have været der før. Skønt disse Gader vare saa bratte, at han for at komme fra den ene til den anden var nødsaget til at stige ned ad de store Højder ved Hjælp af Stiger, der vare for korte, og Tove, der bevægede dybttonende Klokker og svajede hid og did, medens han holdt sig fast ved dem, ænsede han dog ikke videre Faren, da den første Angest var overstaaet, thi alle hans Tanker drejede sig om hans Klæder, der aldeles ikke skikkede sig for en stor Fest, som skulde holdes der, og i hvilken han skulde deltage. Allerede begyndte store Sværme af Mennesker at fylde Gaderne,

og der kom Tusinder og Tusinder strømmende ned ad en uendelig lang Vej, strøende Blomster og gørende Plads for andre paa hvide Heste, indtil en frygtelig Skikkelse sprang frem af Mængden og raabte, at det var Verdens sidste Dag. Da dette Raab udbredtes, opstod der et vildt Virvar, idet de alle stimlede sammen til Dommen, og Trængselen blev saa stærk, at han og hans Ledsager — der idelig forandrede sig og aldrig var den samme to Minutter ad Gangen, skønt han aldrig saa den ene komme eller den anden gaa — traadte ind i en Dør og stirrede forfærdet paa Mængden, blandt hvilken der var mange Ansigter, som han kendte, og mange, som han ikke kendte, men drømte, at han kendte, indtil pludselig et Hoved — ligblaat og blegt, men dog tillige saaledes, som han havde kendt det — arbejdede sig op over de øvrige og anklagede ham for at være Skyld i denne frygtelige Dags Komme. De begyndte at brydes, men idet han søgte at frigøre den Haand, hvormed han holdt en Kølle, og slaa det Slag, han længe havde paatænkt, vaagnede han til Bevidsthed om sit Forsæt og saa Solen i Færd med at staa op.

Solen var ham velkommen. Der var Liv og Røre og en opvaagnende Verden, som kunde dele Dagens Opmærksomhed. Det var Nattens Øje, den aarvaagne, tavse, opmærksomme Nat, der havde saa god Tid til at iagttage hans syndige Tanker, som han frygtede mest. Der er intet gyldent Skær om Natten. Endog Æren tager sig kummerlig ud om Natten paa en med Lig besaaet Valplads; hvorledes gaar det da med Ærens Blodsfrænde, det slegfredfødte Mord!

Ja, nu gik han ikke længer paa Akkord med sig selv, havde ingen Hemmeligheder for sig selv. Mord! Han var kommen for at begaa et Mord.

„Lad mig komme ned her," sagde han.

„Saa kort fra Byen?" spurgte Kusken.

„Jeg kan dog vel staa af, hvor jeg vil?"

„Det var med Deres egen fri Vilje, at De satte Dem

op, og følgelig kan De ogsaa frit staa af, naar De vil. Det vil ikke knuse vore Hjerter at miste Dem, og det vilde ikke have knust dem, hvis vi aldrig havde faaet Dem at se. Men skynd Dem lidt."

Konduktøren var staaet af og ventede paa Vejen for at faa sine Penge. I sin Mistroiskhed og Mistænksomhed med Hensyn til det, han havde for, troede han, at dette Menneske saa paa ham med mere end almindelig Nysgerrighed.

„Hvad stirrer De paa?" spurgte Jonas.

„Ikke paa nogen smuk Mand," svarede Konduktøren. „Vil De spaas, skal jeg fortælle Dem lidt om Deres Skæbne. De drukner ikke; det er dog altid en Trøst for Dem."

Førend han kunde svare eller vende sig, gjorde Kusken Ende paa Samtalen ved at give ham et Smæk med Pisken og bede ham pakke sig, Tværdriver, som han var. Konduktøren sprang op paa sin Plads i samme Øjeblik, og de kørte leende bort, mens han blev staaende paa Landevejen og truede ad dem med sin knyttede Næve. Men ved nærmere Eftertanke var det ham dog ikke ukært, at de havde holdt ham for en uopdragen Bondeknold; han glædede sig endog derover som et Vidnesbyrd om, hvor godt han var forklædt.

Idet han gik ind i et Krat ved Landevejen — dog ikke paa dette Sted, men en halv Mil derfra — rev han en tyk, haard, knudret Stav ud af et Gærde og tilbragte, siddende ved en Høstak, nogen Tid med at danne den til, idet han skrællede Barken af den og tilsnittede dens knortede Hoved med sin Kniv.

Dagen gik. Det blev Middag, Eftermiddag, Aften, Solnedgang.

I den stille, fredelige Time kom to Mænd kørende i en Gig ud fra Byen ad en lidet befærdet Vej. Det var den Dag, paa hvilken Pecksniff havde aftalt at spise til Middag med Montague, og han havde holdt Ord og kørte nu hjem. Hans Vært kørte et kort Stykke med ham, idet han vilde vende tilbage ad en smuk Vej, som Pecksniff havde lovet at vise ham over nogle Marker. Jonas kendte deres Planer,

da han havde lusket om i Gaarden ved Gæstgiverstedet, mens de sad til Bords, og havde hørt de Ordrer, de havde givet.

De vare højrøstede og muntre og trods Vognhjulenes Raslen og Hestens Hovslag kunde man høre dem et langt Stykke borte. De nærmede sig larmende, indtil en Stente og Fodsti viste det Sted, hvor de skulde skilles. Der standsede de.

„Det er for tidligt, meget for tidligt," sagde Pecksniff. „Men her er Stedet. Følg Fodstien og gaa lige gennem den lille Skov, De kommer til. Fodstien er noget smallere der; men De kan ikke tage fejl af den. Naar ser jeg Dem igen? Snart, haaber jeg?"

„Det haaber jeg med," svarede Montague.

„Far vel!"

„Far vel og lykkelig Rejse!"

Saa længe Pecksniff var i Sigte og af og til drejede Hovedet for at hilse paa ham, blev Montague staaende paa Vejen og smilte og slog ud med Haanden. Men da hans ny Kompagnon var forsvunden, og dette Komediespil ikke længer var nødvendigt, satte han sig paa Stenten med et saa forandret Udseende, som om han imidlertid var bleven ti Aar ældre.

Han var ophidset af Vin, men ikke vel til Mode. Hans Plan var lykkedes, men han røbede ingen Triumf. Det havde maaske overanstrengt ham at skulle vedligeholde hans vanskelige Rolle lige over for hans ny Stalbroder, eller ogsaa havde maaske Aftenen hvisket til hans Samvittighed, eller mulig — sligt er hændet før — havde et dunkelt Slør sænket sig rundt om ham og udelukkede alle andre Tanker end en uklar Forudfølelse af en truende Fare.

Gives der Vædsker — som vi vide, at der gives — der i Forudfølelsen af forestaaende Regn, Storm eller Frost trække sig sammen og søge at skjule sig i deres Glasrør, hvorfor skulde da Blodets fine Vædske ikke ved en ejendommelig Evne kunne mærke, at der opløftes Hænder for at udgyde og spilde den, og størknes og fryse i Menneskers Aarer, saaledes som hans Blod gjorde i hin Time?

Han var saa kold, skønt Luften var varm; hans Sind var saa tungt, skønt Himmelen var klar, at han rejste sig gysende fra sit Sæde og hastigt tiltraadte sin Vandring. Men lige saa hastigt standsede han, tvivlraadig, om han skulde følge den ensomme og afsides Fodsti eller gaa ad Landevejen.

Han valgte Fodstien.

Den svindende Sols Glans var udbredt over hans Ansigt; Fuglenes Musik lød i hans Øren; yndige, vilde Blomster duftede trindt om ham; fattige Menneskers straatækkede Hjem viste sig i det fjerne, og et gammelt, graat Kirkespir hævede sig i Vejret mellem ham og den kommende Nat.

Han havde aldrig læst den Lærdom, som disse Ting indeholdt; han havde altid spottet og vendt sig bort fra den, men førend han gik ned i en Lavning, overskuede han endnu en Gang sørgmodig Aftenlandskabet. Derpaa gik han ned i Kløften. Den førte ham til Skoven, en tæt, tyk, mørk Skov, gennem hvilken Fodstien snoede sig, idet den svandt ind til en smal Faaregang. Han tøvede, førend han gik derind; thi Stilheden paa dette Sted forfærdede ham næsten.

Solens sidste Straaler skinnede skraat ned og dannede en Vej af gyldent Lys mellem Stammerne og Grenene; men efterhaanden begyndte den at forsvinde, idet den lidt efter lidt veg for Skumringen. Det var saa stille, at det bløde Mos paa Stammerne af nogle gamle Træer syntes at vokse op af Stilheden og at være dens rette Afkom. Hine andre Træer, som vare bukkede under for Vinterens Storme, vare ikke faldne helt om, men vare blevne opfangede af andre, og laa nøgne og bare paa disses løvrige Arme, som om de ikke vilde forstyrre den almindelige Ro ved Braget af deres Fald. Overalt viste der sig tavse Aabninger, der førte ind i Skovens Hjerte og inderste Dyb; i Forgrunden mindede de om en Hvælving, en Buegang eller en mod Himmelen aaben Ruin og tabte sig efterhaanden i et tæt, grønt, susende My-

sterium, hvorigennem knortede Stammer, krogede Grene, vedbendklædte Stubbe, skælvende Løv og afbarkede Kævler af gamle fældede Træer svagt kunde skimtes i skøn Forvirring.

Medens Sollyset var ved at svinde bort, og Aftenen udbredte sig over Skoven, traadte han ind i den. Idet han hist og her fjernede en Brombærranke eller en bøjet Gren, som strakte sig over hans Vej, forsvandt han lidt efter lidt. Af og til dukkede han frem i en smal Aabning, eller Lyden af en tynd Gren, der blev knækket, viste, hvor han gik; derpaa saa eller hørte man ikke mere til ham.

Aldrig mere saa noget dødeligt Øje eller hørte noget dødeligt Øre ham, undtagen een Mands, og denne Mand kom kort efter løbende ud, idet han skilte Bladene og Grenene ad paa den anden Side, hvor Stien atter udmundede.

Hvad havde han ladet blive tilbage i Skoven, siden han sprang ud af den, som om den havde været et Helvede?

Liget af et myrdet Menneske. Paa et tæt bevokset, ensomt Sted laa det mellem Eges og Bøges fjorgamle Løv, ganske som det var styrtet til Jorden. Mættende og gennemvædende de Blade, der dannede dets Hovedpude — sivende ned i den sumpede Grund, som om den vilde skjule sig for Menneskenes Øjne — banende sig Vej imellem og gennem Bladene, der krøllede sig, som om disse livløse Ting forsagede og stødte den fra sig og krympede sig af Afsky, bredte sig en mørk, mørk Plet, der gennemtrængte den hele Sommernat fra Jorden til Himmelen med sin Farve og sin Lugt.

Manden, der havde øvet denne Daad, kom løbende saa vildt ud fra Skoven, at han spredte en Regn af unge Kviste, han havde revet af undervejs, i Luften og faldt voldsomt ned paa Græsset. Men snart kom han paa Benene igen, og idet han holdt sig med bøjet Krop under en Hække, vedblev han at løbe hen til Landevejen. Da denne først var naaet, slog han over i en rask Gang og styrede ad London til.

Og han fortrød ikke, hvad han havde gjort. Han blev

bange, naar han tænkte derpaa — naar tænkte han ikke derpaa? — men han fortrød det ikke. Han havde næret Frygt og Rædsel for Skoven, mens han var inde i den; men da han var kommen ud af den og havde begaaet Forbrydelsen, rettedes hans Frygt, sælsomt nok, paa det mørke Værelse, han havde forladt aflukket hjemme. Han havde en større, uendelig større Gru for dette Værelse end for Skoven, og nu, da han var paa Tilbagevejen til det, forekom det ham uden Sammenligning gyseligere og frygteligere end denne. Hans afskyelige Hemmelighed var indelukket i Værelset, hvor alle dens Rædsler boede; i hans Tanker fandtes Hemmeligheden slet ikke i Skoven.

Han tilbagelagde to Mil og standsede derpaa ved en Kro for at vente paa en Diligence, der snart vilde køre der forbi paa dens Tur til London og ikke var den, han var kørt ned med. Han satte sig paa en Bænk uden for Døren ved Siden af en Mand, der røg sin Pibe, og efter at have forlangt noget Øl og selv drukket, rakte han Kruset til sin Kammerat, som takkede og tog sig en Slurk. Han kunde ikke bare sig for den Tanke, at hvis denne Mand havde vidst alt, vilde han næppe have syntes om at drikke af Krus med ham.

„En smuk Aften, Mester," sagde Manden, „og en sjælden Solnedgang."

„Jeg saa den ikke," lød hans hastige Svar.

„Saa De den ikke?" spurgte Manden.

„Hvor Fanden kunde jeg se den, naar jeg sov?"

„Sov! Ja saa, ja saa." Manden syntes forundret over hans uventede Pirrelighed og røg uden at sige noget. De havde ikke siddet ret længe, førend der hørtes Banken indenfor.

„Hvad er det?" udbrød Jonas.

„Ved ikke?" svarede Manden.

Han gjorde ikke flere Spørgsmaal, da det sidste var undsluppet ham mod hans Vilje; men han tænkte i dette Øjeblik paa det aflukkede Værelse; paa Muligheden af, at de bankede paa Døren af en eller anden Grund; at de bleve urolige over ikke at faa Svar, sprængte Døren, fandt Væ-

relset tomt, stængede Døren til Gaarden og gjorde det umuligt for ham at slippe ind i Huset uden at vise sig i den Dragt, han havde paa, hvilket vilde lede til Rygter, Rygterne til Opdagelse, Opdagelsen til Død. I dette Øjeblik havde Bankningen ligesom ifølge en forudlagt Plan ladet sig høre.

Den lød endnu som en advarende Genlyd af den frygtelige Virkelighed, han havde fremmanet. Da han ikke kunde udholde at sidde og høre paa den, betalte han sit Øl og gik videre, og da han hele Dagen havde lusket om paa ukendte Steder og nu var ude ved Aftentid i en usædvanlig Dragt, paa en ensom Vej og i denne forvirrede og urolige Sindsstemning, standsede han mere end een Gang og saa sig om, haabende, at han drømte.

Men alligevel fortrød han det ikke; nej, dertil havde han hadet Manden alt for meget og selv været alt for længe og fast besluttet paa at fri sig ud af hans Kløer. Kunde Tingen være bleven gjort om igen, havde han gjort den om igen; hans onde og hævngerrige Lidenskaber lod sig ikke saa let dæmpe. Han følte ikke mere Anger og Ruelse nu, end han havde følt, mens han pønsede paa Gerningen.

Der var en Frygt og Rædsel over ham, som han aldrig havde gjort Regning paa og ikke i mindste Maade var i Stand til at styre. Han var saa frygtelig bange for det gyselige Værelse hjemme. Det indjog ham en uhyggelig, vanvittig Skræk for ham selv; thi idet han udgjorde en Del af Værelset — var noget, man tænkte, var der, og som dog manglede i det — overførte dets gaadefulde Rædsler paa sig selv, og naar han i Tankerne udmalede sig det stygge Kammer, troløst og stille i de to Nætters mørke Timer, og den uredte Seng, hvori han formodedes at ligge, men dog ikke laa, blev han paa en Maade sit eget Genfærd og var baade den forfølgende Aand og det forfulgte Menneske.

Da Diligencen indhentede ham, fik han Plads udenpaa og førtes rask ad Hjemmet til. Idet han nu satte sig blandt Passagererne bagpaa, for største Delen Folk fra Landet, begyndte han at frygte for, at de havde hørt om Mordet og

vilde fortælle ham, at Liget var blevet fundet, skønt han, af Hensyn til Tiden og Stedet, hvor Mordet var blevet begaaet, godt vidste, at det næsten var en Umulighed. Men uagtet han vidste dette og derfor ikke havde Grund til at holde deres Uvidenhed for andet end en naturlig Følge af Omstændighederne, opmuntrede dog netop denne Uvidenhed ham, og det i den Grad, at han begyndte at tro, at Liget aldrig vilde blive fundet, og at tænke over denne Mulighed. Idet han gik ud fra dette Punkt og maalte Tiden efter sine brødefulde Tankers hurtige Flugt, og hvad der var gaaet forud for Blodsudgydelsen, og de Skarer af usammenhængende og forstyrrede Billeder, for hvilke han stadig var et Bytte, var han ved Daggry kommen saa vidt, at han opfattede Mordet som et gammelt Mord og troede sig selv forholdsvis sikker, fordi det endnu ikke var blevet opdaget. Endnu ikke! Og dog havde den Sol, som nu saa ind i Skoven og forgyldte et dødt Menneskes Ansigt med sin opstigende Glans, set dette Menneske levende og søgt at faa ham til kun for een Gang at rette sin Tanke paa Himmelen, mens den gik ned den foregaaende Aften.

Men her var atter Londons Gader. Stille!

Klokken var kun fem. Han havde Tid nok til at naa sit eget Hus uset, og førend der var mange Folk paa Færde, hvis der hidtil ikke var hændet noget, som kunde lede til hans Opdagelse. Han lod sig glide ned fra Diligencen uden at ulejlige Kusken med at holde, og idet han skyndte sig tværs over Kørebanen og ind og ud ad enhver Sidegade, der laa paa hans Vej, nærmede han sig omsider sin Bolig. I sit nærmeste Nabolag brugte han yderligere Forsigtighed, idet han først blev staaende for at se helt ned ad den nærmeste foran ham liggende Gade, derpaa smuttede hurtigt gennem den og standsede for at overskue den næste, og saa fremdeles.

Gangen var tom, da hans Morderansigt saa ind i den. Han listede sig paa Taaspidserne hen til Døren, som om han frygtede for at forstyrre sin egen indbildte Hvile.

Han lyttede. Ikke en Lyd. Idet han med skælvende Haand drejede Nøglen om og sagte skød Døren op med sit Knæ, overvældedes han af en forfærdelig Angest.

Hvad om den myrdede var kommen der før han!

Han saa sig ængsteligt om, men der var intet.

Han gik ind, lukkede Døren i Laas, trak Nøglen frem og tilbage i Støvet og Fugtigheden i Kaminen for at tilsøle den igen og hængte den op paa sin gamle Plads. Han afførte sig sin Forklædning, bandt den sammen i en Bylt for at kunne bære den bort og kaste den i Floden før Aften og lukkede den inde i et Skab. Da disse Forsigtighedsregler vare iagttagne, klædte han sig af og gik i Seng.

Den brændende Tørst og den Ild, der rasede i ham, mens han laa under Sengklæderne; Værelsets forøgede Rædsel, da de hindrede ham fra at se det; den pinagtige Spænding, hvori han med skærpet Opmærksomhed lyttede efter enhver Lyd og troede, det var Indledningen til den Banken, som skulde bringe Efterretningen; den Uro, hvormed han forlod sit Leje og, idet han saa sig i Spejlet, bildte sig ind, at Gerningen stod tydelig skreven i Ansigtet, og, naar han igen lagde sig og begravede sig i Dynerne, hørte sit eget Hjerte banke Mord, Mord, Mord, hvilke Ord kunne skildre rædsomme Sandheder som disse!

Morgenen nærmede sig. Der lød Fodtrin i Huset. Han hørte Rullegardiner trækkes op og Vinduesskodder aabnes og nu og da forsigtige Fjed uden for sin egen Dør. Mere end een Gang prøvede han paa at kalde, men hans Mund var saa tør, som om den havde været fuld af brændende Sand. Omsider satte han sig overende i Sengen og raabte:

„Hvem er det?“ Det var hans Hustru.

Han spurgte hende, hvad Klokken var. Ni.

„Har — har ingen banket paa min Dør i Gaar?“ stammede han. „Der var noget, som forstyrrede mig, men medmindre du havde slaaet Døren i Stykker, havde du intet Svar faaet af mig.“

„Nej, ingen,“ svarede hun. Det var godt. Næsten aan-

deløs havde han ventet paa hendes Svar. Det var en Lettelse for ham, hvis noget kunde være det.

„Mr. Nadgett ønskede at tale med dig; men jeg sagde ham, at du var træt og havde sagt, at du ikke vilde forstyrres. Han svarede, at det ogsaa kunde være det samme, og gik. Da jeg lukkede mit Vindue op for at lade den friske Luft strømme ind, saa jeg ham gaa her igennem Gaden meget tidlig i Morges; men han har ikke været her oftere."

Gaa igennem Gaden i Morges! Meget tidlig! Jonas skælvede ved Tanken om, hvor nær han havde været ved selv at se ham, endog kun ham, som ikke tænkte paa andet end at sky Folk og snige sig uset om og gemme sine Hemmeligheder, og som intet saa.

Han befalede hende at gøre hans Frokost færdig og lavede sig til at gaa ovenpaa, idet han iførte sig de Klæder, han havde trukket af, da han var kommen ind i dette Værelse, og som siden vare blevne uden for Døren. I sin hemmelige Frygt for at træffe sammen med Tjenestefolkene for første Gang efter, hvad han havde gjort, tøvede han ved Døren under intetsigende Paaskud, for at de skulde se ham uden at se ham i Ansigtet, lod den staa paa Klem, mens han klædte sig paa, og raabte, for at de kunde blive vante til hans Stemme, at Vinduerne skulde lukkes op og Fortovet vandes. Endog da han saaledes paa forskellige Maader havde trukket Tiden ud, saa at han havde set eller talt til dem alle, kunde han dog længe ikke samle Mod til at gaa ud iblandt dem, men blev staaende ved sin egen Dør og lyttede efter deres fjerne Samtale.

Her kunde han imidlertid ikke blive staaende og gik derfor hen til dem. Hans sidste Blik i Spejlet havde set et Ansigt, der forraadte sig selv; men det var maaske, fordi han havde været saa ængstelig til Mode, da han saa i det. Han vovede ikke at vende sig mod dem for at se, om de iagttog ham; men han fandt dem meget tavse.

Men hvor godt han end passede paa sig selv, kunde

han dog ikke bare sig for at lytte eller undgaa at røbe, at han lyttede. Hvad enten han agtede paa deres Tale, prøvede paa at tænke paa andre Ting, selv talte, tav eller resolut talte de langsomme Pendulslag af et hæst Ur bag ved sig, sank han, ligesom fortryllet, hen i en spændt Lytten; thi han vidste, at det maatte komme, og hans nuværende Straf, Pine og Afsindighed var at lytte efter dets Komme.

Tys!

To og tyvende Kapitel.

Bringer Tidender om Martin og Mark samt om en tredje Person, Læseren godt kender. Viser sønlig Kærlighed i en hæslig Skikkelse og kaster en tvivlsom Lysstraale paa et meget mørkt Sted.

Tom Pinch og Ruth sad ved deres tidlige Frokost bag det aabne Vindue, hvor der stod en Række af de friskeste smaa Blomster, som Ruth egenhændig havde opstillet der. Ruth havde stukket en Geraniumgren i Toms Knaphul, for at han skulde se rigtig pæn og sommerlig ud — Grenen havde maattet stikkes fast, da man ellers kunde have været vis paa, at den kære, gamle Tom vilde have tabt den; — og Folk raabte med Blomster op og ned ad Gaden; og en klodset Bi, der var kommen ind gennem Vinduessprækken, stødte Hovedet mod Ruden under sine Forsøg paa at bane sig Vej ud i den smukke Morgen og troede, at den var forhekset, fordi det ikke vilde lykkes den; og Morgenen var straalende, og den duftende Luft kyssede Ruth og susede omkring Tom, som om den vilde sige: „Hvorledes have I det, mine Venner? Jeg er kommen hele den lange Vej for at hilse paa eder;“ og det var et af disse glade Øjeblikke, da vi ønske eller burde ønske, at alle her paa Jorden kunde være lykkelige og føle Skønheden af Aarets Sommer, idet de opfange Glimt af Hjertets.

Det var endog en fornøjeligere Frokost end sædvanlig, skønt den altid var fornøjelig; thi lille Ruth havde nu to Elever at undervise, hver tre Gange om Ugen og hver to Timer ad Gangen, og desuden havde hun malet nogle Skærme og Brevholdere og var, uden at Tom vidste af det — kunde der tænkes noget mere henrykkende! — efter ofte at have tittet ind ad Vinduet gaaet ind i en Butik, hvor der handledes med saadanne Ting, og havde taget Mod til sig til at spørge Madammen i Butikken, om hun vilde købe dem. Og Madammen havde ikke alene købt dem, men bestilt flere; og denne selvsamme Morgen havde Ruth tilstaaet alt dette for Tom og overrakt ham Pengene i en lille Pung, som hun havde hæklet netop i dette Øjemed. De havde herover haft en rørende Scene og maaske oven i Købet fældet et Par Glædestaarer; men nu var det alt sammen forbi; og et mere straalende Ansigt end Toms eller et mere straalende Ansigt end Ruths havde den straalende Sol ikke skuet, siden den var gaaet i Seng den foregaaende Aften.

„Hvor vor Vært dog er en sær Fyr!“ sagde Tom pludselig, idet han holdt inde, lige som han var i Færd med at skære sig en Skive af Brødet, og lod Kniven blive siddende i det. „Jeg tror ikke, han har været hjemme en eneste Gang, siden han bragte mig i den ubehagelige Forlegenhed, saa at jeg næsten begynder at tro, at han aldrig kommer hjem igen. Han fører rigtignok et meget gaadefuldt Liv.“

„Højst mærkeligt. Ikke sandt, Tom?“

„Jeg vil haabe,“ sagde Tom, „at det kun er mærkeligt, og at der ikke er noget ondt deri. Undertiden begynder jeg næsten at tro det. Men jeg vil have en Forklaring af ham,“ sagde Tom og rystede paa Hovedet, som om dette var en frygtelig Trussel, „saa snart jeg kan faa fat i ham.“

Et rask Dobbeltslag paa Døren jog Toms truende Miner paa Flugt og fremkaldte i Stedet derfor et overrasket Udtryk.

„Hejda!“ sagde Tom. „Det er noget tidligt at faa Besøg, men det er sagtens John, kan jeg tænke.“

„Jeg — jeg — tror ikke, at det var hans Banken, Tom.“

„Ikke?“ sagde Tom. „Det er da vel aldrig min Principal, der kommer til Byen og nu, efter Mr. Fips's Anvisning, er gaaet herhen efter Nøglen til Biblioteket. Det er virkelig nogen, der spørger efter mig! Vær saa god at komme ind!“

Men da Personen kom ind, var det saa langt fra, at Tom sagde: „Ønsker De at tale med mig, Sir?“ eller: „Mit Navn er Pinch, Sir; hvad er Deres Ærinde, om jeg tør spørge?“ eller tiltalte ham med saadanne kolde Udtryk, at han tværtimod udbrød: „Milde Himmel!“ og greb begge hans Hænder med de mest levende Tegn paa Forbavselse og Glæde.

Den fremmede var lige saa bevæget som Tom selv, og de vekslede mangfoldige Gange Haandtryk uden at tale. Tom var den første, som igen fik sit Mæle.

„Og Mark Tapley med!“ sagde Tom og løb hen til Døren og vekslede Haandtryk med en. „Kom dog indenfor, kære Mark. Han ser ikke en Dag ældre ud, end han gjorde i Dragen! Hvorledes har De det, Mark?“

„Mange Tak, Sir, brillant,“ svarede Tapley, der var lutter Smil og Buk.

„Du milde Gud!“ udbrød Tom, idet han klappede ham kærligt paa Ryggen. „Hvilken Glæde at høre hans gamle Stemme igen! Sæt Dem, kære Martin. Min Søster, Martin; Mr. Chuzzlewit, mit Lam. Mark Tapley fra Dragen. Du milde Gud, hvilken Overraskelse! Sæt Dem. Gud hjælpe mig!“

Tom var saa eksalteret, at han ikke kunde holde sig stille et Øjeblik, men stadig løb frem og tilbage mellem Mark og Martin, trykkede dem skiftevis i Haanden og forestillede dem atter og atter for sin Søster.

„Jeg husker den Dag, da vi skiltes, Martin, saa godt, som om det var i Gaar,“ sagde Tom. „Hvilken Dag det var, og hvor De var opbragt! Og husker De ikke, at jeg indhentede Dem paa Vejen den Morgen, Mark, da jeg kørte til Salisbury med Giggen for at hente ham, og De vilde se Dem om efter en Plads? Og mindes De ikke det Maaltid, vi holdt i Salisbury, Martin, med John Westlock, hvad?

Du milde Gud! Kære Ruth, Mr. Chuzzlewit. Mark Tapley, mit Lam, fra Dragen. Hent flere Kopper. Aah, hvor jeg er glad ved at se eder begge!"

Og derpaa løb Tom — ligesom John Westlock havde gjort ved hans Komme — hen til Bordet for at skære Smørrebrød til dem, men huskede, førend han havde faaet et eneste Stykke smurt, paa noget andet og kom løbende tilbage for at fortælle det, og saa trykkede han dem igen i Haanden, forestillede atter sin Søster for dem og gjorde alt, hvad han allerede havde gjort, om igen; og intet kunde Tom gøre, og intet kunde Tom sige, som var halvt tilstrækkeligt til at udtrykke hans Glæde over deres lykkelige Tilbagekomst.

Tapley var den første, som genvandt sin Fatning, og efter en meget kort Tids Forløb opdagedes det, at han frivilligt havde installeret sig som Tjener eller Opvarter for Selskabet, hvorpaa de først bleve opmærksomme ved hans midlertidige Fraværelse ude i Køkkenet og hurtige Tilbagekomst med en Kedel kogende Vand, af hvilken han skænkede paa Tepotten med den for ham ejendommelige Sindsro.

„Sæt Dem og spis Frokost, Mark," sagde Tom. „Faa ham dog til at sætte sig og spise Frokost, Martin."

„Aa jeg har for længe siden opgivet ham som uforbederlig," svarede Martin. „Han følger sit eget Hoved, Tom. De vilde undskylde ham, Miss Pinch, hvis De kendte hans Værd."

„Gud velsigne Dem, det kender hun!" sagde Tom. „Jeg har fortalt hende alting om Mark Tapley. Har jeg ikke, Ruth?"

„Jo, Tom."

„Ikke alt," svarede Martin med dæmpet Stemme. „Det bedste om Mark Tapley ved kun eet Menneske, som, hvis Mark ikke havde været, næppe vilde have levet og kunnet fortælle det."

„Mark," sagde Tom Pinch med Eftertryk, „sætter De Dem ikke lige paa Minutten, saa bander jeg Dem!"

„Godt, Sir," svarede Mark Tapley, „hellere, end at De

skal gøre det, vil jeg adlyde. Det er et temmelig stærkt Indgreb i et Menneskes Lystighed at modtage ham saa venligt, men et Verbum er et Ord, som betyder at være, at handle eller at lide — hvilket er al den Grammatik, jeg nogen Sinde har lært, og det er ogsaa mere end nok — og gives der noget levende Verbum, saa er det mig, for altid er jeg, undertiden handler jeg, og stadig lider jeg."

„Endnu ikke lystig?" spurgte Tom med et Smil.

„Jeg var det saa temmelig paa den anden Side af Havet, Sir," svarede Tapley, „og ikke ganske uden Ære. Men den menneskelige Natur har sammensvoret sig imod mig, saa at jeg ingen Fremgang kan gøre. Jeg vil bestemme ved mit Testamente, at der skal skrives paa min Grav: „Han var en Mand, der maaske vilde have holdt sig kækt, hvis han havde faaet Lejlighed dertil; men det nægtedes ham."

Tapley benyttede dette Øjeblik til at se sig om med et Grin og derpaa gaa løs paa Frokosten med en Madlyst, der ikke tydede paa fejlslagne Forhaabninger eller uovervindeligt Tungsind.

Imidlertid flyttede Martin sin Stol lidt nærmere hen til Tom og hans Søster og fortalte dem, hvad der havde tildraget sig i Pecksniffs Hus, samt tilføjede i faa Ord en almindelig Skildring af den Modgang og de Skuffelser, han havde lidt, siden han forlod England.

„For Deres trofaste Udførelse af det Tillidshverv, jeg betroede Dem, Tom," sagde han, „og for al Deres Godhed og Uegennyttighed kan jeg aldrig takke Dem nok. Naar jeg føjer Marys Tak til min —"

Ak Tom! Blodet veg fra hans Kinder og kom farende saa voldsomt tilbage, at det var en Pine at føle det, skønt intet, intet i Sammenligning med hans saarede Hjertes Kvide.

„Naar jeg føjer Marys Tak til min," sagde Martin, „har jeg vist den eneste ringe Paaskønnelse, som det staar i vor Magt at byde; men vidste De, hvad vi føle, Tom, tør jeg sige, at De vilde sætte nogen Pris derpaa."

Og havde de vidst, hvad Tom følte — men det fik al-

drig noget Menneske at vide — vilde de ogsaa have sat nogen Pris paa ham. Ja, det vilde de.

Tom gik over til et andet Emne. Det gjorde ham ondt ikke at kunne fortsætte, da det glædede Martin, men han var i dette Øjeblik ude af Stand dertil. Der var ikke en Draabe Bitterhed eller Misundelse i hans Sjæl, men det var ham umuligt at udtale hendes Navn med Ro.

Han spurgte, hvilke Planer Martin havde.

„Ikke længer at gøre Deres Lykke, Tom, men at søge at skaffe mig mit Udkomme. Jeg har een Gang prøvet paa det i London, og det mislykkedes. Vil De tjene mig med Deres venskabelige Raad og Hjælp, vil det maaske lykkes mig bedre under Deres Vejledning. Jeg vil gøre, hvad det skal være, for at tjene mit Brød ved mine egne Kræfter. Højere gaa mine Forhaabninger ikke nu."

Højsindede, ædle Tom! Sorgfuld over at se sin gamle Kammerats Stolthed ydmyget og høre ham tale i denne forandrede Tone, undertrykkede han straks sine dybe Følelser og talte frejdigt og frit.

„Højere skulde Deres Forhaabninger ikke gaa," udbrød han. „Jo, de gøre. Hvor kan De tale saaledes? De naa op til den Tid, da De vil være lykkelig med hende. De naa op til den Tid, da De vil kunne gøre Krav paa hende. De naa op til den Tid, da De ikke vil kunne tro, at De nogen Sinde havde været modfalden eller fattig. Raad og venskabelig Hjælp? Ja naturligvis. Men De skal faa bedre Raad og Hjælp, end jeg kan give Dem. De skal raadføre Dem med John Westlock. Vi ville straks gaa til ham. Det er endnu saa tidligt, at jeg har Tid nok til at følge Dem til hans Bolig, førend jeg gaar til mine Forretninger; den ligger paa min Vej, og jeg kan lade Dem blive der, for at De kan tale om Deres Sager med ham. Kom derfor, kom. Jeg er nu Forretningsmand, som De ved, og har ingen Tid at undvære. Højere skulde Deres Forhaabninger ikke gaa. Nej, det gør de vist ikke. Jeg kender dem ganske

godt. De ville snart flyve os af Syne, Martin, og lade os mange Mil tilbage."

„Ja, men jeg er maaske bleven lidt forandret," sagde Martin, „siden den Tid, da De kendte mig saa godt, Tom."

„Hvilken Snak! Hvorfor skulde De være bleven forandret? De taler jo, som om De var en Olding. Jeg har aldrig hørt Mage til Menneske! Følg med til John Westlock, følg med. Kom med, Mark Tapley. Det er vist Marks Skyld; og det skader Dem ikke, siden De har saadan en Knurrepotte til Stalbroder."

„Der er ingen Ære at vinde ved at være lystig hos Dem, Mr. Pinch," sagde Mark, hvis Ansigt var ganske rynket af Grin. „En Fattiglæge kunde være lystig hos Dem. Intet mindre end en ny Rejse til de Forenede Stater kunde gøre det ærefuldt at være lystig, efter at man igen har set Dem."

Tom lo og ilede ud paa Gaden med Mark og Martin og af Sted til John Westlock ad den korteste Vej; thi hans Forretningstime var nær for Haanden, og han satte sin Stolthed i altid at vise sig yderst punktlig.

John Westlock var hjemme, men blev, mærkelig nok, noget forlegen ved at se dem, og da Tom vilde gaa ind i det Værelse, hvor han plejede at spise Frokost, sagde han, at der var en fremmed derinde. Det syntes at være en mystisk fremmed; thi John lukkede Døren, saa snart han havde sagt det, og førte dem ind i Værelset ved Siden af.

Han blev imidlertid meget glad over at se Mark Tapley og modtog Martin med sin ejendommelige, ligefremme Høflighed. Men Martin følte, at han ikke vakte nogen usædvanlig Interesse hos John Westlock, og lagde et Par Gange Mærke til, at han saa tvivlende, for ikke at sige medlidende paa Tom Pinch. Han troede, og han rødmede ved denne Tanke, at han kendte Aarsagen dertil.

„Jeg frygter for, at De er optaget," sagde Martin, da Tom havde meddelt ham Hensigten med deres Komme,

„men hvis De vil tillade, at jeg kommer igen paa en mere heldig Tid, vil det være mig meget kært."

„Ja, jeg er rigtignok optaget," svarede John nølende, „men den Sag, som jeg er optaget af, vedrører, sandt at sige, mere Dem end mig."

„Virkelig?" udbrød Martin.

„Det vedrører et Medlem af Deres Familie og er af en alvorlig Natur. Vil De have den Godhed at blive her, skal det være mig en Fornøjelse at meddele Dem den under fire Øjne, for at De selv kan dømme om dens Vigtighed."

„Og imidlertid," sagde Tom, „maa jeg virkelig gaa."

„Ere Deres Forretninger da saa paatrængende," spurgte Martin, „at De ikke kan blive en halv Time hos os? Jeg vilde ønske, at De kunde. Hvad Forretninger har De?"

Nu var det Toms Tur at blive forlegen, men efter at have tænkt sig lidt om sagde han ligefrem:

„Det tør jeg ikke sige, Martin, skønt jeg haaber snart at kunne det og ikke ved nogen anden Grund, der hindrer mig fra at gøre det nu, end min Principals Paalæg. Det er en skæv Stilling at være i," sagde Tom med en ubehagelig Følelse af at synes at have Mistillid til sin Ven, „hvad jeg hver Dag føler; men jeg kan sandelig ikke gøre for det; kan jeg vel, John?"

Da John Westlock sagde nej, bad Martin dem ikke at sige et Ord mere derom, skønt han ikke kunde lade være at undre sig over, hvad det var for en mærkelig Post, Tom havde, eller hvorfor han var saa hemmelighedsfuld og forlegen og sig selv saa ulig med Hensyn til den. Lige saa lidt kunde han bare sig for flere Gange at vende tilbage til den i sine egne Tanker. Saa snart denne Samtale var ude, gik Tom, idet han tog Tapley med, da denne, som han smilende sagde, uden Skade kunde følge med ham.

„Naa, hvad agter De nu at tage Dem for, Mark?" spurgte Tom, medens de fulgtes ad.

„Sandt at sige, har jeg tænkt temmelig stærkt paa den ægteskabelige Livsbane."

„Det er da vel aldrig Deres Alvor, Mark?“

„Jo, jeg har nøje overvejet det.“

„Hvem er da Damen, Mark?“

„Hvad mener De?“

„Hvem Damen er. De ved lige saa godt som jeg, hvad jeg sagde,“ sagde Tom smilende.

Tapley undertrykkede sin egen Tilbøjelighed til at smile og sagde med et af sine snurrigste Ansigter:

„De kan vel sagtens ikke gætte det, Mr. Pinch?“

„Hvorledes skulde det være muligt? Jeg kender ingen af Deres Flammer, naar det ikke skulde være Mrs. Lupin.“

„Naa ja, sæt da, at det var hende?“

Da Tom blev staaende paa Gaden for at se paa ham, viste Tapley ham et Øjeblik et aldeles sløvt og udtryksløst Aasyn, en sand Brandmur af et Ansigt; men idet han med forbavsende Hurtighed aabnede det ene Vindue efter det andet og satte Lys i dem alle til en almindelig Illumination, gentog han:

„Sæt da, bare for Løjers Skyld, at det var hende?“

„Men jeg troede, at en saadan Forbindelse slet ikke faldt i Deres Smag, Mark!“ udbrød Tom.

„Ja, det samme har jeg selv før troet,“ sagde Mark, „men nu er jeg ikke rigtig vis i min Sag længer. Det er saadan en sød og rar Kone, Sir.“

„Ja, det er hun rigtignok!“ udbrød Tom. „Men hun har jo altid været en sød og rar Kone, har hun ikke?“

„Om hun har!“ sagde Tapley.

„Hvorfor i al Verden giftede De Dem da ikke straks med hende, i Stedet for at drage udenlands og spilde al denne Tid og overlade hende ganske til sig selv og udsat for at faa andre Friere?“

„Velan,“ svarede Tapley fortrolig, „jeg vil da fortælle Dem, hvorledes det gik til. De kender mig, Mr. Pinch; der er ingen, som kender mig bedre. De kender min Natur, og De kender ogsaa min Svaghed. Det er min Natur at være lystig, og det er min Svaghed, at jeg ønsker at ind-

lægge mig Ære derved. Meget vel! I denne Stemning sætter jeg mig det i Hovedet, at hun ser paa mig med — med hvad man, oprigtig talt, kan kalde gunstige Øjne."

„Meget rigtigt. Det vidste jeg jo allerede meget godt, dengang vi for længe siden talte derom; førend De forlod Dragen."

Tapley nikkede. „Nu vel! Men da jeg paa samme Tid er fuld af lyse Forhaabninger, kommer jeg til den Slutning, at der ingen Ære er at vinde ved en Stilling, hvori man har alt, hvad man kunde ønske sig, lige ved Haanden. Idet jeg nu fæster Blikket paa det menneskelige Livs lyse Side, er det en af mine lyse Forhaabninger, at der forestaar mig en hel Del Modgang, hvorunder jeg kan vise, hvad jeg duer til, og være lystig under Forhold, som skaffe nogen Ære. Med frejdigt Sind drager jeg ud i Verden og kommer først om Bord i et Skib, men opdager meget snart — af den Lethed, hvormed jeg er lystig, ser De — at der ingen Ære er at vinde der. Deraf kunde jeg have ladet mig advare og opgivet det, men det gjorde jeg ikke. Jeg kommer til de Forenede Stater, og der begynder jeg, skal jeg aldrig nægte, at føle en Smule Ære ved at holde Modet oppe. Men hvad sker? Netop som jeg begynder at vise, hvad jeg indeholder, og er lige paa Nippet til at gøre noget stort, narrer min Herre mig."

„Narrer Dem!" udbrød Tom.

„Bedrager mig," svarede Tapley med et straalende Ansigt. „Vender Ryggen til alt, hvad der kunde gøre det ærefuldt at staa i hans Tjeneste, og tager helt Pippet fra mig. I denne Tilstand rejser jeg tilbage. Naa. Da nu alle mine skønne Fantasier ere tilintetgjorte, og jeg mærker, at der intetsteds er Ære at vinde, bliver jeg fortvivlet og siger: „Lad mig gøre det Skridt, hvorved der er mindst Ære at vinde, gifte mig med en sød, rar, lille Kone, der holder meget af mig, leve et lykkeligt Liv og ikke længer kæmpe mod den Vanskæbne, der forfølger mig."

„Er Deres Filosofi, Mark," sagde Tom, der lo hjerteligt

ved denne Tale, „end den snurrigste, jeg i mit Liv har hørt, er den dog ikke den mindst forstandige. Mrs. Lupin har naturligvis sagt ja.“

„Nej, saa vidt er hun endnu ikke gaaet, hvilket jeg tror især har sin Grund i, at jeg endnu ikke har spurgt hende. Men den Aften, jeg kom hjem, vare vi meget gode Venner — rigtig Perlevenner, kan jeg gerne sige. Det er alt sammen i Rigtighed, Sir.“

„Naa,“ sagde Tom, idet han standsede ved Porten til Temple, „jeg ønsker Dem af mit ganske Hjerte til Lykke, Mark. Jeg ser Dem nok igen engang i Dag; men nu Farvel!“

„Far vel; Gud være med Dem, Mr. Pinch,“ tilføjede han ved sig selv, mens han stod og saa efter ham, „skønt De er en Dæmper paa en hæderlig Ærgerrighed. De tænker mindst paa, at De var den første, som kuldkastede mine Forhaabninger. Pecksniff kunde have bygget mig op for hele min Levetid, men Deres elskværdige Karakter rev mig ned. Gud være med Dem, Mr. Pinch!“

Mens Tom Pinch og Mark saaledes udøste deres Hjerter for hinanden, vare Martin og John Westlock helt anderledes optagne. Næppe vare de blevne ene, førend Martin med en Anstrengelse, som han ikke kunde skjule, sagde:

„Mr. Westlock, vi have kun set hinanden een Gang før, men De har længe kendt Tom, og det synes at gøre Dem til en gammel bekendt af mig. Jeg kan ikke tale aabent med Dem, førend jeg har lettet mit Sind. Jeg ser med Smerte, at De i den Grad har Mistillid til mig, at De tror mig i Stand til at misbruge Toms Ligegyldighed for sig selv, hans kærlige Natur eller nogen af hans gode Egenskaber.“

„Det var ikke min Hensigt at frembringe et saadant Indtryk hos Dem,“ svarede John, „og det gør mig meget ondt, at det er sket.“

„Men De nærer dog en saadan Mistillid?“

„De spørger mig saa bestemt og ligefremt,“ svarede John, „at jeg ikke vil nægte, at jeg har vænnet mig til i Dem at se en Person, der, ikke af Overmod, men alene af

Tankeløshed ikke har taget tilbørligt Hensyn til hans Natur og ikke ganske behandlet den efter Fortjeneste. Det er langt lettere at ringeagte end at paaskønne Tom."

Dette blev vel ikke sagt med Varme, men dog med et vist Eftertryk; thi der var ikke noget Emne i Verden — alene med Undtagelse af eet — som laa den talende mere paa Hjerte.

„Alt som jeg nærmede mig den voksne Alder," vedblev han, „lærte jeg Tom bedre og bedre at kende og lærte at elske ham som noget uendeligt bedre end jeg selv. Jeg tror ikke, at De forstod ham, da vi mødtes forrige Gang, og jeg tror heller ikke, at De brød Dem synderlig om at forstaa ham. De Eksempler herpaa, som jeg lagde Mærke til hos Dem, vare, ligesom de Lejligheder, jeg havde til at gøre Iagttagelser, meget intetsigende, vistnok ogsaa meget uskyldige, men jeg syntes ikke om dem; men de paatvang sig mig af sig selv, thi jeg lurede ikke paa dem, kan jeg forsikre. De vil maaske sige," tilføjede John med et Smil, idet han gik noget mere over til sin sædvanlige Tone, „at De heller ikke synes om mig, men til Svar kan jeg kun udtale, at jeg ikke paa nogen Maade vilde have bragt dette Emne paa Bane."

„Det var mig, som bragte det paa Bane," sagde Martin, „og det er saa langt fra, at jeg har nogen Grund til at beklage mig over Dem, at jeg tværtimod højagter det Venskab, De nærer for Tom, og de mangfoldige Beviser, De har givet ham derpaa. Hvorfor skulde jeg søge at skjule for Dem," tilføjede han, dybt rødmende, „at jeg hverken forstod eller brød mig om at forstaa ham, mens jeg omgikkes ham, og at det nu gør mig inderlig ondt?"

Det blev sagt saa oprigtigt og tillige baade saa beskedent og saa mandigt, at John rakte ham sin Haand, og idet Martin gav ham sin med den samme Frimodighed, svandt enhver Tilbageholdenhed mellem de to unge Mænd.

„Hvis jeg nu skulde trætte Deres Taalmodighed alt for meget, med hvad jeg har at sige Dem," sagde John, „beder

jeg Dem huske paa, at det har et Øjemed, og at dette Øjemed er Kærnepunktet i Historien."

Efter denne Indledning fortalte han alle de Omstændigheder, der stod i Forbindelse med, at han havde været til Stede ved den Patients Sygdom og langsomme Helbredelse, der havde ligget syg i Tyren, og knyttede hertil Toms egen Fortælling om, hvad der havde tildraget sig paa Kajen. Martin var ikke lidt forbavset, da John havde udtalt, idet disse to Historier ikke syntes at staa i nogen Forbindelse med hinanden, men lod ham være lige saa klog som før.

„Hvis De vil undskylde mig lidt," sagde John og stod op, „vil jeg om et lille Øjeblik bede Dem træde ind i Værelset ved Siden af."

Dermed forlod han Martin, der var ude af sig selv af Forbavselse, men kom straks efter tilbage for at opfylde sit Løfte. Martin fulgte med ham ind i Værelset ved Siden af og forefandt der en tredje Person, uden Tvivl den samme fremmede, hans Vært havde omtalt, da Tom Pinch forestillede ham.

Det var en ung Mand med kulsorte Haar og Øjne. Han var bleg og mager og havde aabenbart først nylig overstaaet en svær Sygdom. Da Martin traadte ind, rejste han sig op, men satte sig igen paa Johns Opfordring. Hans Øjne vare vendte nedad og med Undtagelse af et eneste, halvt ydmygt, halvt bønfaldende Blik paa dem begge, holdt han dem nedslagne og sad ganske stille og tavs.

„Denne Persons Navn er Lewsome," sagde John Westlock, „og det er ham, om hvem jeg har fortalt Dem, at han blev meget syg i Gæstgivergaarden tæt herved og led meget. Han havde en meget streng Tid, inden han begyndte at komme sig, men er nu rask, som De ser."

Da han hverken talte eller rørte sig, og John Westlock gjorde et Ophold, sagde Martin uden ret at vide, hvad han skulde sige, at det glædede ham at høre.

„Den korte Forklaring, som jeg ønsker, at De skal høre af hans egen Mund, Mr. Chuzzlewit," vedblev John, idet han

saa opmærksomt paa ham og ikke paa Martin, „aflagde han første Gang for mig i Gaar og gentog den for mig i Morges uden mindste Afvigelse i nogen væsentlig Henseende. Jeg har allerede sagt Dem, at han, førend han blev flyttet fra Gæstgivergaarden, underrettede mig om, at han havde en Hemmelighed at betro mig, som laa tungt paa hans Sind; men svævende imellem Liv og Død og vaklende mellem sit Ønske om at lette sig for den og sin Frygt for at styrte sig i Ulykke ved at aabenbare den, har han indtil i Gaar skyet denne Meddelelse. Da jeg ingen Forestilling havde om dens Vigtighed eller min Ret til at udfritte ham om den, har jeg heller aldrig trængt ind paa ham førend for nogle faa Dage siden, da jeg af hans egen frivillige Tilstaaelse i et Brev ude fra Landet hørte, at den vedrørte en Mand ved Navn Jonas Chuzzlewit. I den Tro, at den kunde udbrede noget Lys over det lille Mysterium, som nu og da har ængstet Tom, trængte jeg ind paa ham og hørte hans Forklaring, saaledes som De nu skal høre den af hans egen Mund. Jeg skylder ham at tilføje, at han for det Tilfælde, at han skulde dø, har nedskrevet den paa et Papir, som han har forseglet og adresseret til mig, men som han dog ikke har kunnet overtale sig til frivillig at overgive til mig. Dette Papir har han, tror jeg, endnu inde paa sit Bryst."

Den unge Mand stadfæstede dette ved hurtigt at føre Haanden til Brystet.

„Det bliver maaske bedst at overgive det i Deres Varetægt," sagde John. „Men bryd Dem ikke om det nu."

Med disse Ord rakte han sin Haand op for at vække Martins Opmærksomhed. Den var allerede fæstet paa Manden, der efter et kort Ophold sagde med en dæmpet, svag, hul Røst:

„I hvilket Slægtskabsforhold stod den Mr. Anthony Chuzzlewit, der —"

„— der døde — til mig?" sagde Martin. „Han var min Bedstefaders Broder."

„Jeg er bange for, at han blev tagen af Dage. Myrdet."

„Min Gud!“ sagde Martin. „Af hvem?“

Den unge Mand Lewsome saa ham op i Ansigtet og svarede, idet han atter slog Øjnene ned:

„Af mig, er jeg bange for.“

„Af Dem?“ udbrød Martin.

„Ikke ved min Haand, men ved min Hjælp.“

„Tal ud,“ sagde Martin, „og sig Sandheden!“

„Jeg er bange for, at dette er Sandheden.“

Martin var atter i Færd med at afbryde ham, men da John Westlock hviskede: „Lad ham fortælle sin Historie, som han selv vil,“ vedblev Lewsome:

„Jeg har studeret Kirurgi og i de sidste Aar været Amanuensis hos en praktiserende Læge i City. Mens jeg stod i hans Tjeneste, gjorde jeg Bekendtskab med Jonas Chuzzlewit. Han er Hovedmanden i denne Forbrydelse.“

„Hvad siger De?“ spurgte Martin alvorligt. „Ved De, at han er den omtalte gamle Mands Søn?“

„Jeg ved det,“ svarede han.

Han var tavs nogle Øjeblikke og fortsatte derpaa:

„Jeg har god Grund til at vide det, da jeg ofte har hørt ham ønske sin gamle Fader død og klage over, at han faldt ham til Byrde. Dette plejede han at gøre paa et Sted, hvor flere af os kom sammen om Aftenen. Der var intet godt ved dette Sted, som De vil indse, naar De hører, at han var Formand for Selskabet. Gid jeg var død og aldrig havde set det!“

Han standsede atter og vedblev derpaa igen ligesom før.

„Vi kom sammen for at drikke og spille, ikke om store Summer, men om Summer, der vare store for os. Han vandt i Almindelighed, men hvad enten han vandt eller ikke, laante han dem, der tabte, Penge mod Renter og blev derved Herre over os, skønt jeg tror, at vi alle hemmelig hadede ham. For at formilde ham gjorde vi os lystige over hans Fader; hans Debitorer, blandt hvilke ogsaa jeg var, begyndte dermed, og vi plejede at drikke paa, at den gamle snart maatte gaa bort og den unge snart arve ham. En

Aften kom han og var i meget slet Humør. Den gamle Mand havde, sagde han, ærgret ham stærkt den Dag. Han og jeg vare alene, og i sin Fortvivlelse fortalte han mig, at den gamle Mand gik i Barndom, at han var affældig, sløv og vrøvlevorn, lige saa utaalelig for sig selv som for andre, og at det vilde være en Velgerning at skaffe ham af Vejen. Han svor paa, at han ofte havde tænkt paa at blande noget i det Stads, han tog for sin Hoste, for at skaffe ham en let Død. Folk, der vare blevne bidte af gale Hunde, bleve undertiden kvalte i deres Dyner, sagde han; hvorfor da ikke ogsaa befri saadanne udlevede Mennesker for deres Lidelser? Han saa vist paa mig, mens han sagde dette, og jeg saa vist paa ham; men videre gik det ikke den Aften."

Han standsede endnu en Gang og tav saa længe, at John Westlock til sidst sagde: „Bliv ved." Martin havde ikke flyttet sine Øjne fra hans Ansigt, men var saa overvældet af Rædsel og Forbavselse, at han ikke kunde tale.

„Det var maaske otte Dage derefter, maaske kortere, maaske længere — Sagen laa mig paa Sinde hele Tiden, men jeg kan ikke huske Tiden, saaledes som jeg vilde kunne huske ethvert andet Tidsrum — da han atter talte til mig. Ogsaa denne Gang vare vi alene, da vi havde indfundet os før den sædvanlige Forsamlingstid. Der var ingen Aftale gjort imellem os; men jeg tror, at jeg gik derhen for at træffe ham, og ved, at han kom for at træffe mig. Han var kommen først og læste i en Avis, da jeg traadte ind, og nikkede ad mig uden at se i Vejret eller holde op at læse. Jeg satte mig lige overfor og tæt ved ham, og straks efter sagde han, at jeg skulde skaffe ham to Slags Medikamenter, et, som virkede øjeblikkelig, hvoraf han kun vilde have meget lidt, og et andet, som var langsomt og tilsyneladende ikke mistænkeligt, og deraf maatte han have mere. Mens han talte til mig, læste han stadig i Avisen. Han sagde „Medikamenter" og brugte ikke noget andet Ord og jeg heller ikke."

„Alt dette stemmer overens med, hvad jeg har hørt," sagde John Westlock.

„Jeg spurgte ham, hvad han vilde bruge dem til? Ikke til noget ondt, svarede han; til at forgive Katte med; hvad kom det mig ved? Jeg stod i Færd med at rejse til en fjern Koloni — jeg havde nylig faaet en Plads, hvilken jeg, som Mr. Westlock ved, siden mistede ved min Sygdom, og som var min eneste Redningsplanke — og hvad kom det mig ved? Han kunde faa dem paa halvhundrede Steder uden min Hjælp, men ikke saa let, som han kunde faa dem af mig. Det var sandt. Han kom maaske slet ikke til at bruge dem, sagde han, og tænkte for Øjeblikket ikke derpaa, men han ønskede dog at have dem. I al denne Tid læste han i Avisen. Vi talte om Prisen. Han vilde eftergive mig en lille Gæld — jeg var ganske i hans Magt — og betale mig fem Pund, og dermed faldt Sagen hen, idet andre kom ind. Men Aftenen efter, ganske under de samme Omstændigheder, gav jeg ham Medikamenterne, idet han sagde, at jeg var en Nar, hvis jeg troede, at han vilde bruge dem til noget ondt, og derpaa gav han mig Pengene. Siden ere vi aldrig trufne sammen. Jeg ved kun, at den stakkels gamle Fader døde kort efter, ganske saaledes som han vilde være død af denne Aarsag, og at jeg har lidt og endnu lider utaalelige Kvaler. Intet," tilføjede han og udstrakte sine Hænder, „kan skildre mine Kvaler! De ere velfortjente, men intet kan skildre dem."

Dermed sænkede han sit Hoved og sagde ikke mere. Udtæret og ulykkelig, som han var, var han ikke en Mand, som det kunde hjælpe at overøse med unyttige Bebrejdelser.

„Lad ham blive i Nærheden," sagde Martin og vendte sig bort fra ham, „men for Himmelens Skyld ude af Sigte!"

„Han bliver her," hviskede John. „Følg med!" Efter sagte at have drejet Nøglen om, idet de gik ud, førte han Martin igen ind i det andet Værelse, hvor de før havde været.

Martin var saa forbavset, saa oprørt og saa forvirret over, hvad han havde hørt, at det varede noget, førend han

kunde ordne det i sine Tanker eller fatte Sammenhængen imellem de enkelte Dele saa meget, at han kunde overskue det hele med eet Blik. Da han omsider havde den hele Fortælling klart for sig, fremhævede John Westlock den store Sandsynlighed af, at Jonas's Brøde kendtes af andre Folk, som drog Nytte deraf til deres egen Fordel og derved sattes i Stand til at udøve det Herredømme over ham, hvortil Tom Pinch tilfældigvis var bleven Vidne, og som han, sig selv uafvidende, havde understøttet. Dette syntes at være saa ligefremt, at de snart bleve enige derom; men i Stedet for at dette Spor skulde lede dem paa Vej, satte det dem i en endnu større Forlegenhed.

De vidste intet om de virkelige Personer, som havde denne Magt. Den eneste, de vidste noget om, var Toms Vært. De havde ingen Ret til at udspørge ham, selv om de kunde træffe ham, hvilket, efter Toms Udsagn, ikke var nogen let Sag. Og sæt, at de udspurgte ham, og at han svarede, hvilket var meget tvivlsomt, da kunde han med Hensyn til Optrinet paa Kajen maaske sige, at han var bleven sendt for at kalde Jonas tilbage paa Grund af en vigtig Forretningssag, saa vare de lige vidt.

Desuden var det jo vanskeligt og ansvarsfuldt at gøre noget Skridt i den hele Sag. Lewsomes Fortælling kunde være usand; i hans ulykkelige Tilstand kunde den være bleven overdreven af hans syge Hjerne, og selv om den var fuldkommen sandfærdig, kunde den gamle Mand være død en naturlig Død. Pecksniff havde dengang været der, som Tom øjeblikkelig huskede, da han kom tilbage om Eftermiddagen og deltog i deres Raadslagninger, og der var intet blevet holdt hemmeligt. Martins Bedstefader var selvfølgelig den, der burde afgøre, hvilken Fremgangsmaade der skulde bruges, men at komme efter hans Opfattelse vilde være umuligt, da Pecksniffs Mening sikkert ogsaa vilde være hans. Pecksniffs Mening med Hensyn til hans Svigersøn kunde man let regne sig til.

Set bort fra alt dette, kunde Martin ikke finde sig i

Tanken om, at han kunde synes at gribe efter denne unaturlige Beskyldning mod sin Slægtning og udnytte den som et Middel til at vinde sin Bedstefaders Velvilje. Men dette vilde han synes at gøre, hvis han atter viste sig for sin Bedstefader i Pecksniffs Hus i den Hensigt at aabenbare den; og at Pecksniff fremfor alle andre vilde fremstille hans Adfærd i dette foragtelige Lys, vidste han kun alt for godt. Paa den anden Side var Kendskabet til en saadan Beskyldning, uden at arbejde hen til dens yderligere Oplysning, det samme som at gøre sig delagtig i den Forbrydelse, hvorom den drejede sig.

De vare, kort sagt, ude af Stand til at opdage nogen som helst Udvej ud af denne Labyrint af Vanskeligheder, som ikke førte igennem et eller andet tæt og sammenfiltret Krat, og skønt Tapley straks blev indviet i deres Hemmelighed, og hans frugtbare Indbildningskraft fandt paa mange dristige Forslag, som han, det maatte man lade ham, var fuldkommen rede til at iværksætte paa sit eget personlige Ansvar, blev dog intet synderlig klarere ved hans velvillige Tilbud, med Undtagelse af hans egen velkendte Nidkærhed.

Under disse Forhold fik Toms Skildring af den affældige Bogholders sælsomme Adfærd hin Aften i Teselskabet en stor Vægt og overtydede dem til sidst om, at det vilde være et vigtigt Skridt fremad i deres Forsken efter Sandheden, hvis de kunde faa et nøjagtigere Indblik i denne gamle Mands Tankegang. Efter først at have overtydet sig om, at der aldrig havde fundet nogen Forbindelse Sted mellem Lewsome og Chuffey, vedtog de derfor enstemmig, at den gamle Bogholder var den Mand, de trængte til.

Men det gik, som det gaar med de enstemmige Beslutninger, der vedtages af en offentlig Forsamling. Ligesom saadanne Beslutninger ofte udtale, at denne eller hin Uret ikke kan taales et Øjeblik længer, uagtet den ikke des mindre taales et Aarhundrede eller to derefter uden mindste Forandring, kom de herved kun til den Slutning, at de alle vare af een Mening. Thi eet var det at trænge til Chuffey,

og et andet at komme til ham; og at gøre dette uden at forurolige ham eller Jonas eller bukke under for Vanskeligheden ved paa et saa forstemt Instrument at træffe den Tone, de søgte, var et Maal, der syntes uopnaaeligt for dem.

Spørgsmaalet blev derpaa, hvem der af den gamle Bogholders Omgivelser havde haft mest Indflydelse paa ham den Aften? Det havde aabenbart hans unge Frue haft, sagde Tom. Men baade Tom og de andre gøs tilbage for at forlokke hende og gøre hende til det uskyldige Redskab til at bringe Straf over hendes grusomme Ægtefælle. Var der ellers ingen? Jo ganske vist. Paa en anden Maade, sagde Tom, havde han ladet sig paavirke af Sygevogtersken, Mrs. Gamp, der engang havde plejet ham.

Dette greb de øjeblikkelig. Her aabnede sig en ny Udvej paa en Kant, der hidtil var bleven overset. John Westlock kendte Mrs. Gamp; han havde skaffet hende Arbejde og vidste, hvor hun boede, da den gode Dame ved Afskeden havde givet ham en Bunke af sine Adressekort til Uddeling. De bleve da enige om, at man med Forsigtighed, men uden Opsættelse skulde nærme sig Mrs. Gamp og omhyggelig udforske Rækkevidden af denne forstandige Matrones Kendskab til Chuffey og Evne til at bringe dem i Forbindelse med ham.

Dette Hverv paatog Martin og John sig at udføre samme Aften, idet de først vilde opsøge Mrs. Gamp i hendes Logi for om muligt at træffe hende i hendes Privatlivs Ro, eller ogsaa se at finde hende paa et andet Sted, hvor hun varetog sine Forretninger. Tom gik hjem for ikke ved sin Fraværelse at forsømme nogen Lejlighed til en Sammenkomst med Nadgett, hvis han skulde vende tilbage. Og Tapley blev efter sit eget udtrykkelige Ønske for det første i Furnivals Inn for at passe paa Lewsome, der dog gerne kunde være bleven overladt til sig selv, saa lidt tænkte han paa at smutte fra dem.

Men førend de skiltes for hver især at røgte deres forskellige Ærinder, lod de ham i Overværelse af dem alle

oplæse det Dokument, han havde hos sig, og den af ham dertil føjede Erklæring om, at han havde skrevet det frivillig af Frygt for Døden. Og da han havde gjort det, underskrev de det alle, tog det med hans Samtykke fra ham og gemte det paa et sikkert Sted.

Efter Johns Raad skrev Martin ligeledes til Forstanderne for den berømte Latinskole og gjorde dristigt Krav paa Tegningen som sin, samt anklagede Pecksniff for Bedrageri. I dette Skridt tog John ligeledes varmt Del, idet han med sin sædvanlige Mangel paa Ærbødighed sagde, at Pecksniff havde været en heldig Slyngel hele sit Liv igennem, og at det vilde være en varig Kilde til Glæde for ham — John — hvis han i mindste Maade kunde hjælpe til at skaffe ham hans fortjente Løn.

En travl Dag! Men Martin havde endnu intet Logi, hvorfor han undslog sig for at spise hos John Westlock og skyndte sig at gaa ud for at opsøge sig et. Efter megen Møje lykkedes det ham at leje to Kvistkamre til sig og Mark ikke langt fra Temple Bar. Deres Rejsegods, som de havde ladet blive i et Diligencekontor, bragte han til dette ny Tilflugtssted, og det var med en Tilfredsstillelse, som han i sin egenkærlige Periode aldrig kunde og aldrig havde følt, at han bagefter gik frem og tilbage i Temple og spiste en Postej til Middagsmad, idet han tænkte paa, hvor megen Møje og Umage han havde skaanet Mark for, og hvor glad og forbavset denne vilde blive.

Fire og tyvende Kapitel.

Hvori Mrs. Harris, understøttet af en Tepotte, bliver Aarsag til Splid mellem Venner.

Mrs. Gamps Værelse i Kingsgate Street var, billedlig talt, iført Galadragt. Det var fejet og fikset op for at mod-

tage en Gæst, og denne Gæst var ikke nogen ringere end Betsey Prig.

Mrs. Gamps Værelse var ikke stort, men for et nøjsomt Sind er et lille Kammer et Palads, og i Mrs. Gamps Tanker var Sweedlepipes første Sal til Gaden maaske en statelig Bygning. Var den end ikke ganske det samme for rastløse Aander, indeholdt den dog saa megen Plads, som enhver, der ikke var sangvinsk indtil Vanvid, kunde forlange af et Værelse af den Størrelse. Thi naar man bare stadig huskede paa Sengen, var man sikker. Det var en stor Hemmelighed. Naar man huskede paa Sengen, kunde man endog bukke sig for at se ind under det lille runde Bord efter noget, man havde tabt, uden at støde sig alt for meget paa Dragkisten eller blive kvalificeret til at indlægges som Patient paa Hospitalet ved at falde i Ilden.

Alle sine Husholdningssager gemte Mrs. Gamp i et lille Skab ved Kaminen, idet hun begyndte — ligesom i Naturen — med Kullene og derpaa steg gradevis op til Spiritussen, som hun af en vis Finfølelse havde hældt i en Tepotte. Kaminhylden var prydet med en lille Almanak, hvori hun hist og her egenhændig havde sat et Mærke ved den Dag, da en eller anden Dames Tid ventedes at ville være omme. Den var ogsaa pyntet med tre Portrætter i Profil; et kolloreret af Mrs. Gamp selv i hendes Ungdom; et i Bronce af en Dame med Fjer paa Hovedet, der mentes at være Miss Harris, saaledes som hun viste sig, naar hun var paaklædt til Bal, og et i sort af den ved Døden afgaaede Mr. Gamp. Han var i hel Figur, for at Ligheden kunde blive saa meget mere iøjnefaldende og slaaende ved Fremstillingen af Trabenet.

En Puster, et Par Galosker, en Ristegaffel, en Kedel, en Skaal til Barnemad, en Ske til at give stridige Patienter Medicin med og endelig Mrs. Gamps Paraply, der som noget særdeles sjældent og kostbart var stillet særlig til Skue, fuldstændiggjorde Kaminhyldens og den tilstødende Vægs Udsmykning. Paa disse Genstande fæstede Mrs. Gamp sine Øjne med Tilfredshed, da hun havde ordnet Tebordet og til-

endebragt sine Forberedelser til at modtage Betsey Prig, hvilke endog gik saa vidt, at hun havde disket op med to Pund saltet Laks.

„Naa for Pokker, bliv nu ikke saa længe borte, Betsey Prig!“ sagd Mrs Gamp, idet hun tiltalte sin fraværende Veninde. „For jeg kan ikke taale at vente, kan jeg sige Dem. Hvor jeg saa kommer, holder jeg fast paa den ene Ting. Jeg er let at gøre tilpas og forlanger kun lidt; men det skal ogsaa være af bedste Slags og staa paa Bordet lige paa Klokkeslaget, ellers skilles vi ikke ad, saaledes som jeg kunde ønske, men med Nag i vore Hjerter.“

Paa hendes eget Bord var alt af bedste Slags; der var et lækkert, frisk Brød, en Skaal med fint, hvidt Sukker og andre gode Sager. Endog den Snustobak, hvormed hun forfriskede sig, var af en saa udmærket Kvalitet, at hun tog sig endnu en Pris.

„Nu ringer den lille Klokke,“ sagde Mrs. Gamp, idet hun ilede ud paa Trappen og saa ud over Rækværket. „Betsey Prig, min — ah, men det er jo den kedsommelige Sweedlepipe, tror jeg.“

„Ja, det er mig,“ sagde Barberen med mat Røst; „jeg er nylig kommen hjem.“

„De kommer nok altid hjem,“ mumlede Mrs. Gamp, „undtagen naar De gaar ud. Jeg kan ikke døje den Mand!“

„Mrs. Gamp!“ sagde Barberen. „Mrs. Gamp, siger jeg!“

„Naa!“ raabte hun, idet hun gik ned ad Trappen. „Hvad er det? Er Verden ved at gaa under, Mr. Sweedlepipe? Hvad har dog Manden gjort ved sig selv? Han er jo saa hvid som en kalket Væg!“

Den sidste Del af Spørgsmaalet tilføjede hun, da hun var kommen ned og saa ham sidde bleg og fortvivlet paa Barberstolen.

„De husker nok,“ sage Poll. „De husker nok den unge —“

„Ikke den unge Wilkins! Sig for Guds Skyld ikke den unge Wilkins. Er den unge Wilkins's Kone kommen —“

„Det er ikke nogens Kone," sagde den lille Barber. „Bailey, den unge Bailey!"

„Hvad kommer det mig ved, hvad den Hvalp har taget sig for? Det er noget Vrøvl, Mr. Sweedlepipe!"

„Han har ingenting taget sig for!" udbrød stakkels Poll aldeles fortvivlet. „Hvorfor snubber De mig saaledes af, naar De ser mig i en saadan Tilstand, at jeg næppe kan tale? Han vil aldrig mere tage sig noget for. Han er færdig. Han er slaaet ihjel. Den første Gang, jeg saa den Dreng, forlangte jeg for meget af ham for en Rødkjælk. Jeg forlangte tre Halvpence for en til en Penny, fordi jeg var bange for, at han skulde prutte mig af paa den. Men det gjorde han ikke. Og nu er han død, og om De saa proppede alle de Dampmaskiner og elektriske Vædsker, der er til, herind i Barberstuen og lod dem arbejde af alle Kræfter, kunde de dog ikke bringe den Regning i Orden, skønt det kun drejer sig om en halv Penny!"

Sweedlepipe vendte sig om imod Haandklædet og tørrede sine Øjne med det.

„Og hvor det var en klog Dreng!" sagde han. „En sjælden ung Fyr! Hvor han talte for sig! Og alt det han vidste! Han lod sig barbere paa denne selvsamme Stol bare for Løjers Skyld! Det var alt sammen kun hans Løjer, som han var saa fuld af. Ak, at tænke sig, at han aldrig vil blive barberet for Alvor! Alle Fuglene maatte saamænd før være døde," udbrød den lille Barber, idet han saa paa Burene og igen tog sin Tilflugt til Haandklædet, „hellere end jeg vilde have hørt denne Efterretning!"

„Men hvor har De hørt den fra?" sagde Mrs. Gamp. „Hvem har fortalt Dem det?"

„Jeg gik ud i City," svarede den lille Barber, „for at træffe en Jagtelsker fra Børsen, der vilde have nogle langsomme Duer til at øve sig paa, og da jeg var færdig med ham, gik jeg ind for at faa mig en lille Taar Øl, og der hørte jeg alle Mennesker tale derom. Det staar i Bladene."

„Det er en nydelig forfjamsket Tilstand, De er i, Mr.

Sweedlepipe!" sagde Mrs. Gamp og rystede paa Hovedet. „Efter min Mening vilde et halvt Dusin friske, unge, livlige Igler i Deres Tindinger slet ikke være for meget til at køle Deres Hoved, kan jeg sige Dem. Hvad talte de om, og hvad stod der i Bladene?"

„Det alt sammen! Hvad tror De ellers, det skulde være? Han og hans Herre væltede paa en Rejse, og han blev bragt til Salisbury og laa paa sit yderste, da Efterretningen afgik. Han talte ikke siden, ikke et eneste Ord. Det er det værste af det for mig, men det er endnu ikke alt. Hans Herre er ikke til at finde. Den anden Bestyrer af deres Kontor, David Crimple, er løben væk med Pengene og efterlyses mod en Belønning. Montague, den stakkels, unge Baileys Herre, bliver ogsaa efterlyst. Nogle sige, at han er flygtet for at støde til sin Ven i Udlandet; andre sige, at han maaske endnu ikke er kommen bort, og der søges efter ham overalt. Deres Anstalt er gaaet i Smadder og var ren Humbug. Men hvad er en Livsforsikringsanstalt i Sammenligning med et Liv? Og hvad var ikke den unge Baileys Liv værd?"

„Han fødtes i en Jammerdal," sagde Mrs. Gamp med filosofisk Kulde, „og han levede i en Jammerdal, og han maa tage Følgerne. Men har De ikke hørt noget om Mr. Chuzzlewit i Forbindelse med alt dette?"

„Nej," sagde Poll, „ikke noget, som det er Umagen værd at tale om. Hans Navn var ikke trykt mellem Medlemmerne af Direktionen, skønt nogle sige, at det snart skulde have været det. Nogle tro, at han er bleven snydt, men andre, at han var en af Snyderne; og hvorom alting er, saa kan der ikke bevises noget imod ham. Endnu i Formiddags mødte han frivillig for Lordmayoren og klagede over, at han var bleven bedraget, og at de omtalte to Personer vare løbne bort og havde plyndret ham, og at han nylig var kommen under Vejr med, at Montagues Navn ikke engang var Montague, men noget andet. Og de sige, at han saa ud som Døden selv paa Grund af sine Tab.

Men Gud forlade mig," udbrød Barberen, idet han kom tilbage til Genstanden for sin personlige Sorg, „hvad kommer hans Udseende mig ved? Om han saa var død halvhundrede Gange, vilde hans Død ikke have gaaet mig saa nær som Baileys!"

I samme Øjeblik ringede den lille Klokke, og med sin dybe Røst stemte Mrs. Prig i med i Samtalen.

„Naa, saa De tale om det?" sagde hun. „Ja, jeg vil da haabe, at De ere færdige, for mig kommer det ikke ved."

„Min velsignede Betsey," sagde Mrs. Gamp, „hvor De kommer sent!"

Med en vis Skarphed svarede den brave Mrs. Prig, „at naar egensindige Mennesker lagde sig til at dø paa en Tid, da man mindst ventede det, var Skylden ikke hendes," samt, „at det var ærgerligt nok at blive opholdt, naar man længtes efter sin Te, uden at man skulde høre ondt derfor."

Da Mrs. Gamp af disse spidse Svar kunde slutte sig til hendes Stemning, førte hun hende øjeblikkelig ovenpaa i det Haab, at Synet af Laksen vilde gøre en mildnende Virkning.

Men Betsey Prig havde ventet sig Laks; det var tydeligt nok, da hendes første Ord, efter at hun havde skottet til Bordet, vare:

„Jeg tænkte nok, at hun ingen Agurker havde!"

Mrs. Gamp skiftede Farve og satte sig paa Sengen.

„Gud velsigne Dem, Betsey Prig, det har De Ret i. Jeg har rent glemt Agurkerne!"

Idet Mrs. Prig saa vist paa sin Veninde, stak hun Haanden i Lommen og kom med et Udtryk af gnaven Triumf frem med enten et meget gammelt Salathoved eller ogsaa et meget ungt Kaalhoved, men i ethvert Tilfælde en grov Haveurt af en elastisk Natur og af et saa uhyre Omfang, at hun var nødt til at trykke den sammen ligesom en Paraply, førend hun kunde hale den ud. Endvidere fremtog hun en Haandfuld Sennep og Karse, lidt af den Plante, der kaldes Løvetand, tre Knipper Ræddiker, et Løg, der var lidt større

end en middelmaadig Kaalrabi, tre tykke Skiver Rødbede og en kort Stilk Selleri. Disse Sager havde for ganske nylig været udstillede som en Topenny Salat og vare blevne købte af Mrs. Prig paa det Vilkaar, at Sælgeren kunde faa det alt sammen i hendes Lomme, hvad der ogsaa lykkeligt og vel var blevet fuldbyrdet til aandeløs Forbavselse for en hel Holdeplads for Drosker. Og saa liden Vægt lagde hun paa denne overraskende Omstændighed, at hun ikke engang smilede, men alene bad om, at disse Naturens Frembringelser maatte blive skaarne i Skiver og derpaa lagt i en god Portion Vineddike, for derpaa øjeblikkelig at spises.

„Tab nu ikke noget af Deres Snustobak deri," sagde hun. „I Havresuppe, Hyldete, Bouillon og deslige gør det ikke noget. Det opliver en Patient; men selv holder jeg ikke af det."

„Men, Betsey Prig," udbrød Mrs. Gamp, „hvor kan De dog tale saaledes?"

„Hvad, ere Deres Patienter, hvilke Sygdomme de saa have, ikke altid nær ved at nyse Hovedet af sig paa Grund af Deres Snustobak?"

„Og om nu saa var?"

„Saa gør det heller ikke noget til Sagen," sagde Mrs. Prig. „Men nægt det ikke, Sara!"

„Hvem nægter det, Betsey?" spurgte Mrs. Gamp, hvorpaa hun ved at vende Spørgsmaalet om gav det et dybere og højtideligere Præg. „Betsey, hvem nægter det?"

Det var lige paa et hængende Haar kommet til et Skænderi mellem disse Damer, men da Mrs. Prigs Utaalmodighed efter at faa noget at spise i dette Øjeblik var større end hendes Utaalmodighed efter at sige imod, svarede hun kun: „Ingen, naar De ikke selv gør det, Sara," og lavede sig derpaa til at drikke Te. Thi paa en Strid kan man begynde, naar det skal være, men derimod ikke paa et Kvantum Laks.

Med at pynte sig var hun snart færdig. Hun havde kun at „smide" sin Hat og sit Sjal paa Sengen, tage to

Tag i sit Haar, et i den højre og et i den venstre Side, som om hun ringede med et Par Klokker, og dermed var det hele færdigt; Teen var allerede lavet, Mrs. Gamp var ikke længe om at gøre Salaten i Stand, og snart vare de i fuld Gang med deres Maaltid.

Begges Stemning blev bedre ved Bordets Nydelser, og da de endelig havde afspist, og Mrs. Gamp havde taget af Bordet og Tepotten ned fra den øverste Hylde tillige med to Vinglas, vare de de bedste Venner af Verden.

„Betsey," sagde Mrs. Gamp efter at have skænket i sit eget Glas og skudt Tepotten over til hende, „nu vil jeg udbringe en Skaal. Min stadige Medarbejderske, Betsey Prig!"

„Og jeg," sagde Mrs. Prig, „vil forandre Navnet til Sara Gamp og drikke med i al Kærlighed og Venskabelighed."

Fra dette Øjeblik begyndte der at vise sig Tegn paa Ophidselse i begge Damers Næser og maaske ogsaa i deres Sind, uagtet alt syntes at tyde paa det modsatte.

„Naa, Sara," sagde Mrs. Prig, „for at forene det nyttige med det behagelige, hvad er det saa for et Tilfælde, hvori De trænger til mig?"

Da Mrs. Gamp i sit Ansigt røbede en vis Lyst til at give et undvigende Svar, tilføjede Betsey:

„Er det Mrs. Harris?"

„Nej, det er ikke, Betsey."

„Naa, det glæder mig!"

„Hvorledes kan det glæde Dem, Betsey?" spurgte Mrs. Gamp noget heftigt. „De kender hende jo kun af Omtale; hvorledes kan det da glæde Dem? Har De noget at sige paa Mrs. Harris, som jeg kender saa godt, og som ingen skal sige noget paa hverken paa hendes Bag eller i hendes Ansigt eller andetsteds, saa frem med det, Betsey. Jeg har kendt den søde, velsignede Kone," sagde Mrs. Gamp, idet hun rystede paa Hovedet og græd, „endog førend hun fik sin første, da hendes Mand, der var skrækkelig bange, gik hen og stoppede sine Øren til inde i et tomt Hundehus,

og han tog ikke Hænderne væk og kom ikke ud, førend Barnet blev ham vist. Herover fik han Krampe, saa at Doktoren tog ham ved Kraven og lagde ham paa Stenbroen, men sagde til hende, at hun bare skulde være rolig, skønt han hylede, saa det var en Gru. Og jeg har kendt hende, da han saarede hendes ømme Hjerte ved at sige om sin niende, at det var een, om ikke to for mange, mens det uskyldige Nor pludrede i Ansigtet paa ham, og trives gjorde det, skønt det var skævbenet. Men jeg har aldrig vidst af, at De havde Grund til at glæde Dem, fordi Mrs. Harris ikke trængte til Dem. Trænge til Dem vil hun aldrig, det kan De stole paa, for hendes stadige Ord i Sygdom ere og ville altid være: „Send Bud efter Sara!"

Under denne rørende Tiltale lod Mrs. Prig, som om hun var et Offer for den Aandsfraværelse, der udspringer af en alt for stor Opmærksomhed paa een Genstand, og skænkede for sig af Tepotten, uden at det lod til, at hun vidste af det. Mrs. Gamp saa det godt og brød derfor pludselig af.

„Naa, da det, som det synes, ikke er hende," sagde Mrs. Prig koldblodigt, „hvem er det saa?"

„De har jo, Betsey," sagde Mrs. Gamp efter paa en udtryksfuld Maade at have skottet til Tepotten, „hørt mig nævne en Person, som jeg passede, paa samme Tid som De og jeg skiftedes til at vaage over ham, der havde Feber i Tyren?"

„Gamle Snussey," sagde Mrs. Prig.

Sara Gamp saa paa hende med et ildsprudende Blik, da hun i denne Fejltagelse saa et nyt forsætligt og ondskabsfuldt Udfald mod den samme Svaghed eller Vane hos hende, hvortil Betsey allerede een Gang den Aften havde gjort en styg Hentydning, der havde truet med at forstyrre Enigheden imellem dem. Og hun saa det endnu tydeligere, da Mrs. Prig, efter at hun høflig, men bestemt, havde rettet denne Fejltagelse ved den tydelige Udtale af Ordet „Chuffey", svarede paa Rettelsen med en diabolisk Latter.

Endog de bedste iblandt os have deres Skrøbeligheder, og man maa indrømme om Mrs. Prig, at klæbede der nogen Fejl ved hendes godmodige Natur, var det den Vane, hun havde, ikke at lade alle dens sure og skarpe Egenskaber gaa ud over sine Patienter — hvad en rigtig elskværdig Kvinde vilde have gjort — men at gemme en god Portion deraf til Bedste for sine Venner. Saltet Laks og Salat med Vineddike paa havde maaske som Levnetsmidler, der allerede i og for sig have en vis Syrlighed, udviklet og styrket disse Egenskaber hos hende; det var under alle Omstændigheder Tilfældet med Tepotten; thi hendes Venner lagde ofte Mærke til, at naar hun var i opløftet Stemning, var hun mest trættekær, og vist er det, at hendes Udtryk nu blev spottende og trodsigt, og at hun sad med korslagte Arme og det ene Øje lukket paa en udfordrende, intelligent og derfor lidt stødende Maade.

Ved at opdage dette fandt Mrs. Gamp det saa meget mere nødvendigt, at Mrs. Prig blev vist til Rette og fik en rigtig Forstaaelse saavel af sin Stilling i Samfundet som af de Forpligtelser, hun skyldte hende. Hun paatog sig derfor en endnu mere nedladende og vigtig Mine, idet hun lavede sig til at give hende et noget udførligere Svar.

„Chuffey, Betsey, er noget skørhovedet. Undskyld, at jeg siger, at han maaske hverken er saa skørhovedet, som Folk tro, eller at Folk maaske ikke holde ham for saa skørhovedet, som de foregive. Hvad jeg ved, det ved jeg; og hvad De ikke ved, det ved De ikke, og spørg mig derfor ikke om mere, Betsey. Men Chuffeys Venner have gjort Forslag om at tage ham under Bevogtning og sagt til mig: „Vil De paatage Dem det, Mrs. Gamp? Vi kunne ikke tænke paa," sagde de, „at betro ham til nogen anden end til Dem, for De er ligesom lutret Guld. Vil De paatage Dem det for den Betaling, De selv maatte forlange, Nat og Dag og i egen Person?" „Nej, jeg vil ikke," sagde jeg. „Tro ikke det. Der er," sagde jeg, „kun een eneste i Verden, som jeg vilde paatage mig paa saadanne Vilkaar, og hendes

Navn er Harris. Men," sagde jeg, „jeg har en Veninde, hvis Navn er Betsey Prig, hvem jeg kan anbefale, og som vil hjælpe mig. Betsey," sagde jeg, „kan man altid stole paa, naar hun er under mig, og hun gør, som jeg vil have det."

Her lod Mrs. Prig, uden at aflægge det mindste af sit stødende Væsen, atter, som om hun var aandsfraværende, og strakte Haanden ud efter Tepotten. Det var mere, end Mrs. Gamp kunde taale. Hun standsede hendes Haand med sin egen og sagde med megen Følelse:

„Nej, Betsey, nu kan det være nok med de Narrestreger!"

Denne Udfordring bragte Mrs. Prig til at lægge sig tilbage i sin Stol, og idet hun lukkede sit Øje endnu fastere i og trak Armene endnu tættere sammen, lod hun sit Hoved virre langsomt fra den ene Side til den anden, medens hun maalte sin Veninde med et haanligt Smil.

Mrs. Gamp tog atter Ordet: „Mrs. Harris —"

„Gid Fanden havde Mrs. Harris!" sagde Betsey.

Medens Mrs. Gamp nu stirrede paa hende med Forbavselse, Vantro og Harme, udtalte Mrs. Prig disse mindeværdige og frygtelige Ord:

„Jeg tror ikke, at der gives nogen saadan Person!"

Og dermed lagde hun sig forover, knipsede een, to, tre Gange med Fingrene, hver Gang nærmere ved Mrs. Gamps Ansigt, og rejste sig derpaa for at tage sin Hat paa, som om hun følte, at der nu var et Svælg imellem dem, som der aldrig kunde blive slaaet Bro over.

Dette Stød var saa voldsomt, at Mrs. Gamp sad og stirrede ud i Luften med gabende Mund, som om hun snappede efter Vejret, indtil Betsey Prig havde faaet Hat og Sjal paa og var ved at svøbe det sidste om sin Hals. Da rejste Mrs. Gamp sig, rejste sig baade i aandelig og legemlig Henseende og tiltalte hende.

„Hvad, lumpne Kælling! Har jeg kendt Mrs. Harris i fem og tredive Aar for at lade mig fortælle, at der ikke

gives nogen saadan Person? Har jeg vist mig som hendes Veninde i alle hendes Trængsler, baade store og smaa, for at det til sidst skal komme saa vidt, mens hendes yndige Billede hænger lige for Næsen af Dem og modsiger Deres uforskammede Ord? Men De kan nok have Grund til at tro, at der ikke gives nogen saadan Kvinde, for hun vilde ikke nedlade sig til at se paa Dem, og tit og mange Gange har hun sagt, naar jeg har nævnt Deres Navn, hvilket jeg med Skam at melde har gjort: „Hvad, Sara Gamp, gør De Dem gemen med hende?“ Af Sted med Dem!“

„Nu gaar jeg jo, Madam,“ sagde Mrs. Prig, men blev i det samme staaende.

„Det gør De ogsaa bedst i, Madam,“ sagde Mrs. Gamp.

„Ved De, hvem De taler til, Madam?“ spurgte hendes Gæst.

„Aabenbart,“ sagde Mrs. Gamp og maalte hende haanligt fra Hoved til Fod, „aabenbart til Betsey Prig. Jeg kender hende. Ingen bedre. Af Sted med Dem!“

„Og De vilde tage mig under Dem!“ udbrød Mrs. Prig, idet hun nu maalte Mrs. Gamp fra Hoved til Fod. „Det vilde De, De! Aa, hvor venskabeligt! Pokker tage Deres Uforskammethed,“ vedblev hun med en pludselig Overgang fra Haan til Raseri, „hvad vil De sige dermed?“

„Af Sted med Dem! Jeg skammer mig over Dem.“

„De gjorde bedre i at skamme Dem lidt over Dem selv, medens De er i Færd med det! De og Deres Chuffey'er! Hvad, er den gamle Stakkel maaske ikke gal nok? Aha!“

„Han vilde snart være bleven gal nok, hvis De havde faaet med ham at gøre,“ sagde Mrs. Gamp.

„Det var maaske det, jeg skulde være brugt til? Ja, men De har forregnet Dem. Jeg nærmer mig ham ikke. Vi skulle se, hvorledes De vil komme ud af det uden mig. Jeg vil ikke have noget at gøre med ham.“

„De har aldrig sagt et sandere Ord! Af Sted med Dem!“

Herefter havde hun den Tilfredsstillelse at høre Betsey

med sin dybe Stemme udbasune sin Ærgrelse og sin Beslutning om ikke at ville have noget med Chuffey at gøre ned ad Trappen og igennem Gangen og endog ud i Strædet, samt at se Sweedlepipe og to Herrer træde ind i sit Værelse.

„Men du store Himmel," udbrød den lille Barber, „hvad er der i Vejen? Hvad er det for en Støj, De og den anden Dame have gjort, Mrs. Gamp? Disse to Herrer have næsten hele Tiden staaet paa Trappen og prøvet paa at skaffe sig Ørelyd, medens De holdt Hus med hinanden! Den lille Dompap dernede i Barberstuen, som selv trækker sit Vand op til sig, vil tage sin Død derover. I sin Forskrækkelse har den været nær ved at sprælle sig i Stykker og trukket mere Vand op, end den vil kunne drikke i et halvt Aar. Den maa have troet, at der var Ildløs!"

Mrs. Gamp var imidlertid sunken ned i sin Lænestol, og idet hun nu vendte sine overstrømmende Øjne i Vejret og slog Hænderne sammen, holdt hun følgende Klagetale:

„Aa, Mr. Sweedlepipe og Mr. Westlock, hvis mine Øjne ikke tage fejl, samt en Ven, jeg ikke har den Fornøjelse at kende, hvad jeg har døjet af Betsey Prig i denne velsignede Aften, kan ingen dødelig Skabning forestille sig! Havde hun været grov imod mig i en Rus, som jeg troede, at jeg kunde lugte, da hun kom, men dog ikke kunde tro, da jeg ikke selv er vant til det" — Mrs. Gamp var, i Forbigaaende sagt, temmelig overkørt, og der var en stærk Duft af Tepotten inde i Værelset — „vilde jeg have fundet mig deri. Men de Ord, hun sagde om Mrs. Harris, vilde selv et Lam ikke kunne tilgive. Nej, Betsey," sluttede hun med et voldsomt Udbrud af Rørelse, „og en Orm ikke glemme!"

Den lille Barber kløede sig i Hovedet, rystede paa det, skottede til Tepotten og listede sig lidt efter lidt ud af Stuen. John Westlock tog en Stol og satte sig paa den ene Side af Mrs. Gamp, og Martin tog Plads paa den

anden Side af hende, idet han satte sig paa Enden af Sengen.

„De aner vist ikke, hvad vi ville," sagde John, „men jeg skal sige Dem det, naar De har fattet Dem. Det haster imidlertid ikke saa stærkt; vi kunne vente nogle Minutter. — Hvorledes har De det nu? Bedre?"

Mrs. Gamp fældede flere Taarer, rystede paa Hovedet og udtalte med mat Stemme Mrs. Harris's Navn.

„Tag lidt —" John vidste ikke, hvad han skulde kalde det.

„Te," sagde Martin.

„Det er ikke Te," sagde Mrs. Gamp.

„Sagtens et eller andet Lægemiddel," udbrød John. „Tag lidt af det."

Mrs. Gamp lod sig overtale til at tage et Glas. „Paa det Vilkaar," ytrede hun lidenskabeligt, „at Betsey ikke faar et eneste Stykke Arbejde mere af mig."

„Nej, vist ikke," sagde John. „Hun skal aldrig komme til at hjælpe nogen med at vaage over mig."

„At tænke sig," sagde Mrs. Gamp, „at hun skulde hjælpe mig med at vaage over denne hersens Ven af Dem og være nær ved at høre Ting, som — ah!"

John saa paa Martin.

„Ja," sagde han, „det kneb rigtignok, Mrs. Gamp."

„Om det kneb!" svarede hun. „Det var kun ved, at jeg havde ham om Natten og hørte ham, naar han talte over sig, og hun om Dagen, at det blev undgaaet. Hvad mon hun vilde have sagt og gjort, hvis hun havde vidst, hvad jeg ved, den skændige Kvinde! Du store Gud!" udbrød Mrs. Gamp og trampede paa Gulvet i Mangel af Mrs. Prig. „At jeg af dette Fruentimmers Mund skulde høre, hvad jeg har hørt hende sige om Mrs. Harris!"

„Bryd Dem aldrig om det," sagde John, „De ved jo, at det ikke er sandt."

„Ikke er sandt!" udbrød Mrs. Gamp. „Sandt! Ved jeg ikke, at den søde Kone venter mig i denne Minut, Mr.

Westlock, og ser ud ad Vinduet nede i Gaden med lille Tommy paa Armen, som kalder mig sin egen Gammy og det med Rette, Gud velsigne det dejlige Barns smaa spraglede Ben — de ligne Svinesylte, siger hans kære Fader, hvilket de ogsaa gøre — for jeg har været hans egen, Mr. Westlock, lige siden jeg fandt ham med sin lille røde, uldne Sko i Halsen, hvor han havde puttet den ind i sin Leg, det lille Puds, mens de lod ham ligge paa Gulvet for at søge efter den overalt i Huset, og han var nær ved at kvæles inde i Dagligstuen! Aa, Betsey Prig, hvor har du dog opført dig skændigt i Aften, men aldrig skal du sætte din Fod inden for Saras Dør igen, du sleske Slange!"

„Og De, som altid var saa god imod hende!" sagde John.

„Det er det ærgerligste. Det er det, der gør mig mest ondt, Mr. Westlock," svarede Mrs. Gamp og rakte uvilkaarlig Glasset frem, mens Martin skænkede i det.

„Valgte hende til at hjælpe Dem med Lewsome!" sagde John. „Valgte hende til at hjælpe Dem med Chuffey!"

„Men nu er det forbi!" udbrød Mrs. Gamp. „Intet Makkerskab mere med Betsey Prig!"

„Nej, nej," sagde John, „det kunde aldrig lade sig gøre."

„Jeg forstaar ikke, at det nogen Sinde har kunnet ske," svarede Mrs. Gamp med den Højtidelighed, der er ejendommelig for et vist Stadium af en Rus. „Der er Grunde i Familier til at holde Ting hemmelige, Mr. Westlock, og kun have dem om sig, som man ved, man kan stole paa. Hvem kunde stole paa Betsey Prig efter hendes Ord om Mrs. Harris, medens hun sad der paa denne Stol lige for mine Øjne?"

„Meget rigtigt," sagde John. „Jeg haaber, at De endnu har Tid til at skaffe Dem en anden Medhjælperske?"

Paa Grund af hendes Forbitrelse og Tepotten begyndte

Evnen til at forstaa, hvad der blev sagt, at svigte hende. Hun saa paa John med taarefyldte Øjne og syntes, idet hun fremmumlede det af Mrs. Prig haanede Navn, som om det var en Talisman mod al jordisk Sorg, at tale vildt.

„Jeg haaber," gentog John, „at De endnu har Tid til at skaffe Dem en anden Medhjælperske."

„Den er rigtignok kort," udbrød Mrs. Gamp, idet hun slog sine matte Øjne op og med moderlig Ømhed greb Mr. Westlock om Haandledet. „I Morgen Aften skal jeg indfinde mig hos hans Venner. Mr. Chuzzlewit fastsatte Tiden fra ni til ti."

„Fra ni til ti," sagde John med et Øjekast til Martin; „og saa kommer Chuffey i sikker Forvaring, ikke sandt?"

„Det er nødvendigt, at han holdes i sikker Forvaring, forsikrer jeg Dem," svarede Mrs. Gamp med et gaadefuldt Udtryk. „Der er flere end jeg, som kunne være glade ved, at de ere blevne vel af med Betsey Prig. Jeg kendte kun daarlig dette Fruentimmer. Hun havde ladet det komme ud!"

„Ladet ham komme ud, mener De," sagde John.

„Gør jeg?" svarede hun. „Ja saa!"

Dette Svars bitre, ironiske Præg forstærkedes af en meget langsom Nikken og en endnu langsommere Sænkning af Mrs. Gamps Mundvige, og efter en kort Døs tilføjede hun i en yderst majestætisk Tone:

„Men jeg opholder Dem, mine Herrer, og Tiden er kostbar."

Idet den af Tepotten frembragte Forblindelse, som fik hende til at tro, at de vilde have hende til straks at gaa et eller andet Sted hen, blandede sig med en fiffig Undvigen af enhver yderligere Hentydning til de Emner, blandt hvilke hun nylig havde forvildet sig, stod hun op og begyndte efter at have sat Tepotten paa dens sædvanlige Sted og lukket Skabet i Laas, at klæde sig paa til et Forretningsbesøg.

Denne Forberedelse var snart gjort, da den ikke krævede andet end den af Snustobak tilsmudskede sorte Hat, det af

Snustobak tilsmudskede sorte Sjal, Galoskerne og den uundværlige Paraply, uden hvilken det var hende umuligt at vaage enten ved en Barselkone eller ved et Lig. Da hun havde forsynet sig med alt dette Tilbehør, vendte hun tilbage til sin Lænestol og sagde, idet hun igen satte sig i den, at hun nu var ganske færdig.

„Det er en Glæde at vide, at man kan være det stakkels søde Menneske til Nytte," ytrede hun; „ja, det er saamænd. Det er ikke alle, der kunne det. De Pinsler, Betsey Prig tilføjer, ere frygtelige."

I det samme lukkede hun i sin inderlige Medynk med Betsey Prigs Patienter sine Øjne, men glemte at aabne dem igen, indtil hun tabte sin ene Galoske. Hendes Lur blev ogsaa et Par Gange afbrudt ved, at hun tabte sin anden Galoske og dernæst Paraplyen; men da hun var bleven disse Byrder kvit, blev hendes Søvn rolig.

De to unge Mænd saa med en komisk Grimasse paa hinanden, og idet Martin kvalte sin Lyst til at le, hviskede han til John Westlock:

„Hvad skulle vi nu gøre?"

„Blive her," svarede han.

De hørte Mrs. Gamp i Søvne mumle: „Mrs. Harris."

„De kan stole paa," hviskede John, idet han skottede forsigtigt til hende, „at De skal komme til at udfritte den gamle Bogholder, om De saa skal gaa derhen som Mrs. Harris selv. Vi ved nu i ethvert Tilfælde mere end nok til at faa hende, hvorhen vi ville, takket være denne Kiv, der stadfæster det gamle Ord, at naar Skælmer rage uklar, komme skikkelige Folk til deres Ret. Lad Jonas Chuzzlewit hytte sig selv og lad hende sove, saa længe hun vil. Vi skulle i god Tid naa vort Maal."

Fem og tyvende Kapitel.

Overrasker Tom Pinch meget og viser, hvorledes visse Tilstaaelser fandt Sted mellem ham og hans Søster.

Det var Aftenen efter, og Tom og hans Søster sad, førend de skulde drikke Te, og talte paa deres sædvanlige roligè Maade om mangfoldige Ting, men slet ikke om Lewsomes Fortælling eller noget, der stod i Forbindelse med den; thi John Westlock havde indstændig raadet Tom til ikke at omtale den for sin Søster for det første, for at den ikke skulde gøre hende urolig. „Og ikke for Alverdens Guld og Ære, Tom," havde han sagt lidt tøvende, „vilde jeg, at der skulde være en Skygge paa hendes Ansigt eller en urolig Tanke i hendes blide Hjerte!" John var virkelig ualmindelig venlig, overordentlig venlig; havde han været hendes Fader, sagde Tom, kunde han ikke have næret større Deltagelse for hende.

Men skønt Tom og hans Søster vare særdeles snaksomme, vare de dog mindre livlige og muntre end ellers. Tom havde ingen Forestilling om, at dette udsprang fra Ruth, men holdt det for givet, at det var ham, der havde mistet Humøret. Og det havde han ogsaa; thi den mindste Sky paa hendes Sinds Himmel kastede sin Skygge paa Tom.

Og der hvilede en Sky over lille Ruth den Aften; ja der gjorde. Naar Tom saa hen i en anden Retning, kunde hendes klare Øjne, idet de sneg sig hen mod hans Ansigt, tindre endnu klarere, end det ellers var deres Vane, og derpaa blive dunkle. Naar Tom tav og saa ud paa Sommervejret, kunde hun undertiden gøre en hastig Bevægelse, som om hun vilde kaste sig om hans Hals, derpaa lægge Baand paa denne Tilskyndelse og, naar han vendte sig om, vise ham et smilende Ansigt og tale muntert til ham. Naar hun havde noget at give Tom eller et Paaskud til at nærme sig ham, kunde hun sværve omkring ham og lægge sin lille uskyldige Haand paa hans Skulder, uden at have

Lyst til at tage den bort igen, og kunde paa alle disse Maader vise, at hun havde noget paa sit Hjerte, som hun i sin store Kærlighed higede efter at sige ham, men fattedes Mod til at udtale.

Mens de sad saaledes, hun med sit Sytøj foran sig, men uden at sy, og han med sin Bog ved Siden af sig, men uden at læse, bankede Martin paa Døren. Da Tom anede, hvem det var, gik han ud for at lukke op, hvorpaa han og Martin traadte ind i Stuen sammen. Tom saa noget forundret ud; thi Martin havde næppe sagt et Ord til Svar paa hans hjertelige Velkomsthilsen.

Ruth opdagede ligeledes, at der var noget fremmed i deres Gæsts Væsen, og vendte spørgende sine Øjne op mod Toms Ansigt, som om hun søgte en Forklaring der. Tom rystede paa Hovedet og henvendte den samme stumme Opfordring til Martin.

Martin satte sig ikke, men gik hen til Vinduet, hvor han blev staaende og saa ud. Lidt efter vendte han sig om for at tale, men drejede atter Hovedet uden at gøre det.

„Hvad er der sket, Martin?“ spurgte Tom ængstelig. „Hvad er det for en Efterretning, De bringer, kære Ven?“

„Aa, Tom,“ svarede Martin i en dybt bebrejdende Tone, „at høre Dem foregive denne Deltagelse for, hvad der vederfares mig, saarer mig endog mere end Deres uædelmodige Adfærd.“

„Min uædelmodige Adfærd, Martin? Min —“ Tom kunde ikke komme længere.

„Hvor kunde De, Tom, hvor kunde De lade mig takke Dem saa varmt og oprigtigt for Deres Venskab og ikke som en Mand tilstaa, at De havde sveget mig? Var det sanddru, Tom? Var det ærligt? Var det Deres Fortid værdigt at friste mig, uagtet De havde vendt Dem imod mig, til at udøse mit Hjerte for Dem? Aa Tom!“

Hans Tone vidnede om en saa levende Krænkelse og dog tillige om saa megen Sorg over Tabet af en Ven, han havde stolet paa; den udtrykte en saa inderlig Kærlighed

til Tom og saa megen Sorg over og Medlidenhed med hans formentlige Uværdighed, at Tom et Øjeblik holdt Haanden for Ansigtet og ikke var mere i Stand til at retfærdiggøre sig, end om han havde været et Uhyre af Underfundighed og Falskhed.

„Saa sandt jeg skal dø, forsikrer jeg," sagde Martin, „at jeg sørger over Tabet af, hvad jeg troede De var, og ikke bærer Nag ved at mindes mine Krænkelser! Det er kun i et saadant Øjeblik og ved en saadan Opdagelse, at man fatter det fulde Omfang af ens tidligere Godhed for en anden. Og jeg sværger, at hvor lidt jeg end viste det, elskede jeg Dem som en Broder, Tom, endog da jeg tog mindst Hensyn til Dem."

Tom havde imidlertid fattet sig og kunde have været Sandheden selv i en beskeden Dragt — den bærer, Gud være lovet, meget ofte en beskeden Dragt — da han svarede ham.

„Martin," sagde han, „jeg ved ikke, hvad der rører sig i Deres Sjæl, hvem der har ført Dem paa Vildspor, eller ved hvilket Middel det er sket. Men dette Middel er falsk. Der er ikke mindste Sandhed i det Indtryk, hvorunder De lider. Det er en Forblindelse fra først til sidst, og jeg siger Dem, at De dybt vil fortryde den Uret, De gør mig. Jeg kan med god Samvittighed sige, at jeg har været baade Dem og mig selv tro. De vil komme til at sørge herover; ja, det vil De, Martin."

„Jeg sørger allerede," svarede Martin og rystede paa Hovedet. „Først nu har jeg lært, hvad det vil sige at sørge af Hjertet."

„Selv om jeg," sagde Tom, „altid havde været, hvad De nu beskylder mig for at være, og aldrig havde haft en Plads i Deres Agtelse, men stedse var bleven foragtet af Dem og stedse havde fortjent det, burde De dog sige mig, hvori De har fundet mig troløs, og hvad De støtter Dem paa. Jeg beder Dem derfor ikke at give mig denne Op-

rejsning som en Gunst, men jeg forlanger den af Dem som en Ret."

„Mine egne Øjne ere mine Vidner. Skal jeg ikke tro dem?"

„Nej," svarede Tom roligt. „Ikke, hvis de anklage mig."

„Deres egne Ord, Deres eget Væsen," vedblev Martin. „Skal jeg heller ikke tro dem?"

„Nej, ikke, hvis de anklage mig. Men de have aldrig anklaget mig. Den, der har forvansket dem i et saadant Øjemed, har forurettet mig næsten lige saa grusomt," her var hans Rolighed nær ved at svigte ham, „som De har gjort."

„Jeg kom herhen," sagde Martin, „og jeg opfordrer Deres gode Søster til at høre mig —"

„Ikke hende," afbrød Tom ham. „Appeller ikke til hende; hun vil ikke tro Dem."

Han drog hendes Arm gennem sin, idet han sagde dette.

„Jeg tro det, Tom!"

„Nej, nej," udbrød Tom, „naturligvis. Det har jeg jo sagt. Stille, stille! Hvor du dog er en taabelig lille en!"

„Det var ingenlunde min Hensigt," sagde Martin, „at appellere til Dem imod Deres Broder. Tro ikke, jeg er saa umandig og ukærlig. Jeg appellerer kun til Dem, for at De skulde høre mig forsikre, at jeg ikke var kommen for at gøre Bebrejdelser — jeg har ikke en eneste Bebrejdelse at gøre — men alene opfyldt af dyb Sorg. De kan ikke vide, af hvor bitter en Sorg, medmindre De vidste, hvor ofte jeg har tænkt paa Tom, hvor længe jeg under næsten haabløse Forhold har higet efter at blive bedre bedømt af hans Venskab, og hvor urokkelig jeg har troet og stolet paa ham."

„Stille, stille," sagde Tom og standsede hende, idet hun var i Færd med at tale. „Han tager fejl. Han er bleven ført bag Lyset. Hvorfor vil du bryde dig derom? Han vil nok til sidst faa Øjnene op."

„Himmelen velsigne den Dag, da dette sker," udbrød Martin, „hvis den nogen Sinde kommer!"

„Amen!" sagde Tom. „Den vil komme!"

Martin gjorde et Ophold og sagde derpaa med en endnu mildere Røst:

„De har selv valgt, Tom, og vil føle Dem lettet, naar vi skilles. Lad det ikke være i Vrede. Der er ingen Vrede paa min Side —"

„Heller ikke paa min," sagde Tom.

„— Det er kun Deres eget Værk. Jeg siger atter, De har selv valgt. De har truffet det Valg, man vilde have ventet sig af de fleste Mennesker i Deres Stilling, men som jeg ikke havde ventet mig af Dem. I saa Henseende bør jeg maaske snarere dadle min Dømmekraft end Dem. Paa den ene Side er der Rigdom og Anseelse, som det vel er værd at vinde; paa den anden et fattigt og forskudt Menneskes værdiløse Venskab. Det stod til Dem at træffe Deres Valg, og De traf det, og Valget var ikke vanskeligt. Men den, som ikke har Kraft nok til at modstaa saadanne Fristelser, burde have Mod til at tilstaa, at han har givet efter for dem, og det bebrejder jeg Dem, Tom, at De modtog mig med tilsyneladende Varme, opmuntrede mig til at tale frit og aabent, lokkede mig til at betro mig til Dem og foregav, at De kunde være min Ven, uagtet De havde solgt Dem til andre. Jeg tror ikke, hør mig sige det af mit ganske Hjerte, jeg kan ikke tro, nu, da jeg staar Ansigt til Ansigt med Dem, at det vilde ligge i Deres Natur at gøre mig nogen alvorlig Skade, selv om jeg ikke tilfældigvis havde opdaget, i hvis Tjeneste De stod. Men jeg vilde være falden Dem til Byrde; jeg vilde have nødsaget Dem til at forstille Dem i endnu højere Grad; jeg vilde have udsat Dem for at miste den Lykke, som De har betalt saa dyrt ved at have tusket Deres tidligere Jeg bort for den; og det er bedst for os begge, at jeg er kommen under Vejr med, hvad De saa stærkt ønskede at holde hemmeligt."

„Vær retfærdig," sagde Tom, der ikke siden Begyndelsen af denne sidste Tiltale havde fjernet sit milde Blik fra Martins Ansigt; „vær retfærdig endog i Deres Uretfærdighed, Martin. De glemmer, at De endnu ikke har sagt mig, hvad Deres Anklage er!"

„Hvorfor skulde jeg det?" sagde Martin, idet han slog ud med Haanden og gik hen mod Døren. „De vilde ikke lære den at kende fra en bedre Side, fordi jeg dvælede ved den, og skønt den i Virkeligheden ikke vilde blive værre derved, kunde den maaske dog forekomme mig saaledes. Nej, Tom, lad sket være sket. Jeg kan i dette Øjeblik og paa dette Sted, hvor De er saa god og saa elskværdig, tage Afsked med Dem med den samme Hjertelighed, om end ikke med den samme Frimodighed, som jeg altid har gjort, siden vi saas første Gang. Alt godt være med Dem, Tom! — Jeg —"

„Forlader De mig saaledes? Kan De forlade mig saaledes?" sagde Tom.

„Jeg — De — De har selv valgt, Tom! Jeg — jeg haaber, at det skete i Overilelse," stammede Martin. „Jeg tror det, jeg er vis derpaa! Far vel!"

Og han var borte.

Tom førte sin lille Søster hen til hendes Stol og satte sig paa sin. Han tog sin Bog og læste eller syntes at læse. Straks efter sagde han højt, idet han vendte et Blad: „Han vil dyrt komme til at angre dette." Og en Taare sneg sig ned over hans Ansigt og faldt paa Bladet.

Ruth lagde sig paa Knæ ved Siden af ham og slyngede sine Arme om hans Hals.

„Nej, Tom! Nej, nej! Fat dig! Kære Tom!"

„Jeg er fuldkommen fattet. Det vil nok blive godt."

„Hvilken grusom, slet Gengæld!" udbrød Ruth.

„Nej, nej," sagde Tom. „Han tror det, skønt jeg ikke kan tænke mig Grunden. Men det vil nok blive godt."

Endnu tættere trykkede hun sig ind til ham og græd, som om hendes Hjerte skulde briste.

„Aa, hold op, hold op!“ sagde Tom. „Hvorfor skjuler du dit Ansigt, kære Søster?“

Da brød til sidst det hele frem i en Strøm af Taarer.

„Aa Tom, kære Tom, jeg kender dit Hjertes Hemmelighed. Jeg har opdaget den; du kunde ikke skjule Sandheden for mig. Hvorfor betroede du mig den ikke? Jeg kunde da vist have gjort dig lykkeligere. Du elsker hende saa højt, Tom!“

Tom hævede Haanden, som om han vilde skyde sin Søster hastigt fra sig; men Haanden greb hendes, og hele hans lille Historie aabenbarede sig herved. Hele dens rørende Veltalenhed laa i denne tavse Bevægelse.

„Ikke des mindre,“ sagde Ruth, „har du været saa trofast og saa god; ikke des mindre har du været saa oprigtig og selvfornægtende og har kæmpet med dig selv; ikke des mindre har du været saa kærlig og blid og sagtmodig, at jeg aldrig har set dig sætte en hidsig Mine op eller hørt dig sige et pirreligt Ord. Ikke des mindre er du bleven saa grusomt misforstaaet. Aa Tom, dyrebare Tom, elsket som ingen anden Broder kan være det, skal ogsaa dette blive godt? Skal det, Tom? Skal du altid bære paa denne Sorg, du, som fortjener at være saa lykkelig, eller er der noget Haab?“

Og endnu skjulte hun stadig sit Ansigt for Tom, holdt ham om Halsen, græd over ham og udøste hele sit kvindelige Hjerte i Trøst og Sorg over denne Opdagelse.

Det varede ikke ret længe, førend hun og Tom sad ved Siden af hinanden, mens hun med stille Inderlighed saa Tom i Ansigtet. Derpaa talte Tom mildt, skønt alvorligt, saaledes til hende:

„Det glæder mig ret, elskede Søster, at dette er foregaaet imellem os. Ikke fordi det overbeviser mig om din ømme Kærlighed — derom var jeg noksom overbevist i Forvejen — men fordi det letter mit Sind for en tung Byrde.“

Toms Øjne straalede, da han talte om hendes Kærlighed, og han kyssede hende paa Kinden.

„Min søde Pige, hvilke Følelser jeg end nærer for hende“ — de syntes begge ved en stiltiende Overenskomst at undgaa Navnet — „har jeg forlængst — jeg tør sige lige fra Begyndelsen — opfattet det som en Drøm, som noget, der mulig kunde være sket under helt andre Omstændigheder, men nu aldrig kan ske. Sig mig da, hvad det er, du ønsker skal blive godt?“

Hun sendte Tom et saa betydningsfuldt lille Øjekast, at han, enten han vilde eller ikke, nødtes til at optage det for et Svar og blive ved.

„Af egen fri Vilje, elskede Søster, er hun forlovet med Martin og var det, længe førend nogen af dem vidste af min Tilværelse at sige. Vilde du, at hun skulde forlove sig med mig?“

„Ja,“ sagde hun uden at vakle.

„Ja, men det vilde gøre det rent galt, i Stedet for at gøre det godt. Holder du det for rimeligt,“ vedblev Tom med et alvorligt Smil, „at hun, selv om hun aldrig havde set ham, kunde have forelsket sig i mig?“

„Hvorfor ikke, kære Tom?“

Tom rystede paa Hovedet og smilede atter.

„Du tænker dig mig, Ruth,“ sagde Tom, „og det er ganske naturligt, at du gør det, som om jeg var en Person i en Roman, og gør det til en Slags poetisk Retfærdighed, at jeg til sidst paa en eller anden umulig Maade maa blive gift med den Person, jeg elsker. Men der gives en langt højere Retfærdighed, kære Søster, end den poetiske, og den ordner ikke alt efter den samme Regel. Folk, som læser om Helte i Bøger og faa Lyst til at gøre sig selv til Helte uden for Bøgerne, finde det derfor meget skønt at være mismodige og utilfredse og menneskefjendske, ja maaske endog lidt gudsbespottelige, fordi de ikke kunne faa alt indrettet efter deres personlige Ønsker. Vilde du, at jeg skulde være et saadant Menneske?“

„Nej, Tom, men jeg ved alligevel,“ tilføjede hun frygt-

somt, „at dette er en Sorg for dig, selv om du tager det paa din egen smukke Maade.“

Tom tænkte paa at sige hende imod, men det vilde have været Daarskab, og han opgav det derfor.

„Kære Søster,“ sagde Tom, „jeg vil gengælde din Kærlighed ved at sige Sandheden og hele Sandheden. Det er en Sorg for mig; det har jeg undertiden følt, skønt jeg har søgt at kæmpe derimod. Men nogen, som er en dyrebar, kan dø, og man kan drømme, at man er i Himmelen med den hedengangne Aand, og kan finde det sørgeligt at vaagne til Livet paa Jorden, som dog ikke er tungere at bære, end da man faldt i Søvn. Det er sørgeligt for mig at tænke paa min Drøm, som jeg altid vidste var en Drøm, endog da den første Gang viste sig for mig; men deri har Virkeligheden ingen Skyld. Den er den samme, som den var. Min Søster, min kærlige Veninde, som gør dette Sted saa kært for mig, er hun mig mindre hengiven, end hun vilde have været, hvis dette Syn aldrig havde foruroliget mig? Min gamle Ven John, som saa let kunde have behandlet mig med Kulde og Tilsidesættelse, er han mindre hjertelig imod mig? Den Verden, som omgiver mig, er der mindre godt i den? Skulle mine Ord blive haarde og mine Miner mørke, og skal mit Hjerte blive koldt, fordi jeg er stødt paa et godt og skønt Væsen, der, naar jeg ikke i min Egenkærlighed sørgede over, at jeg ikke kan kalde hende min, vilde, som alle andre gode og skønne Væsener, gøre mig lykkeligere og bedre? Nej, kære Søster, nej!“ sagde Tom kækt. „Naar jeg tænker paa alle de Midler, jeg har til at være lykkelig, vover jeg næppe at kalde denne hemmelige Følelse en Sorg; men hvilket Navn der end med Rette kan tillægges den, takker jeg Himmelen for, at den gør mig mere modtagelig for Kærlighed og Venskab og trøster mig paa halvhundrede Maader. Ikke mindre lykkelig; ikke mindre lykkelig!“

Hun kunde ikke tale, men elskede ham, som han saa

vel fortjente det. Endog saa højt, som han fortjente det, elskede hun ham.

„Hun vil aabne Øjnene paa Martin," sagde Tom blussende af Stolthed, „og det vil blive godt igen. Intet, det ved jeg, vil kunne bringe hende til at tro, at jeg har forraadt ham. Det vil blive opklaret ved hende, og han vil angre det dybt. Vor Hemmelighed, Ruth, er vor egen og lever og dør med os. Jeg tror ikke, at jeg nogen Sinde kunde have betroet dig den, men jeg er usigelig glad over, at du har opdaget den!"

De havde aldrig gaaet en saa fornøjelig Tur som den, de gik den Aften. Tom fortalte hende alt saa frimodigt og ukunstlet og lod det være sig saa magtpaaliggende at gengælde hendes Ømhed med den mest uindskrænkede Fortrolighed, at de forlængede Turen langt ud over deres sædvanlige Tid og bleve siddende længe oppe, efter at de vare komne hjem. Da de skiltes for at gaa til Sengs, var der et saa roligt, smukt Udtryk i Toms Ansigt, at hun ikke kunde glemme det, men gik paa Taaspidserne tilbage til hans Kammerdør, saa ind ad den og blev staaende, indtil han fik Øje paa hende, hvorpaa hun atter omfavnede ham og gik. Og i hendes Bønner og i hendes Søvn — gode Øjeblikke at blive mindet med en saadan Varme, Tom — indtog hans Navn den første Plads.

Da Tom var bleven ene, grublede han over hendes Opdagelse og kunde ikke fatte, hvad der havde bragt hende paa Sporet. „Thi," tænkte Tom, „jeg har altid været saa forsigtig. Det var taabeligt og unødvendigt at være det, som jeg nu indser, idet jeg føler mig saa lettet ved, at hun ved det; men jeg har dog været saa omhyggelig for at skjule det for hende. Naturligvis vidste jeg, at hun var opvakt og skarpsindig, og passede saa meget mere paa mig selv; men dette ventede jeg ikke i mindste Maade. Hun har vist ogsaa gjort sin Opdagelse ganske pludselig. Det er virkelig et højst mærkeligt Eksempel paa Skarpsindighed!"

Tom kunde ikke faa det ud af sit Hoved. Der sad det, da han lagde Hovedet paa Puden.

„Hvor hun rystede, da hun begyndte at fortælle mig, at hun vidste det!“ tænkte Tom, idet han genkaldte sig alle de smaa Omstændigheder. „Og hvor hun blussede! Men det var naturligt! Ganske naturligt! Det trænger ikke til nogen Forklaring.“

Tom drømte ikke om, hvor naturligt det var. Tom havde ingen Forestilling om, at der nylig havde sat sig noget fast i Ruths Hjerte, som havde hjulpet hende til at gætte hans Hemmelighed. Ak, Tom! Han forstod ikke Springvandets Hvisken i Temple, skønt han hver Dag gik forbi det.

Hvem var vel saa livlig og munter som den travle Ruth næste Morgen? Hendes tidlige Banken paa Toms Dør og hendes lette Fjed udenfor vilde have været Musik for ham, selv om hun ikke havde talt. Men hun sagde, at det var den dejligste Morgen, man vilde se, og det var det ogsaa, men selv om det ikke havde været Tilfældet, vilde hun have gjort den dertil for Tom.

Da han kom ned, havde hun hans indbydende Frokost færdig til ham og sin Hat liggende til deres Morgenvandring og var saa fuld af Nyheder, at Tom tabte sig i Forundring derover. Man skulde tro, hun havde været oppe hele Natten og samlet dem for at adsprede ham. Nadgett var endnu ikke kommen hjem; Brødet var blevet en Penny billigere; der var dobbelt saa megen Kraft i denne Te som i den forrige; Mælkekonens Mand var kommen rask ud fra Hospitalet; Genboens Barn med det krøllede Haar havde været borte hele Dagen i Gaar; hun skulde i en Fart lave alle Slags Syltetøjer, og der var en Kasserolle i Huset, som netop var en saadan Kasserolle, som man skulde bruge dertil; hun havde læst den Bog, Tom sidst havde bragt hjem, skønt den var drilagtig at læse, og hun havde saa meget at fortælle ham, at hun forinden havde spist Frokost. Saa tog hun sin lille Hat paa, gemte Teen og Sukkeret,

lagde Nøglerne i sin Pose, stak, som sædvanlig, Blomsten fast i Toms Frakke og var i alle Henseender færdig til at gaa med ham, førend Tom anede, at hun havde begyndt at lave sig til. Og kort sagt, som Tom sagde med en saadan Tillid til sin Paastand, at den grænsede til en Udfordring til hele Verden, der havde aldrig været Mage til Pigebarn.

Hun gjorde Tom snaksom; det var umuligt at modstaa hende. Hun gjorde ham saa fristende Spørgsmaal om Bøger, om nogle Kirkers Ælde, om Orgeler, om Temple og om alle Slags Ting og lettede Vejen — og dermed Toms Hjerte — i en saadan Grad, at Temple syntes ganske øde og tomt, da han havde taget Afsked med hende ved Porten.

„I Dag kommer Fips's Ven da sagtens heller ikke," tænkte Tom, mens han gik op ad Trappen.

I ethvert Tilfælde var han ikke kommen endnu; thi Døren var lukket som sædvanlig, og Tom aabnede den med sin Nøgle. Han havde nu faaet Bøgerne fuldstændig i Orden, istandsat de sønderrevne Blade, klistret de revnede Rygge sammen og sat pyntelige Sedler i Stedet for de udslidte Rygtitler. Det saa ud som et helt andet Værelse, saa ordentligt og pænt var der, og Tom følte en vis Stolthed ved Synet af den Forandring, han havde tilvejebragt, skønt der ikke var nogen til at rose eller misbillige den.

Han var for Tiden sysselsat med at renskrive Katalogen. Da det ikke hastede, var han ved dette Arbejde lige saa sirlig og samvittighedsfuld omhyggelig som tidligere ved et Kort eller en Tegning for Pecksniff. Det var et sandt Vidunder af en Katalog; thi undertiden forekom det Tom, at han virkelig tjente sine Penge alt for let, og han havde derfor foresat sig, at dette Værk skulde optage lidt af hans overflødige Fritid.

Tom arbejdede da hele Formiddagen med Pen og Lineal, Passer og Viskelæder, Blyant og sort og rødt Blæk. Han tænkte en hel Del paa Martin og deres Samtale den foregaaende Dag og vilde have været langt lettere om Hjertet,

hvis han havde kunnet overtale sig til at forklare Sagen for sin Ven John og hørt hans Mening derom. Men foruden at han vidste, hvor rasende forbitret John vilde blive, huskede han paa, at John netop nu hjalp Martin i en Sag af stor Vigtighed, og at det vilde være et stort Tab for Martin, om denne i dette Øjeblik mistede hans Hjælp.

„Jeg vil derfor ikke tale derom," sagde Tom med et Suk.

Og han arbejdede atter væk, flittigere end før. Da han havde arbejdet saaledes en Times Tid, hørte han Fodtrin nede i Gangen.

„Ak," sagde Tom og saa hen mod Døren, „der var en Tid, og det er ikke saa længe siden, da dette vilde have vakt min Forundring og Forventning; men nu er det forbi."

Fodtrinene kom nærmere op ad Trappen.

„Seks og tredive, syv og tredive, otte og tredive," sagde Tom tællende. „Nu standser du. Der kommer aldrig nogen over det otte og tredivte Trin."

Personen standsede rigtignok, men kun for at trække Vejret; thi Fodtrinene kom igen nærmere. Fyrretyve, en og fyrre, to og fyrre, og saa fremdeles.

Døren stod aaben. Alt som Fodtrinene kom nærmere, saa Tom utaalmodig og ivrigt hen til den; men da Skikkelsen traadte op paa Trappeafsatsen og ind i hans Dørkarm, hvor den blev staaende og stirrede paa ham, rejste han sig op fra sin Stol og troede næsten at se et Spøgelse.

Gamle Martin Chuzzlewit, den samme, som han havde forladt saa svag og affældig hos Mr. Pecksniff!

Den samme? Nej, ikke den samme; thi skønt gammel, var denne Olding kraftfuld og støttede sig med sin ene stærke Haand paa sin Stok, mens han med den anden gav Tom Tegn til, at han ikke maatte gøre Støj. Et Blik paa det faste Aasyn, det skarpe Øje, det stærke Greb om Stokken, den triumferende Holdning — og der gik et saadant Lys op for Tom, at det blendede ham.

„De har ventet længe paa mig," sagde den gamle.

„Det blev mig sagt, at min Principal vilde komme," sagde Tom, „men — "

„Jeg ved det. De var uvidende om, hvem han var. Det var mit Ønske, og det glæder mig, at det er blevet fulgt saa nøjagtigt. Jeg troede, at Tiden var kommen, og at jeg ikke kunde høre noget videre eller værre om ham end, hvad jeg oplevede den Dag, jeg sidst saa Dem; men jeg tog fejl."

Han var imidlertid kommen hen til Tom og greb nu hans Haand.

„Jeg har levet i hans Hus, Pinch, og, som De ved, i Dage, Uger og Maaneder set ham krumme Ryg for mig. Jeg har ladet ham bruge mig som hans Redskab. Det ved De, da De har set mig der. Jeg har udstaaet ti Tusinde Gange mere, end jeg vilde have kunnet taale, hvis jeg havde været den svage, elendige Olding, han holdt mig for. Det ved De. Jeg har set ham tilbyde Mary sin Kærlighed. Det ved De, ved det bedre end nogen, brave, trofaste, unge Mand! Jeg har Dag for Dag ladet ham aabenbare sin lumpne Sjæl for mig, uden at jeg har røbet mig en eneste Gang. Jeg vilde ikke have kunnet udholde en saadan Kval, dersom jeg ikke havde imødeset dette Øjeblik!"

Han afbrød sin lidenskabelige Tale, hvis det kan kaldes lidenskabeligt, som var saa klart og roligt, for atter at trykke Toms Haand. Derpaa sagde han heftig:

„Luk Døren. Det varer ikke længe, førend han kommer; men han kunde maaske dog komme for tidlig. Nu nærmer det Øjeblik sig," sagde den gamle Mand hurtigt, idet hans Øjne og hele Ansigt opklaredes, „da alt skal blive godt igen. Ikke for Millioner Guldstykker vilde jeg, at han skulde dø eller hænge sig. Luk Døren!"

Tom gjorde det uden endnu ret at vide, om han var vaagen eller drømte.

Seks og tyvende Kapitel.

Udbreder et nyt og klarere Lys paa det meget mørke Sted og indeholder Følgerne af Jonas's og hans Vens Forretningsrejse.

Den Aften var nu kommen, da den gamle Bogholder skulde overgives til sine Bevogtere. Midt i sin brødefulde Forvildelse havde Jonas ikke glemt det.

Det hørte til hans af Brøde betyngede Sindsstemning at huske derpaa; thi paa Udførelsen af hans Plan afhang en af de Forholdsregler, han havde udtænkt til sin Sikkerhed. Et Vink, et Ord af den gamle Mand, udtalt for opmærksomme Øren, kunde tænde Mistankens Løbekrudt og tilintetgøre ham. Den Aarvaagenhed, hvormed han vogtede paa enhver Adgang, som kunde føre til Opdagelsen af hans Forbrydelse, skærpedes af Bevidstheden om den Fare, som truede ham. Skønt han havde et Mord paa sin Samvittighed og søndersledes af rædselsfulde Tanker baade Nat og Dag, vilde han have gentaget Forbrydelsen, naar han derved havde kunnet finde en sikker Vej til Frelse. Det hørte til hans Straf, det hørte til hans brødefulde Stemning. Selve den Gerning, som hans Frygt gjorde utaalelig, vilde hans Frygt have tvunget ham til at begaa endnu en Gang.

Men at holde den gamle Mand under Bevogtning vilde ifølge hans Plan gøre samme Nytte, idet han nemlig havde foresat sig at flygte, saa snart den første Uro og Forundring havde lagt sig, og han kunde gøre Forsøget uden øjeblikkelig at vække Mistanke. Imidlertid skulde disse Kvinder passe paa ham, og om Snaksomheden ogsaa kom over ham, vilde de dog ikke saa let blive forskrækkede. Han vidste, hvorledes den Slags Folk vare.

Heller ikke havde han talt hen i Vejret, da han sagde, at den gamle Mand skulde knebles. Han vilde sikre sig hans Tavshed og saa kun paa Øjemedet, ikke paa Midlerne. I hele sit Liv havde han været haard og raa og grusom mod den gamle Mand, og det forekom ham ganske natur-

ligt at bruge Vold imod ham. „Han skal knebles, hvis han taler, og bagbindes, hvis han skriver," sagde Jonas og saa paa ham; thi de sad alene med hinanden. „Dertil er han gal nok, og jeg vil gennemføre det!"

Tys!

Endnu lyttede han efter enhver Lyd. Han havde stadig lyttet, men endnu var det ikke kommet. Forsikringsanstaltens Afsløring; Crimples og Bullmays Flugt med Byttet og deriblandt, som han frygtede, med hans egen Veksel, som han ikke havde fundet i den myrdedes Lommebog, og som tillige med Pecksniffs Penge sandsynligvis var bleven sendt til en af disse paalidelige Venner for at indsættes i Banken; hans umaadelige Tab og Faren for, at han endnu kunde blive krævet til Regnskab som Interessent i det opløste Firma, alle disse Ting løb ham stadig og samtidig om i Hovedet, men han kunde ikke overskue dem. Han vidste, at de vare til og maatte føre til Undergang; men han tænkte kun paa det ene skrækkelige Spørgsmaal, naar Liget vilde blive fundet i Skoven.

Han prøvede paa — han havde aldrig hørt op at prøve derpaa — ikke at glemme, at det var der, thi det var umuligt, men at glemme at plage sig selv med at tegne levende Billeder af det i sin Fantasi ved at snige sig sagte omkring det imellem Bladene, nærme sig det mere og mere gennem en Aabning mellem Grenene og opskræmme selve Fluerne, der sad paa det i tætte Sværme ligesom tørrede Korender. Hans Hu var fæstet paa Opdagelsen, og med spændt Forventning lyttede han efter hvert Raab og Skrig som et Budskab om den; lyttede, naar nogen kom ind eller gik ud; iagttog fra Vinduet dem, som gik op og ned ad Gaden, og mistroede sine egne Miner og Ord. Og jo mere hans Tanker drejede sig om Opdagelsen, des stærkere blev den Tryllemagt, der drog dem hen til Genstanden selv, som laa ude i Skoven. Han ligesom foreviste den uophørlig for ethvert Menneske, han saa. „Se her! Ved du noget derom? Er det fundet? Har du mig mistænkt?" Havde han været

dømt til at bære Liget paa sine Arme og lægge det til Eftersyn for Fødderne af enhver, som han mødte, kunde det ikke have været stadigere hos ham eller Kilden til en mere ensformig og uhyggelig Tankegang, end det var i hans nærværende Sindsstemning.

Men alligevel var han ikke sørgmodig. Det var ikke længer Anger eller Ruelse over, hvad han havde gjort, der rørte sig hos ham; det var kun Angest for hans egen Sikkerhed. Hans uklare Viden om at have ødelagt sin Formue ved det fortvivlede Vovespil forstærkede hans Had og Hævngerrighed og bragte ham til at lægge endnu større Vægt paa, hvad han havde vundet. Manden var død; det kunde intet gøre ugjort. Han hoverede endnu ved denne Tanke.

Efter Gerningen havde han stadigt holdt vaagent Øje med Chuffey og sjældent forladt ham, undtagen nødtvungen, og da kun med saa korte Mellemrum som muligt. De vare nu alene. Det var Tusmørke, og det aftalte Klokkeslet nærmede sig. Jonas gik frem og tilbage i Værelset. Den gamle Mand sad i sin sædvanlige Krog.

Den ringeste Omstændighed medførte Uro for Morderen, og denne Gang var han urolig over sin Kones Udeblivelse, idet hun var gaaet hjemmefra om Eftermiddagen og endnu ikke kommen tilbage. Det var ikke Ømhed for hende, der var Aarsagen; men han forestillede sig, at hun kunde være falden i et Baghold og bleven fristet til at sige et eller andet, der vilde tale imod ham, naar Efterretningen kom. Han kunde ikke vide, om hun ikke havde banket paa Døren til hans Værelse, mens han var borte, og opdaget hans Plan. Det kunde ligne hendes blege Ansigt at gaa op og ned i Huset! Hvor var hun nu?

„Hun gik hen til sin gode Veninde Mrs. Todgers," sagde den gamle Mand, da Jonas med en forbitret Ed gjorde dette Spørgsmaal.

Ah, ja saa! Altid listede hun sig til at søge Selskab med den Kone. Hun var ikke hans Veninde. Hvem kunde

sige, hvilke djævelske Skælmsstykker de udklækkede sammen? Hun skulde straks hentes hjem.

Idet den gamle Mand sagte mumlede nogle Ord, stod han op, som om han selv vilde gaa, men Jonas stødte ham tilbage i hans Lænestol med en utaalmodig Forbandelse og sendte en Tjenestepige bort efter hende. Derpaa gik han atter frem og tilbage og standsede ikke, førend hun kom igen.

Naa, hvor var hun? Var hun kommen?

Nej. Hun var gaaet derfra for over tre Timer siden.

„Gaaet derfra! Alene?"

Det havde Pigen ikke spurgt om, da hun havde troet, det var en afgjort Sag.

„Fordømte Tosse. Bring Lys!"

Næppe var hun gaaet ud af Stuen, førend den gamle Bogholder, der havde været ualmindelig opmærksom paa ham, lige siden han havde spurgt om sin Kone, pludselig kom hen imod ham.

„Udlever hende!" raabte den gamle Mand. „Udlever hende! Sig mig, hvad De har gjort ved hende. Skynd Dem! I den Henseende har jeg intet Løfte givet. Sig mig, hvad De har gjort ved hende."

Med disse Ord lagde han sine Hænder paa hans Frakkekrave og tog fat i den, og det temmelig fast.

„De skal ikke slippe fra mig!" udbrød den gamle Mand. „Jeg er stærk nok til at raabe paa Naboerne, og det gør jeg, hvis De ikke udleverer hende til mig!"

Jonas var saa modløs og slagen af sin Samvittighed, at han ikke engang havde Dristighed nok til at tvinge den gamle Mand til at slippe, men stod og saa paa ham, saa godt han kunde i Mørket, uden at røre en Finger. Det var store Ting, at han kunde spørge ham, hvad han mente.

„Jeg vil vide, hvad De har gjort ved hende! Krummer De et Haar paa hendes Hoved, skal De komme til at undgælde for det. Den Stakkel, den Stakkel! Hvor er hun?"

„Hvad, De gamle Daarekistelem!" sagde Jonas med

dæmpet Stemme og dirrende Læber. „Hvad er det for en Galmandssnak, De kommer med?“

„Hvad jeg har set her i Huset, er nok til at gøre mig vanvittig!“ udbrød Chuffey. „Hvor er min kære, gamle Herre? Hvor er hans eneste Søn, som jeg har vugget paa mine Knæ, mens han var lille? Hvor er hun, som var den sidste; hun, som jeg har set hentæres Dag for Dag og hørt græde midt om Natten? Hun var den sidste af alle mine Venner! Gud hjælpe mig, hun var den allersidste!“

Da Jonas saa, at Taarerne sneg sig ned ad hans Kinder, tog han Mod til sig og vristede hans Hænder op og stødte ham fra sig, førend han svarede:

„Hørte De mig ikke spørge om hende? Hørte De mig ikke sende Bud efter hende? Hvor kan jeg udlevere, hvad jeg ikke har, gamle Idiot? Jeg vilde saamænd med Fornøjelse udlevere hende til Dem, hvis jeg kunde; og et smukt Par vilde I være!“

„Er hun kommen til Ulykke,“ udbrød Chuffey, „saa mærk mine Ord! Vel er jeg gammel og sløv, men en Gang imellem har jeg dog min Hukommelse, og er hun kommen til Ulykke —“

„Men plager da Fanden Dem?“ afbrød Jonas ham, men stadig med dæmpet Stemme. „Hvilken Ulykke skulde hun vel være kommen til? Jeg ved ikke mere af, hvor hun er, end De ved; gid jeg gjorde. Vent, til hun kommer hjem, og se saa selv; hun kan ikke blive længe borte. Kan det stille Dem tilfreds?“

„Mærk mine Ord!“ udbrød den gamle Mand. „Ikke et Haar paa hendes Hoved maa der krummes! Jeg taaler det ikke. Jeg — jeg har baaret for længe paa det, Jonas. Jeg er tavs, men jeg — jeg — jeg kan tale. Jeg — jeg — jeg kan tale —“ stammede han, idet han krøb tilbage til sin Stol og tilkastede ham et truende, skønt mat Blik.

„Naa du kan tale, kan du?“ tænkte Jonas. „Godt, godt, saa ville vi stoppe Munden paa dig. Det var godt,

at jeg fik dette at vide i Tide. Saa kan man tage sine Forholdsregler."

Han havde gjort et svagt Forsøg paa at sætte sig paa den høje Hest og samtidig vise sig forsonlig, men var saa bange for den gamle Mand, at store Sveddraaber vare traadte frem paa hans Pande. Hans Stemmes usædvanlige Klang og hans ophidsede Væsen havde noksom røbet hans Frygt; men nu vilde hans Ansigt have gjort det ogsaa uden dette, mens han paa ny gik frem og tilbage og skottede til ham ved Skinnet af Lyset.

Han blev staaende ved Vinduet for at tænke. Der blev tændt Lys i en Butik lige overfor, og Kræmmeren og en Kunde læste sammen i en trykt Plakat tværs over Disken. Dette Syn førte ham øjeblikkelig tilbage til, hvad han havde glemt. „Se her! Ved du noget om det? Er det fundet? Har du mig mistænkt?"

En Banken paa Døren. „Hvem er det?"

„En behagelig Aften," svarede Mrs. Gamps Røst, „skønt varm; men Gud velsigne Dem, Mr. Chuzzlewit, det maa man vente, naar man faar tre Agurker for to Pence. Hvorledes har Mr. Chuffey det i Aften?"

Mens Mrs. Gamp sagde dette, holdt hun sig tæt ved Døren og nejede mere end ellers, ligesom hun heller ikke syntes at være fuldt saa utvungen, som hun plejede.

„Faa ham op paa hans Værelse," sagde Jonas, idet han gik hen til hende og hviskede hende i Øret. „Han har været gal i Aften — splittergal. Tal ikke, mens han er her, men kom herned igen."

„Den stakkels kære Sjæl! Han ryster jo over hele sin Krop."

„Ja det kan han nok have Grund til," svarede Jonas, „efter det Anfald af Vanvid, han har haft. Faa ham ovenpaa."

Hun gav sig til at hjælpe ham op af Stolen.

„Der er jo min velsignede, gamle Kylling," sagde hun i en baade beroligende og opmuntrende Tone. „Der er jo min rare Mr. Chuffey! Kom nu op med paa Deres Værelse,

og læg Dem lidt paa Deres Seng, for De ryster jo over hele Deres Legeme, som om Deres stakkels Lemmer hang i lutter Staaltraade. Vær nu skikkelig. Kom med Sara!"

„Er hun kommen?" spurgte den gamle Mand.

„Hun kommer lige paa Minutten. Kom med Sara; kom med Deres egen Sara."

Den gode Kone havde ikke tænkt paa noget Fruentimmer i Verden, da hun lovede, at den Person, Chuffey havde spurgt efter, snart skulde komme, men kun henkastet det for at gøre ham rolig. Det gjorde ogsaa sin Virkning, idet han lod sig føre bort af hende, og de gik nu ud af Stuen sammen.

Jonas saa igen ud ad Vinduet. De læste endnu stadig i den trykte Plakat derovre i Butikken, og en tredje Person deltog nu i Læsningen. Hvad var det, som interesserede dem saa levende? Der syntes at opstaa en Tvist imellem dem; thi de saa alle op fra Papiret, og en af dem, som havde set over en af de andres Skulder, traadte tilbage for at forklare eller illustrere en eller anden Handling ved sine Fagter.

O Rædsel, hvor det lignede det Slag, han havde slaaet i Skoven! Det drev ham fra Vinduet, som om det havde ramt ham selv. Idet han sank vaklende ned paa en Stol, huskede han paa den med Mrs. Gamp foregaaede Forandring, der havde ytret sig i hendes usædvanlige Ømhed for hendes Patient. Var det, fordi det var blevet fundet? — fordi hun vidste noget om det? — fordi hun havde ham mistænkt?

„Nu har Chuffey lagt sig," sagde Mrs. Gamp, da hun kom tilbage, „og gid det ret maa gøre ham godt. Skade kan det da Gud ske Lov ikke!"

„Sæt Dem," sagde Jonas med hæs Stemme, „og lad os faa denne Sag fra Haanden. Hvor er den anden Kone?"

„Den anden Person er nu hos ham," svarede hun.

„Det er godt. Han kan ikke overlades til sig selv; thi endnu i Aften tog han fat i mig som en glubende Hund.

Saa gammel han ogsaa er, og hvor svag han end plejer at være, havde jeg dog temmelig ondt ved at blive ham kvit. De — tys! — Det er intet. De har sagt mig, hvad den anden Kone hedder, men jeg har glemt det."

„Jeg nævnte Betsey Prig," sagde Mrs. Gamp.

„Er hun at stole paa?"

„Paa ingen Maade, og jeg har heller ikke taget hende med, men bragt en anden, med hvem De vil blive tilfreds."

„Hvad hedder hun?" spurgte Jonas.

Mrs. Gamp saa helt underlig paa ham uden at svare, skønt det lod til, at hun forstod Spørgsmaalet.

„Hvad hedder hun?" gentog Jonas.

„Hun hedder Harris."

Det var paafaldende, hvilken Møje det kostede Mrs. Gamp at udtale det Navn, hun ellers altid havde paa rede Haand. Hun snappede flere Gange efter Vejret, førend hun kunde faa det frem, og trykkede sig, da hun havde udtalt det, i sin Side med Haanden og vendte Øjnene i Vejret, som om hun skulde til at daane. Men da Jonas vidste, at hun led af forskellige indvortes Svagheder, der undertiden gjorde nogle Draaber Spiritus uundgaaelig nødvendige for hende og angreb hende meget stærkt, naar dette Lægemiddel ikke var ved Haanden, tænkte Jonas kun, at hun var et Offer for et af disse Anfald.

„Naa," sagde han hastigt, idet han følte, hvor lidt han var i Stand til at fæste sin Opmærksomhed paa dette Emne, „De og hun have altsaa aftalt det fornødne om at passe paa ham?"

Mrs. Gamp svarede jo og tog sin Tilflugt til sin sædvanlige Talemaade: „Vi skiftes, den ene kommer, naar den anden gaar," men sagde disse Ord saa sagte og skælvende, at hun fandt sig opfordret til at tilføje: „Det er rent galt fat med mine Nerver i Aften!"

Jonas tøvede for at lytte.

„Vilkaarene skulle vi snart blive enige om; lad dem være de samme som tidligere. Pas godt paa ham og hold

ham i Ro. Der maa bruges Tvang imod ham. Han har sat sig i Hovedet i Aften, at min Kone er død, og har overfaldet mig, som om jeg havde slaaet hende ihjel. Det er — det er saa almindeligt, at gale Folk bilde sig det værste ind om dem, de holde af. Er det ikke?"

Mrs. Gamp indrømmede det med en kort Stønnen.

„Pas derfor godt paa ham, for at han ikke skal gøre en Ulykke paa mig. Og stol slet ikke paa ham, for naar han synes mest fornuftig, taler han allersnarest over sig. Dog det ved De jo allerede. Lad mig nu se den anden."

„Den anden Person?"

„Ja. Gaa nu op til ham og send den anden herned. Skynd Dem! Jeg har travlt."

Mrs. Gamp gik et Par Skridt baglængs hen imod Døren, hvor hun blev staaende.

„Det er altsaa Deres Ønske," sagde hun med en Slags dirrende Kvækken, „at se den anden Person?"

Men den rædsomme Forandring, der foregik med Jonas, sagde hende, at han allerede havde set den anden Person. Førend hun kunde vende sig om mod Døren, blev hun skudt til Side af gamle Martins Haand, og paa samme Tid traadte Chuffey og John Westlock ind i Stuen.

„Ingen maa forlade Huset," sagde Martin. „Dette Menneske er min vanartige Brodersøn. Rører han sig fra det Sted, hvor han staar, eller taler højt til nogen her, saa luk Vinduet op og raab om Hjælp!"

„Hvilken Ret har De til at give saadanne Befalinger her i Huset?" spurgte Jonas med mat Røst.

„Den Ret, som dine Forbrydelser give mig. Kom herind!"

Et uimodstaaeligt Udraab trængte sig frem over Jonas's Læber, idet Lewsome traadte ind ad Døren. Det var ikke et Hyl, et Skrig eller et Ord, men noget aldeles forskelligt fra enhver Lyd, der nogen Sinde har ramt deres Øren, som hørte det, mens det tillige var det skarpeste og frygteligste Udtryk for, hvad der arbejdede i hans brødefulde Bryst, som Naturen kunde have opfundet.

Derfor havde han altsaa udført et Mord! Derfor havde han altsaa omgivet sig med Farer, Sjælslidelser og utallige Fristelser! Han havde skjult sin Hemmelighed i Skoven, traadt og trampet den ned i den blodige Jord, og her kom den frem, da han mindst ventede det, mange, mange Mile fra Stedet; kendt af mange og udlagt af en Oldings Læber, der ligesom ved et Underværk atter havde faaet Kraft og Styrke for at slynge den i Ansigtet paa ham!

Han lagde Haanden paa Ryggen af en Stol og saa paa dem, men prøvede forgæves paa at gøre dette haanligt eller med sin sædvanlige Uforskammethed. Han maatte støtte sig paa Stolen, idet han søgte at samle al sin Frækhed.

„Jeg kender denne Karl," sagde han, idet han ved hvert Ord snappede efter Vejret og med sin rystende Finger pegede paa Lewsome. „Det er den største Løgner i Verden. Hvorledes lyder hans sidste Fortælling? Ha, ha, ha! Og I andre ere ogsaa nogle nette Karle! Min Farbroder der gaar jo i Barndom og er endnu mere fjollet, end min Fader, hans Broder, var paa sine gamle Dage, eller Chuffey nu er det. Hvad Fanden mene I," tilføjede han med et vildt Blik paa John Westlock og Mark Tapley, der var traadt ind tillige med Lewsome, „med at komme her med to Idioter og en Skurk for at indtage mit Hus med Storm? Halløj! Luk Døren op og kast disse fremmede ud!"

„Hør, ved De hvad," udbrød Tapley og traadte frem, „var det ikke for Deres Navns Skyld, slæbte jeg Dem for egen Regning og ganske alene gennem Gaderne, ja det gjorde jeg! Prøv ikke paa at se bister paa mig, det lykkes Dem ikke! Men videre, Sir," sagde han til gamle Martin. „Tving denne feje Morder til at knæle! Vil han have Alarm, skal han faa nok deraf; thi saa sandt som han ryster fra Hoved til Fod, skal jeg gøre en saadan Støj her ved Vinduet, at den skal samle hele London. Videre, Sir! Lad ham prøve mig og se, om jeg er en Mand af Ord eller ikke."

Dermed lagde Mark Armene over Kors og satte sig i Vindueskarmen med et Udtryk, der syntes at tyde paa, at

han var lige villig til enten selv at springe ud eller kaste Jonas ud, naar han fik mindste Vink om, at Selskabet maatte ønske det.

Gamle Martin vendte sig om mod Lewsome.

„Det er Manden," sagde han og strakte Haanden ud mod Jonas. „Er det ikke?"

„De har kun at se paa ham for at blive overtydet derom eller om Sandheden af, hvad jeg har sagt," var Svaret. „Han er mit Vidne."

„O Broder!" udbrød gamle Martin, idet han slog Hænderne sammen og saa op. „Vare vi fremmede for hinanden i vor hele Levetid, for at du skulde opfostre en saadan Usling, og jeg forvandle Livet til en Ørken ved at knuse enhver Blomst, der voksede paa min Vej? Er dette det naturlige Udbytte af dine og mine Leveregler, at dette skulde blive den Skabning, du opfødte, opdrog og underviste, og for hvis Skyld du stred og sparede sammen, og jeg blive Midlet til hans Afstraffelse nu, da intet kan genoprette den spildte og svundne Tid?"

Han havde sat sig paa en Stol og tav nu nogle Øjeblikke med bortvendt Aasyn. Derpaa vedblev han med genvunden Kraft:

„Men vort forfejlede Livs banlyste Afgrøde skal trædes i Støvet. Dertil er det endnu ikke for sildigt. Du stilles lige over for denne Mand, du Uhyre, ikke for at skaanes, men for at straffes efter Fortjeneste. Hør, hvad han siger! Svar, ti, nægt, gentag, trods, gør, hvad du vil, min Fremgangsmaade skal være den samme. Men tal nu De, gode Mand," sagde han til Chuffey, „for Deres gamle Vens Skyld!"

„Jeg har tiet for hans Skyld!" udbrød den gamle Mand. „Han bad mig saa bønlig derom. Han fik mig til at love sig det paa sit Dødsleje. Jeg havde aldrig talt, hvis De ikke havde opdaget saa meget. Jeg har stadig siden tænkt derpaa, det kunde jeg ikke lade være, og stundom har jeg set det alt sammen i en Drøm, men om Dagen, ikke i

Søvne. Gives der saadanne Drømme?" sagde Chuffey og saa vist paa gamle Martin.

Mens Martin gav ham et opmuntrende Svar, lyttede han opmærksomt efter og smilede.

„Ja, ja!" udbrød han. „Saaledes talte han ofte til mig. Vi gik i Skole sammen, han og jeg. Jeg kunde ikke træde op mod hans Søn, indser De nok — hans eneste Søn!"

„Himmelen give, at De havde været hans Søn!" sagde Martin.

„De taler min gamle Herre saa ligt," sagde den gamle Mand med en barnagtig Glæde, „at det næsten forekommer mig, som om jeg hørte ham. Jeg kan høre Dem fuldkommen saa godt, som jeg plejede at kunne høre ham. Det gør mig ung igen. Han talte aldrig haardt til mig, og jeg forstod ham altid. Og jeg kunde altid se ham, skønt mit Syn var svagt. Naa, naa! Han er død, han er død. Han var meget god imod mig, min kære gamle Herre!"

Han rystede sørgmodigt paa Hovedet over Broderens Haand. I dette Øjeblik gik Mark, der havde set ud ad Vinduet, ud af Stuen.

„Jeg kunde ikke vende mig imod hans eneste Søn, indser De nok," sagde Chuffey. „Han har flere Gange været nær ved at tvinge mig dertil og var i Aften meget nær ved det. Ah!" udbrød han, idet han pludselig kom i Tanke om, hvad der var foregaaet. „Hvor er hun? Er hun endnu ikke kommen hjem?"

„Mener De hans Kone?" spurgte Chuzzlewit.

„Ja."

„Jeg har fjernet hende. Hun er under min Varetægt og vil for det første blive skaanet for at vide, hvad der foregaar her. Hun har oplevet Sorg nok uden denne Tilgift."

Jonas hørte dette med svigtende Mod. Han saa, at de vare ham paa Sporet, og følte, at de havde foresat sig at fange ham og tilintetgøre ham. Tomme for Tomme veg Jorden under hans Fødder; han saa Afgrunden aabne sig for sin Fod, og om et Øjeblik vilde den opsluge ham.

Og nu hørte han sin medskyldige sige ham den hele Sandhed lige i Øjnene med alle Omstændigheder med Hensyn til Tid og Sted og Forhold og aabenlyst udtale uden mindste Tilbageholdenhed, Fortielse, Forvanskning eller Lidenskabelighed den Sandhed, som intet kunde holde tilbage, som Blod ikke kunde kvæle og Jord ikke skjule, den Sandhed, hvis frygtelige Inspiration syntes at forvandle Svæklinge til kraftige Mænd, og paa hvis hævnende Vinger et Menneske, som han havde troet i den fjerneste Afkrog af Verden, kom styrtende ned over ham.

Han prøvede paa at nægte; men hans Tunge kunde ikke røre sig. Han fik det fortvivlede Indfald at fare af Sted og ile gennem Gaderne; men hans Lemmer vilde lige saa lidt adlyde hans Vilje som hans stivnede, stirrende Aasyn. I al denne Tid vedblev Stemmen langsomt at anklage ham. Det var, som om enhver Draabe Blod ude i Skoven havde fundet en Røst til at haane ham med.

Da den tav, optog en anden Stemme Talen, men paa en sælsom Maade, idet den gamle Bogholder, der havde passet paa og lyttet efter den hele Forklaring og af og til vredet sine Hænder, som om han vidste, den var sand, og kunde stadfæste den, udbrød:

„Nej, nej! I have Uret; I have Uret — alle sammen Uret! Hav Taalmodighed; thi kun jeg kender Sandheden!"

„Hvor kan det være muligt," sagde hans gamle Herres Broder, „efter alt, hvad De har hørt? Og desuden sagde De jo nylig deroppe, da jeg underrettede Dem om Anklagen imod ham, at De vidste, at han var sin Faders Morder?"

„Ja, ja, det var han ogsaa," sagde Chuffey vildt. „Men ikke paa den Maade, De tror. Holdt, giv Tid et Øjeblik! Jeg har det alt sammen her — alt sammen! Det var skændigt, grusomt, slet, men ikke saaledes, som De tror. Holdt, holdt!"

Han lagde Hænderne paa sit Hoved, som om det værkede eller smertede ham. Efter at han havde set sig nogle Øjeblikke om paa en aandsfraværende, intetsigende Maade,

fæstede hans Øjne sig paa Jonas og lyste, som om han pludselig havde faaet sin Hukommelse og Aandsfriskhed tilbage.

„Ja! Saaledes var det. Nu staar det klart for mig. Han stod op af sin Seng, førend han døde, for at sige, at han tilgav ham, og gik herind i dette Værelse med mig; men da han saa ham — sin eneste, sin elskede Søn — svigtede Mælet ham; han havde ikke Ord for, hvad han vidste, og ingen forstod ham undtagen jeg. Men jeg forstod ham!"

Gamle Martin saa forbavset paa ham, og det samme gjorde hans Ledsagere. Mrs. Gamp, der hidtil ikke havde sagt noget, men havde holdt de to Tredjedele af sig selv bag Døren, rede til at flygte, og den ene Tredjedel inde i Værelset, rede til at slutte sig til det stærkeste Parti, gik lidt længere ind og ytrede med et Suk, at Mr. Chuffey var det kæreste Væsen paa Jorden.

„Han købte Medicinen," sagde Chuffey og strakte sin Arm ud mod Jonas, mens en usædvanlig Ild tindrede i hans Øje og opklarede hans Ansigt; „han købte ganske vist Medicinen, saaledes som De har hørt, og bragte den hjem. Han blandede Medicinen — se paa ham! — med noget Syltetøj i en Krukke, ganske som Medicinen for hans Faders Hoste var blandet, og satte den i en Skuffe, i den Skuffe derhenne i Pulten; han ved, hvilken Skuffe jeg mener! Der lod han den staa under Laas og Lukke. Men Modet forlod ham, eller ogsaa rørtes hans Hjerte — min Gud! Jeg haaber, det var hans Hjerte. Han var hans eneste Søn! — og han satte den ikke paa dens sædvanlige Plads, hvor min gamle Herre kunde have taget den tyve Gange om Dagen."

Oldingens skælvende Skikkelse rystede af den heftige Bevægelse, der havde grebet ham. Men med det samme Lys i sit Øje, med Armen udstrakt, og idet hans graa Haar rejste sig paa hans Hoved, syntes han at blive større og lignede et inspireret Menneske. Jonas gøs ved at se paa ham og sank ned paa den Stol, ved hvilken han havde holdt sig fast.

„Nu ved jeg hvert eneste Ord!“ udbrød Chuffey. „Han satte den der i Skuffen, som jeg har sagt. Han gik saa ofte derhen og var saa hemmelighedsfuld, at hans Fader lagde Mærke til det og engang, da han var ude, lod den lukke op. Vi vare da sammen og fandt Blandingen — Mr. Chuzzlewit og jeg. Han tog den til sig og slog det hele hen; men om Aftenen kom han grædende op til mig og sagde, at hans egen Søn havde i Sinde at forgive ham. „O Chuff,“ sagde han, „kære gamle Chuff! Der lød en Stemme i mit Kammer i Aften, som sagde, at denne Forbrydelse havde sit Udspring fra mig. Den begyndte, da jeg lærte ham at blive alt for lysten efter, hvad jeg maatte efterlade, og gjorde Forventningen derom til hans eet og alt.“ Det var hans Ord, ja, det er hans egne Ord! Om han ogsaa nu og da var en streng Mand, var det for hans eneste Søns Skyld. Han elskede sin eneste Søn og var altid god imod mig!“

Jonas hørte efter med stigende Opmærksomhed. Haabet begyndte atter at gry for ham.

„Han skal ikke længes efter min Død, Chuff,“ sagde han derefter,“ vedblev den gamle Bogholder og tørrede sine Øjne; „det sagde han og græd som et lille Barn; „men skal faa det alt sammen straks og gifte sig med den, hans Hu staar til, skønt jeg ikke synes om hende; og De og jeg ville drage bort og leve sparsommeligt. Jeg har altid elsket ham; maaske vil han da ogsaa elske mig. Det er en skrækkelig Tanke, at min egen Søn higer efter min Død. Men jeg burde have kunnet vide det. Jeg har saaet og maa nu høste. Han skal tro, at jeg tager af dette, og naar jeg ser, at han sørger, vil jeg sige ham, at jeg kom under Vejr med det, og vil tilgive ham. Han vil gøre sin Søn til et bedre Menneske og bliver maaske selv bedre!“

Stakkels Chuffey standsede for atter at tørre sine Øjne. Gamle Martin skjulte sit Ansigt med sine Hænder. Jonas lyttede endnu opmærksommere, og hans Bryst bevægede sig som et svulmende Vand, men af Haab, af voksende Haab.

„Dagen efter lod min kære, gamle Herre,“ vedblev

Chuffey, „som om han af en Fejltagelse havde aabnet Skuffen med en Nøgle af Knippet, der tilfældigvis passede til den, og var bleven forundret over at se sit friske Forraad af Hostemedicin paa dette Sted, men troede, at det var blevet sat der i Hastværk, mens Skuffen havde staaet aaben. Vi brændte Blandingen, men hans Søn troede, at han brugte den — han ved godt, at han troede det. Een Gang tog Mr. Chuzzlewit, for at sætte ham paa Prøve, Mod til sig og sagde, at den havde en underlig Smag; og straks stod han op og gik ud."

Jonas hostede kort og tørt, og idet han byttede sin Stilling med en mageligere, lagde han Armene over Kors, uden at se paa dem, ihvorvel de nu kunde se hans Ansigt.

„Mr. Chuzzlewit skrev til hendes Fader; jeg mener Faderen til den Stakkel, der nu er gift med ham," sagde Chuffey, „og fik ham til at komme til Byen, da han vilde paaskynde Brylluppet; men, ligesom jeg, blev han lidt forstyrret i Hovedet af Sorg, og derpaa brast hans Hjerte. Fra det Øjeblik, han havde været oppe hos mig om Aftenen, svandt han hen og forandredes og løftede aldrig mere sit Hoved i Vejret. Det var kun nogle faa Dage; men han havde ikke forandret sig saa meget i dobbelt saa mange Aar. „Skaan ham, Chuff!" sagde han, førend han døde. Det var de eneste Ord, han kunde udtale. Jeg lovede ham det. Jeg har stræbt at holde Ord. Han er hans eneste Søn."

Ved Mindet om det sidste Optrin i hans gamle Vens Liv, svigtede stakkels Chuffeys Mæle, der var blevet svagere og svagere, ham aldeles. Idet han løftede sin Haand, som om han vilde sige, at Anthony havde grebet den og var død med den i sin, trak han sig tilbage til den Krog, hvor han plejede at skjule sine Sorger, og tav.

Jonas kunde nu se paa sine Omgivelser, og det hoverende. „Naa," sagde han efter et Ophold, „er De nu fornøjet! Eller har De flere Planer at komme frem med? Denne Karl, Lewsome, kan jo opfinde dem for Dem i Snesevis. Er det det hele? Har De ikke mere at sige?"

Gamle Martin saa vist paa ham.

„Om De er, hvad De lod til at være hos Pecksniffs, eller er noget andet og en Gøgler, det ved jeg ikke, og bryder jeg mig ikke om at vide," sagde Jonas og saa nedad med et Smil, „men her har jeg ingen Brug for Dem. De kom her saa ofte, mens Deres Broder levede, og holdt altid saa meget af ham — Deres kære, kære Broder, og dog havde I gerne, førend dette kom frem, revet Øjnene ud paa hinanden! — at jeg ikke undrer mig over, at De har saa megen Godhed for Huset; men Huset har ingen Godhed for Dem, og De kan ikke forlade det for snart, nok derimod for sent. Min Kone, gamle Mand, maa De sende lige hjem, ellers vil det gaa ud over hende. Og De, som tog saa forfærdeligt paa Vej, ha, ha, ha! Men endnu kommer en Mand ikke i Galgen, fordi han har for en Penny Gift til eget Brug, og det bliver taget fra ham af to halvtossede Fjog, der gaar hen og spille Komedie dermed. Ha, ha, ha! Ser De Døren?"

Hans lumpne Hoveren, der kæmpede med hans Fejhed, Skam og Brøde, var saa afskyelig, at de vendte sig bort fra ham, som om han havde været et væmmeligt og smudsigt, for Øjet modbydeligt Dyr. Dog heller ikke her glemte han hin sidste, sorte Forbrydelse; den arbejdede inden i ham til hans Undergang. Naar den ikke havde været, kunde den gamle Bogholders Fortælling maaske have rørt ham, om end aldrig saa lidt; naar den ikke havde været, kunde Befrielsen for en saadan Byrde maaske have medført en gavnlig Forandring endog hos ham. Men efter at hin Gerning var udført; mens hin unødvendige, overflødige Fare forfulgte ham, var der Fortvivlelse i selve hans Triumf og Lettelse; en vild, ustyrlig, rasende Fortvivlelse over Unyttigheden af den Fare, hvori han havde styrtet sig; en Fortvivlelse, som forfærdede og gjorde ham vanvittig og fik ham til at skære Tænder midt i hans Overmod.

„Gode Ven," sagde Martin, idet han lagde sin Haand

paa Chuffeys Arm, „dette er intet Sted for Dem at blive paa. Følg med mig.“

„Ganske hans gamle Tone!“ udbrød Chuffey og saa op paa hans Ansigt. „Jeg tror næsten, at Mr. Chuzzlewit er levet op igen. Ja, tag mig med Dem! Dog holdt, holdt!“

„Hvorfor?“ spurgte Martin.

„Jeg kan ikke forlade hende, den Stakkel!“ sagde Chuffey. „Hun har altid været saa god imod mig. De skal have mange Tak; men jeg vil blive her; jeg har ikke lang Tid tilbage; det gør ikke stort til Sagen.“

Idet han rystede paa sit stakkels, graa Hoved og med disse Ord takkede gamle Martin, blev Mrs. Gamp, som nu stod helt inde i Døren, rørt indtil Taarer.

„Hvilken Guds Barmhjertighed,“ sagde hun, „at saadan en sød, god, ærværdig Mand ikke faldt i Kløerne paa Betsey Prig, hvilket ganske sikkert vilde være blevet Tilfældet, naar jeg ikke havde været; for Sandheden skal frem, om den saa skal ud gennem mine Sideben!“

„De hørte mig nylig tale til Dem, gamle Mand,“ sagde Jonas til sin Farbroder. „Jeg vil ikke vide af, at De indlader Dem med mine Folk, enten det saa er Fruentimmer eller Mandfolk. Ser De Døren?“

„Ser De den?“ lød Marks Stemme. „Se paa den!“

Han saa, og hans Blik blev som fastnaglet der. Ildevarslende, ulykkesvangre, ødelæggende Tærskel, forbandet ved hans Faders Fodtrin i hans Dødsstund, forbandet ved den daglige Skygge af den gamle Bogholders Skikkelse, forbandet ved hans egne Morderskridts Gang hen over den — hvad var det for Mænd, der stod i Døren?

Nadgett var den forreste.

Tys! Det nærmede sig, brølende som et Hav! Avissælgere styrtede ud paa Gaden og udraabte det her og der og overalt; Vinduer stødtes op, for at alle kunde høre det; Folk bleve staaende paa Gaden og paa Fortovet for at lytte; Klokkerne, de samme Klokker, begyndte at ringe, idet de snublede over hverandre i en vild Dans af Glæde over Op-

dagelsen — det var den Lyd, de havde i hans forvirrede Tanker — og fik deres luftige Tumleplads til at vakle.

„Der er Manden," sagde Nadgett; „han der ved Vinduet!"

Tre andre traadte ind, greb ham og gav ham Haandjærn paa. Det skete saa hurtigt, at han endnu ikke havde vendt sine Øjne fra Angiverens Ansigt, førend hans Haandled vare lænkede til hinanden.

„Mord," sagde Nadgett og saa paa den forbavsede Klynge. „Det nytter ikke, at nogen blander sig heri."

Den larmende Gade gentog Mord, barbarisk, skrækkeligt Mord, Mord, Mord, saa at det rullede fra Hus til Hus og genlød fra Sten til Sten, indtil de Stemmer, som syntes at fremmumle det samme Ord, tabte sig i en fjern Summen.

De stod alle tavse, lyttende og stirrende paa hverandre, mens Larmen drog videre.

Martin var den første, der talte. „Hvad er dette for en frygtelig Historie?" spurgte han.

„Spørg ham," svarede Nadgett. „De er hans Ven, og han kan fortælle Dem det, hvis han vil. Han ved mere derom end jeg, skønt jeg ved meget."

„Hvoraf ved De da, hvad De ved?"

„Jeg har ikke iagttaget ham saa længe for intet. Jeg har aldrig iagttaget noget Menneske saa nøje som ham."

Atter en af denne forfærdelige Sandheds spøgelseagtige Skikkelser! Atter en af de Former, hvorunder den sprang op omkring ham af det tomme Rum. At denne Mand skulde have udspejdet ham; denne Mand, der nu havde forandret sin Personlighed, lagt sin tilbageholdne, stærblinde Ligegyldighed til Side og var traadt op som en aarvaagen Fjende! Om den døde var staaet op af sin Grav, kunde han ikke have gjort ham saa forvirret og forfærdet.

Spillet var ude, Væddeløbet forbi og Rebet spundet til hans Hals. Om han ogsaa ved et Vidunder kunde slippe ud af denne Knibe, havde han kun nødig at vende sit Ansigt en anden Vej, lige meget hvilken, og en ny Hævner vilde fremstaa Ansigt til Ansigt imod ham: et Barn, der

paa en Time var blevet en Olding, en Olding, der paa en Time var bleven ung, en blind, der havde faaet sit Syn, eller en døv, der havde faaet sin Hørelse igen. Der var ingen Udvej til Frelse. Han sank sammen som en Klud op imod Væggen og haabede fra dette Øjeblik ikke mere.

„Jeg er ikke hans Ven, om jeg end har den Tort at være hans Slægtning," sagde gamle Chuzzlewit. „De kan tale til mig. Hvor har De iagttaget ham, og hvad har De set?"

„Jeg har iagttaget ham mange Steder," svarede Nadgett, „baade Dag og Nat. I den sidste Tid har jeg iagttaget ham næsten uden at unde mig Ro eller Hvile," hvilket hans anspændte Ansigt og blodskudte Øjne stadfæstede, „men mindst tænkte jeg paa, hvad mine Iagttagelser skulde lede til, lige saa lidt som han tænkte derpaa, da han smuttede ud om Natten i de Klæder, han bagefter kastede, sammenbundne i en Bylt, i Vandet ved London Broen."

Jonas krympede sig paa Gulvet som et Menneske, der lider legemlige Pinsler. Han stønnede, som om han var bleven saaret af et grusomt Vaaben, og rev i Jærnene om sine Haandled, som om han, hvis hans Hænder havde været fri, vilde have sønderrevet sig selv.

„Rolig, Frænde," sagde den øverste af Politiembedsmændene. „Ikke saa voldsom."

„Hvem kalder De Frænde?" spurgte gamle Martin.

„Dem blandt andre," svarede Manden.

Martin fæstede sit forskende Blik paa ham. Han sad overskrævs paa en Stol, med sine Arme hvilende paa Ryggen af den, og spiste Nødder, idet han kastede Skallerne ud ad Vinduet, hvormed han blev ved, mens han talte.

„Ja," sagde han med et tvært Nik, „De kan gerne fornægte Deres Fættere, indtil De dør, men Chevy Slyme bliver dog alligevel ved at være Chevy Slyme hele Verden over. Skulde De muligvis holde det for en Slags Skam,

at Deres eget Blod er i en saadan Stilling, saa kan jeg købes fri."

„Overalt Jeg, Jeg, Jeg! Enhver af dem tænker kun paa sig selv!"

„Saa gør De bedst i at spare et Par af dem Ulejligheden og tænke paa dem saavel som paa Dem selv," svarede hans Fætter. „Se engang paa mig! Kan De se en Mand af Deres Familie, der har mere Talent i sin lille Finger end alle de andre tilsammen i deres Hjerner, klædt som Politibetjent, uden at skamme Dem? Jeg slog med Vilje ind paa dette Fag for at gøre Dem til Skamme, skønt jeg jo rigtignok ikke drømte om, at jeg skulde gøre en Fangst i Familien."

„Have Deres og Deres udkaarne Venners Udsvævelser virkelig bragt Dem i denne Stilling," svarede den gamle Mand, „saa bliv i den. De fortjener Deres Brød paa en ærlig Maade, vil jeg haabe, og det er dog altid noget."

„Vær ikke saa streng mod mine udkaarne Venner," sagde Slyme; „thi de have undertiden ogsaa været Deres. Sig ikke, at De aldrig har draget Nytte af min Ven Tigg; thi det ved jeg bedre. Vi bleve uenige derom."

„Jeg lejede den Karl og betalte ham."

„Det er godt, at De har betalt ham," sagde hans Fætter, „for nu vilde det være for sildigt. Han har udstedt sin Generalkvittering, eller rettere sagt, den er bleven ham aftvungen."

Den gamle Mand saa paa ham, som om han var nysgerrig efter at faa at vide, hvad han mente, men ugerne vilde fortsætte Samtalen.

„Jeg har altid ventet, at han og jeg igen skulde blive førte sammen i Forretningslivet," sagde Slyme og tog en ny Haandfuld Nødder op af sin Lomme; „men jeg tænkte, at det vilde være for et Bedrageris Skyld, man vilde have fat paa ham, hvorimod det aldrig faldt mig ind, at jeg skulde faa Ordre til at paagribe hans Morder."

„Hans Morder?“ udbrød Chuzzlewit og saa fra den ene hen paa den anden.

„Hans eller Mr. Montagues,“ sagde Nadgett. „Det er een og samme Person, har man sagt mig. Jeg anklager ham derhenne for at have myrdet Montague, som i Aftes blev funden dræbt i en Skov. De vil maaske spørge mig, hvorfor jeg retter denne Anklage imod ham, ligesom De allerede har spurgt mig, hvoraf jeg ved saa meget. Jeg vil sige Dem det, da det dog ikke ret længe kan blive en Hemmelighed.“

Selv nu røbede Mandens herskende Lidenskab sig i den sørgmodige Tone, hvori han sagde, at han ikke holdt af den nær forestaaende Offentliggørelse af, hvad han vidste.

„Jeg har sagt Dem, at jeg iagttog ham,“ vedblev han. „Det var mig paalagt af Montague, i hvis Tjeneste jeg har staaet i nogen Tid. Vi havde Mistanke til ham, og De ved, hvad den gik ud paa, da De har talt derom, mens vi ventede uden for Døren. Ønsker De nu, da alt er forbi, at høre, hvoraf vor Mistanke udsprang, skal jeg sige Dem det. Det var af en Uenighed mellem ham og en anden Anstalt, hvori hans Faders Liv havde været forsikret, og som havde en saadan Mistro til Sammenhængen, at han indgik Forlig med den og lod sig nøje med Halvdelen af Forsikringssummen. Lidt efter lidt opsnusede jeg flere Omstændigheder, som talte imod ham, og de vare ikke saa faa. Det udkrævede lidt Taalmodighed; men det hører nu engang til mit Fag. Jeg fik fat paa Sygevogtersken — hun staar her og kan stadfæste mine Ord — og jeg fik ogsaa fat paa Lægen, Bedemanden og dennes Karl. Jeg kom under Vejr med, hvorledes den gamle Herre, Mr. Chuffey, havde opført sig ved Begravelsen, samt med, hvad denne Mand,“ her slog han Lewsome paa Armen, „havde sagt, mens han talte over sig i sin Feber. Jeg kom under Vejr med, hvorledes han havde opført sig før og efter sin Faders Død, og hvorledes han fremdeles opførte sig. Ved at nedskrive og sætte det omhyggelig sammen skaffede jeg Montague til-

strækkelig Materiale til at give ham Skyld for den Forbrydelse, som han lige til i Aften troede at have begaaet. Jeg var til Stede, da det skete. Nu ser De ham; han ser kun endnu værre ud, end han gjorde dengang."

O usle, usle Daare! O utaalelige, martrende Pine! At finde den Hemmelighed, han troede at have knust, lyslevende hos denne Mand, som vilde have holdt Historien i Live og gaaet omkring med den, selv om han end ved Trolddom havde muret den myrdede ind i en Klippe! Han søgte at holde sig for Ørene med sine lænkede Arme for ikke at høre Resten.

Mens han laa og vaandede sig paa Gulvet, trak de sig tilbage fra ham, som om hans Aande havde været forpestet. De forlod den ene efter den anden denne Del af Værelset og lod ham ligge alene paa Gulvet. Endog de, der skulde passe paa ham, skyede ham og holdt sig stadig borte fra ham.

„Fra dette Kvistvindue her lige overfor," sagde Nadgett og pegede tværs over den smalle Gade, „har jeg i Dage og Nætter iagttaget ham og dette Hus. Fra dette Kvistvindue saa jeg ham komme alene hjem fra en Rejse, han havde tiltraadt i Selskab med Montague. Det var et Tegn for mig paa, at Montague havde naaet sit Maal, og at jeg kunde lægge mig til Hvile paa min Vagt, hvorvel jeg ikke maatte forlade den, førend han tillod det. Men mens jeg samme Aften, efter at det var blevet mørkt, stod i Døren her lige overfor, saa jeg en bondeklædt Mand snige sig ud af dette Hus gennem en Dør i Gaarden, skønt han ikke var kommen ind i det. Jeg kendte ham paa Gangen og saa, at det var ham selv, men forklædt, hvorfor jeg straks gik bag efter ham, men tabte ham af Syne paa Landevejen, medens han stadig gik Vester paa."

Jonas saa et Øjeblik op paa ham og fremmumlede en Ed.

„Jeg kunde ikke forstaa, hvad dette skulde sige, men da jeg havde set saa meget, besluttede jeg at faa Rede paa

det, hvilket ogsaa lykkedes mig. Efter at jeg ved at forespørge mig her i Huset havde hørt af hans Kone, at hun troede, at han sov i det Værelse, hvorfra jeg havde set ham gaa ud, og at han paa det strengeste havde forbudt at forstyrre ham, indsaa jeg, at han vilde komme tilbage, og nu passede jeg paa, til dette skete. Jeg holdt Vagt paa Gaden — i Porte og lignende Steder — hele den Nat; ved det samme Vindue hele den næste Dag, og da det igen var blevet Aften, endnu en Gang nede paa Gaden; thi jeg vidste, at han vilde komme tilbage, ligesom han var gaaet bort, paa en Tid, da denne Del af Byen var tom. Det gjorde han ogsaa. Tidlig om Morgenen kom den samme bondeklædte Mand tilbage og sneg sig med den største Forsigtighed gennem Gaden."

„Skynd Dem," afbrød Slyme, der nu var færdig med sine Nødder, ham. „Dette er aldeles uden for Forretningsordenen."

„Jeg blev ved Vinduet hele Dagen," sagde Nadgett uden at ænse ham, „og tror ikke, at jeg en eneste Gang lukkede mine Øjne. Om Aftenen saa jeg ham komme ud med en Bylt og fulgte bag efter ham. Han gik ned ad Trappen ved London Broen og kastede Bylten i Floden. Nu begyndte jeg at nære en alvorlig Frygt og gjorde Anmeldelse til Politiet, som lod Bylten —"

„Fiske op," faldt Slyme ham i Talen. „Skynd Dem!"

„Den indeholdt de Klæder, jeg havde set ham have paa, men de vare tilsølede af Ler og fulde af Blodpletter. I Aftes kom der Efterretning til Byen om Mordet. Man ved allerede, at den Mand, der havde de Klæder paa, er bleven set i Nærheden af Gerningsstedet, at han har lusket om der i Egnen og er stegen af fra en Diligence, der kom fra den Kant, paa en Tid, der stemmer nøjagtig med det Klokkeslet, da jeg saa ham komme tilbage. Arrestordren blev udstedt, og disse Betjente kom til mig for flere Timer siden. Vi passede Tiden, og da vi saa Dem gaa herind og opdagede denne Person ved Vinduet —"

„Vinkede De ad ham," sagde Mark, der ved at høre denne Hentydning til sig selv optog Traaden i Fortællingen, „for at han skulde lukke Døren op, hvilket han gjorde med stor Fornøjelse."

„Dette er for Øjeblikket alt," sagde Nadgett, idet han gemte sin store Lommebog, som han alene af Vane havde taget frem, da han begyndte sin Meddelelse, og hele Tiden havde holdt i Haanden, „men der er endnu meget mere tilbage. De spurgte mig om Sammenhængen; den har jeg fortalt Dem og skal ikke opholde disse Herrer længer. Er De færdig, Mr. Slyme?"

„Fiks og færdig," svarede denne Hædersmand, idet han stod op. „Vil De gaa op paa Kammeret, skulle vi være der lige saa tidlig som De. Hent en Vogn, Tom."

Betjenten, han havde talt til, gik. Gamle Martin tøvede et Øjeblik, som om han vilde have henvendt nogle Ord til Jonas; men da han endnu saa ham sidde paa Gulvet og rokke som en vanvittig frem og tilbage, tog han Chuffey under Armen og gik langsomt ud; de andre fulgte bagefter.

„Ha!" mumlede Slyme og saa efter dem. „Det maa jeg sige! Lige saa ufølsom for den Skam at have en Fætter som mig i en saadan Stilling, som han var for, at jeg var en Ære og en Pryd for Familien! Er det Lønnen, for at jeg har nedladt mig — en Mand med en Aand som min — til at tjene mit Udkomme?"

Han stod op fra sin Stol og sparkede vredt til den.

„Og det et saadant Udkomme, mens Hundreder af Mennesker, som ikke ere værdige til at løse min Skotvinge, køre i Karet og leve af deres Midler. Jo, det er rigtignok en net Verden!"

Hans Øjne mødte Jonas, der saa vist paa ham og bevægede Læberne, som om han hviskede.

„Hvad godt?" sagde Slyme.

Jonas skottede til Betjenten, der vendte Ryggen til ham, og gjorde med sine lænkede Hænder en klodset Bevægelse hen mod Døren.

„Hm!“ sagde Slyme. „Jeg kunde ikke haabe at vanære ham ved noget, efter at De er skudt saa langt forbi mig. Det glemte jeg.“

Jonas gentog Øjekastet og Bevægelsen.

„Jack!“ sagde Slyme. „Gaa ned i Gadedøren og vent paa Vognen. Raab til mig, naar den kommer. Jeg ser helst, De bliver dernede. Nu da,“ tilføjede han og vendte sig hastigt om mod Jonas, da Betjenten var gaaet, „hvad er det saa, De vil?“

Jonas søgte at rejse sig.

„Tøv lidt,“ sagde Slyme. „Det er ikke saa let, naar ens Haandled ere lænkede saa tæt til hinanden. Nu da! Op! Hvad er det?“

„Stik Deres Haand i min Lomme. Her! Brystlommen til venstre!“ sagde Jonas.

Han gjorde det og tog en Pung frem.

„Der er hundrede Pund i den,“ sagde Jonas, hvis Ord næsten vare uforstaaelige, ligesom hans blege og fortrukne Ansigt næsten ikke kunde kaldes menneskeligt.

Slyme saa paa ham, gav ham Pungen tilbage og rystede paa Hovedet.

„Jeg kan ikke. Jeg tør ikke. Jeg kan ikke, om jeg ogsaa turde. Disse Karle dernede —“

„Flugt er umulig,“ sagde Jonas. „Det ved jeg. Hundrede Pund for kun fem Minutter i Værelset ved Siden af.“

„Hvorfor?“ spurgte han.

Idet Fangen nærmede sig for at hviske til ham, fik hans Ansigt ham til uvilkaarlig at gyse tilbage; men han standsede dog og hørte paa ham. Ordene vare faa, men hans eget Ansigt forandredes, mens han hørte paa dem.

„Jeg har det hos mig,“ sagde Jonas og lagde sine Hænder paa sin Strube, som om det, han mente, var skjult i hans Halstørklæde. „Hvor kunde De vide det? Hundrede Pund for kun fem Minutter i Værelset ved Siden af! Tiden iler. Tal!“

„Det vilde være mere — mere hæderligt for Familien,“

stammede Slyme med skælvende Læber. „Gid De ikke havde sagt mig nær saa meget. Mindre vilde have gjort samme Nytte. De kunde have holdt det hos Dem selv.“

Han tog Pungen. Med vilde, usikre Skridt trak Jonas sig tilbage hen mod Døren i Glasskillerummet.

„Holdt!“ sagde Slyme og greb ham i Frakkeskøderne. „Jeg kender ikke Sammenhængen. Men det maa dog til sidst ende saaledes. Er De skyldig?“

„Ja!“

„Ere Beviserne saaledes, som De nylig hørte?“

„Ja!“

„Vil De — vil De love at sige en — en Bøn eller saadant noget?“ stammede Slyme.

Jonas rev sig løs fra ham uden at svare og lukkede Døren imellem dem. Slyme lyttede ved Nøglehullet. Derpaa sneg han sig paa Taaspidserne, saa langt bort han kunde, og saa forfærdet hen paa det. Han hørte, at Vognen kom, og de slog Trinet ned.

„Han er ved at samle nogle Smaating sammen,“ sagde han, idet han bøjede sig ud ad Vinduet og talte til de to Betjente nedenfor, der stod under en Gadelygte. „En af jer maa for Formens Skyld holde Øje med Baghuset.“

Den ene af Betjentene gik ind i Gaarden, mens den anden satte sig paa Vogntrinet og vedblev at tale med den ved Vinduet staaende Slyme, der maaske havde svunget sig op til hans foresatte i Kraft af sin gamle Tilbøjelighed til at vente omme paa Hjørnet. En nyttig Vane i hans nærværende Stilling.

„Hvor er han?“ spurgte Betjenten.

Slyme saa et Øjeblik ind i Stuen og gjorde et Kast med Hovedet, som om han vilde sige: „Tætved. Jeg ser ham.“

„Han er leveret,“ ytrede Betjenten.

„Det maa De nok sige,“ svarede Slyme.

De saa paa hinanden og op og ned ad Gaden. Betjenten,

der sad paa Vogntrinet, tog sin Hat af, satte den paa igen og fløjtede lidt.

„Han giver sig gode Stunder," sagde han.

„Jeg har tilstaaet ham fem Minutter," sagde Slyme, „men nu er den Tid rigelig gaaet. Jeg skal bringe ham ned."

Han trak sig altsaa tilbage fra Vinduet og gik paa Taaspidserne hen til Døren i Skillerummet. Han lyttede. Der hørtes ikke en Lyd derinde. Han satte Lysene tæt ved det, for at de kunde skinne gennem Ruderne.

Det var ikke saa let, mærkede han, at beslutte sig til at aabne Døren. Men pludselig stødte han den med en stærk Støj op paa vid Gab og trak sig tilbage. Efter atter at have tittet ind og lyttet, gik han indenfor.

Han for tilbage, da han fik Øje paa Jonas, der stod i en Krog og stirrede paa ham. Han havde taget sit Halstørklæde af, og hans Ansigt var askegraat.

„De kommer for tidlig," sagde Jonas med en fej Klynken. „Jeg har ikke faaet Tid. Jeg har ikke kunnet gøre det. Jeg — fem Minutter endnu — to Minutter endnu — bare een!"

Slyme svarede ham ikke, men kastede Pungen til ham og stoppede den igen ned i hans Lomme, hvorpaa han kaldte paa sine Folk.

Han klynkede, græd, bandede, bønfaldt dem, stred imod, faldt til Føje, alt i samme Aandedræt, og kunde ikke staa paa Benene. Men de førte ham bort og løftede ham op i Vognen, hvor de satte ham paa et af Sæderne; dog snart sank han stønnende ned imellem Halmen paa Bunden og blev liggende der.

De to Betjente sad inde i Vognen hos ham, Slyme derimod paa Bukken hos Kusken, og de lod ham ligge. Idet de kørte forbi en Frugthandler, hvis Dør stod aaben, sagde den ene af dem, at Ferskenerne lugtede saa flovt.

Den anden sagde først ja hen i Vejret, men bukkede sig straks efter forskrækket og stirrede paa Fangen.

„Lad Vognen holde! Han har taget Gift! Lugten kommer fra den Flaske, han har i Haanden!“

Haanden havde sluttet sig fast om den med det ubøjelige Tag, hvormed intet levende Menneske i Livets fulde Kraft og Styrke kan gribe om en Skat, han har vundet.

De slæbte ham ud i den mørke Gade; men Jury, Dommer og Bøddel kunde ikke have gjort mere og kunde nu intet gøre. Død, død, død!

Syv og tyvende Kapitel.

Hvori der vendes op og ned paa alt.

Gamle Martins kære Planer, der saa længe havde ligget skjulte i hans Bryst, saa ofte været udsatte for pludselig at aabenbares ved et Udbrud af den Harme, han havde gemt paa under sit Ophold hos Pecksniff, forsinkedes, skønt kun nogle faa Timer, ved de nys skildrede Tildragelser. Hvor forbavset han end var bleven af Tom Pinchs og John Westlocks Fortælling om hans Broders formentlige Dødsmaade; hvor overvældet han end var bleven af Chuffeys og Nadgetts senere Forklaringer og af den Række Omstændigheder, der havde endt med Jonas's Død, hvorom han øjeblikkelig havde faaet Budskab; hvor stærkt hans Forsætter og Forhaabninger end for Øjeblikket vare blevne rystede ved, at alle disse Tildragelser havde hobet sig sammen mellem ham og hans Maal, styrkede dog netop den Voldsomhed og Hurtighed, hvormed de vare indtraadte, ham til straks og urokkelig at gennemføre sin Plan. I hver enkelt Omstændighed, hvad enten den vidnede om Grusomhed, Fejhed eller Falskhed, saa han Frugten af den samme Udsæd. Egenkærlighed, gridsk, blind, snæverhjertet, ustyrlig Egenkærlighed, med dens lange Hale af Mistanke, Lyster, Bedragerier og alle deres Følger, var Roden til det onde

Træ. Pecksniff havde saaledes afsløret sin Karakter for Oldingens Øjne, at han — den gode, den overbærende, den taalmodige Pecksniff — var bleven Legemliggørelsen af al Egenkærlighed og Troløshed; og jo modbydeligere de Skikkelser vare, hvori disse Laster nu viste sig for ham, des ubarmhjertigere Trøst fandt han i at lade saavel Pecksniff som hans Ofre vederfares deres Ret.

Til denne Gerning medbragte han ikke alene den Energi og Fasthed, som af Naturen laa i hans Karakter — der, som Læseren maaske allerede i Begyndelsen af sit Bekendtskab med denne Mand har opdaget, udmærkede sig ved en stærk Udvikling af disse Egenskaber — men ogsaa al den forcerede og paa en unaturlig Maade nærede Energi, der var en Følge af deres langvarige Undertrykkelse. Og idet disse to Strømninger samledes til een og for af Sted, bleve de saa stærke og kraftige, at det var med Nød og næppe, at John Westlock og Mark Tapley i Forening — skønt de ogsaa vare temmelig energiske — saa sig i Stand til at undgaa at blive revne med af den og førte, Himmelen maa vide hvorhen.

Straks efter sin Ankomst havde han sendt Bud efter John Westlock, og, ledsaget af Tom Pinch, havde John indfundet sig hos ham. Da han godt huskede Tapley, havde han ogsaa sørget for at sikre sig dennes Tilstedeværelse, og de vare alle til Hobe komne til City. Men sin Sønnesøn havde han ikke villet se før Dagen efter, da Tapley skulde bringe ham til Temple Klokken ti om Formiddagen. Heller ikke vilde han tillade, at Tom brugtes til noget som helst, for at han ikke uden Grund skulde blive mistænkt. Denne var vidende om alle deres Foretagender og blev hos dem til langt ud paa Aftenen, indtil de havde hørt om Jonas's Død, hvorpaa han gik hjem for at fortælle Ruth alle disse mærkelige Ting og meddele hende, at hun skulde følge med ham til Temple næste Morgen.

Det var karakteristisk for gamle Martin og hans Forventning om, hvad han saa tydelig havde for Øje, at han

ikke meddelte dem noget om sine Planer, med Undtagelse af de Vink om Gengældelsen mod Pecksniff, som de sluttede sig til af det Spil, han havde spillet i dennes Hus, og af Ilden i hans Øjne, hver Gang hans Navn blev nævnt. Ikke engang John Westlock, til hvem han dog aabenbart havde nogen Tillid, meddelte han den mindste Forklaring, men bad ham kun om at komme igen Dagen efter, og uden anden Oplysning forlod de ham sent paa Aftenen.

En saadan Dag kunde have udmattet en langt yngre Mand end ham baade paa Sjæl og Legeme, men han blev siddende i dybe og smertelige Tanker, til det blev lys Dag. Og heller ikke da søgte han nogen længere Hvile, men døsede kun i sin Stol til Klokken syv, da Tapley efter hans eget Ønske havde lovet at komme og kom, lige saa frisk og frejdig som Morgenen selv.

„De er punktlig," sagde gamle Martin, idet han til Svar paa hans sagte Banken, som øjeblikkelig havde vækket ham, lukkede Døren op.

„Mine Ønsker," svarede Tapley, der, efter Ordene at dømme, syntes at have haft Vielsesformularen i Tankerne, „gaa ud paa at ære, elske og adlyde. Nu slaar Klokken."

„Kom ind!"

„Mange Tak. Hvad skal jeg nu først gøre for Dem?"

„Bragte De Martin Besked fra mig?" spurgte Oldingen og fæstede sine Øjne paa ham.

„Ja, og De har ikke i Deres livfødte Dage set en Mand blive mere overrasket, end han blev."

„Hvad mere fortalte De ham?" spurgte Chuzzlewit.

„Jeg havde rigtignok gerne fortalt ham en hel Del mere, men da jeg ikke var i Stand dertil, fortalte jeg ham det ikke."

„Fortalte De ham alt, hvad De vidste?"

„Ja, men det var Pokkers lidt, det jeg kunde fortælle ham om Dem. Jeg ytrede kun som min Mening, at Pecksniff vilde se sig skuffet, og at De vilde se Dem skuffet, og at han selv vilde se sig skuffet."

„Hvori?“ sagde Chuzzlewit.

„Mener De ham?“

„Baade ham og mig.“

„Nu vel, i Deres tidligere Meninger om hinanden. Med Hensyn til hans Meninger, ved jeg, at han er bleven et andet Menneske. Det ved og vidste jeg, længe før han forleden Dag talte med Dem, og jeg maa sige det, ingen kender, ingen kan kende ham halvt saa godt som jeg. Der har altid været en hel Del godt ved ham, men der var ligesom kommet en Skorpe paa noget af det. Jeg kan ikke sige, hvem der havde rullet Dejen til denne Skorpe, men —“

„Videre,“ sagde Martin. „Hvorfor standser De?“

„Men det — nu vel! Undskyld, men jeg tror, at det maaske har været Dem. Uden at det var Deres Hensigt, tror jeg, at det maaske har været Dem. Jeg tror ikke, at De lod hinanden vederfares fuld Retfærdighed. Saa! Nu blev jeg det da kvit, jeg kunde ikke længer gaa og bære paa det. Jeg var nær ved at briste derved; i Gaar var allerede mere end længe nok. Nu er det kommet frem. Jeg kunde ikke gøre for det, og det gør mig ondt. Lad det ikke gaa ud over ham; det er alt, hvad jeg kan sige.“

Det var klart, at Mark ventede øjeblikkelig at blive vist Døren og var fuldkommen færdig til at gaa.

„De tror altsaa,“ sagde Martin, „at hans tidligere Fejl for en Del ere mit Værk?“

„Ja, Sir, det gør mig meget ondt, men jeg kan ikke nægte det. Det er næppe rigtigt af Dem at faa et uvidende Menneske til at blotte sig saaledes, men jeg tror det. Jeg nærer saa megen Agtelse for Dem, som noget Menneske kan, men tro det, gør jeg.“

Et svagt, lysende Smil syntes at bryde igennem den sløve Ro i Martins Ansigt, mens han saa paa ham, uden at svare.

„Og dog er De et uvidende Menneske, siger De,“ sagde han efter et langt Ophold.

„Ja overmaade.“

„Og jeg en lærd, oplyst Mand, tror De?“

„Overmaade.“

Med Hagen støttet paa sin Haand gik den gamle Mand nogle Gange frem og tilbage i Værelset, førend han tilføjede:

„De har forladt ham i Morges?“

„Kommer lige fra ham nu.“

„Hvorfor, tror han?“

„Han ved ikke, hvad han skal tro; ikke mere, end jeg ved det. Jeg fortalte ham, hvad der var gaaet for sig i Gaar, og at De havde sagt til mig, om jeg kunde være her i Dag Klokken syv, og til ham igennem mig, om han kunde være her i Dag Klokken ti, og at jeg havde svaret ja til begge Dele. Det er det hele.“

Hans Frimodighed var saa ægte, at det aabenbart var det hele.

„Han tror maaske,“ sagde Martin, „at De vil forlade ham og tage Tjeneste hos mig?“

„Jeg har tjent ham saaledes,“ svarede Mark uden at tabe det mindste af sin Fatning, „og vi have delt saa meget ondt med hinanden, at han efter min Mening ikke tror et Ord deraf; ikke mere, end De gør.“

„Vil De hjælpe mig med at klæde mig paa og skaffe mig noget til Frokost fra Hotellet?“ spurgte Martin.

„Med Fornøjelse, Sir.“

„Og det er sandt,“ vedblev Martin, „naar De nu, som jeg ønsker, bliver herinde i Stuen, vil De saa ikke nok passe paa Døren derhenne — lukke op for de fremmede, mener jeg, naar de banke paa?“

„Jo gerne, Sir.“

„De skal ikke røbe Overraskelse over deres Komme.“

„Nej, Gud bevares, slet ikke.“

Uagtet han i god Tro forpligtede sig hertil, var han dog allerede nu i højeste Grad forbavset. Martin syntes at lægge Mærke til det og at have en vis Følelse af Tapleys

latterlige Holdning i denne indviklede Situation; thi trods hans rolige Stemme og alvorlige Ansigt viste der sig dog flere Gange et underligt Udtryk i dette. Mark skyndte sig imidlertid at udføre de Hverv, der vare blevne ham overdragne, og glemte snart i sin Travlhed og Tjenesteiver enhver Tilbøjelighed til at røbe sin Forundring.

Men da Chuzzlewits Klæder vare blevne bragte i Orden, og han var bleven klædt paa og sad ved sin Frokost, begyndte Tapleys Forbavselse at vende tilbage med forøget Styrke, og mens han stod ved Siden af den gamle Herre med en Serviet under Armen – thi det var en lige saa let og naturlig Sag for Mark at være Hushovmester i Temple, som det havde været for ham at lade sig hyre som Kok med Skruen – fandt han det vanskeligt at modstaa Fristelsen til meget tit at kaste Sideblikke til ham, ja fandt det umuligt, og gav følgelig saa ofte efter for denne Lyst, at Martin greb ham en halvhundrede Gange deri. De mange mærkelige Ting, Tapley gjorde med sit Ansigt, naar en af disse Opdagelser fandt Sted; de Grunde, der fik ham til at gnide sig i Øjnene eller paa Næsen eller Hagen; den kløgtige Mine, hvormed han øjeblikkelig faldt hen i de dybeste Tanker eller fik den mest levende Interesse for Fluerne under Loftet eller Spurvene ude paa Gaden; eller den overvældende Høflighed, hvormed han søgte at skjule sin Forvirring, naar han rakte den gamle Herre Brødet, har uden Tvivl sat endog det sjældne Herredømme, som gamle Chuzzlewit havde over sine Ansigtstræk, paa en alvorlig Prøve.

Men han sad ganske rolig og nød sin Frokost eller lod i det mindste saaledes; thi han kunde næppe siges at spise og drikke og hensank meget ofte i en langvarig Grublen. Da han var færdig, satte Mark sig til sin Frokost ved det samme Bord, medens Chuzzlewit, der stadig var tavs, gik op og ned ad Gulvet.

Senere tog Mark af Bordet og satte en Lænestol frem til ham, hvori han tog Plads, da Klokken var bleven hen-

imod ti, idet han støttede Hænderne paa Knappen af sin Stok og lod Hagen hvile paa dem. Al hans Utaalmodighed og Aandsfraværelse vare nu borte, og mens han sad der og med sine skarpe Øjne saa ufravendt hen paa Døren, kunde Mark ikke lade være at tænke paa, hvilket djærvt og kraftigt Ansigt det var, eller juble ved Tanken om, at Pecksniff, efter saa længe at have spillet Bold med denne Mand, nu omsider var paa gode Veje til selv at blive sat ud af Spillet.

Marks Uvished om, hvad der skulde gøres eller siges, vilde i og for sig have været nok til at sætte ham i Spænding; men da han desuden vidste, at den unge Martin var i Vente og vilde komme om ganske faa Minutter, fandt han det ingenlunde let at være rolig og tavs. Men med Undtagelse af, at han undertiden hostede paa en hul og unaturlig Maade for at lette sig, opførte han sig overmaade sømmeligt i de længste ti Minutter, han havde oplevet.

En Banken paa Døren. Mr. Westlock. Idet Tapley lukkede ham ind, trak han sine Øjenbryn saa højt op som muligt for at tilkendegive, at han var i en utilfredsstillende Stilling. Chuzzlewit modtog ham meget artigt.

Mark ventede ved Døren efter Tom Pinch og hans Søster, som kom op ad Trappen. Den gamle Mand gik dem i Møde, gav hende Haanden og kyssede hende paa Kinden. Da dette syntes at love godt, smilede Tapley velvilligt.

Gamle Chuzzlewit havde atter sat sig, førend den unge Martin, som kom straks bag efter dem, traadte ind. Næsten uden at se paa ham, pegede den gamle Mand paa en Stol, der stod noget længere borte. Dette var mindre opmuntrende, og Tapleys Humør sank igen.

Straks efter kaldtes han hen til Døren af en ny Banken. Han hverken studsede, raabte eller tumlede over Ende ved Synet af Miss Graham og Mrs. Lupin, men trak Vejret meget dybt og kom, aldeles resigneret, tilbage, idet han saa paa dem og de andre med et Udtryk, der

syntes at sige, at nu kunde intet overraske ham mere, og at han næsten var glad ved for stedse at have givet denne Følelse Afsked.

Den gamle Mand modtog ikke Mary mindre ømt, end han havde modtaget Tom Pinchs Søster, og der vekslede venskabelige Genkendelsesblik imellem ham og Mrs. Lupin, der tydede paa en fuldkommen Forstaaelse imellem dem. Dette vakte ingen Forbavselse hos Tapley, da han havde trukket sig ud af den Forretning og solgt sit Lager.

Den ikke mindst paafaldende Ejendommelighed ved denne Forsamling var, at hver enkelt blev saa forundret og forlegen ved Synet af de andre, at ingen vovede at tale. Kun gamle Chuzzlewit afbrød Tavsheden.

„Luk Døren op, Mark, og kom herind."

Mark adlød.

Nu lød de sidste Fodtrin, der ventedes ude paa Trappen. De kendte dem alle. Det var Pecksniffs, og Pecksniff havde oven i Købet Hastværk og kom springende op med en saa usædvanlig Hurtighed, at han snublede et Par Gange.

„Hvor er min ærværdige Ven?" udbrød han paa det øverste Trin og kom derpaa farende ind med aabne Arme.

Gamle Martin saa paa ham, men Pecksniff for tilbage, som om han havde faaet et Stød af et elektrisk Batteri.

„Min ærværdige Ven har det godt?"

„Fuldkommen godt."

Dette syntes at berolige den ængstelige Spørger. Han foldede sine Hænder og udtrykte stiltiende sin Taknemmelighed fromt op mod Himmelen. Derpaa saa han sig om i Selskabet og rystede bebrejdende, af en saadan Mand at være strengt, meget strengt bebrejdende, paa Hovedet.

„O Øgleæt!" sagde Pecksniff. „O Blodsugere! Er det ikke nok, at I have forbitret et Individs Tilværelse, hvis Elskværdighed man forgæves vil søge et Sidestykke til i hele Personalhistorien; men skulle I nu, endog nu, da han har truffet sit Valg og sat sin Lid til en ringe, men i det mindste oprigtig og uegennyttig Slægtning, skulle I nu, I

Øgler og Blodsugere – det smerter mig at bruge disse stærke Udtryk, dyrebare Ven; men der gives Øjeblikke, da en retfærdig Harme ikke lader sig styre – skulle I nu, I Øgler og Blodsugere, udnytte hans værgeløse Stilling og flokkes omkring ham fra alle Kanter, ligesom Ulve og Gribbe og andre Dyr af Fugleslægten flokke sig om – jeg vil ikke sige et Aadsel; thi Mr. Chuzzlewit er lige det modsatte – men om deres Bytte: for at røve og plyndre, proppe deres slugvorne Bug og tilsøle deres væmmelige Næb med alle Slags kødelige Nydelser?"

Idet han standsede for at trække Vejret, vinkede han dem højtidelig fra sig med Haanden.

Han nærmede sig med udstrakte Arme for at gribe Oldingens Haand, men havde ikke set, hvor fast denne Haand holdt om Stokken, og da han nu smilende var kommen saa nær, at gamle Martin kunde naa ham, rejste denne sig, med hele sin glødende Forbitrelse sammentrængt i et eneste voldsomt Udbrud og lynende ud af hver eneste Fold og Rynke i Ansigtet, og slog ham til Jorden med et saa velrettet, kraftigt Slag, at han faldt saa tungt og pludselig, som om en Gardist havde kastet ham af Sadelen med et Bajonetstød.

Og hvad enten han nu var bleven sansesløs af dette Slag eller kun forvirret over det uventede ved denne varme Modtagelse, saa gjorde han ikke Mine til at ville staa op igen; thi han blev liggende og saa sig om med en forlegen Myghed i sit Ansigt, der var saa uhyre latterlig, at hverken Mark eller John kunde undertrykke et Smil, skønt de begge lagde sig imellem for at forebygge en Gentagelse af Slaget, som Oldingens lynende Øjne og kraftige Stilling syntes at gøre sandsynlig.

„Slæb af med ham! Før ham bort!" sagde Martin, „eller jeg kan ikke dy mig! Den stærke Tvang, jeg har lagt paa mine Hænder, har ikke været nok til at lamme dem. Jeg er ikke Herre over mig selv, saa længe de kunne naa ham. Slæb af med ham!"

Da Tapley saa, at han endnu ikke stod op, slæbte han ham bort og satte ham paa Gulvet med Ryggen op imod Væggen.

„Hør mig, Skurk!“ sagde gamle Chuzzlewit. „Jeg har kaldt Dem hid, for at De skal være Vidne til Deres eget Værk, da jeg ved, at det vil være Galde og Malurt for Dem! Jeg har kaldt Dem hid, for at De skal være Vidne til det, da jeg ved, at Synet af enhver, der er her til Stede, vil være et Dolkestød i Deres lumpne, falske Hjerte! Hvad, kender De mig omsider?“

Pecksniff havde Grund til at stirre paa ham; thi den Triumf, der viste sig i hans Ansigt, Tale og Skikkelse, var et Syn, der nok kunde faa en til at gøre store Øjne.

„Se her!“ sagde den gamle Mand og vendte sig til de øvrige, idet han pegede paa ham. „Og nu — kom hid, min kære Martin — se her, her, her!“ Ved enhver ivrig Gentagelse af disse Ord trykkede han sin Sønnesøn tættere til sit Bryst. „Den Lidenskab, jeg følte, Martin, da jeg ikke vovede at gøre dette, laa i det Slag, jeg nylig slog. Hvorfor skiltes vi nogen Sinde? Hvor kunde vi nogen Sinde skilles? Hvor kunde du nogen Sinde flygte fra mig til ham?“

Martin vilde svare, men den gamle standsede ham og vedblev:

„Skylden var ikke mindre min end din; Mark har sagt mig det i Dag, og jeg har længe vidst det, skønt ikke saa længe, som jeg burde. Mary, mit elskede Barn, kom herhen.“

Da hun skælvede og var meget bleg, satte han hende i sin egen Lænestol og stillede sig ved Siden af den, idet han holdt hende i Haanden, og Martin stod ved Siden af ham.

„Vor Slægts Forbandelse,“ sagde Oldingen og saa mildt ned paa hende, „har været Egenkærlighed, har altid været Egenkærlighed. Hvor ofte har jeg ikke sagt det, naar jeg mindst tænkte paa, at jeg lod andre lide under den?“

Han lagde sin ene Haand i Martins Arm, og idet han stod saaledes imellem dem, vedblev han:

„I vide alle, at jeg opfostrede denne forældreløse, for

at hun skulde pleje mig. Ingen af eder kan vide, hvorledes jeg efterhaanden er kommen til at se en Datter i hende, thi hun har vundet mig ved sin Selvforglemmelse, sin Ømhed, sin Taalmodighed, hele sin Naturs Godhed, skønt Himmelen skal være hendes Vidne, at jeg kun lagde liden Vind paa at udvikle den. Den blomstrede uden Dyrkning og modnedes uden Varme. Jeg kan ikke faa det over mit Hjerte nu at sige, at det smerter mig, for at den Karl derhenne ikke skal knejse med Hovedet."

Pecksniff stak sin Haand inden for sin Vest og rystede lidt paa den nysnævnte Legemsdel for at tilkendegive, at den endnu sad øverst paa hans Krop.

„Der gives en Slags Egenkærlighed," sagde Martin, „— jeg har lært den at kende ved at ransage mit eget Hjerte — som altid lurer paa Egenkærlighed hos andre og støder andre fra sig ved Mistanke og Mistillid, undrer sig over, at de ikke nærme sig og vise sig tillidsfulde, og kalder dette Egenkærlighed hos dem. Saaledes nærede ogsaa jeg tidligere Mistro til mine Omgivelser — i Begyndelsen ikke uden Grund — og saaledes nærede jeg ogsaa Mistro til dig, Martin."

„Og det heller ikke uden Grund," svarede Martin.

„Hør efter, Hykler! Hør efter, glattungede, trællesindede, krybende Skurk!" sagde den gamle. „Hør efter, elendige Hund! Hvad! Da jeg søgte ham, havde De da ikke allerede sat Deres Garn ud, fiskede De da ikke allerede efter ham? Da jeg laa syg i denne gode Kones Hus, og Deres fromme Sjæl tog min Sønnesøn i Forsvar, havde De da ikke allerede fanget ham? I Haab om, at den Kæmpehed, som De vidste, at jeg bar til ham, vilde blive genoprettet, bestemte De ham da ikke for en af Deres Døre? Eller hvis dette slog fejl, drev De da ikke en Slags Spekulation med ham, i den Tanke at De skulde forblinde mig ved Glansen af Deres Godgørenhed og skaffe Dem et Krav paa mig? Men allerede dengang kendte jeg Dem og sagde Dem det. Sagde jeg Dem ikke allerede dengang, at jeg kendte Dem?"

„Jeg er ikke vred," sagde Pecksniff blidt. „Jeg kan taale meget af Dem og skal aldrig modsige Dem!"

„Hør efter!" vedblev den gamle og saa paa dem alle. „Jeg gav mig i denne Mands Vold paa Vilkaar, der vare saa lave og lumpne og saa vanærende for ham, som jeg kunde gøre dem med Ord. Jeg fremsatte dem udførlig i hans Børns Paahør, Stavelse for Stavelse, saa plumpt, som jeg kunde, og paa en saa fornærmelig Maade og med en saa tydelig Tilkendegivelse af min Foragt, som det var muligt at gøre det med Ord og ikke alene med Miner og Gestus. Havde jeg kun faaet Forbitrelsens Blod op i hans Kinder, vilde jeg være bleven vaklende i mit Forsæt. Havde jeg alene ægget ham til at være Mand en Minut, vilde jeg have opgivet det. Havde han lagt et eneste Ord ind til Fordel for den Sønnesøn, som han troede, jeg havde gjort arveløs; havde han gjort om end aldrig saa svage Indvendinger mod min Opfordring til ham om at overgive ham til Elendighed og støde ham ud af hans Hus, tror jeg, at jeg kunde have baaret over med ham. Men ikke et Ord, ikke et Ord. At nære de sletteste, menneskelige Lidenskaber var hans Naturs Opgave, og han har trolig røgtet sit Kald."

„Jeg er ikke vred," ytrede Pecksniff. „Jeg er saaret i mine Følelser; men vred er jeg ikke."

Den gamle tog atter til Orde.

„Da jeg først havde foresat mig at prøve ham, besluttede jeg ogsaa at gennemføre denne Prøvelse; men idet jeg tog mig for at se, hvor vidt hans Falskhed kunde gaa, gjorde jeg tillige det hellige Løfte ved mig selv, at jeg vilde regne ham enhver skjult Gnist af Godhed, Ære, Overbærelse, enhver Dyd, der maatte ulme i ham, til gode. Fra først til sidst har der ikke vist sig Spor af noget saadant. Ikke en eneste Gang. Han kan ikke sige, at jeg ikke har ladet ham have sin Frihed i enhver Henseende, eller at jeg ikke har været et viljeløst Redskab i hans Haand, som han kunde have brugt til godt som til ondt. Eller kan han det, saa lyver han! Thi ogsaa dette er hans Natur."

„Mr. Chuzzlewit," afbrød Pecksniff ham grædende, „jeg er ikke vred, jeg kan ikke være vred paa Dem. Men ytrede De aldrig, at den unaturlige unge Mand, som ved sine snedige Rænker for Øjeblikket — kun for Øjeblikket — har nedsat mig i Deres gode Omdømme, at Deres Sønnesøn skulde forvises mit Hus? Husk Dem om, min kristelige Ven!"

„Har jeg maaske ikke allerede sagt det?" spurgte den gamle Mand i en streng Tone. „Jeg kunde ikke vide, i hvilken Grad Deres træske Hykleri allerede havde ført ham bag Lyset, og kendte intet bedre Middel til at aabne Øjnene paa ham end at fremstille Dem for ham i Deres rette, slaviske Skikkelse. Ja, jeg ytrede dette Ønske, og De greb det ivrig, og idet De øjeblikkelig vendte Dem imod den Haand, De havde slikket og krøbet for, som kun saadanne Hunde kunne, opmuntrede De mig til at udføre min Plan."

Pecksniff gjorde et Buk, et ydmygt, for ikke at sige krybende og sønderknust Buk. Om han var bleven overøst med Lovtaler for Udøvelsen af de mest ophøjede Dyder, kunde han ikke have bukket saaledes, som han nu bukkede.

„Det ulykkelige Menneske, der er blevet myrdet," sagde gamle Chuzzlewit fremdeles, „og som tidligere gik under Navnet —"

„Tigg," tilføjede Mark.

„Tigg, bad mig om Pengeunderstøttelse fra en af sine Venner, en uværdig Slægtning af mig, og da jeg i ham saa en Person, der syntes ret vel skikket til at fremme mine Øjemed, brugte jeg ham til at skaffe mig Underretning om dig, Martin. Det var af ham, jeg fik at vide, at du havde taget Bopæl hos denne Karl. Det var ham, der, da han en Aften traf dig her i Byen — du husker vel nok hvor?"

„Hos Pantelaaneren," sagde Martin.

„Ja — listede sig bag efter dig til dit Logi og satte mig i Stand til at sende dig en Banknote."

„I den sidste Tid," sagde Martin rørt, „har jeg tænkt mig, at den maatte være kommen fra Dem. Men dengang

troede jeg ikke, at De brød Dem om min Skæbne. Havde jeg troet det —"

„Havde du troet det," svarede Oldingen sørgmodigt, „vilde du have vist mindre Kendskab til mig, som jeg syntes at være og virkelig var. Jeg haabede at bringe dig angergiven og ydmyget tilbage; jeg haabede, at Ulykken skulde tvinge dig til at vende tilbage til mig. Hvor højt jeg end elskede dig, havde jeg dog at gøre en Tilstaaelse, som jeg dengang ikke kunde bringe over mine Læber, medmindre du først ydmygede dig for mig, og saaledes mistede jeg dig. Har jeg indirekte nogen Skyld i hin ulykkelige Mands Skæbne ved at have givet ham om end nok saa ubetydelige Summer i Hænde, tilgive Vorherre mig! Jeg burde maaske have vidst, at han vilde misbruge Pengene, at de, naar de udsaaedes af ham, kun kunde stifte Ulykke. Men jeg forestillede mig dengang ikke, at han havde Evne til at blive en Bedrager i det store, men tænkte mig ham kun som en letsindig, flygtig, udsvævende Ødeland, der var værst imod sig selv og kun til sin egen Fordærvelse søgte slet Selskab og tilfredsstillede lastefulde Tilbøjeligheder."

„Med Deres Tilladelse," sagde Tapley, som nu i al Venskabelighed havde taget Mrs. Lupin under Armen; „hvis jeg tør være saa dristig at tale saaledes, saa mener jeg, at De handlede fuldkommen rigtigt, og at det var ganske naturligt, at det gik ham, som det gjorde. Der gives en forbavsende Mængde Mennesker, der, saa længe de kun have deres egne Sko og Strømper at stole paa, ville gaa nok saa fredelige ned ad Bakken langs med Rendestenen, uden at gøre synderlig Skade. Men lad en af dem faa Heste og Vogn, da er det vidunderligt, hvor hurtig han vil komme efter at køre, og hvor han vil fylde sit Køretøj med Passagerer og fare over Stok og Sten midt ad Landevejen lige lukt ad Helvede til! Gud velsigne Dem, hver Time paa Dagen gaar der gennem denne hersens Templeport mangfoldige Tigg'er, der kun mangle en Chance for alle som een at vise sig som fuldt udsprungne Montaguer."

„Deres Uvidenhed, som De kalder det, Mark," sagde gamle Chuzzlewit, „rummer mere Fornuft end visse Menneskers Oplysning. De har Ret, og det ikke for første Gang i Dag. Hør mig nu til Ende, mine Venner."

Derefter fortalte han dem, at han for at lære denne Pecksniff at kende til Bunds og lære Marys Standhaftighed og Troskab at kende, havde lagt og iværksat sin Plan og var bleven mere og mere blødgjort af hendes Blidhed og Taalmodighed, men endnu mere af Toms Godmodighed, Enfoldighed, Æresfølelse og mandige Retskaffenhed. Og da han nævnte Tom, sagde han: Gud velsigne ham! og han fik Taarer i Øjnene; thi skønt han i Førstningen ikke havde kunnet lide Tom og havde haft Mistillid til ham, var han dog kommen som en Sommerregn paa hans Hjerte og havde stemt det til at tro paa noget bedre. Martin trykkede hans Haand, og Mary ogsaa, og John, hans gamle Ven, ogsaa, og det kraftigt, og Mark og Mrs. Lupin og hans Søster, lille Ruth. Og i Toms Hjerte var der Fred, en dyb stille Fred.

Den gamle Mand fortalte dernæst, hvor ædelt Pecksniff havde opfyldt sin Pligt mod Samfundet ved at afskedige Tom, og hvorledes han, efter ofte at have hørt Westlock blive bagtalt af Pecksniff, og da han vidste, at han var Toms Ven, gennem sin betroede Sagfører og befuldmægtigede havde brugt den lille List, der havde holdt Tom færdig til at modtage sin ukendte Ven i London.

„Martin," tilføjede han, „du har ikke haft nogen farlig Medbejler, men Mrs. Lupin har i nogle Uger spillet Duenna, ikke saa meget for at passe paa din Elskerinde, som for at passe paa hendes Elsker; thi ellers vilde denne Varulv" — hans Frugtbarhed paa Navne til Pecksniff var forbavsende — „have sneget sig efter hende paa hendes Vandringer og besmittet den friske Luft. Hvad er det? Hendes Haand ryster saa underlig. Se, om du kan holde den."

Holde den! Holdt han den kun halvt saa fast, som han holdt hende om Livet — naa, naa! Det er farligt.

Men det var smukt af ham, at han endog da i sin store

Lykke og Glæde, idet hendes Læber næsten trykkede sig mod hans, og hendes unge, herlige Skønhed hvilede saa tæt i hans Favn, havde en Haand tilovers for Tom.

„Tom, kære Tom! Jeg saa Dem tilfældigvis, da jeg gik herhen. Tilgiv mig!"

„Tilgive?" udbrød Tom. „Jeg tilgiver Dem ikke, saa længe jeg lever, hvis De siger en Stavelse mere derom. Til Lykke begge to! Til Lykke, min kære Ven, tusinde Gange til Lykke!"

Lykke! Der var ikke et Gode paa Jorden, som Tom ikke ønskede dem. Der var ikke et Gode paa Jorden, som Tom ikke vilde have forskaffet dem, hvis han havde kunnet.

Alt dette var saa hyggeligt for Pecksniff, at han stod med Øjnene fæstede paa Gulvet og afvekslende lagde den ene Haand oven paa den anden, som om der afsagdes en Mængde Straffedomme over ham. Ikke alene syntes hans Legeme at være krøbet ind, men hans Modløshed syntes endog at have udstrakt sig til hans Dragt. Hans Klæder syntes at være blevne mere luvslidte, hans Linned at være blevet gult, hans Haar at være blevet slattet og skimlet; om det saa var hans Støvler, saa de saa grimme og matte ud, som om deres Glans var svunden med hans egen.

Da han mærkede snarere end saa, at den gamle Mand nu pegede paa Døren, løftede han Øjnene i Vejret, tog sin Hat op fra Gulvet og gik slukøret sin Vej.

Gamle Chuzzlewit saa sig smilende om, indtil hans Øjne fæstede sig paa Tom Pinchs Søster, og da smilede han endnu mere.

„Vi ville alle spise sammen her i Dag," sagde han, „og da du og Mary har nok at tale med hinanden om, Martin, skulle I passe paa Huset for os i Eftermiddag tillige med Mr. og Mrs. Tapley. Imidlertid maa jeg se, hvorledes De bor, Tom."

Tom blev ganske henrykt, og det samme blev Ruth og vilde gaa med.

„Tak, min Ven," sagde Chuzzlewit, „men jeg kommer

til at gøre en lille Omvej med Tom i et Ærinde. Hvad om De da gik i Forvejen, Barn?"

Den smukke lille Ruth var ogsaa villig dertil.

„Men ikke alene. Mr. Westlock ledsager Dem vist gerne?"

Ja naturligvis; kunde Westlock vel tænke paa andet? Hvor disse gamle Mænd dog ere enfoldige!

„De har dog vel ikke lovet Dem ud?" vedblev han.

Lovet sig ud! Som om han kunde have lovet sig ud!

Dermed gik de bort Arm i Arm. Da Tom og Chuzzlewit havde gaaet nogle Minutter bag efter dem, smilede Chuzzlewit endnu, og det temmelig skælmsk for en Mand med hans Vaner.

Otte og tyvende Kapitel.

Hvad John Westlock sagde til Tom Pinchs Søster; hvad Tom Pinchs Søster sagde til John Westlock; hvad Tom Pinch sagde til dem begge, og hvorledes de alle tilbragte Resten af Dagen.

Glimrende tindrede Templespringvandet i Solen, og lende spillede dets flydende Musik, og lystig dansede og dansede de overgivne Vanddraaber, tittede spøgende ud imellem Træerne og faldt ned for at skjule sig, da lille Ruth og hendes Ledsager nærmede sig.

Og hvorfor de gik hen til Springvandet, er en Gaade; thi de havde intet at gøre der. Det laa ikke paa deres Vej. Det laa helt af Vejen. De havde ikke mere med Springvandet at gøre end — med Kærlighed og lignende uvedkommende Ting.

Det var godt nok, at Tom og hans Søster satte hinanden Stævne ved Springvandet; men det var en helt anden Sag. Thi naar hun skulde vente et Par Minutter, vilde det naturligvis have været meget uheldigt, om hun ikke kunde have ventet paa et nogenlunde roligt Sted, og dette var, alt

vel overvejet, saa roligt et Sted, som de kunde ønske sig. Men naar hun havde John Westlock til at passe paa sig og gik hjem Arm i Arm med ham, var det mærkeligt, at de kunde komme hen i Nærheden af Springvandet.

Imidlertid vare de der nu engang. Og en anden mærkelig Side ved Sagen var, at de syntes at være komne der ifølge en stiltiende Overenskomst. Og dog bleve de, da de vare komne derhen, lidt forvirrede ved at være der, hvilket var det sælsomste af det hele, da et Springvand ikke af Naturen har noget forvirrende ved sig. Det ved vi jo alle.

Hvor det var et rart gammelt Sted, sagde John, som om han var helt indtaget i det.

„Ja, et rigtig behageligt Sted," sagde lille Ruth. „Saa skyggefuldt."

Du snilde lille Ruth!

Idet de standsede, begyndte John at rose det. Det var en dejlig Dag, og naar de nu overhovedet vilde staa stille, var det ganske naturligt — intet kunde være det mere — at de saa ned ad Havegaarden, da Havegaarden ender i Haven, og Haven ender ved Floden, og denne Udsigt er saa livlig og frisk og straalende paa en Sommerdag. Men, lille Ruth, hvorfor da ikke tage den dristigt i Øjesyn? Hvorfor presse denne spæde, nydelige, søde lille Fod ind i et sprukkent Hjørne af en ufølsom gammel Flise paa Fortovet og gøre sig saa megen Umage for at faa den til at passe i den?

Kunde Matronen med det ildrøde Ansigt og den forkrøllede Hat have set dem, da de gik videre, hvor mange Ugers Løn mon hun da vilde have givet for sin Plads i Furnivals Inn som Westlocks Husholderske!

De gik videre, men ikke gennem Londons Gader! Nej, gennem en fortryllet By, hvor Brostenene vare af Luft; hvor en travl Stads raa Larm dæmpedes til blid Musik; hvor alt var Glæde; hvor der hverken var Afstand eller Tid. Et Sted firede to godmodige, firskaarne Bryggerknægte nogle svære Øltønder ned i en Kælder, og da John hjalp — næsten løftede — hende — det letteste, luftigste, nydeligste lille Væ-

Væsen, man kunde se — over Tovet, sagde de, at han maatte være dem taknemmelige, fordi de havde skaffet ham denne gode Lejlighed.

Grønne Græsgange om Sommeren, en Stald med et tykt Lag Strøelse om Vinteren, ingen Mangel paa Havre og Kløverhø — det var, hvad han ønskede den herlige Hest, der endelig vilde danse paa Fortovet med en Gig bag efter sig og gjorde hende forskrækket og fik hende til at gribe hans Arm med begge Hænder — begge Hænder, kærligt oven paa hinanden! — og bønfalde ham om at ty ind til Postejbageren og til bagefter at titte saa frygtsomt ud ad Døren og derpaa, idet hun saa paa ham med disse Øjne, at spørge ham, om han var vis paa, om han nu var rigtig vis paa, at de trygt kunde gaa videre? O, at et Spænd vælige Heste, en Løve, en Bjørn, en gal Tyr, eller lige meget hvad, atter kunde bringe de smaa Hænder sammen om hans Arm!

De talte naturligvis med hinanden, talte om Tom og om alle disse Forandringer og den Godhed, Chuzzlewit havde fattet for ham, og om de lyse Udsigter, han havde ved Hjælp af en saadan Ven, og om en hel Del mere af samme Slags. Jo mere de talte, des mere bange blev denne forlegne lille Ruth for ethvert lille Ophold og vilde, hellere end at have et Ophold, sige det samme igen; og naar hun ikke havde Mod eller Aandsnærværelse nok dertil — og oprigtig talt, var dette kun sjælden Tilfældet — blev hun ti Tusinde Gange mere fortryllende og uimodstaaelig.

„Martin gifter sig vist snart, tænker jeg," sagde John.

Det mente hun med, men aldrig har et fortryllende lille Fruentimmer ment noget med en saa svag Stemme, som Ruth mente dette.

Men da hun følte, at et af disse farlige Ophold igen nærmede sig, ytrede hun, at han fik en smuk Kone. Fandt Westlock ikke det?

„Jo—o," sagde John; „jo vist."

Hun frygtede, at han var vanskelig at gøre tilpas, siden han talte saa koldt.

„Sig hellere, at jeg allerede er bleven gjort tilpas," sagde John. „Jeg har næppe set hende. Jeg brød mig ikke om at se paa hende. Jeg havde ikke Øjne for hende i Dag."

Du store Gud!

Det var godt, at de havde naaet deres Bestemmelsessted; hun kunde næppe have gaaet længere. Det vilde have været umuligt for hende at gaa, saa stærkt skælvede hun.

Tom var endnu ikke kommen. De gik ind i den trekantede Dagligstue og vare alene. Ildrøde Ansigt, ildrøde Ansigt, hvor mange Ugers Løn nu?

Hun satte sig paa den lille Sofa og løste sine Hattebaand. Han satte sig ved hendes Side og meget tæt ved hende, meget, meget tæt ved hende. O bankende, svulmende, bristefærdige lille Hjerte, du vidste, at det vilde komme dertil, og haabede, at det vilde. Hvorfor banke saa voldsomt, lille Hjerte?

„Dyrebare Ruth! Yndige Ruth! Havde jeg elsket Dem mindre højt, kunde jeg før have sagt Dem, at jeg elskede Dem. Jeg har elsket Dem fra det første Øjeblik, jeg saa Dem. Intet Væsen i Verden er blevet elsket oprigtigere end De, dyrebareste Ruth, af mig!"

Hun foldede sine smaa Hænder foran sit Ansigt. De fremvældende Taarer, der paa een Gang udtrykte Glæde, Stolthed, Haab og uskyldig Kærlighed, lod sig ikke holde tilbage. Lige fra hendes fulde, unge Hjerte kom de for at svare ham.

„Min inderlig elskede Pige! Er dette, hvad jeg nu næsten vover at haabe, ikke pinligt eller sørgeligt for dig, gør du mig lykkeligere, end jeg kan sige og du forestille dig. Velsignede Ruth! Min egen, gode, blide, indtagende Ruth! Jeg haaber at kende dit Hjertes, din englelige Naturs Værd! Lad mig søge at vise dig det, og du vil gøre mig lykkeligere, Ruth —"

„Ikke lykkeligere," hulkede hun, „end du gør mig. Ingen kan være lykkeligere, end du gør mig!"

Ildrøde Ansigt, sørg nu for dig selv! Den sædvanlige Løn eller den sædvanlige Opsigelse. Det er alt sammen forbi, ildrøde Ansigt. Vi skulle ikke længer gøre dig Ulejlighed.

Nu kunde de smaa Hænder mødes, uden at en vælig Hest nødte dem dertil. Der var ingen Brug for Løver, Bjørne eller gale Tyre. Det lod sig alt sammen gøre, og det uendelig bedre, uden deres Bistand. Nu kunde de firskaarne Bryggerknægte eller svære Øltønder undværes. Den bløde, lette Haand faldt undseligt, men helt naturligt paa Elskerens Skulder; det smækre Liv, det sænkede Hoved, den blussende Kind, de dejlige Øjne, endog den nydelige lille Mund vare saa naturlige som muligt. Om saa alle Heste i Arabien paa een Gang vare løbne løbsk, kunde de ikke have gjort fra eller til.

De begyndte snart at tale om Tom igen.

„Jeg haaber, at det vil glæde ham at høre det!" sagde John med tindrende Øjne.

Ruth trak de smaa Hænder lidt tættere sammen, da han sagde det, og saa ham alvorligt op i Ansigtet.

„Jeg skal dog vel aldrig nogen Sinde forlade ham, elskede Ven? Jeg vilde ikke kunne forlade Tom, og det ved du vist ogsaa."

„Tror du, at jeg vilde forlange det af dig?" spurgte han med et — naa, det kan nu være det samme.

„Nej, det vilde du vist ikke," svarede hun, idet de klare Taarer stod hende i Øjnene.

„Og jeg vil tilsværge dig det, min dyrebare Ruth, hvis du ønsker det. Forlade Tom! Det vilde være en underlig Begyndelse. Forlade Tom, min Ven! Hvis Tom og vi ikke blive uadskillelige, og Tom — Gud velsigne ham — ikke nyder al tænkelig Ære og Kærlighed i vort Hjem, min lille Hustru, saa gid vi aldrig faa noget! Og det er en dyr Ed, Ruth."

Skal det fortælles, hvorledes hun takkede ham? Ja det

skal. I al Naturlighed, Uskyldighed og Hjertets Renhed, men dog med en frygtsom, klædelig, halvt tvivlraadig Tøven satte hun et lille rosenrødt Segl paa Løftet, mens dets Farve afspejlede sig i hendes Ansigt og for op til hendes mørkebrune Fletninger.

„Tom vil blive saa lykkelig, saa stolt og saa glad!“ sagde hun og foldede sine smaa Hænder. „Men saa overrasket! Jeg er vis paa, at han aldrig har tænkt paa sligt.“

Naturligvis spurgte John hende øjeblikkelig — thi de befandt sig, indser man nok, i den naragtige Stemning, da man maa holde Folk meget til gode — naar hun havde begyndt at tænke paa sligt, og dette gjorde en Afbrydelse i deres Tale, en Afbrydelse, der var fortryllende for dem, men ikke kan interessere os, og da den var forbi, kom de igen tilbage til Tom.

„Ak den kære Tom!“ sagde Ruth. „Jeg bør nu vel betro dig alt og ingen Hemmelighed have for dig. Hvad, kære John?“

Det er overflødigt at sige, hvad den uforskammede John svarede hende, eftersom han svarede hende paa en Maade, der ikke kan gengives paa Papiret, skønt den i og for sig er saare tilfredsstillende; men Meningen af den var, nej, nej, søde Ruth, eller noget lignende.

Derpaa betroede hun ham Toms store Hemmelighed, skønt hun ikke sagde ham rent ud, hvorledes hun var kommen efter den, men overlod til ham at gætte det, hvis han kunde; og John blev meget ulykkelig over at høre det og opfyldt af Sorg og Deltagelse. Men derfor vilde de, sagde han, kun saa meget mere bestræbe sig for at gøre ham lykkelig og adsprede ham med hans Yndlingssysler. Og derpaa fortalte han hende i et saadant Øjebliks hele Fortrolighed, at han havde en ypperlig Lejlighed til at nedsætte sig paa Landet i sit tidligere Fag og havde tænkt paa, at dette, hvis den Lykke skulde vederfares ham, som han nu havde oplevet, kunde skaffe Tom Sysselsættelse og sætte dem i Stand til at leve nok saa godt sammen,

uden nogen Følelse af Afhængighed fra Toms Side, og være saa lykkelige, som Dagen var lang. Da Ruth nu blev saa glad ved at høre dette, vedblev de at lægge saa mange Planer for Tom, at de allerede havde skaffet en udvalgt Bogsamling til ham og bygget ham et Orgel, hvorpaa han spillede af Hjertens Lyst, da de hørte ham banke paa Døren.

Hvor meget Ruth end længtes efter at fortælle ham, hvad der var hændet, blev hun dog lidt ængstelig ved hans Komme, og det saa meget mere som hun vidste, at Chuzzlewit var med. Skælvende over hele sit Legeme sagde hun derfor:

„Hvad skal jeg gøre, kære John? Jeg kunde ikke finde mig i, at han skulde høre det af nogen anden end mig, og jeg kan ikke sige ham det, medmindre vi ere ene."

„Gør, min Skat, hvad du i Øjeblikkets Tilskyndelse finder naturligt, og jeg er vis paa, at det vil være rigtigt."

Han fik næppe Tid til at sige dette og Ruth næppe Tid til at flytte sig lidt længere bort paa Sofaen, førend Tom og Chuzzlewit traadte ind. Chuzzlewit kom først og Tom kun nogle Sekunder bagefter.

Nu havde Ruth i en Hast besluttet at vinke Tom ovenpaa og fortælle ham alt i hans lille Sovekammer. Men ved Synet af hans kære, gamle Ansigt blev hendes Hjerte saa rørt, at hun kastede sig i hans Arme, lagde sit Hoved til hans Bryst og sagde hulkende: „Velsign mig, kæreste Broder Tom!"

Tom slog forbavset Øjnene op og saa John Westlock tætved strække Haanden ud.

„John!" udbrød Tom. „John!"

„Kære Tom, giv mig Deres Haand. Nu ere vi Brødre."

Tom trykkede den med sin hele Kraft, omfavnede varmt sin Søster og lagde hende i John Westlocks Arme.

„Tal ikke til mig, John. Gud er meget god imod os. Jeg —" Tom kunde ikke finde flere Ord, men forlod Værelset, og Ruth gik bagefter.

Og da de lidt efter kom tilbage, saa hun endnu smuk-

kere og Tom endnu bedre og ærligere ud. Og skønt Tom endnu ikke kunde tale med om Sagen — dertil var hans Glæde endnu for ny — lagde han dog begge sine Hænder i Johns med Eftertryk nok til den bedste Tale, som nogen har holdt.

„Det glæder mig, at De valgte i Dag," sagde gamle Chuzzlewit til John med det samme skælmske Smil, som da de havde forladt ham. „Jeg tænkte det nok og haaber, at Tom og jeg bleve en passende Tid borte, skønt det er saa længe siden, at jeg har haft nogen praktisk Kendskab til disse Ting, at jeg var ganske urolig, forsikrer jeg Dem."

„Deres Kendskab er endnu temmelig grundigt," svarede John smilende, „siden det kunde bringe Dem til at forudse, hvad der vilde hænde i Dag."

„Ja, jeg tror dog ikke, Mr. Westlock," sagde den gamle Mand, „at nogen synderlig profetisk Aand var nødvendig dertil, naar man havde set Dem og Ruth sammen. Kom herhen, mit smukke Barn, og se, hvad Tom og jeg have købt i Formiddag, mens De drev Tuskhandel med denne unge Købmand."

Den Maade, hvorpaa Oldingen satte hende ved Siden af sig og dæmpede sin Stemme, som om hun havde været et Barn, var pudsig nok, men fuld af Ømhed og passede ikke ilde til den fortryllende lille Ruth.

„Se her," sagde han og tog et Foderal op af Lommen, „er det ikke et smukt Halsbaand? Ah, hvor det glimrer! Og Ørenringe med, og Armbaand og et Livbælte. Dette Sæt hører Dem til, og Mary har faaet Mage til det. Tom kunde ikke fatte, hvad jeg vilde med to. Den kortsynede Tom! Ørenringe, Armbaand og et Bælte! Ah, hvor smukke! Lad os se, hvorledes de klæde Dem. Bed Mr. Westlock hjælpe Dem dem paa."

Det var det yndigste, man kunde tænke sig, at se hende strække sin runde, hvide Arm ud, og John — o lumske, lumske John! — lade, som om det var saa overordentlig vanskeligt at fæstne Armbaandet; det var det

yndigste, man kunde tænke sig, at se hende spænde det dejlige Bælte om sig og dog trænge til Hjælp, fordi hendes Fingre vare saa skrækkelig febrilske; det var det yndigste, man kunde tænke sig, at se hende saa forvirret og undselig, idet Smil og Rødmen spillede i hendes Ansigt, ligesom det tindrende Lys paa Ædelstenene; det var det yndigste, man kunde opleve et helt Aar igennem; stol kun paa det.

„Smykkerne og den, der skal bære dem, passe saa godt til hinanden," sagde den gamle Mand, „at jeg ikke ved, hvilken af Delene der klæder den anden bedst. Mr. Westlock kunde sikkert sige mig det; men jeg vil ikke spørge ham derom, da han er partisk. Gid De faa Sundhed til at bære dem, kære Pige, og Lykke nok, til at De kan glemme dem, undtagen som en Mindegave fra en oprigtig Ven."

Han klappede hende paa Kinden og sagde til Tom:

„Her maa jeg ogsaa spille Faderens Rolle, Tom. Der er ikke mange Fædre, som gifte to saadanne Døtre bort paa samme Dag; men vi ville overse det usandsynlige deri for at føje os efter en gammel Mands Indfald. Jeg tør maaske gøre Krav paa en saadan Overbærenhed," tilføjede han; „thi Gud skal vide, at jeg ikke har givet efter for ret mange Indfald, som gik ud paa at fremme andres Lykke."

Alt dette havde varet saa længe, og de kom i en saa underholdende Samtale, at der kun var et Kvarter til Middagstid, førend nogen af dem tænkte derpaa. En Droske bragte dem imidlertid snart til Temple, hvor de fandt alt færdigt til deres Modtagelse.

Da Tapley havde faaet uindskrænket Fuldmagt til at arrangere Middagsmaden, havde han til Ære for Selskabet gjort sig en saadan Umage, at der blev anrettet et overdaadigt Festmaaltid under hans og hans tilkommendes Opsyn i Forening. Gamle Chuzzlewit vilde have haft dem til at deltage i Gildet, og Martin understøttede indstændig hans Ønske; men Mark var ikke til at overtale til at sætte

sig til Bords, idet han sagde, at da han havde den Ære at sørge for deres Velvære, følte han sig virkelig som Vært i den lystige Tapley og kunde næsten bilde sig ind, at Gæstestuen stod under den lystige Tapleys Tag.

For bedre at vedligeholde denne Illusion, tillod Tapley sig at udstede forskellige Ordrer til Opvarterne i Hotellet med Hensyn til Retternes Fordeling paa Bordet og saa fremdeles, og da de som oftest stod i aabenbar Strid med alle hidtil vedtagne Regler og stadig udstedtes paa hans gemytlige Maade, vakte de megen Munterhed blandt Opvarterne, medens Tapley gottede sig umaadelig over sine egne Vittigheder. Samtidig underholdt han dem med korte, til Forholdene afpassede Fortællinger om sine Rejser og nu og da med et eller andet komisk Optrin imellem ham selv og Mrs. Lupin, saa at der idelig hørtes en eksploderende Latter ved Skænkebordet og bag Stolene, og den første Opvarter — der bar Pudder og Knæbenklæder og ellers var en alvorlig Mand — blev ganske højrød i Ansigtet og sprængte Baandene i sin Vest med et lydeligt Knald.

Den unge Martin sad ved den øverste og Tom Pinch ved den nederste Ende af Bordet, og var der noget mildt Ansigt ved dette Bord, var det Toms. Tom var Sjælen i det hele. Enhver drak med ham, enhver saa paa ham, enhver tænkte paa ham, enhver elskede ham. Naar han kun saa meget som lagde sin Kniv og Gaffel fra sig, strakte straks en eller anden sin Haand ud for at veksle et Haandtryk med ham. Før Bordet havde Martin og Mary taget ham til Side og talt saa hjertelig til ham om Fremtiden og med saa megen Varme udtalt deres faste Haab om, at han vilde fuldstændiggøre deres Lykke ved sin Omgang og sit Venskab, at Tom var bleven rørt til Taarer. Han kunde ikke udholde det. Hans Hjerte var fuldt af Glæde, sagde han, og det var det. Tom sagde den rene Sandhed; det var det. Hvor stort dit Hjerte end var, kære Tom Pinch, havde det den Dag ikke Plads til andet end Glæde og Medfølelse.

Men — aa, hvor det var dejligt at gaa hjem om Aftenen — den halsstarrige lille Ruth, som ikke vilde høre tale om at køre! — ligesom de havde gjort hin Aften fra Furnivalls Inn! Hvor det var dejligt at kunne tale derom og betro hinanden deres Lykke! Og hvor det var dejligt at meddele Tom alle deres smaa Planer og se hans straalende Ansigt blive endnu mere straalende!

Da de vare komne hjem, forlod Tom John og sin Søster nede i Dagligstuen og gik op paa sit Værelse under Paaskud af at søge efter en Bog. Og Tom blinkede ordentlig ad sig selv, da han kom ovenpaa; saa fiffigt troede han at have baaret sig ad.

„De ville naturligvis helst være alene," sagde Tom, „og jeg smuttede saa naturligt bort, at jeg ikke tvivler om, at de hvert Øjeblik vente mig tilbage. Det er ypperligt!"

Men han havde ikke siddet og læst ret længe, førend han hørte en Banken paa sin Dør.

„Maa jeg komme ind?" spurgte John.

„Ja naturligvis!" svarede Tom.

„Forlad os ikke, Tom. Sid ikke alene her. Vi ville saa gerne se dig munter, ikke tungsindig."

„Kære Ven," sagde Tom med et lystigt Smil.

„Broder, Tom; Broder."

„Kære Broder," sagde Tom, „der er ingen Fare for at jeg skulde blive tungsindig. Hvor kan jeg være tungsindig, naar jeg ved, at du og Ruth ere saa lykkelige ved hinanden? Jeg tror, jeg er oplagt til at lade Munden løbe i Aften, John; men jeg mangler Ord til at tolke den ubeskrivelige Glæde, som denne Dag har skaffet mig. Det vilde være uretfærdigt at tale til dig om, at du har valgt en fattig Pige; thi jeg føler, at du kender hendes Værd. Og heller ikke vil det tabe i din Agtelse, hvilket Penge kunde."

„Hvilket Penge vilde, Tom," svarede John. „Hendes Værd! Hvem kan se hende, uden at elske hende? Hvem

kan kende hende, Tom, uden at ære hende? Hvem kan eje et Hjerte som hendes og blive ligegyldig for en saadan Skat? Hvem kan føle den Henrykkelse, jeg føler i Dag, og elske hende, som jeg elsker hende, Tom, uden at kende noget til hendes Værd? Du mangler Ord til at tolke din Glæde, Tom? Nej, nej; det er mig, det er mig."

„Nej, nej, John," sagde Tom. „Det er mig, det er mig."

Deres venskabelige Strid endtes af lille Ruth selv, som kom og tittede ind ad Døren, og hvor herligt var ikke det halvt stolte, halvt undselige Øjekast, hun sendte Tom, da hendes Elsker drog hende hen til sig, som om hun vilde sige: „Ja, Tom, saadan er han, men han har Lov til det, ved du nok, fordi jeg holder saa meget af ham."

Tom var fuldkommen lykkelig. Han kunde have siddet hele Timer og set paa dem, saaledes som de stod der.

„Efter vor Aftale, min elskede Ruth, har jeg sagt Tom, at vi ikke kunne tillade, at han løber sin Vej, at vi umulig kunne tillade ham det. Tabet af een Person, og det oven i Købet af en Person som Tom, i en lille Husstand af tre er ikke til at udholde, og det har jeg sagt ham. Om han er beskeden eller kun egenkærlig, det ved jeg ikke, men han maa ikke være beskeden, da han ikke i fjerneste Maade falder os til Byrde. Gør han vel, kæreste Ruth?".

Naa, han syntes virkelig heller ikke at falde dem saa synderligt til Byrde, i det mindste ikke at dømme efter, hvad der nu foregik.

Var det Daarskab af Tom at glæde sig over, at de kunde huske paa ham i et saadant Øjeblik? Var deres uskyldige Kærlighed Daarskab, vare deres ømme Kærtegn Daarskab, var deres lange Tagen Afsked Daarskab? Var det Daarskab af ham at iagttage hendes Vindue fra Gaden og sætte det svageste Lysglimt fra det langt højere end Alverdens Diamanter? Daarskab af hende knælende at udaande hans Navn og udøse sit rene Hjerte for det Væsen, fra hvilket saadanne Hjerter og saadanne Følelser komme?

Er dette Daarskaber, saa fryd dig, ildrøde Ansigt! Ere

de det ikke, da ve dig, ildrøde Ansigt! Men sæt i ethvert Tilfælde dine Garn ud for en anden ugift Herre; thi een har du mistet for stedse!

Ni og tyvende Kapitel.

Volder Forfatteren stor Sorg, da det er det sidste i Bogen.

Todgers's Etablissement havde taget Kisteklæderne paa, og i dets kommercielle Haller blev der truffet storartede Anstalter til en sildig Frokost; thi den lykkelige Dag var kommen, da Miss Pecksniff skulde indtræde i den hellige Ægtestand med August.

Miss Pecksniff var i en Stemning, der sømmede sig lige meget for hende og for Dagen. Hun var fuld af Mildhed og Forsonlighed og havde samlet flere Tønder gloende Kul, som hun var rede til at dynge paa sine Fjenders Hoveder; thi hun bar hverken Had eller Nag i sit Hjerte; nej slet ikke.

Splid, sagde hun, var en skrækkelig Ting i Familier, og skønt hun ikke kunde tilgive sin kære Fader, var hun dog villig til at modtage sine andre Slægtninge. De havde alt for længe været uenige, saa at det var nok til at nedkalde Himmelens Straf over Familien. Jonas's Død opfattede hun som en Straf for deres indre Tvedragt, og i denne Tro blev hun styrket ved den Omstændighed, at Hjemsøgelsen havde ramt hende selv saa let.

For at bringe et Offer — ikke af Skadefryd; ikke, naturligvis, af Skadefryd, men af ren Ydmyghed — skrev den elskværdige unge Dame til sin karakterstærke Slægtning og underrettede hende om, at hendes Bryllup skulde staa den og den Dag. Vel havde hun følt sig meget krænket af hendes og hendes Døtres unaturlige Opførsel og haabede, at det ikke var gaaet ud over deres Samvittig-

heder; men da hun ønskede at tilgive sine Fjender og slutte Fred med Verden, førend hun traadte i den højtideligste Forbindelse med den mest opofrende af alle Mænd, rakte hun Haanden til Forsoning. Vilde den karakterstærke Dame tage imod denne Haand i samme Aand, som den udstraktes imod hende, indbød Miss Pecksniff hende til at overvære Vielsen, ligesom hun ogsaa indbød de tre rødnæsede, ugifte Damer, hendes Døtre — men Miss Pecksniff talte ikke nærmere om deres Næser — til at møde som Brudepiger.

Den karakterstærke Dame svarede, at hun og hendes Døtre med Hensyn til deres Samvittigheder vare i bedste Velgaaende, hvilket hun vidste vilde glæde Miss Pecksniff at høre. Hun havde modtaget Miss Pecksniffs Billet med ublandet Fryd, da hun aldrig havde lagt mindste Vægt paa de smaalige og intetsigende Stiklerier, hvormed hun og hendes Kreds vare blevne overfaldne, undtagen for saa vidt hun havde fundet en Kilde til uskyldig Morskab ved at tænke paa dem. Hun skulde med Fornøjelse indfinde sig til Brylluppet, og hendes tre Døtre priste sig lykkelige ved at kunne være til Stede ved en saa interessant og saa højst uventet — hun havde understreget saa højst uventet — Lejlighed.

Efter Modtagelsen af dette velvillige Svar udstrakte Miss Pecksniff sin Tilgivelse og sine Indbydelser til Mr. og Mrs. Spottletoe; den ugifte Fætter, George Chuzzlewit; den enlige kvindelige Person, der plejede at have Tandpine; den haarrige unge Herre med Omridset af et Ansigt; kort sagt, til de tilbageværende Rester af det Selskab, der i sin Tid havde været samlet i Pecksniffs Dagligstue. Og derpaa sagde hun, at der var en Sødme ved at gøre sin Pligt, som opvejede det bitre i ens Kalk.

Bryllupsgæsterne vare endnu ikke komne, og det var ogsaa endnu saa tidligt, at Miss Pecksniff var i Færd med i al Magelighed at klæde sig paa, da en Karet holdt stille udenfor, og Mark steg ned fra Tjenersædet og hjalp gamle

Chuzzlewit ud. Kareten blev holdende, og Tapley ventede ved den, mens Chuzzlewit gik op til Todgers's.

Han blev af Baileys vanslægtede Efterfølger vist ind i Spisestuen, hvor Mrs. Todgers øjeblikkelig indfandt sig, thi hans Besøg var ventet.

„De er, som jeg ser, klædt paa til Brylluppet," sagde han.

Mrs. Todgers, der var ganske forpustet, svarede:

„Det er imod mine Ønsker, at det finder Sted netop nu, forsikrer jeg Dem," sagde hun, „men Miss Pecksniff var saa opsat paa det, og det var virkelig ogsaa paa Tiden, at hun blev gift. Det kan ikke nægtes."

„Nej, ganske vist ikke," sagde Chuzzlewit. „Hendes Søster tager ikke Del i Festlighederne?"

„Ak Gud nej, den Stakkel!" sagde Mrs. Todgers, idet hun rystede paa Hovedet og dæmpede sin Stemme. „Siden hun fik det værste at vide, har hun ikke forladt mit Værelse her ved Siden af."

„Er hun forberedt paa at se mig?"

„Fuldkomment?"

„Saa lad os ikke spilde Tiden."

Mrs. Todgers førte ham ind i den lille Bagstue med Udsigten til Vandbeholderen, og der sad stakkels Merry i Sørgedragt, saa sørgelig forskellig fra, hvad hun havde været, da hun første Gang havde boet der. Værelset saa meget mørkt og trist ud, og det samme gjorde hun; men hun havde dog een Ven hos sig, der var bleven hende tro til det sidste, gamle Chuffey.

Da Chuzzlewit havde sat sig ved Siden af hende, tog hun hans Haand og førte den til sine Læber. Hun var meget nedslagen. Ogsaa han var rørt; thi han havde ikke set hende, siden de skiltes paa Kirkegaarden.

„Jeg dømte overilet om Dem," sagde han med dæmpet Stemme. „Jeg dømte grusomt, frygter jeg for. Sig mig, at jeg har Deres Tilgivelse."

Hun kyssede atter hans Haand, som hun vedblev at

holde inden i sin, mens hun med halvkvalt Røst takkede ham for al hans Godhed imod hende siden den Tid.

„Tom Pinch," sagde Martin, „har trolig meddelt mig alt, hvad De ønskede, han skulde sige mig, og det paa en Tid, da han holdt det for højst usandsynligt, at han skulde faa Lejlighed til at udrette Deres Ærinde. Tro mig, skulde jeg oftere træffe sammen med en vildledt Natur, der ikke er vakt endnu, som skjuler den Styrke, den holder for sin Svaghed, skal jeg bære længe og mildt over med den."

„Det gjorde De mod mig, selv mod mig," svarede hun. „Jeg tror det fuldkomment. De Ord, De har gentaget, sagde jeg, da min Sorg var meget tung og haard at bære; jeg siger dem nu paa andres Vegne, men jeg kan ikke paaberaabe mig dem for mig selv. De talte til mig, efter at De havde set og iagttaget mig den ene Dag efter den anden. Deri var der stor Overbærenhed. De kunde maaske have talt noget venligere; De kunde maaske have prøvet paa at vinde min Tillid ved større Blidhed; men Resultatet vilde have været det samme."

Han rystede tvivlende paa Hovedet og ikke uden indre Selvbebrejdelse.

„Hvor tør jeg haabe," sagde hun, „at Deres Forestillinger vilde have bøjet mig, naar jeg ved, hvor forhærdet jeg var? Jeg tænkte aldrig, bedste Mr. Chuzzlewit; jeg havde dengang ingen Tanke, intet Hjerte og satte ingen Pris derpaa; det er først opstaaet af mine Ulykker. Jeg har følt det i min Modgang. Jeg vilde ikke undvære min Modgang, saaledes som den er og har været. Den har været min Ven; thi uden den kunde ingen, kunde intet have forandret mig. Mistro mig ikke paa Grund af disse Taarer; jeg kan ikke holde dem tilbage. Jeg er taknemmelig for dem i min Sjæls Inderste; ja jeg er i Sandhed!"

„Ja hun er sandelig!" sagde Mrs. Todgers. „Det er jeg overtydet om."

„Jeg med," sagde Chuzzlewit. „Men hør nu, hvad jeg har at sige Dem, kære Barn. Deres afdøde Mands Formue

vil blive beslaglagt af Retten, da den ikke er fritagen for deres Fordringer, der have lidt Tab ved det Bedrageri, hvori han havde deltaget. Hele eller dog næsten hele Deres Faders Formue var inddraget i det samme Foretagende, og er der noget tilbage af den, vil dette ligeledes blive beslaglagt. Der er altsaa ikke noget Hjem der."

„Jeg kunde ikke vende tilbage til ham," sagde hun med en Hentydning til, at han havde fremtvunget hendes Ægteskab.

„Jeg ved det," tog Chuzzlewit atter til Orde, „og jeg er her, fordi jeg ved det. Følg med mig! Blandt alle mine Omgivelser er De sikker paa en venlig Modtagelse. Men indtil De har genvundet Deres Sundhed og er bleven fattet nok til at bære denne Modtagelse, skal De opholde Dem paa et roligt Sted efter Deres eget Valg i Nærheden af London, men ikke saa langt borte, at denne godhjertede Dame jo kan besøge Dem, saa ofte hun vil. De har lidt meget, men De er ung og har en bedre Fremtid for Dem. Følg med mig. Deres Søster bryder sig ikke om Dem. Hun iler med at offentliggøre dette Giftermaal paa en Maade, der, mildest talt, næppe nok er passende, for ikke at sige usøsterlig og ondskabsfuld. Forlad dette Hus, førend hendes Gæster komme. Hun har i Sinde at saare Dem; skaan hende for denne Synd og følg med mig!"

Hvor nødigt Mrs. Todgers end skiltes fra hende, føjede hun dog sine Overtalelser til hans, og endog gamle Chuffey, der naturligvis var indviet i Planen, føjede sine til. Hun klædte sig hurtig paa og var færdig til at tage bort, da Miss Pecksniff kom farende ind i Stuen.

Hun kom farende saa pludselig ind, at hun blev sat i en ubehagelig Situation; thi uagtet hun var færdig med sit Brudetoilet med Hensyn til sit Hoved, paa hvilket hun bar en Brudehat med Orangeblomster, havde hun dog ikke fuldendt sin øvrige Paaklædning, der ikke fremviste nogen anden udvalgt Prydelse end en Sirtses Natkjole. Hun var kommen farende ind for at trøste sin Søster i hendes Sorg

ved Synet af den omtalte Hat, og da hun var aldeles uvidende om, at der var en fremmed til Stede, førend hun saa Chuzzlewit staa for hende, var hendes Overraskelse temmelig ubehagelig.

„Naa, min unge Dame," sagde Oldingen og saa paa hende med stærkt Mishag. „De skal altsaa have Bryllup i Dag?"

„Ja," svarede hun i en ærbar Tone, „det skal jeg; jeg — min Paaklædning — er temmelig — Gud, Mrs. Todgers!"

„Deres fine Følelse er saaret, mærker jeg," sagde gamle Martin. „Det undrer mig ikke. De har valgt et uheldigt Tidspunkt til Deres Bryllup."

„Jeg beder Dem undskylde, Mr. Chuzzlewit," svarede Cherry, der paa Øjeblikket blev meget rød og forbitret; „men har De noget at sige om den Ting, maa jeg bede Dem henvende Dem til August. De vil næppe finde det mandigt, haaber jeg, at tvinge mig til at drøfte en Sag, som August til enhver Tid er rede til at tage op. Jeg har intet at gøre med Bedragerierne mod min Fader, og da jeg ønsker at staa paa en god Fod med enhver under de nærværende Forhold, vilde det være mig kært, om De vilde have gjort mig den Ære at deltage i Frokosten. Men jeg vil ikke bede Dem derom nu, da jeg ser, at De er bleven ophidset imod mig af en vis anden Person. Jeg tror nok, at jeg har mine naturlige Følelser for en vis anden Person og min naturlige Medlidenhed for en vis anden Person, men jeg kan ikke altid finde mig i at underordne mig. Det vilde være lidt vel meget. Jeg haaber at have lidt mere Agtelse for mig selv, saavel som for den Mand, der har kaaret mig til sin Brud."

„Da Deres Søster, efter hvad jeg tror, ikke efter hvad hun har sagt, thi hun har ikke sagt noget derom, har mødt saa liden Hensynsfuldhed fra Deres Side, følger hun med mig," sagde Chuzzlewit.

„Det glæder mig meget, at hun omsider har opnaaet en saadan Lykke," sagde Miss Pecksniff og slog med Nakken.

„Jeg lykønsker hende sandelig. Det undrer mig ikke, at denne Tildragelse er pinlig for hende, men det kan jeg ikke gøre for. Og da jeg skylder August at være punktlig ved en Lejlighed, hvor det kun er naturligt at forudsætte, at han er utaalmodig — ja De maa undskylde mig, Mrs. Todgers! — maa jeg udbede mig Tilladelse til at gaa."

Efter disse Ord forsvandt Brudehatten med saa megen Majestæt, som den Sirtses Natkjole levnede den.

Uden at sige noget gav gamle Martin den yngste Søster sin Arm og førte hende ud. Mrs. Todgers, hvis Stadskjole flagrede i Blæsten, fulgte dem til Vogns, klyngede sig ved Afskeden til Merrys Hals og løb grædende tilbage til sit eget tilrøgede Hus. Hun havde et magert, spinkelt Legeme, denne Mrs. Todgers, men en velskabt Sjæl inden i det. Maaske var den gode Samaritaner ogsaa mager og spinkel og fandt det haardt at friste Livet. Hvem ved det?

Gamle Chuzzlewit fulgte hende saa opmærksomt med sine Øjne, at han ikke saa Tapley, førend hun havde lukket sin Dør.

„Naa, Mark," sagde han, saa snart han havde opdaget ham, „hvad er der nu paa Færde?"

„Den mærkværdigste Tildragelse, Sir," svarede Mark, idet han pressede Ordene frem med den største Møje og næppe var i Stand til at tale forstaaeligt. „Et Sammenstød af Omstændigheder, hvortil man aldrig har set Mage. Jeg vil lade mig skyde, om her ikke er to af vore gamle Naboer!"

„Hvilke Naboer?" udbrød gamle Martin og saa ud ad Karetvinduet. „Hvor?"

„Mens jeg gik op og ned ikke fem Skridt fra dette Sted," sagde Tapley ganske aandeløs, „kom de imod mig, som om de havde været deres egne Genfærd, hvilket jeg ogsaa troede. Det er den mærkværdigste Tildragelse, der nogen Sinde er hændt! Jeg er saa altereret, at jeg næppe kan staa paa mine Ben!"

„Hvad mener De?" udbrød gamle Martin, lige saa

spændt ved Synet af Marks Spænding som denne mærkelige Person selv. „Naboer! Hvor?“

„Her, Sir! Her i Londons City! Her paa disse Brostene! Her ere de! Skulde jeg ikke kende dem? Gud velsigne deres velkomne Ansigter, skulde jeg ikke kende dem?“

Med disse Udbrud pegede Tapley ikke alene paa et Par respektabelt udseende Folk, Mand og Kone, som stod tæt ved dem, men begyndte ogsaa atter og atter at omfavne den ene af dem efter den anden.

„Naboer, hvor?“ raabte gamle Martin, næsten vanvittig over sine frugtesløse Forsøg paa at slippe ud af Karetdøren.

„Naboer i Amerika! Naboer i Eden!“ udbrød Mark. „Naboer i Sumpen, Naboer i Urskoven, Naboer i Feberen. Plejede hun os maaske ikke? Hjalp han os maaske ikke? Vilde vi maaske ikke begge være døde uden dem? Have de maaske ikke slæbt sig hjem uden et eneste Barn til deres Trøst? Og tale til mig om Naboer!“

Af Sted for han igen aldeles ude af sig selv, knugede dem, hoppede omkring dem, gjorde Kaprioler imellem dem, som om han opførte en vanvittig, udenlandsk Dans.

Ikke saa snart fattede gamle Chuzzlewit, hvem disse Mennesker vare, førend han fik Karetdøren sprængt og kom tumlende ud imellem dem. Og som om Tapleys Vanvid havde været smitsomt, begyndte han øjeblikkelig at trykke dem i Haanden og vise alle mulige Tegn paa den mest levende Glæde.

„Sæt Dem op bagpaa!“ sagde han. „Sæt Dem op i Tjenersædet. Følg med mig! Sæt De Dem op paa Bukken, Mark. Hjem! Hjem!“

„Hjem!“ raabte Tapley og greb Oldingens Haand med et Udbrud af Begejstring. „Netop min Mening. Hurra for Hjemmet! Undskyld min Dristighed, jeg kan ikke lade det være. Hurra for den lystige Tapley! Der er intet i Huset, som de ikke skulle faa for et godt Ord, undtagen en Regning. Ja hjem, hjem! Hurra!“

Hjem rullede de altsaa, saa snart han igen havde faaet den gamle Mand ind i Kareten, saa hurtig de kunde, uden at Mark undervejs i mindste Maade lagde Baand paa sin Ivrighed.

Nu begyndte Bryllupsgæsterne at samles hos Todgers's. Jinkins, den eneste af Kostgængerne, som var indbudt, var den første paa Pletten. Han havde en hvid Sløjfe i sit Knaphul og var iført en splinterny, superfin, dobbelt dekarteret, blaa Kjole. Den elendige August havde nu ikke engang Kraft til at hade Jinkins. „Lad ham komme!" havde han svaret Miss Pecksniff, da hun drøftede dette Spørgsmaal med ham. „Han har altid været en Anstødssten for mig her i Livet. Det er ganske i sin Orden, at han bliver indbudt. Ha, ha, ha! Aa ja, lad kun Jinkins komme!"

Jinkins havde med største Fornøjelse lovet at komme, og nu var han der. I nogle Minutter havde han ikke andet Selskab end Frokostbordet, der var dækket ualmindelig smagfuldt og festligt inde i Selskabssalen. Men snart kom Mrs. Todgers ind til ham, og derefter indfandt den ugifte Fætter, den haarrige unge Herre og Mr. og Mrs. Spottletoe sig hurtig efter hverandre.

Spottletoe bukkede opmuntrende for Jinkins. „Det glæder mig at gøre Deres Bekendtskab," sagde han. „Ønsker Dem til Lykke!" tilføjede han i den Tro, at Jinkins var den lykkelige.

Jinkins forklarede sig. Han gjorde kun Honnørs for sin Ven Moddle, der endnu ikke var kommen.

„Ikke kommen, Sir?" udbrød Spottletoe hidsigt.

„Nej, endnu ikke."

„Naa, det maa jeg sige! Han begynder godt! Men jeg gad dog gerne vide, hvorledes det gaar til, at enhver, der kommer i Lag med denne Familie, gør sig skyldig i en eller anden grov Fornærmelse imod os. Guds Død, endnu ikke kommen! Ikke til Stede for at modtage os!"

Fætteren udtalte den Mening, at han maaske ventede

et Par ny Støvler, men endnu ikke havde faaet dem fra Skomageren.

„Tal ikke til mig om Støvler!“ svarede Spottletoe umaadelig indigneret. „Saa er det hans Pligt at indfinde sig i Tøfler eller paa bare Hosesokker. Kom ikke til mig med en saa jammerlig og intetsigende Undskyldning som Støvler paa Deres Vens Vegne!“

„Han er ikke min Ven, jeg har aldrig set ham.“

„Godt, saa tal ikke til mig.“

I samme Øjeblik aabnedes Døren, og Miss Pecksniff traadte ind, ledsaget af sine tre Brudepiger; det karakterstærke Fruentimmer sluttede Troppen, idet hun havde ventet udenfor for ikke at fordærve Effekten.

„Hvorledes har De det, Frue?“ sagde Spottletoe i en udfordrende Tone. „De ser vel min Kone, Frue?“

Med et Udtryk af stor Deltagelse for Mrs. Spottletoes Helbred beklagede Fruentimmeret, at hun ikke var lettere at se, idet denne Dame var temmelig spinkel af Naturen.

„Mrs. Spottletoe er i det mindste lettere at se end Brudgommen, Frue, at sige, hvis han ikke har indskrænket sine Opmærksomheder til nogen særlig Gren af denne Familie, hvilket vilde staa i fuldkommen Samklang med dens sædvanlige Fremgangsmaade.“

„Mener De mig, Sir —“ begyndte det karakterstærke Fruentimmer.

„Aa, lad ikke August,“ afbrød Miss Pecksniff dem, „i dette alvorsfulde Øjeblik i hans og mit Liv være den, der forstyrrer den Enighed, som det altid vil være hans og mit Ønske at bevare. August er ikke bleven forestillet for nogen af mine herværende Slægtninge. Han vilde helst være fri for det.“

„Ja, saa tillader jeg mig at paastaa,“ udbrød Spottletoe, „at den Mand, som ønsker at træde i Forbindelse med denne Familie og helst er fri for at blive forestillet for dens Medlemmer, er en uforskammet Hvalp. Det er min Mening.“

Det karakterstærke Fruentimmer ytrede i en meget huldsalig Tone, at hun var bange for, at han havde Ret. Hendes tre Døtre ytrede højt, at det var „skammeligt!“

„De kende ikke August,“ sagde Miss Pecksniff med Taarer i Øjnene. „August er lutter Blidhed og Beskedenhed. Vent, til De faa August at se, og jeg er vis paa, at De ville fatte Godhed for ham.“

„Der opstaar det Spørgsmaal,“ sagde Spottletoe og lagde Armene over Kors, „hvor længe vi skulle vente. Jeg er, oprigtig talt, ikke vant til at vente, og jeg ønsker at vide, hvor længe man venter, at vi skulle vente.“

„Mrs. Todgers!“ sagde Charity, „Mr. Jinkins! Jeg er bange for, at der maa være en Misforstaaelse. Jeg tror, at August er gaaet lige til Alteret!“

Da dette jo kunde være muligt, og Kirken laa tætved, løb Jinkins ud for at se ad, ledsaget af den ugifte Fætter, George Chuzzlewit, der foretrak alt for den Ærgrelse at sidde i Nærheden af Frokosten, uden at kunne faa noget af den. Men de bragte intet andet Budskab tilbage end den af Klokkeren i Fortrolighed meddelte Underretning, at hvis de ønskede at vies den Formiddag, gjorde de bedst i at skynde sig, da Præsten ikke vilde vente der hele Dagen.

Nu blev Bruden urolig, alvorlig urolig. Gode Himmel, hvad kunde der være hændet? August! Dyrebare August!

Jinkins tilbød at tage en Droske og søge ham i det ny møblerede Hus. Det karakterstærke Fruentimmer trøstede Miss Pecksniff. „Det var en Prøve paa, hvad hun kunde vente sig. Hun vilde have godt deraf. Det vilde tage det romantiske bort fra Historien.“ De rødnæsede Døtre trøstede hende ligeledes paa bedste Maade. „Han kom maaske nok.“ Fætteren mente, at han maaske var falden ned fra en Bro. Spottletoes Forbitrelse modstod alle hans Kones Bønner, Alle talte i Munden paa hverandre, og mens Miss Pecksniff

slog Hænderne sammen og søgte Trøst overalt, uden at finde den nogetsteds, kom Jinkins, der havde mødt Postbudet i Døren, tilbage med et Brev, som han gav hende.

Miss Pecksniff aabnede det, saa i det, udstødte et gennemtrængende Skrig, kastede Brevet aabent paa Gulvet og daanede.

De tog det op og stimlede sammen, og idet de saa over hverandres Skuldre, læste de denne Meddelelse:

„Paa Højden af Gravesend.
Clipper-Skonnerten Cupido.

Onsdag Aften.

Dybt krænkede Miss Pecksniff!

Førend dette kommer Dem i Hænde, vil undertegnede — hvis han ikke er et Lig — være paa Vejen til Van Diemens Land. Prøv ikke paa at lade mig forfølge. Jeg lader mig ikke fange levende.

Byrden — 300 Register Tons — tilgiv, at jeg i mit Vanvid hentyder til Skibet — paa mit Sind — har været ganske rædsom. Mange Gange — naar De har søgt at glatte min Pande med Kys — er Tanken om Selvmord opstaaet hos mig. Mange Gange — hvor utroligt det end kan klinge — har jeg opgivet denne Tanke.

Jeg elsker en anden. Hun tilhører en anden. Alt synes at tilhøre en anden. Intet i Verden er mit — ikke engang min Stilling — som jeg har forspildt — ved min Ubesindighed — ved at løbe bort.

Har De nogen Sinde elsket mig, saa hør min sidste Bøn. Den sidste Bøn fra en elendig og sønderknust Flygtning! Send indlagte — det er Nøglen til min Pult — til Kontoret. Behag at skrive udenpaa til Bobbs & Cholberry — jeg mener Chobbs & Bolberry — men mit Hoved er rent af Lave. Jeg har glemt en Pennekniv — med Skaft af Hjortetak — i Deres Sykurv. Den kan Budet

faa i Stedet for Drikkepenge. Gid den gøre ham lykkeligere, end den har gjort mig.

O, Miss Pecksniff, hvorfor lod De mig ikke i Fred? Var det ikke grusomt, grusomt! Du min Gud, har De ikke været Vidne til mine Følelser — har De ikke set dem flyde ud af mine Øjne — bebrejdede De mig ikke selv, at jeg græd mere end sædvanligt hin skrækkelige Aften, da vi sidst mødtes — i det Hus — hvor jeg fordum var saa tilfreds — skønt ulykkelig — ved Mrs. Todgers's Omgang?

Dog det stod skrevet — i Talmud — at De skulde blande Dem i den uudforskelige og skumle Skæbne, som det er min Mission at lide, og som — endog nu — snor sig om mine — Tindinger. Jeg bebrejder Dem intet; thi jeg har forurettet Dem. Gid Møblerne maa tjene til nogen Oprejsning!

Far vel! Bliv en Hertugkrones stolte Brud og glem mig! Gid det vare længe, førend De lærer den Kval at kende, hvormed jeg nu — midt under de frygtelige Hyl af — Matroserne — underskriver mig

Aldrig i Evighed

Deres

August."

Medens de graadig slugte Brevet, tænkte de lige saa lidt paa Miss Pecksniff, som om hun havde været det sidste Menneske paa Jorden, hvem det vedrørte. Men Miss Pecksniff var virkelig falden i Afmagt. Hendes bitre Ydmygelse, hendes Ærgrelse over at have tilkaldt Vidner, og det saadanne Vidner, til den; Tanken om, at den karakterstærke og de rødnæsede Døtre triumferede i den samme Time, der skulde medføre hendes Sønderknuselse; det var for meget at bære. Miss Pecksniff var daanet for Alvor.

Hvad er det for gribende Toner, der naa Øret? Hvad er dette for et dunkelt Rum?

Og den blide Skikkelse, som sidder ved et Orgel, hvem er det? Ak, Tom, kære Tom, gamle Ven!

Dit Hoved er blevet for tidlig graat, Tom, skønt Tiden jo er skreden hen mellem dig og vort første Bekendtskab. Men i hine Toner, hvormed du plejer at holde Tusmørket med Selskab, udtaler dit Hjertes Musik sig, fortæller dit Liv sin Historie.

Dit Liv er roligt, fredeligt og lykkeligt, Tom. I den blide Melodi, som atter og atter sniger sig ind i Øret, finder Mindet om din fordums Kærlighed maaske et Udtryk; men det er et venligt, mildnet, hviskende Minde ligesom Mindet om de døde og smerter og saarer dig ikke, Gud være lovet!

Slaa kun Tonerne let an, saa let som du vil, men aldrig vil din Haand falde halvt saa let paa dette Instrument som paa din fordums nu saa dybt, dybt nedbøjede Tyrans Hoved, og aldrig vil det give saa hult et Svar, naar du rører dem, som han altid giver.

Thi en fordrukken Tigger, der skriver krybende Breve og hedder Pecksniff og har en arrig Datter, forfølger dig, Tom; og naar han trygler dig om Penge, minder han dig om, at han har bygget din Lykke bedre end sin egen. Naar han øder dem, underholder han Ølhusgæsterne med Fortællinger om din Utaknemmelighed og sin Godgørenhed imod dig i gamle Dage, og da fremviser han Hullerne paa sine Albuer og lægger sine saaleløse Sko op paa en Bænk og beder sine Tilhørere tage dem i Øjesyn, medens du har gode Klæder og et hyggeligt Hjem. Alt dette ved du og taaler det dog alt sammen, Tom!

Med et Smil i dit Ansigt gaar du derpaa over i en anden Takt, i en hurtigere og muntrere Takt, og smaa Fødder pleje at danse omkring dig efter Klangen, og unge, klare Øjne at titte op i dine. Og der er eet lille Væsen, Tom — hendes Barn, ikke Ruths — som dine Øjne følge

i Legen og Dansen, og som undertiden, forundret over at se dig saa tankefuld, kommer løbende for at kravle op paa dit Skød og lægge sin Kind op til din; som elsker dig, Tom, endnu højere end de andre, hvis det er muligt, og, da hun engang blev syg, valgte dig til sin Sygevogter og ikke kendte til Utaalmodighed, Tom, naar du var hos hende.

Du glider nu over i en alvorligere Melodi, en Melodi, der er helliget gamle Venner og svundne Dage, og mens du dvælende rører ved Tangenterne, og de bløde Harmonier svulme, vise de sig for dig. Hin døde Oldings Aand, der satte en Glæde i at forekomme dine Ønsker og aldrig ophørte at ære dig, er der iblandt de andre og gentager med roligt, fattet Aasyn de Ord, han sagde til dig paa sit Dødsleje, og velsigner dig!

Og kommende fra en Have, Tom, overstrøet med Blomster af Barnehænder, sætter din Søster, lille Ruth, lige saa let paa Fod og let om Hjertet som i gamle Dage, sig ved din Side. Fra Nutiden og Fortiden, det nærværende og det forbigangne, hvormed hun er saa ømt sammenslynget i alle dine Tanker, sværve dine Toner fremad mod Fremtiden. Medens de klinge inden i og rundt omkring dig, ser dine straalende Øjne paa hende med en Kærlighed og Tro, som vide, at de ikke kunne dø. Idet den herlige Musik ombølger eder begge, bringer den eder til at glemme, at I nogen Sinde kunne skilles her paa Jorden, og løfter eder begge til Himmelen!